Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejderen
Udgiver: De Samvirkende Fagforbund
Udgivelsesår: 1933-1934

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD

FOR

DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND
I DANMARK

---

30. AARGANG

FRA DEN 15. JULI 1933 TIL DEN 1. JULI 1934

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

KØBENHAVN
UDGIVET AF DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK
1934

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

INDHOLDSFORTEGNELSE

(Tallene angiver Side-Nr.)

Aarsoversigt.
Aaret, der gik, 97.

Adressefortegnelse.
Adresser paa de tilsluttede Organisationer 128.

Arbejdsløn.
Arbejdslønnen i Industrien, Januar Kvartal 1933: 58 April Kvartal 1933: 91, Juli Kvartal 1933: 179, Oktober Kvartal 1933 og Aaret 1933: 235.
Familieløn i Frankrig 173.

Arbejdsløshed.
Antallet arbejdsløse fordelt paa Aldersgrupper 12, Henvendelse til Regeringen om ekstraordinær Hjælp til arbejdsløse 44, Arbejdsløsheden blandt organiserede Arbejdere, April og Maj 1933: 16, Juni, Juli og August 1933: 86, September og Oktober 1933: 94, November og December 1933: 106, 132, Januar 1934: 176, Marts og April 1934: 230, April og Maj 1934: 264. Ungdomsarbejdsløsheden 73.
International Oversigt over Ungdomsarbejdsløsheden 238, Ungdomsarbejdsløsheden i Sverige 214, Arbejdsløshedens Bekæmpelse i Sverige 181, Arbejdsløsheden i de svenske Fagforbund 152, 181, 238, Arbejdsløsheden i Czekoslovakiet 173, 230, Arbejdsløsheden i Polen 181, Arbejdsløshedsproblemet i Norge 214, Arbejdsløsheden i Finland 264.

Arbejdsstandsninger.
Arbejdsstandsninger i 1933: 236.

Arbejdstid.
Dansk Kedel- og Maskinpasserforbunds Kamp for Nedsættelse af Arbejdstiden ved Mergelarbejde 10.
Den hollandske Landsorganisations Kamp for kortere Arbejdstid 81, Arbejdstiden i Bagerier i Holland 173, Arbejdstidens Længde i Frankrig 173, 40 Timers Ugen og Genève 227, International Forkortelse af Arbejdstiden 257, De forenede Stater og 40 Timers Ugen 260.

Forligsinstitutionen.
Direktør K. Riis-Hansen udnævnt til Forligsmand 106.

Forretningsudvalget.
Forretningsudvalgets Sammensætning 44, 106.

Generalforsamlinger, Kongresser og Konferencer.
I. *Danmark.*
De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling Maj 1934: 106, 211, 225, ekstra Repræsentantskabsmøde 161, Dansk Træindustriarbejderforbunds 14. Kongres 4, Dansk Rebslageriarbejderforbunds 15. Kongres 11, Dansk Hatte- og Buntmagerforbunds 10. Kongres 28, Dansk Karetmagerforbunds 14. Kongres 38, Keramisk Forbunds Kongres 47, Kobbersmedenes Forbunds 13. Kongres 60, Dansk Funktionærforbunds 8. Kongres 69, Arbejdernes Radio-Forbunds 5. Kongres 45, Kongres i D. U. I. og D. s. U. 194, Dansk Arbejde's Generalforsamling 253, Træindustriarbejderforbundets Hovedbestyrelsesmøde 259,

II. *Udland.*
Den svejtsiske faglige Landsorganisations Kongres i Biel 90, Den franske Landsorganisations 22. Kongres 75, Den finske faglige Landsorganisations Kongres 227.

III. *International.*
Den 17. internationale Arbejdskonference 2, 181, 201, 215, Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesmøder 77, 135, 229, 236, Den internationale faglige Centrals 6. Kongres ,Bryssel 1933, 33, Den internationale faglige Centrals Repræsentantskabsmøde i Wien Oktober 1933: 57.

Grænseforhold.
Hvad der er egentlig Landbrugsarbejde (Arbejdsnævnets Definition) 149, Grænseudvalgets Afgørelse i Sag Nr. 46 (Arbejdsmænd og Garveri-, Hud- og Skindarbejdere) 40, Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 47 (Arbejdsmænd og Jern- og Metalslibere) 67, 79, Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 48 (Arbejdsmænd og Metaltrykkere) 198, Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 49 (Kommunalarbejdere og Gartnere) 264, Forslag til Overenskomst om Sammenslutning mellem Arbejdsmands- og Landarbejderforbundet 259.

Hjælpeaktioner.
Hjælp til den tyske Arbejderklasses Flygtninge 17, En Tiemløn til Hjælp for de østrigske Arbejdere (Opraab fra Matteotti-Komiteen) 148, Den norske Landsorganisations Støtte til Arbejderne i Østrig 152.

Ind- og Udmeldelser.
Landarbejderforbundets Udmeldelse 44.

Internationale Meddelelser.
Arbejder-Olympiade i Prag 1934: 238, Bestyrelsesmøde i internationalt Handels- og Kontormedhjælperforbund 200, B-Afdelinger for unge arbejdsløse i Sverige 214, Den internationale faglige Centrals og De internationale Fagsekretariaters Reorganisation 152, Den internationale Fagbevægelse i Tal 213, Den faglige Landsorganisation i Britisk-Indien 133, Den tyske Arbejdsfront 173, 214, Den norske Landsorganisations Medlemsantal 180, Den norske Landsorganisation og Arbejdsbureauet i Genéve 181, Den svenske Landsorganisations Medlemsantal 200, Den finske Landsorganisation i 1933: 200, Den syndikalistiske Centralorganisation i Sverige 201, Den norske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde 229, De svenske Brugsforeninger i 1933: 238, Fascistisk Fagbevægelse i Østrig 215, Konflikten i de svenske Byggefag 134, Repræsentantskabsmøde i den svejtsiske Landsorganisation 133, Sammenslutning af Bygnings- og Træarbejderes internationale Fagsekretariater 200, International Tekstilarbejderføderation 263, Bestyrelsesmøde i I. F. C. 263, Generel Forlængelse af Overenskomsterne i Czekoslovakiet 264.

Love.
Loven om Mægling i Arbejdsstrider 113, Loven om tvungen Voldgift i Slagteriarbejderkonflikten 210.
En norsk Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder.

Lønbevægelser og Konflikter.

Overenskomstsituationen 1933—34: 66, 82, 91, 105, 117, 129, 131, 145. Forligsmandens Mæglingsforslag 161, »Arbejdsfred« 177, Opraab fra Forretningsudvalget til de fagorganiserede Arbejdere 193, »Efterdønninger« 209, Generalstrejken i Esbjerg 239.

Arbejdsmænd (København).

Brødkuske hos A/S Københavns Brødfabriker 59.

Chauffører hos Firmaet Georg Kofoed 45, Kuske hos De forenede Vognmandsforretninger 266.

Fabrikarbejdere hos A/S Hènkel og Co. 23, hos Bagermester Agersten 27, hos A/S Dansk Asfaltfabrik 58, hos A/S Teglværkernes Centralkontor 174, hos A/S »Phillips« 175, hos Firmaet Petersen og Albeck 211, 266.

Havnearbejdere ved Lastning af gammelt Jern 68, Losning af M/S »Ingeborg« 92, Losning af S/S »Vega« og M/S »Elaköön« 101, Losning af S/ »Friedeborg« 119, Losning af S/ »Gunn« og S/ »Atlas« 121, hos A/S Københavns Bunkerkul-Depot 121, Havnearbejdere i Københavns Frihavn 265, ved Losning af S/S »Bronarfoss« 265, ved Losning af Brunkulsbriketter fra Sejler 265.

Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenør Bjørn Petersen 68, Entreprenør P. W. Høst 92, Entreprenør Bay Larsen og Vinding 106, Entreprenør Karl Nilsson 107.

Lager- og Pakhusarbejdere hos Firmaet Carl F. Petersen 133, 174.

Private Arbejdere paa Københavns Banegaard og Vognmandslauget 7.

Støberi- og Maskinarbejdsmænd paa Einer Holms Jernstøberi 59, hos A/S Andersen og Brun 93.

Vinduespolerere hos Københavns Spejl- og Vinduespolerings-Bureau 45.

Arbejdsmænd (Provinsen).

Aabenraa. Uvarslet Arbejdsstandsning ved Havnen og paa forskellige Lagre og Pladser 45.

Aalborg. Arbejdsmænd hos Murerfirmaet Simonsen & Wendt 37, A/S Aalborg Mælkekompagni 93, Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri 121, De forenede Tekstilfabriker 180, Murermester Justesen 230, Havnearbejdere ved Losning af S/S »Svava«, Arbejdsstandsninger under Søfartskonflikten 266.

Aarhus. Arbejdsmænd paa Aabyhøj Jernstøberi 37, hos Entreprenør Ove Christensen 69, A/S M. Seest 101, 132, A/S Frichs 239, Havnearbejdere ved Losning af S/S »Henry Horn« og S/S »Carl« 92.

Bornholm. Arbejdsmænd paa Rahbekkeværket 120.

Fakse. Arbejdsmænd ved Fakse Kalkbrud 23, do. hos Firmaet C. J. Boserup 59.

Fredericia. Arbejdsmænd hos Murermester Petersen 198.

Frederikssund. Havnearbejdere ved Losning af Skib med Hagekorsflag 45.

Frederiksværk. Arbejdsmænd hos A/S Anker Heegaard 120.

Haderslev. Havnearbejdere ved Losning af Damperen »Svava« 92, ved Losning af M/S »Bertha Louise« og »Ellensborg« 119, ved Losning for udenbys Firma 212.

Hadsund. Arbejdsmænd hos A/S Skyums Trælasthandel 266.

Hedehusene. Arbejdsmænd paa Kaffesurrogatfabriken »Danmark« 23.

Helsingør. Arbejdsmænd hos forskellige Murermestre 197.

Holstebro. Arbejdsmænd hos Murermester Olesen 45.

Horsens. Havnearbejdere ved Losning af S/S »Henry Horn« og S/S »Carl« 92, Arbejdsstandsning grundet paa utilstrækkelig Arbejdskraft 92, Havnearbejdere ved Losning af S/S »Lysland« 133, ved Losning af Damperen »Knud« 266.

Hørsholm. Arbejdsmænd hos Murermester A. Olsen 119.

Kolding. Havnearbejdere, Klage angaaende Timebetaling 59, Arbejdsmænd ved Opførelse af Taarnet paa Koldinghus 198.

Kronborg Birk. Kuske og Vognmandsforretningen 7.

Køge. Havnearbejdere ved Losning af Cement 69, ved Losning af S/S »Scottia« og M/S »Vera« 252, Arbejdsmænd hos Cementfabrikant C. F. Stenberg 101, hos A/S Junckers Savværk 265.

Masnedsund. Arbejdsmænd hos Murermester Gregersen 118.

Møen. Arbejdsmænd hos A/S Møens Stenminer 239.

Nakskov. Havnearbejdere ved Losning af Skibe, der bærer Hagekorsflag, 10.

Nyborg. Havnearbejdere ved Losning af S/S »Heluan« 45.

Nykøbing Mors. Lagerarbejdere og Chauffører hos Grosserer Møgelvang 198.

Næstved. Arbejdsmænd hos E. Falck og Co. 92.

Odense. Havnearbejdere ved Losning af »Stormarn« 37, Arbejdsmænd hos Firmaet Dansk Elektricitets Comp. 102, Arbejdsmænd hos Firmaet Thomas B. Thrige 180, Jord- og Betonarbejdere under Kommunen 119, Arbejdsmænd paa Nordisk Radiatorfabrik 266.

Skalbjerg. Arbejdsmænd paa Skalbjerg Teglværk 174.

Slagelse. Arbejdsmænd hos Murermestrene Rasmussen og Christensen 28.

Svendborg. Havnearbejdere ved Losning af M/S Ingeborg 92.

Taastrup. Chauffører hos Vognmand Einer Larsen, Nykro, 23.

Usserød. Arbejdsmænd hos Vognmand P. Jørsensen 59, 121.

Vejle. Havnearbejdere hos Firmaet Vejle Kulimport 59.

Bagere (København) hos Bagermester Alf. Petersen 11, hos Bagermester Josva Andersen 102, hos Bagermester L. Schou 119, hos Bagermester E. H. Simonsen 212.

Bogbindere (København) hos Bogbindermester M. Rasch 11, hos Litograf Hjalmar Joensen 93, hos Firmaet »Nokofa« 93, hos Firmaet K. Baumgaard 93, 252, (Aalborg) hos A/S Adolf Holst 7, (Odense) hos Firmaet C. A. Mortensen og Co. 11, hos Firmaet O. Fuhrmann 69, (Svendborg) hos Fabrikant Ernst Meyer 106.

Bødkere (København) hos Bødkermester Malmfeldt 69.

Børstenbindere hos Børstefabrikantforeningens Medlemmer 252.

Elektrikere (København) hos Installatør Svend V. Berendt 93, (Haderslev) under Haderslev Kommune 239, (Helsingør) hos Installatør Rilum 120, (Horsens) hos Installatør Bech, (Vejle) hos Installatørfirmaet Laur. Skov 118.

Formere (Aarhus) hos Firm. Aabyhøj Jernstøberi 69, 37, (Nakskov) paa Maskinfabriken »Nakskov« 120, (Odense) hos A/S H. Rasmussen og Co., (Vejle) hos A/S C. M. Hess' Fabriker 93.

Frisører. Ny Overenskomst med »De danske Provinsers Barber- og Frisørforening« 230.

Glasarbejdere (København). Ny Overenskomst med Firmaet A/S Schou 239.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere (København) hos A/S »Plata« og Georg Jensens Sølvsmede A/S 107.

Handels- og Kontormedhjælpere (København) hos Firmaet Carl F. Petersen 133, 174.

Handskemagere (København) hos Handskefabrikant E. Jensen 212. Overenskomstfornyelse i Handskemagerfaget 198.

Hattemagere (København) hos A/S Københavns Hattefabrik 119, (Odense) hos A/S Odense Hattefabrik 239.

Jern- og Metalslibere (København) hos Firmaet Fog og Mørup 212, (Horsens) hos Firmaet Chr. Mikkelsens Cyklelager 37.

Keramikere (København). Porcelænsmalere paa Fabriken »Norden« 121.

Kurvemagere (København) hos Kurvemagermester R. Wengler 107.

Kvindelige Arbejdere (København) paa Geismars Dampvaskeri 121, hos A/S Glud og Marstrand 121, hos Firmaet Alfred Benzon 119, 120, 133, (Aalborg) hos Mælkekompagniets Fløde-Is Fabrik 230, (Aarhus) Bladbude ved Aarhus Stiftstidende 211.

Litografer (København) hos Firmaet Egm. H. Petersen 93, (Horsens) hos F. Schur og Co. 107, (Odense) hos Firmaet C. A. Mortensen og Co. 107. Dansk Litografforbunds Klage over Litograflauget 120.

Malere (Silkeborg) hos Firmaet Silkeborg Maskinfabrik 133.

Mølleriarbejdere. Ny Overenskomst for Forbundets kvindelige Medlemmer 37, Mølleriarbejdere (Aalborg, Maribo og Nakskov) 93.

Papirindustriarbejdere (Silkeborg) paa Silkeborg Papirfabrik 266.

Privatbanefunktionærer (Haderslev) ved Amtsbanerne 173.

Sadelmagere (København) hos Firmaet H. P. Jensen 60, Linoleumspaalæggere hos Firmaerne E. Meyers Eftflg. og

Riis-Bonne 59, (Auning) Sadelmagere og Tapetserere paa Auning Møbelfabrik 45.

Smede- og Maskinarbejdere (København) hos A/S Andersen & Brun 93, hos A/S Burmeister & Wain 28, 265, hos Firmaet Petersen & Albeck 11, hos A/S Dansk Alfa Laval 120, hos Firmaet Chr. Olsen og Meilgaard Thomsen 94, Stemmere hos A/S Burmeister og Wain 173, Kranførere hos A/S Københavns Brændselskompagni 174, (Aarhus) Smede- og Maskinarbejdere hos A/S Frichs 11, hos forskellige Gas- og Vandmestre 69, (Hobro) hos Firmaet Edmund Olsen 121, (Horsens) hos A/S Hede-Nielsens Fabriker 265, (Kolding) Reparatører hos A/S Kolding Strømpefabrik 211, (Odense) Smede- og Maskinarbejdere paa Odense Staalskibsværft 120, (Vejle) hos A/S M. Hess' Fabriker 37, hos Firmaet Vejle Kulimport og Trælasthandel 59, Nittere ved Lillebæltsbroen 266.

Snedkere (København) Spørgsmaal om Antagelseslønninger 197, (Aalborg) Snedkere hos Tømrermester Welling 94, (Aarhus) hos Firmaet Christiansen og Brusen 120, (Helsingør) Modelsnedkere paa Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri 239, (Nykøbing F.) Snedkere hos Snedkermester Ludvigsen 198.

Stenindustriarbejdere (København) hos A/S Møller og Handbergs Stenhuggeri 28, hos Firmaet Carl Scheller 132, hos A/S De forenede Granitbrud 198.

Stukkatører (København) hos Firmaet Felix Nielsen 106.

Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdere (København) hos A/S Anton Berg 174, hos Medlemmer af Foreningen af danske Chokolade- og Sukkervarefabrikanter 45.

Tekstilarbejdere (København) paa Possementmagerfabrikerne 45, (Aalborg) hos A/S De forenede Tekstilfabriker 174, i Dragør hos Firmaet W. Wieder 133.

Tobaksarbejdere (København) hos A/S A. M. Hirschsprung og Sønner 174, 265, hos A/S A. Lichtinger 197.

Træindustriarbejdere (Køge) paa forskellige Savværker 180, hos A/S Junckers Savværk 265, (Nakskov) hos A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger 120.

Typografer (København) hos Litograffirmaet Hj. Joensen 180, (Aalborg) hos Firmaet C. W. Obel 119.

Majdemonstration.

Majdemonstrationen, Opfordring til Deltagelse i, 178, Majopraab fra Den internationale faglige Central 193.

Oplysningsarbejde.

10 Aars Arbejderoplysning 131, Oplysningsvirksomheden 150, Arbejdernes Oplysningsforbund i Norge 152, Internationalt Kursus for yngre Fagforeningsmedlemmer 235.

Personalier.

Et 25 Aars Jubilæum (Martin Petersen) 234, Topsøe-Jensen 60 Aar 252.

Prisniveauet.

Prisniveauet 1933 9, 147, April 1934 231.

Socialpolitik og Økonomi.

Ulykkesforsikringsraadets Sammensætning 57, Fremgang for den danske Industrieksport 149, Danmarks Vareomsætning med Udlandet 149, Mod bedre Tider? 233, Nedsættelse af Udvalg til Undersøgelse af Mulighed for øget Beskæftigelse 211, Stigende Beskæftigelse i Industrien 259, Arbejdsløshedsforsikring i Sverige 237, Det økonomiske Genrejsningsarbejde i U. S. A. 134, Genrejsningsarbejde og Lønninger i U. S. A. 150, Den tyske Udenrigshandel i 1933 134, Den belgiske Handelsflaade 173, Finlands Produktionsstatistik for 1932 152, Norges Produktionsstatistik for 1932 181, Ruslands Udenrigshandel i 1933 230, Statens Interessekontor i Sverige 152, Sveriges Industriproduktion i 2. Halvaar 1933 181, Sveriges Produktionsstatistik for 1932 238, Valutaloven i Czekoslovakiet 173, Verdenshandelen i 1933 199.

Særlige Artikler.

Arbejdsproblemet i Nutidsbelysning 25, 42, Den tyske Fagbevægelses Struktur 1, De tyske Fagforeningers Ophør 98, Demokrati i Fagbevægelsen 172, Det internationale Arbejdsbureaus Stilling til Nazisterne 17, Den tyske Slavelov træder i Kraft den 1. Maj 212, Fagbevægelsen i Rusland 250, Kampen om den faglige Organisationsret i Amerika 179, Nazistisk Fagforeningsliv og Arbejderkaar i Tyskland 71, Østrig 148, De sociale Bevægelser i Japan 261.

Den faste Voldgiftsret.

Kendelser.

Arbejdsmænd, København: Arbejdsmænd hos Firmaet Wright, Thomsen og Kjer (Sag Nr. 1764) 51. Jord- og Betonarbejdere hos Medlemmer af Brolæggerlauget (Sag Nr. 1771) 54. Arbejdsmænd hos Stenhuggermester C. Scheller (Sag Nr. 1780) 63. Jord- og Betonarbejdere hos Firmaet Wright, Thomsen og Kjer (Sag Nr. 1869) 175. Arbejdsmænd hos Firmaet H. Hollesen (Sag Nr. 1754) 30. Arbejdsmænd hos A/S Henkel og Co. (Sag Nr. 1824) 124. Havnearbejdere ved Losning af M/S »Elaköön« (Sag Nr. 1881) 253. Havnearbejdere ved Losning af »Gunn« og S/ »Atlas« (Sag Nr. 1885) 239. Havnearbejdere ved Losning af S/ »Friedeborg« (Sag Nr. 1890) 255.

Arbejdsmænd, Provinsen: (Aabenraa) Havnearbejdere i Aabenraa og Haderslev (Sag Nr. 1788) 94. Havnearbejdere i Aabenraa, Odense og Frederikssund (Hagekorsaffæren) (Sag Nr. 1844) 139. (Aalborg) Arbejdsmænd hos A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri (Sag Nr. 1910) 271. (Aarhus) Jord- og Betonarbejdere hos Firmaet R. Rasmussen og Sønner (Sag 1763) 31. Havnearbejdere ved Indladning af Olje i M/S »Tilly« (Sag Nr. 1822) 122. Havnearbejdere ved Losning af S/S »Henry Horn« og S/S »Henry Horn« og S/S »Carl« (Sag Nr. 1859) 153. Arbejdsmænd hos A/S M. Seest (Sag Nr. 1861) 143. Arbejdsmænd hos A/S M. Seest (Sag Nr. 1899) 31. (Haderslev) Havnearbejdere ved Losning af S/S »Svava« (Sag Nr. 1855) 222. Havnearbejdere ved Losning af S/S »Ellensborg« (Sag Nr. 1907) 245. *Hasseris:* Arbejdsmænd hos Sogneraadet (Sag Nr. 1805) 103. (Horsens) Arbejdsmænd hos A/S Horsens Trælasthdl. (Sag Nr. 1874) 188. (Høng-Tølløse) Arbejdsmænd ved Høng-Tølløse Jernbane (Sag Nr. 1776) 61. (Frederiksværk) Arbejdsmænd hos Anker Heegaard (Sag Nr. 1894) 206. (Køge) Arbejdsmænd hos A/S Junckers Savværk (Sag Nr. 1911) 266. (Langaa) Arbejdsmænd hos Ingeniør Gusmer (Sag Nr. 1737) 7. (Nakskov) Arbejdsmænd hos A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik (Sag Nr. 1751) 23. Havnearbejdere i Nakskov og Nyborg (Hagekorsaffærer) (Sag Nr. 1817) 110. *Nysted:* Arbejdsmænd paa Kalk- og Kridtværket (Sag Nr. 1810) 107. (Odense) Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenørerne C. M. Valler og J. Sørensen (Sag Nr. 1870) 187. (Skagen) Arbejdsmænd ved Skagensbanen (Sag Nr. 1766) 52. (Sønderborg) Havnearbejder, Overdragelse af Arbejde fra en Arbejdsgiver til en anden (Sag Nr. 1769) 53. (Vejle) Arbejdsmænd hos Murermester Aage Christoffersen (Sag Nr. 1929) 270.

Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejdere (Køge) (Sag Nr. 1785) 86.

Elektrikere (Helsingør) hos Installatør E. H. Rilum (Sag Nr. 1898) 207. (Randers) Do. hos Installatør E. D. Christensen (Sag Nr. 1784) 85.

Formere (Aabyhøj) hos Aabyhøj Jernstøberi (Sag Nr. 1854) 142, (Odense) hos A/S Rasmussen og Co. (Sag Nr. 1746) 13, (Vejle) hos A/S M. Hess' Fabriker (Sag Nr. 1862) 155.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere (København) hos A/S Metalvarefabriken »Plata« (Sag Nr. 1867) 159.

Kvindelige Arbejdere (København) hos A/S Glud og Marstrands Fabriker (Sag Nr. 1893) 191, (Aarhus) Ved Skolevæsenet (Sag Nr. 1846) 140.

Landarbejdere i Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods Skove (Sag Nr. 1897) 223.

Litografer (København) hos Firmaet Egm. H. Petersen (Sag Nr. 1865) 156, (Horsens og Odense) hos Firmaerne F. Schur og Co. samt C. A. Mortensen og Co. (Sag Nr. 1866) 158.

Murere. Murerfagets Voldgiftsret og dens Opmand (Sag Nr. 1832) 126.

Mølleriarbejdere (Nakskov) paa Fabriken »Ota« (Sag Nr. 1772) 55.

Radiotelegrafister (København) hos A/S Dansk Radio (Sag Nr. 1857) 143.

Slagteriarbejdere (Silkeborg) paa A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri (Sag Nr. 1826) 125.

Smede- og Maskinarbejdere (København) hos A/S Burmeister og Wain (Sag Nr. 1843) 138. Hos A/S Dansk Alfa-Laval (Sag Nr. 1909) 246. Rørlæggere hos A/S Højgaard og Schultz (Sag Nr. 1917) 247, (Holbæk) hos A/S Holbæk Maskinfabrik (Sag Nr. 1750) 15. Hos Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland (Sag Nr. 1835) 137.

Skibstømrere (Odense) paa Odense Staalskibsværft (Sag Nr. 1816) 109.

Skotøjsarbejdere (København) hos A/S Dansk Skotøjsindustri (Sag Nr. 1744) 12.

Skrædere (Aabenraa) hos Firmaet Ricken og Co. (Sag Nr. 1777) 62. Do. (Sag Nr. 1904) 244.

Søarbejdere. Strejken i April 1934 (Sagerne Nr. 1923 og 1928) 268.

Tekstilarbejdere (Dragør) hos Firmaet W. Wieder (Sag Nr. 1900) 242.

Telefonfunktionærer (København) hos Københavns Telefon Aktieselskab og De samvirkende Telefonselskaber (Sag Nr. 1814) 108.

Tjenere (Svendborg) hos Restauratør N. Chr. Sørensen (Sag Nr. 1887) 206.

Træindustriarbejdere (Holbæk) hos A/S Holbæk Maskinfabrik (Sag Nr. 1750) 15, hos A/S Junckers Savværk (Køge), (Sag Nr. 1911), 266, (Nakskov) hos A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger (Sag Nr. 1884) 190.

Typografer (København) hos Grafisk Kompagni (Sag Nr. 1759) 49. Hos Dagbladet A/S Dagens Nyheder (Sag Nr. 1781) 79. Hos A/S Matzens Chlichéanstalt (Sag Nr. 1803) 102.

Den faste Voldgiftsret: Valg af Dommere og Dommersuppleanter 67, Valg af Formand og Næstformand 85, Valg af Dommersuppleant 122.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 1 * KØBENHAVN DEN 15. JULI 1933 * 30. AARGANG

Den tyske fascistiske Fagbevægelses Struktur.

(Af *A. Kocik,* Paris.)

Paa Grundlag af de senere Efterretninger fra Tyskland er det nu muligt at danne sig et mere fuldstændigt Billede af den fascistiske Fagbevægelses organisatoriske Struktur.

Den tyske »Arbejdsfront« skal bestaa af to faglige Hovedorganisationer henholdsvis for Arbejdere og Privatfunktionærer og Medhjælpere, altsaa modsvarende den tidligere Landsorganisation og AFA-Forbundet. Disse har en fælles Hovedledelse, bestaaende af et saakaldt »Lille Arbejdskonvent« og »Store Arbejdskonvent«. Det lille Konvent bestaar af 14, det store Arbejdskonvent af 60 Medlemmer, nemlig af de øverste Ledere af de centrale Fagforbund, der udpeges af Regeringens Fagforeningskommissær, samt af andre fremstaaende Fagforeningsførere. Disse Instanser har nu afsluttet det forberedende Arbejde med Hensyn til Fastsættelsen af den nye Organisationsform.

Hvad angaar Funktionær- og Medhjælperforbundene, er den nye Organisationsplan tildels gennemført. For de egentlige Arbejderes Vedkommende er man endnu ikke naaet saa vidt, men man har dog allerede bekendtgjort, hvorledes man tænker sig den nye organisatoriske Opbygning.

De nuværende Fagforbund af alle Retninger (socialdemokratiske, kristelige, liberale samt de andre mindre betydelige Fagorganisationer) skal sluttes sammen i 15 saakaldte Grundorganisationer, nemlig i et Bygningsarbejderforbund, Bjergarbejderforbund, Bogtrykkerforbund, Jernbaneforbund, Fabrikarbejderforbund, Træarbejderforbund, Landarbejderforbund, Metalarbejderforbund, Tekstilarbejderforbund, Tobaksarbejderforbund, Stenarbejderforbund, Transportarbejderforbund, Læderarbejderforbund, Næringsmiddelarbejderforbund samt i et Hjemmearbejder- og Tjenestetyende-Forbund. Hvert Forbund har sin egen Formand og Forbundsstyrelse og er autonom i finansielle Spørgsmaal og med Hensyn til sin Personalpolitik. Alle Beslutninger kan dog omstødes af Arbejdskonventet, der faktisk er den afgørende Instans. Indenfor de centrale Fagforbund skal de forskellige Fag og Industrigrene organiseres efter nærmere fastsatte Regler.

Som allerede meddelt, har Nazisterne helt bemægtiget sig de tidligere socialdemokratisk orienterede Fagforbund og afsat alle førende Personligheder. Den øverste Ledelse er nu gaaet et Skridt videre og har anordnet, at hele det gamle Personale (Funktionærer og Kontorpersonale) skal afskediges og være fjernet inden 1. Juli 1933. Derefter skal der gaas i Gang med den planmæssige og organiske Overførelse af de andre Fagforeningsretninger i de 15 nye Grundforbund. En Begyndelse er allerede gjort med de forholdsvis stærke kristelige Fagforbund, til Trods for at Førerne for de kristelige Forbund blindt har underkastet sig Nationalsocialisternes Diktatur og enkelte endog er optaget som Medlemmer af det store Arbejdskonvent, har Arbejderfrontens Leder, den bekendte Dr. Ley, nu bestemt, at samtlige Funktionærer i de kristelige Fagforeninger skal fjernes fra deres Poster og erstattes med paalidelige Nazister. Det er endvidere bekendtgjort, at den samme Fremgangsmaade skal anvendes overfor de andre Fagorganisationer. Naar dette er gennemført, vil man som Afslutning indrullere samtlige Uorganiserede i Arbejdsfronten.

Da det har vist sig, at de gamle Fagforeningsmedlemmer er meget uvillige til at fortsætte Kontingentbetalingen til de nazistiske Fagforbund og det heller ikke kan forventes, at de mange Millioner Uorganiserede frivilligt vil slutte op i Rækkerne, forsøger man det nu med Trusler og Vold. Saaledes skriver den øverste Leder af den tyske Arbejderfronts Organisationskomité bl. a.: »Intet vilde være mere forkert, ja endog være økonomisk Selvmord, end at forlade Organisationerne. Vedkommende Arbejdere gør dem selv og deres Familier ulykkelige. Thi der kan ikke herske Tvivl om, at senere vil kun de kunne erholde Arbejde som er Medlem af Arbejdsfronten«.

Foruden Kontingentet til Fagforeningerne fordrer man »af enhver anstændig tysk Arbejder«, at han skal være Medlem af den nazistiske Bedrifts-

celle-Organisation, der er en direkte Underafdeling af Partiet. Fagforeningsmedlemmerne tvinges altsaa samtidig ind i det nazistiske Parti, og der skal føres streng Kontrol med, at Kontingentet til Fagforeningen og Bedriftscelleorganisationen erlægges punktlig. Derimod forlyder der intet om, hvilke Rettigheder Medlemmerne har udover Kontingentbetalingen, thi Ledelsen vælges ikke mere af Medlemmerne, men udpeges af Arbejdsfrontens øverste Ledelse.

Nazisterne har altid foregivet at ville varetage Arbejderinteresserne og bevare de bestaaende Overenskomster. Hvorledes opfylder de nu disse Løfter? Gennem Forordning af 19. Maj 1933 angaaende »Arbejdets Beskyttelse« er der i de forskellige Dele af Riget udnævnt saakaldte »Arbejdets Tillidsmænd«, hvis Opgave er at bevare Arbejdsfreden og selvstændigt fastsætte Løn- og Arbejdsbetingelserne. De tidligere bestaaende Forligsinstitutioner ophæves, og deres Opgaver overtages af disse »Arbejdets Tillidsmænd«, som direkte er underordnet Regeringen og træffer deres Afgørelser uden Medvirken af Arbejder- eller Arbejdsgiverrepræsentanter. Tillidsmændenes Afgørelser er bindende for begge kontraherende Parter.

Den tyske Industri- og Arbejdsgiverforening har i disse Dage offentliggjort et Opraab til sine Medlemmer, hvori der paalægges de tyske Arbejdsgivere den »Æres«-Forpligtelse, i de kommende 12 Maaneder at yde det nationalsocialistiske Parti et bestemt Bidrag, svarende til 5% af den samlede udbetalte Løn. De saaledes tilvejebragte Midler skal tilflyde den bestaaende »Adolf Hitler-Fond«. Man regner med, at det herved drejer sig om et Beløb af rundt 20 Millioner Mark. Naar man nu ved, at de tyske Arbejdsgivere altid har været uforsonlige Modstandere af det tyske Forligsvæsen og fordret dets fuldstændige Afskaffelse, ligger det nær at antage, at nævnte Beløb er Arbejdsgivernes Betaling for Afskaffelsen af det dem saa forhadte Forligsvæsen.

Ingen Rettigheder med Hensyn til Valg af Ledelse og Ordningen af de indre Organisationsanliggender, ingen Rettigheder med Hensyn til Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsbetingelserne, men derimod Forpligtelse til at erlægge Kontingent til de nazistiske Fag- og Partiforeninger, det er altsaa Arbejdernes Lod i det Tredje Rige.

Den intern. Arbejdskonferences 17. Møde.

Den Internationale Arbejdskonference afholdt sit 17. Møde i Geneve fra 8. til 30. Juni under Forsæde af den italienske Regeringsrepræsentant *de Michelis*. Det var det første Møde efter *Albert Thomas'* Død og det paabegyndte derfor sine Forhandlinger med en smuk Højtidelighed til Minde om den første Direktør for det Internationale Arbejdsbureau. Derefter tog man fat paa det overordentlig omfangsrige Arbejdsprogram, der forelaa i Aar, og gjorde dette færdigt i Løbet af tre Uger. Der blev truffet positive Afgørelser i alle de Spørgsmaal, som stod paa Dagsordenen, og hvoraf nogle, navnlig de, der vedrører Socialforsikringen, er af allerstørste Betydning for den internationale Arbejderbeskyttelse.

Konferencens Forhandlinger fik særlig Interesse ved den Omstændighed, at de fandt Sted umiddelbart før Aabningen af den økonomiske Verdenskonference i London. Som bekendt vedtog den Internationale Arbejdskonference i Fjor en Resolution, som vakte stor Opmærksomhed, og hvori man krævede Indkaldelse af en Verdenskonference, der skulde have den nødvendige Fuldmagt til Foranstaltninger til Genrejsning af hele Verdens Økonomi. Da denne Verdenskonference nu er samlet, har den Internationale Arbejderkonference anset det for heldigt at rette en indtrængende Henstilling til den økonomiske Verdenskonference i Form af en ny Resolution.

Denne Resolution, der indbragtes af Forvaltningsraadets tre Grupper og vedtoges enstemmigt, tager to væsentlige Forudsætninger som Udgangspunkt, nemlig 1) den overordentlig truende Situation paa Verdens Arbejdsmarked, der særlig kommer til Udtryk i et Antal Arbejdsløse paa 30 Millioner, og 2) Nødvendigheden af at komme til positive Resultater. Den forelægger de i London samlede Regeringer et organisk sammenhængende System af Foranstaltninger, der navnlig gaar ud paa at give det økonomiske Liv nye Impulser og at forøge den faktiske Købekraft i Verden samt sætte internationale offentlige Arbejder i Gang, der skal have til Formaal at sætte den for Tiden immobile Kapitalreserve i Bevægelse paany.

Disse Grundtanker, som Direktøren for det Internationale Arbejdsbureau gjorde Rede for i en Del af den Beretning, han aflagde paa Konferencen, blev under Diskussionen efter Beretningen videre udviklet af flere Talere og af Harold Butler selv i hans afsluttende Bemærkninger. Under denne Generaldebat gjorde man atter i Særdeleshed opmærksom paa den nøje Forbindelse mellem de økonomiske og de sociale Problemer.

Foruden denne paakrævede Opstilling af Retningslinier ydede den Internationale Arbejdskonference under sin 17. Samling et særdeles værdifuldt positivt Arbejde paa den internationale Sociallovgivnings Omraade.

Navnlig med Henblik paa to Spørgsmaal: 1) Alders-, Invalide- og Efterladteforsikringen og 2) Ophævelsen af private Arbejdsanvisningskontorer, der begge havde været til 1. Behandling i Fjor, kunde man i Aar træffe definitive Afgørelser i Form af Konventioner og Henstillinger.

For de tre andre Spørgsmaal, der var til første Behandling, nemlig Nedsættelse af Arbejdstiden, Arbejdsløshedsforsikringen og Forsorgen for Arbejdsløse samt Hvilepauser og Holdskifte i de automatiske Rudeglashytter fastsatte Konferencen Retningslinier for de Spørgeskemaer, i Henhold til hvilke Regeringerne skal have forelagt Spørgsmaal med Henblik paa 2. Behandling, der skal finde Sted næste Aar.

Vi gengiver i det følgende en kort Oversigt over de Afgørelser, der blev truffet:

Alders-, Invalide- og Efterladteforsikring.

Konferencen vedtog 6 Udkast til Konventioner og en Henstilling, der supplerer de i 1925 vedtagne Konventioner og Henstillinger angaaende Arbejdsulykkesforsikringen og Sygeforsikringen og dermed udstrækkes den internationale Arbejdslovgivning til alle Socialforsikringens Grene (Arbejdsløshedsforsikringen stod i Aar kun til 1. Behandling og vil først næste Aar komme til Drøftelse med Henblik paa Vedtagelsen af internationale Konventioner).

De vedtagne Forslag til Konventioner vedrører henholdsvis Aldersforsikringen, Invalideforsikringen og Efterladteforsikringen. Der findes to Forslag af forskellig Ordlyd, nemlig eet for Arbejdere i Industrien, Handelen og de frie Fag samt for Hjemmearbejdere og Husassistenter og et andet for Arbejdere i Landbruget.

I Henhold til de to første Konventionsforslag vedrørende den obligatoriske Aldersforsikring skal de Forsikrede have Krav paa Aldersrente senest fra det fyldte 65. Aar.

Den obligatoriske Invalideforsikring, der indeholdes i de to følgende Konventionsforslag, skal sikre alle Arbejdere en passende Erstatning ved almindelig Arbejdsudygtighed.

Konventionsforslagene angaaende Efterladteforsikringen gaar ud paa Ydelse af en »Rente« til Enker og faderløse Børn i Tilfælde af en Arbejders Død.

Konferencen har suppleret disse Konventionsforslag med en Henstilling, der opstiller almindelige Retningslinier, hvis Gennemførelse har vist sig at være værdifuld for Effektiviteten af den obligatoriske Forsikring.

Endvidere vedtog Konferencen paa Dagsordenen for næste Aar at sætte Spørgsmaalet om Bevarelsen af Retten til Pension for saadanne forsikrede Arbejdere, der flytter deres Opholdssted til et andet Land.

Ophævelsen af de private Arbejdsanvisningskontorer (Fæstekontorer).

Allerede den Internationale Arbejdskonference i Washington (det første Møde 1919) betegnede dette Problem som et nødvendigt Supplement til den obligatoriske Oprettelse af offentlige gratis Arbejdsanvisningskontorer. Det har nu fundet sin Løsning gennem Vedtagelsen af et Konventionsforslag. I Henhold til de vedtagne Bestemmelser skal erhvervsmæssigt drevne, mod Betaling arbejdende Arbejdsanvisningskontorer senest tre Uger efter Konventionens Ikrafttræden for hver enkelt Stats Vedkommende være afskaffet. Indenfor samme Frist maa der ikke oprettes nye Anvisningskontorer af nævnte Art, og de bestaaende skal underkastes offentlig Kontrol.

Endvidere er der fastsat særlige Regler for saadanne Arbejdsanvisningskontorer, som ganske vist arbejder mod Betaling, men som ikke er oprettet for at skabe forretningsmæssig Gevinst.

Endelig har Konferencen vedtaget en Henstilling, hvori man anmoder Staterne om at træffe visse Foranstaltninger til at tilpasse de gratis Anvisningskontorer til de særlige Behov, som forefindes i forskellige Fag, der endnu ofte er henvist til private Fæstekontorer, saaledes at det forbydes alle Personer eller Foretagender at optræde som Fæstemænd eller ved Mellemmænd at skaffe sig Indtægter af visse Virksomheder, som f. Eks. Indehaverne af Gæstgiverier, Hoteller, Pantelaanerforretninger osv.

Hvilepauser og Holdskifte i automatisk arbejdende Glashytter.

Her drejer det sig om at skaffe Arbejderne i en Industrigren, der ifølge sin Natur maa arbejde kontinuerligt, som altsaa ikke kan afbryde Virksomheden om Søndagen, en ugentlig Hviledag. Denne Sag var til 1. Behandling. Den blev sat paa Dagsordenen for næste Kongres til definitiv Afgørelse, og Konferencen opstillede Retningslinierne for et Spørgeskema, der skal tilstilles Regeringerne og danne Basis ved Udarbejdelsen af Beretningen herom paa næste Konference.

Arbejdsløshedsforsikringen og andre Former for Understøttelse af Arbejdsløse.

Ogsaa dette Spørgsmaal stod til 1. Behandling. Konferencens Afgørelser gaar ud paa at rette Forespørgsler til Regeringerne ang. Forberedelsen af et Konventionsforslag og en supplerende Henstilling om Understøttelse af ufrivilligt Arbejdsløse gennem et frivilligt Forsikringssystem, et Forsorgssystem eller en Kombination af de forskellige Systemer.

De af Konferencen opstillede Retningslinier for det Spørgeskema, der skal tilstilles Regeringerne fra det Internationale Arbejdsbureau, viser Konferencens klare Ønske om at faa saa fuldstændige Oplysninger, at der allerede næste Aar kan ske en positiv international Regulering, der anerkender Nødvendigheden af at understøtte de Arbejdsløse.

Arbejdstidens Forkortelse.

Dette Spørgsmaal stod ganske vist for første Gang paa Dagsordenen for den Internationale Arbejdskonference, men var allerede i Januar i Aar Genstand for Behandling paa en forberedende Tregruppekonference, hvilket muligvis kan betragtes som en 1ste Behandling.

Den Internationale Arbejdskonference maatte derfor, inden den kunde overgive Undersøgelsen af dette Spørgsmaal til en Kommission, foretage en Række Afstemninger.

Den første Afstemning var af principiel Natur. Med 95 St. mod 26 vedtog Konferencen, at Spørgsmaalet om 40-Timers-Ugen kunde gøres til Genstand for en international Aftale i Form af et Konventionsforslag eller en Henstilling.

Efter at denne Afgørelse var truffet, gjaldt det om at faa konstateret, om Spørgsmaalet om 40-Timers-Ugen skulde underkastes den almindelige Fremgangsmaade, efter hvilken der det 1ste Aar skulde opstilles Retningslinier for et Spørgeskema til Regeringerne og 2det Aar forbeholdes den definitive Afgørelse, eller om man skulde anvende Bestemmelsen om hurtig Afgørelse af særlig paatrængende Sager, der vilde muliggøre Vedtagelsen af et Konventionsforslag allerede i Aar.

Dette sidstnævnte Forslag imødekom dem, der

navnlig betragter Arbejdstidsforkortelsen som en Kriseforanstaltning, der om fornødent kunde indskrænkes til kun at gælde under Krisen, men dog skulde gennemføres hurtigst muligt. Men denne Form forkastedes med 69 St. mod 55. Konferencen vedtog dernæst med 86 St. mod 22 at behandle Sagen efter den sædvanlige Metode med en dobbelt Drøftelse, d. v. s. som et Spørgsmaal, der er sat paa Dagsordenen paa normal Maade.

Dette Resultat viser Ønsket om at betragte Undersøgelsen af Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelsen ikke blot paa Baggrund af den nuværende Krise, men navnlig ud fra det Synspunkt, at Problemet som Følge af de store tekniske Forandringer i den industrielle Organisation, ikke er af forbigaaende, men af varig Karakter. Dette Ønske kom ogsaa til Udtryk fra forskellige Regeringsrepræsentanters Side paa Konferencen.

Konferencens Standpunkt kommer ogsaa til Syne i Beslutningerne om de Retningslinier, der skal lægges til Grund for Spørgeskemaerne til Regeringerne med Henblik paa den definitive Afgørelse næste Aar.

Efter en Indledning, der behandler den økonomiske og andre Virkninger af en Arbejdstidsforkortelse, skal Spørgeskemaet opstille det Spørgsmaal, om det anses for heldigt at træffe en international Aftale i Form af en Konvention, ved hvilken der sker en Nedsættelse af Arbejdstiden som Middel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden og til at skaffe Arbejderne Fordelene ved det tekniske Fremskridt.

Spørgeskemaet skal ogsaa indeholde et Spørgsmaal om Lønudligningen.

Endvidere opstilles udtrykkelig det Spørgsmaal, om det kan anses for heldigt i Almindelighed at fastsætte en gennemsnitlig ugentlig Arbejdstid paa 40 Timer — med det Forbehold, at ved Arbejde, som ifølge sin Natur maa foregaa uafbrudt, kan en gennemsnitlig ugentlig Arbejdstid paa 42 Timer tillades.

Med 99 Stemmer mod 24 vedtoges det at sætte denne Sag paa Dagsordenen for Konferencen næste Aar.

Endvidere vedtog Konferencen en Resolution, hvori man anmoder Regeringerne om at træffe Foranstaltninger mod Overarbejdet, da dette har en uheldig Indvirkning paa Arbejdsløsheden.

Forskellige Resolutioner.

Foruden den sidstnævnte Resolution og den almindelige Resolution til Konferencen i London vedtog den Internationale Arbejdskonference i Aar lige som tidligere Aar en Række af Resolutioner, hvori det Internationale Arbejdsbureau opfordres til at underkaste forskellige Spørgsmaal en Undersøgelse eller at sætte dem paa Dagsordenen for senere Konferencer.

Disse Konferencer angaar følgende:

Arbejdsanvisning for tyske Flytninge i de forskellige Lande paa en saadan Maade, at disse Landes Folkeøkonomi ikke lider Skade.

Organisering af nationale og internationale offentlige Arbejder til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden og til Regulering af Arbejdernes Beskæftigelse.

Ulykkesbeskyttelse i Byggefaget.

Ensartethed i Behandlingen af indenlandske og udenlandske Arbejdere.

En anden Resolution kræver Indkaldelsen af en Tregruppekonference af Regeringsrepræsentanter, Mineejere og Minearbejdere i de seks vigtigste kulproducerende Lande i Europa til Lettelse af en snarlig og samtidig Ratificering af Konventionen af 1931 om Arbejdstiden i Kulminerne.

Endelig har Konferencen godkendt de Konklusioner, der er fremkommet fra Kommissionen, der havde til Opgave at undersøge Aarsberetningerne fra Regeringerne om Gennemførelsen af de af dem ratificerede Konventioner.

Konferencen vedtog at overgive det Internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad Beretningen fra en Kommission, der havde faaet til Opgave at prøve en Beretning fra det Internationale Arbejdsbureau vedrørende Tariferne i Landbruget.

Vi skal i senere Numre gengive Ordlyden af de forskellige vedtagne Konventioner og Forslag.

Træindustriarbejderforb. 14. Kongres.

Træindustriarbejderforbundet afholdt sin 14. ordinære Kongres i Dagene 25.—26.—27. Juni.

Kongressen afholdtes i Forsamlingsbygningen, Enghavevej, København.

Kongressens Aabning.

Forbundets Formand V. S. Petersen aabnede Kongressen, idet han bød de Delegerede og Gæsterne et hjerteligt Velkommen, og han udtalte:

»Den forrige Kongresperiode stod i Nedgangens Tegn med ringe Beskæftigelsesgrad; men dog med stigende Tendens. Den indeværende Periode har i Stedet vist fortsat Nedgang, der i Vinter kulminerede med et samlet Arbejdsløshedstal paa 200,000 Mand. Træindustriarbejderne har i de 4 Aar, som Kongressen omfatter, haft henholdsvis 13,2, 13,3, 21,5 og 35,4 pCt. Arbejdsløse. At denne Arbejdsløshed nu i Sommerens bedste Tid er gaaet ned til 25 pCt., er der ingen særlig Grund til at glædes over, og en saa omfattende Ledighed har naturligvis svækket Aktionsevnen og virket hæmmende paa Forbundets Lønbevægelse.

Derimod er der Grund til at glædes over den Ændring, der indtraadte i dansk Politik i 1929, hvor Regeringen Madsen-Mygdal maatte gaa af, og hvor Stauning dannede den Regering, som Socialdemokratiets Vækst gjorde naturlig. Denne Vækst er yderligere fortsat, hvilket Valget i November viste, og dette Systemskifte har gavnet Samfundet i Almindelighed og Arbejderne i Særdeleshed.

Vi samles nu i vanskelige Tider for sagligt at drøfte og kritisere den Tid, der er gaaet, og lægge Planer for de kommende Aar, og i fuld Tillid til at dette vil ske, til Gavn for vor Organisation og dens Medlemmer, byder jeg alle Velkommen til Kongresarbejdet.«

Efter Velkomsttalen mindede Formanden de i Kongresperioden afdøde Medlemmer og samlede Mindeordene om Forbundets tidligere Formand og

Hovedkasserer, Æresmedlem O. Madsen-Terner, der i en Alder af 76 Aar var død i 1931, efter et Livs resultatrigt Arbejde for Forbundet.

Formanden forelagde herefter følgende

Dagsorden til Kongressen.

Punkt 1) Kongressens Konstituering:
a. Fastsættelse af Forretningsorden.
b. Valg af Dirigenter og Sekretærer.
c. Prøvelse af Mandater.
— 2) Valg af Udvalg:
a. Lønnings- og Diætudvalg.
b. Lovudvalg.
— 3) Beretning om Virksomheden siden sidste Kongres.
— 4) Regnskabet fra 1. April 1929 til 31. Marts 1933.
— 5) Forslag til Ændringer i Lovene.
— 6) Andre Forslag:
a. *Hovedbestyrelsen:* Valg af en Rejsesekretær.
Paaligning af E. K. paa arbejdende Medlemmer.
b. *Kbhvn. S. & M., Aalborg og Vejle:* Vedrørende Begravelseshjælpen.
c. *Horsens, Glostrup og Viborg:* Vedrørende Fagbladet.
d. *Aalborg:* Organisering m. m. af Mindreaarige.
e. *Aarhus:* Kortere Arbejdstid med fuld Kompensation.
f. *Kauslunde:* Procenttillæg under forkortet Arbejdstid.
g. *Aarhus:* Agitation blandt Uorganiserede.
h. *Glostrup:* Oprettelse af Grænseoverenskomst med Tømrerforbundet og Snedkerforbundet.
i. *Helsingør:* Udbetaling af Juleunderstøttelse.
j. *Sorø:* Vedrørende Kongresperioden.
— 7) Fastsættelse af Lønninger og Diæter.
— 8) Valg af Formand, Hovedkasserer, Hovedbestyrelse og Revisorer.
— 9) Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.
— 10) Protokollen.

Valget af Præcidium.

Efter at Kongressen havde godkendt Dagsordenen, foretog man Valg af Dirigenter, Sekretærer og de nødvendige Udvalg til Mandaternes Prøvelse, Lønningers og Diæters Fastsættelse og til Behandling af Lovændringer. Til Dirigenter valgtes Otto Jørgensen, Odense, og L. Jørgensen, Københavns Pakkassearbejdere, og til Sekretærer Laur. Madsen og Hermann Andersen, København.

Gæsternes Hilsen.

Formanden præsenterede Gæsterne for Kongressen; disse var Næstformand Chr. Jensen, De samvirkende Fagforbund, Martin Petersen, Snedkerforbundet, der er Formand for skandinavisk Træarbejdersekretariat, Axel Strand, Svensk Træindustriarbejderforbund, A. J. Østerlund og Ludvig Hellstrøm, Svensk Savværksindustriarbejderforbund, og Hermann Andreasen, Norsk Høvleriarbejderforbund.

Gæsterne tog herefter Ordet, takkede for Indbydelsen, omtalte de Forhold, der er stærkt brændende indenfor Arbejderorganisationerne, og fremhævede de Begivenheder, der foregaar i Tyskland, og den Lære, man maa drage heraf, manede til Enighed mellem Arbejderne, saafremt man skal bevare Organisationernes Indflydelse, bevare Folkestyret og derigennem hindre Diktaturet.

Formanden for Mandatudvalget oplyste, at der var 68 Afdelinger repræsenterede ved 111 Delegerede, 11 Hovedbestyrelsesmedlemmer og 8 Gæster, saaledes at Kongressen bestod af 130 Deltagere.

Beretning om Virksomheden.

Formanden fik herefter Ordet for at aflægge Beretning. Han udtalte bl. a.:

Forbundets Medlemsantal har i Perioden været i fortsat Fremgang, idet Perioden, der begyndte den 1. April 1929 med 78 Afdelinger tællende 3820 Medlemmer, slutter med 81 Afdelinger og 4346 Medlemmer. Fremgangen er saaledes 526 Mand eller 13,2 pCt.

Forholdene indenfor Faget vilde i Grunden have gjort en Tilbagegang sandsynlig; men Hovedbestyrelsens og Afdelingsledernes energiske Agitation havde modvirket dette og givet ovennævnte Resultat.

Forbundets Formue er ligeledes steget. Den androg i April 1929 541,156 Kr. 31 Øre eller 141 Kr. 16 Øre pr. Medlem, og den 31. Marts i Aar udgjorde den 776,442 Kr. 45 Øre eller 178 Kr. 67 Øre pr. Medlem.

I sin Omtale af de passerede Overenskomstsituationer i Perioden, gjorde Formanden opmærksom paa, at Arbejdsgiverforeningens Taktik havde gjort det umuligt, at det enkelte Fag kunde gaa i Strejke for sine Krav, støttende sig til de andre Organisationers Hjælp. Det hele brokkes sammen, og selv den mindste Fagorganisations Strejkeerklæring mødtes nu straks med en Udvidelse til Storkonflikt fra Arbejdsgivernes Side.

Situationerne former sig derfor som store komplicerede generelle Situationer, hvor alt eller intet gaar i Orden. Formanden redegjorde derefter udførligt for Situationerne i Foraarene 1930—31—32 og i Aar.

Fagets Medlemmer beskæftigedes paa ca. 630 Virksomheder Landet over, fordelt for Hovedpartens, ca. 2500 Mands Vedkommende, paa Virksomheder, der staar som Medlemmer af Træindustrifabrikanternes Arbejdsgiverforening, hvis Overenskomster derfor her danner Hovedreglen. Desuden beskæftiges Medlemmerne hos Cementindustrien, hvor Bødkerfaget har Hovedoverenskomsten, og hos Snedkermestrenes Centralforeninger.

Hos Fagets uorganiserede Arbejdsgivere er Overenskomsterne i Hovedtrækkene bygget op efter Træindustriens.

I 1930 naaede Faget bort fra Pristalsreguleringen. Lønnen var sidst reguleret i 1927, i 1931 fik det 6 Dages Ferie for en Lønnedgang paa 5 pCt., og 40 pCt. af Medlemmerne slap gratis til dette Gode.

Efter en Omtale af Situationen med de uændrede Overenskomster i Henhold til Forligsforslaget i 1932, der fejede Arbejdsgivernes Krav om 20 pCt. af Bordet, sluttede Formanden dette Afsnit af Beretningen med en Omtale af Situationen i Aar.

Loven af 31. Jan. 1933 var et overraskende Ord; men et Ord i rette Tid og paa rette Sted! Arbejdsgivernes 20 pCt. Reduktionskrav, — rejst i en Tid, hvor Arbejdsløsheden gjorde Arbejdernes Stilling svag, — blev fejet til Side.

Under den givne Situation var Loven i Pagt med Tidens Udvikling og de herskende samfundsøkonomiske Tilstande. Arbejderne blev sparet for en lang og udsigtsløs Kamp, og Arbejdsgivernes hvidglødende Raseri viser, hvad de havde tiltænkt Arbejderne, hvis de havde faaet Lov til at styrte hele Erhvervslivet ud i en Storkamp. Deres Haab var sikkert, at kunne benytte Situationen til at rette et sønderknusende Slag mod vore Organisationer.

Under denne Del af Beretningen omtalte Formanden nogle lokale Strejker.

Paa Korinth Savværk løb en saadan Strejke i 8 Maaneder. Strejken var ført for at opnaa Akkordbetaling, men det viste sig, at Skruebrækkere besatte Virksomheden i meget stort Tal, og Strejken viste sig haabløs. Den afvikledes i Henhold til Forligsforslaget i 1931 og kostede Forbundet 57,000 Kroner.

En anden stor lokal Strejke var ført overfor Th. Pedersen i Odense paa Kravet om Ligeløn for Kvinder og Mænd ved samme Arbejde. Denne Strejke løb i 5 Maaneder og kostede Arbejdsgiveren en Formue. Strejken afvikledes paa nogenlunde taalelig Maade; men ogsaa her, midt i en stor By, optraadte mange Skruebrækkere. Strejken kostede Forbundet 17,000 Kr.

Paa Pinstrup Savværk førtes en Strejke i 17 Maaneder, og alle Forbund, der havde Overenskomster med Virksomheden, var i Sympatikonflikt.

De kristelige hjalp Virksomheden med Skruebrækkere, og skønt Virksomheden maatte likvidere og dens Ejer maatte gaa over til at være Bestyrer, tabtes Konflikten, og Forholdene er ikke endnu ordnede paa behørig Maade. Den kostede Forbundet 80,000 Kr.

Formanden omtalte derefter de førte Retssager.

Der var ført 16 Sager for den faste Voldgiftsret. De 12 var vundet eller forligt, medens de 4 var tabt.

2 Sager var ført for faglig Voldgift; den ene tabtes.

Det er i Perioden lykkedes at faa indført lovbefalede Beskyttelsesforanstaltninger ved Maskinerne, og der er endelig opnaaet en Grænseoverenskomst med Dansk Arbejdsmands Forbund.

Kongresperiodens lønmæssige Resultat viser, at Lønnen gennemsnitlig var 117 Øre i 1929. Den er nu 116,74 Øre eller praktisk talt det samme. Her maa erindres de tilkommende ny Medlemmer, der laa paa laveste Lønsatser, saaledes at der reelt var Stigning for de ældre Medlemmer. Hertil kommer saa Forskellen mellem Pristallene 174 i 1929 og 157 nu.

Formanden indstillede derefter sin Beretning til Diskussion og Godkendelse.

Diskussionen om Beretningen tog herefter sin Begyndelse; et meget stort Antal af de Delegerede havde Ordet, og Spørgsmaalene, der fremsattes, drejede sig i alt væsentligt om lokale Arbejdsforhold, og Overenskomstens Bestemmelse om 4 Dages Opsigelsesfrist, som i visse Tilfælde er blevet uheldigt fortolket. Man drøftede Grænsereglerne mellem Forbundene og Forholdet til uorganiserede Arbejdere og Arbejdsgivere, og man omtalte Arbejdstidsspørgsmaalet og paalagde Ledelsen at arbejde energisk for at gennemføre en Nedsættelse.

Ligeledes henstillede man til Ledelsen at arbejde for Tugthuslovens Ophævelse.

Efter at Formanden havde besvaret de forskellige Spørgsmaal, foretoges der Afstemning. Ved denne blev Beretningen enstemmig godkendt.

Bevilling af Laan.

Formanden forelagde herefter paa Hovedbestyrelsens Vegne et Forslag om at yde den socialdemokratiske Presse et Laan paa 15,000 Kr. til Udvidelse af Socialdemokraten.

Forslaget vedtoges enstemmigt og uden Diskussion.

Kongressen gik herefter over til at behandle Dagsordenens Punkt 4:

Regnskaberne.

Hovedkasserer Jens Jensen forelagde Regnskaberne og fremhævede de vigtigste Poster. Det indkomne Kontingent har andraget 480,358 Kr. 25 Øre, Renteindtægten 101,549 Kr. 12 Øre, ved Køb og Salg af Obligationer er indvundet 11,697 Kr. 50 Øre, og andre Indtægter beløber sig til 2589 Kroner.

Af Udgiftsposterne nævner vi, at der til Konflikter indenfor Forbundets eget Omraade er brugt 168,587 Kr. 91 Øre, til Kontingenthjælp til Arbejdsløshedskassen for Medlemmer, der har opbrugt deres Understøttelse, 20,564 Kr. 25 Øre. Kontingent til De samv. Fagforbund 11,617 Kr. 92 Øre, og til Ekstrapaaligning som Følge af Konflikter i Udlandet 3471 Kr. og i Indlandet 4094 Kr. 20 Øre. Kontingent til Træarbejdersekretariatet 5972 Kr. 50 Øre og til Arbejdernes Oplysningsforbund 1290 Kr. 64 Øre.

I Begravelseshjælp er ydet 33,400 Kr. og 1000 Kr. i Stipendier til Tillidsmænds Uddannelse i Fagforeningsarbejde.

Forbundets Status viser en Beholdning paa 776,640 Kr. 34 Øre.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Lovændringer.

Kongressen gik derefter til Behandling af de indsendte Afdelingsforslag til Lovændringer, som optoges til en Generaldebat, efter at de forslagsstillende Afdelingers og Hovedledelsens Ordførere havde motiveret Forslagene.

Efter at 30 Taleren havde deltaget i denne Generaldebat, tog Lovændringsudvalget fat paa sit Arbejde ud fra de Direktiver, som Debatten havde givet dem.

Da Lovudvalget vendte tilbage til Kongressalen, forelagde Lovudvalgets Formand, Hovedkasserer

Jens Jensen Udvalgets Indstillinger, som Kongressen fulgte.

Kongressen vedtog en Tilføjelse til Formaals-Paragrafen om, at man vil arbejde for at samle alle Træarbejdere i ét Forbund.

Man indføjede blandt andet, at Lovene skal tilføjes en Bestemmelse om at arbejde for en lovfæstet 40 Timers Arbejdsuge.

Man vedtog en Protokoltilføjelse om Arbejdsløses Kontingent, som under visse givne Omstændigheder skal udredes af Forbundet.

Man vedtog, at ingen af Forbundets Tillidsmænd maa tage andre lønnede Tillidshverv uden at indhente Hovedbestyrelsens Sanktion hertil.

Behandlingen af indsendte Forslag.

Blandt de indsendte Forslag vedtoges et Forslag om at ansætte en Rejsesekretær, der skal arbejde for en Gennemorganisering af Fagets Arbejdere. Desuden vedtoges det at udvide Hovedbestyrelsens Antal til 13 Mand.

De to nye Mandater bliver saaledes fordelt, at Rejsesekretæren faar det ene, og det andet tilfalder Afdelingerne paa Øerne.

Man vedtog, at Forbundskassen skal udrede det Bidrag af 30 Øre pr. Uge pr. Medlem, som Arbejdsløshedsloven af 30. April i Aar forudsætter, til Bestridelse af Fortsættelseskassens Opgaver.

Man vedtog i Forbundets Love at indføre Bestemmelsen om obligatorisk Begravelseshjælp for Medlemmer.

Aalborg Afdl. stillede følgende Forslag:

Det henstilles til Hovedbestyrelsen, at den søger Spørgsmaalet om Organisering og Lønaftaler for unge Mennesker mellem 16—18 Aar løst paa betryggende Maade saaledes, at det kan behandles paa den kommende Kongres.

Hovedbestyrelsen stillede følgende Forslag til Løsning af Spørgsmaalet:

»Hovedbestyrelsen indhenter snarest belejligt Oplysninger i Afdelingerne om Antallet af unge Mennesker under 18 Aar, der er beskæftiget paa Virksomheder indenfor Træindustrien, samt om deres Lønforhold.

Finder Hovedbestyrelsen det derefter formaalstjenligt at faa disse organiseret indenfor Afdelingerne, har den Bemyndigelse til at paalægge Afdelingerne at optage dem paa Vilkaar fastsat af Hovedbestyrelsen.«

Dette af Hovedbestyrelsen stillede Forslag vedtoges.

Under Dagsordenens Punkt 7 fremsatte det nedsatte Udvalg Forslag om Lønninger og Diæter.

Udvalgets Indstilling vedtoges enstemmig.

Valgene.

Til Formand genvalgtes V. S. Petersen og til Hovedkasserer Jens Jensen, begge med Akklamation.

Til Rejsesekretær i Henhold til ny Beslutning valgte Kongressen Mikael Petersen, Aalborg, med 71 Stemmer, hvilket var kvalificeret Majoritet ved første Afstemning over de 5 Kandidater til Posten.

Til Hovedbestyrelsen valgtes: Alb. Lundgren, Laur. Madsen og L. Jørgensen, alle af København, samt Ludvig Sørensen, Aarhus, Henry Hansen, Aalborg, E. Eskesen, Horsens, J. P. Jensen, Holbæk, K. Knudsen, Køge, Otto Jørgensen, Odense, og A. Larsen, Nykøbing F.

Revisorerne genvalgtes enstemmigt.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i Odense.

Kongressens Dagsorden var dermed udtømt, og Gæsterne tog Afsked med Kongressen.

Formanden V. S. Petersen takkede Gæsterne og de Delegerede og sluttede Kongressen med et Leve for Træindustriarbejderforbundet og ved at man sang Internationale.

Lønbevægelser og Konflikter.

Københavns Banegaards private Arbejdere og Vognmandslauget.

Ved Fællesmødet i Arbejdsgiverforeningen den 16. og 20. Juni forhandledes om et af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsat Forlangende om en lønmæssig Ordning for Forbundets Medlemmer, der i København er beskæftiget ved Stenlosning.

Ved Møderne opnaaedes en Ordning om Priserne for Stenlosning, dels for Arbejdet, naar dette udføres af Enkeltmand, og dels naar Arbejdet udføres i Tre-Mands Arbejde.

Kuske og Kronborg Birks Vognmandsforening.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. Juni angaaende Overenskomstforholdene for Kronborg Birks Vognmandsforening opnaaedes Enighed om følgende:

Dansk Arbejdsmandsforbund indgaar paa at stille de to rejste Sager i Bero under Forudsætning af, at der straks optages Forhandlinger om en almindelig Kuske-Overenskomst, idet der samtidig under disse Forhandlinger skal søges gennemført en Ordning, der kan dække saadanne Tilfælde, hvor en Arbejder beskæftiges dels som Kusk og dels som Chauffør.

I Tilfælde af, at der opnaas Enighed om foranstaaende bortfalder de rejste to Sager.

Forhandlingerne skal være tilendebragt inden 14 Dage.

Bogbindere hos A/S Adolph Holst, Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 28. Juni forhandledes der om en af Bogbinderforbundet fremsendt Klage over, at A/S Adolph Holst, Aalborg, ikke havde overholdt en paa et i Aalborg afholdt Mæglingsmøde truffen Aftale.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at det paaklagede Forhold henvises til en ny Forhandling mellem Organisationerne, og saafremt der ved denne Forhandling ikke opnaaedes Enighed, henvises Spørgsmaalet til Afgørelse ved en faglig Voldgift.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1737:

Arbejdsmænd hos Ingeniør Gusmer, Langaa.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Marts 1933 i Sag Nr. 1737: De samvirkende

Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem Ingeniør Gusmer, Langaa.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem Ingeniør Gusmer, Langaa, for Brud paa gældende Overenskomst.

Det fremgaar af Sagen, at Fjaltring-Trans Sogneraad i November 1932 udbød i offentlig Licitation Udførelse af et Jordarbejde ved Regulering af Bivej Nr. 2 samt Udførelse af en 272 lb. m lang Rørledning. I den i Forbindelse hermed udfærdigede »Beskrivelse og særlige Betingelser« vedrørende Arbejdet indeholdes i §§ 2 og 3 en nærmere Angivelse af de paagældende Arbejder, hvorhos det i § 4 hedder: »Entreprenøren skal udelukkende beskæftige Arbejdere, der anvises ham af Sogneraadet og betale Arbejderne en Timeløn af 70 Øre«. Det foreskrives endelig, at Arbejdet skal paabegyndes straks efter Overdragelsen og være fuldført inden den 1. April 1933, for hvis Overskridelse der betales en Dagsmulkt af 25 Kr., hvorhos Tilbud skal indsendes inden 14. Novbr.

Imellem de indkomne Tilbud var ogsaa et af Ingeniør Gusmer, Langaa, afgivet Tilbud, som blev antaget af Sogneraadet. Ingeniør Gusmer overtog derefter for en nærmere angiven fast Pris det paagældende Arbejde, der paabegyndtes den 22. November 1932 og siden har været fortsat uden endnu at være tilendebragt.

Klagerne gør nu her under Sagen gældende, at Ingeniør Gusmer ved at overtage Entreprisen paa de udbudte Betingelser, derunder altsaa ogsaa Betaling af en Timeløn af 70 Øre, har gjort sig skyldig i Overenskomstbrud, idet han som Medlem af Entreprenørforeningen er underkastet den mellem denne Forening og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst, og den fornævnte Timebetaling er derfor i Strid med den i Overenskomsten fastsatte normale Timeløn, som er 105 Øre. Under Henvisning hertil har Klagerne nedlagt Paastand om, at den af Ingeniør Gusmer fastsatte Timeløn kendes overenskomststridig, og at der ikendes ham en efter Rettens Skøn fastsat Bod, saavelsom han kendes pligtig til efter Opgørelse at efterbetale Forskellen mellem den overenskomstmæssige og den udbetalte Timeløn 35 Øre for hver præsteret Arbejdstime.

De Indstævnte procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor gjort gældende, at det paagældende Vejarbejde paa Grund af de her foreliggende særlige Omstændigheder ikke omfattes af den paaberaabte Overenskomst, og at der derfor ikke foreligger noget Brud paa denne. De har i denne Henseende nærmere anbragt, at Sogneraadet havde besluttet at sætte Arbejdet i Gang væsentlig for at afhjælpe Arbejdsløsheden i Kommunen, og at der mellem Sogneraadet og Arbejdsmændenes stedlige Fagforening var opnaaet Enighed om en Timeløn af 70 Øre, medens Forhandlingerne iøvrigt strandede paa Fagforeningens Krav om, at der til Arbejdet kun maatte benyttes Medlemmer af Fagforeningen, hvad Sogneraadet ikke vilde indgaa paa. Det maa dernæst — hævder de Indklagede — være en Forudsætning for den gældende Overenskomsts Lønsats, at Arbejdsgiveren er frit stillet i Valget af Arbejderne, hvad han netop ikke har været i det her foreliggende Tilfælde, hvor han udelukkende skal beskæftige de ham af Sogneraadet anviste Arbejdere og derfor maa regne med ogsaa at faa uegnede Arbejdere. Hertil kommer endelig, at den stedlige Fagforening ogsaa efter Arbejdets Paabegyndelse i en Skrivelse af 3. December f. A. til Vejudvalget har givet Tilbud med Hensyn til Vejarbejdet, derunder blandt andet til den af Kommunen ansatte Pris, og at dette ikke er foreneligt med det her under Sagen over for Ingeniør Gusmer anlagte Synspunkt. Efter de Indklagedes Opfattelse bør der i ethvert Tilfælde ikke være Plads for hverken Bod eller Efterbetaling.

Efter alt foreliggende finder Retten, at Ingeniør Gusmer ved under Arbejdets Gang at have lagt til Grund en Timeløn af 70 Øre har gjort sig skyldig i Overenskomstbrud. Det maa vel antages, at Sogneraadet har besluttet de paagældende Arbejders Igangsættelse væsentlig for at afhjælpe den i Kommunen værende Arbejdsløshed, der i øvrigt ikke synes at have været af noget større Omfang, og at det angivne Formaal har været bestemmende for Licitationsbetingelsernes Forskrifter om Valg af Arbejdskraft og en Timeløn af 70 Øre. Men det nævnte Forhold ses paa den anden Side ikke at have givet Ingeniør Gusmer, der som Medlem af Entreprenørforeningen var begrænset i sin Dispositionsfrihed ved den af Foreningen afsluttede Overenskomst, Beføjelse til ensidig som den egentlige Arbejdsgiver at overtage den udbudte Entreprise paa Vilkaar, der var stridende mod de i Overenskomsten foreskrevne Bestemmelser. Idet Ingeniør Gusmer herefter som nævnt findes at have overtraadt den gældende Overenskomst, vil han for sit hele Forhold indtil nærværende Kendelses Afsigelse være at anse med en Klagerne tilfaldende Bod, der efter Omstændighederne, derunder at Overtrædelsen har været i nogen Grad undskyldelig, og at den stedlige Fagforening havde accepteret den af Kommunen ansatte Arbejdspris, passende vil kunne ansættes til 300 Kr.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

Ingeniør Gusmer bør til Klagerne De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund betale en Bod paa 300 Kroner.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 2 * KØBENHAVN DEN 1. AUGUST 1933 * 30. AARGANG

Pristalsbudgettet.

Den sidste af de Beregninger, som Det statistiske Departement har foretaget over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget, blev foretaget i April d. A., og Resultatet er offentliggjort i »Statistiske Efterretninger« Nr. 15, 1933.

Ved de heromhandlede Beregninger gik man til og med Aaret 1923 ud fra Forbruget i en Husholdning, saaledes som dette var før Krigen, og man har derefter beregnet, hvad dette Forbrug vilde koste, betalt med de til de forskellige Tidspunkter gældende Priser. Det Forbrug, som saaledes oprindelig benyttedes ved Beregningerne, var opstillet i Overensstemmelse med en fra 1909 foreliggende Statistik over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Hovedstaden, saaledes at der regnedes med en samlet aarlig Udgift i Juli 1914 paa gennemsnitlig 2000 Kr. Efter at man for Aaret 1922 havde foretaget en ny almindelig Forbrugsundersøgelse, blev Pristalsberegningerne fra og med 1924 ført over paa det Grundlag, som den nye Undersøgelse havde givet, idet det blev fastholdt, at Pristalsbudgettet var et Arbejderbudget, medens den tidligere Begrænsning til københavnske Arbejderfamiliers Forbrug blev opgivet, saaledes at det paa Grundlag af 1922-Regnskaberne opstillede Pristalsbudget kom til at hvile paa et Gennemsnit af Arbejderbudgetter fra saavel Hovedstaden som Provinsbyerne og Landdistrikterne.

Endvidere fastholdtes det nye Pristalsbudgets samlede Udgiftsbeløb ved Overgangen, saaledes at der i det store og hele blev Kontinuitet mellem de tidligere og de fra 1924 foretagne Pristalsberegninger.

For Aaret 1931 har Departementet atter foretaget en Forbrugsundersøgelse for Arbejderfamilier fra alle Dele af Landet, og for et Udvalg af de indkomne Regnskaber foreligger nu en Bearbejdelse, paa Grundlag af hvilken der er opstillet et nyt Budget til Brug for den periodiske Pristalsberegning. Det gennemsnitlige Antal Personer i dette nye Budget udgør ca. 3½ (2 Voksne og gsntl. 1½ Barn). Den samlede Udgift i 1931-Budgettet udgør 3100 Kr., hvilket praktisk taget svarer til den samlede Udgift, man kommer til, naar man paa Basis af 1922-Budgettet, men til Benyttelse af de gennemsnitlige Priser for Aaret 1931 beregner dem samlede Udgift for dette Aar. En Tilbageføring af det nye Budgets Udgiftsbeløb til Juli 1914 efter den for de forskellige Hovedgrupper konstaterede Stigning i Udgiften vil saaledes som hidtil give 2000 Kr.

Til Belysning af Forskellen mellem det nye 1931-Budget og det hidtil benyttede 1922-Budget skal anføres følgende Sammenstilling:

	Udgift i 1931	
	Efter 1931-Budget	Efter 1922-Budget
Fødevarer	974	1 010
Beklædning m. v.	383	361
Bolig	421	504
Brændsel og Belysning	159	138
Skatter og Kontingenter	436	420
Andre Udgifter	727	675
Tilsammen ...	3 100	3 108

Efter det nye Budget er Udgiften til Fødevarer altsaa noget mindre end efter 1922-Budgettet og Udgiften til Bolig betydelig mindre; for de øvrige Poster er Udgiften efter 1931-Budgettet højere end efter 1922-Budgettet. Disse Forskydninger er dels en Følge af, at det gennemsnitlige Antal Personer pr. Familie er mindre i 1931 end i 1922, dels betyder de en Fortsættelse af den ved tidligere Forbrugsundersøgelser konstaterede Forskydning indenfor Grupperne.

For Aaret 1931 og Tiden derefter er paa Grundlag af det nye Pristalsbudget foretaget følgende Beregning.

For Januar og April 1933 bliver Pristallet med Juli 1914 som Basis, beregnet efter det nye Pristalsbudget, henholdsvis 155 og 157 ligesom ved Beregningen efter 1922-Budgettet, og for de fire Kvartaler i 1932 giver den nye Beregning ogsaa praktisk talt samme Resultat som den tidligere. For Oktober 1929, hvilket Tidspunkt danner Basis for Regulering af forskellige Takster m. v. i de nys vedtagne Sociallove, er der ligeledes foretaget en

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	Jan. 1932	Apr. 1932	Juli 1932	Okt. 1932	Jan. 1933	Apr. 1933
Fødevarer	974	937	916	923	963	925	955
Klæder, Fodt., Vask	383	391	393	390	396	394	409
Bolig	421	425	425	425	425	433	433
Brændsel, Belysn. .	159	158	160	158	159	160	160
Skatter, Kontingenter o. l.	436	429	453	431	440	443	444
Andre Udgifter	727	731	734	737	737	736	747
Ialt...	3100	3071	3081	3064	3120	3091	3148

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	Jan. 1932	Apr. 1932	Juli 1932	Okt. 1932	Jan. 1933	Apr. 1933
Fødevarer	100	96	94	95	99	95	98
Klæder, Fodt., Vask	100	102	103	102	103	103	107
Bolig	100	101	101	101	101	103	103
Brændsel, Belysn. .	100	99	101	99	100	101	101
Skatter, Kontingenter o. l.	100	98	104	99	101	102	102
Andre Udgifter	100	101	101	101	101	101	103
I alt...	100	99	99	99	101	100	102

Beregning efter det nye Budget, hvilken Beregning giver samme Resultat som den tidligere (Pristal 172). Det viser sig saaledes, at Forskellen i Fordelingen af Udgifterne ikke medfører nogen Forskel af praktisk Betydning i Prisstigningen for det samlede Budget, og de paa Grundlag af det nye Budget med Juli 1914 som Basis fremtidig beregnede Pristal vil derfor umiddelbart kunne indføjes i Rækken af de hidtil beregnede Pristal.

Dansk Kedel- og Maskinpasserforbunds Kamp for Nedsættelse af Arbejdstiden ved Mergelarbejde.

I Begyndelsen af 1932 fremsendte Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund en Anmodning til De samvirkende Fagforbund om at yde Forbundet Støtte til Opnaaelse af Arbejdstidens Nedsættelse for de af Forbundets Medlemmer, der var beskæftiget hos Mergelselskaberne.

De Selskaber, Forbundet særlig henviste til, var de Mergelselskaber, der arbejdede i Tilslutning til det danske Hedeselskab, og som modtager stor økonomisk Hjælp fra Staten. (Under Forhandlingerne blev det oplyst, at Statens Bidrag til Mergelselskaberne andrager 605,000 Kr.)

De samvirkende Fagforbund erklærede sig villig til at yde sin Medvirkning, og da Hedeselskabet i første Linie var medinteresseret i Mergelselskaberne, rettede De samvirkende Fagforbund en Henvendelse til Statens Repræsentant i Hedeselskabets Bestyrelse, Hr. Folketingsmand Niels Andreasen, og oplyste ham om, at Arbejdstiden i Mergelselskaberne androg 12 til 14 Timer daglig og anmodede ham om at rejse Sagen i Hedeselskabets Bestyrelse.

Da det ikke lykkedes Hr. N. Andreasen at opnaa Forstaaelse i Hedeselskabets Bestyrelse, henvendte vort Forretningsudvalg sig til Landbrugsministeren, idet vi henviste til det urimelige Forhold, at Staten til Hedeselskabet og Mergelselskaberne ydede store Midler, som udnyttedes paa den Maade, at der arbejdedes 12 til 14 Timer om Dagen, medens Arbejdsløsheden samtidig voksede inden for Kedel- og Maskinpassernes Kreds, og Staten som Følge heraf stadig maatte yde Hjælp til de arbejdsløse Maskinpassere. Samtidig henledede vi Ministerens Opmærksomhed paa de urimelige Forhold, under hvilke Arbejdsmændene aflønnedes, idet de Lønninger, der betaltes til Arbejdsmænd, laa langt under de Lønninger, der ifølge Forligsmandens Forslag om Overenskomst for Jord- og Betonarbejdere skulde betales. Ministeren rettede herefter Henvendelse til Hedeselskabets Bestyrelse og paa Foranledning heraf afholdtes et Møde i Viborg den 17. Januar 1933. I dette Møde deltog Repræsentanter for Hedeselskabets og Mergelselskabernes Bestyrelser, ligesom der deltog Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund, Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund og De samvirkende Fagforbund.

Ved dette Møde opnaaedes der ingen Ordning, idet Hedeselskabets Bestyrelse indtog det Standpunkt, at de maatte holde sig neutrale i Spørgsmaalet. Efter dette negative Resultat af Forhandlingerne rettede vi paany Henvendelse til Landbrugsministeren om Sagen og anmodede om hans Medvirkning til en Løsning af dette meget vigtige Spørgsmaal. Der blev derefter ført en Række Forhandlinger med Mergelselskaberne i Hannerup, Sjelle, Nordvestvendsyssel og Hjallerup, i hvilke Forhandlinger der foruden Kedel- og Maskinpasserforbundet tillige deltog Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund og Landbrugsministeriet, og der er nu opnaaet en Ordning med 3 Selskaber, nemlig: Holbækegnens Mergelselskab, Sjelle og Omegns Mergelselskab og Nordvestvendsyssels Mergelselskab, saaledes at der ved hvert enkelt Selskab yderligere beskæftiges 2 af Forbundets Medlemmer og saaledes, at disse gaar paa Skift med de øvrige Kedelpassere, medens Aflønningen bliver som hidtil.

Med det fjerde Selskab, nemlig Hjallerup Mergelselskab, lykkedes det ikke at opnaa en Ordning men Formanden for Bestyrelsen lovede at indkalde til en Generalforsamling i Selskabet, hvor han vilde forelægge Forslaget om en tilsvarende Ordning og anbefale Medlemmerne at tiltræde Forslaget. Formanden indkaldte ganske vist ogsaa en Generalforsamling, men paa denne handlede han modsat sit Tilsagn, idet han fraraadede at indgaa paa Ordningen, og Medlemmerne fulgte Formanden.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere i Nakskov.
Losning af Skibe, der bærer Hagekorsflag.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 5. Juli forhandledes om en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark fremsendt Klage over, at Medlemmer af

Dansk Arbejdsmandsforbunds Nakskov Afdeling har vægret sig ved at losse Varer fra tyske Skibe, fordi disse førte Hagekorsflag.

Ved Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverforeningen meddelte, at den vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Bageri- og Konditorarbejdere hos Bagermester Alf. Petersen, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 7. Juli forhandledes der om en af Bageri- og Konditorarbejdernes Forbund fremsat Klage over, at Bagermester Alf. Petersen, København, havde antaget en udlært Bager og aflønnet ham med Forbundterløn.

Ved Fællesmødet opnaaedes der Enighed om en Ordning, idet Bagermesteren erkendte, at der var begaaet Brud paa den bestaaende Overenskomst, og indvilligede i til fuld Afvikling af det paaklagede Forhold at betale 100 Kr. til Børnenes Kontor.

Bogbindere hos Bogbindermester M. Rasch, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. Juni behandledes en af Bogbinderforbundet i Danmark fremsendt Klage over, at Bogbindermester M. Rasch, København, i Strid med Bestemmelserne i Overenskomsten havde afskediget Tillidsmanden.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at Spørgsmaalet henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift. Parterne var endvidere enige om at anmode Professor Povl Andersen om at fungere som Opmand i den paagældende Voldgift.

Bogbindere hos Firmaet C. A. Mortensen & Co., Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 29. Juni forhandledes der om en af Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne fremsendt Klage over, at Medlemmer af Bogbinderforbundet beskæftiget hos Firmaet C. A. Mortensen & Co. i Odense uden forudgaaende Varsel havde nedlagt Arbejdet.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om Sagen, idet Arbejdernes Repræsentanter erkendte, at Arbejdsstandsningen var iværksat uden forudgaaende Varsel, og at Forbundet til fuld Afvikling betaler 100 Kr. til en social Institution i Odense.

Smede og Maskinarbejdere hos Firmaet Petersen & Albeck.

Den 28. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over, at Firmaet Petersen & Albeck havde antaget en Kranfører til en lavere Løn end den, Overenskomsten forudsatte.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed; men vi har senere faaet Meddelelse om, at Sagen under Haanden er gaaet i Orden.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Frichs i Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Juli forhandledes der om en af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund fremsendt Klage over, at Firmaet A/S Frichs i Aarhus ved Antagelse af Smede og Maskinarbejdere ensidig fastsatte Antagelseslønnen og fastsatte denne som Minimalløn.

Ved Fællesmødet opnaaedes der Enighed om, at Lønnen, efter at Aftalen om en uensartet Antagelsesløn er udløbet, ved fremtidige Antagelser fastsættes i Overensstemmelse med Overenskomstens Bestemmelser, idet Firmaet erklærer, at der ikke er og ikke vil blive givet Værkstedsledelsen Direktiver om kun at antage Folk paa Minimalløn.

Endvidere enedes man om, at der for de Arbejdere, der, siden Aftalen udløb, er antagne, optages en Forhandling om en Forhøjelse af Lønningerne for en Del af disse.

Disse Forhandlinger skal finde Sted under Medvirkning af Repræsentanter for Organisationerne.

Dansk Rebslageriarbejderforbunds Kongres.

Søndag den 25. Juni aabnede Forbundet sin 15. ordinære Kongres paa Hotel »Børsen« i Esbjerg.

Forretningsfører Charles Andersen, Esbjerg, bød de fremmødte Gæster og Delegerede velkommen og erklærede Kongressen for aabnet.

Til Dirigenter valgtes Jens Møller Nielsen, Viby, og Chr. Christoffersen, Esbjerg, og til Sekretærer Jens Søgaard, Randers, og Marie Drejer, Esbjerg, hvorefter Gæsterne, Sekretær Chr. Brun, D. s. F., og Redaktionssekretær Lassen Hansen fik Ordet og overbragte Kongressen deres Hilsen.

Beretning.

Forretningsfører Charles Andersen aflagde derefter Beretning, hvorunder han især dvælede ved Overenskomstforhandlingerne, der i 1930 bragte os bort fra Pristalsreguleringen. Endelig gjorde han udførligt Rede for de af den tidligere Hovedkasserer begaaede Besvigelser mod Forbundet. I den derpaa følgende Diskussion deltog Christiansen, Randers, I. Møller Nielsen, Viby, Søren Nielsen, Marthinus Sørensen og Chr. Christoffersen, Esbjerg, Fru H. Nielsen, Rudkøbing, N. Rasmussen, København, Martin Hansen, Odense, E. Empacher, København, Ole Madsen, Vejle. Efter at Forretningsføreren havde repliceret til de faldne Udtalelser, godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 1.

Regnskab og indkomne Forslag.

Hovedkasserer Charles Nielsen, Viby, oplæste derefter det reviderede Regnskab, der godkendtes enstemmigt

Man gennemgik derefter de til Kongressen fra

Afdelingerne indkomne Forslag. Bl. a. vedtoges et Forslag fra Viby, hvorefter Hovedbestyrelsen kan indkalde til ekstraordinær Kongres, naar en saadan findes fornøden. Fra Randers-Afdelingen forelaa et Forslag om, at naar et Medlem slettes paa Grund af Restance, kan det optages paany i Forbundet uden at have tilbagebetalt hele det skyldige Beløb. Forslaget forkastedes. Paa samme Maade gik det med et fra samme Afdeling stillet Forslag om at indskrænke Hovedbestyrelsen fra 7 til 5 Medlemmer.

Et Forslag om udvidet Repræsentation til Forbundets Kongresser blev forkastet. Det vedtoges, at naar Sygdom varer ud over 6 Dage, betaler Forbundskassen Arbejdsløshedskasse-Kontingentet. Det vedtoges videre, at Hovedbestyrelsen skal udarbejde et Forslag om at oprette en Ungdomsafdeling, bestaaende af Drenge fra 14 Aars Alderen, der er beskæftiget ved Faget, men ikke kan komme i Fagforeningen før deres fyldte 18. Aar. Fra Esbjerg-Afdelingen forelaa videre Forslag om at modsætte sig en Udvidelse af De samvirkende Fagforbunds Kompetence samt Forslag om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Efter en indgaaende Diskussion forkastedes begge Forslag.

Valg.

Forretningsfører Charles Andersen og Hovedkasserer Charles Nielsen genvalgtes. Nyvalgt til Hovedbestyrelsen blev Christiansen, Randers, i Stedet for Fru Christensen, Randers.

Randers valgtes som næste Kongresby.

Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen.

Forretningsfører Charles Andersen aflagde Beretning, som godkendtes enstemmigt. Hovedkasserer Charles Nielsen oplæste derefter Regnskabet, hvorefter Indtægterne udgjorde 93,258 Kr. og Udgifterne 69,425 Kr. Der er udbetalt Understøttelse i 26,634 Dage. Kassebeholdningen er 51,138 Kr. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Man gennemgik derefter en Række Forslag til Delegeretmødet. Det besluttedes at lade et Forslag fra Københavns Afdelingen om Oprettelse af en ¾ betalende Skala for Kvinder gaa til Urafstemning blandt Kvinderne.

Efter at Gæsterne havde talt sluttedes Kongressen med Leveraab for Dansk Rebslageriarbejderforbund.

Antallet af arbejdsløse pr. 5. Maj 1933 fordelt paa Aldersgrupper.

Efter Anmodning fra Arbejdsløshedsraadet er der foretaget en Fordeling af de pr. 5. Maj 1933 til de offentlige Arbejdsanvisningskontorer anmeldte arbejdssøgende Personer efter deres Alder, hvilken Opgørelse har givet følgende Resultat:

	Arbejdsløshedskasse-medlemmer		
	Mænd	Kvinder	Tilsammen
18—22 Aar (incl.)	11 344	1 458	12 802
23—25 — —	11 873	1 047	12 920
26 Aar og derover	64 806	6 615	71 421
I alt ...	88 023	9 120	97 143

	Personlig tilmeldte		
	Mænd	Kvinder	Tilsammen
18—22 Aar (incl.)	5 156	1 276	6 432
23—25 — —	3 549	569	4 118
26 Aar og derover	17 817	3 797	21 614
I alt ...	26 522	5 642	32 164

	I alt		
	Mænd	Kvinder	Tilsammen
18—22 Aar (incl.)	16 500	2 734	19 234
23—25 — —	15 422	1 616	17 038
26 Aar og derover	82 623	10 412	93 035
I alt ...	114 545	14 762	129 307

Som det vil ses, var der forholdsvis færre unge blandt de personlig tilmeldte end blandt Arbejdsløshedskassemedlemmerne. Fordelingen efter Alder for disse sidste svarer ganske godt til den ved Undersøgelsen af de arbejdsløses Forhold pr. 24. September 1927 konstaterede Fordeling. Pr. 24. September 1927 var 23,0 pCt. af de arbejdsløse under 25 Aar, medens pr. 5. Maj 1933 26,5 pCt. af de arbejdsløse var under 26 Aar.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1744.

Skotøjsarbejdere hos A/S Dansk Skotøjsindustri.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Marts 1933 i Sag Nr. 1744: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Skotøjsarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem Dansk Læder- og Skotøjsindustri A/S.

I den under 16. December 1929 mellem Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen paa den ene Side og Dansk Skotøjsarbejderforbund paa den anden Side indgaaede Overenskomst om Løn- og Arbejdsvilkaar i Skotøjsindustrien hedder det bl. a. i § 2:

»Minimallønnen er følgende:

for mandlige Arbejdere .....

Minimallønnen for Kvinder over 18 Aar er:

for Naadlersker og Kvinder, der selvstændig arbejder ved Bundingsmaskiner, samt Overlæderskærfersker og Knaphulsyersker 64 Ø.

Foersyersker ..... 61 -

Andre Kvinder ..... 46 -

Kvindelige Arbejdere fra 17—18 Aar, der har arbejdet mindst 1 Aar ved Faget ..... 34 -

.....

For fagudlærte Naadlersker gælder den anførte Minimalløn paa 64 Øre uanset Alderen.

.....«

Ved fagudlærte Arbejdere, saavel mandlige som kvindelige forstaas saadanne, der har lært Skotøjsfabrikationen og er i Besiddelse af det i Lærlingeloven paabudte Lærebevis«.

Det fremgaar af Sagen, at Else Jensine Jensen, der er født den 24. September 1914, begyndte at arbejde som Hjælpepige hos Dansk Læder- og Skotøjsindustri A/S den 19. Juli 1932, og at der med hende, der altsaa den Gang var 17 Aar gammel, var aftalt en Timeløn paa 25 Øre. Efter at hun havde arbejdet i ca. 2 Maaneder, henvendte hendes Fader, Detailhandler J. Jensen, sig til Firmaet med Anmodning om, at Datteren maatte blive antaget som Naadlerelev paa Lærekontrakt, og da Firmaet, efter paa derom fremsat Forespørgsel at have modtaget tilfredsstillende Oplysninger om hendes Egnethed, ikke havde noget at erindre imod den fremsatte Anmodning, blev der under 29. September 1932 oprettet Lærekontrakt paa Grundlag af den sædvanlige trykte Formular. Om Lønnen hedder det i § 4 blandt andet, at

»i Læretiden erholder Lærlingen følgende Løn, der udbetales hver Uge bagud:

1. Halvaar	12	Øre	pr.	Time
2. —	13	-	—	
3. —	14	-	—	
4. —	15	-	—	
5. —	17	-	—	
6. —	19	-	—	

.....

hvortil efter udstaaet Læretid kommer et Beløb, der svarer til 4 Øre for hver Arbejdstime, hun har staaet i Lære.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Skotøjsarbejderforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem Dansk Læder- og Skotøjsindustri A/S og nedlagt Paastand om, at det oprettede Lærekontraktforhold — som stridende mod den gældende Overenskomst — kendes ugyldigt, idet Klagerne til Støtte herfor har anført, at nævnte Else Jensine Jensen ved Kontraktens Indgaaelse var fyldt 18 Aar og derfor efter sin Alder i Henhold til Overenskomstens § 2 skal aflønnes med den for »andre Kvinder over 18 Aar« fastsatte Løn, altsaa 46 Øre pr. Time.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne og har til Støtte herfor navnlig anbragt, at der i det foreliggnede Tilfælde er oprettet en i enhver Henseende gyldig Lærekontrakt. De Indklagede har — hævder de — ikke ved den indgaaede Overenskomst afskaaret sig fra at afslutte en Lærekontrakt som den foreliggende, ligesom de henviser til, at Klagernes Opfattelse vilde være ensbetydende med, at Skotøjsfaget i Modsætning til alle andre Fag var afskaaret fra at oplære unge Kvinder, der først kom til Faget efter deres fyldte 18. Aar, idet ingen Virksomhed vilde paatage sig Pligten til og Ulejligheden med Udannelse af en Lærling, hvis denne skal lønnes efter den af Klagerne paaberaabte Tarif.

Der foreligger under Sagen intetsomhelst Holdepunkt for, at den omhandlede Lærekontrakt skulde være oprettet pro forma eller tilsigte andet Formaal end den paagældende unge Piges faglige Uddannelse. Herefter, og da den i Overenskomsten foreskrevne tarifmæssige Betaling ikke kan antages at være gældende for Læreforhold, vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem Dansk Læder- og Skotøjsindustri A/S, bør for Tiltale af Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Skotøjsarbejderforbund, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1746.

Formere og Støberiarbejdere hos A/S H. Rasmussen & Co., Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 23. Marts 1933 i Sag Nr. 1746: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem, A/S. H. Rasmussen & Co., Odense.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund inklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S H. Rasmussen & Co., Odense, for Brud paa den gældende Overenskomsts Bestemmelser om Afskedigelse af Tillidsmænd.

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Hos A/S H. Rasmussen & Co., Odense, saavel som paa en Række andre Virksomheder har det været det almindelige, at Virksomheden standsede umiddelbart før Jul, og at Arbejderne blev hjemsendt med den Besked, at de vilde modtage Meddelelse om den Dag, paa hvilken de efter Nytaar atter skulde træde i Arbejde. Dette skete ogsaa før Julen 1932, og mellem de fra Firmaet hjemsendte Arbejdere var ca. 20 Maskinformere og mellem disse igen Maskinformernes Tillidsmand, Roat Nielsen, der har arbejdet i Støberiet i henved en halv Snes Aar og siden 15. September 1931 været Tillidsmand. Til den 3. Januar 1933 blev der tilsagt 9 Maskinformere og i de nærmest derefter følgende Dage yderligere 3—4 Mand, medens der ikke sendtes Bud til Tillidsmanden, hvilket foranledigede Tillidsmanden for den anden Branche (Haandformerne) til at forespørge Selskabets Direktør om Sammenhængen hermed, hvortil der blev svaret, at Aarsagen var Arbejdsmangel. Den paagældende Tillidsmand er imidlertid ikke heller i den følgende Tid bleven taget i Arbejde, skønt Antallet af Arbejdere efterhaanden er bleven forøget, saaledes at Firmaet den 7. Februar d. A. havde 34—35 Maskinformere i Ar-

bejde mod de ca. 20 Formere, der hjemsendtes før Jul. Klagerne kan — som af dem videre udviklet — ikke erkende, at der har foreligget nogen berettiget Grund til at afskedige Tillidsmanden, der har arbejdet i Virksomheden i længere Tid end flere af de genantagne, er en dygtig Arbejder og ved Hjemsendelsen før Jul havde Arbejde i Ordre, der ikke var færdigt, og de har søgt den virkelige Grund til Firmaets Holdning deri, at man har ønsket at komme af med Tillidsmanden, der ved en nærmere angiven Lejlighed skal have paadraget sig Direktørens Uvilje. Det hedder i den mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Forbundet gældende Overenskomst, Afsnit A, § 2. sidste Stykke:

»En Tillidsmands Afskedigelse skal begrundes i tvingende Aarsager, og Arbejdsgiveren er pligtig til at give ham 2 Maaneders Varsel. Er Afskedigelsen begrundet i Arbejdsmangel, bortfalder Varselspligten.

Hvis den paagældende Arbejderorganisation skønner, at Afskedigelsen er uberettiget, er Modparten pligtig til at underkaste sig voldgiftsretslig Afgørelse af Sagen.«

Klagerne gør gældende, at der til Grund for Tillidsmandens Afskedigelse ikke har foreligget saadanne Aarsager, som efter den citerede Bestemmelse alene har kunnet berettige Firmaet til et saadant Skridt, og de hævder derfor, at der fra Firmaets Side foreligger et Brud paa den nævnte Overenskomstbestemmelse. Klagerne har imidlertid modsat sig, at Spørgsmaalet forelægges en faglig Voldgift til Afgørelse, og de henviser som Støtte herfor til, at det i de mellem Sammenslutningen og Forbundet gældende Regler for Behandlingen af faglig Strid hedder i § 4, sidste Stykke:

»Er Parterne enige om at henvise Spørgsmaalet til Voldgiftsretten, skal denne dog kun træde i Virksomhed under Forudsætning af, at begge Udvalg paa deres Organisationers Vegne og begge de stridende Parter skriftlig forpligter sig til at underkaste sig Voldgiftsrettens eller den til denne valgte Opmands Kendelse, samt fraskriver sig Retten til at søge Stridsspørgsmaalet paakendt ad almindelig retslig Vej.«

Bestemmelsen i Overenskomstens § 2 hjemler herefter ikke — hævder Klagerne — en Ret til under alle Omstændigheder at kræve faglig Voldgift. Hvis en Afskedigelse af en Tillidsmand foreligger under Omstændigheder, der skønnes uberettiget, er Parterne vel efter § 2 forpligtede at underkaste sig voldgiftsretslig Afgørelse, men kun efter de almindelige Regler, hvorom der iøvrigt er truffet Aftale mellem Parterne, altsaa § 4, sidste Stykke, og i det her foreliggende Tilfælde er der ikke Enighed om faglig Voldgift. Klagerne paastaar herefter Sagen afgjort ved nærværende Ret og har paa Tillidsmandens Vegne nedlagt Paastand om, at det indklagede Aktieselskab for Tiden fra Jul 1932 til 7. Februar d. A. dømmes til Betaling af 400 Kr., hvilket Beløb svarer til hans gennemsnitlige Fortjeneste, og for Tiden efter 7. Februar d. A. og indtil hans Genantagelse som Maskinformer og Genindtrædelse som Tillidsmand dømmes til Betaling af en til hans gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste 14 Kr. 25 Øre pr. Dag svarende Erstatning. Klagerne har endelig nedlagt Paastand om, at Selskabet idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod for det paastaaede Overenskomstbrud.

De Indklagede har paastaaet Sagen henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift og har til Støtte herfor nærmere anbragt følgende:

Det er vel rigtigt, at man i tidligere Aar i overvejende Grad indenfor Selskabet har fulgt den Fremgangsmaade at lade Arbejdet ligge stille mellem Jul og Nytaar og at tilkendegive Arbejderne før Jul, at der vilde tilgaa dem Meddelelse om Dagen for Arbejdets Genoptagelse efter Nytaar. Ved Juletid 1932 var Stillingen imidlertid en ganske anden. Beskæftigelsesforholdene havde i Løbet af Aaret vist sig meget vanskelige, og da man var naaet hen i December og dermed kunde overse Aarets Driftsresultat, viste dette sig saa daarligt, at det var nødvendigt at træffe ekstraordinære Foranstaltninger. Der forelaa ikke flere Ordrer, og det var derfor Hensigten saavidt muligt at lade Virksomheden ligge stille. Det blev som Følge heraf tilkendegivet Funktionærerne, at disse enten maatte afskediges eller gaa ned i Løn, og det blev den 22. December ved Arbejdernes Afskedigelse meddelt disse, at der ikke var mere Arbejde, og at man ikke kunde sige noget nærmere om, naar der igen vilde være noget Arbejde. Forholdet er altsaa det, at Selskabet ved Juletid 1932 var udgaaet for Ordrer, og at Selskabet standsede Virksomheden paa Grund af Arbejdsmangel. Det viste sig imidlertid lige efter Nytaar, at Virksomheden, hvis Produkter forhandles fra adskillige Hundrede Udsalg, ikke besad det ønskelige fyldige Lager af Reservedele, og da derhos dels en truende Arbejdsstandsning og dels Rygter sidst i Januar om en ny Devaluering af den danske Valuta bevirkede, at Udsalgene og en Række af Firmaets Kunder ønskede at være saa forsynede som muligt, besluttede Selskabet sig til at sætte en Del Arbejde i Gang igen og indtil videre at fortsætte Virksomheden. Som Forholdene saaledes efter det forestaende har udviklet sig, har der efter de Indklagedes Opfattelse ikke foreligget nogen overenskomststridig Afskedigelse af Tillidsmanden; Virksomheden er som nævnt ved Juletid standset paa Grund af Arbejdsmangel; der eksisterer ingen Pligt for Virksomheden til, da Arbejdet kommer i Gang igen, fortrinsvis at antage den tidligere Tillidsmand; der er i det Øjeblik, da ingen Arbejdere er inde, ingen Tillidsmand, og der er som Følge heraf heller ikke nogen organisationsmæssig Beskyttelse for en saadan. Det foreliggende Spørgsmaal skal imidlertid, hævder de Indklagede endelig, afgøres ved faglig Voldgift. De henviser i saa Henseende til Overenskomstens Afsnit A, § 2, og Bestemmelserne i § 4, sidste Stykke, kan efter de Indklagedes Opfattelse ikke gøre nogen Forandring heri, idet § 2 netop maa

forstaas saaledes, at Parterne i dette Tilfælde paa Forhaand er enige om, at Afgørelser af den Art skal ske ved faglig Voldgift.

Selv om de foranciterede Bestemmelser ikke kan antages at afskære Den faste Voldgiftsret fra i givet Fald at paakende Spørgsmaal vedrørende en Tillidsmands Afskedigelse, finder Retten efter alt foreliggende at maatte give de Indklagede Medhold i, at Spørgsmaalet om, hvorvidt den paagældende Tillidsmands Afskedigelse under de i det foregaaende beskrevne nærmere Omstændigheder har været overenskomstmæssig berettiget, bør henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift. Som det fremgaar af den foran citerede Bestemmelse i Overenskomstens Afsnit A, § 2, angiver denne i sit første Stykke de Omstændigheder og Vilkaar, under hvilke en Tillidsmand kan afskediges, og naar Bestemmelsen hertil i sit andet Stykke overfor en opstaaet Uoverensstemmelse knytter en Forskrift om Sagens voldgiftsretslige Afgørelse, der naturligt maa forstaas som faglig Voldgift, maa Grunden hertil bl. a. søges i, at man efter Arten af de relevante Omstændigheder har anset den nævnte Form for Stridens Afgørelse som den efter Forholdenes Natur i al Almindelighed bedst egnede. Herefter saavelsom under Hensyn til Bestemmelsens hele selvstændige Stilling indenfor Overenskomsten findes den ikke fortolkningsmæssig at kunne underlægges nogen Begrænsning af Hensyn til de i § 4, sidste Stk., indeholdte Bestemmelse. Som Følge af det anførte vil den af de Indklagede nedlagte Paastand være at tage til Følge, hvorhos Klagerne vil have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse.

Det ovenfor omhandlede Spørgsmaal angaaende Berettigelsen af Tillidsmandens Afskedigelse henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1750.

Smede og Maskinarbejdere samt Træindustriarbejdere hos A/S Holbæk Maskinfabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. Marts 1933 i Sag Nr. 1750: De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Træindustriarbejderforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og denne igen paa A/S Holbæk Maskinfabriks Vegne.

A/S Holbæk Maskinfabrik har i Holbæk to særskilt beliggende Afdelinger, nemlig et Værksted for Fremstilling af Halmpressere og et Værksted for Fremstilling af Tærskeværker m. m., i hvilket sidste der atter findes en Maskinafdeling, et Værktøjsmageri og et Snedkerværksted. Denne Ordning har bestaaet i en længere Aarrække, og ved hver af de nævnte 4 Afdelinger er ansat en Værkfører som Arbejdsleder. Ved Selskabet har derhos ligeledes gennem en længere Aarrække været ansat en Forvalter med den Opgave at besørge Ekspeditionen af ind- og udgaaende Ordrer.

Den nuværende Forvalter og de nuværende 4 Værkførere har indtil 1. Januar 1933 haft Ansættelse som saadanne i et Tidsrum af 8—17 Aar paa »Funktionærkontrakter« med en fast Aarsløn, der udbetaltes maanedsvis bagud, hvortil kom et Tillæg, der af Fabriken indbetaltes i Værkstedsfunktionærernes Pensionskasse. Kontrakterne var opsigelige fra begge Sider med et halvt Aars Varsel.

I Juni 1932 blev Kontrakterne fra Fabrikens Side opsagt til Ophør pr. 1. Januar 1933, hvorefter der er truffet nye Aftaler med Funktionærerne blandt andet saaledes, at den faste Løn er nedsat og det gensidige Opsigelsesvarsel ændret til 3 Maaneder. Disse nye Aftaler er endnu ikke skriftlig fikserede.

Antallet af de ved Fabriken beskæftigede Arbejdere, der i Aarene 1928—31, bortset fra Funktionærerne, udgjorde henholdsvis ca. 94, 63, 100 og 79, sank i 1932 til 42 og udgjorde ved Nytaarstid 1933 kun 4 faglærte Folk, 3 Arbejdsmænd og 9 Lærlinge. Antallet er siden da steget noget og udgjorde i Slutningen af Marts 12 faglærte Folk, 3 Arbejdsmænd og 9 Drenge. Af de under nærværende Sag fremkomne Oplysninger fremgaar det, at Fabrikens Beskæftigelsesforhold altid er ringe i Vintermaanederne, men stiger meget stærkt i Løbet af Foraaret og Sommeren. Da Fabrikens Virksomhed bestaar i Fremstilling af Landbrugsmaskiner, er den i særlig Grad ramt af Landbrugskrisen, hvad der forklarer den gennemsnitlige ringe Beskæftigelse gennem hele Aaret 1932.

De fremstillede Forhold har bevirket, at Funktionærerne i større Omfang end under normale Tilstande har været benyttede til produktivt Arbejde paa Fabriken. Navnlig gælder dette om Forvalteren. Ingen af dem har deltaget i Akkorder.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Træindustriarbejderforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og denne igen paa A/S Holbæk Maskinfabriks Vegne med Paastand om, at Aktieselskabet, saalænge det anvender de paagældende Funktionærer som almindelige Arbejdere saavel ved nyt Arbejde som ved Reparationsarbejde, skal være forpligtet til at stille dem frit, saaledes at de kan indmelde sig i deres faglige Organisationer.

Klagerne bestrider ikke, at Fabriken har været berettiget til under normale Forhold at opretholde de paagældende arbejdsledende Stillinger med den af Den faste Voldgiftsret gentagne Gange statuerede Ret for Arbejdsgiveren til at kræve, at de paagældende ikke maa være Medlemmer af Arbejdernes faglige Organisationer, og Beføjelse til at lade de paagældende ved Siden af deres Formandsfunktioner deltage i egentligt produktivt Arbejde. Ejheller bestrider Klagerne, at denne Deltagelse i andet Arbejde for Funktionærernes Vedkommende i nogen Grad maa være varierende efter de sæsonmæssigt skiftende Beskæftigelsesforhold paa Fabriken. Men Klagerne gør til Støtte for

deres Paastand gældende, at Forholdene nu i over et Aar har stillet sig saaledes, at Funktionærernes »arbejdsledende« Virksomhed er traadt tilbage for deres Deltagelse i det almindelige Arbejde, og at det Tidspunkt derfor nu maa være kommet, da det, selv om Funktionærstillingerne opretholdes, maa staa de paagældende frit for at indmelde sig i Fagorganisationerne.

De Indklagede paastaar Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at det er en driftsmæssig Nødvendighed for Fabriken, ikke mindst med Henblik paa Fremtiden, at opretholde de engang fastlagte gennem en Aarrække bestaaende Rammer indenfor Virksomheden. Heraf følger imidlertid, at Fabriken fremdeles har Interesse i og maa have Krav paa at forlange, at Indehaverne af de arbejdsledende Stillinger staar uafhængige af Arbejdernes faglige Organisationer. Særlig fremhæver de Indklagede, at Funktionærernes større Deltagelse i produktivt Arbejde staar i Forbindelse med de exceptionelle Kriseforhold, og at man ikke ved Bedømmelsen af nærværende Sag kan gaa ud fra, at disse Forhold vil blive permanente.

Retten maa i Hovedsagen give de Indklagede Medhold i disse Betragtninger og kan derfor ikke tage den af Klagerne nedlagte generelle Paastand til Følge. Det skal herved særlig fremhæves, at der ikke under nærværende Sag er Tale om Ny-Oprettelser af »maskerede« Formandsstillinger eller om kunstige, ikke driftsmæssig paakrævede Udvidelser af eller Deling af hidtil bestaaende Stillinger, men derimod Spørgsmaal om en principielt væsentlig Ændring i Forholdet mellem Arbejdsgiveren og Indehaverne af de hidtil lovligt bestaaende Stillinger, i hvilken Henseende Den faste Voldgiftsret i sin Praksis stedse har udvist Varsomhed.

Medens der nu i hvert Fald ikke findes Grundlag for at godkende en saadan Ændring for de 4 Værkføreres Vedkommende, stiller Sagen sig mindre klar og derfor mere tvivlsom med Hensyn til Forvalteren. Efter det om hans Forhold under Sagen oplyste er det navnlig ikke klart, om hans Stilling er en egentlig Formandsstilling i Septemberforligets Forstand, ligesom Beskaffenheden og Omfanget af det Arbejde, hvori han deltager ved Siden af sin Forvaltergerning, ikke er klart oplyst. Retten skal derfor under Henvisning til Kendelsen i Sag Nr. 176 fremhæve, at det vel kan forenes med en Forvalters Stilling som Funktionær, at han deltager i Arbejdet, der staar i naturlig Forbindelse med hans Forvaltergerning, i enkelte ledige Timer ogsaa i andet Arbejde, men at en Anvendelse af Forvalteren i større Omfang til Arbejde, der ikke staar i naturlig Forbindelse med hans egentlige Forvaltervirksomhed, maa medføre Frihed for ham til at indmelde sig i vedkommende Fagorganisation, uden at den i en Krisetid stedfindende Beskæftigelsesnedgang for den almindelige Arbejderstab kan komme afgørende i Betragtning herimod.

Med dette Forbehold for Forvalterens Vedkommende vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse.

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag i April og Maj 1933 og 1932.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Maj 1933	Arbejdsløshedsprocent			
		1933		1932	
		Maj	April	Maj	April
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 789	36,9	38,9	25,7	28,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 531	15,9	17,7	16,5	16,6
Bryggeriarbejdere m. fl.	5 864	6,5	14,0	6,0	7,6
Slagteriarbejdere	8 293	13,2	13,7	7,7	11,3
Tobaksarbejdere	8 121	27,6	30,3	25,5	25,0
Tekstilarbejdere	11 397	6,7	7,2	12,4	9,4
Skræddere	10 461	4,0	7,4	11,9	12,5
Hatte- og Buntmagere	1 367	21,9	28,8	25,6	23,6
Skotøjsarbejdere	4 062	14,6	19,8	28,7	27,0
Murere	8 607	15,2	27,6	38,1	39,0
Hustømrere	7 761	22,8	33,6	34,6	37,6
Snedkere	8 945	35,7	39,0	39,8	34,8
Malere	6 523	12,7	14,5	11,1	9,6
Sadelmagere og Tapetserere	2 010	20,3	23,1	26,2	23,5
Træindustriarbejdere	4 266	24,5	27,6	24,7	25,2
Karetmagere	1 207	26,2	27,5	24,6	21,9
Keramikere	1 337	7,9	9,2	14,7	13,6
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 255	35,8	37,0	41,5	38,9
Blikkenslagere	2 099	25,5	31,5	27,8	31,2
Smede- og Maskinarb.	30 660	33,3	36,3	34,3	34,5
Formere	1 952	38,9	42,2	50,1	49,3
Elektrikere	2 951	33,3	35,1	37,3	34,1
Papirindustriarbejdere	1 481	2,6	2,8	2,2	1,1
Bogbindere	3 820	18,9	21,6	23,5	23,1
Typografer	6 267	18,6	18,5	16,1	15,8
Handels- og Kontormedhj.	18 257	14,2	16,2	12,4	12,7
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	107 171	28,9	33,6	26,6	31,9
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 615	29,0	43,5	50,5	51,5
Landarbejdere	20 175	34,2	45,1	25,3	48,2
Sømænd	3 872	32,0	35,1	30,2	31,5
Søfyrbødere	2 323	36,2	38,7	34,1	43,8
Kedel- og Maskinpassere	2 292	9,1	10,8	9,5	10,5
Kvindeligt Arbejderforbund	11 458	20,6	25 0	21,5	21,7
Andre Fag	21 431	20,2	23,1	20,7	22,1
I alt...	335 620	24,3	28,6	24,8	27,7

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 3 * KØBENHAVN DEN 15. AUGUST 1933 * 30. AARGANG

Hjælp til den tyske Arbejderklasses Flygtninge.

En Braadsø af blodig Reaktion er slaaet ind over det tyske Folk. Ved personlig Terror uden Lige, ved Forfølgelser, Fængslinger og Henrettelser søger Hitler-Diktaturet at sikre sig Magten.

Den tyske Arbejderklasse er retsløs, dens faglige og politiske Organisationer er opløst, dens opsparede Midler beslaglagt, dens Bygninger besat, dens Presse forbudt, dens Trykkerier ødelagt eller »overtaget« af Magthaverne.

Enhver Opfattelse, der afviger fra Diktatorernes, stemples som en Forbrydelse. Enhver, der mistænkes herfor, er fredløs. Arbejdere og Videnskabsmænd, Kunstnere og Forfattere, Kvinder og Mænd, indfanges paa Grund af deres Overbevisning eller Afstamning og indespærres i Fængler eller Koncentrationslejre. Mange er pint og lemlæstet til Døde i S. A.-Folkenes ukontrolerede »brune Huse« eller henrettet efter Dom af hurtigt arbejdende Sær-Domstole. Ja, efter Myndighedernes officielle Opfordringer tages nu ganske sagesløse Personer som Gidsler.

Tusinder af jagede Mennesker er det lykkedes at undslippe deres Forfølgere og naa til Udlandet, men her trues de paa Grund af den store Arbejdsløshed, som hærger alle Lande, af Savn og Sult.

Den internationale Arbejderbevægelse vil ikke nøjes med at udtrykke sin Solidaritet i Ord. Den internationale Fagbevægelse og det internationale Socialdemokrati har derfor opfordret til at iværksætte Hjælpeaktioner i alle Lande, ved at bevilge Bidrag og foretage Indsamlinger til den internationale Arbejderbevægelses Hjælpefond: »Matteotti-Fonden« — indstiftet til Minde om den italienske Socialdemokrat, Matteotti, der i 1924 blev bortført og myrdet af Fascister i Italien.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund i Danmark retter da herved en indtrængende Opfordring til alle om at slutte sig til denne Hjælpeaktion til Gavn for de tyske Meningsfæller og Kammerater, som Terroren har drevet i Landflygtighed.

Vi opfordrer alle Arbejdere og Arbejderorganisationer og alle andre, der føler Trang til at hjælpe disse Ofre for Nazismen, til at yde deres Bidrag — stort eller lille. Alle Bidrag er velkomne, thi her er Brug for alt, hvad vi kan skaffe til Veje.

Den danske Hjælpeaktion ledes af en af De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund oprettet Fælleskomité med Socialdemokratisk Forbunds Kontor, Rosenørns Allé 12, 1., København V., som Ekspedition.

Bidrag modtages af alle socialdemokratiske Bladkontorer i Danmark samt af Socialdemokratisk Forbund, hvortil Bidragene lettest sendes pr. Giro-Konto 2095. (Husk paa Girokuponens Bagside at anføre: »Matteotti-Fonden«).

Indsamlingslister er tilstillet samtlige socialdemokratiske Foreninger, Arbejdernes Fællesorganisationer og Fagforeningerne i København. (Indsamlingslister til Brug paa Arbejdspladser m. m., vil kun kunne faas gennem den paagældende Fagforening).

Vi henstiller til vore Meningsfæller straks at sætte Fart paa Indsamlingen og gøre alt for at bringe vore lidende tyske Kammerater den størst mulige Hjælp.

København, den 7. August 1933.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund.

Forretningsudvalget for Socialdemokratisk Forbund.

Det internationale Arbejdsbureaus Stilling til Nazisterne.

Som bekendt gav det ordinære Møde i den internationale Arbejdsorganisation i Genève i Juni Maaned d. A. Anledning til et Opgør mellem Arbejderrepræsentanterne, der tilhører I. G. B., og de af den nazistiske Regering i Tyskland delegerede saakaldte Arbejderrepræsentanter.

Tyskerne blev udelukket fra at deltage i Arbejdergruppens Møder og forsøgte i den Anledning en Protest fremført overfor Konferencens Ledelse, na-

turligvis særlig befordret ved *Jouhaux'* stærke, men rigtige Bemærkning om, at *Nazisterne ikke er vore Modstandere, men vore Fjender.*

Fra Arbejdergruppens Side nedlagdes Protest mod, at Dr. Ley og hans Ledsagere blev betragtet som Repræsentanter for de tyske Fagorganisationer, og Resultatet blev til Slut, at hele den tyske Delegation forlod Konferencen, saaledes at Spørgsmaalet om Mandaternes Gyldighed dermed faldt bort.

Imidlertid forekommer den af vor Internationale fremførte Protest os saa betydningsfuld som Redegørelse for Udviklingen i Tyskland, at vi her aftrykker den i sin fulde Ordlyd.

MEMORANDUM
fra Arbejdernes Delegerede i Udvalget til Fuldmagternes Prøvelse.

Den faglige internationale Centrals Indsigelse mod Dr. Leys og hans tekniske Raadgiveres Fuldmagter hviler paa det Faktum, at den tyske Regerings Udnævnelse af disse Personer er sket under Krænkelse af Aanden og Ordlyden i Kap. XIII af Versailles-Traktaten og de tilsvarende Dele af de øvrige Fredstraktater, der angaar den Internationale Arbejdsorganisations Opgave og Virksomhed.

I. Princippet om Foreningsfrihed anføres i Indledningen til Afsnittet »Arbejdsorganisationen« som en uomgængelig Forudsætning for Sikringen af Arbejdernes Rettigheder og for den sociale Retfærdighed. I Tyskland er Foreningsfriheden fuldstændig tilintetgjort.

Den største faglige Organisation, der stedse har været anerkendt som Arbejdernes øverste Repræsentation, nemlig Allgemeiner deutscher Gewerkschaftsbund, er beslaglagt af det herskende nationalsocialistiske Parti. De øvrige faglige Centralorganisationer (Gesamtverband der christlichen Gewerkschaften, Hirsch-Dunckersche Gewerkschaften) maatte for at undgaa samme Behandling »betingelsesløst underkaste sig Adolf Hitlers Førerskab og de af Aktionskomiteen til Værn for det tyske Arbejde udstedte Anordninger« samt »betingelsesløst og uden noget Forbehold underkaste sig det Nationalsocialistiske tyske Arbejderparti« (Meddelelse i »Nationalsozialistische Parteikorrespondenz«, citeret i »Der deutsche Eisenbahner« for 14. Maj).

Gennem en Række Handlinger, hvis Rækkefølge maa anføres for nøje at kunne bestemme deres Rækkevidde, har man berøvet de tyske Aandens og Haandens Arbejdere alle Organisationsrettigheder og alle Rettigheder til Varetagelse af og Forsvar for deres Interesser.

Ifølge Artikel 159 i den tyske Rigsforfatning sikres der alle Personer og Fag »Foreningsfrihed til Varetagelse og Fremme af deres Arbejds- og Erhvervsforhold. Alle Aftaler og Forholdsregler, der søger at indskrænke eller hindre denne Frihed, er i Modstrid med Loven«.

Ifølge Artikel 165 er »Arbejderne og Funktionærerne berettiget til sammen med Arbejdsgiverne og paa lige Fod med disse at medvirke ved Ordningen af Løn- og Arbejdsforhold og ved hele den økonomiske Udvikling af Produktionskræfterne. Begge Parters Organisationer og Overenskomster anerkendes«.

Disse Rettigheder og Garantier findes ikke mere. Forfatningen er ikke ophævet. Art. 48 tillader ingenlunde at indskrænke den faglige Foreningsfrihed og endnu mindre helt at ophæve den. Regeringen har iøvrigt ikke benyttet sin Fuldmagt til at erklære Art. 159 og 169 for ugyldige. Den har simpelthen behandlet disse Artikler som en Lap Papir. Fagforeningernes Ødelæggelse begyndte endog før Vedtagelsen af Bemyndigelsesloven.

Efter Rigsdagsvalget den 5. Marts foretog det Nationalsocialistiske Partis Stormafdelinger en Række Angreb paa de under Allgemeiner deutscher Gewerkschaftsbund staaende Fagforbund. Fagforeningshusene og Fagforeningskontorerne blev besat af Diktaturets militære Formationer.

Omfanget af disse Overgreb er paavist i »Gewerkschaftszeitung« for 8. April. Det oplyses, at Nationalsocialisterne er gaaet til Værks paa samme Maade i 160 Byer. Den 25. Marts var endnu 46 Fagforeningshuse eller -kontorer i Stormafdelingernes eller Politiets Besiddelse.

Fagforeningernes Virksomhed afbrødes for kortere eller længere Tid. Understøttelser og andre Ydelser kunde ikke længere udbetales og de løbende Sager ikke længere behandles, særlig da Bilagene i mange Tilfælde var bleven beslaglagt.

Genaabningen af Kontorerne og Genoptagelsen af Virksomheden er i flere Dele af Riget kun bleven tilladt under Forhold, som ikke engang giver Fagforeningerne Skygge af Selvstændighed.

Som Eksempel anfører vi blot den sachsiske Regerings Forordning vedrørende Fagforeningshusenes Frigivelse:

1) Fagforeningerne forpligter sig til kun at anvende de dem tilhørende eller overladte Lokaler og Huse til rent faglige eller socialpolitiske Formaal.

2) Fagforeningerne forpligter sig til ikke at gøre Forsøg paa at træde i Forbindelse med forbudte politiske Organisationer eller disses tidligere Førere, ikke at stille Lokaler til disses Raadighed, ikke direkte eller indirekte at genoprette disses Virksomhed eller støtte deres Institutioner.

3) De forpligter sig til ikke at søge Forbindelse med udenfor Fagforeningen staaende forbudte Organisationer og disses Medlemmer med Henblik paa Videreførelse eller Afvikling af endnu uafsluttede Anliggender. Ledende Medlemmer af den »Røde faglige Opposition« maa ikke optages i Fagforeningerne. Eventuelt endnu virkende Førere for den Røde faglige Opposition skal straks ekskluderes af Fagforeningerne.

4. Det forbydes Fagforeninger af enhver Art med øjeblikkelig Virkning at udøve nogen som helst partimæssig Virksomhed. Fagforeningerne er kun Organisationer til Varetagelse af deres Medlemmers økonomiske Interesser.

5. Politimyndighederne er berettiget til med Assistance af Befuldmægtigede fra den Nationalsocialistiske Bedriftscelleorganisation at træffe alle Foranstaltninger til Sikring af de forannævnte Bestemmelsers Overholdelse.

Til dette Formaal er de berettiget til at faa Indblik i hele Virksomheden.

6. Det samme gælder de finansielle Forhold for

saa vidt der er Mistanke om, at Fagforeningen af sine Midler paa nogen Maade understøtter forbudte politiske Organisationer eller fremmer politiske Formaal.

7. Besættelsen af Fagforeningshusene ophæves. I disse anbringes i Forstaaelse med de lokale Politimyndigheder en Vagtkommando, bestaaende af Mandskab fra Hjælpepolitiet (eller evt. SA., SS eller Staalhjelm). Fagforeningerne er pligtige til at stille passende Lokaler til Raadighed for dette Vagtmandskab. Vagtmandskabet maa ikke af egen Magtfuldkommenhed forstyrre Virksomheden, hindre Personsamkvemmet ell. lign., hvis ikke der er direkte Fare for Sikkerheden.

8. Samtlige Fagforeninger skal inden 48 Timer anmelde deres Møder til Politiet uden Hensyn til, om det drejer sig om Medlemsmøder, Tillidsmandsmøder eller Delegeretmøder. Offentlige Møder tillades ikke. Forud anmeldte Møder overvaages af Politiet. Kontrollen udføres af de under Punkt 7 nævnte Personer.

I Mødet skal desuden deltage en af Kommissæren for den paagældende Kredskommando eller af Tillidsmanden for den paagældende Distriktskommando udnævnt Funktionær, som har Ret til af politiske, politimæssige eller andre almene Sikkerhedsgrunde at kræve Mødet opløst af Politiet.

9. Fagforeningsfunktionærerne og Fagforeningsførerne maa forpligte sig til at gaa fuldtud loyalt til Værks ved Afviklingen af deres Forretninger. De skal afholde sig fra enhver fjendtlig Indstilling eller Agitation overfor den nye Regering.

10. I Tilfælde af Overtrædelse heraf bliver de paagældende Lokaler eller Huse straks lukket, de skyldige Personer arresteret, Formuen og Akterne beslaglagt.

— — En tilsvarende Ordning indførtes i Bayern, blot med den Forskel, at det overlodes til de lokale Myndigheder at skaffe Vagtkommandoerne.

Men det nationalsocialistiske Partis Foranstaltninger gik endnu videre. Man fortsatte systematisk den gennem disse Voldshandlinger paabegyndte Ødelæggelse af de faglige Organisationer, med Massearrestationer, med Indespærring af Tusinder af Arbejdere i Koncentrationslejre eller Fængsler og med Mishandling af Enkeltpersoner. Dette af hele den øvrige Verden domfældte Voldssystem udbyggedes systematisk.

»Allgemeiner deutscher Gewerkshaftsbund« havde trods den store Arbejdsløshed bibeholdt et højt Medlemstal, idet Forbundet stadig talte 4½ Million Medlemmer. Dets Indflydelse blandt Arbejderne fremgik desuden af Bedriftsraadsvalgene, ved hvilke Medlemmerne af A. D. G. B. fik stort Flertal.

De »frie Fagforeninger« fik 80 pCt. af Stemmerne i hele Riget, medens de til Bekæmpelse heraf oprettede »Bedriftsceller« under det nationalsocialistiske Parti kun fik 7,7 pCt.

Disse Tal maa være tilstrækkelige til at fastslaa, at Allgemeiner Gewerkscahftsbund absolut var den førende faglige Organisation i Landet og havde Tillid blandt Arbejdernes store Flertal.

Nu ophævede den tyske Regering Valgene til Bedriftsraadene, hvis Sammensætning og Betydning var bleven ændret ved Lov af 4. April. Artikel 2 i nævnte Lov bestemmer, at saadanne Personer, »hvis Indstilling er stats- eller samfundsfjendtlig«, kan udelukkes som Medlemmer af Bedriftsraadene. Nationalsocialisterne havde iøvrigt ikke afventet disse Bestemmelsers Ikrafttræden, men allerede paa Forhaand af Bedriftsraadene fjernet de Personer, de erklærede for fjendtlige eller mistænksomme. Ved Trusler eller Vold blev Medlemmer tvunget til at trække sig tilbage og uden videre erstattet med Nationalsocialister. Enhver, der vovede at yde Modstand, blev arresteret og paa den Maade bragt til at falde til Føje. Ved Loven af 4. April fik denne Situation, der skabtes gennem Vold af det Nationalsocialistiske Parti, hvis Førere nu regerer i Tyskland, bagefter sit retslige Grundlag. Kan man under disse Omstændigheder betragte Stormafdelingernes Fremfærd som legal?

Endelig ophørte denne Ødelæggelse og Terrorisme af Fagforeningerne den 2. Maj. Paa Anordning af Hitlerregeringen besatte Stormafdelingerne samtidig i hele Riget alle Fagforeningshuse, alle Kontorer i de under ADGB. hørende Organisationer samt ADGB.s Hovedkontorer og Arbejderbanken tilligemed de talrige af Fagbevægelsen oprettede Skoler og Rekreationshjem. Nogle Dage senere beslaglagdes alle Fagforbundenes Ejendele. Denne Foranstaltning var sikkert overflødig, thi Voldsmændene havde først og fremmest bemægtiget sig Fagforbundenes finansielle Reserver.

Denne almindelige Beslaglæggelse foretoges af en Aktionskomité til Værn for det tyske Arbejde, bestaaende af Medlemmer af det nationalsocialistiske Parti og Bedriftscellerne, og under Ledelse af Dr. Ley, Formand for det prøjsiske Statsraad og — efter hvad der angives — Arbejderdelegeret paa den Internationale Arbejdskonference.

Samme Dag udsendte Dr. Ley et Opraab, hvis Tone vel næppe vil overraske. I dette Opraab hedder det:

»Selv om de marxistiske Partier er fuldkommen sønderslaaet, saaledes som det kommunistiske Parti, eller befinder sig i vild Opløsning, saaledes som det socialdemokratiske Parti, selv om Partipaverne i elendig Fejghed er flygtet eller har afsvoret alt og alle og fejgt og skændigt har forladt dig, du Arbejder, som aldrig nogensinde tidligere, saa véd vi dog, at alt dette blot er Forstillelse: Marxismen anstiller sig død for ved gunstig Lejlighed paany at hæve Hovedet og paany fra Baghold at støde dig Judasdolken i Ryggen — ganske som i 1914! Ogsaa dengang bevilgede man fra marxistisk Side Krigskrediter og gebærdede sig overnationalt, for i 1918 at forraade dig til vore daværende Fjenders Imperialisme og dermed sælge dig til Verdenskapitalen.

Men den listige Ræv narrer ikke os! Vi vil hellere give den det sidste Skud Krudt end taale, at den igen rejser Hovedet. Leipart og Grassman og deres Kolleger kan hykle nok saa megen Hengivenhed for Hitler — det er dog bedre, at de er i

Varetægtsarrest. Derfor slaar vi Hovedvaabnet ud af den marxistiske Pøbels Haand og berøver den den sidste Mulighed for at komme til Kræfter paany. Jøden Mardochais djævelske Lære skal elendig krepere paa den nationalsocialistiske Revolutions Slagmark«.

Formanden for ADGB., Leipart, samt dennes Næstformand, Grassmann, og alle de øvrige Medlemmer af Styrelsen for Forbundet tilligemed Førerne for de enkelte Industriforbund og Hundreder af Funktionærer og aktive Fagforeningsfolk blev samme Dag arresteret i Berlin og i Provinsen.

De nationalsocialistiske Bedriftscellers Organ »Arbeitertum« — nu Centralorgan for Arbejdsfronten — skrev den 15. Maj: »Vi har maattet sætte dem i Varetægtsarrest, uden at de dog paa nogen Maade er bleven mishandlet«. Denne Udtalelse var underskrevet af en af Dr. Leys Hjælpere: von Muchow.

Den er fuldkommen usand. Vi véd, hvorledes man har behandlet Leipart og Grassmann, navnlig den førstnævnte, trods hans Alder og svagelige Helbred. De blev mishandlet, indtil de var bevidstløse.

Vi vil ikke her gaa i Enkeltheder med Hensyn til de andre Grusomheder, som overgik de Mennesker, hvis eneste Forbrydelse bestod i, at Arbejderne havde valgt dem til deres Tillidsmænd. Derimod vil vi protestere mod en Gemenhed fra Nationalsocialisternes Side, idet disse ikke nøjedes med at forfølge de Besejrede, men desuden fremstillede dem som æreløse og uhæderlige. Er det nødvendigt at omtale de Beskyldninger for Bedragerier og Korruption, som man forøvrigt end ikke har forsøgt at bevise? Behøver vi at gaa nærmere ind paa saadanne plumpe Manøvrer som f. Eks. dem, der iscenesattes i Breslau, hvor man for Penge foreviste Divaner, tomme Flasker, Cigarkasser m. m. i Fagforeningskontorerne? Nej! Alt dette er ikke nærmere Omtale værd. Det bidrager blot til den rette Vurdering af de Kredse, der nu udgiver sig for at være Arbejdernes Repræsentanter.

II. Den i Traktaterne fastsatte Foreningsfrihed bestaar altsaa ikke længere i Tyskland.

»Nationalsocialismen har taget Føringen indenfor Fagbevægelsen«, proklamerede Aktionskomiteens Ledere. Anerkendes skal det forøvrigt, at de ikke har søgt at tilsløre Arten af Fremgangsmaade: Det drejer sig om en voldelig Aktion, en brutal Besættelse af Arbejderorganisationerne og Ophævelsen af Arbejdernes Forenings- og Aktionsfrihed.

Under disse Omstændigheder kan den paa Ruinerne af de beslaglagte og undertrykte Fagforeninger oprettede »Arbejdsfront« ikke give dennes Førere saadanne Egenskaber, som de, der er fornødne til at repræsentere Arbejderne paa den Internationale Arbejdskonference.

Konferencen har en fuldkommen klar Situation at tage Stilling til.

Kapitlet »Arbejdet« i Fredstraktaterne omtaler en særskilt Repræsentation for henholdsvis Regeringerne, Arbejdsgiverne og Arbejderne i det Internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad og paa Konferencen. Thi man havde den Opfattelse, at Sociallovgivningens Problemer ikke udelukkende hørte til Regeringernes Kompetence, men ogsaa andre Faktorer spillede en Rolle, som anerkendtes i Traktaterne og som efter disse Traktater skulde have Ret til at gøre sig gældende paa uafhængig Maade ved Affattelsen og Vedtagelsen af internationale Udtalelser og Beslutninger.

Alle de ved Udarbejdelsen af Kap. XIII i Versailles-Traktaten førte Forhandlinger saavel som Traktaternes Tekst og Organisationens Metoder og Forretningsorden fastslaar denne nye Ordning af den internationale Ret, en Nyordning, som giver vor Konference dens særlige Væsen.

Hvis der ikke længere tages Hensyn til Uafhængigheden ved Repræsentationen af disse særlige Faktorer, har den Internationale Arbejdskonference mistet sin særlige Karakter: den er da intet andet og mere end en Forsamling af Diplomater, d. v. s. netop det, som Udvalget for den internationale Arbejdslovgivning paa Fredskongressen søgte at undgaa, og som staar i aabenlys Modstrid med Traktaternes Ordlyd og Mening.

Anerkendelsen af Arbejdernes særlige Interesser og Retten til en særlig Repræsentation for disse forudsætter Forsamlingsfrihed og fri Drøftelse af egne Interesser samt Dannelsen af Organisationer. Den frie Bestemmelsesret er heller intet andet end en logisk Følge af denne Anerkendelse. Foreningsfriheden er ikke blot det alment anerkendte Princip for den i Versailles-Traktatens Artik. 389 foreskrevne Repræsentation, men ogsaa en Grundbetingelse for vor Organisations Virksomhed.

Men naar denne Frihed er undertrykt, naar de faglige Organisationer kun er et Appendiks til Staten, naar de ikke længere har nogen Aktionsfrihed, naar alle deres Handlinger bestemmes af Repræsentanter for denne Stat eller — hvad der kommer ud paa det samme — af Repræsentanter for et bestemt Parti, som identificerer sig med Staten, og som paa de faglige Anliggenders Omraade lader sig lede af Magtprincippet, da forvrænges Hensigten med Konferencens Arbejde, thi en saadan Stat har ikke længere nogen Arbejderrepræsentation, men kun en Regeringsrepræsentation, hvortil der er føjet et tredje Led.

Gælder nu disse Udtalelser for den tyske Delegations Vedkommende?

Heri ligger hele Problemet. Kendsgerningerne tillader kun at besvare Spørgsmaalet med Ja.

III. Beviset for, at selve »Arbejdsfronten« efter Beslaglæggelsen af ADGB.s Ejendele ikke er nogen afgørende Arbejderrepræsentation og endnu langt mindre repræsenterer den ifølge Fredstraktaternes Bestemmelser betydeligste Arbejderrepræsentation, er leveret af Dr. Ley, som af Rigskansler Hitler har faaet betroet Ledelsen af Arbejdsfronten. Kort efter Voldskuppet den 2. Maj udstedte han flere egenmægtige Forordninger i følgende Affattelse:

»I. Føreren for Arbejderforbundene, Pf. Walter Schumann, M. af R., overtager den samlede Ledelse af »Allgemeiner deutscher Gewerkschafts-

bund«, »Gesamtverband der christlichen Gewerkschaften Deutschland«, »Gewerkschaftsring Deutscher Angestellten-, Arbeiter und Beamtenverbände« samt mindre Forbund og har af mig modtaget den fornødne Fuldmagt hertil. Denne Forordning træder straks i Kraft.

»II. Jeg overdrager herved til Kassereren for Arbejderforbundene, Paul Brinckmann, og til Lederen af »Bank der Arbeiter, Angestellten und Beamten A/G«, Karl Müller, at varetage og kontrollere Regnskabs- og Finansforholdene for »Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund«, »Allgemeiner freier Angestelltenbund«, »Gesamtverband der christlichen Gewerkschaften Deutschland«, »Gewerkschaftsring Deutscher Angestellten-, Arbeiter- und Beamtenverbände«, »Gewerkschaftsbund der Angestellten« samt mindre Forbund og giver dem de dertil fornødne Fuldmagter. Denne Forordning træder straks i Kraft.

III. Til Afgørelse af alle organisatoriske Spørgsmaal vedrørende »Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund«, »Allgem. Freier Angestelltenbund«, »Gesamtverband der christlichen Gewerkschaften Deutschlands«, »Gewerkschaftsring Deutscher Angestellten-, Arbeiter- und Beamtenverbände«, »Gewerkschaftsbund der Angestellten« samt mindre Forbund udnævner jeg Organisationslederen fra »Aktionskomitee zum Schutz der deutschen Arbeit«, Partifælle Reinhold Muchow og paalægger ham samtidig at tage fat paa Udarbejdelsen og Forberedelsen af den nye organisatoriske Opbygning af de to Enhedsforbund for Arbejdere og Funktionærer. Denne Forordning træder straks i Kraft.

IV. Ledelsen af den samlede faglige Presse under »Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund«, »Allgemeiner Freier Angestelltenbund«, »Gesamtverband der christlichen Gewerkschaften Deutschlands«, »Gewerkschaftsring Deutscher Angestellten-, Arbeiter- und Beamtenverbände«, »Gewerkschaftsbund der Angestellten« samt mindre Forbund overtages af Presse- og Propagandaleder i »Aktionskomitee zum Schutze der deutschen Arbeit-, Partifælle Hans Biallas. Denne Forordning træder straks i Kraft.«

— — —

Meningen med disse Forordninger er fuldkommen klar. »Arbejdsfronten« er en hierarkisk ledet Organisation, som ikke modtager sine Bemyndigelser fra Arbejderne, men fra Regeringen, og som ikke handler paa Arbejdernes Vegne, men paa det Nationalsocialistiske Partis Vegne, der identificerer sig med Regeringen.

Dette System af Kommissariater kan man forøvrigt følge helt tilbage til Nationalsocialisternes første Forsøg pa at bemægtige sig Arbejdernes Fagforeninger.

Allerede den 28. Marts bragte de tyske kristelige Fagforeningers Dagblad »Der Deutsche» følgende Referat fra et i Nürnberg afholdt Møde:

»Under dette sidste Punkt paa Dagsordenen foretoges Valg af Formand og Næstformand i D. G. B.s lokale Udvalg (Kollegerne Schneider og Haag). Efter Valget erklærede Fagforeningskommissæren, at han ikke billigede dette Valg, og at han i Henhold til sin kommissariske Fuldmagt selv vilde overtage Hvervet som Formand. Til Næstformand udnævnte han derefter Schneider. Da han nu opfordrede Forsamlingen til at godkende denne Ordning, hørtes livlige Nej-Raab. »Saa bestemmer jeg det i Henhold til min Fuldmagt«, var Svaret. Paa et nyt Tilraab: »Saa bestem det dog!« truede han Afbryderen med at lade ham fjerne af det ved Salens Indgang posterede Politi. Da der ikke var nogen anden Udvej tilbage, erklærede Forsamlingen under dette politimæssige Tryk paa Opfordring af Mødets Leder, at den gav sit Samtykke til den nye Ordning, efter at ogsaa Kollega Haag yderligere var indvalgt i Styrelsen som Arbejdernes Repræsentant«.

— Dette System er bleven almindeligt. Udnævnelsen af faglige Funktionærer af forskellige Grader sker ikke gennem Medlemmerne. Dette foregaar fra Toppen af. Arbejderne bliver ikke spurgt til nogen Tid eller paa nogen Maade.

Vi vil her endnu engang citere Dr. Ley (i »Arbeitertum« for 15. Maj):

»Jeg vil i Spidsen — for den tyske Arbejdsfront — sætte et Arbejdersenat, der faar raadgivende Stemme og indkaldes af Føreren for »Den tyske Arbejdsfront«, thi i det nye Tyskland bliver der ikke længere »afstemt«. Til dette Arbejdersenat overføres de store Opgaver. Foreløbig har jeg udnævnt følgende Personer til Arbejdssenatet: Forster, Schuhmann, Schmeer, Muchow, Biallas, Stöhr, Otte, Müller og Brinckmann«.

Vi behøver ikke her at gaa nærmere ind paa Enkelthederne i Arbejdsfrontens nuværende Sammensætning. Det er tilstrækkeligt at karakterisere den almindelige Mekanisme og at paavise, at Arbejderne ikke har nogen Andel deri. Deres eneste Rettighed bestaar i at betale Kontingent. Man spørger dem aldrig om deres Ønsker, Følelser eller Interesser. Selvfølgelig har de ingen Ret til at udtale sig om Organisationsformen og om, hvad det Oligarki foretager sig, som har paatrængt sig med diktatorisk Magt.«

Den nuværende Organisation er følgende: Et Centralkontor, et lille »Konvent« paa 14 Medlemmer, bestaaende af Dr. Ley samt Lederne af de forskellige Tjenesteafdelinger, endvidere Kontorer, der har med sociale Anliggender, Organisationsspørgsmaal, Tariferne, Agitationen m. m. at gøre. Alle de deri beskæftigede Personer udnævnes af Dr. Ley. Endelig er der et stort »Konvent« med 60 Medlemmer (bestaaende af det lille Konvent og de paa samme Maade udpegede faglige Ledere). Dets Opgaver er endnu ikke helt fastlagt.

Her skal peges paa endnu en Side af dette System. De paa nævnte Vis udpegede Førere tages ikke blandt Medlemmerne i den Organisation, som de er sat til at lede. Det er derimod Repræsentanter for »Bedriftscellerne« eller eventuelt for det Nationalsocialistiske Parti. »Bedriftscellerne« er Smaagrupper af ideologisk Karakter, der ganske vist angives at hvile paa fagligt Grundlag, men som i Virkeligheden arbejder paa at vinde Arbejdermasserne for det nazistiske Parti og »Førerens Ideer«.

»Vi er intet Konkurrenceforetagende til Fagforeningerne med deres Velfærdsinstitutioner. Det er vor Opgave at indplante den tyske Idealisme i de tyske Arbejderes Hjerte og at rive dem ud af deres marxistiske Fejltagelser«. (Tale af Walter Schumann paa de nazistiske Bedriftscellers Ruhr-Kongres i Oktober 1932).

Fornylig (d. 23. Maj) har Dr. Ley udtalt sig endnu klarere: Paa det første Møde i det store Konvent erklærede han, at Cellerne udgjorde en Elitetrop, og at de skulde organiseres endnu fastere end nogensinde tidligere for at de kunde blive den »Smeltedigel«, hvori den tyske Arbejders Anskuelser skulde formes.

Dermed er der skabt Bevis for, at de saakaldte Fagforeninger ikke paa noget Organisationstrin og ikke paa noget Tidspunkt nyder Handlefrihed, og at deres Medlemmer ikke har nogen Andel i det, de foretager sig. Tværtimod. Alle Aktioner vedtages og gennemføres af et Hierarki, der staar fremmed overfor disse Organisationer.

Ganske vist beholdt man under Trusel af Tvangsforanstaltninger Fagforeningsfunktionærer paa de underordnede Poster, hvor de skulde sørge for Videreførelsen af de løbende Sager. Men dette kan ikke anføres til at bestride Rigtigheden af det foranstaaende. Forøvrigt har man forordnet Afskedigelsen af alle disse Funktionærer til senest den 1. Juli. Der foreligger en Forordning af følgende Ordlyd:

»De hidtidige Fagforeningsfunktionærer skal uden Undtagelse fjernes. I intet Tilfælde maa saa meget som en eneste Funktionær fra de frie Fagforeninger fortsætte i sin Stilling. De ledende Stillinger skal ubetinget s t r a k s besættes med veltjente Medlemmer af Bedriftscellerne (N. S. B. O.) eller med Partifæller«.

— IV. Imidlertid fremgaar det af andre Fakta, at det nationalsocialistiske Parti ikke nøjes med at bringe Fagforeningerne i sin Vold. Man har ogsaa frataget dem deres naturlige Funktioner som økonomiske Organisationer.

Sammen med de ovenfor nævnte Forordninger udsendte Dr. Ley en Forordning, der lyder saaledes:

»Efter at »Allgemeiner deutscher Gewerkschafts-»bund«, »Allgemeiner freier Angestelltenbund«, »Gesamtverband der christlichen Gewerkschaften Deutschlands«, »Gewerkschaftsring Deutscher Angestellten-, Arbeiter- und Beamtenverbände«, »Gewerkschaftsbund der Angestellten« samt de mindre Forbund er bleven underlagt »Aktionskomitee zum Schutze der deutschen Arbeit«, forordner jeg, at Enkeltforhandlinger af almen Art, at Afslutningen af Tarif- og økonomiske Overenskomster etc. er strengt forbudt og i Fremtiden kun vil ske centralt fra »Aktionskomitee zum Schutze der deutschen Arbeit«.

Den 19. Maj udsendtes Loven om »Arbejdets Tillidsmænd«. Denne lægger Ordningen af Arbejdsforholdene i Hænderne paa Kommissærer, som udnævnes af Rigskansleren paa Forslag af de enkelte Landes Regeringer. Desuden skal disse Kommissærer foretage alle nødvendige Foranstaltninger til Varetagelse af den sociale Fred.

Den tyske Regering har motiveret denne Lov med en Erklæring om, at Fastsættelsen af Arbejdsforholdene fremtidig skal overdrages til »Korporationer«, som endnu ikke bestaar, og at Fagforeningerne lige saa lidt som Arbejdsgiverforbundene, der ogsaa skal omdannes, vil være i Stand til mere at løse disse Opgaver.

Hvorledes forholder det sig altsaa med disse Organer, der er berøvet ethvert Indhold og enhver Aktion? Svaret paa dette Spørgsmaal finder vi i de »ophøjede« Tanker, som Dr. Ley, aabenbart i Anledning af Konferencen selv har fremsat. Efter at han har forklaret, hvorfor »Arbejdsfronten« ikke er udstrakt til Landbruget, motiverer han, hvorfor den ikke ogsaa omfatter Embedsmændene:

»Den Forret, som bestaar i at beklæde et Embede, tilkommer kun den, der ved sin nationalsocialistiske Indstilling er intimt forbunden med Nationen. For alle andre arbejdende Tyskere er den Tyske Arbejdsfront en Højskole til nationalsocialistisk Opdragelse«. (Jfr. »Völkischer Beobachter« 9. Juni).

Disse to Sætninger supplerer hinanden. Efter Dr. Leys Opfattelse har Fagforeningerne intet andet Formaal end at samle og erobre de tyske Arbejdermasser. Dette betyder ikke blot, at de er berøvet deres Uafhængighed, men ogsaa, at de overhovedet ikke mere kan anses for Fagforeninger. Tværtimod. Vi har nu at gøre med en Organisation, der skal samle og politimæssigt kontrollere Arbejdermasserne. Det drejer sig altsaa ikke om andet end et Politisystem.

Dermed har Nationalsocialisterne selv leveret et fuldgyldigt Bevis for, at »Arbejdsfronten« ikke kan repræsentere de tyske Arbejdere paa den »Internationale Arbejdskonference«, og at den ikke opfylder de Betingelser, der er opstillet i Afsnittet »Arbejdet«, selv om man fortolker disse nok saa frit.

V. For nogle Uger siden maatte Folkeforbundet ogsaa beskæftige sig med Stillingen i Tyskland.

Det drejede sig om en øjensynlig kun ganske ubetydelig snævert begrænset Sag, — om en Protest fra nogle Jøder, der imidlertid kunde paaberaabe sig en Overenskomst, som sikrer Mindretallet Beskyttelse i en ganske lille Del af Tyskland. Folkeforbundsraadet handlede da ufortøvet. Denne lille Sag gav Raadet Lejlighed til at oprulle et mægtigt Problem, og dette veg man ikke tilbage for. Uden at opholde sig ved den tyske Regerings Spidsfindigheder traf Raadet den Afgørelse, at Folkeretten ikke maa krænkes, og at selv et enkelt Menneske er berettiget til at paaberaabe sig Beskyttelse. Paa et uforglemmeligt Møde hævede Nationernes Repræsentanter deres Røst for Menneskehedens Sag og hudflettede de umenneskelige Handlinger, der havde fundet almindelig Misbilligelse.

Hvis man i den Sag, vi her forelægger den Internationale Arbejdskonference, vil tale om Præcedens-Tilfælde, svarer vi: »Her er vort Tilfælde, og det vejer tungere end politiske Finesser eller for vidtgaaende Eftergivenhed.«

Konferencen kan ikke undlade at tage Hensyn

til Folkeretten i den Form, den er fastsat i Reglerne, der uden Tvivl er bleven krænket af den tyske Regering. Vi kræver, at den konstaterer den stedfundne Krænkelse af disse folkeretslige Regler og i Henhold dertil erklærer Dr. Leys og hans tekniske Raadgiveres Mandater for ugyldige.

Vægrer Konferencen sig ved at følge os og forraader den, ud fra Anskuelser, som vi ikke skal komme nærmere ind paa her, sin høje Mission: at bekæmpe Elendigheden, der truer Freden, — skulde et Flertal paa Konferencen føle sig fristet hertil, da svarer vi:

»Efter den store Katastrofe, under hvilken Verden blev badet i Blod, erkendte Regeringerne, at Freden maa baseres paa social Retfærdighed. De vilde styrke den ved Oprettelsen af vor Organisation som et fælles Arbejdscentrum og Tilflugtssted for Arbejderklassens Rettigheder og Bestræbelser. De var herunder gennemsyret af det Haab, at det ubetinget nødvendige sociale Fremskridt maatte foregaa uden Rystelser, da saadanne blot vilde bidrage til at forøge en splittet og afkræftet Verdens Lidelser.«

Behøver vi at gøre opmærksom paa, hvor alvorlig den nuværende Situation er, hvilke frygtelige Trusler, den indeholder, og hvorledes disse allerede begynder at gøre sig bemærket?

Hvis De stemmer for den tyske Regerings Opfattelse og erklærer Dem indforstaaet med, at man med Anvendelse af et Vrængbillede af Ideologi ustraffet kan krænke de Arbejderrettigheder, hvis Værn er betroet Dem, og dermed krænke den Folkeret, hvorpaa Organisationen er opbygget, tilføjer De vor Organisation en uhyre moralsk Skade. Det fulde Ansvar for denne Handlemaade falder da — som det allerede nu er fastslaaet — paa Deres Skuldre.

(sign.) L. Jouhaux.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd paa Kaffesurrogatfabrikerne »Danmark«, Hedehusene, og A/S Henkel & Co., Valby.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Juli forhandledes der om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Firmaerne A/S Kaffesurrogatfabriken »Danmark« i Hedehusene og A/S Henkel & Co. i Valby uden Tilslutning fra Organisationerne havde nedsat Arbejdstiden og Lønnen i Forhold hertil. Da Overenskomstens Ordlyd fastsætter 48 Timer og Ugeløn, krævede Forbundet, at en Ændring af Arbejdstiden skulde godkendes af denne, hvorfor man krævede Efterbetaling for den Periode, hvori Firmaerne egenmægtig havde nedsat Arbejdstiden

Ved Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at det vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd ved Fakse Kalkbrud. Uvarslet Arbejdsstandsning.

Paa Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over at Arbejdsmænd ved A/S Fakse Kalkbrud i et Antal af ca. 100 havde nedlagt Arbejdet fra og med den 24. Juli paa Kravet om 3 Brænderes Indmeldelse i Organisationen afholdtes der den 26. Juli d. A. et Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne.

Paa Mødet hævdede Arbejdsgiverne nøje at have overholdt en afgiven Erklæring om ikke at ville indblande sig i Arbejdernes Organisationsforhold, og man enedes om, at Arbejdet genoptoges snarest muligt.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at rejse Klage over Arbejdsstandsningen og indgik paa, naar Arbejdet er genoptaget, at mægle om de Forhold, der iøvrigt er Parterne imellem.

Chauffører hos Vognmand Einar Larsen, Nykro, Taastrup.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. Juli behandledes en Uoverensstemmelse mellem Chaufførernes Fagforening i Taastrup og Vognmand Einar Larsen, Nykro, Taastrup, med følgende Resultat.

Uden at komme ind paa Spørgsmaalets principielle Side ordnes nærværende Sag derhen, at det paaklagede Forhold bringes til Ophør fra og med førstkommende Lønningsuge, hvorhos Vognmand Einar Larsen til fuld Afvikling senest den 5. August d. A. betaler Chaufførernes Fagforening i Taastrup Kr. 300.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1751.

Arbejdsmænd hos A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik i Nakskov.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. Juni 1933 i Sag Nr. 1751: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Den danske Mælkekondenseringsfabriks Vegne.

Mellem A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik i Nakskov og Arbejdsmændenes Forbund samme Sted foreligger der en Overenskomst vedrørende faste Arbejdsmænd, Chauffører og Kuske, hvori findes følgende Bestemmelse:

»Ugelønnen fastsættes saaledes:

Arbejdsmænd	Kr.	50,00
Chauffører	-	52,00
Kuske	-	57,00
for den første Overtime betales	-	1,30
— anden —	-	1,39
— tredie —	-	1,46
— fjerde —	-	1,66
samt Søn- og Helligdage betales	-	1,66«

Endvidere er der fastsat Bestemmelser for Ulykkesforsikring og Anciennitet, og med Hensyn til Arbejdstid og almindelige Bestemmelser henvises til Overenskomsten mellem Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og ovennævnte Forbund. Arbejdstiden er i denne Overenskomst fastsat fra Kl. 7 Morgen til Kl. 5 Eftermiddag med 2 Timers Spisetid, altsaa 8 Timer.

I Efteraaret 1932 var Fabriken lukket nogen Tid paa Grund af Ombygning, og da man maatte regne

med, at der vilde gaa nogen Tid efter Genaabningen, inden Mælketilførselen naaede op paa normal Størrelse, ønskede Fabrikens Leder, Direktør E. Christensen, midlertidigt at nedsætte Arbejdstiden til 7 Timer med tilsvarende Reduktion af Ugelønnen. Efter at der var truffet Aftale herom med Arbejdernes Tillidsmand, der opnaaede Tilslutning fra den stedlige Fagforenings Formand, blev Arbejdstiden nedsat som anført fra den 13. Oktober.

Efter at Dansk Arbejdsmandsforbund var kommet til Kundskab herom, blev der — omkring Midten af November — protesteret mod den saaledes trufne Ordning, og den 25. November blev der afholdt et Mæglingsmøde i Nakskov, uden at Enighed opnaaedes, hvorfor Sagen henvistes til Behandling mellem Hovedorganisationerne.

Da Direktør Christensen paa dette Tidspunkt skulde rejse til Udlandet og derfor ikke kunde deltage i noget Møde før henimod Jul, besluttede han — for at der ikke skulde opstaa Vanskeligheder under hans Bortrejse — at suspendere den trufne Ordning, og der er derefter fra den 30. November 1932 til den 4. Januar 1933 blevet udbetalt fuld Ugeløn uden Hensyn til, om man havde Brug for Arbejderne i den fulde Arbejdstid eller ej.

Den 20. December afholdtes Fællesmøde, uden at Enighed blev opnaaet, men det blev her fra Virksomhedens Side meddelt, at den nedsatte Arbejdstid med reduceret Løn vilde blive gennemført paany fra 4. Januar. Heroverfor tog Arbejdernes Organisationer Forbehold om, at man vilde indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret. Nedsættelsen blev gennemført som nævnt, men fra 2. Marts 1933 er normal Drift genoptaget.

Under denne Sag, der er indbragt for Retten ved Klage af 14. Marts 1933, har nu De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Den danske Mælkekondenseringsfabriks Vegne for Brud paa Overenskomsten, idet Klagerne har nedlagt Paastand om, at den skete Nedsættelse af Arbejdstiden med forholdsmæssig Nedsættelse af Lønnen kendes ulovlig, og at der paalægges de Indklagede en klækkelig Bod.

Klagerne har principielt anført, at en Arbejdsgiver maa være uberettiget til ensidigt at nedsætte den ved Overenskomst fastsatte Arbejdstid og Arbejdsløn, i Særdeleshed naar Lønnen, som her, er fastsat som Ugeløn. Han kan heller ikke gøre det ved Aftale med sine Arbejdere, men kun ved Aftale med den Organisation, med hvilken Overenskomsten er indgaaet, idet Overenskomstens Parter naturligvis kan blive enige om at fravige den.

I det foreliggende Tilfælde har Fabriken nu ganske vist oprindelig haft Samtykke saavel fra Arbejderne som fra den stedlige Organisation, med hvem den havde Overenskomst, men det har efter Klagernes Anbringende herved været en Forudsætning, for det første at Ordningen kun skulde vare en kortere Tid, en 14 Dage, dernæst at der ikke blev antaget nye Folk, og endelig at der ikke blev krævet Overarbejde. Klagerne hævder, at ingen af disse Forudsætninger er blevet respekteret fra Fabrikens Side, og da der fra Arbejdernes Side blev protesteret i November, havde det derfor været Fabrikens Pligt at bringe Ordningen til Ophør, og det har navnlig været ganske uberettiget efter alt, hvad der var passeret, at sætte den i Kraft igen den 4. Januar.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De indtager principielt det Standpunkt, at en Virksomhed, naar Forholdene gør det nødvendigt at indskrænke, saa at man ellers maatte foretage Afskedigelser, maa være berettiget til i Stedet at foretage en Indskrænkning af Arbejdstiden med tilsvarende Lønreduktion, selv om Overenskomsten fastsætter 8 Timers Arbejdstid, idet denne er at opfatte som en Maksimalarbejdstid.

Men selv om dette ikke anerkendes, maa Indskrænkning i alt Fald kunne ske med Arbejdernes Samtykke, som her har foreligget, og som antages at dække ikke alene den første, men ogsaa den anden Periode, hvori Nedsættelsen er sket.

Endelig gøres det gældende, at Klagerne under alle Omstændigheder ved at lade Sagen henhvile flere Maaneder og først at rejse Klagen, efter at den omhandlede Ordning igen var bragt til Ophør, maa have tabt deres Ret til at protestere mod denne.

Som Sagen foreligger, vil det ikke være nødvendigt for Retten at komme ind paa det af Parterne rejste principielle Spørgsmaal. Det staar nemlig fast, at Fabriken oprindelig har sikret sig det ogsaa efter Klagernes Mening tilstrækkelige Samtykke. Efter det oplyste kan der dernæst ikke gaas ud fra, at de af Klagerne paaberaabte Forudsætninger for Samtykke har faaet Udtryk overfor Fabriken, hvad Direktør Christensen har benægtet, og selv om der har været nævnet »en kortere Tid«, er denne Angivelse, til hvis nærmere Forstaaelse den for Fabriken dengang foreliggende Situation maa tages i Betragtning, i sig selv saa ubestemt, at den meget vel kan dække over nogle Maaneder. Saafremt Sagen nu var blevet behandlet paa sædvanlig Maade i Fortsættelse af Mæglingsmødet d. 25. November, skønnes det ikke rettere end, at den rejste Klage maatte være blevet kendt uberettiget allerede paa Grund af det foreliggende Samtykke. Men den Omstændighed, at man af Hensyn til Direktørens Bortrejse har suspenderet Nedsættelsen en Maaneds Tid og derefter ladet den indtræde paany, findes ikke at kunne medføre nogen Forskel i saa Henseende.

De Indklagede vil herefter være at frifinde for Klagernes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 4 * KØBENHAVN DEN 1. SEPTBR. 1933 * 30. AARGANG

Arbejdsproblemet i Nutidsbelysning.

Af Oscar Hedberg.

Mennesket, Arbejdet og Maskinen.

I.

En brystsyg svensk Ingeniør, Elfred Berggren, gik under sin mangeaarige Kamp med Døden og spekulerede over Problemet Mennesket og Maskinen, og han formede sine Funderinger til en Bog, der nylig, efter hans Død, udkom i Stockholm under Titlen »Robotarnas Gud«. Det er ingen almindelig teoretisk Afhandling — dertil er den for fantastisk, ligefrem for synsk; det er en Samling grotesk tilspidsede Betragtninger omkring et Maskinmenneske, der til Slut dræber sin Skaber og Hersker. Jeg skal ikke her komme ind paa dette mærkelige Dokuments literære Karakter; Bogen kan læses som en spændende Underholdningsroman, men er i det væsentlige en genialt umiddelbar og dybt filosofisk, men meget letlæst Analyse af vor Tids skæbnesvangre Kulturproblem, saaledes som dette viser sig i Afhængighedsforholdet mellem Mennesket, Arbejdet og Maskinen. Det samme Emne har en anden Svensker, Videnskabsmanden Gustaf Olsson, taget op til Behandling i en samtidig med »Robotarnas Gud« udkommen Bog: »Folken i maskintidsåldern«. »Tekniken i Vold« hedder det her angaaende Mennesket, Arbejdet og Maskinen; men Gustaf Olsson beskæftiger sig mest med de forskellige Nationers Liv og kommer i Henhold til sin meget konservative Anskuelse til Slutninger, der danner et temmelig haabløst Verdensbillede. Han finder i Amerika »Verdensmagtens Grænser«, i England »Trædemøllens grand old man«, i det demokratiske Australien »den store Tankeløsheds Verdensdel«, i Sovjetrusland »Antikrists Mirakler« og i Italien »romerske Løfter«; Tyskland faar en meget kølig Behandling, men siden Gustaf Olsson skrev sin Bog, er der i Tyskland sket meget, der sikkert vil kunne faa ham til ogsaa at se tyske »Løfter«. Endskønt det netop er Kapitalismen, der ubønhørligst knuses i Nazismen, er der i Norden en Del Konservative, som med Begejstring opfatter det, der i disse Tider sker i Nazistlandet; de hører til de uhelbredeligt antidemokratiske Elementer, der i Bevidstheden om vor Tids Kaos og skaanselsløse Opløsningstilstand hengiver sig til den desperate Tro paa Diktaturet som den eneste Redning. Denne Haabløshed har ogsaa sin videnskabelige Udformning, en saadan som den nævnte Gustaf Olssons, der forudsætter en Aandsevne, som endnu beherskes af den primitive Menneskedrift, dette Grundelement i Militarisme, Chauvinisme, den Usikkerhed og Mindreværdighed, der skaber Kulturpessimisme, Udviklingspessimisme, Mistro og Uforsonlighed.

Gustaf Olsson anser Teknik for Unatur. — »Vi maa gøre det klart for os, hvad det betyder, at Naturen er bragt til Stilhed«, siger han. **»Mennesket er selvherligt.** Det staar over Naturforløbet, over Junglens Lov, har ikke mere noget Hensyn at tage. Tilværelsen som saadan er ikke mere dets Herre, den ligger udstrakt foran Mennesket som et livløst Stof, ventende paa at blive analyseret, taget i Brug og nyttiggjort. Det fremrykkende Menneske har for bestandigt brændt sine Skibe. Den religiøse Forkyndelse beskæftiger sig kun med Mennesket, med Menneskets Lidelser og Nød og Menneskets Veje til Saligheden. ... Og Virkningerne af denne Selvherlighed? De maa blive grufulde. I Følelsen af ikke at være nogen anden Lov underkastet end den, det selv opstiller, vil Mennesket ikke komme til at rykke tilbage for nogen teknisk Opgave. ... Paa Højden af sin Magt bliver Mennesket en Fjende til sine egne Gerninger og Værdier og svækker dermed sig selv. — Man kan gaa endnu længere og sige, at Mennesket er begyndt at betragte og behandle Menneskeværdierne saaledes, som det tidligere har betragtet og behandlet Planter og Dyr. ... Mennesket hugger nu lige skaanselsløst ind paa Guder og Værdier som nogensinde paa Naturen og de vilde Dyr«.

Meget i denne pessimistiske Tids-og Menneskeanalyse er jo sandt; Gustaf Olsson er en dygtig Analytiker, men hans Slutninger maa man reagere imod ligesom mod saa mange andre dygtige Forskeres. Videnskaben skulde overhovedet aldrig

indlade sig paa at lave Konsekvenser af sine Resultater, men kun nøjes med Forskningen; at kunne skabe saa at sige Synteser (sammenfatte Resultater til grundlæggende Synspunkter) forudsætter Egenskaber, der ikke har med Videnskab i almindelig Forstand at gøre. Gustaf Olsson konstaterer f. Eks., at »vi bader i Lys, socialt Lys, etisk Lys, videnskabeligt Lys«, men »det store Problem, maaske det største i vor Tid, er, om vort Instinktliv kan taale det metallisk kolde Skum, som vor maalende og regnende Fornuft gyder paa den ydre Tilværelse«. Han kunde ligesaa godt have stillet Spørgsmaalet, om det ikke vilde være fornuftigst, at Mennesket ikke havde nogen Fornuft. Selv om man indrømmer vor Tids skæbnesvangre Betydning, kan man, hvad Fremtiden angaar, kun af rent personlige Grunde være pessimistisk, som Gustaf Olsson er i sin Opfattelse af vor Tid som en »Maskintidsalder«. »I al sund og gennemtænkt Konservatisme er der Bevidsthed om Tilværelsens Fornuftsstridighed«, siger Gustaf Olsson, der ogsaa mener, at det er »al Radikalismes Fejlkilde«, ikke at være saa fornuftig at tro, at Livet er det stik modsatte af Fornuft. Hvis man spørger Gustaf Olsson, hvorfra man saa faar Fornuften til at betvivle Fornuften, saa vil han svare med en eller anden metafysisk Frase. I Forbindelse med det store økonomiske Samfundsproblem, der staar imellem Fagforeningsbevægelsen og Arbejdsgiverklassen, er denne paradoksale Fornuftsopfattelse af større Betydning, end de fleste tænker paa; thi det er med slig Metafysik Magthaverne ynder at forkvakle de rigtigt vanskelige jordiske Problemer. Den Radikalisme, der hedder Socialisme, og maa findes i enhver af Arbejderklassens maalbevidste organisatoriske Handlinger (og saaledes ogsaa kan indebære en foreløbig Opgivelse af et aktivt Forlangende), er sig ikke kun i sine gennemtænkte Handlinger, men ydermere i sin Ideologi det ufornuftige i alle Ting i sig bevidst, just derfor vil den, med den mere eller mindre rationelle Fornuft, der maa findes og forudsættes af dens Modsætning: det irrationale, der i Henhold til Gustaf Olsson er et konservativt Væsenstræk, skabe en suveræn kollektiv Logik i Stedet for den individuelle Selvhævdelse som bærende Princip, der i vor Tid er ved at tilintetgøre sig selv. En Ideologi er ikke til for at definere et efterstræbt Maal, men for at give en Mening til Efterstræbelse som saadan; det er det religiøse i al Idealisme; men Socialismen vil virkeliggøre den religiøse Følelse, og opfylder dermed en af Historien paalagt Mission, man maa saa kalde det »vor Kulturs Opløsning« og »uholdbar Materialisme« eller ej. Alt Fremskridt (og der findes kun materielle Fremskridt) er altid af visse, af rent personlige Grunde konservative Elementer blevet bekæmpet som skadeligt, for ikke at sige ødelæggende for Menneskeheden; det er et Faktum, der klarest belyser Konservatismens Bevidsthed om Tilværelsens Fornuftsstridighed. Forbandelsen for Menneskene i Dag er ikke Maskinerne, forsaavidt man ikke med virkelighedsbenægtende Teoretiseringer forkvakler Begrebet derhen, at jo lettere det er i Tilværelsen, des vanskeligere er det at leve. »Tekniken i Vold« er ikke ensbetydende med, at Menneskene føler Tilværelsens Lethed som et Tyranni, men at saa mange maa lide og mangle selv det nødvendigste, fordi Letheden ved at tilfredsstille selv de største Behov bliver misbrugt. I intellektuel Henseende er Mennesket ikke udviklede tilnærmelsesvis saa langt, som det selv har udviklet Muligheden for at tilegne sig Naturens Rigdomme. Elfred Berggren har Ret, naar han i »Robotarnas Gud« hævder, at Mennesket er ikke logisk, men det er derimod Maskinen, som skabes af Mennesket. Men hvorledes man end bærer sig ad, kan Tekniken i Brugen ikke løsrives fra dens Oprindelse: Mennesket.

Men det er selvfølgelig rigtigt, naar Elfred Berggren siger, at Mennesket kan ikke leve uden et Livsindhold, og dette er Arbejde, Virksomhed, Stræben. Men dette Faktum bekræfter ikke Nødvendigheden af alle de Anstrengelser, som den kulturprimitive Kamp for Tilværelsen forudsætter. Hvis det gjaldt at reducere Arbejdstiden fra f. Eks. fem til tre Timer, saa vilde det være et Tilbageskridt, mener Berggren, og deri har han Ret, men kun ud fra det Synspunkt, at den forholdsvis korte Arbejdstjeneste ikke vilde være nok til et Livsindhold, fordi Døgnets øvrige enogtyve Timer ikke kunde udfyldes med anden for Menneskets Skaberdrift uundværlig Virksomhed. Men at arbejde i flere Timer end i teknisk Henseende nødvendigt, for dermed frivilligt at give Afkald paa den tekniske Fremstillingsmaades Hurtighed og Nemhed, eller at arbejde længere med Hensyn til andres Profit af det udførte Arbejde, det er ikke blot abnormt, men simpelthen umuligt. Om Idealet er at gøre alting saa enkelt og perfekt, at vi kan skabe det for Livet nødvendige med kun nogle Minutters Arbejde daglig, saa maa vi skaffe os et nyt Ideal«, siger Berggren. »Vi kan ikke leve uden Arbejde. Det vilde før eller senere føre den største Del af os til Daarekisterne«. Det kan man nok tage for sandsynligt. Men paa den anden Side er det mindst ligesaa skæbnesvangert formaalsløst, at Arbejdet for Tilfredsstillelsen af det menneskelige Behov gøres stadig lettere, udelukkende fordi nogle faa Mennesker skal erholde saa megen Profit som muligt deraf.

Teknik er Unatur i samme Grad, den ikke er til for at fylde Menneskets Behov. Og at leve paa andres Arbejde er intet naturligt Behov. Det vitale Spørgsmaal er derfor, om Industrialismen gør dette eller ej. Industrialismen har hidtil i overvejende Grad været til kun for Kapitalismens Skyld og har kun indirekte i sin Helhed fyldt det almenmenneskelige Behov; i visse kritiske Situationer har den ikke engang kunnet det, og Tid efter anden har den for Profitens Skyld gjort Tjeneste som Tilintetgører af Menneskeheden. Naar den, som i vor Tid, foraarsager en saa enorm Arbejdsløshed, at den berøver Millioner og atter Millioner ethvert Livsindhold og al Eksistensberettigelse, saa gør den sig faktisk skyldig i en saadan Tilintetgørelse, der selvfølgelig ikke kan vedvare i Længden, uden paa Kapitalismen selv at virke som en dræbende Boomerang. Men man kan ikke give sig til at ødelægge Maskinerne af den Grund, lige

saa lidt som man kan tilintetgøre noget andet, fordi det misbruges; man kan ikke gøre Arbejdet sværere, fordi der er Mennesker, der er ved at gaa til Grunde af Mangel paa Arbejde.

I »Folken i maskintidsåldern« skriver Gustaf Olsson: »Rationaliseringen har sin drøje Del i Krisen. Ingeniører og Personalechefer har hver paa sit Omraade regnet og forenklet og gjort den levende Kraft overflødig. — Storslaaede Ting er uden Tvivl præsteret i den Henseende. Man glemte bare, at Maskinerne er daarlige Kunder, og at de, der var blevet sat i Disponibilitet og berøvet alle Midler, oprindelig indgik i Beregningerne som en købedygtig Almenhed. Saa svigter Kundekredsen, og de paa al mulig Organisering ofrede Penge kommer aldrig igen. Denne Krise kunde forudses. I Modsætning til andre i en Lavkonjunktur medvirkende Kræfter er Rationaliseringen ingen Døgnforeteelse. Den er og forbliver et Led i Civilisationens Offervæsen«. Den enkle og eneste Løsning, at Tekniken nyttiggøres for hele Menneskeheden, ved at dens Formaal bliver direkte at fylde det menneskelige Behov i Stedet for som hidtil kun at tilfredsstille Profitbegæret, tror Gustaf Olsson ikke paa, for han tror paa Fornuftstridighed. Vi er nu havnet i det, han kalder »Overflodens og Mæthedens Tilstand, som er al Marxismes hemmelige Formaal«. Klogere paa Marxismen er denne Videnskabsmand, i Lighed med saa mange andre borgerlige Videnskabsmænd, saaledes ikke. Al Teknik, al Industrialisme, al Produktion har hidtil kun haft det enkelte Individs kapitalistiske Profitbegær som Drivkraft. Marxismen er Læren om denne Kendsgerning — og saa skulde det være Marxismens Skyld, at det er saaledes! Det er nazificeret Videnskab. Man kommer til at tænke paa Tiden for vor Kulturs Begyndelse (i alt væsentlig lig vor Tid), da man brændte de Kristne og nød at se dem blive sønderflænget og ædt af vilde Dyr (Nazisterne torterer Socialister i Koncentrationslejre og stjæler deres Foreningskasser m. m.) som Gerningsmænd til de Skændigheder, Bødlerne selv havde begaaet. Denne teoretiske Gemenhed er det herskende Princip i Nazismens »Idé«. Verdenssituationen i Dag kræver ubønhørligt Løsningen af Produktionens Formaalstjenlighed; man kan anstrenge sig hvor meget som helst, det er og forbliver ørkesløst, saa længe man ikke indser det indre uopløselige Afhængighedsforhold mellem Arbejderen (og med Arbejder menes enhver, der vil og kan arbejde enten aandeligt eller legemligt) som Producent og som Konsument, indser Arbejdets hele Betydning for alle Samfundsklasser og Maskinismens Betydning i Forbindelse dermed. Der kan overhovedet ikke tjenes Penge paa andet Arbejde end det, en eller anden skaffer sig paa Grund af udført Gerning; der findes i det hele taget kun en eneste Ting, der i Længden i afgørende Grad umuliggør Fortjeneste paa udført Arbejde, og det er, at Begæret efter denne Fortjeneste afstedkommer stadig mere Arbejdsløshed; derfor er Industrialismen for Kapitalismens Skyld ikke blot en Tilintetgørelse af Arbejdet, men en kapitalistisk Selvødelæggelse. Hvad er mere absurd, end for stadig større Profit af, hvad der fremstilles for Tilfredsstillelsen af det menneskelige Behov, at tillempe stadigt lettere Metoder, der for de behøvende umuliggør Tilfredsstillelsen af Behovet? Og det er jo netop det, der finder Sted med den tekniske Udvikling for Profitens Skyld.

Det unaturlige i Tekniken er Kapitalismen, ikke Tekniken selv. I den ovenfor nævnte Bog »Robotarnas Gud« sker der, som allerede fortalt, det, at det med megen Dygtighed konstruerede Maskinmenneske, paa Grund af Manøvreringen for Tilfredsstillelsen af et personligt Begær, sønderknuser sin Skaber med sine mægtige Jernnæver. Der kan i denne Begivenhed indlægges en hel Del Symbolisme. Saaledes vil det ogsaa gaa Kapitalismen, der ikke leder Teknikens Virkninger ud fra sig selv, men tværtimod kræver dens Genvirkning som Profit. I Tyskland, hvor Produktionens Formaalsløshed har foraarsaget den uhyggeligste sociale Krise, som Verdenshistorien kender, er i denne Stund over et halvt Hundredtusind Ingeniører arbejdsløse. Et halvt Hundredtusind Mennesker, der »hver paa sit Omraade har regnet og forenklet og gjort den levende Kraft overflødig«! Og det kalder man i sin Afgudsdyrkelse af Kapitalismen for »Marxismens hemmelige Begær efter Overflodens og Mæthedens Tilstand«! At hænge Smeden for Bageren eller omvendt er en meget gammel menneskelig Dumhed. Hvis der ikke fandtes mere Logik i Livet, end Mennesker tilskriver det med sin Fornuft og Religion, saa vilde Menneskeheden forlængst være ophørt med at være til. Livet er heldigvis meget bedre, end Menneskene gør det.

Om Detaillerne i Fremskridtet er der altid blevet sagt, at de var umulige. Der findes en gammel burlesk Anekdote om en Kone og det første Lokomotiv, hun saa. »Det gaar aldrig!« sagde hun, og da hun blev overbevist om, at det kunde gaa, konstaterede hun: »Det standser aldrig!« Det var en meget menneskelig Kone. Før Maskinerne kom til var de umulige; al Virkelighed er vokset frem af det umulige. Nu har Maskinismen bevist sin ubegrænsede Mulighed, men den menneskelige »Fornuft« fastslaar som et Faktum, at Mennesket kan ikke beherske Tekniken. Mennesket vil blive tvunget til at beherske den. Og dermed bliver det Herre over Motivet til Underlettelsen af Livsbehovets Tilfredsstillelse. Man kan mene, at det vil blive Kapitalismens Afskaffelse eller ej, at det bliver Socialismens Virkeliggørelse m. m., det er i hvert Fald dette Spørgsmaal, der maa løses. Frivilligt kommer Menneskene ikke til at løse det, men de maa. I en følgende Artikel vil jeg vise hvorledes formodentlig denne Løsning vil vokse frem af det System, der nu er raadende og har den ekstremt kapitalistiske Struktur.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Bagermester Agersten, København.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 27. Juli behandledes en Klage over Overenskomstbrud ved Underbetaling af en hos Bagermester

Agersten, Borups Allé 25, beskæftiget Hjemmearbejder.

Sagen sluttedes med, at Bagermesteren betaler en Bod for Overenskomstbrudet og Forbundet forbeholdt sig Ret til Klage til Den faste Voldgiftsret, saafremt Boden ikke betales rettidigt.

Arbejdsmænd hos Murermestrene Rasmussen & Christensen, Slagelse.

I Anledning af en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Slagelse Afdeling og Murermestrene Rasmussen & Christensen om, hvorvidt et Murerarbejde skulde udføres i Akkord eller for Timeløn, afholdtes 21. Juli et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Enighed imidlertid ikke opnaaedes, og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Stenindustriarbejdere hos A/S Møller & Handbergs Stenhuggeri, København.

Den 24. Juli afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Stenhuggerforeningen over en paastaaet uvarslet Arbejdsstandsning af 4 Stenhuggere hos Firmaet A/S Møller & Handberg, der dog nu var bragt i Ophør.

Da Stenindustriarbejderforbundets Repræsentanter ikke vilde anerkende, at der forelaa nogen Arbejdsstandsning, endte Mødet uden Resultat, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen.

I Skrivelse af 17. Juli klagede Arbejdsgiverforeningen over, at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Medlemmer havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning paa A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri paa Refshaleøen, fordi Værftet havde nægtet at udstede en Passérseddel til en Maskinarbejder, da denne nægtede at angive Grunden til Bortgangen. Endvidere klagedes der i samme Skrivelse over, at Maskinarbejderne i Henhold til en Klubbeslutning kollektivt havde nægtet at udføre Overarbejde paa Værftet.

Begge de paaklagede Forhold behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juli uden at der her opnaaedes Enighed og Arbejdsgiverforeningen meddelte derfor Mødets Deltagere, at den forbeholdt sig Sagens videre Forfølgelse ved Den faste Voldgiftsret.

Dansk Hatte- og Buntmagerforbunds 10. Kongres.

Dansk Hatte- og Buntmagerforbunds 10. Kongres paabegyndtes Fredag den 28. Juli i Studenterforeningens Lokaler, København. Der var fremmødt 40 Delegerede og Hovedbestyrelsesmedlemmer, og som Kongressens Gæster var tilstede Chr. Jensen, D. s. F., Ture Hanell, Svensk Beklædningsarbejderforbund, E. Skar, Norsk Beklædningsarbejderforbund. Malmø-Kollegerne havde delegeret Erik Henriksen, Gunnar Christill og Albert Rosdahl.

Kongressens Aabning.

Forbundets Formand A. Johnsen bød de Delegerede og Gæsterne et hjerteligt Velkommen, idet han udtalte, at vi er samlede til Kongres i en Tid, hvor store Begivenheder sker ude i Verden.

I Tyskland er Fagforeningerne knust, og vi kan derfor ikke i Dag byde vore tyske Kolleger, Staub og Brösicke, som plejer at deltage i vore Kongresser, velkommen. De er nu af Nazisterne kastet ud i Fattigdom og Elendighed.

Heller ikke det internationale Hattearbejderforbunds Repræsentant, Van der Heeg, møder i Dag. Han har sendt Afbud paa Grund af overvældende Arbejde. Fra det czekoslovakiske Forbund har vi modtaget en Skrivelse, hvori man beklager, at det under de nuværende Forhold, hvor Hagekorsfolkene fører en skærpet Krig mod de frie Fagforeninger, er umuligt at sende Repræsentanter til den danske Kongres.

Formanden mindedes endelig de Medlemmer, som var døde i Kongresperioden, og takkede dem for deres Indsats i Organisationens Tjeneste.

Kongressens Deltagere sluttede sig til Mindeordene ved at rejse sig.

Kongressens Dagsorden, som foresloges af Formanden, godkendtes enstemmigt og var saalydende:

1. Kongressens Aabning.
2. Mandaternes Prøvelse.
3. Fastsættelse af Forretningsordenen.
4. Valg af Kongressens Funktionærer.
5. Beretning om Virksomheden.
6. Regnskaberne.
7. Lovændringer.
8. Særlige Forslag.
9. Den skandinaviske Gensidighedsoverenskomst.
10. Fastsættelse af Lønninger og Diæter.
11. Valg af Tillidsmænd.
12. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Gæsterne fik nu Ordet for at overbringe Hilsener.

Chr. Jensen takkede paa De samv. Fagforbunds Vegne for Indbydelsen. Siden vi samledes sidst, er der sket store Omvæltninger ude i den store Verden. De tyske Fagorganisationer er knust, og naar man undersøger Aarsagerne hertil, kommer man til den Opfattelse, at det er den kolossale Arbejdsløshed i den tyske Industri, som har dannet den gunstige Jordbund for det nazistiske Diktatur.

Dertil kommer Splittelsen i den tyske Arbejderbevægelse, som ogsaa har bidraget til, at det gik, som det gik. Den Skæbne, der har ramt den tyske Arbejderbevægelse, maner os alvorligt til at undgaa Splittelsens Ulykker. Samhold og Solidaritet er nu mere nødvendig end nogensinde.

De danske Arbejdsgivere spekulerer kun paa at trykke Lønningerne, og som Vaaben herimod har Arbejderne kun deres Sammenhold. Chr. Jensen sluttede med at udtale Haabet om, at det maatte lykkes at faa de 50,000 uorganiserede Arbejdere ind i Fagorganisationerne.

Det svenske Forbunds Repræsentant Ture Hanell bragte en Hilsen fra de svenske Kolleger og opridsede et Billede af de Lønforhandlinger, som havde været ført inden for hans Organisation. Den økonomiske Depression og deraf følgende Arbejdsløshed har bevirket, at vor Taktik er gaaet ud paa at forsvare de indvundne Resultater. De danske og svenske Fagforeninger kan staa som et Mønster for Verdens Fagbevægelse, og det er min Opfattelse, at den Modgangens Tid, vi gennemgaar, ikke vil svække Fagorganisationerne, men tværtimod styrke dem.

Sluttelig talte den norske Gæst E. Skar, Oslo, der i korte Træk skildrede det frugtbringende Arbejde, som var udført inden for det norske Forbund, der kun er 4 Aar gammelt.

Der foretoges derefter Valg af Dirigenter og Sekretærer.

Til Dirigenter valgtes Jul. Petersen og Einer Jerslev og til Sekretærer valgtes Fru E. Svendsen, Fru C. Petersen og H. Stolpe.

Formanden fik derefter Ordet og aflagde følgende

Beretning om Virksomheden.

Formanden henviste til den trykte Beretning, hvoraf det fremgik, at det forløbne Tidsrum har været præget af Verdenskrisen og de deraf følgende Vanskeligheder. Spørgsmaalet om Opsigelse eller ikke Opsigelse af en Overenskomst har i disse Aar været et saare vanskeligt Problem.

Den aarlige kritiske Lønsituation, der udløstes, forinden alle vore Overenskomster udløb, har været Aarsagen til, at hverken vi eller de af vore Arbejdsgivere, der er tilsluttet Arbejdsgiverforeningen, fik Lejlighed til at opsige, vistnok en heldig Omstændighed, som bevirkede, at vi undgik Attentater paa vore Lønninger i Modsætning til de fleste andre Fag, og som i hvert Fald i 1931 førte til Lønreduktioner. Formanden skildrede Lønbevægelsen indenfor de forskellige Brancher. Han nævnede Vedtagelsen af Lockoutloven, som havde skaffet Arbejdsfred, og omtalte de Voldgifts- og Lærlingesager, der havde været behandlet. Forbundet har forhandlet om Køb af en Ejendom; men nogen Afgørelse er endnu ikke truffet. Samarbejdet med Udlandet har bl. a. manifesteret sig paa den Maade, at vi har udvekslet Overenskomster og Priskuranter og deltaget i udenlandske Kongresser. Omvæltningen i Tyskland har desværre medført en Ophævelse af Samarbejdet med vore tyske Broderorganisationer og deres Tillidsmænd. I den forløbne Kongresperiode har der været afholdt 4 Hovedbestyrelsemøder, 64 Forretningsudvalgsmøder og op imod 100 andre Forhandlingsmøder. Forbundet tæller nu 1408 Medlemmer fordelt i 9 Afdelinger.

Diskussionen om Beretningen.

En lang Række Talere havde Ordet og der stilledes følgende Resolution:

Kongressen siger Ministeriet Stauning Tak for dets udmærkede Arbejde for Arbejderklassen og takker for de opnaaede Resultater samt tilsiger det sin Støtte i dets fremtidige Virke.

Denne Resolution vedtoges med alle Stemmer mod 2.

Med alle Stemmer mod 2 kommunistiske vedtoges følgende Resolution:

Kongressen udtaler sin stærke Misbilligelse af de i Tyskland for Tiden herskende Forhold, hvor Naziregimentet forfølger de tyske Arbejdere, hvilket bl. a. har givet sig Udslag i, at det tyske Beklædningsarbejderforbund og det tyske Hattearbejderforbund ikke kan være repræsenteret paa Forbundets Kongres, fordi Tillidsmændene er indespærret eller paa anden Maade forfulgt. Ligeledes protesterer Kongressen imod, at Nazistpartiet ulovligt har beslaglagt Fagorganisationernes Ejendomme og Pengemidler og mod Forbudet mod den socialdemokratiske Presse. Vi protesterer videre mod, at de tyske Arbejdere er frataget deres Rettigheder og mod det nazistiske Regimentes Vold mod Befolkningens personlige Frihed.

Kongressen udtaler Haabet om, at den internationale Central paa sin Kongres i Bruxelles maa finde Veje, hvorved det bliver muligt at støtte de Bestræbelser, der fra de tyske Arbejderes Side foretages for at styrte Hitlers Voldsregimente. En Tak til den danske socialdemokratiske Presse, fordi den med alle for Haanden værende Midler modarbejder Nazismen og Kommunismen og oplyser Arbejderne om de sande Forhold.

Endelig vedtoges enstemmigt følgende Udtalelse:

Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen ved de kommende Forhandlinger at søge Lønningerne hævet paa Skodsborg Hattefabrik, samt at gøre alt, hvad muligt er, for at fremme Samarbejdet mellem Afdelingerne.

Et af Hovedbestyrelsen fremsat Forslag om at yde »Social-Demokraten« et Laan paa 1800 Kr. vedtoges med alle Stemmer mod 2.

Beretningen blev ved den foretagne Afstemning godkendt med alle Stemmer mod 2.

Regnskabet.

Hovedkassereren forelagde derefter det reviderede Regnskab for den forløbne Kongresperiode. Han oplyste, at Kassebeholdningen i Administrationskassen var steget fra 9,70 Kr. til 14,60 Kr. pr. Medlem og i Strejkekassen var Formuen steget fra 48,65 Kr. til 74,30 Kr. pr. Medlem.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Lovændringer.

Kongressen behandlede derefter de indkomne Forslag om Ændringer i Forbundets Love. Den vigtigste Ændring berørte Hovedbestyrelsens Sammensætning. Man enedes om at udvide Hovedledelsen med 2 Repræsentanter, saaledes at der i Fremtiden bliver 13 Hovedbestyrelsesmedlemmer foruden Formanden og Hovedkassereren.

Heraf skal de 11 Repræsentanter indstilles af de forskellige Afdelinger, medens de 2 resterende vælges frit af Kongressen. Man vedtog endvidere at afholde Kongres hvert fjerde i Stedet for som nu hvert tredje Aar.

Særlige Forslag.

Under Dagsordenens Punkt 8: Særlige Forslag vedtoges enstemmigt et af Hovedbestyrelsen stillet saalydende Forslag:

Til Betryggelse for saavel Afdelingerne som Forbundet og Arbejdsløshedskassen, og til Lettelse af Hovedledelsens Kontrol med Afdelingernes Regnskabsførelse, udarbejdes et ensartet Regnskabssystem for samtlige Afdelinger.

Skandinavisk Samarbejde.

Dagsordenens Punkt 9 omfattede Gensidighedsforholdet mellem de skandinaviske Lande ved Understøttelse under Strejker og Lockouter. Et Forslag til Overenskomst herom vedtoges enstemmigt.

Lønninger.

Under Dagsordenens Punkt 10 fastsattes Formandens Løn uforandret og vedtog Kongressen at forhøje Kassererens Løn fra 1200 til 1600 Kr.

Valg af Ledelsen.

Under Dagsordenens Punkt 11 foretoges Valgene for den kommende Kongresperiode. Til Formand og Hovedkasserer genvalgtes henholdsvis A. Johnsen og Carl Nielsen med Akklamation. De forskellige Afdelinger valgte følgende: Ejner Jerlev, Else Jerlev, Harald Olsen (Buntm. Afdl.), Jul. Petersen (Hattemagernes Afdl.), Margrete Monrad (Hattesyernes Afdl.), Edith Sørensen (Modisternes Afdl.), Else Jørgensen (Hue- og Kasketsyernes Afdl.), Laurits Olsen (Skodsborg Afdl.), Otto Hansen (Odense Afdl.), Axel Sørensen (Aarhus Afdl.), John Andersen (Aalborg Afdl.), de to Frimandater tilfaldt H. Stolpe og Ivar Dalberg. De tre Revisorer Viktor Sørensen, F. Holst og Anna Haarby genvalgtes.

Man vedtog endelig at afholde næste Kongres i København i 1937.

Kongressens Dagsorden var hermed udtømt, og Gæsterne Ture Hanell, Skar, Henriksson og Chr. Jensen takkede for de tre udbytterige Dage og udtrykte Haabet om, at Enighed og Sammenhold maatte besjæle Arbejderklassen i dens Kamp for et bedre Samfund.

Til Slut sang man »Internationale«.

Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde.

Umiddelbart efter Kongressens Afslutning afholdtes Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen, der overværedes af Arbejdsdirektør Vater.

Beretningen, som aflagdes af Formanden, gav et Billede af den store Arbejdsløshed, der raadede indenfor Faget og som hvert Aar i December naar sit Højdepunkt, idet over 50 pCt. af Medlemmerne er uden Beskæftigelse. I de forløbne Aar er der derfor stillet betydelige Krav til Kassens Ydeevne, hvilket bl. a. fremgaar af, at der i 3-Aaret 1930—33 er udbetalt ca. 300,000 Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Til Trods for de betydelige Krav, der er stillet til Kassens Ydeevne, er det lykkedes regnskabsmæssigt at komme godt igennem de vanskelige Tider. Men skal vi fortsætte med Udbetaling i samme Udstrækning som i det sidste Regnskabsaar, vil en Paaligning af Ekstrakontingent, som vi lykkeligt har undgaaet i de sidste 5 Aar, sikkert truende vise sig i Horisonten.

Man drøftede en Række Vedtægtsændringer, som bl. a. er nødvendiggjort ved Fortsættelseskassens Oprettelse. Flere af de Delegerede havde Ordet for at henstille til Arbejdsdirektoratet, at der blev foretaget forskellige Ændringer i Vedtægterne. Bl. a. fremsattes Ønsket om en Lempelse i Kontrollen af Fagets Arbejdsløse. Man ønskede Kontrol hver anden Dag i Stedet for hver Dag.

Arbejdsdirektør Vater, som i en længere Tale præciserede sin Stilling til de fremsatte Ønsker, udtalte med Hensyn til Lempelser af Kontrollen, at en saadan næppe kunde gennemføres, da det langt overvejende Antal af Landets Arbejdsløshedskasser benyttede den daglige Kontrol.

Sluttelig vedtoges de nye Vedtægter.

Man vedtog at vælge den samme Hovedbestyrelse, som der var valgt i Forbundet, ligesom man vedtog at afholde næste Delegeretmøde i København i 1937.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1754.

Arbejdsmænd hos Firmaet H. Hollesen.

Udskrift af den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. April 1933 i Sag Nr. 1754: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Firmaet H. Hollesen.

Mellem Firmaet H. Hollesen og de hos dette Firma beskæftigede Arbejdsmænd er der i Henhold til Afsnit A, § 6, i den mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien gældende Hovedoverenskomst oprettet en Værkstedsprisliste med fastsatte Akkordbetalinger for forskellige paa Firmaets Virksomhed forekommende Arbejder.

Denne Prisliste, der har bestaaet uændret siden Marts 1932, har Firmaet opsagt til Ophør den 1. Marts d. A., hvorefter der er blevet forhandlet om Ændringer i Priserne. Under disse Forhandlinger krævede Firmaet Reduktioner paa forskellige Poster. Arbejderne stillede sig delvis imødekommende og tilbød paa enkelte Poster Reduktioner indtil 15 pCt., men Enighed opnaaedes ikke, heller ikke paa et den 17. Marts afholdt Timandsmøde.

Firmaet lod derefter følgende Meddelelse opslaa paa Virksomheden:

»Eftersom det ved lokale Forhandlinger og senere ved Forhandlinger gennem Organisationerne har vist sig umuligt at opnaa Overenskomst om Akkorderne for følgende Arbejder:

Ringpressen,
Slibning,
Sammenskruning,
Prøvning,
Langsvejsning af Panel Ovne,

betragter jeg fra og med Mandag den 20. Marts de bestaaende Akkordsatser som bortfaldne, og skal disse Arbejder saaledes foreløbigt udføres som sædvanligt Timelønsarbejde.«

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og Firmaet H. Hollesen med Paastand om, at Firmaet kendes uberettiget til saaledes at sætte Arbejderne paa Timeløn, og at den omstridte Prisliste anses som fortsat gældende, subsidiært, at Arbejderne i modsat Fald bevarer Adgang til gennem Arbejdsstandsning at søge gennemført nye Akkordsatser til Afløsning af den for dem ugunstigere Timelønsordning.

Klagerne erkender, at begge Parter ifølge Hovedoverenskomstens Afsnit A, § 6, har Ret til i en løbende Overenskomstperiode at opsige en Værkstedsprisliste med 2 Maaneders Varsel til den 1. i en Maaned med den Virkning, at Timelønsordning indtræder. Denne Overgang til Timeløn er imidlertid — som det er statueret ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sagerne Nr. 840 og 1362 — forbundet med Adgang for begge Parter til, saafremt der ikke ad Forhandlingens Vej opnaas Enighed om nye Akkordsatser, gennem Arbejdsstandsning at søge nye Priser gennemført. Ved Loven af 31. Januar 1933 er det nu bestemt, at samtlige mellem Arbejderorganisationen og Arbejdsgiverne indgaaede Overenskomster om Arbejdsforhold, der er opsagt eller kan opsiges til Ophør inden 1. Februar 1934, i Mangel af Enighed om ny Overenskomst skal forblive i Kraft som gældende indtil nævnte Tidspunkt, og i Forbindelse hermed, at Iværksættelse af Lockout eller Strejke i Tiden indtil 1. Februar 1934 skal være forbudt, hvor der er kollektive overenskomstmæssige Aftaler. Efter Klagernes Formening maa den heromhandlede Værkstedsprisliste anses som en af den nævnte Lov omfattet Overenskomst, hvis Gyldighed — med Forbehold af Ændringer, om hvilke Parterne maatte kunne enes — er sikret indtil 1. Februar 1934. Saafremt Arbejderne skulde være pligtige at taale Overgang til Timelønsordning, maatte de i hvert Fald have Krav paa at bevare deres Strejkeret, hvilket imidlertid vilde komme i Strid med Lovens Forbud imod Etablering af Arbejdsstandsning.

De Indklagede, der paastaar Frifindelse, gør til Støtte herfor gældende, at Værkstedsprislisten overensstemmende med selve Hovedoverenskomstens Indhold paa lovlig Maade er bragt til Ophør. Det organisationsmæssige Grundlag for Parternes Mellemværende findes i Hovedoverenskomsten, der forudsætter, at der mellem Parterne kan træffes Aftaler om Akkorder og oprettes Værkstedsprislister, men disse lokale Aftaler kan ikke antages forlængede ved Loven af 31. Januar 1933, hvilket vilde være ensbetydende med, at Værkstedsprislisterne vilde faa et nyt Indhold og vilde blive bindende for Parterne paa en helt anden Maade end hidtil.

Retten maa finde, at en Værkstedsprisliste som den under nærværende Sag omhandlede, der ifølge den organisationsmæssige Hovedoverenskomsts Indhold er opsigelig med 2 Maaneders Varsel og indtil Opsigelse har fundet Sted, er bindende kollektiv Lønningsnorm paa vedkommende Arbejdsplads, udgør et saadant Supplement til Hovedoverenskomsten, at den maa anses omfattet af de i Loven af 31. Januar 1933 omhandlede kollektive Overenskomster, der i Mangel af ny Aftale maa forblive gældende indtil 1. Februar 1934. Med Hensyn til de Indklagedes Anbringende om, at Værkstedsprislisterne herved vilde faa en anden Betydning end hidtil, skal det fremhæves, at Forholdet i saa Henseende ikke skønnes at stille sig p r i n c i p i e l t forskelligt fra, hvad der gælder om opsigelige Hovedoverenskomster, naar disse selv indeholder Prislister; og forsaavidt de Indklagede særlig har anført, at en Opretholdelse af Prislisten vilde være urimelig i Tilfælde af, at der indføres nye Konstruktions- eller Fabrikationsmetoder, skal det fremhæves, at Arbejdsgiveren i saadanne Tilfælde, naar Enighed om ny Akkord ikke opnaas, vil kunne benytte den ved Hovedoverenskomstens § 6, 3. Stk., angivne Udvej: at kræve Arbejdet udført for en Betaling, der er 20 pCt. mindre end vedkommende Arbejders gennemsnitlige Akkordfortjeneste paa Arbejdsstedet.

I Henhold til det anførte vil Klagernes principale Paastand være at tage til Følge, medens Sagens Omkostninger paa Grund af dens særlige Beskaffenhed vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Den ovennævnte af Firmaet H. Hollesen ensidigt foretagne Ophævelse af den i Firmaets Virksomhed nidtil gældende Værkstedsprisliste og den i Forbindelse hermed indførte Timelønsordning har været i Strid med Loven af 31. Januar 1933.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Sag Nr. 1763.

Jord- og Betonarbejdere i Aarhus hos Firmaet R. Rasmussen & Sønner.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. Maj 1933 i Sag Nr. 1763: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem Firmaet R. Rasmussen & Sønner, Aarhus, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Aarhus-Afdelings Vegne.

Firmaet R. Rasmussen & Sønner bygger for Tiden Aarhus Kommunehospitals radiologiske Afdeling, til hvilket Arbejde hører Støbning af Jernbetonetageadskillelser, Afbindingen af Jernet udføres af Jord- og Betonarbejdere, medens selve Støbearbejdet skal udføres af de paa Bygningen beskæftigede Murarbejdsmænd. Da dette Arbejde skulde paabegyndes midt i April d. A., opstod der

Uoverensstemmelse angaaende Betalingen, idet Murarbejdsmændene med Støtte af Fagforeningen forlangte særlig Betaling for »at holde Jernet i Stilling« og nægtede at paabegynde Arbejdet, førend dette Krav var anerkendt, medens Firmaet hævdede, at Betalingen for det nævnte særlige Arbejde var inkluderet i den i Overenskomsten fastsatte Pris for Støbningen. Firmaet forlangte Arbejdet paabegyndt, idet Spørgsmaalet om Betalingen da kunde afgøres ad overenskomstmæssig Vej. Fagforeningsformanden fastholdt imidlertid sin Vægring ved at lade Arbejdet paabegynde, og en Henvendelse til Arbejdsmandsforbundet førte heller ikke til noget Resultat.

Der blev derefter den 26. April afholdt et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Arbejdsgiverne — under Henvisning til § 3, Pkt. h i Overenskomsten mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund, efter hvilken Bestemmelse der »for Arbejde ved Jernbeton betales, for saavidt det ikke udføres i Akkord — et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen,« — krævede, at Arbejdet straks skulde paabegyndes og aflønnes med Timeløn + 15 pCt., medmindre der mellem Parterne opnaaedes Enighed om en Akkord. Arbejdernes Repræsentanter afviste dette, men tilbød at optage Arbejdet paa følgende Vilkaar:

»Arbejdet paabegyndes, og Spørgsmaalet om, hvorvidt Betaling for at holde Jern i Stilling er indeholdt i Betonpriserne i den mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund indgaaede Overenskomst om Betonstøbning, afgøres ved faglig Voldgift. For saa vidt Kendelsen skulde gaa Mestrene imod, aflønnes det paagældende Arbejde efter Entreprenøroverenskomstens Satser for at holde Jern i Stilling under Støbning.«

Dette vilde Arbejdsgiverne ikke indgaa paa, og Mødet endte uden Resultat.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem Firmaet R. Rasmussen & Sønner, Aarhus, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Aarhus-Afdelings Vegne for Brud paa Septemberforliget og Fagets Overenskomst, idet Klagerne har nedlagt Paastand om, at Arbejdsvægringen kendes ulovlig, og at Dansk Arbejdsmandsforbund paa dets Aarhusafdelings Vegne ikendes en Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for det Firmaet paaførte Tab.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De gør gældende, at det er ganske klart, at der skal ydes særlig Betaling for »at holde Jernet i Stilling«, og da der ikke i Fagets Overenskomst er fastsat en Pris herfor, har man maattet forhandle med Firmaet om en Pris. Arbejderne har Krav paa at vide, hvad de skal have for et saadant Arbejde, inden det paabegyndes, og det er derfor Firmaets egen Skyld, at Arbejdet ikke er kommet i Gang. Det i Arbejdsgiverforeningen fremsatte Krav om Arbejdets Udførelse i Timeløn er dernæst efter de Indklagedes Mening uberettiget, idet Arbejdet, der bestaar i Støbning af Grovbeton og ikke kan henføres under Arbejde ved Jernbeton, ifølge Overenskomsten s k a l udføres i Akkord. Naar man fra Arbejdernes Side har stillet Forslag om, at Arbejdet skulde betales efter Entreprenøroverenskomstens Satser, er det ikke, fordi man vil hævde, at denne Overenskomst skulde kunne kræves lagt til Grund, men alene for at forebygge senere Strid om Betalingens Størrelse, saafremt en faglig Voldgift kom til det Resultat, at der skal ydes en Betaling for det særlige Arbejde. Under alle Omstændigheder vil de Indklagede hævde, at der i det højeste kan være Tale om, at det særlige Arbejde med at holde Jernet i Stilling skal udføres i Timeløn, medens Støbearbejdet, saaledes som Parterne ogsaa oprindelig har været enige om, udføres i Akkord.

Retten finder ikke Anledning til at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvorledes det omhandlede Arbejde vil være at aflønne ifølge Overenskomsten, idet dette Spørgsmaal maa henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Hvad den skete Arbejdsvægring angaar, maa denne anses som ulovlig, og der kan ikke gives de Indklagede Medhold i den Betragtning, at Arbejderne skulde være berettigede til at nægte at paabegynde et vist Arbejde, fordi der ikke er Enighed om, hvilken Betaling de efter Overenskomsten har Krav paa, *idet et saadant Spørgsmaal maa afgøres ad sædvanlig faglig Vej, medens Arbejdet gaar sin Gang.* For den ulovlige Vægring findes de Indklagede at burde betale en Bod. Med Hensyn til dennes Størrelse har Klagerne anført, dels at den skete Standsning vil kunne medføre Forsinkelse af Bygningens Færdiggørelse, for hvilken Firmaet vil ifalde Bøde af 200 Kr. pr. Dag, dels at Firmaet som Følge af Standsningen har maattet foretage Anskaffelse af Forskallingsmateriale og Stillads til et Beløb af 2000 Kr. Det i saa Henseende anførte er imidlertid dels saa usikkert og dels saa lidt dokumenteret, at der ikke vil kunne lægges synderlig Vægt derpaa ved Fastsættelse af Boden, der herefter findes at burde bestemmes til 800 Kr. Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsvægring har været ulovlig.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Betaling for at holde Jern i Stilling er indeholdt i Betonpriserne i den mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund indgaaede Overenskomst om Betonstøbning, bør afgøres ved faglig Voldgift.

I Bod til Klagerne betaler Dansk Arbejdsmandsforbund paa dets Aarhusafdelings Vegne 800 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 5 * KØBENHAVN DEN 15. SEPTBR. 1933 * 30. AARGANG

Den 6. ordentlige internationale faglige Kongres.

Bruxelles 30. Juli—3. August 1933.

Den 6. internationale Fagforeningskongres fandt Sted i Bruxelles i Dagene 30. Juli—3. August. Aabningshøjtideligheden fandt dog Sted i Hippodromteatret i Antverpen. Selve Kongresforhandlingerne foregik i Palais des Beaux Arts, Bruxelles.

Kongressen var besøgt af 123 Delegerede fra 18 Lande (med 69 Stemmer) samt af Repræsentanter for 24 internationale Fagsekretariater og 15 Gæster.

Blandt Gæsterne var Direktøren for Det internationale Arbejdsbureau *T. Butler,* Formanden for Socialistisk Arbejder-Internationale *Emil Vandervelde* og dens Sekretær *Friedrich Adler.*

Den danske Delegation bestod af følgende:

Vilhelm Nygaard, V. S. Petersen, Johs. Kjærbøl, Hans Jacobsen, Josef Andersson, Chr. Brun, R. Høesch, Valdemar Jensen, Thea Tønder, Alvilda Andersen, Aksel Olsen, Edmund Olsen, Lauritz Hansen, Ejner Jensen, Julius Schrøder, S. Munk, Ernst Carlsen, Martin Petersen, Viggo Pedersen, H. Thornkjær og *Fr. Dalgaard.*

Kongressens Program.

Kongressen drøftede særlig Spørgsmaalet om en almindelig *Boykot af tyske Varer,* Hjælpen til de *tyske Flygtninge,* Kammerat *Leuschners Skæbne, Antikrigsaktion og Afrustning* (Indleder: Generalsekretær Schevenels), *I. F. C.s planøkonomiske Krav* (Indleder: L. Jouhaux), I. F. C.s *socialpolitiske Retningslinier* (Indleder: C. Mertens), I. F. C.s *Skole- og Opdragelsesprogram* (Indleder: Undersekretær Stolz), den snævrere *Kontakt med de faglige Landsorganisationer,* Udvidelse af *I. F. C.s Maanedsskrift* samt *Valg* af I. F. C.s Bestyrelse.

Aabningshøjtidelighed og Massedemonstration.

Aabningshøjtideligheden i Antverpen blev meget storstilet.

I. F. C.s Præsident *Walther Citrine* trak i sin Indledningstale Linjerne op for Kongressens Arbejde. Han skildrede Krisen og dens Indvirkning paa Fagbevægelsen, og han mindede om Reaktionens Triumfer, navnlig i Tyskland.

Efter Aabningshøjtideligheden overværede Kongresdeltagerne en mægtig Massedemonstration mod Krig og Fascisme, hvori Tusinder og atter Tusinder af belgiske, hollandske og franske Arbejdere deltog.

Kongressens og Udvalgenes Arbejde.

Kongressen blev en udpræget Arbejdskongres.

Der nedsattes ved Forhandlingernes Begyndelse en Række Udvalg.

Danmark fik følgende Repræsentation:

Det økonomiske Udvalg: *Johs. Kjærbøl* med *Josef Andersson* som Suppleant; i det socialpolitiske Udvalg: *Einer Jensen;* Udvalget for Oplysning: *Chr. Brun;* Udvalget angaaende Afrustning: *V. S. Petersen;* Udvalget for Kampen mod Fascismen: *Hans Jacobsen;* Udvalget angaaende forskellige Forslag: *Julius Schrøder,* og i Udvalget angaaende Lovændringer m. m.: *Vilh. Nygaard.*

Ved Aabningen af Forhandlingerne udtalte Præsident *Citrine* Mindeord bl. a. om *Lyngsie.*

Kongressen tog til Efterretning de Beslutninger, som den *internationale faglige Kvindekonference* i Bruxelles i Dagene før Kongressen havde vedtaget og som i første Række beskæftigede sig med Kampen mod Fascismen og med Spørgsmaalet om Kvinders Lønarbejde. I Konferencen deltog fra dansk Side Fru *Alvilda Andersen* og Fru *Thea Tønder.*

Vedtagne Resolutioner.

I Tilknytning til Forhandlingerne vedtog den internationale faglige Kongres følgende Resolutioner:

1) **Kampen mod Fascismen** (Boykot).

»Den fra 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel stedfindende 6. internationale Fagforeningskongres udtaler paany Viljen til at forsvare Frihed og Demokrati til det yderste og at yde Modstand mod Fascismen og Diktatur i alle Former. Den slutter

sig enstemmigt til den fælles Beslutning, som vedtoges af Fag-Internationales og Arbejder-Internationales Eksekutivkomité i Maj i Paris, og som brændemærker Hitler-Fascismens Voldsherredømme og Terror.

Den ekstraordinære Fare, som den tyske Nazisme indebærer, kræver ekstraordinære Forholdsregler. Derfor proklamerer Kongressen almindelig Boykot af tyske Varer og Produkter. Kongressen anerkender det Initiativ, som adskillige Landsorganisationer har vist ved at træffe de hertil fornødne Forholdsregler, og opfordrer alle tilsluttede Organisationer til ufortøvet at foretage Skridt i Overensstemmelse med de forhaandenværende Muligheder for at gøre Boykotten virkningsfuld.

Kongressen appellerer til organiserede Arbejdere og til alle Mennesker, der sympatiserer med disse Tanker, om at slutte sig til Boykotten og støtte Ofrene for Kampen mod Fascismen med rundelige Bidrag til Matteotti-Fonden.

Kongressen appellerer til alle Mennesker, der ønsker Frihed og Ret, og opfordrer dem til at kæmpe sammen med den internationale Arbejderbevægelse i Forsvaret for Frihed, idet Kultur kun kan bestaa under Frihed.«

2) Appel til Genève.

a) Intervention for Leuschner.

»Den i Bryssel stedfindende 6. internationale Fagforeningskongres erindrer om, at Medlem af Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad, *Leuschner,* fængsledes under den sidste internationale Arbejdskonference under fuldstændig vilkaarlige Omstændigheder, og at man fremdeles er uvidende om hans Skæbne. Kongressen henstiller til Direktøren for Det internationale Arbejdsbureau at foretage de fornødne officielle Skridt i Berlin for at gøre Ende paa denne Krænkelse af de mest elementære Retsprincipper og om nødvendigt at bringe dette Spørgsmaal paa Tale i Folkeforbundsraadet.«

b) Hjælp til de tyske Flygtninge.

»Den fra den 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel afholdte 6. internationale Fagforeningskongres har med Interesse taget den Resolution til Efterretning, som vedtoges paa den internationale Arbejdskonference i Aaret 1933, og hvori Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad anmodes om at foretage de fornødne Skridt for at gøre det muligt for de Mennesker i Tyskland, som af Racegrunde har været tvungen til at opgive deres Arbejdsplads, henholdsvis har mistet deres Erhvervsmuligheder, at udvandre til andre Lande.

Med Henblik paa disse Menneskers fortvivlede Stilling opfordrer Kongressen de to Institutioner i Genève til ufortøvet at foranledige alle nødvendige Skridt.

Kongressen opfordrer de tilsluttede Landsorganisationer til at foretage Skridt overfor deres respektive Regeringer, saaledes at disse giver denne internationale Hjælpeaktion deres Tilslutning og sikrer et Samarbejde.«

3) Mod Krig og for Afrustning.

»Den fra den 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel afholdte 6. internationale Fagforeningskongres understreger paany sin uforandrede Vilje til at kæmpe for Afrustning og Forebyggelse af Krig. Med Tilfredshed anerkender den Betydningen af de Aktioner, som Den internationale faglige Central hidtil har gennemført mod Krigen og med Henblik paa Forviklingerne og Vanskelighederne i de sidste 2—3 Aar. Den internationale Arbejderbevægelse er af den Opfattelse, at Antikrigs-Propagandaen maa fortsættes uafbrudt og med største Energi og bør være et af den organiserede Arbejderklasses vigtigste Maal. I denne Propaganda maa intet virksomt Middel lades ubenyttet:

Der skal anvendes Flyveblade, Films og Lysbilleder samt organiseres Foredrag og Petitioner. Endvidere bør der i de forskellige Lande — saa vidt muligt i Grænsedistrikterne — samtidigt foranstaltes Demonstrationer med Talere fra forskellige Lande for paa denne Maade at forberede internationale »Anti-Krigsuger«. Maalet bør være den fuldstændige Afskaffelse af den private Rustningsindustri og en effektiv national og international Kontrol med Krigsmaterialefabrikationen samt med Vaaben- og Ammunitionshandelen. Arbejderbevægelsen i hele Verden opfordres til at slutte sig sammen i Kampen mod Krigen og yde den finansielle Hjælp, som er nødvendig for at understøtte den Del af Arbejderbevægelsen, som eventuelt opfordres til effektive Skridt mod Angriberstaterne. Vi er os den Kendsgerning bevidst, at Generalstrejke er Arbejderklassens sidste Vaaben mod Krigen, men vi véd ogsaa, at Arbejderklassens Aktion maa sættes ind i det psykologisk rigtige Øjeblik, hvis den skal have et Resultat. Som Følge af den nuværende Natur af det internationale Folkefællesskab vil dette Øjeblik bestemmes af Tidspunktet, da der *enten* æskes Voldgift fra Folkeforbundet, *eller* naar der klages af en af Magterne i Henhold til Kellogg-Pagten, *eller* endeligt af det Tidspunkt, der bestemmes af den fælles Kommission, der er nedsat af Den internationale faglige Central og Den socialistiske Arbejder-Internationale specielt med den Opgave for Øje at give Arbejderklassen Retningslinier i kritiske Tider. Efter vor Opfattelse maa enhver Konflikt, hvad enten den er af politisk, økonomisk eller anden Natur, undergives Voldgift, dersom Folkeforbundet ikke er i Stand til at bilægge den. Ethvert Land, som nægter at underkaste sig Voldgift, vil af den internationale Arbejderbevægelse blive betragtet som Angriber. Fra det Øjeblik at regne bliver det en Pligt for enhver organiseret Arbejder i dette Angriberland at gennemføre Generalstrejke, og det er en Pligt for Organisationerne i de øvrige Lande at understøtte denne Strejkebevægelse og organisere Boykot mod Angriberstaten.

Kongressen har indgaaende undersøgt den Situation, som er opstaaet gennem Indførelse af Diktaturregeringer i de forskellige Lande og som ikke blot betyder Undertrykkelse af de personlige Friheder, men derudover er en Trusel mod Nationernes Frihed, og Kongressen paalægger Bestyrelsen for I. F. C. at foretage alle Skridt, som kan tilveje-

bringe den politiske og økonomiske Isolering af ethvert diktatorisk Regime, der truer Freden. Den er af den Anskuelse, at Modstanden ikke blot bør vækkes indenfor den organiserede Arbejderklasse, men at alle Mennesker i hele Verden og i alle Befolkningsklasser, som er Tilhængere af Frihed og Fred, og især Ungdommen og Kvinderne, skal opfordres til at forsvare deres Rettigheder samt moralsk og materielt understøtte alle Arbejderklassens Aktioner mod Krigen.

Idet Kongressen har forpligtet sig til at fortsætte sin Propaganda mod Krigen, er den af den Anskuelse, at Arbejderklassen i hele Verden føler sig bittert skuffet, hvis Afrustningskonferencen ikke fører til umiddelbare praktiske Resultater. Den opfordrer derfor Konferencen i Genf til at fortsætte sit Arbejde, indtil dette Maal er naaet.«

4) **Fagbevægelsens planøkonomiske Krav.**

»Den fra den 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel afholdte 6. internationale Fagforeningskongres slaar fast, at det kapitalistiske Produktionssystem ikke er i Stand til at finde en Udvej af Krisen, som er en Følge af den privatkapitalistiske Økonomi. Med sin sidste Kraft forsøger Kapitalismen at holde sig ved Magten gennem brutal Undertrykkelse af Arbejderklassen. Den økonomiske Verdenskonference i London har paany vist den internationale Arbejderklasse, at de Regeringsrepræsentanter og Nationaløkonomer, som har Millioner af arbejdende Menneskers Skæbne i deres Haand, og bærer Ansvaret for de over 30 Millioner Arbejdsløse i hele Verden, kun lader deres Gerninger bestemme af deres Særinteresser og dermed har Ansvar for den økonomiske Verdenskonferences Fiasko og den yderligere Skærpelse af Massernes Nød. I Betragtning af den fuldstændige Svigten af en i Aarevis i Landene ført i Principperne fuldkommen forkert økonomisk Politik, derunder Forsøgene paa at redde den egne Økonomi paa Bekostning af de andre Landes, anser Kongressen det som sin bydende Pligt i den internationale Arbejderklasses Bevidsthed paany at understrege den Kendsgerning, at kun en under Synspunktet Forbrugets Behov ledet international Planøkonomi, hvis Endemaal er Oprettelsen af den socialistiske Økonomi, kan føre til Maalet.

Med særligt Eftertryk siger Kongressen til Arbejderne i alle Lande, at man gennem Diktatureksperimenter, som er muliggjort paa Grundlag af demagogiske Løfter, hverken kan overvinde Krisen eller opnaa de af Arbejderklassen fordrede Løsninger. Tværtimod: en videre Forringelse af Arbejderklassens Levevilkaar er Følgen.

Med Henblik paa den Forvirring, som disse Eksperimenter har fremkaldt i hele Nærings- og Samfundslivet maa alle arbejdende Mennesker være klar over, at Overvindelsen af Krisen og Forhindring af nye Kriser kun kan opnaas, saafremt der gennemføres en principiel Omordning af hele det økonomiske Liv med det Maal at give Samfundet fri Raadighed over Produktionsmidlerne og tilvejebringe en planmæssig Udligning mellem de forskellige Grene af det økonomiske Liv. Bestræbelserne for at naa dette Maal maa, dersom et fuldstændigt Sammenbrud skal kunne undgaas, bygge paa den nuværende økonomiske Basis og gennemføres indenfor en international Ramme. Hovedopgaven for en saadan økonomisk Nyorientering er — nationalt og internationalt — Fremskaffelse af Arbejde samt Arbejdstidsforkortelse i en saadan Udstrækning, at alle kan erholde Arbejde og Fortjeneste, saaledes at det atter er muligt at højne Levestandarden i alle Lande.

Kongressen opfordrer Arbejderklassen i alle Lande til at føre en utrættelig Kamp for disse Maal og henviser til Nødvendigheden af at finde Midler og Veje til Stabiliseringen af Valutaen, hvilket er en absolut Forudsætning for enhver Planøkonomi. Den opfordrer Arbejderne til at afskaffe de økonomiske Krigsmidler: Protektionisme og Toldmure, der forhindrer enhver Mulighed for en international økonomisk Politik.

Den 6. internationale Fagforeningskongres betragter principielt de af I. F. C. fremsatte planøkonomiske Fordringer som et egnet Grundlag til Opnaaelsen af disse Maal.

I hvert Land er det Arbejderklassens Opgave med Opbydelsen af hele sin Styrke at kæmpe for Tilvejebringelse af det Grundlag, som er en Forudsætning for, at der ved en Omordning af det kapitalistiske Produktionssystem gennem Produktionsmidlernes Overførelse til Kollektivejendom og med en planmæssig socialistisk Økonomi som Endemaal opnaas en menneskeværdig Form for det økonomiske Liv.

Socialismen er ikke et Fremtidsideal, men en Nutidsopgave.

Kongressen opfordrer samtidig Landsorganisationerne og alle socialistiske Regeringer til at foranledige, at alle Kræfter koncentreres paa at gennemføre de Principper, som I. F. C. har opstillet i sine planøkonomiske Krav, for derigennem at tvinge de kapitalistiske Lande til at følge dette Eksempel. Det er en Opgave for Arbejderklassens Repræsentanter gennem Planøkonomi at tilvejebringe en samfundsmæssig Nyordning.

Kongressen ser i den praktiske Gennemførelse af de paa Kongressen i Stockholm (1930) vedtagne Retningslinier for Arbejdet paa det økonomiske Omraade samt i de nu paa Kongressen i Bryssel vedtagne planøkonomiske Krav en af den internationale Fagbevægelses vigtigste Opgaver. Kongressen er af den Overbevisning, at den nationale og internationale Økonomi kun kan genrejses, naar der er tilvejebragt et Grundlag for en økonomisk Nyordning i Overensstemmelse med de af I. F. C.s Kongres vedtagne Beslutninger.

Kongressen anser endvidere Fagforeningernes Initiativ og Førerskab som en af Forudsætningerne for en god økonomisk Virksomhed.

Derfor gentager Kongressen det allerede i Stockholm udtalte Ønske:

1. at overveje Muligheden af under I. F. C. at oprette et særligt Organ til Fremme af den faglige økonomiske Politik;
2. ogsaa i Fremtiden at oplyse, paa hvilken Maade og med hvilket Resultat de faglige Landsorganisationer er i Stand til at paavirke den økonomiske Politik i deres Lande;

3. at undersøge, hvilke af den økonomiske Verdenskonferences Beslutninger, der hidtil er blevet gennemført i de enkelte Lande;
4. at forberede en Konference til Undersøgelse af Mulighederne for Fagforeningernes Medvirken ved Afslutningen af Handelstraktater;
5. at aflægge Beretning paa næste Kongres om Erfaringerne med Hensyn til den praktiske Anvendelse af den faglige økonomiske Politik samt supplere de økonomiske Retningslinier og Krav.«

5) Socialpolitiske Retningslinier.

I. Den i Tiden fra 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel afholdte 6. internationale Fagforeningskongres har taget Stilling til Den internationale faglige Centrals socialpolitiske Retningslinier og erklærer sig indforstaaet med det af Bestyrelsen for I. F. C. fremsatte Forslag.

II. Uanset Nødvendigheden af med al Kraft at arbejde for en fuldstændig Virkeliggørelse af alle i disse Retningslinier fremsatte Krav anser Kongressen følgende Beslutning for paakrævet:

1. Hvad angaar Forkortelsen af Arbejdstiden, som maa virkeliggøres gennem Indførelse af 40 Timers Ugen, paalægger Kongressen Bestyrelsen for I. F. C. endnu i dette Aar at indlede en internationale Propagandaaktion til Gunst for Indførelse af 40 Timers Ugen og sammenfatte de faglige Landsorganisationers Anstrengelser, som kan sættes ind for dette Formaal.
2. Da Reaktionen i de senere Aar overalt stræber efter at forringe Socialforsikringen for Arbejderne, anser Kongressen det som Landsorganisationernes Opgave med alle til Raadighed staaende Midler at modsætte sig disse Forsøg. I dette Øjemed bør de iværksætte en energisk Aktion til Forsvar af Arbejderklassens sociale Rettigheder.
3. Med Henblik paa de i den sidste Tid i forskellige Lande bestaaende Tendenser til at indføre obligatorisk Voldgift og gøre Voldgiftskendelserne bindende for Arbejderne erklærer Kongressen paany, at den er absolut Modstander af tvungen Voldgift. Den regner med, at de tilsluttede Landsorganisationer gennem en energisk Aktion giver Udtryk for den organiserede Arbejderklasses utvetydige Vilje.
4. Kongressen slaar fast, at Regeringerne i en Række Lande tilstræber, henholdsvis har bekendtgjort, den Hensigt at indføre Arbejdstjenestepligten, hvis alvorlige Karakter de foreløbig søger at tilsløre gennem Indførelse af den saakaldte frivillige Arbejdstjeneste. Heroverfor erklærer Kongressen, at det er alle tilsluttede Landsorganisationers Pligt gennem en kraftig Aktion at modsætte sig dette System, som vilde støde Arbejderklassen tilbage i en Slavetilværelse.

III. Kongressen paalægger Bestyrelsen for I. F. C. at foretage en Undersøgelse for at fastslaa Omfanget af de Foranstaltninger, som allerede er gennemført af de forskellige Regeringer, og at gøre Landsorganisationerne opmærksom paa den store Betydning af Det internationale Arbejdsbureaus Virksomhed. Kongressen anser det af den Grund for nødvendigt at sammenfatte Arbejderbevægelsens Bestræbelser ikke blot for at kunne vedtage Konventioner paa de internationale Arbejdskonferencer, men tillige for at disse Konventioner paa hurtig og tilfredsstillende Maade kan ratificeres i alle Lande samt bekræftes i nationale Love.

Kongressen anser det som en Pligt for Arbejderne i alle Lande at forstærke de i denne Retning udfoldede Bestræbelser.

IV. I Erkendelse af det nødvendige i en kraftig Støtte af disse Bestræbelser erindrer Kongressen Arbejderne om, at deres Frigørelse maa være deres eget Værk, og at man derfor først og fremmest regner med deres Vilje til at styrke deres faglige Organisationer og sikre dem den Stødkraft, som er nødvendig for at gennemføre vore Fordringer baade paa det nationale og internationale Omraade.

6) Internationalt Skole- og Opdragelsesprogram.

»Det internationale Skole- og Oplysningsprogram er Resultatet af et sagkyndigt Arbejde af I. F. C.s Komité for Ungdoms- og Oplysningsspørgsmaal og Lærernes internationale Fagsekretariat. Paa Grundlag af en indgaaende Undersøgelse af alle herunder henhørende Spørgsmaal er der tilvejebragt et Program, som i enhver Henseende tager Hensyn til den opvoksende Ungdoms Behov, alle arbejdende Menneskers Interesser og den moderne Pædagogiks Krav.

Den i Dagene den 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel afholdte 6. internationale Fagforeningskongres anser dette Program som Udgangspunktet for en levende Virksomhed paa Skole- og Opdragelsesvæsenets Omraade og henstiller til de tilsluttede Landsorganisationer at arbejde for dets Virkeliggørelse under Hensyntagen til de særlige Forhold.

7) Snævrere Kontakt med Landsorganisationerne.

Paa Forslag af den faglige Landsorganisation i Holland vedtoges nedenstaaende Beslutning, der tager Sigte paa snævrere Kontakt med Landsorganisationerne ved øjeblikkelig Indkaldelse af ekstraordinære Repræsentantskabsmøder saasnart den internationale Situation nødvendiggør det (Ekstraordinære Repræsentantskabsmøder er iøvrigt forudsat i Lovene).

Beslutningen er saalydende:

»Da internationale Problemer i de senere Aar ifølge deres Art og Betydning indtager en stadig vigtigere Plads og Løsningerne af de forskellige Spørgsmaal stadig mere sker paa det internationale Omraade, er den internationale Fagforeningskongres af den Mening, at en snævrere og mere mangesidig Forbindelse mellem den internationale faglige Central og de tilsluttede Landsorganisationer kan bidrage til en kraftigere Optræden udadtil og saaledes medføre øget Aktivitet.

Kongressen paalægger derfor Bestyrelsen for

I. F. C. øjeblikkeligt, naar den internationale Situation gør dette nødvendigt, at indkalde Repræsentantskabet til Møde for at undersøge, paa hvilken Maade den internationale Fagbevægelse — eventuelt i Samarbejde med den socialistiske Arbejder-Internationale — kan gøre sin Indflydelse gældende.«

I. F. C.'s Maanedsskrift.

Et Forslag ligeledes fra den faglige Centralorganisation i Holland om Udvidelse af I. F. C.s Maanedsskrift henvistes til Bestyrelsen i Forbindelse med Bemyndigelsen til Reorganisation af Administrationen.

Andre Spørgsmaal.

Kongressen vedtog en Række Lovændringer, hvorved bl. a. Kontingentet blev fastsat i Pariserfrancs i Stedet for hollandske Gylden.

Iøvrigt gav de finansielle Forhold, bl. a. som Følge af Tysklands Udtræden, Anledning til en Drøftelse. Det overlodes til Bestyrelsen at foretage den Reorganisation af Administrationen, som Forholdene maatte nødvendiggøre. Kongressen drøftede indgaaende Mulighederne for en Centralisering af Fagsekretariaternes Arbejde.

Ledelse.

Formanden *W. M. Citrine,* Viceformændene *Jacobsen, Jouhaux, Mertens* og *Tayerle* genvalgtes enstemmigt. Som ny Viceformand valgtes *Schorsch,* Østrig, som Repræsentant for de tysktalende Lande. De to Sekretærer *Schevenels* og *Stolz* genvalgtes.

Til Stedet for næste Kongres valgtes London.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Murerfirmaet Simonsen & Wendt, Aalborg.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 22. August forhandledes om en af Centralforeningen af Murermestre i Danmark fremsendt Klage over, at 13 hos Firmaet Simonsen & Wendt i Aalborg beskæftigede Murarbejdsmænd uden Varsel havde nedlagt Arbejdet, da man ikke kunde enes om Betalingen.

Paa Mødet enedes man om følgende:

Arbejdet genoptages den 23. August, og Spørgsmaalet om Højdetillæget henvises til Afgørelse ved Mægling.

Idet Arbejdernes Repræsentanter erkender, at Arbejdsstandsningen har været ulovlig, frafalder Arbejdsgivernes Repræsentanter Sagens videre Forfølgning.

Arbejdsmænd og Formere paa Aabyhøj Jernstøberi ved Aarhus.

Hos ovennævnte Firma opstod den 11. August en Arbejdsstandsning foranlediget ved, at Firmaet havde nægtet at tage Mægling paa Spørgsmaalet om Timelønnen til en Arbejdsmand.

Arbejdsgiverforeningen paastod, at Formerne havde gjort fælles Sag med Arbejdsmændene og ligeledes havde standset Arbejdet.

Formerforbundet protesterede imod Arbejdsgiverforeningens Paastand, idet det hævdede, at Formerne ikke kunde fortsætte, da Arbejdsmændene forlod Arbejdet.

Denne Konflikt blev behandlet paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. August, hvor man enedes om, at Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus til fuld Afgørelse af Sagen til Aabyhøj Jernstøberi betaler 180 Kr.

Havnearbejdere i Odense.

Da Havnearbejderne i Odense i Lighed med andre Steder havde nægtet at foretage Losning af en tysk Damper »Stormarn«, der bar Hagekorsflag, afholdtes der paa Foranledning af Arbejdsgiverforeningen et Fællesmøde, hvor det oplystes, at Losningen var tilendebragt og Mødet endte da iøvrigt resultatløst, idet Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at rejse Klage for Den faste Voldgiftsret over Arbejdsstandsningen.

Jern- og Metalslibere hos Firmaet Chr. Mikkelsens Cyklelager, Horsens.

Ved et Fællesmøde den 22. August behandledes en Klage fra Jern- og Metalsliberforbundet over, at Firmaet Chr. Mikkelsens Cyklelager, Horsens, ikke vilde respektere den gældende Ferieordning, med mindre Forbundets Medlemmer tiltraadte en Lønreduktion paa 8 pCt.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Mølleriarbejderforbund. Ny Overenskomst for Forbundets kvindelige Medlemmer.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 17. August forhandledes mellem Dansk Mølleriarbejderforbund og Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening om Oprettelse af en Overenskomst for Forbundets kvindelige Medlemmer.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst, hvori fastsættes Bestemmelser om Lønningerne, saavel Ugeløn som Akkord, Arbejdstid og Bestemmelser om Ulykkesforsikringer og Ferie.

Overenskomsten træder straks i Kraft og gælder med samme Opsigelsesfrist og Udløbstermin som den for de mandlige Arbejdere gældende.

Smede og Maskinarbejdere paa A/S C. M. Hess' Fabrikker i Vejle.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 8. August forhandledes om en af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund fremsendt Klage over, at Firmaet A/S C. M. Hess, Vejle, havde nægtet at betale et Tillæg til Grundprisen for Udførelse af Beslag af Keramemaille-Ovne.

Paa Mødet opnaaedes der Enighed om, at der til Grundprisen for Arbejde med Keramemaille ydes et Tillæg af 12 pCt. og at Indmuringskomfurer af 70-Typen holdes udenfor Aftalen.

Dansk Karetmagerforbunds Kongres.

Dansk Karetmagerforbund aabnede d. 1. August sin 14. ordinære Kongres i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Aarhus.

Der var mødt ca. 75 Delegerede og Gæster.

Forretningsførerens Velkomsttale.

Forretningsfører C. M. Carlsen bød Velkommen og udtalte bl. a.: Vi samles paa Baggrund af saare alvorlige Tider. Alt synes at være Kaos. Tiderne har været rige paa Begivenheder i de forløbne 5 Aar.

Den tekniske Udvikling er gaaet fremad med Stormskridt, men samtidig har Tiden været rig paa Nød og Elendighed, fordi vi Mennesker ikke kan blive enige om at indrette os fornuftigt.

Det er en Parodi, at der hersker Mangel midt i Overfloden. Mest sørgelig er det dog med Tilstandene i Tyskland.

Sammenhold er det eneste Middel til at bevare Arbejderklassens Styrke, men alligevel sker der Splittelse i Tyskland, og Resultatet bliver, at Arbejderbevægelsen slaas ud.

Det maa være en Opfordring til os om at slaa alle Splittelsesforsøg ned for at bevare vore dyrekøbte Organisationer.

Det er med Harme, man hører de rædselsvækkende Mishandlinger af Arbejderne i Tyskland. Det er Barbari. Vi er pludselig skruet tilbage til den mørkeste Middelalder.

Herhjemme har vi haft det Held, at vi har haft en Regering, der for det store Flertals Vedkommende er udgaaet af vore egne Rækker. Vi var vaagne i 1929 og det er det, der gavner os nu. Vor Regering har varetaget vore Interesser sammen med Samfundsinteresserne, selv om den har været henvist til at forhandle sig tilrette med et af Landstingspartierne. Havde vi haft en Regering Madsen-Mygdal, havde det ikke set saadan ud for Arbejderne, som det gør i Dag.

Taleren mindedes forskellige i 5 Aars Perioden afdøde Medlemmer, deriblandt tidligere Hovedbestyrelsesmedlem Jens Jensen, Aarhus. Ære være deres Minde. (Forsamlingen rejste sig.)

Gæsterne taler.

Formanden for Træarbejdernes Fagforening i Aarhus, Hovedbestyrelsesmedlem S. Olesen, bød nu hjertelig Velkommen til Aarhus. Jeg haaber, at de Delegerede ikke blot maa have Held til at gennemføre et godt Arbejde til Gavn for Kammeraterne, men at de ogsaa maa befinde sig godt her i Byen.

Repræsentanten for Dansk Træarbejdersekretariat, Forretningsfører V. B. Jørgensen, takkede for Indbydelsen. Sekretariatet omfatter nu 8 Forbund. Medlemstallet er 16,000. Formaalet er at yde hinanden Støtte. Vi er tilsluttet Skandinavisk Træarbejdersekretariat og International Træarbejderunion. Den sidstnævnte holder for Tiden Møde i Bryssel. Held og Lykke med Arbejdet her i Dag.

Sekretær Knud V. Jensen fra De samvirkende Fagforbund ønskede ligeledes Held med Arbejdet.

Tegnet paa vor Samhørighed har vi deri, at vi støtter hinanden i det daglige Arbejde. Naar man samles til faglige Kongresser i denne Tid, kan man se, at Arbejdsstoffet har skiftet Karakter. Vi har ikke mere en hel Række Fremskridt at notere. Udviklingen er slaaet om og har lagt sin knugende Haand ogsaa paa Fagbevægelsen. Aarsagen er ikke blot Forholdene i Danmark, men ude i Verden. Men særlig maa vi beskæftige os med vor sydlige Nabo, hvor Forholdene er saa alvorlige, at vi kun med Vemod drøfter dem.

Arbejdernes Penge og Bygninger er stjaalet og der er kommet selvbestaltede Ledere af Fagbevægelsen.

Det er rigtigt, at vi maa øge vort Sammenhold for at undgaa lignende Tilstande. Men det er ikke alene den Slags politiske Omvæltninger, der har ændret vort Arbejdsstof. I en saa lang Periode som 30 Aar maatte der ske Ændringer. Det kan ikke nytte, naar de politiske Forhold er ændret derhen, at de bestemmer Vareprisen, da kun at snakke Lønforhøjelse, da maa vi ogsaa snakke Politik.

Jeg er glad ved, at Vanskelighederne ligesom har trængt os sammen, saaledes at vi aldrig har haft flere Medlemmer i De samvirkende Fagforbund end i Dag.

Jeg haaber, at den Samfølelses Aand, der er vokset frem, ogsaa maa præge denne Kongres.

Forretningsføreren takkede og udtalte Forvisning om, at Arbejderbevægelsen før eller senere vil naa sit store Maal. Et Leve for Arbejdernes Samarbejde, skandinavisk som internationalt.

Valg af Præsidium.

Paa Mandatudvalgets Indstilling godkendtes samtlige Mandater, hvorefter S. Olesen, Aarhus, og Kr. Christensen, Randers, valgtes til Dirigenter, som Sekretærer valgtes Larsen Ledet, København, og Mogens Jensen, Aarhus. Endvidere valgtes forskellige Udvalg.

S. Olesen overtog Dirigenhvervet og gav straks Ordet til Forretningsføreren, der aflagde følgende

Beretning om Virksomheden.

Vi har en Afdeling mindre end for 5 Aar siden. Det skyldes Forandringer i Arbejdets Placering. Der er blevet nedlagt 3 Afdelinger og oprettet 2 nye, nemlig i Helsingør og Silkeborg.

Medlemstallet er steget med 131, fra 1087 til 1218, eller en Stigning paa 12 Procent. Det er en smuk Fremgang.

I Byerne er Organisationsprocenten for vort Fag 100. Det samme er ikke Tilfældet paa Landet, hvor der sikkert er op mod 100 uorganiserede Svende. Vore Arbejdspladser er desværre meget spredte, hvilket forøger Vanskelighederne. Der maa gøres et mere energisk Organisationsarbejde.

Vort Fag har gennem Aarene skiftet Karakter. Det er nu væsentligst Karosseriarbejde, men desværre er Træet i høj Grad blevet fortrængt af Metallet ved den tiltagende Bilindustri. Den samme Bevægelse skimtes indenfor mange andre Fag.

Hvis der ikke sker en Strømkæntring, vil det blive svært for Karetmagerne at finde Beskæftigelse i Fremtiden.

En Nødvendighed er det, at Arbejdet koncentre-

res og specialiseres. Det er altsaa ikke Krisen alene, der har bevirket den store Arbejdsløshed. Taleren kom derefter ind paa Lønningsvilkaarene.

Overenskomstsituationen i Foraaret saa ud til at ville udløses i en ødelæggende Arbejdskamp, der maatte betegnes som uforsvarlig, set fra et nationalt Synspunkt, men heldigvis greb Regeringen handlekraftigt ind. Der er ingen Fare for, at dette Indgreb skal give Bagslag, blot vi sørger for at have en socialdemokratisk Regering.

Vi er nu løst fra Pristallet som Prisregulator.

Vor Ferieordning er noget af det mest praktiske, der kan opnaas. Fagforeningspolitik er bestemt af Konjunkturerne. Set som Helhed er vort Fag lønmæssigt set sluppet taaleligt fra den forløbne Periode.

Ser vi paa Fortjenesten, saa er den indenfor Københavns Afdeling falden med 7 Procent i de 5 Aar. For Statsbanerne har der været en Stigning paa 1 Øre pr. Time. For Københavns Sporveje er der en Stigning paa 3,6 Procent. Samtidig er Pristallet dalet fra 176 til 156. For Provinsen er der en Stigning paa 1 Øre.

Stort set er vi sluppet igennem uden nogen reel Lønsænkning og Forligsmandsforslaget i 1931 blev reelt vedtaget, men det gav sig alligevel Udslag i, at Københavns Afdelinger stillede Misbilligelsesforslag. Denne Afdeling var tilmed ikke direkte interesseret. Vejle Afdeling udsendte i anden Anledning en ligesaa forfejlet Resolution, men det var i en Periode, hvor der overalt skulde vedtages Resolutioner.

I al Almindelighed har der bestaaet et fortræffeligt Samarbejde mellem Afdelingerne og Hovedkontoret. Det gælder ogsaa Hovedbestyrelsen og Forretningsudvalg.

Derefter begyndte

Diskussionen om Beretningen.

Efter Beretningen udspandt der sig en interessant Diskussion i hvilken deltog en lang Række Talere, og Forretningsføreren fremsatte følgende Resolution:

»Dansk Karetmagerforbunds Kongres i Aarhus 1933 udtaler enstemmigt sin Beklagelse af, at visse Medborgere ikke vil indse og medvirke til den Arbejdstidsnedsættelse, som Rationalisering, Teknisering og Krise med deraf følgende katastrofal Arbejdsløshed og Nød blandt Arbejderne har gjort det til en bydende Nødvendighed, og Kongressen udtaler lige saa enstemmigt sin Forventning om, at saavel vor faglige som vor politiske Landsorganisation med den største Energi og under Anvendelse af alle til Raadighed staaende Midler vil sætte ind for en snarlig Gennemførelse af en saadan Forkortelse af Arbejdstiden, at den herskende og for et Kultursamfund beskæmmende Arbejdsløshed snarest muligt kan blive et overvundet Onde.

Forøgelsen eller i det mindste Opretholdelse af Købeevnen er efter Kongressens Opfattelse en ubetinget Forudsætning for Bedring af Tilstandene, hvorfor en Nedsættelse af Arbejdstiden ikke maa have Forringelse af Købeevnen til Følge. Den for Befolkningens naturlige Forbrug fornødne Produktion maa ved Planmæssighed og rigtig Fordeling kunne opretholdes.«

I den fortsatte Debat deltog bl. a. Knud V. Jensen, De samv. Fagforbund, Skov, København, og Forretningsføreren.

Efter at der var bevilget et Laan, og der var vedtaget en Resolution, hvori Medlemmerne opfordres til at støtte den socialdemokratiske Presse, sluttedes Forhandlingerne med Godkendelse af Beretningen.

Regnskabet.

— Forretningsføreren fremlagde Regnskabet og forelagde Forslag om, at det Ekstrabeløb, der skal udskrives i Henhold til den ny Arbejdsløshedslov, tages af Strejkekassen, og at der bevilges 500 Kr. til flygtede Tyskere, ligesom man tegner Abonnement paa »Vorwärts« til Hovedbestyrelsens Medlemmer.

Herom førtes en Diskussion, hvori deltog A. Thomsen, Aarhus, C. C. Møller, København, og Forretningsføreren.

De stillede Forslag tiltraadtes og Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Lovændringer.

Man kom dernæst til Punktet: Lovændringer.

De forskellige Forslagsstillere, Th. Hansen, København, og Jørgensen, Odense, Olufsen, Randers, Schrøder, Silkeborg, og A. Thomsen, Aarhus, omtalte de forskellige Forslag.

Diskussionen endte med Nedsættelse af et Lovudvalg.

Lovudvalgets Indstilling, der omfattede enkelte Ændringer til det af Hovedbestyrelsen fremsatte Forslag, blev vedtaget, mens alle andre Forslag blev forkastet.

Lovændringerne vedtoges til Slut i deres Helhed med 58 Stemmer for og ingen imod.

Forretningsføreren udtalte sin Glæde over den Enstemmighed, der havde gjort sig gældende.

Valg af Ledelsen.

Efter at Forretningsførerens Løn var fastsat, foretoges Valg af Ledelse.

C. M. Carlsen genvalgtes med Akklamation som Forretningsfører.

Som Viceforretningsfører genvalgtes Th. Hansen, København, og som Hovedbestyrelsesmedlemmer for København genvalgtes C. Madsen, Lauritz Hansen og J. V. Hansen med følgende Suppleanter: M. Christensen, Skov, Viggo Hansen og Danielsen.

For Provinsen genvalgtes P. Andersen, Odense, P. Johansen, Aarhus, S. Olesen, Aarhus, og Christensen, Randers. Suppleanter blev: N. Jensen, Randers, Jens Jensen, Aarhus, Jespersen, Aarhus, og Jørgensen, Odense.

Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen.

Forretningsfører C. M. Carlsen aflagde Beretning. I denne Periode havde man været ude for en Arbejdsløshed, som aldrig før. Der har i Gennemsnit været 37 pCt. arbejdsløse.

Baade Beretning og Regnskab godkendtes uden Debat.

Der vedtoges en Del Vedtægtsændringer. Saaledes fastsattes Understøttelserne i Fremtiden til 3½ Kr. pr. Dag for under 4 Aars Medlemsskab, og derefter 4 Kr. pr. Dag, men kun for 110 Dage pr. Aar mod tidligere 120 Dage. For Ugifte er Understøttelsen henholdsvis 2½ og 3 Kr., og for Lærlinge 2½ i Stedet for 1½ Kr.; men for de sidstnævnte er Dageantallet nedsat til 70 Dage.

Derefter holdt Arbejdsdirektør *Vater* et instruktivt Foredrag, hvori han bl. a. understregede, at Karetmagerne i højere Grad burde søge Højskoleophold. Han maatte forlange, at Ekstrakontingentet opretholdtes foreløbigt. Skulde det blive overflødigt, kunde man jo forhandle med Direktoratet om dets Ophævelse.

Det maa være enhver Arbejdsløshedskasses Pligt at opkræve et stort Kontingent i den gode Tid, for at staa velfunderet naar Vanskelighederne kommer.

Afslutning.

Paa Gæsternes Vegne takkede Sekretær Knud V. Jensen for Samværet, hvorefter Forretningsfører Carlsen sluttede den paa alle Maader vellykkede Kongres med at udbringe et Leve for Dansk Karetmagerforbund, og ved Afsyngelsen af »Internationale« var dermed Kongressen tilendebragt.

Grænseudvalget.

Sag Nr. 46.

For Grænseudvalget er indbragt følgende Sag.

Dansk Arbejdsmandsforbund har paa sin Afdeling, Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund, rettet Klage til De samvirkende Forforbund over illoyal Optræden fra Dansk Læder- og Skindarbejderforbund, idet man fra dette Forbunds Side udfolder en ret paagaaende Agitation for at faa det klagende Forbunds Afdelings Medlemmer til at melde sig til Læder- og Skindarbejderforbundet.

I den Anledning har der fundet en Forhandling Sted mellem de to Forbund under Forsæde af en Repræsentant for De samvirkende Fagforbund, uden at Enighed her opnaaedes, hvorefter Sagen derfra er henvist til Afgørelse af Grænseudvalget.

Af de Skrivelser, Grænseudvalget derfra har modtaget i Sagen samt af de Oplysninger, der er fremkommet for Udvalget paa et Møde, hvor de modstaaende Parter var repræsenteret, fremgaar bl. a. følgende:

Dansk Læder- og Skindarbejderforbunds Overenskomst med Garverierne indeholder en Timeløn i København, der ligger 5 Øre højere end den, der er gældende for Arbejdsmandsforbundets Afdeling, medens den i Provinsen er ens for begge Forbundene. Timelønnen spiller dog ingen særlig Rolle paa Arbejdspladserne, da ca. 90 pCt. af Arbejdet udføres i Akkord, og da Akkordoverskuddet deles ligeligt uden Hensyn til den gældende — forskellige — Timeløn.

Dansk Læder- og Skindarbejderforbund, der er stiftet for ca. 50 Aar siden, er i sin Tid bygget op alene for de faglærte Arbejdere paa Garverierne, men da Produktionsformerne efterhaanden ændrede sig i denne Branche fra Haandværk til Industri og Anvendelsen af rent faglærte Arbejdere efterhaanden indskrænkedes, ændrede dette Forbund paa en Kongres i 1915 sit Organisationsomraade til et Industriforbunds. At en Repræsentant for De samvirkende Fagforbund var tilstede her uden at tage Afstand fra dette Skridt, mener Forbundet, maa styrke det i dets Berettigelse til denne Udvidelse af sit Organisationsomraade.

Dansk Arbejdsmandsforbunds-Afdeling, der er oprettet for ca. 40 Aar siden, har i sin Tid i Forstaaelse med det andet Forbund organiseret de ufaglærte Arbejdere paa Garverierne og kan ikke erkende, at en paa en Kongres eensidig truffet Vedtagelse om en Udvidelse af et andet Forbunds Rammer paa dettes Bekostning kan forpligte det til at aflevere Medlemmer, det hidtil har Ret til at optage.

Dansk Læder- og Skindarbejderforbund har ikke alene krævet de ufaglærte Arbejdere fra D. A. F.s Afdelinger, der fik Arbejde paa Garverierne, overmeldt til sig, men ogsaa andre Forbunds faglærte Arbejdere, der paa Grund af stor Arbejdsløshed i deres eget Fag fik Arbejde paa Garverierne. Man paastod overfor disse, at man bedre end D. A. F. var i Stand til at hæve Lønningerne, ligesom man kunde yde bedre Forhold i Arbejdsløshedskassen end D. A. F.

Forhandlingen med De samvirkende Fagforbund resumeredes i en Udtalelse fra Repræsentanterne for D. A. F., der gik ud paa et Forslag om, at de nuværende Medlemmer forbliver i de 2 Organisationer, hvor de nu staar, og at samtlige ny antagne Arbejdere indtræder i Organisationerne efter følgende Regler: De ufaglærte i Arbejdsmændenes Organisation og de faglærte i Læder- og Skindarbejderforbundet.

Med det første skal formentlig forstaas de Arbejdere — faglærte eller ufaglærte — der antages i Arbejde paa Garverierne ved Arbejde, der ikke kræver faglært Uddannelse indenfor denne Branche.

Fra det indklagede Forbunds Side forbeholdt man sig Adgangsretten til at optage alle de Arbejdere, der antoges i Arbejde paa Garverierne.

Som Sagen saaledes er indbragt for Grænseudvalget, og da der ikke i denne Sag er Tale om Overføring eller Tilbageføring af visse Arbejdere fra et Forbund til et andet, kan Udvalget ikke se rettere, end at det ligger udenfor dets Kompetence at afsige Kendelse i denne Sag — at afstikke nye Grænser mellem 2 Forbund — og maa derfor i Lighed med, hvad De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg gjorde i en ligeløbende Sag, det behandlede i 1929 — hvor man tilraadede Forbundene det bedst mulige Samarbejde i Fremtiden — slutte Sagen paa samme Maade.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 6 * KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1933 * 30. AARGANG

Arbejdsproblemet i Nutidsbelysning.

Af *Oscar Hedberg.*

II.

Der er ingen Anledning til at opfatte Nazismen som en for al Fremtid gældende Tilintetgørelse af Arbejderklassens organisatoriske Selvhævdelse; Nazismen kan, som jeg har paapeget i det første Afsnit af denne Artikel, ikke tilintetgøre noget andet end det, den selv er et Produkt af, nemlig det gamle uholdbare materielle og paa liberalistisk Personfrihed byggede Kultursystem, Nazismen e r selve denne Tilintetgørelse, er en Selvødelæggelse. Det tydeligste Bevis herfor er dens historisk enestaaende ideologiske Frækhed, dens teoretiske Svindel; den begaar jo ikke en eneste Handling, der ikke er i Strid med dens saakaldte Ideologi. Paa slig en Maade gaar den individuelle Usselhed under, det liberalistiske Princip, der gjorde Individerne til Slaver under den individuelle Frihed. Til Individualismens Produkter hører Kapitalismen, Chauvinismen (ikke at forveksle med den sunde Nationalfølelse), Militarismen i dens nuværende Beskaffenhed m. m., og nu er den blevet til et stinkende Ekstrakt i Nazismen, der i Egenskab af Ødelæggelse siger at ville tilintetgøre ogsaa Kapitalismen, som har sluttet sig til den af Skræk for den Udviklingslogik, der ubønhørligt vil udrydde baade Nazismen og Kapitalismen. Nazismen er Kapitalismens Forsøg paa at forny sig. Det kan den ikke. Kapitalismen vil aldrig kunne forny sig, den er naaet sit sidste Alderstrin.

Men Kapitalismen har været en af de mest nyskabende Faser i Udviklingen; ikke i sig selv, men for det, der skal afløse den. Derfor kan den ikke afskaffes i en Haandevending, det være sig med Nazisme eller Kommunisme. Socialismen skal vokse frem af den, eller rettere sagt frem af det historiske Forløb, der er opsummeret i Kapitalismen. Denne nærmer sig sit Ophør, men man skal ikke tro, at den kan forsvinde ved noget andet end et Selvophør. Det er Fagforeningsbevægelsens Opgave, under Tiden for dette Ophør, for det første at varetage Arbejdernes saavel økonomiske som socialpolitiske Interesser, forøvrigt at dygtiggøre dem til Evnen at være den menneskelige Bærekraft i Fremtiden; paa det sidste maa der sættes endnu mere Kraft ind end hidtil.

Det tekniske Fremskridt med dets Hurtighedstempo har gjort Samfundsmenneskets Mentalitet rastløs. At vente hører nu til det værste af alt; men ved at kunne vente kan der vindes meget; Arbejderklassen har ventet hele den Tid, Kapitalismen gennemgik sin gigantiske elementære Fase, skulde den nu ikke kunne vente i den forholdsvis korte Tid, der skal til, medens Kapitalismen med forskellige Kunster tager Livet af sig selv. I den tekniske Overgangstid, som vor Tid maa anses for at være, er det en fiks Idé, at man saa at sige med at trykke paa en Knap skal kunne afstedkomme en vital Forandring af Tidsstrukturen. Hvad der er ærligt hos de Masser, der frivilligt krøb ind i Nazismens Spændetrøje, er Udtrykket for den borgerlige Mentalitets Afsky for den Kapitalisme, som den imidlertid ikke evner at frigøre sig fra paa afgørende Maade, og i Kommunismen giver Arbejdere Udtryk for samme Mangel paa Evne. Kapitalismen har altid yndet Kuptaktiken. Den forsøger nu med den i Nazismen. Den har været vænnet til at kunne købe alt, den har nu købt Nazismen; med den tror den at kunne dreje Udviklingen tilbage og give den kapitalistiske Epoke en længere Levetid. Men det er ligesaa ørkesløst som at prøve et Spring langt ind i Fremtiden.

Revolutionsbegrebet er blevet en Fetish. En Revolution betragtes ikke som en Sprængning indefra af en ikke længere holdbar Tilstand, men som noget, der lynsnart realiserer Idealer eller støder Folk tilbage i Tiden. Marxismen er Læren om, hvorledes vor Tidsepoke kommer til at styrte sammen og dermed foraarsage en »voldsom Omstyrtelse«, der indesluttedes i Karl Marx' revolutionære Samfundsopfattelse, og der er vel sjælden drevet saa megen Svindel med en Lære som med Marxismen, af Sovjetkommunisterne, der med at skabe den russiske Kapitalisme siger at virkeliggøre »revolutionær Socialisme«, og af Nazisterne, der er saa enfoldige at tro, at de kan udrydde Marxismen (d. v. s. forhindre Sammenstyrtningen og det System, hvis Struktur bygger paa Indivi-

dualismens Magttilbedelse) og holde Livet i Kapitalismen, der honorerer den for dens Bøddeltjeneste.

Vor Tid danner som Fase i Udviklingen en Overgang fra kapitalistisk Samfundsstruktur til socialistisk, og ligesaa unaturligt det er af en Søn, der, for at kunne være til efter sin Natur, dræber sin Fader, i Stedet for at lade denne leve sin Tid ud, er det at forsøge at give Socialismen fuld Frihed til Virkeliggørelse ved at bruge revolutionær Vold mod Kapitalismen. Det, Arbejderbevægelsen i Dag er mest i Behov af, er Saglighed. Denne Saglighed tillempes i vis Grad i Opgørelser mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne i de demokratiske Lande, hvor der er noget af etisk Bevidsthed og social Kultur i Folkekarakteren. Arbejdernes Tillidsmænd i disse Lande véd jo, at Kapitalismen, som det er hans Pligt at bekæmpe som System, ikke bestaar af kun Kapitalister, der hver for sig er brutale og intelligensløse Udsugere, omend en og anden dog er det, men som Regel af Mænd, der med Ansvar handler i Henhold til deres Samfundsanskuelser. Et Faktum er, at den socialistiske Skaben ud af den kapitalistiske Struktur kun kan ske gennem, at Kapitalismen til en vis Grad socialiseres derhen, at den ikke mere opfatter sig som en økonomisk Autokrati, eller som et organiseret Forsvar for Ret til paa alle mulige Maader at tilfredsstille det enkelte Individs Profitbegær. Alle de enkelte Kapitalister lader sig nok ikke »socialisere« paa den Maade (alle Arbejdere gør det heller ikke frivilligt), men med Kapitalismen som Princip vil det absolut ske; at Kapitalismen alligevel vil ende med den »voldsomme Omstyrtelse«, som Karl Marx har varslet, forandrer ikke Sagen det mindste, thi denne Omstyrtelse vil, som jeg allerede har paapeget, bestaa af Kapitalismens Selvopgivelse — efter maaske adskillige Forsøg paa Selvopholdelse i Stil med Nazismen. Disse Forsøg er imidlertid i afgørende Maade beroende af, om de nationale Forhold er saa primitive, at de umuliggør de mere fornuftsmæssige Maader for Selvhævdelse og Opgør. Den kloge Del af Kapitalismen vil komme til at vælge, og har forøvrigt allerede valgt, Tillempelsen af et vist økonomisk Demokrati, i Stedet for med stejl Haabløshed at holde paa sin Værdighed som Autokrati.

I et Par til Dansk oversatte Bøger: »Hvorledes skaffe højere Lønninger?« af B. Austin og W. Fr. Lloyd, og »Hvis jeg var Arbejderfører« af Ernest J. P. Benn gøres fra demokratisk kapitalistisk Synspunkt Forsøg paa ikke blot at afskaffe den af den tekniske Udvikling opstaaede Arbejdsløshed, men tværtimod at skabe Velstand, saa at det privatkapitalistiske System yderligere befæstes dermed. Det er en ikke mindst fra kapitalistisk Synspunkt klog Stræben; hvis det lykkes at gøre denne Opfattelse til et for Kapitalismen i dens sidste Levetid herskende Princip, vil den i Historien faa et betydeligt smukkere Eftermæle end f. Eks. den tyske Kapitalisme i Dag gør sig fortjent til. Den liberalistiske Kapitalismes Tid er ude. Den har faaet sin Udflod i den monstrøse Nazisme, Socialhypnosen til Skræk og Advarsel for hele Verden.

Det er nogen Tid siden de ovenfor nævnte Bøger udkom paa Engelsk. Benn skrev sin Bog i Anledning af den mislykkede engelske Generalstrejke i 1926, og Austin og Lloyds er en Skildring fra en Rejse til Amerika 1925, for om muligt at udforske, hvad der eventuelt kan forhindre Kapitalismen i at blive Anledning til Samfundslivets Ødelæggelse; meget er blevet anderledes, end disse Forfattere ønskede, men Verdensforholdene har bekræftet deres Opfattelse af Arbejdets Betydning, af det menneskelige Arbejde i Forbindelse med Maskinens. Der bliver her dokumenteret, at kun det menneskelige Arbejde, hvormed, i hvilke Forbindelser og under hvilke Forhold iøvrigt det end udføres, kan give saavel den elementære Værdi som Merværdien i Arbejdsproduktet. Det er Marxisme, det fundamentale i Marxismen. Den borgerlige og kapitalistiske Argumentering indeholder overhovedet mange Laan fra Marxismen, men den synes dog ikke at kunne blive træt af den traditionelle Smudskastning af Karl Marx og Marxismen. Marx sagde Sandheden om Kapitalismen, der nu har Brug for denne Sandhed. Storkapitalisten Benn mener det være overensstemmende med sine Interesser at servere halvandet Hundred Sider Marxisme og Socialisme, for dermed at bevise Kapitalismens Velsignelser, men Marxisme og Socialisme er alligevel det værste, han véd. Det er som med Nazismen og Socialdemokratiet. I Kraft af blodig Magt, som Socialismen i Henhold til sin Natur ikke kan slaa ned med en anden blodigere Magt, har Nazismen forbudt Socialdemokratiet (der ikke er Socialisme i dens Helhed), med den Motivering, at det har foraarsaget Tysklands Nederlag i Verdenskrigen, korrumperet det, solgt det til Jødekapitalen, men naar det selv skal drive Verdenspolitik, kan den ikke hitte paa nogen anden end den af Socialdemokratiet som den i Øjeblikket eneste mulige anbefalede og delvis tillempede Realpolitik. Nazismen er uden al Logik, og ikke mindst ulogisk er den i sin Stilling mellem Socialismen og Kapitalismen; den siger at ville afskaffe den sidste og virkeliggøre »den sande« i den første, men samtidigt med, at den driver socialdemokratisk Verdenspolitik, gør den for Betaling Rakkertjeneste for Kapitalismen med Forsøg at redde denne fra Socialismen. Den proklamerer, at Fagforeningerne er nødvendige Organer for Varetagelsen af Arbejdernes Interesser (Nazismen har nemlig endnu Brug for saa megen Tro som mulig paa dens »Arbejdervenlighed«), men det hindrer den ikke i at forbyde Fagforeningsbevægelsen al organisatorisk Handlefrihed; den 1. Maj, Arbejderklassens internationale Højtidsdag, laver den »den største Arbejderfest, Verden hidtil har set«, paa denne »historisk enestaaende« Arbejderfest fremfører Hitler sit »Arbejdsprogram«, det, der skal redde Tyskland fra den økonomiske Elendighed, og alt hvad Forslaget indeholdt bestod af, hvad Arbejderklassen anser for givne Ting selv under normale Forhold; den anden Maj arresterede Nazisterne, mod Fagforeningsmedlemmernes Vilje, alle Fagforeningsbevægelsens Funktionærer, beskyldte dem for at have bedraget og stjaalet, og for at bevise, hvor sandt det er, stjæler de selv alt, hvad Bevægelsen ejer

af Penge og Værdier. Om sligt kan der siges meget, bl. a. det, at det er fuldstændigt i Stil med, hvad Nazisterne præsterer over for de udenlandske Kapitalister, der har Penge til Gode i Tyskland. De forbyder disse at betale Gælden til andre end — — den af Nazisterne erobrede Rigsbank. De tyske Kreditorer s k a l betale deres udenlandske Gæld til dette nazistiske Pengeinstitut, og der kommer selvfølgelig en Dag, hvor de udenlandske Kreditorer forlanger Besked, om Pengene er der eller ej. Hvad er det egentlig disse Rævestreger drejer sig om? Arbejdet, dets Værdi, dets Nødvendighed, og den stadigt hyppigere og vanskeligere Krise, som opstaar, fordi man enten ikke vil eller ikke kan indse, hvad der er det afgørende i Forholdet mellem Arbejderen som Producent og som Konsument.

Demokratisk Frihed i Ordets egentlige Betydning har der aldrig været i Tyskland. Det, som til syvende og sidst har muliggjort Nazismens Sejr, har Forbindelse med adskilligt, som altid har skilt Tyskland fra de mere demokratiske Lande. Netop af samme Grund har der heller ikke været nogen tidsmæssig tysk Kapitalisme. Erkendelsen af, at Demokrati og Kapitalisme saaledes forudsætter hinanden, kan jo bruges som Argument for Paastanden, at Kampen mod Kapitalismen da maa være ensbetydende med en Kamp mod Demokratiet, men der er en kun tilsyneladende Logik i det Argument. For det første skal Arbejderklassen, især med sin Fagforeningsbevægelse, kun bekæmpe Kapitalismen ved at varetage Arbejdernes Interesser, Socialismens Sejr over Kapitalismen bliver der, ogsaa i Henhold til den mest ekstreme Marxisme (hvad Kommunisterne jo benægter), først Tale om, naar Kapitalismen har fuldbragt sin Selvødelæggelse; Socialismen er ikke som f. Eks. Nazismen en Rakker-Ideologi. Socialismens Grundidé har gennem flere Aarhundreder været en latent historisk Kraft, og dens Virkeliggørelse har den kapitalistiske Udviklingsfase til uvilkaarlig Forudsætning, og uden det saa at sige kollektiviserende Udviklingstrin, som Demokratiet er, kan Socialismen overhovedet ikke blive Virkelighed. Den tidsmæssige Kapitalisme er ikke demokratisk, fordi den i Henhold til sit Væsen ønsker en Samfundsstruktur, der i størst mulig Grad er en opsummeret Folkevillie, men fordi den kun i et Demokrati kan finde det baade for Produktionen og Forbruget bedste Menneskemateriale. Den Arbejdsgiver, der ikke indser dette, er en i alle Henseender daarlig Arbejdsgiver, det kan man regne med som en Kendsgerning, og der er jo desværre ikke saa faa af den Slags her i Verden. Ogsaa den tyske Kapitalisme naar vel en Dag frem til denne Erkendelse, den er i Dag endnu i sin Lømmelalder og har af forskellige Grunde en Del Egenskaber, der gør den brutal og indbildsk.

Benn, som er en anderledes moderne Kapitalist, skriver i »Hvis jeg var Arbejderfører«, at han til Fagforeningerne vilde skaffe »et Rettighedsbrev baseret paa Sympati og almindelig Retsfølelse, og som blev bevilget Fagforeningsbevægelsen ganske tvangsløst og spontant i deres Egenskab af mægtigt virksomt Middel under Arbejdet for det menneskelige Velfærd«. Han hævder, at uden dette Velfærd kan der ikke findes nogen fornuftig, eller ikke engang motiveret Kapitalisme. »Vi maa hugge Fagforeningsbevægelsen løs fra den Politik, som den er filtret ind i,« siger Benn. »Vi maa kaste Socialisterne paa Døren. Vi skal naturligvis ikke lade det komme an paa, om en Mand er Socialist, Spiritist, Digter, hvis han har Lyst, men vi gør høfligt og dog bestemt opmærksom paa, at vi interesserer os for og arbejder med helt andre Problemer«. Man maa »høfligt og dog bestemt« gøre Benn og alle hans Meningsfæller i denne Sag opmærksom paa, at i Lande, hvor ikke Diktaturregeringer har gjort alle Organisationer til Partiredskaber, er der i Fagforeningsbevægelsen ingen anden politisk Anskuelse end den, som Medlemmerne hver for sig nærer i deres Samfundsanskuelse i det hele taget, og netop det hindrer de af Benn kaldte »politiske Humbugsmagere« i at terrorisere Fagforeningerne og med sine »97 forskellige Slags Socialisme suge Pengene« fra dem.

Borgerskabet har altid haft Medlidenhed med Arbejderne for de Kontingenter, de betaler til Fagforeningerne. En »Justitsraadinde« hævdede engang over for mig, at Lyngsie i Løn havde en Krone om Maaneden af alle Arbejdsmandsforbundets Medlemmer, og det var mig umuligt at overbevise hende om noget andet. Det er Fagforeningslederne, der »æder og drikker Arbejdernes Penge op«, og naar Arbejderne bliver arbejdsløse skal Staten give dem Understøttelse, og naar man »høfligt og dog bestemt« gør opmærksom paa, at Arbejderne selv betaler langt det meste til deres Arbejdsløshedskasser, saa bliver man »bestemt«, men ikke altid »høfligt« gjort opmærksom paa, at det er en ligesaa stor Løgn som, at Lyngsie ikke blev Mangemillionær af at være Arbejdsmændenes Forretningsfører. Mere almen er den sociale Oplysning ikke engang i det ellers forholdsvis oplyste Danmark, og det er den vel heller ikke i det gamle Fagforeningsland England, hvor selv en saa klog Mand som Benn i denne Forbindelse ikke generer sig for at staa paa Linie med den tyske Nazisme, der jo netop i denne Sag gebærder i sadistisk Raseri. Der findes i Fagforeningsbevægelsen ingen anden Marxisme, end den Opfattelse, at naar Kapitalismen omsider ikke kan mere, maa der komme et nyt Samfundsprincip og en ny herskende Opfattelse af Arbejdets Betydning og mere programbestemt Socialisme end netop det er der ikke i Marxismen. Men Nazismen motiverer ikke des mindre sin Gemenhed mod Fagforeningsbevægelsen med, at den er blevet »forgiftet« med Marxisme. Det vil foraarsage mange Lidelser for de tyske Arbejdere, og det vil gøre det betydeligt sværere, end det ellers var blevet for de Nazister, der skal være med i det Retsopgør, som ingen Magt i Verden vil kunne forhindre for bestandig. Samfundsklassernes Forhold til hinanden er allerede nu saaledes, at deres Medlemmers Handlinger giver Genvirkninger for hele Klassen, der saaledes ogsaa rammes af, hvad der sker dens enkelte Medlemmer; det er ikke altid dem, der har

syndet mest, som straffes haardest, men Straffen rammer ubønhørligt Klassen.

Benn skriver, at »Arbejdsgiverne er som Stand og Klasse betragtet ikke gaaet ligesaa stærkt frem som Arbejderne, og i Nutiden er det netop en bedre Arbejdsgiverstand, som særligt tiltrænges. Vore Fædre var i Stand til at retfærdiggøre deres Stilling som Industriens Ledere, skønt de ikke var i Stand til at tilfredsstille Datidens Arbejderes Behov og Trang. Men hvis vore moderne Arbejdsgivere skal faa deres Krav paa at være Industriens Ledere anerkendt i Nutiden, maa de vise deres Evne til at tilfredsstille Nutidens Arbejdere«. Det er en Storkapitalist, som siger dette: Kun hvis Industriens Ledere kan tilfredsstille Nutidens Arbejdere, kan de anerkendes som kompetente. Der er Logik i den Paastand, og et over alle Samfundsklassers mere eller mindre doktrinære Interesser hævet Retfærdighedskrav. Man kan paa Konferencer snakke, hvor meget man vil, der findes dog ingen anden Løsning af det nu for hele Verden saa skæbnesvangre økonomiske Spørgsmaal, end den, der først og fremmest »tilfredsstiller Nutidens Arbejder«, med Erkendelsen af, at han er Hovedpersonen i Dramaet, at han er baade Producent og Konsument, og som saadan har ikke blot Pligter, men ogsaa Rettigheder, tilmed de største Rettigheder et Menneske kan have: Arbejdets Rettigheder.

Arbejdsløsheden.

En Henvendelse til Regeringen om ekstraordinær Hjælp til Arbejdsløse.

Foranlediget af den ekstraordinære store Arbejdsløshed har De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg drøftet Muligheden for Fremskaffelse af offentlig Hjælp til de Arbejdsløse, der har opbrugt al den Understøttelse, som de har kunnet faa gennem Arbejdsløshedskasserne, Krisekasserne og lignende Institutioner.

Drøftelserne er resulteret i følgende Henvendelse til Regeringen:

Til Regeringen!

De samvirkende Fagforbund takker Regeringen for de betydningsfulde Lovforanstaltninger, som er gennemført til Fremme af Arbejdsmulighederne og til Lindring af de Arbejdsløses Kaar.

Samtidig retter De samvirkende Fagforbund en indtrængende Anmodning om at fortsætte disse Bestræbelser, herunder søge gennemført en Lovgivning, der yder ekstraordinær Understøttelse dels til de Arbejdere, som har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, og dels til saadanne Arbejdere, som foranlediget af den langvarige Krise ikke opfylder Arbejdsløshedslovens Bestemmelser om Understøttelsesret, og til saadanne Medlemmer, der ikke har Understøttelsesret.

Vi henleder bl. a. Opmærksomheden paa følgende Forhold: De 6 Arbejdsløshedskasser, der allerede i 1927 oprettede Krisekasser, vil pr. 1. Oktober komme til at staa med et meget stort Antal arbejdsløse Medlemmer, som har opbrugt deres Krisekassehjælp. Saaledes kan vi anføre, at Metalindustriens Arbejdsløshedskasse alene for Københavns pr. 1. Oktober vil have ca. 3000 Medlemmer, der har opbrugt deres Understøttelse, og for Tobaksindustrien er Antallet ca. 800, som ligeledes har opbrugt deres Understøttelse.

Yderligere vil vi anføre, at Arbejdsløshedskassernes Fortsættelseskasser, der træder i Kraft 1. Oktober, allerede fra Begyndelsen af December vil have mange Tusinde Arbejdere, som har opbrugt deres Understøttelse.

De samvirkende Fagforbund udtaler sin Forventning om, at Regeringen vil gøre alt for at gennemføre en Lovgivning, hvorved der skabes Mulighed for ekstraordinær Hjælp til disse haardt ramte Arbejdere.

For De samv. Fagforbund i Danmark:
Vilh. Nygaard.
Chr. Jensen.

Ovenstaaende Henvendelse blev overrakt Regeringens Chef, Statsminister Th. Stauning, personlig, der efter at have gjort sig bekendt med dens Indhold udtalte følgende:

— De her berørte Spørgsmaal har Ministeriet i nogen Tid beskæftiget sig med, og der er udarbejdet Forslag, der tager Sigte paa de nævnte Grupper af Kriseramte.

Stillingen til de Arbejdsløse og til Beskæftigelsesspørgsmaalet gøres naturligvis til Genstand for Behandling i Forbindelse med de øvrige Sider af Kriseproblemet, og jeg haaber, det skal lykkes at faa gennemført visse Foranstaltninger.

Ministeriet er fuldstændig klar over de store Vanskeligheder, som den vedvarende Arbejdsløshed medfører, og vil ogsaa, som hidtil, søge at gennemføre fornødne Kriseforanstaltninger samtidig for Landbrug, Arbejdere og andre indenfor de Grænser, som gives ved Statens økonomiske Muligheder.

Ind- og Udmeldelser.

Med vort Forretningsudvalgs Billigelse har Landarbejderforbundet ændret Tidsfristen for dets Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, saaledes at Forbundet allerede fra 1. September er udtraadt.

Forretningsudvalgets Sammensætning.

Samtidig med Landarbejderforbundets Udtræden har Forbundets Formand, Oscar Levinsen, nedlagt sit Hverv som Medlem af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.

Som Stedfortræder er Forretningsfører for Dansk Elektrikerforbund Vald. Jensen indtraadt i Forretningsudvalget.

Lønbevægelser og Konflikter.

Chauffører hos Firmaet Georg Kofoed, Kbhvn.

Paa et Fællesmøde den 24. August behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at Firmaet Georg Kofoed, St. Kongensgade 27, København, gennem en længere Periode havde beskæftiget en uorganiseret Chauffør uden at aflønne denne i Henhold til den for Chauffører gældende Standardoverenskomst.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Forbundet har herefter begæret Sagen fremmet til Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd i Aabenraa.

Den 11. August afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen foranlediget af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Arbejdsmændene ved Havnen og forskellige Lagre og Pladser Onsdag den 8. August fra Kl. 3½ til normal Arbejdstids Ophør havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Paa Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Frederikssund.

Paa et Møde den 28. August behandledes en Arbejdsstandsning i Anledning af et Hagekorsflag paa en Trælastbaad i Frederikssund.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed om en Ordning af Sagen, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig derefter at gaa til Den faste Voldgiftsret med Sagen.

Arbejdsmænd i Holstebro hos Murerm. Olesen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 1. Septbr. forhandledes om en af Centralforeningen af Murermestre i Danmark fremsendt Klage over, at Arbejdsmændene i Holstebro havde vægret sig ved at paabegynde et Ledningsarbejde for ovennævnte Murermester medmindre det betaltes med Akkordpriser.

Der opnaaedes Enighed om, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det omhandlede Ledningsarbejde omfattes af Overenskomsten mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig sin Stilling i Anledning af, at Arbejdernes Repræsentanter havde vægret sig ved at lade Arbejdet paabegynde, forinden den faglige Voldgiftsrets Kendelse forelaa.

Havnearbejdere i Nyborg ved Losning af S/S »Heluan«.

Den 25. Juli afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage over, at Havnearbejderne havde nægtet at losse S/S »Heluan«, saa længe Skibet havde hejst Hagekorsflaget. Arbejdsstandsningen var dog efter et energisk Arbejde af Arbejdsmændenes Fagforenings Formand bragt til Ophør efter at have varet i det hele et Par Dage.

Da Arbejdsgiverne imidlertid fastholdt at ville have Erstatning endte Mødet uden Resultat og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Chokoladearbejdere hos Medlemmer af Foreningen af danske Chokolade- og Sukkervarefabrikanter.

Ved et Fællesmøde den 30. August behandledes en Uoverensstemmelse mellem Foreningen af danske Chokolade- og Sukkervarefabrikanter og Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund om Udbetaling af Feriepenge.

Man enedes om, at disse i Fremtiden paa de Steder, hvor de hidtil først er betalt ved Feriens Afslutning, skal udbetales ved Feriens Begyndelse.

Sadelmagere og Tapetserere paa Auning Møbelfabrik.

Paa et Fællesmøde den 28. August forhandledes om en Klage fra Skand. Sadelmager og Tapetsererforbund over, at Auning Møbelfabrik ikke overholdt den indgaaede Overenskomst.

Spørgsmaalet henvistes til en fornyet lokal Forhandling og forsaavidt denne ikke fører til Enighed, indbringer Forbundet Klage for Den faste Voldgiftsret.

Tekstilarbejdere hos Possementmagerfirmaerne.

Den 29. August forhandledes paa et Fællesmøde dels om Overenskomst for Pasning af nogle nye Maskiner i Possementmagerfaget og dels om Aflønning og unge Kvinders Beskæftigelse ved Hjælpearbejde i Faget, samt om Tillægsbetaling ved Arbejde i 2 og 3 Holds Drift.

Der opnaaedes paa disse Punkter Enighed, saaledes at Resultatet indgaar som et Tillæg til Overenskomsten i Possementmagerfaget.

Vinduespolerere hos Københavns Spejl- og Vinduespolerings-Bureau.

Ved et Fællesmøde den 24. August behandledes forskellige Uoverensstemmelser mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling Vinduespolerernes Fagforening og Firmaet »Københavns Spejl- og Vinduespolerings-Bureau«.

Mødet sluttede med, at Forbundet efter de fremkomne Oplysninger maatte forbeholde sig nærmere at undersøge Sagen.

Arbejdernes Radio Forbunds 5. Kongres.

Lørdag den 26. August aabnedes i »Folkets Hus«, Enghavevej 40, København, Arbejdernes Radio Forbunds 5. Kongres.

I Kongressen deltog foruden de af Klubberne Landet over valgte Delegerede følgende Gæster: Hovedkasserer C. Klüwer repræsenterede Socialdemokratisk Forbund, Sekretær Chr. Brun D. s. F., Ernst Drosthede D. s. U., Forretningsfører V. S. Petersen Arbejdernes Fællesorganisation og Redaktør C. A. Andersen »Soc.-Dem.«. Endelig mødte Folketingsmand P. Andersen, Svendborg,

som Medlem af Radioraadet og Folketingsmand Hartvig Frisch, der repræsenterede Programudvalget.

Formandens Velkomst.

Formanden, Knud V. Jensen, mindede i sin Velkomsttale om de alvorlige Forhold ude i den store Verden. De maner Arbejderne herhjemme til yderligere Sammenhold. Vor Organisation kan yde en stor Indsats paa dette Omraade.

Formanden udtalte nogle smukke Mindeord over Tillidsmændene Svend O. Jensen, Laurits Jørgensen, Hugo Fortmeier og Ingvard Petersen, som er afgaaet ved Døden i Kongresperioden. — Æret være deres Minde.

Gæsterne fik herefter Ordet for at overbringe Kongressen Hilsener, og en tysk Partifælle, der ogsaa var tilstede som Gæst, bragte Hilsen fra tyske Arbejdere og omtalte de frygtelige Tilstande, hvorunder Arbejderklassen i Øjeblikket lever og sluttede med at udtale:

Hvis hele Sandheden om Nazisternes Fremfærd kom for Dagens Lys, vilde der gaa et Forfærdelsens Skrig gennem Menneskeheden. Først naar man er kommet bort fra Tysklands kvalmende Tugthusluft, forstaar man, hvad Frihed er!

Valg af Dirigenter og Sekretærer.

Til Dirigenter valgtes Peder Nørgaard, Chr. Christiansen og Jul. Bomholt. Sekretærer blev Tea Tønder, København, Andersen, Randers, Mikkelsen, Odense, Ernst Christiansen, København, Schaltz Andersen, Slagelse, og Edslev, Aarhus.

Beretning om Virksomheden.

Formanden aflagde en udførlig Beretning om Virksomheden i den svundne Kongresperiode. Under Omtalen af Programvirksomheden nævnede Taleren det Arbejde, som var gjort fra A. R. F.s Side for at skabe mere Plan og Systematisering i Foredragsrækkerne. Som Helhed er Foredragenes Antal paa Vej mod det opnaaelige. I 1932—33 var saaledes af 669 264 Sendetimer helliget de sociale Spørgsmaal.

Med Hensyn til Nedsættelsen af Radiolicensen er vor Stilling den, at vi gerne vil være med til en Nedsættelse, for saa vidt den er forsvarlig. Men vi maa naturligvis have de fornødne Garantier for, at Radiofondens Midler fortsat vil være tilstrækkelige til Bygningen af nye Radiostationer o. s. v. Men ganske særlig ligger det os paa Sinde at sikre Henstand og Fritagelse for de Titusinder af Arbejdsløse, som ikke har Raad til at betale Afgift. Her maa det saa spille en mindre Rolle, om de, der kan betale, skal se bort fra en Nedsættelse paa en eller to Kroner.

Fritagelsen er gennemført for Aldersrentenydere og Invalider i et saadant Omfang, at disse pr. 1. April 1933 udgør ca. 21,000. Med Hensyn til Henstand for Arbejdsløse er der efterhaanden skabt en betryggende Ordning.

Taleren berørte Radioledelsens Virksomhed og betonede, at den ikke med Radioraadets nuværende Sammensætning kunde blive tilfredsstillende for Arbejderlytterne. Trods vor talmæssigt set ringe Repræsentation er det alligevel lykkedes at opnaa gode Resultater. Erobrer Arbejderlytterne et Mandat ved det kommende Valg, vil Arbejderrepræsentanterne ikke have Flertal, men i adskillige principielle Spørgsmaal vil Radioraadets Flertal være flyttet fra Reaktion til Frisind.

Yderligere beskæftigede Formanden sig med den saakaldte Stærekasse-Ordning og fremhævede, at denne er truffet ikke blot under et Venstreministerium, men ogsaa med fuld Tilslutning af de borgerlige Lytterrepræsentanter, Gerald, I. A. Hansen og Knud Ree, paa et Tidspunkt, da Arbejderne ikke havde Repræsentation i Radioraadet. Dette Ansvar skal d'Hrr. ikke løbe fra, og den Agitation, der føres paa dette Punkt bl. a. ved Redaktør Ree, stempler sig selv.

Diskussion om Beretningen.

Hele Eftermiddagsmødet optoges af Diskussion om Beretningen, og en lang Række Talere fra alle Landets Egne havde Ordet. Diskussionen samlede sig navnlig om to Hovedpunkter: De udenrigspolitiske Udsendelser og Radioavisen.

Folketingsmand Jul. Bomholt betonede, at Radioavisen ikke blot var uneutral med Hensyn til politiske Referater, men ogsaa naar det gjaldt udenrigspolitiske Oversigter.

Forretningsfører Chr. Christiansen, Arbejdernes Oplysningsforbund, rettede ligeledes et Angreb paa Radioavisen, som efter Talerens Opfattelse ikke stod paa Højde med Statsradiofonien.

Folketingsmand Hartvig Frisch omtalte Programudvalgets vanskelige Stilling, naar det gjaldt om at gennemføre noget for Arbejderlytterne. Med Hensyn til de udenrigspolitiske Oversigter ønsker vi ikke, at en kommende socialdemokratisk Foredragsholder skal overgaa Hr. Blædel i uvederhæftige Angreb. Vi kræver saglig Orientering og maa forlange, at det forbydes Hr. Blædel at benytte sine udenrigspolitiske Oversigter til at indsmugle Angreb paa Arbejderklassen.

Folketingsmand P. Andersen, Svendborg, oplyste, at Hr. Blædel havde faaet Paalæg om at undlade at stille sine udenrigspolitiske Betragtninger i Relief til hjemlige politiske Forhold.

Efter Indlæg af Peder Nørgaard, Ernst Christiansen o. fl. fik Formanden Ordet for replicerende Bemærkninger. Derefter godkendtes Beretningen.

Matteotti-Fonden.

Det vedtoges at foretage en frivillig Indsamling til Matteotti-Fonden blandt Kongressens Deltagere. Indsamlingen gav følgende Resultat: De Kongresdelegeredes Bidrag udgjorde 760 Kr. og Forbundets 100 Kr., ialt 860 Kr.

De udenlandske Musikdirigenter.

Man vedtog endvidere følgende Udtalelse:

Kongressen vedtager med al Respekt for de udenlandske Musikdirigenter en Protest mod Statsradiofoniens stadige og store Import af disse, idet vi her i Landet har mange fine Musikdirigenter, som Lytterne aldrig faar Lejlighed til at høre.

Kandidaterne til Radioraadet.

Man vedtog at opstille følgende Kandidater til

det kommende Radioraadsvalg. Som Nr. 1 opstilledes Sekretær Knud V. Jensen, som Nr. 2 Folketingsmand Jul. Bomholt, derefter Trafikassistent S. Schou, Korsør, Forretningsfører P. Nørgaard, København, Lærer Poul Nord, Silkeborg, og Journalist Ernst Christiansen, København.

Lovændringer.

Blandt de mange Lovændringer, som vedtoges, nævner vi de vigtigste. Det besluttedes at udvide Forretningsudvalget med et Medlem for Jylland, og Optagelsesparagrafen fik følgende ændrede Affattelse:

Tilknytning til Arbejdernes Radioforbund kan kun opnaas af Klubber, der i deres Love har optaget Bestemmelse om,

at Medlemmer, som har Adgang til en Fagforening, men ikke er tilknyttet den, kan udelukkes;

at Medlemmer, der modarbejder Arbejderklassens Interesser, skal udelukkes,

at Medlemmer skal have erhvervet den i Radioloven omtalte Licens og

at Medlemmer af Arbejdernes Radioforbund ikke kan staa tilknyttet en anden Lytterorganisation.

Et Medlems Udelukkelse kan bestemmes af Forretningsudvalget. Udelukkelse ved Klubbeslutninger skal endelig afgøres af Forretningsudvalget. Afgørelserne kan appelleres til Repræsentantskabet.

Valg af Ledelse.

Man valgte derpaa Forbundets Ledelse. Til Formand genvalgtes Knud V. Jensen med Akklamation. Til Næstformand og Redaktør genvalgtes Peder Nørgaard, ligeledes med Akklamation. Ogsaa Kassereren, Chr. Ahlstrand, genvalgtes med Akklamation. Til Forretningsudvalget genvalgtes ligeledes uden Afstemning Chr. Christiansen, Ernst Christiansen og Vald. Jensen, København, medens der foretoges skriftlig Afstemning om de jyske Forretningsudvalgsmedlemmer. Valgt blev Ivan Hansen, Aarhus, og H. Bahnsen, Horsens. Endvidere indvalgtes i Forretningsudvalget Otto Hansen, Odense, og Schou, Korsør. De afgaaende Revisorer, Klüwer og Jul. Hansen, genvalgtes.

Arbejder-Radio.

Med Hensyn til Forbundets Blad, Arbejder-Radio, vedtoges et Forslag om, at Forretningsudvalget og Repræsentantskabet udarbejder en Indstilling vedrørende en mulig Udvidelse.

Kongressens Afslutning.

Efter at man havde vedtaget at afholde næste Kongres i Odense 1937, afsluttedes den vellykkede Kongres med Taler af Gæsterne og Formanden samt Leveraab for Arbejdernes Radiobevægelse.

Keramisk Forbunds Kongres.

Søndag den 27. August samledes den keramiske Industris Arbejdere til Kongres i »Gimle«s Lokaler paa Grundtvigsvej i København.

I Kongressen deltog 12 Hovedbestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor, 48 Delegerede samt som Repræsentant for D. s. F., Sekretær Chr. Brun.

Formandens Velkomsttale.

Forbundets mangeaarige Formand, A. Flodin, bød Kongressen velkommen i en Tale, hvori han pegede paa de vanskelige Arbejdsforhold, der herskede saavel indenfor Landets Grænser som ude i den øvrige Verden. Den keramiske Industris Arbejdsforhold er trykkede og Medlemmerne maa bære store Byrder som Følge deraf, og det er ingen Trøst, at Forholdene er værre i Udlandet. Til alvorlig Overvejelse og Drøftelse af vore Organisationsforhold byder jeg dem hjerteligt velkommen.

Kongressen konstitueres.

Efter Formandens Velkomst konstitueredes Kongressen med A. P. Jensen og E. de Waal, København, som Dirigenter, og med Sofus Hansen, Vilh. Christensen og Fr. Heimann som Sekretærer.

Der valgtes derpaa Mandatudvalg, Lønnings- og Lovændringsudvalg samt Stemmeudvalg, alt i Henhold til den af Hovedledelsen udarbejdede og af Kongressen enstemmig godkendte Forretningsorden.

De samv. Fagforbunds Repræsentant Chr. Brun hilste derefter Kongressen i en Tale, hvori han bragte en Hilsen fra De samv. Fagforbund og en Tak for Forbundets loyale og altid beredte Offervilje til Samarbejdets Fremme. Brun omtalte Tidernes Udvikling og de Omvæltninger, der er sket ude omkring i Landene. At lægge Fremtidens Linjer er sværere end tidligere, da alt er usikkert. Modsatte Opfattelser indenfor Arbejdernes Kreds maa sagligt drøftes og ikke give Modstanderne Vaaben i Hænde eller skille Arbejderne, men tværtimod samle dem til ubrydelig Front mod Angrebene og Kampen for de fælles Maal.

Formandens Beretning.

Formanden A. Flodin aflagde derefter Beretning om Virksomheden siden Kongressen i 1929. Han gennemgik i Hovedtrækkene Udviklingen i de forløbne Aar med Hensyn til Overenskomsternes Fornyelse. Grundlaget for Periodens Arbejde var Ordningen i 1929, hvor det lykkedes at opnaa visse Forbedringer, undgaa en Række Gruppers Lønreduktioner og bl. a. faa hævet de kvindelige Timelønsarbejderes Løn. Situationen havde siden haft en saa generel Karakter, truet af Storkonflikter, at det enkelte Fags Forhold ikke kom til Detailbehandling.

Arbejdsforholdene og Fortjenesterne prægedes naturligvis af de herskende vanskelige Beskæftigelsesforhold med Fabrikerne gaaende for mindre end halv Kraft. Dette giver en Stilstand i Organisationsarbejdet, som af Kommunister og Nazister søges udnyttet til Angreb paa hele vort Organisationssystem. Roligt og sagligt Arbejde med Maa-

let for Øje var nødvendigt og alle Forvirringsforsøg maatte afvises.

Formanden omtalte den i Faget fremtrædende Silicose (Lungernes Forstening) som Følge af Støvet i Virksomhederne. Man er i Udlandet naaet længere frem i Bekæmpelsen end herhjemme, men Fabrikslægen, Dr. Gudjonsson, arbejdede energisk paa Sygdommens Bekæmpelse, og hans Arbejde fortjente Anerkendelse og vilde sikkert hurtigt bringe Resultater.

Formanden sluttede med en Omtale af den kooperative Virksomhed indenfor Faget. Fabriken i Rønne gav vel ikke Overskud, men sikkert Arbejde til 70 Medlemmer. Der krævedes en Udvidelse af Virksomheden for fuldt at kunne udnytte den.

Formanden bad herefter Kongressen rejse sig for i Stilhed at mindes de i 4-Aarsperioden afdøde Kammerater og Medkæmpere i Organisationsarbejdet. H. Larsen og Frøken Reimann, der i en Aarrække havde deltaget i dets Kongresser, var blandt disse døde, hvis Minde æredes gennem nogle smukke Ord fra Forbundets Formand.

Diskussionen om Beretningen.

I Diskussionen over den af Formanden aflagde og af Kongressen godkendte Beretning deltog Vilh. Christensen, Sjællands Afdeling, Frk. Thyra Manicus Hansen, Porcelænsmalernes Fagforening, Knud Nielsen, Porcelæns- og Fajancearbejdernes Fagforening, Poul Knudsen, Kastrup, Th. Henriksen, Porcelænsmalerne, Hovedkasserer Ejner Jensen, Sofus Hansen, Hovedledelsen, Th. Vilhelmsen, Kaj Mattisson, Henry Hansen og Helmuth Jørgensen, alle fra Porcelæns- og Fajancearbejdernes Fagforening, E. de Waal og C. Kindberg, Keramisk Fagforening samt Formanden, A. Flodin, der replicerede.

Debatten drejede sig bl. a. om Bekæmpelse af Overarbejde, om Udbygning af Tillidsmandsinstitutionen, en Bekæmpelsen af Silicosen og om en omhyggeligere Statistik.

Under Debatten stilledes en Resolution, der fuldt ud anerkendte Regeringens Arbejde for at imødegaa Krisen, og paalagde Hovedledelsen at arbejde for en overenskomstmæssig fastsat Ret til Afspadsering af Overarbejdet. Resolutionen vedtoges enstemmigt.

Den af Formanden aflagte Beretning sattes under Afstemning og godkendtes eenstemmigt.

Regnskabet.

Hovedkasserer Ejner Jensen aflagde Beretning om Forbundets økonomiske Stilling samt Regnskabet for den afsluttede Kongresperiode. Efter at enkelte Forespørgsler var besvaret godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Fabrikken »Søholm«.

Paa sidste Kongres vedtog man at overtage og drive Fabrikken »Søholm« ved Rønne. Man begyndte med 10 Mand, og Fabrikken beskæftiger nu 72 Arbejdere, og den betaler 10—12 pCt. højere Arbejdsløn end de øvrige Fabrikker. Paa Kongressen drøftede man hele Sagen, da Fabrikkens fremtidige Drift krævede en udvidet Kapitalanbringelse.

Formanden, A. Flodin, og Hovedkassereren, Ejner Jensen, forelagde et Forslag i den Henseende og gav en detaljeret Oversigt over hele Forholdet.

Kongressen bemyndigede Hovedledelsen til at søge den fornødne Kapital tilvejebragt, og derved sikre Fabrikens udvidede Drift.

Bemyndigelsen skete enstemmigt.

Indkomne Forslag.

Afdelingskasserer Hj. Jacobsen forelagde som Udvalgsordfører de indkomne Forslag og Udvalgets Indstilling dertil.

Man vedtog et Forslag om at optage de unge Arbejdere i Faget som halvtbetalende fra deres 16. Aar.

Forslag fra Afdelingerne.
Fagbladet.

Et Forslag fra Henry Hansen om paany at udgive Fagbladet for at opnaa den nøjeste Kontakt mellem Medlemmerne, Afdelingerne og Hovedledelsen, blev Genstand for en indgaaende Diskussion. Udvalgets Ordfører, Hj. Jacobsen, fraraadede Forslaget ud fra de Erfaringer, der havde medført, at man i sin Tid var ophørt med Udgivelsen. Forslaget forkastedes med 14 Ja og 36 Nej.

Sundhedsmæssige Foranstaltninger.

Fra Keramisk Fagforening forelaa et Forslag om forbedrede hygiejniske Forholdsregler indenfor Fabrikkerne. Det drejer sig om at opnaa saadanne Foranstaltninger, at man kan fjerne eller binde det farlige Støv i Arbejdslokalerne. Støvet i keramiske Virksomheder indeholder en Mængde Bestanddele, der gør, at det forstenes i Lungerne.

Derved opstaar Silicosen, som er anerkendt som en Erhvervssygdom, der giver Ret til Understøttelse efter Ulykkesforsikringsloven.

Desuden tilstræber man en Lov om, at Varmegraderne i Ovnene efter Brændingen skal ned under et vist Maximum, inden Ovnene maa tømmes. Det eneste Land, hvor en saadan Lov er gennemført, er England.

Lovudvalget havde samlet alle Afdelingskravene i følgende Resolution, der vedtoges enstemmigt:

»Kongressen vedtager at paalægge Hovedbestyrelsen at arbejde for, at det af Keramisk Fagforening stillede Forslag vedrørende Krav om hygiejniske Foranstaltninger paa Fabrikkerne fremsendes til Fabriksdirektoratet med Krav om, at de Foranstaltninger, der kræves, gennemføres snarest muligt, og at der indføres Kravet om Fastsættelse af en Maksimalgrænse for, hvilken Varmegrad der maa være i Ovnene, der kræves arbejdet i.«

Arbejdstid og Ferie.

I Tilknytning netop til Fagets særlige sundhedsfarlige Karakter motiveredes tillige et Forslag om, at der søges gennemført 2 Ugers Sommerferie for alle, der beskæftiges i Faget«, og tillige, at der indføres »40 Timers Arbejdsuge for alle, hvis Arbejdstid ligger derover«.

Indenfor Faget har forskellige Grupper lavere Arbejdstid end de 40 Timer, der kræves.

Lovændringer.

Man foretog derefter enkelte Lovændringer af intern Natur. Det drejede sig her bl. a. om Renskrivning og a jour Føring af den trykte Overenskomst og om Hovedledelsens Bevillingsmyndighed.

Valg af Ledelse.

Ved de derefter paafølgende Valg af Hovedledelsen genvalgtes A. Flodin med Akklamation til Formand.

Til Næstformand nyvalgtes V. O. Larsen, Keramisk Fagforening.

Til Hovedkasserer genvalgtes Ejner Jensen med Akklamation.

Til Hovedbestyrelsen valgtes for København: Hj. Jacobsen og Knud Nielsen, Porcelæns- og Fajancearbejdernes Fagf., M. C. Larsen, Keramisk Fagf., og H. Lindholm, Keramisk Malerforening.

Formændene for de københavnske Fagforeninger er selvskrevne Medlemmer af Hovedledelsen. Det er for Øjeblikket: Frk. Thyra Manicus Hansen, V. O. Larsen og Ejner Jensen.

For Sjælland-Lolland-Falsters Afdeling valgtes: Alb. Hansen, Lillerød, og Martin Schou, Knabstrup.

For Jylland: J. Christensen, Holstebro.

Til Revisorer valgtes Fr. Weymann og Henry Hansen.

Afslutning.

Ved Afslutningen takkede Chr. Brun for Samværet og omtalte Betydningen af Arbejdstidsspørgsmaalet og Tillidsmandsproblemerne, der havde beskæftiget Kongressen. For Arbejderklassens Fremtid var foruden disse to Problemer Ungdommens Tilknytning til Bevægelsen overordentlig vigtig, og Brun takkede Kongressen for dens Beslutning i dette Spørgsmaal og sluttede med at udtale Ønsket om, at Beslutningerne maatte styrke Samfølelsen, og udbragte et »Leve for en fortsat enig og fremadskridende Arbejderklasse«.

A. Flodin takkede de afgaaende Hovedbestyrelsesmedlemmer for deres Arbejde i Forbundets Tjeneste. Med Haabet om fortsat Fremgang og Enhedsfølelse sluttede han med et »Leve for Keramisk Forbund«.

De Delegerede sang derefter »Internationale«, inden Mødet opløstes.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1759.

Typografer hos Grafisk Kompagni.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. April 1933 i Sag Nr. 1759: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Grafisk Kompagni mod De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Typografforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Grafisk Kompagni indklaget De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Typografforbund for Brud paa Septemberforliget og den gældende Tarif.

I den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typografforbund i Marts 1930 afsluttede Tarif fastsattes bl. a. i § 2 A forskellige nærmere angivne Lønsatser for Overarbejde, hvorhos det sluttelig hedder »Overarbejde skal søges indskrænket og iøvrigt saa vidt muligt undgaas.«

I en den 4. Marts 1908 mellem Parterne afsluttet Overenskomst om Behandling af faglig Strid indenfor Bogtrykfaget i København hedder det endvidere:

»Da man imellem Organisationerne er enig om en Minimalløn, ordnes Lønnen for de dygtigere Arbejdere i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderen uden Indblanding fra andres eller fra Fagorganisationernes Side. Organisationerne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være til Stede, og efter at der forud har været ført Forhandling derom mellem Principalen og Arbejderne, har begge Organisationer Paataleret lige overfor hinanden gennem følgende Instanser:

.....«.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar iøvrigt ud paa følgende:

I Anledning af, at der for Tiden ikke findes ledige Skriftstøbere her i Byen, foretog Firmaet Grafisk Kompagni gennem et Fagblad Henvendelse i Udlandet og kom derved i Forbindelse med Skriftstøber Heinrich Johannes Schrodt fra Stuttgart, for hvem der derpaa, — netop under Henvisning til den foreliggende Mangel paa Arbejdere indenfor den nævnte Arbejdsgruppe, — gennem Justitsministeriet blev opnaaet Indrejse- og Opholdstilladelse her til Landet. Lønspørgsmaalet blev afgjort skriftlig, idet Schrodt accepterede Firmaets Tilbud om en Løn paa 68—70 Kr. plus fri Rejse. Torsdag den 6. April indfandt Schrodt sig paa Arbejdsstedet og henvendte sig derefter til Dansk Typografforbunds københavnske Afdeling for at tilmelde sig. Da Fagforeningen hørte, hvad den trufne Lønaftale gik ud paa, telefonerede Formanden straks til Firmaet og meddelte, at Schrodt ikke fik Tilladelse til at gaa i Arbejde under 75 Kr. Firmaet kunde imidlertid ikke anerkende Fagforeningens Ret til at blande sig i det foreliggende Lønspørgsmaal og afviste derfor den skete Henvendelse, hvilket imidlertid havde til Følge dels, at Fagforeningen forbød Schrodt at gaa i Arbejde under 75 Kr., og dels, at Fagforeningen forbød, at det Overarbejde hos Firmaet, som Mangel paa Arbejdskraft i nogen Tid havde nødvendiggjort, maatte fortsættes. Sagen blev derpaa — efter Klagernes videre Fremstilling — indberettet til Arbejdsgiverforeningen, hvorefter der under Hovedorganisationernes Medvirken den 11. April afholdtes et Møde, der imidlertid endte uden Resultat, bl. a. fordi Arbejdernes Repræsentanter ikke vilde lade Schrodt gaa i Arbejde for den aftalte Løn. Den paafølgende Dag er Schrodt dernæst bleven kaldt op i Fagforeningen, hvor man har anset hans fortsatte Ophold her i Landet uønskelig og derfor har foranlediget ham til at beslutte at rejse tilbage til Tyskland, hvorhos hans Fagforeningsbog blev afsendt til Berlin

og hans Opholdstilladelse annulleret, ligesom Fagforeningen udbetalte ham 150 Kr. til Dækning af hans Rejseudgifter. Senere samme Dag kom Schrodt imidlertid i Forbindelse med en Repræsentant for Firmaet, og han opgav derefter at rejse tilbage til Tyskland, hvorhos han til det tyske Gesandtskab indgav en den 12. April d. A. dateret Indberetning angaaende det passerede. — Klagerne gør gældende, at Fagforeningen ved sin i det foranstaaende beskrevne Fremgangsmaade har gjort sig skyldig i groft Brud paa de gældende Overenskomster. Den af Firmaet tilbudte Løn ligger ca. 7 Kr. over Fagets Minimalløn, der er 63 Kr. ugentlig, hvortil kommer Firmaets Tilsagn om fri Rejse, saaledes at der ikke foreligger noget som helst urimeligt i den trufne Lønaftale. I Overenskomsten er det dernæst udtrykkelig fastslaaet, at de personlige Lønninger aftales mellem Arbejdsgiveren og den enkelte Arbejder uden Indblanding fra andres eller fra Fagorganisationernes Side. Fagforeningen har derfor ved som sket at forhindre Schrodt i at gaa i Arbejde hos Grafisk Kompagni paa de aftalte Lønvilkaar handlet i Strid med Septemberforliget og Overenskomsten, ligesom det ogsaa er et Brud paa denne, at Fagforeningen har forbudt Firmaets Arbejdere at udføre nødvendigt Overarbejde, særlig naar dette Overarbejde skyldes, at Firmaet ikke kan faa den nødvendige Arbejdskraft anvist. Klagerne har herefter nedlagt Paastand om, at den skete organisationsmæssige Indblanding i Lønaftalen mellem Firmaet Grafisk Kompagni og Skriftstøber Schrodt ligesom det nedlagte Forbud mod Overarbejde kendes overenskomststridig, og at Dansk Typografforbund for sit Forhold idømmes en efter Rettens Skøn passende Bod, hvorved det bør tages i Betragtning, at lignende Forhold som de her under Sagen omhandlede i Løbet af det sidste halve Aar har været gjort til Genstand for Paatale under Sagerne Nr. 1646 og 1698.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De henviser med Hensyn til det givne Forbud mod Overarbejde til den citerede Bestemmelse i Tarifen, hvorefter »Overarbejde skal søges indskrænket og iøvrigt saavidt muligt undgaas«, og de gør i Forbindelse hermed gældende, at Grafisk Kompagni søger inddraget paa Værkstedet Arbejde, der overstiger den forhaandenværende Arbejdskrafts Ydeevne, og dermed gennem et Par Maaneder har indført 10 Timers Arbejdsdag for ca. Halvdelen af Personalet, saaledes at det givne Forbud har været fuldt berettiget. Hvad dernæst den med Schrodt trufne Lønaftale angaar, hævder de Indklagede, at Firmaet ved i sin Skrivelse af 20. Marts til Schrodt angaaende en Stilling som Skriftstøber at udtale: »Das Gehalt hier ist 67 zu 70 dänische Kronen nach Qualifikationen, freie Reise« i Virkeligheden har vildledet ham, idet Skriftstøbernes Gennemsnitsløn i København er over 80 Kr., saaledes at Schrodt altsaa har akcepteret Firmaets Tilbud under en fejlagtig Forudsætning om Lønniveauet. Dette var Grunden til, at Fagforeningens Formand i Forstaaelse med Schrodt ringede til Firmaet og søgte at faa hans Løn sat op til i ethvert Fald 75 Kr., idet han nemlig maa antages ikke at have villet akceptere den tilbudte Løn, saafremt de virkelige Lønforhold havde været ham bekendt. Naar Schrodt derfor under de foreliggende Omstændigheder henvendte sig til Fagforeningen, var det dennes Ret og Pligt at gøre ham opmærksom paa, at han var bleven vildledt, og det var herefter ganske naturligt, at han ikke agtede at arbejde for en lavere Løn end den sædvanlige. Fagforeningens Formand har ikke forbudt Schrodt at tiltræde Pladsen, men Schrodt har sluttet sig til Formandens Raad, nemlig at se Tiden an et Par Dage i Haab om gennem Forhandling med Firmaet at opnaa en for begge Parter akceptabel Løsning af Uoverensstemmelsen. Firmaet stillede sig imidlertid stadig afvisende. Dagen efter Mødet i Arbejdsgiverforeningen henvendte Schrodt sig paa Organisationens Kontor, og efter en Samtale med Formanden besluttede Schrodt sig til at rejse tilbage til Tyskland, naar han kunde blive holdt skadesløs for sine Rejseudgifter, hvorfor der udbetaltes ham 150 Kr. mod Regres overfor Firmaet, der har refunderet Beløbet. Schrodt blev saaledes Onsdag den 12. April frameldt København; hans Medlemsbog i »Verband der Deutschen Buchdrucker« blev afsendt til det tyske Typograf-Forbunds Hovedkontor i Berlin, og siden har Organisationen ikke set Schrodt. Naar Schrodt som angivet alligevel er forblevet i København og har afgivet en Indberetning til det tyske Gesandtskab, maa dette skyldes Pres fra Bogtrykkerforeningen. Fra Forbundets Side har der ikke været lagt noget Pres paa Schrodt; Forbundet har kun retledet ham og gjort ham bekendt med de virkelige faktiske Forhold med det Resultat, at han derefter ikke har villet gaa i Arbejde.

Medens der under Sagen ikke er tilvejebragt nogen nærmere Dokumentation med Hensyn til de i København gældende almindelige Lønninger, er det om Lønforholdene hos det klagende Firma bl. a. oplyst, at tre sammesteds ansatte Skriftstøbere har en ugentlig Løn af 77 Kr., og at disse alle har arbejdet i Firmaets Tjeneste i en længere Aarrække og altsaa er ældre veltjente Arbejdere. Det foreliggende giver herefter ikke nogen beføjet Anledning til at gaa ud fra, at der skulde være noget urimeligt i Firmaets Tilbud om en 7 Kr. over Fagets Minimalsats liggende Løn med Tillæg af fri Rejse overfor en udenlandsk Arbejder, om hvis Kvalificationer man paa det Tidspunkt var ganske ubekendt. Efter samtlige under Sagen foreliggende Oplysninger — derunder navnlig ogsaa en af Schrodt under Domsforhandlingen afgiven Vidneforklaring — kan der dernæst efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, at Schrodt, ogsaa efter at han var bleven bekendt med Fagforeningens Opfattelse, fremdeles har ønsket at tiltræde Pladsen hos Firmaet, og at det alene skyldes direkte Paavirkning fra Fagforeningens Side, naar han ikke har tiltraadt den ham tilbudte og af ham antagne Stilling og sluttelig har bestemt sig til at vende tilbage til Tyskland, hvorved bemærkes, at han før sin Indrejse har været arbejdsløs i ca. 1½ Aar, og at den tilbudte Løn ligger over den tilsvarende Løn i Tyskland. Det maa herefter anses tilstrækkelig godtgjort, at der

fra Fagforeningens Side har foreligget ikke en blot Raadgivning og Vejledning, men en Indblanding i de personlige Lønforhold, som har været stridende mod den gældende Overenskomst. Schrodt har derfor været og er fremdeles berettiget til at tiltræde Stillingen hos Firmaet paa de ham tilbudte Lønvilkaar, uden at der i den Anledning lægges ham nogen Hindring i Vejen eller beredes ham nogen Chikane. Der er endelig ikke oplyst noget nærmere om de med Firmaets Krav om Overarbejde forbundne Omstændigheder, og da et eventuelt foreliggende Misbrug maa gøres til Genstand for Paatale ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, ligesom det paaklagede Forbud mod Overarbejde er ensbetydende med en kollektiv Nægtelse heraf, har ogsaa det nedlagte Forbud været overenskomststridig. De Indklagede vil herefter for deres i det foranstaaende beskrevne Forhold være at anse med en Klagerne tilfaldende Bod, der efter Sagens særlige Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til 2000 Kr., hvorhos de vil have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Typografforbund bør til Klagerne Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening betale en Bod af 2000 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1764.

Arbejdsmænd hos Firmaet Wright, Thomsen & Kier.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Maj 1933 i Sag Nr. 1764: Dansk Arbejdsforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem, Firmaet Wright, Thomsen & Kier mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund samt dettes Glostrup-Afdeling.

Firmaet Wright, Thomsen & Kier udfører for Tiden et større Arbejde paa Gl. Køge Landevej, derunder Lægning af Kloakledninger gennem Brøndbyerne. Dette Arbejde var paabegyndt paa Timeløn, men ved en Forhandling den 5. eller 6. April 1933 mellem Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Glostrup og Firmaet blev der truffet en Aftale om Arbejdets Udførelse i Akkord. Aftalen blev ikke skriftlig fikseret med det samme, men man var enig om, at Firmaet bagefter skulde sætte den skriftligt op og sende Fagforeningsformanden den til Underskrift. Dette skete ogsaa, men Formanden, der ikke mente, at Dokumentet var helt i Overensstemmelse med den mundtlige Aftale, undlod at skrive det under og sende det tilbage. Fra Firmaets Side lagde man ikke nogen Vægt herpaa, idet man gik ud fra, at Aftalen var i Orden.

Ifølge det af Firmaet opsatte Dokument skulde Aftalen i Hovedsagen gaa ud paa, »at Dansk Arbejdsmandsforbund, Glostrup, overtog Lægningen af Rørledningen for de i Prislisten Side 84, 85 og 86 staaende Priser, idet Folkene for disse Priser skulde udføre alt Arbejde, saasom Afstivning, Vandlænsning, Vulstkasser, Tilfyldning, Stampning, kort sagt alt nødvendigt Arbejde til Ledningsarbejdets Fuldendelse.«

Arbejdet fortsattes derefter til d. 4. Maj, hvilken Dag samtlige derved beskæftigede Arbejdere, ialt 60 Mand, uden Varsel forlod Arbejdet.

Der blev straks optaget Forhandlinger mellem Organisationerne for at faa Arbejdet i Gang igen, men under disse Forhandlinger blev det fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side hævdet, at der ikke af Firmaet var foretaget tilstrækkelig Afstivning, saa at Arbejdet var forbundet med Livsfare, hvorfor man ikke turde paatage sig Ansvaret for at paabyde Arbejderne at genoptage Arbejdet. Den 5. Maj blev der foretaget en Besigtigelse af Arbejdet, hvorved man fra Arbejdsgivernes Side ikke kunde erkende, at der var nogen Grund til at klage over manglende Afstivning, medens Forbundets Repræsentant fastholdt sit Standpunkt. Et derefter afholdt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen endte uden Resultat.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem Firmaet Wright, Thomsen & Kier indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund samt dettes Glostrup-Afdeling med Paastand om, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der i den Anledning paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund solidarisk med dets Glostrup-Afdeling en Bod, fastsat efter Rettens Skøn.

Klagerne, der bestrider, at Arbejdsnedlæggelsen har noget som helst at gøre med Afstivningsspørgsmaalet, som overhovedet ikke forinden har givet Anledning til nogen Klage fra Folkenes Side, henviser til, at Standsningen ikke alene er i Strid med Septemberforliget og Fagets Overenskomst, men tillige er iværksat i Strid med Loven af 31. Januar 1933 § 2, der indtil 1. Februar 1934 forbyder enhver Strejke eller Lockout.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet under Henvisning til Bestemmelsen i § 5 i Normen for Regler for Behandling af faglig Strid, hvorefter de almindelige Regler kan tilsidesættes, naar Hensynet til Liv, Ære eller Velfærd afgiver tvingende Grund til at standse Arbejdet, forinden Mægling kan foretages, idet de hævder, at der her har foreligget et Tilfælde af denne Art. De Indklagede gør gældende, at der vel er blevet truffet Aftale med Fagforeningsformanden om Akkordpriser for Arbejdet, men at det har været en Forudsætning, at blandt andet almindeligt Afstivningsarbejde skulde holdes udenfor de aftalte Priser. Det er saaledes Firmaet, der har skullet afholde Udgifterne ved den nødvendige Afstivning, og Firmaet har ifølge de Indklagedes Anbringende nægtet at efterkomme Folkenes gentagne Krav om, at Afstivning skulde foretages.

For Retten er der afgivet Forklaring blandt andet af Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbunds Glostrup-Afdeling Jørgensen, der med Hensyn til Akkordaftalen har forklaret, at der vel var Enighed om, at visse Afstivningsarbejder skulde udføres uden særlig Betaling, men at man herved gik ud fra, at der kun i ganske ringe Omfang vilde

blive Brug for Afstivning. Da han modtog Firmaets skriftlige Formulering, fandt han, at Arbejdernes Forpligtelse saa vel i denne Henseende som med Hensyn til de øvrige nødvendige Arbejder var formet alt for vidtgaaende, hvorfor han ikke vilde skrive under, men haabede, at det hele vilde glide i Henhold til det mundtligt aftalte. Han har videre forklaret, at Folkene forinden Standsningen gentagne Gange til ham har beklaget sig over, at de ikke kunde faa Materiale til Afstivning, hvortil han har svaret, at det skulde de forlange.

Ingeniørerne B. A. Jørgensen og Ladegaard, der efter hinanden har haft Ledelsen af det paagældende Arbejde, har forklaret, at der ikke overfor dem fra Folkenes Side er fremkommet nogensomhelst Henvendelse eller Klage i Anledning af manglende Afstivning. Ladegaard, der havde Ledelsen, dengang Arbejdet blev forladt, har derimod forklaret, at der overfor ham er blevet angivet som Grund hertil, at Folkene var misfornøjede med, at de ikke kunde faa klar Besked paa, om de havde Akkord eller ikke.

Fra de Indklagedes Side har man ikke ført nogen af de paagældende Arbejdere som Vidner.

Som Sagen herefter foreligger oplyst, maa der gaas ud fra, at Spørgsmaalet om utilstrækkelig Afstivning ikke har spillet nogen Rolle som Motiv til Arbejdsnedlæggelsen, men at dette Spørgsmaal først er rejst bagefter, og der kan derfor ikke ved Bedømmelsen af Arbejdsstandsningen tillægges det nævnte Spørgsmaal nogen Betydning, selv om Dansk Arbejdsmandsforbund — hvad der dog ikke kan anses godtgjort — maatte have Ret i, at Afstivning burde have været foretaget i større Omfang end sket. Det skal herved bemærkes, at Firmaet for Retten har afgivet Erklæring om, at alt fornødent Materiale vil være til Stede paa Arbejdspladsen, og at Afstivning vil blive foretaget i det Omfang, hvori det fra Arbejdernes Side maatte ønskes.

Den virkelige Grund til Arbejdsstandsningen har sikkert været den ved Ingeniør Ladegaards Forklaring oplyste, og der er herefter ingen Tvivl om dens Ulovlighed. De Indklagede gør nu gældende, at Forbundet og dets Glostrup-Afdeling er ganske uden Andel i selve Standsningen, og at deres Stilling til Sagen i alt Fald udelukkende har været bestemt ved Hensynet til Arbejdernes Sikkerhed, saa at der ikke for deres Vedkommende kan være Tale om noget Bodansvar.

Heri kan der dog ikke gives de Indklagede Medhold. Efter det oplyste var de 60 Mand delt i 4 Sjak, af hvilke i alt Fald det ene arbejdede under saadanne Forhold, at Afstivning var overflødig, og heller ikke for de andres Vedkommende kan det antages, at det skulde have været uforsvarligt at lade Arbejdet genoptage, saaledes at der derefter forhandledes om Afstivning, hvad Firmaet har været fuldkommen villig til. Afdelingen og Forbundet findes derfor ved deres Holdning at have paadraget sig Medansvar for Arbejdsstandsningen. For Afdelingens Vedkommende maa tillige bemærkes, at Formanden har forsømt at give Folkene klar Oplysning om Resultatet af hans Forhandling med Firmaet. Der vil herefter være at paalægge Dansk Arbejdsmandsforbund in solidum med dets Glostrup-Afdeling en Bod, der efter Omstændighederne vil kunne bestemmes til 1500 Kr., hvorved bemærkes, at det maa betragtes som en skærpende Omstændighed, at Arbejdsstandsningen er sket indenfor det Tidsrum, i hvilket enhver Strejke eller Lockout er forbudt ved Lov.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig.

I Bod til Klagerne betaler Dansk Arbejdsmandsforbund in solidum med dets Glostrup-Afdeling 1500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1766.

Arbejdsmænd hos Skagensbanen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Juni 1933 i Sag Nr. 1766: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Skagensbanens Vegne.

Mellem Skagensbanen og Dansk Arbejdsmandsforbund blev der den 27. November 1930 under Hovedorganisationernes Medvirkning indgaaet en Overenskomst om Lønningsforholdene for de ved Banen beskæftigede løse Arbejdere, hvorved blandt andet Timelønnen blev fastsat til 1 Kr. 05 Øre. Denne Overenskomst var af Banen opsagt til Udløb i April d. A., men blev forlænget i Henhold til Loven af 31. Januar d. A.

I Marts Maaned d. A. foreslog Skagensbanens Ledelse 6 ved Banen gennem en Aarrække til Stadighed beskæftigede Arbejdere, at de skulde overgaa til fast Maanedslønning, og med 4 af disse Arbejdere blev det derefter aftalt, at de skulde arbejde paa en fast Maanedsløn af 160 Kr. i Tiden fra 1. April til 1. November med en Arbejdstid af 8 Timer daglig. De 3 af Arbejderne indgik endvidere paa i Tiden fra 1. November til 1. April at arbejde for en Maanedsløn af 120 Kr. med en daglig Arbejdstid af 7 Timer.

Aftalerne indeholdt intet om Opsigelsesvarsel, men efter at nærværende Sag var opstaaet har Banen stillet Tilbud om et gensidigt Opsigelsesvarsel paa 3 Maaneder.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne nedlagt Paastand paa, at Ledelsen af Skagensbanen kendes pligtig til at annullere de nævnte Aftaler og aflønne de paagældende Folk efter Overenskomsten af 27. November 1930, samt paa at Banen idømmes en Bod for Brud paa denne Overenskomst.

De Indklagede paastaar Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at Overenskomsten af 1930 er begrænset til at angaa de ved Banen beskæftigede »løse« Arbejdsmænd, og at Overenskomsten

saaledes forudsætter, at Banen kan have faste Arbejdere, hvis Forhold ikke bebøres af Overenskomsten. Fra Banens Side ønskede man at knytte de paagældende Arbejdere fastere til Banen. De trufne Aftaler giver ganske vist Arbejderne en noget mindre Løn end hvis de havde arbejdet paa Timeløn *med fuld Beskæftigelse,* men byder dem paa den anden Side Sikkerhed for en fast Løn, uanset om de i Maanedens Løb har været fuldt beskæftigede eller ej. Efter de Indklagedes Fremstilling er der ikke fra Banens Side udøvet noget Pres paa de paagældende 4 Arbejdere, men disse er ganske frivilligt indgaaet paa den nye Lønningsordning.

Efter det under Sagen oplyste har de ved Banen til Stadighed beskæftigede Arbejdere i det sidst forløbne Regnskabsaar under Timelønsordningen haft en gennemsnitlig Aarsindtægt paa ca. 1920 Kr., medens de efter Ordningen med Maanedsløn vil tjene 1720 Kr. aarlig. Hvorledes de indtjente 1920 Kr. fordeler sig mellem Sommer- og Vintersæsonen, er ikke oplyst.

Fra de Indklagedes Side er det anført, at det af Hensyn til Banens nedsatte Drift ikke kan paaregnes, at en Timelønsordning for Fremtiden vil give Arbejderne samme Indtægt som hidtil.

Retten maa, allerede efter selve Indholdet af Overenskomsten af 1930, antage, at de paagældende til Stadighed beskæftigede Arbejdere hidtil har henhørt til den Gruppe af »løse Arbejdsmænd«, som omfattes af Overenskomsten, og Retten kan ikke statuere, at de paagældende alene ved, som sket, at blive sat paa Maanedsløn, selv med et gensidigt Opsigelsesvarsel paa 3 Maaneder, skulde overgaa til den egentlige Funktionærklasse og derved skulde falde udenfor Overenskomstens Omraade.

En Omordning af Lønforholdene som den stedfundne vil derfor ikke lovligt kunne iværksættes uden en Ændring af den kollektive Overenskomst, hvortil der vilde udkræves Samtykke af den modstaaende Organisation, uanset at de enkelte Arbejdere for deres Vedkommende frivilligt har tiltraadt Ændringen.

Herefter maa Klagernes Paastand tages til Følge, saaledes at de paagældende Arbejdere fra 1. Juli d. A. at regne bliver at aflønne efter Overenskomsten af 1930.

I Bod til Dansk Arbejdsmandsforbund findes Skagensbanen at burde betale 200 Kr.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

De med de ovennævnte Arbejdere trufne Aftaler om Maanedslønning annulleres, og de paagældende Arbejdere bør fra 1. Juli d. A. at regne aflønnes efter Overenskomsten af 27. November 1930.

I Bod til Dansk Arbejdsmandsforbund betaler Skagensbanen 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1769.

Havnearbejdere i Sønderborg.
Overdragelse af Arbejde fra den ene Arbejdsgiver til den anden.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. Aug. 1933 i Sag Nr. 1769: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling i Sønderborg mod Dansk Arbejdsgiverforening for Havne- og Købmandsorganisationen for Sønderborg Amt og dennes Medlem Skibsmægler Chr. C. Albretsen.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling A i Sønderborg indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Havne- og Købmandsorganisationen for Sønderborg Amt og dennes Medlem Skibsmægler Chr. C. Albretsen for Brud paa den gældende Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Den 2. December 1932 lossedes for Skibsmægler Albretsen til Oplægning i Pakhus 100 Tons Majs fra det i Sønderborg Havn liggende M/S »Junior«. Skønt der i den gældende Overenskomst er fastsat Akkordpris for Arbejdet fra Pakhusdør til Oplægningsstedet i Pakhuset, traf Skibsmægleren Aftale med en Vognmand om at udføre Arbejdet i Pakhuset, idet Vognmanden ikke alene var engageret til at køre Majsen til det ca. 18 Meter lange Stykke fra Skibet til Pakhusdøren, men ogsaa til herfra pr. Sækkevogn at transportere Sækken det ca. 9 Meter lange Stykke ind til Midten af Pakhuset, hvor Hejseværket findes, og her foretage Anhugning. Vognmanden var altsaa antaget til at udføre et Arbejde, som Arbejdsmændene i Overenskomsten har Akkordpris for, og at udføre dette, skønt der i Overenskomstens § 14 findes en Bestemmelse saalydende:

»Arbejdsgiverne overlader Lager-, Plads- og Pakhusarbejde i Forbindelse med Losning og Lastning til D. A. F., og man er enig om, at D. A. F.s Afdeling A i al Almindelighed skal have første Ret til dette .....«.

Det fremgaar efter Klagernes videre Fremstilling klart og tydeligt af denne Bestemmelse, dels at Arbejdet i Pakhus i Forbindelse med Losning skal overlades til Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, og dels, at af disse Medlemmer er det igen Medlemmerne af Afdeling A, der har fortrinsvis Ret til Arbejdet, der altsaa ikke af Arbejdsgiverne kan overlades til andre end Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer. Der har ikke været forhandlet med Havnearbejderne (Afdeling H) om at fratage dem nogen Del af Arbejdet, og disse har ingen Ret til at protestere, naar de faar at vide, at de kun skal losse fra Skibet til Vogn. Straks efter Arbejdets Paabegyndelse paatalte Afdelingen A først overfor Skibsmægleren og derefter overfor den lokale Arbejdsgiverforening det ommeldte Forhold som overenskomststridig, men uden Resultat, i hvilken Forbindelse Klagerne ogsaa henviser til Overenskomstens § 9, hvorefter »Arbejdsmandsforbundet (Fagforeningen) eller Arbejdsgiverorganisationen ikke har Ret til ensidigt at vedtage nogen som helst Bestemmelse ved-

rørende Arbejdsforholdene i Sønderborg udover, hvad nærværende Overenskomst omfatter«. Klagerne har endelig anbragt, at der den 5. Januar d. A. gjorde sig nøjagtigt samme Forhold gældende med Hensyn til Losning og Oplægning af 120 Tons Byg fra M/S »Delphin«, hvor ogsaa Vognmanden i Strid med Overenskomsten udførte Arbejdet paa Lageret, og med hvilket Forhold der ligeledes uden Resultat protesteredes saavel overfor Mægleren som overfor Arbejdsgiverforeningen. Under Henvisning til foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* den foran beskrevne Arbejdsmethode kendes ulovlig, *at* der tilkendes Arbejderne det Beløb, som de har mistet i Arbejdsfortjeneste, og som udgør 66 Kr. *samt at* de Indklagede idømmes en efter Rettens Bestemmelse fastsat Bod, der tillige kan tjene som Dækning for den mistede Arbejdsfortjeneste.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at den citerede Bestemmelse i Overenskomstens § 14 i hvert Fald ikke afskærer en Arbejdsgiver fra at give Arbejdet med Varens Levering paa Pakhus i Entreprise til en Vognmand, idet en faglig Overenskomst ikke udelukker en Arbejdsgiver fra at give noget af Overenskomsten omfattet Arbejde i Entreprise til en anden Arbejdsgiver. Arbejdsgiverne plejer til det heromhandlede Arbejde at anvende Havnearbejdere, og i den mellem Havne- og Købmandsorganisationen for Sønderborg Amt og Dansk Arbejdsmandsforbund, Afdeling H, den 30. September 1930 afsluttede Overenskomst hedder det bl. a.:

»Ved Akkordarbejde forstaas: frit paa Vogn, Banevogn eller Pakhusdør i forreste Pakhuslinie, og naar Varerne kan bæres, trilles eller befordres paa Trolje paa Plads i Pakhuset ...«. Den konkret foreliggende praktiske Situation var saaledes, at man, hvis Varen skulde trilles videre fra Skib til Pakhus, skulde bygge Stillads, som maatte nedtages, naar Havnetoget passerer, hvilket var besværligt, og man tilkendegav derfor Havnearbejderne at ville ordne sig som sket, hvorefter Arbejdet gik i Gang uden Protest fra Havnearbejderne, og Afdeling A.s Folk har herefter ikke noget at beklage sig over.

Som det fremgaar af det ovenfor udviklede, bunder Striden mellem Parterne i en Uoverensstemmelse angaaende den nærmere Forstaaelse af den citerede Bestemmelse § 14 i den mellem Parterne afsluttede Overenskomst. Herefter, og da Prøvelsen af den foreliggende Uoverensstemmelse efter samtlige dermed forbundne Omstændigheder rettest bør foregaa ved en faglig Voldgift, vil Spørgsmaalet være at henvise til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger 300 Kr. vil være at udrede af hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Sag og Spørgsmaalet angaaende Forstaaelsen af Overenskomstens § 14 henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1771.

Jord- og Betonarbejdere hos Medlemmer af Brolæggerlauget i København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Juni 1933 i Sag Nr. 1771: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling: Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København mod Dansk Arbejdsgiverforening for Brolæggerlauget i København.

Den 5. Februar d. A. blev der af Opmanden i en faglig Voldgiftsret afsagt Kendelse i en mellem Jord- og Betonarbejdernes Fagforening og Entreprenør Edv. Ahrenkilde opstaaet Tvist angaaende Betaling for Sætning af Kantsten (Bordursten) under Udførelse af et større Arbejde ved Omprofilering af Jagtvejen her i Byen. Fagforeningen krævede dette Kantstensarbejde aflønnet med 71 Øre pr. løbende Meter i Henhold til den faglige Overenskomsts Punkt 71 »Medhjælp ved Sætning af 1. Sort Kantsten paa færdigblandet Betonunderlag, hvor Betonen udlægges i 15 cm Tykkelse under Kantstenene, og der bagstøbes i 15 cm Bredde bag Kantstenene indtil 15 cm under færdig Kantstenshøjde, betales pr. løbende Meter med Udgravning 0—5 cm med 68 Øre«, hvortil krævedes et Tillæg af 3 Øre pr. løbende Meter, fordi Behandlingen af Bordursten betales 3 Øre højere pr. Meter end Behandling af Kantsten. Subsidiært paastod Fagforeningen, at der, hvis dens principale Paastand ikke toges til Følge, fordi der ikke var udført Bagstøbning, tilkendtes Arbejderne en Pris af ihvert Fald 57 Øre pr. løbende Meter, idet Bagstøbningen efter Mængdeforholdene af Beton maatte beregnes til 14 Øre pr. løbende Meter. Entreprenøren paastod Arbejdet afregnet med 46 Øre pr. løbende Meter efter Overenskomstens Punkt 128 »Medhjælp ved Lægning af Bordursten, incl. Aflæsning, eventuel Aflæsning og Udfyldning af Sand. Med Udgravning 0—5 cm ... 38 Øre«, og Punkt 131 »Hvor Bordurstenene lægges paa færdigblandet Betonunderlag, gives et Tillæg til Grundprisen af 8 Øre«. Ved Opmandens Kendelse blev Fagforeningens principale Paastand forkastet, *fordi Arbejdet var udført uden Bagstøbning,* hvorimod Fagforeningens Paastand med Hensyn til Prisens Beregning blev taget til Følge, dog saaledes at Prisen ikke fastsættes til 57 Øre, men til 56 Øre pr. løbende Meter.

Den 14. Februar blev Arbejdet endelig afregnet med Folkene overensstemmende med den afsagte Kendelse.

Senere blev det fra Folkenes Side gjort gældende, at der i Virkeligheden — og altsaa i Strid med Opmandskendelsens Forudsætninger — var udført Bagstøbning, og ved Skrivelse af 7. April anmodede Fagforeningen derfor Brolæggerlauget om at drage Omsorg for Udskrivelse til Mæglingsmøde i Anledning af en Uenighed med Entreprenør Ahrenkilde i Anledning af det ovennævnte Brolægningsarbejde, »Uenigheden« — hedder det i Skrivelsen — »bestaar i Krav paa Ekstrabetaling ved Lægning af Bordursten«. I sin Svarskrivelse erklærede Lauget, at det omhandlede Stridsspørgsmaal var afgjort ved faglig Voldgift, at Lauget betragtede Sagen som afsluttet, og at man derfor

ikke ansaa det for paakrævet, at nogen Mægling eller andet Møde blev afholdt. Under et den 10. Maj mellem Hovedorganisationerne afholdt Fællesmøde foreslog Fagforeningen, at Sagen skulde søges afgjort ved en fælles Henvendelse til Opmanden, men Arbejdsgiverne vilde ikke indgaa herpaa.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling: Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Brolæggerlauget i København med Paastand om, at det kendes ulovligt, at Lauget har nægtet at gaa med til Sagens Behandling efter Reglerne om Afgørelse af faglig Strid, og at der i denne Anledning idømmes Lauget en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de gør gældende, at Stridsspørgsmaalet har fundet sin endelige Afgørelse ved den afsagte Opmandskendelse, at denne Sag herefter ikke kan kræves genoptaget, og at det i saa Henseende maa være uden Betydning, at Klagerne anser Kendelsen for urigtig som byggende paa mangelfulde Oplysninger, idet hver af Parterne selv maa bære Ansvaret for Sagens fulde Oplysning for den faglige Voldgiftsret og maa løbe Risikoen for at fortabe Indsigelser, som ikke er fremsat inden Sagens Afgørelse. Iøvrigt hævder de Indklagede, at Bagstøbning ikke ifølge Konditionerne for Arbejdet skulde udføres og ejheller er udført, og at det af de Indklagede nu fremsatte Krav derfor ogsaa er materielt uberettiget.

Under Sagens Behandling her for Retten har den i Københavns Kommune ansatte Vejinspektør, der førte Tilsyn med Arbejdets Udførelse, bekræftet, at Bagstøbningen ikke er udført. Heroverfor har de Indklagede anført, at der i hvert Fald, selv om der ikke er udført Bagstøbning i egentlig teknisk Forstand, efter Entreprenørens Ordre er anbragt og behandlet en Betonmængde bag Kantstenene, og at det herved fremkomne Tillægsarbejde ikke er taget i Betragtning ved den i Kendelsen foretagne Prisberegning. Vejinspektøren har hertil udtalt, at der ikke ved Arbejdets Udførelse er anvendt og behandelt en større Betonmængde end ved saadan Kantstens-Sætning sædvanligt og passende.

I de af Indklagede fremsatte almindelige Betragtninger om en faglig Voldgiftskendelses endelige og bindende Karakter maa Retten give de Indklagede Medhold, og hvad den foreliggende Sag angaar, maa det efter det oplyste statueres, at de af Fagforeningen efter Kendelsens Afsigelse fremsatte Indsigelser har været af den Art, at de nu maa være afskaarne. Det vilde derfor være hensigtsløst nu at henvise Sagen til fornyet Mægling og faglig Voldgift.

Paa den anden Side maa der i Princippet gives Klagerne Medhold i, at den Omstændighed, at en faglig Voldgiftskendelse er afsagt om en foreliggende Tvist, ikke uden videre kan berettige den ene af Parterne i det paakendte Forhold til at afvise et af den anden Part fremsat Krav om fornyet *Mægling* angaaende den paakendte Tvist. Ifølge Normen for Regler om Behandling af faglig Strid, der er gældende mellem Parterne, bør *enhver Uenighed* af faglig Karakter søges bilagt ved Mægling, eventuelt ved Voldgift. Og ligesom der kan opstaa Tvivl om en afsagt Kendelses Forstaaelse og Rækkevidde, saaledes vil der ogsaa kunne forekomme Tilfælde, hvor en afsagt Kendelse maa kunne opnaas omgjort eller ændret, jfr. i denne Forbindelse Retsplejelovens §§ 221 og 423. Hvis Parterne er enige, vil det være naturligst, at der i saadanne Tilfælde sker en fornyet Henvendelse til den faglige Voldgiftsret, der har afsagt Kendelsen, men kan Enighed herom ikke opnaas, maa Fagets almindelige Regler om Mægling og Voldgift følges. Naturligvis maa der ikke finde Misbrug Sted af Fagets Mæglings- og Voldgiftsinstitutioner, men nogen nævneværdig almindelig Fare for, at saadanne Misbrug skulde ske, skønnes ikke at være tilstede. Fremtræder imidlertid en Mæglingsbegæring som et saadant Misbrug, bør den kunne afvises af Modparten — paa eget Ansvar overfor den faste Voldgiftsret.

Hvad den foreliggende Sag angaar, maa det fremhæves, at Fagforeningens Begæring om Mægling i Skrivelsen af 7. April alene fremtræder som en Begæring om Mægling i den allerede paakendte Sag, uden at der gøres nærmere Rede for de Omstændigheder, der efter Fagforeningens Formening kunde føre til et nyt Resultat, og under de derefter følgende Forhandlinger mellem Organisationerne har Fagforeningen henholdt sig til, at der *var udført* Bagstøbning, medens det ved Kendelsen aabenbart var afgjort, at Bagstøbning *ikke var udført*. Først under Sagens Behandling her for Retten ses det at være gjort gældende af Fagforeningen, at der maaske ikke er udført egentlig Bagstøbning, men dog et andet Arbejde, som mulig kunde have begrundet en anden Pris end den i Kendelsen anførte.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder finder Retten ikke aldeles tilstrækkelig Grund til at statuere, at Lauget har handlet ulovligt ved at afvise Begæringen om Mægling.

Sagens Omkostninger findes at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Sag Nr. 1772:

Kvindelige Mølleriarbejdere paa Fabrikken »Ota« i Nakskov.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Juli 1933 i Sag Nr. 1722: De samvirkende Fagforbund for Dansk Mølleriarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for A/S »Ota«, Nakskov.

Mellem Kvindernes Fagforening i Nakskov, der var en Underafdeling af det lollandske Arbejdsmandsforbund, der stod udenfor De samvirkende Fagforbund, og Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov paa A/S »Ota«, Nakskovs Vegne blev

der den 8. April 1927 oprettet en Overenskomst, i hvis § 5 det hedder:

»Med Hensyn til denne Overenskomsts Løbetid, Opsigelsesfrist, Regulering efter Pristallet etc., forholdes i Overensstemmelse med de i Overenskomsten imellem Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn og Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og Omegn (Havneoverenskomsten) fastsatte Regler.«

hvorved bemærkes, at Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn ligeledes var en Underafdeling af det lollandske Arbejdsmandsforbund.

I 1930 blev Kvindernes Fagforening ekskluderet af det lollandske Arbejdsmandsforbund. Dette Forbund blev derefter opløst den 30. Marts 1932 og dets Medlemmer overgik til tilsvarende Organisationer under Dansk Arbejdsmandsforbund.

I 1932 søgte Mølleriarbejderforbundet at faa kvindelige Mølleriarbejdere til at indtræde som Medlemmer i Forbundet, og den 1. December 1932 indmeldte samtlige paa Fabrikken »Ota« arbejdende Kvinder sig i Mølleriarbejderforbundet. Den 30. December 1932 tilstillede Forbundet Fabrikken »Ota« en Skrivelse, hvori det hedder:

»Som det sikkert er det ærede Aktieselskab bekendt, er de hos Dem arbejdende Kvinder indmeldt i vort Forbund fra 1. December d. A. at regne, hvorfor vi herved for en Ordens Skyld paa de paagældende Kvinders Vegne opsiger den for disse Kvinder hos A/S »Ota« gældende Overenskomst af 8. April 1927 til Ophør til dennes Udløbtid den 15. April 1933.«

I April 1933 forhandledes mellem Mølleriarbejderforbundet og Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening om Oprettelse af en Overenskomst for Kvinder, ved hvilke Forhandlinger Fabrikken »Ota« var repræsenteret uden dog at være Medlem af den nævnte Arbejdsgiverforening, og ved disse Forhandlinger hævdede Mølleriarbejderforbundet, at Overenskomsten af 1927 var endelig bortfaldet, medens Fabrikken »Ota« hævdede, at denne Overenskomst endnu bestod, idet den trods Opsigelsen af 30. December 1932 var forlænget ved Lov 31. Januar 1933.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund paa Dansk Mølleriarbejderforbunds Vegne indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S »Ota«s Vegne og nedlagt Paastand paa, at den ovennævnte Overenskomst af 8. April 1927 er bortfaldet, og at Mølleriarbejderforbundet som en Følge deraf frit kan anvende de Kampskridt, der maa anses nødvendige for Gennemførelse af en Overenskomst for Kvinder.

De Indklagede paastaar sig frifundne.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Overenskomsten af 1927 er bortfaldet, idet Kvindernes Fagforening i Nakskov efter at være udtraadt af det lollandske Arbejdsmandsforbund, og efter at de paa Fabrikken arbejdende Kvinder har indmeldt sig i Mølleriarbejderforbundet, er opløst, da en Overenskomst ikke længere kan være gældende, naar den ene af de kontraherende Organisationer ikke mere eksisterer. I hvert Fald hævder Klagerne, at Overenskomsten af 1927 maa være bortfaldet, fordi § 5 i Overenskomsten forudsætter, at der bestaar et Overenskomstforhold mellem det lollandske Arbejdsmandsforbund og Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov; da dette Overenskomstforhold er ophørt ved det lollandske Arbejdsmandsforbunds Ophævelse den 30. Marts 1932, er Grundlaget for Overenskomsten af 1927 og dermed selve Overenskomsten bortfaldet.

De Indklagede anfører herimod, at det aldrig er meddelt Fabrikken, at Kvindernes Fagforening i Nakskov skulde være ekskluderet af det lollandske Arbejdsmandsforbund, eller at Kvindernes Fagforening skulde være ophævet. I de siden 1927 forløbne Aar har Fabrikken stedse aflønnet sine kvindelige Arbejdere efter Overenskomsten af 1927; den af Mølleriarbejderforbundet skete Opsigelse af Overenskomsten af 1927 viser ogsaa, at Forbundet har anset Overenskomsten for bestaaende, og først efter at Loven af 31. Januar 1933 har forlænget alle løbende Overenskomster, har Forbundet i Modstrid med sit tidligere Standpunkt hævdet, at Overenskomsten er bortfaldet under Angivelse af, at Kvindernes Fagforening i Nakskov ikke længere eksisterer. — At Overenskomsten af 1927 i § 5 henviser til Overenskomsten med Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn bringer ikke Grundlaget for Overenskomsten af 1927 til Ophør, da Overenskomsten med Arbejdsmændenes Forbund efter dettes Indtræden i Dansk Arbejdsmandsforbund er fornyet med visse Ændringer den 3. Juni 1932.

Foreløbig bemærkes, at den Omstændighed, at § 5 i Overenskomsten af 1927 henviser til Overenskomsten med Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn, ikke kan medføre, at den første Overenskomst ikke stadig kan gælde med samme Indhold som før.

Selv om Kvindernes Fagforening i Nakskov efter Eksklusionen i 1930 maatte være ophørt at eksistere, hvorom intet bestemt er oplyst, kan de paa Fabrikken arbejdende Kvinder ikke ved at indmelde sig i et andet Forbund udenvidere fri sig fra den Overenskomst med Fabrikken, som de tidligere har været underkastet. Retten maa derfor fastslaa, at denne Overenskomst stadig var gældende for de paa Fabrikken arbejdende Kvinder, og at Overenskomsten — trods den skete Opsigelse — i Medfør af Lov 31. Januar 1933 er forlænget til 1. Februar 1934.

De Indklagedes Frifindelsespaastand vil herefter være at tage til Følge. Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S »Ota« Nakskovs Vegne bør for Tiltale af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Mølleriarbejderforbunds Vegne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 7 * KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1933 * 30. AARGANG

Ekstraordin. Repræsentantskabsmøde i Den Internationale Faglige Central.

Wien, den 6. og 7. Oktober 1933.

Den Internationale Faglige Central (IFC) havde i stor Hast indkaldt sit Repræsentantskab og Repræsentanter for de Internationale Fagsekretariater (IFS) til Møde i Wien, for paa Stedet nøje at drøfte Situationen i Østrig og samtidig give den østrigske Arbejderklasse et Tegn paa den internationale Solidaritet i dens Kamp for Opretholdelsen af Fagforeningsfriheden.

Paa dette ekstraordinære Repræsentantskabsmøde, der blev ledet af Formanden for IFC, Walter M. Citrine, England, var til Stede: fra IFC's Bestyrelse Kollegerne Buisson, Frankrig (for Jouhaux); Jacobsen, Danmark; Mertens, Belgien; Schorsch, Østrig; Tayerle, Tjekoslovakiet, samt Generalsekretæren for IFC, W. Schevenels, og Undersekretær G. Stolz.

14 tilsluttede Landscentraler var repræsenteret med 23 Delegerede, nemlig fra Landene: Belgien, Danmark, Frankrig, England, Jugoslavien, Letland, Holland, Østrig, Polen, Saardistriktet, Sverige, Schweiz, Tjekoslovakiet og Ungarn.

Desuden var 23 internationale Fagsekretariater repræsenteret med 31 Delegerede, nemlig: Bygningsarbejderne, Beklædningsarbejderne, Minearbejderne, Bogbinderne, Diamantarbejderne, Fabriksarbejderne, Frisørerne, Glasarbejderne, Træarbejderne, Hotelfunktionærerne, Hattearbejderne, Keramikerne, Landarbejderne, Levnedsmiddelarbejderne, Lærerne, Malerne, Metalarbejderne, Post-, Telegraf- og Telefonfunktionærerne, Privatfunktionærerne, Skotøjs- og Læderarbejderne, Stenarbejderne, Tobaksarbejderne og Transportarbejderne. Desuden deltog i Forhandlingerne den samlede Bestyrelse for Forbundet af frie Fagorganisationer i Østrig.

Ved indgaaende Forhandlinger, der strakte sig over den 6. og 7. Oktober 1933, blev der fra den Internationale Faglige Central i Fællesskab med den østrigske Landscentral, Nabolandenes Landscentraler og de i Spørgsmaalet interesserede Internationale Fagsekretariater truffet alle nødvendige Foranstaltninger for at sikre og paa den mest virkningsfulde Maade støtte den østrigske Fagbevægelses og hele den østrigske Arbejderklasses Kamp for Opretholdelsen af den fulde Fagforeningsfrihed og Genoprettelsen af Demokratiet.

Den Internationale Faglige Landscentral tilsagde den østrigske Arbejderklasse sin fulde Sympati og gav den faste Fortrøstning, at Fagorganisationerne i alle Lande i international Solidaritet urokkeligt vilde stille sig paa de østrigske Arbejderes Side i deres Kamp, og stadig vilde støtte dem.

Ulykkesforsikrings-Raadet.

Efter Socialministerens Indstilling er ved kgl. Resolution af 30. f. M. Overlæge, Dr. med. Ove P. F. Wulff og Kontorchef i Arbejds- og Fabriktilsynet Frk. C. Black for et Tidsrum af 6 Aar fra den 1. Oktober 1933 at regne udnævnt til kongevalgte Medlemmer af det i Henhold til Lov Nr. 183 af 20. Maj 1933 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde oprettede Ulykkesforsikrings-Raad, den førstnævnte som lægekyndigt Medlem.

Under 3. Oktober har Socialministeren dernæst efter derom modtaget Indstilling fra de i Henhold til ovennævnte Lov indstillingsberettigede Organisationer fra 1. Oktober d. A. at regne og indtil videre, dog længst for et Tidsrum af 6 Aar, udnævnt følgende Medlemmer og Stedfortrædere for disse som Repræsentanter for de forsikringspligtige og de forsikrede:

Som Repræsentant for Arbejdsgivere, henhørende til Virksomheder, der indgaar under Lovens § 51,
Fabrikant H. B. Heineke,
og som Stedfortræder for denne
Prokurist Georg Andersen;
som Repræsentant for Arbejdsgivere henhørende til Virksomheder, der indgaar under Lovens § 70,

Landbrugslærer Chr. Kjær Nielsen, Hjallese,
og som Stedfortræder for denne
Gaardejer Jacob Tvedegaard, Langemosegaard, Ringsted;
som Repræsentant for Arbejdere, henhørende til Virksomheder, der indgaar under Lovens § 51,
Hovedkasserer *A. Johansen,*
og som Stedfortræder for denne
Formanden for Snedkerforbundet *Martin Petersen;*
som Repræsentant for Arbejdere, henhørende til Virksomheder, der indgaar under Lovens § 70,
Sekretær i Landarbejderforbundet *Vilh. Rasmussen*
og som Stedfortræder for denne
Sekretær i samme Forbund *Alfred Petersen;*
som Repræsentant for Arbejdsgivere, henhørende til Virksomheder, der indgaar under Lovens § 56,
Skibsreder P. de Nully Brown,
og som Stedfortræder for denne
Skibsreder T. C. Christensen;
som Repræsetant for Arbejdsgivere, henhørende til Virksomheder, der indgaar under Lovens § 57,
Landstingsmand M. C. Jensen, Grenaa,
og som Stedfortræder for denne
Fisker Ole J. Kristiansen, Esbjerg;
som Repræsentant for de efter Lovens § 56 forsikrede
Hovedkasserer for Sømændenes Forbund *Mathias Nielsen,*
og som Stedfortræder for denne
Formanden for Maskinmestrenes Forening *K. A. Rasmussen;*
som Repræsentant for de efter Lovens § 57 forsikrede
Folketingsmand Chr. Ludvigsen, Jyllinge,
og som Stedfortræder for denne
Fisker Laurits Petterson, Alminde.

Arbejdslønnen i Industrien m. v.

Januar Kvartal 1933.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1932, Nr. 14.

For Januar Kvartal 1933 er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, Fortjenesten angivet i nedenstaaende Tabel. Medens de overenskomstmæssige Lønninger har været uforandrede fra Oktober Kvartal 1932 til Januar Kvartal 1933, er den gennemsnitlige Timefortjeneste for Mænd gaaet ned; denne Nedgang, der overvejende er af sæsonmæssig Karakter, skyldes særlig Byggefagene, hvor Fortjenesten i Januar Kvartal almindeligvis er noget lavere end i Oktober Kvartal, i hvilket sidste Kvartal der som Regel sker forholdsvis mange Udbetalinger af Akkordoverskud, et Forhold, der i Byggefagene faar særlig stor Betydning, fordi Akkorderne i disse Fag hyppigt er ret langvarige.

Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse ikke inkluderer Tillæg for Overarbejde o. l. Ligesom for de nærmest foregaaende Kvartaler er der for Januar Kvartal foretaget Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere som Helhed udgjorde Antallet af Overarbejdstimer 1,9 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

Tabel 1. Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 31/3 1933	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Jan. Kv. 1933	Okt. Kv. 1932	Juli Kv. 1932	April Kv. 1932	Jan. Kv. 1932
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	17568	167	172	170	170	173
Ufaglærte —	16207	137	141	139	139	139
Ialt Mænd...	33775	152	157	155	155	156
Kvindl. Arbejdere.....	14185	88	89	89	89	89
Samtl. Arbejdere.	47960	134	137	136	137	137
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	14309	138	140	139	139	139
Ufaglærte —	19370	121	124	121	121	120
Ialt Mænd...	33679	128	130	128	128	128
Kvindl. Arbejdere.....	8579	83	82	82	81	81
Samtl. Arbejdere.	42258	119	121	119	120	119
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	31877	155	158	156	156	158
Ufaglærte —	35577	129	132	129	129	129
Ialt Mænd...	67454	141	143	141	141	143
Kvindl. Arbejdere.....	22764	87	86	86	86	86
Samtl. Arbejdere.	90218	127	130	128	129	129

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos A/S Dansk Asfaltfabrik, København.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 5. August forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Nysted Kalk- og Kridtværk ikke overholdt den Overenskomst, som Firmaet havde med Nysted Afdeling.

Forholdet var, at Nysted Kalk- og Kridtværk havde overdraget en Del af Værkets Arbejde til Aktieselskabet Dansk Asfaltfabrik, København, der vægrede sig ved at betale efter den for Værket bestaaende Overenskomst.

Paa Mødet opnaaedes ikke nogen Ordning, og Forbundet indbringer nu Klage for Den faste Voldgiftsret.

Brødkuskenes faglige Forening og A/S Københavns Brødfabriker.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 12. September forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbunds københavnske Afdeling for Brødkuske fremsat Klage over, at A/S Københavns Brødfabriker havde vægret sig ved at betale Overtidsbetaling til 2 Kuske.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for en Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa Firmaet Einar Holms Jernstøberi.

Ved et Fællesmøde den 8. September behandledes en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Arbejdsmændene hos Firmaet Einar Holms Jernstøberi i København uden Varsel havde standset Arbejdet den 8. August d. A.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet C. J. Boserup, Faxe.

I Anledning af en Klage fra Havnesammenslutningen over nogle Uoverensstemmelser mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Faxe Ladeplads og Firmaet C. J. Boserup, Faxe, angaaende Anvendelse af Lugemand ved Losning fra Damper og Betaling af Timeløn for Sejlads frem og tilbage ved Lægtring paa Reden afholdtes den 11. September et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Enighed imidlertid ikke opnaaedes, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig derfor at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret, idet Dansk Arbejdsmandsforbund havde forbudt Havnearbejderne at standse Losningsarbejdet, saafremt Firmaet ikke antog Lugemand.

Havnearbejdere i Kolding.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 3. August forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Firmaet Neckelmann & Hansen havde vægret sig ved at betale Lager- og Pakhusarbejdere, der arbejder i Forbindelse med Havnearbejdere, samme Timefortjeneste som den, Havnearbejderne opnaar.

Det oplystes paa Mødet, at Aflønningsformen i de sidste 10 Aar havde fundet Sted efter den omtalte Form, men at Firmaet nu, da de havde indmeldt sig i Arbejdsgiverforeningen, vilde betale efter den Timelønsoverenskomst, der er gældende.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at de vilde overveje, hvilke Fremgangsformer man nu vilde anvende.

Havnearbejdere, Smede- og Maskinarbejdere hos Firmaet Vejle Kulimport og Trælasthandel.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 2. August forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Klage over, at Havnearbejderne i Vejle overfor Firmaet Vejle Kul- og Trælastkompagni havde fremsat Krav om, at Arbejdet om Bord paa M/S »Eleonora« skulde udføres af Fagforeningens Medlemmer, eller at der i modsat Fald skulde betales 15 pCt. af Taksten for Bord- og Landarbejde, da Skibet lastede over 200 Tons.

Klagen mod Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vejle Afdeling gik ud paa, at Kranførerne ved nævnte Lejlighed havde standset Arbejdet.

Paa Mødet oplystes det, at Havnearbejderne igennem 10 Aar havde faaet den ovennævnte Betaling, og nu ved Losningen af Skibet »Eleonora« havde forlangt samme Ordning.

Om Sagen vedrørende Kranførerne oplystes det, at der overhovedet ingen Arbejdsstandsning havde været.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen, hvorefter Arbejdsgiverne meddelte, at de agtede at indgive Klage til Den faste Voldgiftsret.

Paa samme Møde behandledes en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Firmaet ved Losning af Trælast havde forlangt, at Arbejdet paa Grund af Regnvejr skulde indstilles. Arbejderne havde forlangt Ventepenge, men Firmaet vægrede sig ved at yde denne Betaling.

Forbundet meddelte herefter, at de om dette Forhold vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Chauffører hos Vognmand P. Jørgensen i Usserød.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 4. September behandledes en Klage over, at Chauffører hos Vognmand Jørgensen, Usserød, var aflønnet delvis med Kost og Logi.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Sagen gaar til Den faste Voldgiftsret.

Formere og Støberiarbejdere hos A/S H. Rasmussen & Co., Odense.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 4. August forhandledes om en af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien fremsendt Klage over at 83 Formere hos A/S H. Rasmussen & Co. i Odense havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Paa Fællesmødet opnaaedes Enighed om, at Arbejdet genoptages Lørdag den 5. August, og at der, naar Arbejdet var genoptaget, optoges en Forhandling om de paa Mødet oplyste Stridsspørgsmaal.

Sammenslutningens Repræsentanter forbeholdt sig for Den faste Voldgiftsret at indbringe Klage over den stedfundne Arbejdsstandsning.

Linoleumspaalæggere hos Firmaerne Emil Meyers Eftflg. og Riis Bonne.

Ved et Fællesmøde den 4. September d. A. behandledes 2 Klager fra Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund dels over, at Arbejdstiden hos Firmaet Emil Meyers Eftflg. ikke var i Overensstemmelse med Overenskomsten og dels over, at Firmaet Riis Bonne havde beskæftiget som ikke faguddannet en udlært Snedker, som skulde have været aflønnet efter Overenskomstens Bestemmelser.

Der opnaaedes ikke paa Mødet nogen Enighed,

og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Førelse.

Sadelmagere hos Karosserifirmaet H. P. Jensen, Sydhavnen.

Efter Klage fra Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund behandledes paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 11. September en Sag, der angik Karosserifirmaet H. P. Jensens Nægtelse af at udbetale tilgodehavende Arbejdsløn.

Da det fra Firmaets Side hævdedes, at det ligger inde med et større Krav paa Tilgodehavende fra den paagældende Sadelmager, er man enige om, at Sagens Behandling ved Den faste Voldgiftsret gøres afhængig af om Firmaet straks ad retslig Vej dokumenterer sit Krav.

Kobbersmedenes Forbund i Danmark's 13. Kongres.

Kobbersmedenes Forbund i Danmark afholdt i Dagene 25. og 26. August sin 13. Kongres i Forsamlingsbygningen i Aarhus.

Kongressens Aabning.

Formanden, Jens Christensen, bød de Delegerede og Gæsterne velkommen og udtalte: I en vanskelig Tid samles vi til Kongres, idet 35% af vort Forbunds Medlemmer er arbejdsløse; vi er samlede for at drøfte Tiden, der gik, og for at forberede Arbejdet i den kommende Tid — jeg vil udtale Haabet om, at vore Forhandlinger og Beslutninger maa blive til Gavn for Forbundets Medlemmer. Med disse Ord erklærer jeg Kongressen for aabnet.

Formanden forelagde derefter Dagsordenen for Kongressen:

1. Mandaternes Prøvelse.
2. Valg af Kongressens Funktionærer.
3. Formandens Beretning.
4. Regnskaberne.
5. Behandling af Lovene og indkomne Forslag.
6. Forretningsudvalgets Løn.
7. Valg af Forretningsudvalg.
8. Bestemmelse om næste Kongres.

Til Dagsordenens Punkt 1 nedsattes der et Udvalg til Undersøgelse af Mandaterne, og Udvalget indstillede efter den foretagne Prøvelse samtlige Mandater til Godkendelse. Kongressen godkendte enstemmig Indstillingen.

Under Dagsordenens Punkt 2 valgtes August Nielsen, Aarhus, til Dirigent, og Karl Jensen som Sekretær.

Gæsternes Hilsen.

— Derefter fik Repræsentanten for De samvirkende Fagforbund, Chr. Jensen, Ordet og udtalte en Tak til Forbundet for Indbydelsen til Deltagelsen i Kongressen. Tiderne er vel vanskelige for de danske Arbejdere i Øjeblikket; vi maa kæmpe med en omfattende Arbejdsløshed, der medfører en Del Hindringer for Gennemførelsen af de mange Krav om Forbedringer, der naturlig burde gennemføres. Arbejdsgiverne har villet udnytte Situationen til at trykke Arbejdernes Kaar ned; deres Krav om de 20% Reduktion af alle Lønninger er det lykkedes os at forhindre; men selv om de opretholder dette Krav, saa tror jeg, at vi ved Sammenhold kan forhindre, at dette gennemføres. Den kommunistiske Fløj her i Landet søger ved sin Agitation at skabe Opløsning i Arbejderpartiet; — saafremt den var stærk nok dertil, kunde vi risikere, at det gik os her i Danmark, som det er gaaet Arbejderne i Tyskland; dette maa ikke ske. — Jeg tror paa, at Kobbersmedene for deres Part vil være med til at styrke det indre Sammenhold og derved bidrage til at slaa alle Angreb tilbage.

Dirigenten takkede Chr. Jensen for Udtalelsen, hvorefter Formanden fik Ordet til under Dagsordenens Punkt 3 at aflægge

Beretning om Virksomheden.

Formanden omtalte i sin Beretning, at Forbundets Medlemsantal var 230, og at Indtrædelsen i De samvirkende Fagforbund var sket efter en foretagen Urafstemning, hvor 116 havde stemt for Indmeldelse, og 89 havde stemt imod. De Spørgsmaal, der har størst Interesse for os, er, at vi opnaar en tilfredsstillende Grænseordning med Smedeforbundet og med Blikkenslagerforbundet, thi her gælder det om vore Arbejdsmuligheder; omtalte nærmere de med Smedeforbundet udvekslede Skrivelser. Omtalte herefter Stillingen for Faget med Henblik paa Arbejdsgivernes Trang til Antagelse af Lærlinge; Forholdet i Dag er saadan, at der til vore 230 Medlemmer, hvoraf 35% er arbejdsløse, af Mestrene er antaget 60 Lærlinge — et Forhold, hvor Mulighederne for de Unge til efter Læretidens Udløb at erhverve Arbejde slet ikke er til Stede. En Henvendelse til Socialministeriet om et effektivt Tilsyn med Lærlinges Uddannelse havde ikke haft den ønskede Virkning.

Formanden redegjorde derefter for den Udvikling, der var foregaaet indenfor det tyske Kobbersmedeforbund og sluttede Beretningen med en detailleret Omtale af de enkelte afsluttede Overenskomster i Kongresperioden.

Diskussionen om Beretningen.

Der førtes herefter en omfattende Diskussion om Beretningen. I denne deltog samtlige Delegerede, og Hovedproblemerne for de Delegerede var Lærlingetilgangen til Faget og Arbejdsgrundlaget, og der stilledes herunder en Resolution, som paalagde Hovedbestyrelsen at søge opnaaet en Grænseordning med Smedene — eventuelt en Ordning, hvorved Forbundet optoges i Kartellet for Metalarbejdere. Saafremt Hovedbestyrelsen opnaar et Resultat, skal dette forelægges Medlemmerne til Urafstemning. — Resolutionen vedtoges med alle Stemmer mod 1.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Dagsordenens Punkt 4,

Regnskaberne.

Hovedkassereren forelagde det reviderede Regnskab, som — efter at nogle Forespørgsler var besvarede — godkendtes.

Under Punkt 5 forhandledes der om de indkomne Forslag og Forslag til Ændringer i Forbundets Love.

Det vedtoges, at Kongresperioden fastsættes til 4 Aar; endvidere foretoges der en Begrænsning af Retten til Rejsepenge til genoptagne Medlemmer.

Vedrørende Forbundets Sygeunderstøttelse vedtoges et Forslag, hvorefter den hidtil anvendte Form for Indsamling blandt Medlemmerne afskaffedes, og til Gengæld vedtoges en Forhøjelse af Hjælpen, og at det ugentlige Kontingent forhøjedes med 10 Øre.

Lønninger og Valg af Tillidsmænd.

Under dette Punkt vedtoges et Forslag om, at Overarbejde skal afspadseres, og at arbejde for Gennemførelsen af 40 Timers Arbejdsugen; endvidere bevilgedes et Laan til Social-Demokraten paa 500 Kr. og til Københavns Afdeling et Laan paa 6000 Kr.

Til de arbejdsløse Medlemmer bevilgedes et Beløb, hvorefter de arbejdsløse Forsørgere fik 25 Kr. og Ikke-Forsørgere 15 Kr.

Afdelingen i Aalborg bevilgedes et Beløb paa 50 Kr.

Forretningsførerens Løn fastsattes som hidtil, og Viceforretningsførerens Løn fastsattes til 100 Kr. aarlig; derefter fastsattes Beløbet for Arbejdstab og Diæter for de Delegerede.

Formanden Jens Christensen, Næstformanden Ludvig Jensen, Hovedkassereren Lenander og E. Johnsen genvalgtes alle med Akklamation.

Til Mødested for næste Kongres valgtes Helsingør.

Arbejdsløshedskassen.

Efter Kongressens Afslutning afholdtes der Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen; man vedtog her at vælge den samme Dirigent og Sekretær som i Forbundet.

Formanden fik herefter Ordet for at aflægge Beretning. Under denne omtalte han den store Arbejdsløshed, Faget var inde i, idet 35% af Medlemmerne var arbejdsløse. Dette havde medført, at Forbruget af Midler har været større end Indtægterne; vi har derfor maattet optage et Laan paa 25,000 Kr. Der er desværre ingen Lyspunkter at øjne for vort Fag.

Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen.

Hovedkassereren Lenander, København, oplæste Regnskabet; der er i de 3 Aar siden sidste Delegeretmøde udbetalt i Understøttelse 117,283 Kr.

Formuen er i de 3 Aar blevet reduceret med 41,000 Kr.

Forholdene har medført, at vi maatte optage et Laan paa 25,000 Kr.

Jeg haaber, at det nu fastsatte Kontingent skal kunne holde.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Under Lovændringer vedtoges det, at Lærlinge, for at faa Understøttelse straks efter at de er udlærte, skal have været Medlem i det sidste Aar af Læretiden.

Formanden og Hovedkassereren genvalgtes med Akklamation; som Medbestyrere genvalgtes S. Petersen og E. Johansen og nyvalgtes Ludvig Jensen, alle af København.

Som Repræsentanter genvalgtes Formændene i Afdelingerne Helsingør, Odense, Aarhus og Aalborg.

Formanden takkede for det gode Samarbejde, der hidtil havde besjælet alle, og ønskede, at dette maatte vedvare i den nye Kongresperiode.

Kongres og Delegeretmøde afsluttedes med et Leve for Forbundet.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1776.

Arbejdsmænd hos Høng—Tølløse Jernbane.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. Juni 1933 i Sag Nr. 1776: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Høng-Tølløse Jernbane.

Høng-Tølløse Jernbane, der gennem en længere Aarrække har betalt sine Arbejdsmænd i Overensstemmelse med de mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Murermestrenes Centralforening, Entreprenørforeningen m. v. almindelig gældende Overenskomster, hvorefter Timelønnen for Tiden er 105 Øre, har i Foraaret 1933 nedsat denne Løn til 85 Øre. Dansk Arbejdsmandsforbund, der ikke har nogen skriftlig Overenskomst med Banen, mente, at denne ved mundtlig Aftale eller Kutyme var bundet ved den overenskomstmæssige Løn, og opfordrede Banen til Forhandling om Sagen, men Banen har ikke ønsket at indlade sig herpaa.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Høng-Tølløse Jernbane med Paastand om, at der ikendes de Indklagede en klækkelig Bod for Brud paa foreliggende Overenskomst.

Klagerne har nærmere anført, at de Indklagede i en lang Aarrække — i alt Fald fra før 1910, da den nuværende Formand for Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Holbæk tiltraadte som saadan — har aflønnet deres Arbejdsmænd efter de nævnte Overenskomster og fulgt de Svingninger, Lønnen har været underkastet. Hver Gang der er indtraadt en Forandring i Lønnen, er der mellem Afdelingsformanden og Banens Ledelse blevet udvekslet Meddelelse herom, og Lønnen er saa blevet reguleret i Overensstemmelse hermed. Det kan nu ikke oplyses, om der nogen Sinde er blevet truffet udtrykkelig Aftale herom, men Klagerne — der iøvrigt erkender, at det alene drejer sig om selve Lønsatsen, idet man ikke har rettet sig efter Overenskomstens andre Bestemmelser — hævder, at der i alt Fald ved den fra Banens Side fulgte Fremgangsmaade er etableret et Forhold, der ganske maa ligestilles med en almindelig Overenskomst. Til Støtte herfor anføres yderligere, at der i Aarenes Løb gentagne Gange er blevet ført Forhandlinger mellem Banen og Dansk Arbejdsmandsforbund i Anledning af Uoverensstemmelser angaaende Lønspørgsmaal for enkelte Arbejdere, hvor-

under det er sket, at Banen har rettet sig efter Henstillingen fra Forbundet.

De Indklagede har nedlagt Paastand om Frifindelse, idet de gør gældende, at de ikke har nogen Overenskomst med Forbundet eller dettes stedlige Afdeling og derfor maa have fuld Frihed til at ansætte Lønnen, saaledes som de kan blive enige med deres Arbejdere om.

Høng-Tølløse Jernbane er en selvstændig Virksomhed, men har fælles Driftsleder med Odsherredbanen og Hørve-Værslev Banen. Medens de to sidstnævnte Baner ikke har foretaget nogen Nedsættelse af Liniearbejdernes Løn, har Høng-Tølløse Banen, der — efter hvad Driftsbestyrer Terp Lassen har oplyst for Retten — kæmper med større økonomiske Vanskeligheder end de andre, i indeværende Aar fundet det nødvendigt at nedsætte Lønnen til den i Landarbejderforbundets Overenskomst fastsatte, nemlig 85 Øre pr. Time. Dette har medført, at nogle af Arbejderne, der er Medlemmer af Arbejdsmandsforbundet, ikke har ment at kunne tage Arbejde hos Banen, og der arbejdes for Tiden med en mindre Styrke end sædvanlig, idet man har ønsket indtil videre at holde Pladsen aaben for de nævnte Arbejdere.

Driftsbestyrer Terp Lassen, der først er tiltraadt for 3—4 Aar siden, har forklaret, at han — uden at have haft Lejlighed til at undersøge Forholdet nærmere — er gaaet ud fra, at der bestod en Overenskomst for Odsherredbanen, hvorfor han ikke vilde have anset sig beføjet til uden videre at foretage Lønnedsættelser her, hvorimod han for Høng-Tølløse Banens Vedkommende har ment at staa frit. Det bemærkes herved, at de omtalte Henvendelser er sket fra Fagforeningsformanden i Holbæk til Banernes Kontor sammesteds, medens man ikke har haft nogen Forbindelse med den stedlige Formand i Tølløse.

Fra Banens Side er det endvidere fremhævet, at Dansk Arbejdsmandsforbund gentagne Gange har ønsket Forhandling om Oprettelse af en Overenskomst, uden at Baneledelsen har villet indlade sig herpaa.

Retten maa under de foreliggende Omstændigheder finde det betænkeligt at statuere, at Høng-Tølløse Banen ved igennem en længere Aarrække at aflønne sine Arbejdere med en Timeløn, der er fastsat i en mellem andre Parter indgaaet Overenskomst, skulde være blevet bundet til fortsat at følge denne Lønsats, ligesom den Forbindelse, der i saa Henseende har været mellem Baneledelsen og Fagforeningsformanden og med Dansk Arbejdsmandsforbund ikke skønnes at være tilstrækkeligt Grundlag til at statuere en saadan Forpligtelse for Banen. Denne maa derfor antages at være frit stillet med Hensyn til Ansættelsen af Arbejdsløn for de paagældende Arbejdere, og de Indklagede vil som Følge heraf være at frifinde. Sagens Omkostninger vil være at paalægge Klagerne.

Kendelse.

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1777.

Syersker hos Firmaet Ricken & Co., Aabenraa.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 31. Juli 1933 i Sag Nr. 1777: De samv. Fagforbund for Dansk Skrædderforbund mod Firmaet Ricken & Co., Aabenraa.

Under denne Sag har De samv. Fagforbund for Dansk Skrædderforbund indklaget Firmaet Ricken & Co., Aabenraa, for at have øvet Tvang paa Arbejdernes frie Valg med Hensyn til, om de vil organisere sig eller ej, og paastaaet Firmaets Adfærd kendt ulovlig og Firmaet ikendt Bod.

Firmaet har paastaaet sig frikendt.

Allerede i 1930 blev Forbundet opmærksom paa, at Firmaet, der ikke er eller har været Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, ikke betalte efter Priskuranten for Svende og Syersker i Herrekonfektionsindustrien og søgte i den Anledning at faa Forhandling med Firmaet, men blev afvist. Lignende mislykket Forsøg gjordes i 1931. I Begyndelsen af 1933 søgte og opnaaede 13 af Firmaets Arbejdere Optagelse som Medlemmer af Forbundet. I Februar blev Pressesvenden og 3 Syersker, der alle var Medlemmer af Forbundet, afskediget. Den 1. Marts Middag kom Ricken paa Værkstedet — efter hans Anbringende i Anledning af, at der af de ikke organiserede Syersker var ført Klage over de Syersker, der var blevet Medlemmer af Forbundet, hvorfor han vilde tale med de førstnævnte om Klagen — og meddelte Syerskerne, at de organiserede Syersker ikke mødte mere, uden at det er oplyst, om de havde Grund til at opfatte Rickens Meddelelse som en Afskedigelse eller ej. Da Firmaet vægrede sig ved at optage en Forhandling med Forbundet om Sagen, erklærede Forbundet den 9. Marts Blokade overfor Firmaet, hvilket førte til, at der den 24. Marts blev afsluttet en saalydende Overenskomst mellem Firmaet og Dansk Skrædderforbund:

»1. Firmaet tiltræder den gældende Overenskomst for Syersker og Svende i Herrekonfektionsindustrien.
2. De ved Konfliktens Udbrud beskæftigede 10 Syersker genantages enten paa Fabriken eller som Hjemmesyersker efterhaanden som der tiltrænges Arbejdskræfter.«

Da Firmaet, som under Konflikten havde antaget andre Syersker i de 10 organiseredes Sted, og som selv tillige med en stor Del af de øvrige Syersker var indtraadt i Kristeligt Dansk Fællesforbund (K. D. F.), ikke ønskede, at de i K. D. F. staaende Syersker skulde arbejde paa Værkstedet sammen med de i Skrædderforbundet staaende Syersker, tilbød de sidste, hvoraf dog 2 havde forladt Aabenraa, Arbejde som Hjemmesyersker, hvorved bemærkes, at kun een af disse havde egen Symaskine, at en Symaskine koster 100 à 200 Kr., og at Firmaet kun i ringe Omfang tidligere havde beskæftiget Hjemmesyersker. Da Syerskerne ikke kunde eller ikke vilde modtage Tilbudet, etablerede Firmaet efter Forhandling med den stedlige Fagforeningsformand 2 Holdsdrift, saaledes at de tilbageværende 8 Medlemmer af Forbundet fik an-

vist Arbejde fra 4—9 om Aftenen, hvorved de blev afskaaret fra at fortjene fuld Dagløn.

Efter forskellige Forhandlinger mellem Firmaet og Skrædderforbundet, som hævdede, at den etablerede 2 Holdsdrift var i Strid med Overenskomsten og ganske ukendt andetsteds, ophørte Firmaet efter 4 à 5 Ugers Forløb med 2 Holdsdrift. Firmaet, der ogsaa efter Etableringen af 2 Holdsdrift havde antaget nogle nye Syersker paa Morgenholdet, hvorved forøvrigt 1 à 2 Symaskiner stadig stod ledige, tilbød nu atter de 8 Medlemmer af Skrædderforbundet Arbejde som Hjemmesyersker, hvilket Tilbud kun en af disse modtog. Resultatet heraf er blevet, at kun en i Skrædderforbundet staaende Syersker fik Arbejde; senere er to andre antaget — dog først efter at de er udtraadt af Skrædderforbundet, ligesom Firmaet har tilbudt et fjerde Medlem af Forbundet Arbejde, uden at Tilbudet er modtaget.

Klagerne hævder nu, at Firmaets Fremgangsmaade er et Angreb paa Arbejdernes Ret til at organisere sig og i Strid med Overenskomsten af 24. Marts 1933.

Firmaet hævder derimod, at det efter Overenskomsten er frit stillet med Hensyn til, hvilke Arbejdere det ønsker at beskæftige, og om det vil beskæftige dem paa Værkstedet eller som Hjemmesyersker. Firmaet har, saaledes som det har forpligtet sig til, tilbudt de ved Konfliktens Udbrud beskæftigede Syersker, der var Medlemmer af Skrædderforbundet, Arbejde som Hjemmesyersker, da det ikke ønskede dem paa Værkstedet sammen med Medlemmerne af K. D. F., men dette er Firmaets Ret efter Overenskomsten.

Efter de foreliggende Oplysninger finder Retten, at Firmaet ikke loyalt har opfyldt den Overenskomst, det har sluttet med Skrædderforbundet, idet Forudsætningen maatte være, at de Syersker, der var Medlemmer af Forbundet, og som Firmaet havde forpligtet sig til efterhaanden at genantage, ikke skulde stilles ringere end de øvrige Syersker paa Virksomheden. Ved nu efter Overenskomsten først at etablere et Aftenhold udelukkende bestaaende af Forbundsmedlemmer paa ringere Arbejdsvilkaar end for de paa Dagholdet arbejdende Syersker, ved samtidig at antage nye Syersker paa Dagholdet uden forinden at tilbyde Forbundets Medlemmer Arbejde, ved at lade 1 à 2 Maskiner paa Dagholdet staa ledige og senere ved kun at ville antage Forbundets Medlemmer som Hjemmesyersker, skønt Firmaet ikke tidligere havde beskæftiget Hjemmesyersker i større Omfang, har Firmaet systematisk etableret en saadan ufordelagtig Særstilling for Skrædderforbundets Medlemmer, at dette findes at være i Strid med Overenskomsten.

Firmaet findes herefter bodskyldig for Overenskomstbrud; den Dansk Skrædderforbund tilfaldende Bod fastsættes til 200 Kr.

Firmaet vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Den af Firmaet Ricken & Co. ovenfor beskrevne, overfor Medlemmer af Dansk Skrædderforbund udviste Adfærd kendes ulovlig.

I Bod til Dansk Skrædderforbund erlægger Firmaet 200 Kr.

Sagens Omkostninger udreder Firmaet med 300 Kr.

Sag Nr. 1780:

Arbejdsmænd hos Stenhuggerm. C. Scheller.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. Juni 1933 i Sag Nr. 1780: Murarbejdsmændenes Fagforening mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug.

Under nærværende Sag gaar den af Klagerne Murarbejdsmændenes Fagforening givne Sagsfremstilling nærmere ud paa følgende.

I December 1932 paabegyndte Stenhuggermester C. Scheller Arbejdet paa A. C. Bangs Bygning paa Østergade ved Beklædning af Facaden med Natursten. Arbejdsmænd, som er behjælpelig ved dette Arbejde, skal efter den mellem Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murerarbejdsmændenes Fagforening vedtagne Priskurant betales med Timeløn og et nærmere angivet Tillæg. Efter Arbejdets Paabegyndelse var Fagforeningens Formand paa Bygningen, hvorved det viste sig, at Arbejdsmanden ikke var Medlem af Fagforeningen og ej heller fik den overenskomstmæssige Betaling. Stenhuggersvendene var indforstaaet med at ordne Forholdet saaledes, at Arbejdsmanden indmeldte sig i Murarbejdsmændenes Fagforening og fik overenskomstmæssig Betaling, og efter at Stenhuggerne derpaa havde talt med Schellers Repræsentant, enedes man om den angivne Ordning. Senere blev det imidlertid — efter Klagernes videre Fremstilling — af Firmaet meddelt Arbejdsmanden, at han, hvis han indmeldte sig i Murarbejdsmændenes Fagforening, vilde blive standset i sit Arbejde og fjernet fra Pladsen, og den 29. December blev paagældende Arbejdsmand, hvis Navn er Henry Christoffersen, afskediget, hvorefter han har gaaet ledig indtil 23. Marts d. A. Under Henvisning til foranstaaende og under Anbringende af, *at* den paagældende Priskurant er indgaaet med »Københavns Murer- og Stenhuggerlaug«, af hvilken Scheller ifølge dets Fortegnelse er Medlem, ganske uanset en Vedtegnelse om ikke at være Medlem af Murermestrenes Organisation, og *at* den beskrevne Fremgangsmaade er Brud baade paa Overenskomsten og Septemberforligets Varslingsbestemmelser, har Klagerne nedlagt Paastand om, at Stenhuggermester Scheller in solidum med Københavns Murer- og Stenhuggerlaug dømmes til Efterbetaling i Henhold til Overenskomsten og Erstatning for mistet Løn for Tiden fra 29. December 1932 til 23. Marts d. A. samt endelig idømmes en Bod efter Rettens nærmere Bestemmelse.

De Indklagede Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug har paastaaet Frifindelse, idet de har benægtet, at Stenhuggermester Scheller er omfattet af det paaberaabte Overenskomstforhold til Fagforeningen. De Indklagede har til Støtte herfor nærmere anbragt følgende:

Murer- og Stenhuggerlauget er flere Hundrede Aar gammelt. Stenhuggerlaugets Medlemsskab i Murerlauget daterer sig fra et kongeligt Reglement fra 24. April 1734. Efter at de gamle Laugsmonopoler ifølge Næringsloven af 1857 var udløbet den 1. Januar 1862, vedtoges og kongelig konfimeredes den 18. Juni 1862 Love for »Muur- og Steenhuggerlauget i Vor Residentstad Kiøbenhavn«. I Henhold til § 3 havde de Stenhuggermestre, som allerede var Medlemmer af Lauget, Ret til at forblive i dette, hvorhos der ved § 4 gennem Ballotation af Laugets Medlemmer aabnedes Adgang for Nyoptagelse af Stenhuggermestre. Denne Adgang har fire Stenhuggermestre, deriblandt Scheller, benyttet sig af. I 1890 oprettedes som Modvægt mod Fagforeningerne Murermestrenes Understøttelsesforening, der i 1894 omdannedes til »Murerlaugets faglige Organisation«, som stadig bestaar og har sine særskilte Love. Af denne faglige Organisation skal enhver Murermester, der er Medlem af Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, være Medlem, medens Stenhuggermestre ikke kan blive Medlemmer, og Stenhuggermestrene har da ogsaa i deres Forhold overfor Arbejdernes Organisationer dannet deres egen faglige Organisation under Arbejdsgiverforeningen, kaldet Stenhuggermesterforeningen, der foruden de ovennævnte 4 Stenhuggermestre tæller 17 andre Medlemmer. Det gamle »Københavns Murer- og Stenhuggerlaug« og »Murerlaugets faglige Organisation« forfølger efter de Indklagedes videre Fremstilling ganske forskellige Formaal. Laugets Formaal er, — som det fremgaar af dets Loves § 1 og 2 —, at virke til nyttige Kundskabers Udbredelse, Haandværket vedkommende, at drage Omsorg for Undervisning blandt andet i Tegning og for Udførelse af Svendeprøve samt yde Understøttelse paa forskellig Maade, medens Murerlaugets faglige Organisations Formaal ifølge dens Loves § 1 blandt andet er at yde Medlemmerne Hjælp og Støtte under Strejker, Lockout, Boycotting og lignende. Denne Organisation er den egentlige faglige Organisation, med hvem Svende og Arbejdsmænd har forhandlet og afsluttet Overenskomster; med denne Organisation er ogsaa den paaberaabte Priskurant indgaaet, og af denne Organisation er Scheller ikke og kan ikke heller blive Medlem. Det er vel rigtigt, at der ikke ved Afslutning af Overenskomsten er fulgt den rette Terminologi, men Betegnelsen »Københavns Murer- og Stenhuggerlaug« falder, ogsaa fordi kun 4 Stenhuggermestre er Medlemmer, let i Pennen, og uanset den brugte Betegnelse maatte det være klart, at der kun sigtedes til Murerlaugets faglige Organisation, og dette saa meget mere, fordi de 4 Stenhuggermestre har deres egen Organisation, fordi det i Fortegnelsen over Medlemmer af Københavns Murer- og Stenhuggerlaug i en Anmærkning udtales, at de med Stjerne betegnede Medlemmer, hvilket er Tilfældet for Scheller, ikke er Medlemmer af Murermestrenes Organisation, og fordi Scheller ikke staar opført i Dansk Arbejdsgiverforenings officielle Medlemsliste under Murer- og Stenhuggerlauget. Københavns Murer- og Stenhuggerlaug repræsenterer derfor i dette Forhold ikke Stenhuggermester Scheller, og da den Organisation, hvoraf han fagligt er Medlem, ikke er indklaget under Sagen, er han efter de Indklagedes Opfattelse ikke repræsenteret, hvorfor de som angivet har nedlagt Paastand om Frifindelse.

Den paagældende fra og med den 27. Juni 1930 ikrafttraadte Priskurant betegner sig som Priskurant for Murerarbejdsmændene »vedtaget mellem Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murerarbejdsmændenes Fagforening i København«, hvorhos den angives »vedtaget paa Murer- og Stenhuggerlaugets og · Murerarbejdsmændenes Fagforenings Generalforsamlinger samt godkendt af Arbejdsgiverforeningen«. Ligesom den ommeldte Overenskomst saaledes efter sin Ordlyd udtrykkelig erklærer sig indgaaet med Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, saaledes ses der ikke at have foreligget Omstændigheder, der har givet den klagende Fagforening beføjet Anledning til at antage, at dens overenskomstmæssige Medkontrahent ikke skulde være den i Overenskomsten med sit rette Navn betegnede Organisation, men derimod »Murerlaugets faglige Organisation«, eller at Overenskomstens Gyldighedsomraade skulde være begrænset til Medlemmer af denne sidste. Under disse Omstændigheder, og da den klagende Fagforening i hvert Fald er uden Andel i den anvendte Udtryksmaade, ligesom der ikke heller ses tidligere at have været foretaget noget Skridt fra Laugets Side til Klarlæggelse af dets Opfattelse, finder Retten — som Sagen foreligger — at maatte lægge til Grund, at Priskuranten er indgaaet med Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, og at derfor Stenhuggermester Scheller som Medlem af dette er underkastet den paagældende Overenskomst. Herefter og da Proceduren efter de Indklagedes Paastand har været begrænset til alene at angaa de organisatoriske Forhold, vil de Indklagedes paa disse Forhold støttede Paastand om Frifindelse ikke kunne tages til Følge, og Sagen vil derfor efter en af de Indklagede nedlagt subsidiær Paastand være at udsætte for at give disse Lejlighed til at udtale sig om det under Sagen paaklagede Forhold.

Sagens Omkostninger indtil nu, 300 Kr., findes at burde udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den af de Indklagede Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug paa de forommeldte organisatoriske Forhold støttede Paastand om Frifindelse kan ikke tages til Følge.

Sagen udsættes for at give de Indklagede Lejlighed til at udtale sig om det under Sagen paaklagede Forhold.

Sagens Omkostninger indtil nu, 300 Kr., udredes af de Indklagede.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 8 * KØBENHAVN DEN 1. NOVEMBER 1933 * 30. AARGANG

Den faglige Situation
Oktober 1933.

Den 20. Oktober holdt Arbejdsgiverforeningen Hovedbestyrelsesmøde i Anledning af Overenskomstsituationen og vedtog paa Mødet en saalydende

RESOLUTION.

Da det ved Lov af 31. Januar d. A. blev forordnet, at samtlige Overenskomster skulde forblive i Kraft indtil den 1. Februar 1934, paalagde Hovedbestyrelsen Dansk Arbejdsgiverforenings Ledelse at foranledige, at der med De samvirkende Fagforbund, og andre Forbund, hvem Spørgsmaalet kunde berøre, blev optaget Forhandlinger tilstræbende en Ophævelse af de gældende Tariflønninger i Tilfælde, hvor organiserede Arbejdsgivere stod overfor en direkte Konkurrence med Arbejdsgivere, der ikke var bundne til at betale efter Tariferne. De Forhandlinger, der paa Grundlag heraf blev optaget, førte ikke til det af Arbejdsgiverne ønskede Resultat, og Kravet foreligger derfor stadig med uformindsket Styrke.

En anden Sag, der i Parternes saavel som i Samfundets Interesse maa bringes til Afslutning, er Spørgsmaalet om Fastsættelse af *betryggende Afstemningsregler,* hvorom Udvalget af 31. Januar 1933 forgæves har forhandlet. Da Gennemførelsen af saadanne Regler vil være af den største Betydning for fremtidige Overenskomstforhandlinger, vil dette Spørgsmaal blive *et af Hovedpunkterne* i Foraarets Forhandlinger.

Hertil kommer, at en Række Organisationer udover Kravet om *Lønreduktioner* har meddelt Arbejdsgiverforeningen, at de ønsker Forhandlinger optaget med Forbundene med det Formaal for Øje at faa gennemført visse Ændringer i de bestaaende Overenskomster.

Med Henblik herpaa og for paa alle Omraader at skaffe Arbejdsgiverne den nødvendige Bevægelsesfrihed overfor Forholdenes Udvikling i de kommende Maaneder *paabyder Hovedbestyrelsen samtlige Organisationer og Enkeltvirksomheder, hvis Overenskomster ved Lov af 31. Januar d. A. er holdt i Kraft indtil 1. Februar 1934, at opsige disse inden 1. November 1933.*

Forinden Hovedbestyrelsesmødet havde Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt rejst Sag ved Den faste Voldgiftsret mod Landarbejderforbundet for at faa fastslaaet Rækkevidden af Loven af 31. Januar 1933 om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og om Forbud mod Arbejdsstandsninger.

Af Hensyn til, at dette Spørgsmaal havde den allerstørste Betydning for alle Fagorganisationer, deltog paa De samvirkende Fagforbunds Vegne Sekretær Knud V. Jensen i de om denne Sag afholdte Møder i Retten.

Rettens Kendelse i denne Sag faldt den 25. Oktober, og den gaar ud paa, at alle Overenskomster, der var opsagte eller kunde opsiges inden den 1. Februar ved Loven ganske vist blev forlængede uforandrede med hele deres Indhold til nævnte Dato, men kun til deres sædvanlige Udløbstid og med de i de enkelte Overenskomster indeholdte særlige Forskrifter for Opsigelse.

Vi gengiver nedenstaaende in extenso den af Den faste Voldgiftsret afsagte Kendelse:

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Oktober 1933 i Sag Nr. 1848: Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt mod Landarbejderforbundet i Danmark.

Imellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Landarbejderforbundet i Danmark bestaar tre Overenskomster, nemlig:

Overenskomst af 5. Maj 1931 angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer beskæftigede Medlemmer af Landarbejderforbundet,

Overenskomst af 25. Marts 1930 om Drænningsarbejder, og

Overenskomst og Arbejdsprisliste for Skovbrug i Maribo Amt af samme Dato med senere Ændringer.

I alle tre Overenskomster findes en Bestemmelse om, at Overenskomsten gælder, indtil den med 3

Maaneders Varsel fra en af Siderne opsiges til Ophør en 1ste Maj.

Ved Skrivelse af 21. Januar 1933 opsagde Arbejdsgiverforeningen de nævnte tre Overenskomster til Ophør den 1. Maj 1933, hvorefter Landarbejderforbundet i Skrivelse af 23. Januar 1933 bekræftede Opsigelsens rigtige og rettidige Modtagelse.

Den 31. Januar 1933 traadte i Kraft Lov Nr. 17 af samme Dato om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og om Forbud mod Arbejdsstandsninger.

I Skrivelse af 6. Februar 1933 til Arbejdsgiverforeningen udbad Landarbejderforbundet sig under Henvisning til den nævnte Lov en Bekræftelse af, at de tre opsagte Overenskomster alle var fornyede uforandret for et Aar, hvorefter Arbejdsgiverforeningen i Skrivelse af 9. Februar 1933 svarede, at Foreningen den 1. Februar 1934 maatte være løst fra de paagældende Overenskomster.

Landarbejderforbundet erklærede i Skrivelse af 13. Februar 1933 Arbejdsgiverforeningens Opfattelse for stridende imod den nævnte Lov og fastholdt, at Overenskomsterne tidligst kunde bringes til Ophør fra 1. Maj 1934 efter fornødent Opsigelsesvarsel, og Forbundet henviste i en senere Skrivelse af 23. September 1933 til en Erklæring fra Statsministeriet, der støttede Forbundets Standpunkt, men Arbejdsgiverforeningen, hvis Opfattelse af Lovens Forstaaelse Dansk Arbejdsgiverforening havde givet sin Tilslutning, fastholdt sit Standpunkt og meddelte i Skrivelse af 6. Oktober 1933 at ville henvise Spørgsmaalet til Den faste Voldgiftsrets Afgørelse.

Under nærværende derefter anlagte Sag har Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt indklaget Landarbejderforbundet i Danmark og nedlagt Paastand om, at de tre ovenfor omhandlede Overenskomster paa lovlig Maade kan bringes til Ophør den 1. Februar 1934.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne nærmere anbragt, at de nævnte tre Overenskomster, der var lovlig opsagte til Ophør den 1. Maj 1933, ifølge den citerede Lovs § 1, 1ste Stykke, forbliver »i Kraft som gældende indtil nævnte Tidspunkt«, ɔ: indtil 1. Februar 1934. Overenskomsterne er altsaa tvangsforlængede indtil dette Tidspunkt, men der tilkommer paa den anden Side ogsaa Klagerne en Adgang til fra 1. Februar 1934 at blive løst for Overenskomsterne ganske uanset disses Bestemmelser om 1. Maj som den sædvanlige Udløbstid. Det er vel rigtigt, at der for at bringe Overenskomsterne til Ophør den 1ste Februar 1934 kræves en ny Opsigelse fra Klagernes Side, men dette hænger sammen med, at der samtidig med Lovens Vedtagelse forhandledes paa Rigsdagen om andre Foranstaltninger, som vilde gribe ind i disse Forhold, og det var da kun ganske naturligt at kræve, at Virkningen af disse Foranstaltninger skulde give Anledning til fornyet Overvejelse fra Parternes Side af, hvorvidt man alligevel ønskede at opsige en gældende Overenskomst. Klagerne har dernæst med Hensyn til den i Overenskomsterne særligt fastlagte Udløbstid 1. Maj anbragt, at der nu ikke mere foreligger praktiske Momenter, som gør det nødvendigt i Landbrugsforhold at ansætte Udløbstiden netop til en 1. Maj, idet fast antagne Folk nu kan opsiges til en hvilken som helst første Dag i en Maaned, hvorfor ogsaa en Overenskomsts Udløbstid til et saadant Tidspunkt er forenelig med Landbrugsforhold. Klagerne har til Støtte for deres Opfattelse navnlig henvist til Forbindelsen mellem Lovens 1ste og 2det Stykke og hævdet, at der ved de Indklagedes Fortolkning vilde fremkomme en urimelig indbyrdes Modstrid mellem 1ste Stykke, der kun har et Tidspunkt, nemlig 1. Februar 1934, og 2det Stykke, en Modstrid, der undgaas ved at lægge Klagernes Fortolkning til Grund, ligesom Klagerne har henvist til, at det af Rigsdagsforhandlingerne fremgaar, at Formaalet med Loven var at afværge den truende Lock-out, og at det var en mere tilfældig Omstændighed, at man valgte 1. Februar 1934 som det Tidspunkt, hvortil Gyldigheden af Overenskomsterne blev forlænget.

De Indklagede procederer principalt til Sagens Afvisning, medens de subsidiært har paastaaet statueret, at de ovennævnte Overenskomster tidligst kan bringes til Ophør 1. Maj 1934 og under Iagttagelse af den i hver Overenskomst fastsatte Opsigelsesfrist.

Under Sagen har De samvirkende Fagforbund i Danmark givet Møde for at støtte de Indklagedes Procedure.

Til Støtte for deres Paastand om Afvisning har de Indklagede henvist *dels* til, at Statsministeriet i en Skrivelse af 27. Marts 1933 har udtalt, at Bestemmelsen i Lovens § 1, sidste Stk. »maa forstaas saaledes, at de gældende Overenskomster kun kan opsiges i Henhold til de i disse indeholdte Regler for Opsigelse og kun til de i Overenskomsterne fastsatte Tidspunkter«, hvorefter Spørgsmaalet altsaa er afgjort og ikke kan tages op til ny Behandling og Afgørelse ved anden Instans, og *dels* til, at Loven vel indeholder Bestemmelse om, at Overtrædelse af Forbudet mod Strejker og Lockouter kan behandles ved Den faste Voldgiftsret, men iøvrigt ikke indrømmer denne Ret nogen Adgang til at paadømme Lovens Fortolkning. — Med Hensyn til Sagens Realitet hævder de Indklagede som angivet, at de paagældende Overenskomster tidligst kan bringes til Ophør den 1. Maj 1934 og under Iagttagelse af den i hver Overenskomst fastsatte Opsigelsesfrist. Ved Loven blev samtlige Overenskomster, der var opsagt eller kunde opsiges til Ophør inden 1. Februar 1934, forlænget uforandret med hele deres Indhold, derunder ogsaa med den i hver enkelt Overenskomst fastsatte Opsigelsestermin, saaledes at de enkelte Overenskomster kan opsiges til den i Overenskomsten fastsatte Termin, men ikke tidligere end 1. Februar 1934, medens der ingensinde — ikke heller under Rigsdagsforhandlingerne, hvad ogsaa Statsministerens fornævnte Erklæring angives at være et Udtryk for — har været Spørgsmaal om at foretage nogen Ændring i hver enkelt Overenskomsts Udløbsdato, hvorhos Klagerne med Hensyn til den i de heromhandlede Overenskomster optagne Termin 1. Maj har anført, at denne er valgt af ganske særlige Grunde, idet det paa Landet er alminde-

ligt at skifte Folk den 1. Maj, der ogsaa er den sædvanlige Flyttedag.

Det drejer sig under nærværende Sag om en Bedømmelse af den ommeldte Lovs Indflydelse paa de gældende kollektive Overenskomster, og da Den faste Voldgiftsret efter de om dens Virkeomraade gældende Regler ikke kan være udelukket fra til Paakendelse at optage det her omprocederede Spørgsmaal, der ikke endeligt kan afgøres af Administrationen, vil den nedlagte Paastand om Afvisning ikke kunne tages til Følge. Overensstemmende hermed er der under Domsforhandlingen, under hvilken Formaliteten har været særskilt procederet, afsagt foreløbig Kendelse. — Hvad dernæst Sagens Realitet angaar, finder Retten at maatte give den af de Indklagede hævdede Opfattelse Medhold. Det maa efter Indholdet af 1ste Stykke i den paagældende Lov, hvis Formaal har været at skabe Ro om Arbejdsforholdene i Landet indtil 1. Februar 1934, antages, at alle Overenskomster, der var opsagte eller kunde opsiges til Ophør inden nævnte Dato, er forlængede uforandret med deres hele Indhold indtil 1. Februar 1934, ligesom det maa antages, at Bestemmelserne om, hvad der derefter skal ske, indeholdes i §'s andet Stykke. Det er derhos under Proceduren uomstridt, at den Part i et Overenskomstforhold, som ønsker at frigøre sig for dette, skal forny sin tidligere givne Opsigelse. Naar det dernæst i §'s andet Stykke hedder, at

> »er ny Overenskomst ikke tilvejebragt inden 1. Februar 1934, men ønsker nogen af Parterne desuagtet, at den gældende Overenskomst skal ophøre den nævnte eller en senere Dato, maa de overenskomstmæssige Regler om Opsigelse m. v. iagttages«,

maa efter Rettens Opfattelse den naturlige og nærmestliggende Forstaaelse være den, at de gældende Overenskomster kun kan opsiges i Overensstemmelse med de i de enkelte Overenskomster for Opsigelse indeholdte særlige Forskrifter, derunder altsaa ogsaa den fastsatte Opsigelsestermin. Idet de ovenomhandlede tre Overenskomster herefter tidligst kan bringes til Ophør 1. Maj 1934 og under Iagttagelse af den i hver Overenskomst fastsatte Opsigelsesfrist, vil de Indklagedes Paastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., findes efter Omstændighederne at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den af de Indklagede, Landarbejderforbundet i Danmark, nedlagte Paastand om Sagens Afvisning kan ikke tages til Følge.

De ovenomhandlede tre Overenskomster kan tidligst bringes til Ophør 1. Maj 1934 og under Iagttagelse af den i hver Overenskomst fastsatte Opsigelsesfrist.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

*

Efter det af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse givne Paabud har samtlige de under Arbejdsgiverforeningen staaende Organisationer og Enkeltvirksomheder opsagt de med Arbejderorganisationerne bestaaende Overenskomster til Ophør ved deres Udløbstermin.

Vi skal i næste Nr. bringe en Fortegnelse over de Overenskomster, som er opsagte af Arbejdsgiverne.

Den faste Voldgiftsret.

Valg af Dommere og Dommersuppleanter.

Repræsentantskabet har for Kalenderaarene 1934 og 1935 genvalgt de hidtidige Dommere og disses Suppleanter, nemlig som Dommere:

Johs. Kjærbøl, Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Martin Petersen, Formand for Snedkerforbundet, og

Skattedirektør Vilh. Buhl.

Som Suppleanter:

Sekretær i Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund *Vilh. Christensen.*

Journalist, Landsretssagfører *Fr. Dalgaard.*

Kasserer for De samvirkende Fagforbund *Hans Jacobsen.*

Overretssagfører, Raadmand *L. Jessen.*

Formand for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund *Arnold Nielsen.*

Forretningsfører i Dansk Arbejdsmandsforbund *Thorv. Pedersen.*

Formand for Træindustriarbejderforbundet *V. S. Petersen.*

I Stedet for Landarbejderforbundets Formand, *Oscar Levinsen,* der har ønsket at udtræde, er valgt Formanden for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund *Julius Hansen.*

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 47.

Dansk Jærn- og Metalsliberforbund mod Dansk Arbejdsmands Forbund.

De samvirkende Fagforbund har sendt Udvalget til Afgørelse af Grænsestridigheder nedennævnte Sag til Afgørelse, og begge de interesserede Forbund har erklæret sig indforstaaet med at respektere Afgørelsen.

Sagen er følgende:

Foranlediget ved, at der en Tid havde verseret en Strid mellem de to her nævnte Forbund, fordi Arbejdsmænd blev beskæftiget ved Sliberarbejde, afholdtes der den 24. Oktober 1920 mellem Repræsentanter for Forbundene en Konference, hvor man enedes om en fremtidig Ordning. Denne blev ikke skriftligt opsat og som Følge deraf heller ikke underskrevet; men Sliberforbundets daværende Formand har paa et Hovedbestyrelsesmøde aflagt Beretning, og denne er protokolleret i Sliberfor-

bundets Hovedbestyrelses Forhandlingsprotokol.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Repræsentanter, der sammen med Repræsentanter for Sliberforbundet har givet Møde for Grænseudvalget den 3. Oktober 1933, har ikke benægtet Rigtigheden af ovennævnte Protokollat, som de er gjort bekendt med.

Protokollen udtaler, at Slibernes Standpunkt var, at Arbejdsmænd ved Sliberarbejde, og som beskæftigedes ved det, som kaldes »blankt Arbejde«, burde være Medlemmer af Sliberforbundet, medens de, der var beskæftigede ved Bestødning o. l., burde forblive i Arbejdsmandsforbundet.

Herom opnaaedes der Enighed, dog med en Tilføjelse, der krævedes fra Arbejdsmandsforbundets Side, nemlig at ogsaa de Arbejdsmænd, der arbejdede »paa Sten«, ikke skulde overgaa til Sliberforbundet.

Sliberforbundet mener nu, at Arbejdsmandsforbundet ikke loyalt har overholdt denne Overenskomst, og at de herunder hørende Forhold i de senere Aar har forværret sig til Ugunst for Sliberforbundet og dets Medlemmer.

Man hævder, at Arbejdsgiverne overfor deres Medlemmer under Diskussion om Akkordprisen stadig udtaler, at de kan faa Arbejdet udført billigere ved at anvende Arbejdsmandsforbundets Medlemmer, og at dette sker i ret stor Udstrækning, samt at de paagældende Arbejdsmænd nægter at overmelde sig til Sliberforbundet, og endelig, at Virkningen af dette er, at Arbejdsmændene, naar de har lært Sliberarbejdet, udfører det billigere end Sliberne og paa den Maade fortrænger Sliberforbundets Medlemmer fra Arbejdspladserne.

Man kræver derfor Overenskomsten af 24. Oktober 1920 respekteret.

Fra Arbejdsmandsforbundets Side gør man gældende, at Fordragelighed bør herske i dette Forhold, men at Sliberforbundet glemmer en 3die Part, der ogsaa taler med, nemlig Arbejdsgiverne.

Skal ovennævnte Overenskomst have Betydning, maa der, naar Sliberforbundets Medlemmer paa Grund af Prisuoverensstemmelser nægter at udføre et Arbejde, ske Blokade deraf, for at Arbejdsmandsforbundets Medlemmer kan indtage samme Stilling som Sliberne, og at gældende Priser naturligvis skal respekteres.

Arbejdsmænd, der paa Jernstøberier beskæftiges ved Slibning, af hvad Art det end er, kan man ikke indse bør være Medlem andet Sted end i Arbejdsmandsforbundet, samt at det, der her skal afgøres, maa, bortset fra Jernstøberier, være, hvad der er Sliberarbejde, der kræver Medlemsskab i Sliberforbundet eller ikke.

Endelig hævdes der, at der findes en Del Sliberarbejde, som Arbejdsmandsforbundets Medlemmer gennem en Aarrække har vundet Hævd paa, og at det vil være vanskeligt at ændre herpaa af Hensyn til Medlemsskab, samt at denne Sag ikke maa udvikle sig saaledes, at Arbejdsgiverne gøres interesseret i Anvendelse af uorganiseret Arbejdskraft.

Efter en yderligere Debat mente Udvalget, at der var Mulighed tilstede for at afslutte Sagen forligsmæssig.

Udvalget foreslog derfor Parterne af slutte Sagen med Tiltrædelse af et Forlig, som skulde forelægges paa et senere Møde.

Dette afholdtes den 11. Oktober. Arbejdsmandsforbundet kunde maaske tiltræde Forliget, men saa helst en Kendelse. Sliberforbundet kunde ikke tiltræde Forliget og krævede Ordningen af 1920 opretholdt.

Udvalget afgjorde derefter Sagen med følgende

Kendelse:

Slibere, der beskæftiges ved »blankt Arbejde«, hvorved i Almindelighed forstaas Slibning af Arbejde, der skal forsølves, fornikles, forchromes samt Arbejde, der slibes til Polering, skal være Medlemmer af Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Slibere, der tillige beskæftiges ved blandet Arbejde (almindelig Slibning, Hjælp ved Udslaaning og Støbning o. s. v.), skal være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Arbejdere, der beskæftiges ved Bestødning, Slibning, der falder her ind under, og Hjælpearbejdet ved Forsølvning, Fornikling og Forchromning, skal være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Udvalget til Afgørelse af Grænsestridigheder er klar over, at ovenstaaende Kendelse ikke dækker tilstrækkeligt i de paaklagede Forhold, og at der vil opstaa Tvivlstilfælde, formentlig dog kun i mindre Maal, med Hensyn til Medlemsskab; men i saadanne Tilfælde maa Repræsentanter for de vedkommende Organisationer træde i Forhandling, for paa den Maade at faa tilstedeværende Meningsforskel udjævnet.

Lykkes det ikke, træder en Repræsentant for hver af de stridende Organisationer sammen med Formanden for og et Medlem af Grænseudvalget, og disse afgør da, hvis det er fornødent, det foreliggende Spørgsmaal med bindende Virkning.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Bjørn Petersen, København.

Ved et Fællesmøde den 18. September behandledes en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Entreprenør Bjørn Petersen, København, angaaende Betalingen for Natarbejde ved Arbejde paa Elektrificeringen af Københavns Nærtrafik.

Paa Mødet enedes man om, at der mellem Parterne optages en Forhandling om Betalingen for den resterende Del af Arbejdet, Forhandlingen skal være afsluttet senest 8 Dage fra Dato, og forsaavidt der ikke opnaas Enighed, forbeholder begge Parter sig deres Stilling.

Det lykkedes ved disse Forhandlinger at opnaa Enighed om Uoverensstemmelsen.

Havnearbejdere i København ved Lastning af gammelt Jern.

Ved et Fællesmøde den 14. September behandledes en Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn over, at Havnearbejdernes Fællesforbund nægtede at lade Spørgsmaalet om

Taksterne for Lastning af gammelt Jern afgøre ved faglig Voldgift. Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig da at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Ove Christensen, Aarhus.

I Anledning af en Klage fra Entreprenørforeningen over, at Arbejdsmændene hos Firmaet Ove Christensen, Aarhus, uden Varsel havde standset Arbejdet grundet paa en Uoverensstemmelse om et Betalingsspørgsmaal afholdtes den 18. September et Fællesmøde, hvor det ikke lykkedes at opnaa Enighed og Arbejdsgiverne har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Køge ved Losning af Cement i Papir.

Fra Dansk Arbejdsmandsforbund var der krævet overfor Køge Arbejdsgiverforening, at et Spørgsmaal om mekaniske Losseapparater gøres til Genstand for faglig Voldgift, og da der laa Krav fra Arbejdsgiverforeningen om Voldgift paa Spørgsmaalet om Losning af Cement i Papirsække, kunde der ikke opnaas Enighed om begge Sagers samtidige Behandling.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 14. September, hvor Sagen forhandledes, opnaaedes der Enighed om en Voldgift for begge Spørgsmaal og med Byretsdommer Victor Hansen som Opmand.

Bogbindere hos Firmaet O. Fuhrmann, Odense.

I Anledning af en under Sag Nr. 1833 for Den faste Voldgiftsret indbragt Klage over, at Firmaet O. Fuhrmann egenmægtigt havde nedsat Lønningerne for nogle af Bogbinderforbundets ved Knallertfabrikation beskæftigede Medlemmer afholdtes den 15. September et Møde i København, hvor der opnaaedes Enighed, saaledes at Hr. Fuhrmann bringer Lønningerne i Overensstemmelse med den foreliggende Aftale og efterbetaler, hvad der er udbetalt for lidt i Løn.

Klagen for Den faste Voldgiftsret er herefter taget tilbage.

Bødkere hos Bødkermester Mahnfeldt, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 19. September forhandledes om en af Bødkerforbundet i Danmark fremsendt Klage over, at Bødkermester Mahnfeldt, København, havde vægret sig ved at betale efter Bestemmelsen i Aftalerne om Reparation af Vinfade.

Om den fremsendte Klage opnaaedes ikke Enighed, hvorefter man enedes om at henvise Afgørelsen til en faglig Voldgiftsret samt anmode Den faste Voldgiftsret om at udpege en Opmand.

Formere hos Firmaet Aabyhøj Jernstøberi.

I Anledning af en Klage fra Firmaet Aabyhøj Jernstøberi over, at Medlemmer af Dansk Former- og Støberiarbejderforbund skulde have etableret Blokade overfor Jernstøberiet afholdtes den 23. September et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne har herefter indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Smede og Maskinarbejdere hos forskellige Gas- og Vandmestre i Aarhus.

Paa et Fællesmøde den 7. September behandledes en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over, at dets Medlemmer beskæftiget hos Medlemmer af Aarhus Gas- og Vandmesterforening ikke havde erholdt tilgodehavende Feriebetaling.

Fra Arbejdsgiverside hævdedes, at de paagældende Virksomheders Udmeldelse af den nævnte Mesterforening berettigede deres Stilling i Sagen, og da der ikke kunde opnaas Enighed herom, blev Sagen indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Funktionær Forbunds 8. Kongres.

Dansk Funktionærforbunds 8. Kongres paabegyndtes den 28. August i Forsamlingsbygningens Lokaler i Aarhus.

Kongressens Aabning.

Forbundets Forretningsfører F. Hagengaard bød Gæsterne og de Delegerede velkommen. Gæsterne var for De samv. Fagforbund · Næstformand Chr. Jensen, for Forsikringsfunktionærernes Forbund i Sverrig Sven Svensson og Claes Carlsson, og for det hollandske Forbund af Forsikringsagenter, Sygekassefunktionærer og Inkassatorer Th. v. d. Giessen. Hagengaard udtalte, at det er en svær Tid, vi lever i, men det synes jo nu at gaa fremad. Vi har heller ikke været blandt dem, der har været haardest ramt. Lad os i Enighed og Samdrægtighed arbejde for vore Kollegers Sag.

Vi har altid følt det som en Selvfølge, at vi hørte hjemme i De samvirkende Fagforbund, og vi er glade ved den Assistance, som vi gennem Tiden har modtaget derfro. Dettede derefter en speciel Hilsen til hver af Gæsterne.

Efter at Dagsordenen, der omfattede følgende Punkter: 1. Kongressens Aabning, 2. Beretning fra Mandatudvalget, 3. Konstituering, 4. Beretning og Regnskab, 5. Forslag til Love, 6. Beretning fra Udvalgene, 7. Valg, 8. Afslutning, var godkendt, konstituerede Kongressen sig, og der valgtes et 5 Mands Mandatudvalg.

Som Dirigenter valgtes P. Knudsen og Laurits Hansen, København, samt Viktor Hansen, Aarhus. Som Sekretærer valgtes H. P. Nilausen, August Christensen og E. V. A. Eriksen.

Endvidere valgtes et Lovudvalg med Forretningsføreren som Formand, og et Lønningsudvalg.

Viktor Hansen overtog Dirigenthvervet.

Gæsternes Hilsen til Kongressen.

Chr. Jensen, De samvirkende Fagforbund, takkede for Indbydelsen. Det er med stor Glæde, De samvirkende Fagforbund deltager i de forskellige Forbunds Kongresser. Der opnaas derved en nærmere Kontakt, som ofte senere viser sig værdifuld.

Tiden er vanskelig for Arbejderne. Funktionærforbundet er jo heldigvis ikke særlig haardt ramt af Arbejdsløsheden, men Vanskelighederne bliver alligevel store, fordi hele Arbejderklassen er i samme Baad.

Vi har i den sidste Periode haft den Fordel, at vi har kunnet øve Indflydelse paa de Love, der er blevet vedtaget. Ligeledes har det været af uvurderlig Betydning, at vi har haft Indflydelse i en Række kommunale Raad.

Vore Modstandere ønsker at udnytte Situationen, men bevarer vi Enigheden, da har vi ogsaa Midlet til at tilbageslaa Angrebene.

Kontorchef Svensson, Sverrig, meddelte, at hans Forbund havde haft en meget stærk Fremgang i den sidste Periode, og han ventede, at det til næste Kongres var lige saa stort som det danske Forbund.

Han haabede, at Enighed om den fælles Sag maatte præge Forhandlingerne.

Th. van der Giessen, Holland, der talte Dansk, bragte en Hilsen fra sit Forbund. Det var endnu meget lille, og formaaede heller ikke saa meget, der findes nemlig 3 konkurrerende Forbund. Han haabede, at Kongressen maatte bringe mange og gode Resultater.

Formanden for Mandatudvalget fik derefter Ordet for at aflægge Beretning fra Udvalget; han indstillede samtlige Mandater til Godkendelse, hvilket skete.

Beretningen.

Formanden fik derefter Ordet for at aflægge Beretning for Kongresperioden og udtalte:

Forsikringsfunktionærernes Antal er steget med 200 til 700. Der maa indføres en almindelig Pensionsordning i Stedet for Aldersdomsfonden.

Inkassatorerne mister Terræn indenfor Afbetalingsbranchen, men der sker stadig Tilgang til Afdelingen af Inkassatorer fra store Firmaer.

De forskellige Bankkrach har slaaet Bank- og Kontorfunktionærernes Antal noget ned, saaledes at denne Branches Organisationer nu stagnerer.

For Vagtfunktionærerne har man faaet Lønnen forøget med 600 Kr. aarligt og Ferien forlænget fra 4 til 14 Dage. Endvidere er der indført en fuldstændig Pensionsordning. Afdelingen er gaaet frem med 100 Medlemmer.

Ejendomsfunktionærernes Afdeling talte kun faa Medlemmer ved sidste Kongres, og dens Medlemmer er nu i Modsætning til tidligere næsten udelukkende fuldt beskæftigede Folk. Tilgangen af Medlemmer skyldtes den store Udvidelse af Centralvarmeanlægene i Ejendommene.

Det er lykkedes at afslutte Overenskomster, og flere vil komme til.

Vi kan ikke faa Overenskomster overalt, men den almindelige Lønningsstandard vil blive hævet.

I Periodens Løb er Koristerne blevet optaget. Vanskelighederne her er store, da alle har sammensvoret sig mod det kongelige Teater.

Inspektørorganisationen har faaet sit Gennembrud, men adskillige Selskaber forbyder deres Inspektører at organisere sig.

Antallet af organiserede Sygekassefunktionærer er ogsaa vokset stærkt.

Der har været ført nogle Forhandlinger i Anledning af Grænsestridigheder med Handels- og Kontormedhjælperforbundet. Der er dog ingen Grund til at tage Grænsestridighederne altfor højtideligt.

Med Sygekassen »Alderstrøst« er der opnaaet en betydningsfuld Overenskomst, navnlig fordi den indeholder en Pensionsordning.

Taleren gjorde nærmere Rede for Forholdet til Sygekassefunktionærerne.

Naar vi ser paa Forbundets Stilling i Dag, maa vi erkende, at vi har opnaaet betydelige Resultater, og jeg vil takke alle, som har været medvirkende dertil. Naar jeg undtager en bestemt Kritik, som jeg mener er uberettiget, maa man sige, der er fortrinligt Samarbejde mellem alle Afdelinger, og jeg vil gerne benytte Lejligheden til at takke alle Tillidsmændene for deres Indsats til Gavn for Forbundet.

Regnskaberne.

Hovedkassereren V. Plinius oplæste Renskabet. Kontingentindtægten har i de fire Aar været 176,560 Kr. Der har været en Stigning paa 67,741 Kr. Hele Indtægten har været 215,449 Kr. og den samlede Udgift 154,503 Kr. Der har saaledes været et Driftsoverskud paa 60,946 Kr. Desuden er henlagt 4000 Kr. til en Aldesboligfond. Formuen er 209,703 Kr.

Diskussion om Beretningen.

Der førtes nu en meget omfattende Diskussion om Beretningen, der i særlig Grad drejede sig om Sygekassefunktionærernes Forhold.

Heri deltog P. M. Andersen, København, der var meget utilfreds med Ledelsen og mente, at Samarbejdet før eller senere maatte høre op, hvis ikke forskellige Forhold blev ændret, endvidere talte Ryborg, Svarø, Ejnar Petersen, Juulsgaard og Arthur Nielsen, alle af København.

Hagengaard replicerede til den Kritik, der var fremsat.

Derpaa fortsattes Diskussionen, hvori deltog Vald. Petersen, København, Aage Jørgensen, København, Nilausen, Ringsted, og J. P. Olsen, Aarhus. Sidstnævnte gik haardt imod Oppositionen. Enhver Branche indenfor Forbundet er underlagt det samlede Forbund og kan ikke handle paa egen Haand eller gaa egne Veje.

Der har været arbejdet i Enighed i Hovedbestyrelsen, og der er arbejdet godt. Jeg forstaar derfor ikke, hvorfor der skal rejses saa megen Kritik her. Fejlen er vistnok, at der er for mange, som tror, at de er Generaler. Det er min Opfattelse, at vi har en dygtig Forretningsfører. Lad os heller ikke glemme den store Fremgang, vi har haft baade i Medlemstal og lønmæssigt.

I den fortsatte Diskussion deltog Hovedkasserer Plinius, København, Viggo Hansen, Haderslev, Th. Sørensen, Viborg, Stenberg, København,

Lundsten, Vejle, Laust Larsen, København, Viktor Jensen, København, Bernhard Hansen, København, Nielsen, København, H. C. Hansen, København, P. M. Andersen, København, J. Halvorsen, København, V. Pedersen, Randers, I. F. Jacobsen, Odense, Alfred Jensen, København, Forretningsfører Hagengaard, Chr. Fritoft, København, Aa. Berner, København, og Aage Jørgensen.

Ved skriftlig Afstemning godkendtes Beretningen med 68 Stemmer mod 16, medens en Stemmeseddel var blank.

Regnskaberne sattes derefter under Afstemning, og disse blev enstemmigt godkendt.

Lovændringer.

Under Punkterne 5 og 6 behandledes Udvalgenes Indstilling om Forslagene til Ændringer i Forbundets Love, samt særlige Forslag og et Forslag om Oprettelse af en Pensionsfond for Forbundets Funktionærer.

Til Ændringer i Lovene foretoges flere Ændringer i de bestaaende Love, bl. a., at Hovedbestyrelsen indkaldes mindst en Gang om Aaret og at Medlemmer af Hovedbestyrelsen skal have deres Hovederhverv indenfor Forbundets Arbejdsomraade. Ejendomsfunktionærernes Organisation fik Ret til at optage Medlemmer som halvtbetalende.

Særlige Forslag.

Under særlige Forslag vedtoges en Resolution, der krævede, at Hovedbestyrelsen af al Magt skal arbejde for Indførelse af 40 Timers Arbejdsugen, og for Gennemførelse af Pension eller Aldersrente fra 60 Aars Alderen.

Det vedtoges at henlægge 5 Øre pr. Medlem pr. Uge til et Aldersboligfond, og ligeledes at henlægge 5 Øre pr. Uge pr. Medlem til Oprettelse af et Feriehjem udenfor Sjælland, endvidere vedtoges et Forslag om, at Forbundet yder en Gave paa 2000 Kr. til Modernisering af Forbundets Feriehjem.

Et indsendt Forslag om at oprette en Begravelseskasse forkastedes.

Pensionsfonden.

Kongressen behandlede herefter et af Hovedbestyrelsen udarbejdet Forslag til Oprettelse af en Pensionsfond, hvor der i dennes § 1 fastsættes, at der til en Pensionsfond skal henlægges 10 pCt. af den til Funktionærerne udbetalte Løn; af disse 10 pCt. skal Forbundet udrede de 7 pCt. og Funktionærerne 3 pCt.

Pensionsreglerne udformedes derefter i en Række Paragrafer.

Valgene.

Som Forretningsfører genvalgtes F. Hagengaard med 75 Stemmer, medens V. E. Ryborg fik 31 Stemmer.

Som Hovedkasserer genvalgtes H. Plinius.

Der foretoges derefter Valg i de enkelte Faggrupper af Hovedbestyrelsesmedlemmer.

Juliussen, Horsens, lovede, paa Sygekassefunktionærernes Vegne, at begynde Samarbejdet paa et nyt Grundlag med de gamle Tillidsmænd.

Hagengaard takkede og lovede for sit Vedkommende loyalt Samarbejde.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i København.

Dagsordenen var hermed udtømt, og med Leveraab for Forbundet afsluttedes Kongressen.

Nazistisk Fagforeningsliv og Arbejderkaar i Tyskland.

At Arbejderklassens Stilling i Tyskland efter Nazisternes »Overtagelse« af Fagforeningerne forringes paa alle Omraader, fremgaar efterhaanden baade direkte og indirekte af de Meddelelser, der kommer hertil. Her skal nævnes en Række Eksempler, som belyser ikke alene Arbejdernes Retsløshed og voksende Elendighed, men ogsaa Hulheden i de Angreb, Nazisternes til Stadighed har rettet mod Fagbevægelsen før »Ensretningen«.

Overenskomsterne og Tariferne

er stadig i Kraft nogenlunde uforandrede — i Ordlyd — men i Realiteten i mange Fag blot en Lap Papir, thi der er ikke længere noget Organ, der *kontrollerer* deres Overholdelse. Den enkelte Arbejder staar nu næsten retsløs overfor Retskrænkelser paa Arbejdspladsen. Eksempelvis kan fremhæves, at den nazistiske Leder af Slagternes Fagforeningssektion, Bruno Fedtke, i en Artikel i det nazistiske Fagblad for 18. August udtaler: »Det kan ikke vedblive at gaa, at der i nogle Egne af Tyskland betales en Svendeløn paa 4—5—6 Mark om Ugen, og at der arbejdes fra Kl. 5 Morgen til Kl. 9 Aften.« —

Men selv om Lønnen ikke overalt er direkte nedsat, betyder den faktisk stedfundne Prisstigning paa Livsfornødenhederne naturligvis en Lønreduktion. En saa vigtig Ting som Margarine er ifølge en officiel *nazistisk* Meddelelse af 29. August fra »Forschungsstelle für den Handel« bleven mere end dobbelt saa dyr siden Marts Maaned. Dette skyldes dels den særlige Margarineskat paa 25 Pfg. pr. Pund, dels Smørprisernes Stigning. Den billigste Margarine er steget fra 30 til 66 Pfg. pr. Pund. Smør er steget fra Mk. 1,05 til Mk. 1,42. Ogsaa Tekstilvarer er steget stærkt i Pris.

Hertil kommer en anden vigtig Omstændighed. Den almindelige Forkortelse af Arbejdstiden til 40 Timer *uden Lønudligning* bevirker jo en betydelig Lønreduktion for alle, der staar i Arbejde, og Nedgangen i Skatteindtægten viser, at et stadig stigende Antal Arbejdere derved trykkes ned under det skattemæssige Eksistensminimum paa *100 Mk.* pr. Maaned. (Man maa her huske, at 1 Mk. har omtrent samme Købekraft i Tyskland som 1 Kr. i Danmark.)

Forfølgelsen af de klassebevidste Arbejdere

giver sig bl. a. Udslag i, at de Stillinger, der fremkommer ved Indførelsen af 40 Timers-Ugen, re-

serveres Nazister eller Folk fra de »gule« Fagforbund, der iøvrigt nu er opløst. Baade Arbejdsgiverne og de officielle Arbejdsanvisningskontorer driver denne nye Form for Menneskejagt.

Arbejdsløshedsunderstøttelsen

er i den senere Tid dels stadig bleven nedsat, dels forvandlet til Hjælpekasse- og Fattighjælp. Aarsagen hertil er bl. a. Kommunernes fortvivlede økonomiske Stilling. Mange Kommuner staar foran Fallitten. Dortmund er allerede stillet under Kreditorernes Formynderskab. Bykommunerne søger derfor at skaffe sig af med de Arbejdsløse ved at anvise dem Arbejde paa Landet eller i »Arbejdstjenestelejrene«. Nægter den Arbejdsløse at modtage saadant Arbejde, *fratages Understøttelsen ham.* For at indjage de Arbejdsløse tilstrækkelig Skræk i Livet, truer man dem endvidere i saadanne Tilfælde med Overflytning til Koncentrationslejr. Herom foreligger en anden officiel *nazistisk* Meddelelse. Arbejdskontoret i Osnabrück har udsendt følgende:

»Det har vist sig, at adskillige Understøttelsesberettigede under alle mulige Paaskud nægter at modtage det dem anviste Arbejde. Arbejdskontoret fratager dem da straks deres Understøttelse. Ved bevislig Arbejdsvægring eller Arbejdsulyst sørges desuden for, at de paagældende Driverter overføres til en Koncentrationslejr, for at de kan vænne sig til Tugt og Orden. I Gaar overførtes den første af saadanne Personer, en vis H. M. fra Osnabrück til en Koncentrationslejr«.

Man vil heraf se, at Koncentrationslejrene i Hitlers Rige ikke blot opfylder en politisk, men ogsaa en vigtig social Rolle.

»Dobbelterhverv«.

Man har fundet endnu en Udvej til at slippe for at betale Arbejdsløshedsunderstøttelse til en Mængde Mennesker. Det er Fortolkningen af Forbudet mod »Dobbelterhverv«. (Betegnende nok forbyder man ikke de *arbejdsfri* Indtægter, men derimod Dobbelterhverv under en hvilkensomhelst Form.) Nu er dette Forbud udvidet yderligere. Ikke alene forbydes det Familiefaderen at have Bierhverv, ligesom Hustruen ejheller maa have særskilte Indtægter af Arbejde, men nu fortolkes Bestemmelsen saaledes, at saafremt et enkelt af Familiens Medlemmer er i Arbejde, er dette tilstrækkeligt — ligegyldigt om det er Faderen, Moderen eller en Søn eller Datter. I hver Familie maa der kun være en, der arbejder — forsaavidt Familiens Eksistens ikke derved trues, tilføjes der hyklerisk. Denne Arbejdspolitik skal nu gennemføres i det vesttyske Industriomraade. *De saaledes afskedigede faar ingen Understøttelse,* men skal underholdes af deres Familie. Hertil skal Arbejderne anvende deres Spareskillinger. »Thi Opsparing maa man give Afkald paa under de nuværende Forhold«, udtaler Dr. Ordemann, der er Formand for Arbejdskontoret i Westphalen.

Billigere Fagforeningsadministration

har hidtil været Nazisternes Slagord, men ifølge en Meddelelse i »Neuer Vorwärts« for 17. Sept. beskæftiges der nu under Nazismen i Bygningsarbejdernes Forbund 160 Funktionærer mod tidligere 80. Den nuværende Formand har en Løn paa 700 Rmk. om Maaneden og dertil Udlægsgodtgørelse efter frit Skøn! — Tidligere var en enkelt Bil tilstrækkelig til Forbundets Virksomhed, nu er der anskaffet 5 nye Vogne.

Fagforbundenes Militarisering

faar man et Indtryk af ved at læse de »officielle Bekendtgørelser« fra et af de største Forbundskontorer til Provinsafdelingerne. Det hedder i disse:

Vedr. Agitation:
Samtlige Forbunds-, Distrikts- og Kredsledere melder omg. til de paagældende Forbundsinstanser, hvilke Partifæller, der egner sig til Agitatorer (Møde-Talere).

Vedr. Organisation:
Nyoprettelsen af Lokal-Afdelinger kan kun foretages af Forbundets Kredsledere. Melding herom indgives til den paagældende Distriktsledelse. Der tages intet Hensyn til Enkeltmeldinger fra Lokalafdelinger.

Vedr. Billeder af vore Førere:
Jeg minder endnu engang om mit Cirkulære af 24. Juli Nr. 18/33 og af 2. Aug. Nr. 26/33. Ifølge Forordning fra »Gesamtverband der deutschen Arbeiter« skal der i Kontorer og Tjenestelokaler synligt anbringes Billeder af de førende Mænd indenfor den tyske Arbejderfront. Melding om, hvormange Billeder der behøves, indsendes ad tjenstlig Vej omgaaende hertil. Billederne maa kun bestilles hos Forbundsledelsen. (Navn.)

Det er ikke underligt, at store Dele af Arbejderklassen nu vender Fagforeningerne Ryggen og maa trues til at betale deres Kontingent. — Hvormeget Medlemstallet er sunket i de forskellige Forbund, oplyses ikke, men alene den Omstændighed, at Nazisterne ikke nu — efter et halvt Aars Styre — tør oplyse Medlemstallene i et eneste tysk Fagforbund, er tilstrækkeligt karakteriserende. Havde der vist sig blot den mindste Stigning, vilde man forlængst have udbasuneret det som en af de store nazistiske »Sejre«.

C. L. Skjoldbo.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 9 * KØBENHAVN DEN 15. NOVEMBER 1933 * 30. AARGANG

Ungdomsarbejdsløsheden.

Af *Chr. Christiansen.*

Foredrag ved »Socialvirke«s Møde d. 6. Novbr. 1933.

Det er en meget tragisk Skæbne, der er overgaaet den Ungdom, der fødtes omkring Aarhundredskiftet og i Aarene derefter. Først Verdenskrigen med Elendighed, Savn og Ødelæggelse — dernæst Sammenbrudets opslidende Aar, der synes at skulle blive vedvarende. Den optimistiske og lyse Tro, der en Stund gik over Verden kort efter 1918, er blevet Skuffelsernes store Skuffelse. I Milliontal ofrede Ungdommen Liv og Blod i Krigens fire lange Aar — og til hvilken Nytte? Den Fred og den Arbejdets Tid, som alle ønskede, kom ikke. Tværtimod har vi oplevet sociale og økonomiske Rystelser, hvis Rækkevidde langt overgaar selv de mest sortsynede Forudsigelser. Det var Ungdommen, der under Krigen maatte lide og bære de svære Byrder, og det er ogsaa Ungdommen, som nu er blevet haardest ramt af Verdenskrisens katastrofale Ødelæggelser i alle Lande.

Storslaaet og fantastisk har den tekniske Udvikling været. Organisation og teknisk Snille har frembragt store Varemængder, som for Eksempel for Amerikas Vedkommende er opgjort til over 30 pCt. større end før 1914, men fremstillet af en Arbejderstab, der er 8 pCt. mindre.

Rationaliseringstanken har gaaet sin Sejrsgang over Alverdens Lande — Overproduktion og Arbejdsløshed er foreløbig blevet dens praktiske Resultater. Og var der Forvirring og Kaos i det økonomiske Liv efter Krigens Slutning, saa har Rationaliseringen forøget Usikkerheden og Planløsheden baade i Produktion og Omsætning. — Millionhære af arbejdsløse frister en Skygge-Tilværelse, der kun helt forstaas af dem, som selv har prøvet en aarelang Arbejdsløshed. At leve et Liv i Lediggang og med Understøttelse, sætter ingen normale og sunde Mennesker Pris paa. Det er saa langtfra! Var der Arbejde at faa, vilde der næppe være flere, end der kunde være forsamlet i denne Sal, som vilde række deres Haand ud efter Understøttelse.

Vi maa endelig ikke glemme, at Arbejdsløsheden rammer ogsaa udover det rent økonomiske. Det at være sat udenfor og være uanvendelig, det at vide, at man intet udretter, og at det hele gaar, uden man er med — det er netop, hvad der tynger den arbejdsløse stærkest. Arbejderklassen af i Dag tænker, føler og forstaar særdeles vel Tidens Forhold og Udvikling. De sidste Hundrede Aars demokratiske og sociale Udvikling har — under stærk Støtte af Organisation og Oplysning — gjort Arbejderen til et levende Menneske, der føler sig som et ligesaa vigtigt Led i det arbejdende Samfund som enhver anden. Den danske Arbejder er nok Genstand for Udbytning, men undertrykt og slavebunden det er han ikke.

Gælder alle disse Synspunkter paa Arbejderklassen i Almindelighed, gælder de i Særdeleshed for Ungdommen. Arbejdsløsheden rammer naturligvis de voksne Arbejdere uhyre stærkt. Savn og Elendighed, det er tungt at bære, naar man føler Pligt og Ansvar overfor Familie og Hjem; men for Ungdommens Vedkommende ligger der, udover den kummerlige Tilværelse, de maa føre netop ved Starten af deres Livsbane, en ikke ringe Fare for Demoralisation. — At Ungdommen ikke er i Besiddelse af den nødvendige Modstandskraft kan ikke undre. De graa og triste Tanker finder lettere Plads i de unge, bevægelige Sind end hos de voksne, og Arbejdsløsheden gør dem endvidere ligegyldige, modløse og selvopgivende, og ofte er de Kastebold for alskens Bevægelser. Det er disse Aarsager, som giver os et særligt Problem, der hedder *Ungdomsarbejdsløsheden.*

I. Et Par Tal om Ungdomsarbejdsløsheden.

Lad mig blot anføre et Par Tal om Arbejdsløsheden blandt de unge i de tre skandinaviske Lande:

Land	Dato	I Alderen	Ant. Arbejdsl.	pCt. af det saml. Tal
Danmark	5. Maj 1933..	18—25	36,272	28 pCt.
Sverige	28. Febr. 1933.	15—25	59,315	33 „
Norge		18—24	20,000	26 „

Tallene ligger saaledes mellem ¼ og ⅓ af det samlede Arbejdsløshedstal. Der er et andet Tal, som vilde være meget interessant at faa oplyst: Hvor stor en Procentdel af hele Arbejderungdommen mellem 18—25 Aar har Beskæftigelse? Saavidt mig bekendt kendes dette Tal ikke! Jeg er bange for, at det vilde aabenbare for os meget alvorlige Forhold.

Hvor alvorlig den nuværende Tilstand er for Byarbejderungdommen, ses klart af følgende Tal, samlet af Fors. Poul Hansen, Esbjerg, der ingenlunde kan siges at være haardere ramt end andre af Landets Byer og Egne. Tallene stammer fra 9 af de vigtigste, statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Afdelinger i Esbjerg. De gælder Medlemmer i Alderen fra ca. 19—25 Aar, er indhentet i Januar 1933 og viser Medlemstal og Arbejdsløsheden i nævnte Aldersgruppe:

Arbejdsmænd	133,	deraf	97	arbejdsløse
Tobaksarbejdere	67	—	13	—
Kvindelige Arbejdere	36	—	36	—
Malere	40	—	30	—
Murere	33	—	30	—
Smede og Maskinarb.	130	—	120	—
Snedkere	32	—	27	—
Sømænd	40	—	40	—
Tømrere	49	—	35	—

I disse 9 Afdelinger fandtes der altsaa 560 Medlemmer under 25 Aar. Deraf var de 428 eller ca. 76 pCt. arbejdsløse.

Naar man hører, at der af 20,000 unge Arbejdsløse i Norge er 7000, som aldrig har haft Arbejde, kan man sikkert regne med, at dette Tal ikke er mindre i Danmark, snarere større! Hvad er der at stille op? Er det muligt paa gennemgribende Maade at sætte ind med Foranstaltninger, som kan modvirke Ungdomsarbejdsløsheden — maaske fjerne den helt?

Naar Produktionen gøres lettere og Varemængden større med færre menneskelige Kræfter end før ved den arbejdsbesparende Rationalisering, kan kun en Arbejdstidsforkortelse modvirke den nuværende permanente Arbejdsknaphed.

Otto Bauer skriver i sin Bog »Rationalisering«: »— — — Jo større Arbejdsløsheden bliver, des stærkere bliver Arbejderklassens Modstand mod, at en Del af Arbejderklassen tvinges til den højeste Anspændelse af Arbejdskraften, saa længe den anden Del af Arbejderklassen fortsat dømmes til fuldstændig Arbejdsløshed — —.«

En Regulering af Arbejdstiden er simpelhen en nødvendig Foranstaltning i vore Dages Række af planøkonomiske Foranstaltninger. For 3 Aar siden var »Planøkonomi« et uartigt Ord, som kun de mest ultra-revolutionære kunde tillade sig at bruge. I Dag er Stillingen en ganske anden! Planøkonomi er blevet et vidtrækkende Samfundsproblem, hvis Indflydelse paa Nationens Ve og Vel flere og flere forstaar Betydningen af. — Jeg rejser Spørgsmaalet: Er Arbejdsløshedsproblemet ved den store permanente Arbejdsløshed ikke blevet saa alvorligt, at det nu ubetinget maa løses — af Hensyn baade til Land, Folk og Fremtid? — Jeg mener, Tiden er inde! Ikke mindst af Hensyn til den opvoksende Ungdom!

Er der mon andre Veje at gaa? Flere Steder er der gjort Forsøg med det ottende Skoleaar. Disse Bestræbelser vil sikkert give gode Resultater. Jeg tror, man skulde gaa videre ad denne Vej og forlænge Skoletiden til det 16. Aar — og endvidere gennemføre den Ændring, at ingen maa antages i Lære eller til erhvervsmæssigt Arbejde før efter det fyldte 16. Aar. Jeg hælder til den Anskuelse, at de 14—16-aarige har bedre af Skolen end af Arbejdspladsen og Lærestedet. De, som omgaas de unge i Erhvervslivet, er ikke alle de bedste Ungdomsopdragere. De to Aars forlængede Skoletid vil være af stor Værdi for Ungdommens senere Udvikling. Endvidere synes det efterhaanden at blive naturligt at kræve, at alle Udlærlinge forbliver paa deres Læreplads et Aar efter Læretidens Afslutning. Alt for mange bliver jaget ud, saa snart Læretiden er udløbet, og Mesteren skal til at betale Svendeløn. Det er i Virkeligheden en meget alvorlig Sag for en ung Mand at blive kastet ud i Arbejdsløsheden, netop naar Svendetiden skal til at begynde. Enhver Læremester burde med Ære for sig selv vise, at de Lærlinge, han udlærer, er veluddannede og i alle Henseender kan præstere det, Branchen forlanger. Og det vises bedst ved at give de unge Svende Arbejde det første Aar efter Læretiden. Det er iøvrigt det vanskeligste Aar i hele Ungdomstiden!

Egentlig burde en lignende Ordning ogsaa gælde for de unge ufaglærte Arbejdere. Her er det nemlig ogsaa saadan, at de unge som oftest bliver jaget ud i Arbejdsløshed, saa snart de 18 Aar er naaet. For mange unge Arbejdere har det været skæbnesvangert for deres Fremtid (de mange uorganiserede —!). Jeg har ofte haft den Tanke, at Ungdommen burde udgøre en vis Procentdel af det samlede Antal beskæftigede Arbejdere, f. Eks.:

5—10	Arbejdere:	2	unge.
10—20	—	4	—
20—30	—	5	—

Derefter 1 ung Arbejder for hver 10 Arbejdere. Lærlinge ikke medregnet!

Ogsaa hvor det drejer sig om offentlige Arbejder, iværksatte af Stat eller Kommune, eller hvortil der ydes et offentligt Tilskud, burde en bestemt Procentdel af de Beskæftigede være unge Arbejdere mellem 18 og 25 Aar. — Skulde dette være saa vanskeligt at gennemføre?

II. Ekstraordinære Foranstaltninger til Modvirkning af Ungdomsarbejdsløsheden.

Arbejdsløshedsraadet drøftede i Foraaret 1933 Ungdomsarbejdsløsheden. Efter en Række Forhandlinger med Sagkyndige fra forskellige Sider blev der afgivet en Betænkning til Socialministeren. Med sædvanlig Hurtighed tilendebragte Ministeren sine Overvejelser og fremsatte over for Rigsdagen et Lovforslag om Tilskud i Anledning af Ungdomsarbejdsløsheden. Forslaget fik en hurtig Behandling. Allerede 20. Maj traadte Loven i Kraft. Hvad indeholder Loven, og hvilken Betydning har den overfor Ungdomsarbejdsløsheden. Jeg skal gøre nogle Bemærkninger om Loven.

Hvis der fra egnede Organers Side, Kommuner,

Foreninger (derunder Fagforeninger eller andre) er Ønske om at skaffe unge arbejdsløse mellem 18 og 22 Aar Beskæftigelse til Modvirkning af den Forringelse af Arbejdsevnen og Arbejdslysten, der er forbundet med den langvarige Arbejdsløshed, kan Socialministeren yde Støtte til de dermed forbundne Udgifter.

En Forudsætning er, at Beskæftigelsen bestaar af en passende Blanding af legemligt Arbejde, Undervisning og Sport. Endvidere kræves, at det Arbejde, der udføres, vel maa anses for nyttigt, men dog ikke ellers kan anses at ville være bragt til Udførelse.

Loven peger paa de særlige Arbejder, der kan blive Tale om: Skov-, Landbrugs- og Havearbejder, Kyst- og Naturfredning, Trafikforbedringer samt Anlæg af Sportspladser, Lejrpladser og lign., som har de Arbejdsløses Interesse og har særlig Værdi for de Unge.

Formaalet med denne særlige Virksomhed for de unge Arbejdere maa hverken direkte eller indirekte være at opnaa økonomisk Vinding, og det maa godtgøres, at et eventuelt Overskud anvendes til et samfundsnyttigt Øjemed.

De Arbejdsløse, som deltager i saadanne Foranstaltninger, skal af Kommunen eller af vedkommende Forening have Kost og Logi og tillige have et Beløb til Dækning af andre Fornødenheder. Deltagelsen i disse Foranstaltninger maa normalt ikke strække sig over et Tidsrum af under 2 Maaneder eller over 4 Maaneder.

I Socialministeriets ledsagende Cirkulære af 13. Juni er der givet nogle nærmere Regler for Lovens Udnyttelse. Det understreges, at det paatænkte Arbejde »ikke paa nogen Maade maa forringe Arbejdsmulighederne paa det frie Marked og ikke gribe ind i det almindelige Erhvervsliv«. Og det hedder videre, at der ved Lovens Gennemførelse i særlig Grad er tænkt paa de unge Arbejdere, der bliver arbejdsløse efter udstaaet Læretid. — Det bemærkes ogsaa, at de Unges Deltagelse er en ganske frivillig Sag. — Det Tilskud, der kan ydes fra Statens Side, maa ikke normalt overstige 2 Kr. pr. Dag for hver i Foranstaltningen deltagende Arbejdsløs. Udgifterne maa ikke overstige 3 Mill. Kr., og af det udbetalte Beløb refunderes ⅓ til Staten af Kommunerne.

Der er nedsat et Udvalg, som er raadgivende for Socialministeren; dette bestaar af en af Ministeren valgt Formand, 2 af Dansk Arbejdsgiverforening og 2 af De samvirkende Fagforbund samt 4 af Rigsdagen valgte Medlemmer.

Hvordan er Loven blevet udnyttet? — Slet ikke i det Omfang, den burde. Det skal indrømmes, at det ikke er nogen let Sag at faa iværksat Foranstaltninger for de unge arbejdsløse. Men det kan siges, at de Steder, som har forsøgt Loven udnyttet, kun har haft Glæde deraf. Der var vel nok i Begyndelsen fra visse Fagforeningskredse nogen Uvilje mod denne Lov, men jeg mener at vide, at dér, hvor man har gennemført Foranstaltninger efter Loven, har der været Tilfredshed ogsaa fra Fagforeningernes Side. Og de unge arbejdsløse, som har deltaget i Foranstaltningerne, har alle været særdeles glade derfor.

Det var ønskeligt, om denne Virksomhed kunde faa en betydelig Udvidelse. Det vilde gavne de Unge og ikke kunne skade andre i mindste Maade. Loven gælder kun til 31. Marts 1934. Jeg vil gerne henstille til Socialministeren om at gøre sit til, at Rigsdagen forlænger Loven og bevilger de nødvendige Midler dertil.

III. Undervisning for Arbejdsløse.

Kvalitetsarbejde er det rette Grundlag for al dansk Erhvervsvirksomhed. Derfor kræves Dygtighed og Kultur af enhver Medarbejder i Landbrug, Handel, Haandværk og Industri. Det synes derfor saare naturligt, at den tvungne Lediggang, som de Arbejdsløse har i saa stort Omfang, maa udnyttes paa praktisk og udbyttegivende Maade. Arbejdsløshedsloven aabner ogsaa Adgang dertil. Af Arbejdsløshedsfonden bliver der ydet de Arbejdsløse, som søger Optagelse paa Skoler og Kursus, en Understøttelse af Fondets Midler. Understøttelsen kan ydes, naar de Arbejdsløse søger Kursus paa Folkehøjskoler, Fagskoler (Landbrugs-, Havebrugs-, Haandværker-, Husholdnings-, Handels-, Navigations-, Fiskeri-, Maskinist- og tekniske Skoler etc.). Understøttelsen ydes til Medlemmer, der har erhvervet Understøttelsesret i Arbejdsløshedskassen, almindeligvis med et Beløb svarende til den Dagpengesats, det paagældende Medlem har Ret til under Arbejdsledighed at oppebære fra Kassen.

Kommunerne kan ogsaa iværksætte særlige Kursus beregnet paa arbejdsløse. Der udarbejdes Plan over Undervisningen og et detailleret Overslag over de til Kursusets Afholdelse anslaaede Udgifter. Undervisningen skal finde Sted om Dagen indenfor den normale Arbejdstid, og der skal gives Undervisning hver Søgnedag i mindst fire Timer daglig, og endelig kræves, at Undervisningen i videst muligt Omfang skal være af overvejende faglig Karakter. Arbejdsløshedsfondens Tilskud til saadanne Kursus udgør normalt et Beløb svarende til ⅔ af Udgifterne.

*

Undervisning er ikke det samme som Arbejde, men det er langt bedre end den aandssløvende Lediggang. Ungdomsarbejdsløshedens Alvor rækker videre end de fleste aner, derfor er hver eneste Foranstaltning, der har til Opgave at drage vor Ungdom ind til nyttig Foretagsomhed, af en Betydning, som samfundsmæssigt set vanskeligt kan vurderes højt nok!

Vi bør ikke tabe Modet i en ellers modløs Tid, men tværtimod tage fat paa Løsningen af selv de vanskeligste Problemer.

Den faglige Landsorganisation i Frankrig.

I Dagene fra den 27. til 30. September afholdt den franske faglige Landsorganisation sin 22nde Kongres i Paris.

Kongressen talte over 1200 Deltagere foruden

et ret stort Antal udenlandske Gæster. Følgende Lande havde sendt Repræsentanter: Belgien, Danmark, Holland, Italien, Luxemborg, Spanien, Svejts, Sverrig, Czekoslovakiet og Østrig samt den internationale faglige Central og den internationale Arbejdsorganisation i Genève.

For Kongressen forelaa en udførlig trykt Beretning over Virksomheden siden sidste Kongres i 1931.

Af denne fremgik det bl. a., at Medlemstallet var steget stærkt, saaledes at Organisationen nu tæller ca. 800,000 Medlemmer, hvoraf Halvdelen er Tjenestemænd.

Cirka 17,000 ny tiltraadte tilhører nogle mere venstreorienterede Organisationer, der i Henhold til en Beslutning paa sidste Kongres havde faaet Adgang til at tilslutte sig Landsorganisationen.

Kongressen aabnedes af Leon Jouhaux med nogle Velkomstord til Delegerede og Gæster; han oplæste en af Ledelsen stillet Resolution imod Fascismen. Den vedtoges enstemmigt uden Diskussion.

Herefter talte Citrine paa den faglige Internationales Vegne, og efter at der var valgt nogle Kommissioner, der skulde behandle forskellige Spørgsmaal, tog Diskussionen om Beretningen sin Begyndelse.

Diskussionen strakte sig over to Dage og behandlede en Mængde forskellige Spørgsmaal, navnlig 40 Timers-Ugen, Kvindearbejdet, Socialovgivningen, Militarisme og Afrustning. Herunder kom der en tilsyneladende stærk Utilfredshed til Orde imod Jouhaux' Deltagelse i Afrustningskonferencen som den franske Regerings Repræsentant. Enkelte Talere var overhovedet imod, at Landsorganisationen var repræsenteret i Genève.

Den almindelig førte Taktik var selvfølgelig ogsaa Genstand for Kritik, navnlig fra de ny tilsluttede »røde« Organisationers Repræsentanter.

I sin Afslutningstale til Diskussionen om Beretningen udtalte Jouhaux til det sidstnævnte Spørgsmaal, at han ikke havde set nogen af de tilsluttede Forbund drive en mere aktiv Politik end Landsorganisationen, tværtimod var der adskillige Forbund, der havde vægret sig imod at være med i Aktioner, der var iværksat af Landsorganisationen.

Mægtigt Bifald fik Jouhaux, da han udtalte til de nytilsluttede: I kommer her og taler om Nødvendigheden af at dreje Roret til venstre, men I har jo lige forladt en Skude, hvor I ikke trivedes, fordi Roret stadig var drejet til venstre, og nu vil I lokke os ud i det samme uheldige Farvand.

Med Kraft vendte Jouhaux sig imod de Repræsentanter, der havde talt imod, at han paa Landsorganisationens Vegne deltager i den internationale Arbejdsorganisations Arbejde i Genève.

Selv om Afrustningskonferencens Arbejde skulde mislykkes, maa vi dog fortsætte vort Fredsarbejde, da Afrustningskonferencens Forlis ikke betyder andet, end at Nationalismen og Krigsindustrien tager Overhaand, hvilket igen betyder Oprustning og Krig.

Om Spørgsmaalet Arbejderrepræsentanters Deltagelse som Regeringsrepræsentanter foresloges 2 Resolutioner, hvoraf den ene kategorisk vendte sig imod, hvorimod den anden udtalte sig for at fortsætte i Afrustningskonferencen; men hvis denne ikke naar til noget positivt Resultat, skal Landsorganisationens Repræsentantskab træffe Beslutning om Arbejdernes Udtræden af Regeringsdelegationen. Den sidste vedtoges med ca. 5/6 Stemmers Majoritet.

Selve Beretningen om Virksomheden godkendtes med 4600 Stemmer mod 348 og 149 blanke.

Om de øvrige Spørgsmaal, der behandledes paa Kongressen, vedtoges der mange og i visse Tilfælde omfattende Resolutioner, som det vil føre for vidt at gengive her. Vi bringer i Stedet et Resumé heraf efter den internationale faglige Centrals Pressemeddelelser:

»Den største Opmærksomhed viede dette Aars Kongres den faglige Organisation og aandelige Opdragelse af Ungdommen, det være sig gennem Reformering af Undervisningsvæsenet, Udbygning af den for nogen Tid siden af FL oprettede Arbejderhøjskole eller en bedre Organisering af Fagundervisningen, Oprettelse af Ungdomsherberger o. s. v. Ved Behandlingen af disse Problemer blev der givet Udtryk for, at Tendensen skulde gaa mod Menneskenes Uddannelse til fuld Personlighed, d. v. s. opnaa en jævn Almenuddannelse, hvilket hører til de bedste Traditioner for de franske Fagorganisationers Uddannelsesideal.

Paa det socialpolitiske Omraade var Kongressens Arbejde bestemt gennem den i de sidste Aar opbyggede og af Arbejdsgiverne med uformindsket Haardnakkethed bekæmpede Socialovgivning (Syge-, Alders-, Moderskabs- og Enkeforsikring). I en udførlig Resolution blev optaget og begrundet alle Enkeltheder i de Krav, som Øjeblikkets Vanskeligheder og Systematiseringen af den under saa haard Kamp opnaaede Sociallovgivning gør nødvendige. Navnlig blev der krævet øjeblikkelig Vedtagelse af et Lovforslag, der inddrager de talrige hidtil ikke af Socialforsikringen omfattede Fag under denne, som f. Eks. Hjemmearbejdere, Hotelmedhjælpere, Dragere, Taxi-Chauffører, Rejsende, Filialledere o. s. v. Endvidere forlanges alle Lønklasser indtil 25,000 Frcs. pr. Aar omfattet af Forsikringen (for Tiden er Grænsen 15,000 Frcs.). Endelig udtalte Kongressen sig for ensartet Behandling af franske Forsikrede og Forsikrede af andre Nationaliteter.

Med Hensyn til Stillingen overfor Kvindearbejdet gik Kongressen en Mellemvej, d. v. s. den afviste det af Reaktionen ofte krævede generelle Forbud mod Kvindearbejde. Paa den anden Side udtalte den sig med samme Bestemthed mod Opfattelsen hos de feministiske og politiske Organisationer, der betragter Kvindens Lønarbejde som en absolut Nødvendighed. Kongressen proklamerede Retten til Arbejde for alle, men udtalte dog endvidere: »Da de kvindelige Arbejdere er belastet i dobbelt Forstand (paa Arbejdspladsen og i Husholdningen) kræver Kongressen for Kvinden, navnlig for Moderen, den absolutte Ret til Valget mellem Lønarbejdet og Opgaverne som Moder, der maa betragtes som en social Opgave. Kongressen kræver derfor, at der samtidig med en passende Løn fastsættes obligatorisk Udbetaling af et Familietillæg, der skal afpasses saaledes,

at Moderen ikke er tvunget til at tjene et Tillæg til Lønnen«.

Paa det økonomiske Omraade udtalte Kongressen sig med lige stor Bestemthed mod Inflation og Deflation: »Kongressen afviser under enhver Form den saa stærkt af Storkapitalen i Privatindustrien og i de offentlige Virksomheder anbefalede Deflationspolitik og betegner disse Forsøg som absurde og forbryderiske, da de er rettet mod at forringe Arbejderklassens Levefod i et Øjeblik, hvor alle alvorlige Forsøg paa økonomisk Igangsættelse i hele Verden er rettet mod en Forøgelse af Forbruget. Med samme Bestemthed udtaler Kongressen sig mod Inflationspolitikken, der er højt i Kurs hos Spekulanter af alle Kategorier. Kongressen er af den Opfattelse, at alle Eventyr paa det valutapolitiske Omraade i Længden er uden den ønskede helbredende Virkning og i Løbet af kort Tid vil forværre Krisen, hvorved Arbejderklassen i Overgangsperioden maa bøde for Spekulanternes forbigaaende Fortjeneste. Kongressen er af den Opfattelse, at det bedste Middel mod Farerne fra Pengepugning er Anvendelse af Kapitalmidlerne til Gennemførelse af et Program af store offentlige Arbejder«.

I Forbindelse med disse Krav satte Kongressen navnlig ind for 40 Timers-Ugen uden Lønafkortning, Forøgelse af Arbejdernes Købekraft gennem Lønforhøjelser, obligatorisk Indførelse af kollektive Overenskomster og en streng Kontrol med Priserne.

Af særlig Betydning er Kongressens Stilling til Spørgsmaalet om Fagforenings-Enheden. Efter at den sidste Kongres paany udtrykkelig havde erklæret, at FL's Døre med Tilsikring af lige Ret stod paa vid Gab for alle, der vilde arbejde med paa en stærk og kampdygtig Fagbevægelse, udeblev Virkningen ikke: i de forløbne Aar er der konstateret en fortsat Tilbagevenden til de frie Fagforeninger. Desuagtet gik Kongressen endnu et Skridt videre ad Forsonlighedens Vej, idet den rettede en ny Appel til Arbejderne, og deri godkendte Princippet om Afholdelse af en ekstraordinær Kongres, »hvis Dato af Nationalraadet skulde fastsættes til et Tidspunkt, der blev bestemt under Hensyn til de paa Enheds-Omraadet opnaaede Resultater«. Endvidere hedder det i Beslutningen bl. a.: »Der er ingen Tid mere at give bort, Arbejderklassens Eenhed maa snarest muligt tilvejebringes, for at man kan være i Stand til at give Begivenhederne en anden Vending end den, det er Bourgeoisi-Førernes Hensigt«. Denne Beslutning blev vedtaget med alle Stemmer mod 2. Appellen gælder for hele den internationale Arbejderklasse: »Fremad for den faglige Enhed, af hvilken alle Arbejderes Befrielse er afhængig«.

Det internationale Arbejdsbureau.

Bestyrelsesmødet i Genève i Dagene 23.—25. Oktober.

Det internationale Arbejdsbureaus 64. Bestyrelsesmøde afholdtes i Dagene 23.—25. Oktober i Genève med den indiske Regeringsrepræsentant Sir Atul Challerpre som Præsident.

Ved Aabningsmødet meddelte Arbejdsbureauets Direktør, at han havde modtaget en Skrivelse fra den tyske Regeringsrepræsentant, Dr. Krohn, dateret den 18. Oktober, hvori den tyske Regering erklærer sig ude af Stand til at lade sig repræsentere paa Mødet.

Direktøren var endvidere gennem Folkeforbundets Generalsekretær blevet gjort bekendt med Indholdet af den Skrivelse, som Tysklands Udenrigsminister, von Neurath, havde sendt Folkeforbundet, og hvori Tyskland meddeler sin Beslutning om at udtræde af Folkeforbundet. (Dagen efter Bestyrelsesmødets Afslutning modtog Direktøren imidlertid en Skrivelse fra den tyske Arbejdsminister Seldte, dateret den 24. Oktober, hvori det fastslaas, at ovennævnte Notifikation ogsaa omfatter Tysklands Udtræden af den internationale Arbejdsorganisation).

Foranlediget af et Spørgsmaal, som den franske Arbejderrepræsentant Jouhaux paa Arbejdergruppens Vegne fremsatte, om Direktøren er bekendt med Aarsagen til den tyske Arbejderrepræsentant Leuschners Fraværelse fra Mødet her i Dag, oplæste Direktøren en Skrivelse fra det tyske Arbejdsministerium gaaende ud paa, at Leuschners Internering ikke havde nogen som helst Forbindelse med hans Virksomhed i Genève, men ene og alene var en Følge af hans tidligere Virksomhed i Tyskland, og at denne Virksomhed nu skulde retslig undersøges.

Jouhaux udtalte herefter, at Arbejdergruppen ikke kunde godkende denne Forklaring, og paapegede visse Fakta og Data, som tydeligt tilkendegav, at Leuschner var blevet arresteret ved sin Tilbagekomst fra den internationale Arbejdskonference i Genève i Aar, til hvilken Leuschner var sendt som Medlem af den tyske Delegation, fordi han paa Konferencen havde vægret sig ved at efterkomme Ordrer, der var givet ham af den tyske Regering.

Under disse Forhold maatte Jouhaux fastslaa, at Arrestationen var en aabenbar Krænkelse af Bestemmelserne i Fredstraktatens Afsnit XIII, hvis Bestemmelse garanterer fuld Frihed for Arbejdernes og Arbejdsgivernes Repræsentanter til at udføre deres Gerning paa den internationale Arbejdsorganisations Konferencer og ved Arbejdsbureauets Bestyrelsesmøder.

Uden denne Frihed kunde den internationale Arbejdsorganisation ikke funktionere.

Jouhaux anmodede derfor Bestyrelsen om, at den, paa en Maade, den maatte anse for hensigtsmæssig, skulde protestere mod Leuschners Arrestation.

Heyday, engelsk Arbejderrepræsentant mindede om, at Leuschner ikke var blevet udnævnt til Medlem af Arbejdsbureauets Bestyrelse af den tyske Regering, men af Arbejderorganisationerne. Saafremt Bestyrelsen nu undlod at protestere og forsvare Arbejdernes og Arbejdsgivernes Repræsentanter, vilde den risikere at skabe et farligt Præcedens og paatage sig et meget stort Ansvar.

Efter nogen Diskussion fremsatte Regeringsrepræsentanterne Ch. Piluenard, Frankrig, Yoshisoka, Japan, de Rio Branco, Brasilien, Leggett, England, Bramsnæs, Danmark, Maraut, Belgien, Anselmi, Italien, og Riddel, Kanada, følgende Forslag til Udtalelse:

I. Intet Medlem af Bestyrelsen, som er valgt af Arbejdsgivernes eller Arbejdernes Delegerede paa Konferencen, bør paa nogen Maade forulempes paa Grund af deres Virksomhed i Bestyrelsen.
II. Hvad angaar Tilfældet Leuschner, tages til Efterretning, at det tyske Riges Arbejdsministerium har givet Meddelelse til Direktøren for Internationale Arbejdsbureau om, at Arrestationen ikke har noget at gøre med Leuschners Virksomhed som Medlem af Bestyrelsen.
III. Under disse Forhold og saa længe Bestyrelsen ikke har faaet yderligere Meddelelse overgaar Bestyrelsen til næste Sag paa Dagsordenen.

Denne Udtalelses første Afsnit vedtoges enstemmigt, de to næste med 16 Stemmer. Arbejderrepræsentanterne undlod at stemme.

Bestyrelsen diskuterede derefter Spørgsmaalet om Revision af Konventionen af 1919 om Kvinders Natarbejde.

Med 20 Stemmer mod 2 blev det besluttet at sætte dette Spørgsmaal paa Dagsordenen for Konferencen i 1934, dog skulde Revisionsmulighederne begrænses til følgende to Punkter:

1. Tilføjelse af en Bestemmelse, der tager specielt Sigte paa at faa fastslaaet, at ledende og tilsynsførende Stillinger ikke skal omfattes af Konventionen.
(Den engelske Regerings Forslag.)
2. Tilføjelse af en Bestemmelse, der gaar ud paa, at vedkommende Myndighed — med Henblik paa specielle Forhold, som gælder for Arbejderne i visse Industrier eller indenfor visse Omraader, og efter at have indhentet Udtalelser fra vedkommende Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation — skal kunne bestemme, at for disse Arbejdere skal Tiden, i hvilken Kvindearbejdet er absolut forbudt, forandres fra Kl. 22—5 til Kl. 23—6.
(Den belgiske Regerings Forslag.)

Bestyrelsen besluttede endvidere, at den af Arbejdsbureauet udarbejdede Redegørelse for Kvinders Beskæftigelse ved Arbejde under Jorden og i Gruber skal forelægges Arbejdskonferencen i 1934.

Blandt de øvrige meget vigtige Spørgsmaal, Bestyrelsen behandlede, kan anføres Dagsordenen for Konferencen i 1935. Det vedtoges at sætte følgende 3 Spørgsmaal paa nævnte Dagsorden:

1) Ungdomsarbejdsløsheden, 2) Rekrutteringen af indfødte Arbejdere, og 3) Ferie med Løn.

Om Spørgsmaalet: Ungdomsarbejdsløsheden, blev det besluttet, at Bureauets Redegørelse om Spørgsmaalet skal fremmes saa stærkt og være saa omfattende, at Konferencen i 1935 kan afgøre, om den vil færdigbehandle Sagen, eller om det skal underkastes de sædvanlige 2 Behandlinger.

Bestyrelsen behandlede flere Forslag vedrørende de særlige Rapporter, som Medlemsstaterne iflg. Fredstraktatens Art. 408 skal indsende angaaende de vedtagne Forholdsregler for Gennemførelsen af ratificerede Konventioner.

Bestyrelsen vedtog under dette Punkt en Opfordring til Direktøren om, at han skulde sætte sig i Forbindelse med Medlemsstaterne, saaledes at der ad denne Vej kunde opnaas Tilslutning til, at der aarlig afholdes et Møde, hvor de forskellige Landes Fabrikinspektører kunde indkaldes for at forhandle om, hvorledes Konventionerne var gennemførte.

Direktøren fik Bemyndigelse til at tilsende de forskellige nationale Administrationer, der behandler Spørgsmaal om Arbejdsforhold og Socialforsikring, den Rapport, der er udarbejdet i Fællesskab af Folkeforbundets Hygiejneorganisation og Arbejdsbureauet, angaaende den almindelige Sundhedstilstand under Depressionen, uden at Bestyrelsen dog derved overtager noget Ansvar for de dér forekommende Fakta eller Konklusioner.

Bestyrelsen gik herefter over til at behandle Spørgsmaalet om Forholdsregler, som bør tages i Anledning af en Række Resolutioner, vedtaget af Arbejdskonferencen i 1933.

Spørgsmaalet om nationale og internationale offentlige Arbejder, Suspension af Undtagelser fra 48 Timers Ugen, Ratificering af Konventionsforslaget angaaende Begrænsningen af Arbejdstiden i Kulgruber, Fremskaffelse af Arbejde for tyske Flygtninge, lige Vilkaar for indenlandske og udenlandske Arbejdere og deres Familier, samt Forebyggelse af Ulykker for Bygningsindustriens Arbejdere.

Med Hensyn til det sidste Spørgsmaal blev Bureauet opfordret til at skaffe Oplysninger om de forskellige Landes Bestemmelser om Sikkerhedsforanstaltninger ved Opførelse af Bygningsstillads og paa Grundlag heraf at udarbejde en Redegørelse, saaledes at Bestyrelsen kan afgøre, hvorvidt de vil forelægge et Konventionsforslag for Konferencen.

Angaaende Spørgsmaalet om Fremskaffelse af Arbejde eller Ret til Arbejde for de tyske Flygtninge har Folkeforbundet besluttet at oprette et Højkommissariat, som skal søge at løse dette Problem, og Bestyrelsen vedtog, at Arbejdsbureauet af al Kraft skulde bistaa disse Bestræbelser.

Bestyrelsens Repræsentanter, der havde deltaget i den økonomiske Konference i London meddelte, at de især havde bestræbt sig for Gennemførelse af Spørgsmaalet om offentlige Arbejder.

Bestyrelsen besluttede, at Spørgsmaalet om Iværksættelse af offentlige Arbejder skulde sættes paa Dagsordenen for Konferencen i 1934.

Bestyrelsen vedtog at indkalde næste Aars Konference den 11. Maj og dernæst i Fremtiden at indkalde Konferencen hvert Aar den anden Torsdag i Maj Maaned.

Ifølge de Forskrifter for Valg af Bestyrelsens Præsidium, som blev vedtaget i 1931, skal Præsidenten for det første af Mandatperiodens tre Aar vælges indenfor de europæiske Stormagters Kreds, for det andet Aar fra de uden for Europa værende

Stormagters Kreds, og for det tredie Aars Vedkommende for de i Bestyrelsen værende Repræsentanter for de mindre Stater.

Bestyrelsen valgte enstemmig som Præsident for det kommende Aar, som begynder efter Mødets Afslutning, Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs, Danmark.

(Bramsnæs har lige siden 1919 været de danske Regeringers Repræsentant i Bestyrelsen og de to sidste Aar været Vicepræsident.)

Som Vicepræsidenter valgtes for Regeringsgruppen Sg. de Michaelis, Italien, for Arbejdsgivergruppen C. V. Ørsted, Danmark, og for Arbejdergruppen M. Mertens, Belgien.

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 47.

I den i dette Blads Nr. 8 (for 1. Novbr.) aftrykte Grænseudvalgskendelse er der faldet et Stykke bort, hvorfor vi nedenstaaende paany aftrykker hele Kendelsen, saaledes som den er afsagt af Udvalget:

Kendelse:

Slibere, der beskæftigedes ved »blankt Arbejde«, hvorved i Almindelighed forstaas Slibning af Arbejde, der skal forsølves, fornikles, forchromes — samt Arbejde, der slibes til Polering —, skal være Medlemmer af Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Slibere, der paa Jernstøberier udelukkende er beskæftigede ved Slibning af Jernstøbegods til Fornikling og Polering, skal være Medlemmer af Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Slibere, der tillige beskæftiges ved blandet Arbejde (almindelig Slibning, Hjælp ved Udslaaning og Støbning o. s. v.), skal være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Arbejdere, der beskæftiges ved Bestødning, Slibning, der falder her ind under, og Hjælpearbejdet ved Forsølvning, Fornikling og Forchromning, skal være Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Udvalget til Afgørelse af Grænsestridigheder er klar over, at ovenstaaende Kendelse ikke dækker tilstrækkeligt i de paaklagede Forhold, og at der vil opstaa Tvivlstilfælde — formentlig dog kun i mindre Maal — med Hensyn til Medlemsskab; men i saadanne Tilfælde maa Repræsentanter for de vedkommende Organisationer træde i Forhandling, for paa den Maade at faa tilstedeværende Meningsforskel udjævnet.

Lykkes det ikke, træder en Repræsentant for hver af de stridende Organisationer sammen med Formanden for og et Medlem af Grænseudvalget, og disse afgør da, hvis det er fornødent, det foreliggende Spørgsmaal med bindende Virkning.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1781.

Typografer hos Dagbladet A/S »Dagens Nyheder«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. Juni 1933 i Sag Nr. 1781: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og A/S Dagens Nyheder mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Typografforbund.

Ved den gældende Overenskomst mellem Københavns Bogtrykkerforening, af hvilken A/S Dagens Nyheder er Medlem, og Dansk Typografforbund er der for Maskinsætterne i Bladets Trykkeri fastsat en Minimal-Ugeløn, der hviler paa Forudsætningen om en Minimalpræstation pr. Time. For Præstation over Minimalpræstationen er der tilsagt Sætterne et forholdsvis beregnet personligt Tillæg til Minimallønnen, hvilket Tillæg senest er nærmere bestemt ved en Overenskomst af 30. Januar 1932 mellem Bladets daværende Ledelse og Personalet i Maskinsætteriet. For Overarbejde udenfor den normale Arbejdstid er der ved den faglige Overenskomst tillagt Personalet særlig Godtgørelse udover den tarifmæssige Løn.

A/S Dagens Nyheder skiftede ifjor Ledelse, og efter at den nye Ledelse gennem nogen Tid havde haft Mistanke om, at Sætterne i Bladets Maskinsætteri beregnede sig Godtgørelse for Overarbejde, særlig Lørdag Aften, uden at der var tilstrækkeligt Grundlag herfor, blev det ved en Lørdag den 13. Maj d. A. foretagen Kontrol konstateret, at enkelte af Sætterne havde beregnet sig 2½ à 3½ Times Overarbejde, medens det Arbejde, der skulde danne Grundlaget for Overarbejdsberegningen, delvis først blev præsteret de følgende Dage.

Opgørelsen af Overarbejdet om Lørdagen havde hidtil i lang Tid — som det maa antages uden effektiv Kontrol fra Bladets Side — været overladt til den af Personalet i Maskinsætteriet valgte »Tillidsmand« efter Forhandling med de andre Sættere. Som »Tillidsmand« har siden Nytaar 1933 fungeret en Maskinsætter Fendrich, der i ca. 20 Aar har arbejdet ved Bladet og i flere Perioder har været dels Klubformand for det samlede Personale, dels »Afdelingstillidsmand« i Maskinsætteriet.

For nu at indføre en effektiv Kontrol til Forebyggelse af mulige Uregelmæssigheder ansatte Bladets Ledelse den 16. Maj d. A. Montørerne Clausen og Danielsen som Faktorer og bemyndigede dem til at dirigere Overarbejdet om Lørdagen og bestemme, hvor mange Maskinsættere der skulde deltage i Overarbejdet, hvorom der blev givet Fendrich paa Personalets Vegne Meddelelse gennem Overfaktoren.

Fredag den 19. Maj havde Fendrich en — tilfældig indledet — Samtale med Clausen og Danielsen. Ved denne Lejlighed henstillede Fendrich til de to andre, at de for den paafølgende Lørdags Vedkommende skulde lade det forblive ved den gamle Ordning med Hensyn til Overarbejdsberegningen. Clausen spurgte da Fendrich om, hvad der vilde ske, dersom han (Clausen) og Danielsen den følgende Dag traf Bestemmelse om, hvor mange Mand der skulde deltage i Overarbejdet, hvortil Fendrich fremkom med et Svar, der gik ud paa, at der kunde risikeres en Arbejdsnedlæggelse. Da Clausen og Danielsen efter deres Kendskab til Fendrich opfattede denne hans Udtalelse som en alvorlig ment Trusel, ansaa de sig i Kraft af det dem overdragne Hverv som Tilsynsførende forpligtet til at give Bladets Ledelse Underretning om det pas-

serede. Da Bladets Ledelse mente at vide, at Fendrich tidligere skulde være fremkommet med mere eller mindre forblommede Trusler om Arbejdsstandsning, saafremt dette eller hint Krav ikke blev opfyldt, og da Ledelsen tillagde Fendrich Hovedansvaret for de ovennævnte konstaterede Uregelmæssigheder ved Overarbejdsberegningen, tog Ledelsen af det sidst passerede Anledning til Mandag den 22. at opsige Fendrich til Fratræden straks mod Udbetaling af Løn for 2 Uger, svarende til det Opsigelsesvarsel, han havde overenskomstmæssigt Krav paa. Fendrich modtog Opsigelsen under Forbehold.

Da Personalet i Bladets Trykkeri var blevet bekendt med Fendrichs Afskedigelse om Mandagen, indfandt Klubformanden med to af Personalets »Tillidsmænd« sig samme Dags Aften paa Bladets Driftskontor og meddelte, at Arbejdet øjeblikkelig vilde blive nedlagt, saafremt Fendrich ikke blev genantaget, og af Hensyn til Risikoen for, at Bladet ellers ikke vilde kunne udkomme den følgende Morgen, fandt Ledelsen sig nødsaget til at imødekomme det fremsatte Krav. Uanset den ved de stedfundne Forhandlinger foranledigede Standsning af Arbejdet lykkedes det ved forcerede Anstrengelser at faa Tirsdagsavisen rettidig fra Haanden.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bogtrykkerforenings og A/S Dagens Nyheders Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Typografforbunds Vegne med Paastand om, at den stedfundne Afskedigelse af Maskinsætter Fendrich kendes lovlig, og at der i Anledning af det passerede paalægges Dansk Typografforbund, der ifølge den gældende Overenskomst bærer det fulde kollektive Ansvar for Overenskomstens Overholdelse, en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse for Klagernes Paastand og Dagens Nyheder dømt til at tilbagetage Opsigelsen af Fendrich samt eventuelt idømt en Bod for organisationsfjendtlig Optræden.

De Indklagede gør gældende, at Afskedigelsen af Fendrich har været ubegrundet og ulovlig som stridende mod den gennem en lang Aarrække bestaaende Arbejdsordning og Tillidsmandens Stilling — eller dog som et ulovligt Middel til lettere at gennemføre en Ændring i Arbejdsforholdene ved Indførelse af nye Husaftaler til Afløsning af de tidligere Aftaler, der af den nye Ledelse var opsagt til Ophør den 31. Marts 1933.

Med Hensyn til de af Klagerne anførte Afskedigelsesgrunde har Fendrich benægtet ved tidligere Lejligheder at være fremkommet med Trusler om Arbejdsnedlæggelse. Han erkender at være fremkommet med de ovenfor anførte Udtalelser overfor Clausen og Danielsen, men han vil ikke have tillagt disse Ytringer, der var fremsatte i Fortrolighed under Samtale med tidligere Kammerater, nogen Betydning. Til Støtte for Beføjelsen af sin Henstilling om, at det burde have sit Forblivende ved den hidtidige Overarbejdsordning, har han anført, at han gik ud fra, at Spørgsmaalet om denne Ordning vilde blive inddraget i de forestaaende Forhandlinger om nye Husaftaler. Han vil ikke forsvare det ved Kontrollen den 13. Maj konstaterede Forhold ved Overarbejdsberegningen, men gør gældende, at den stedfundne Forskydning af det til Grund for Beregningen udførte Arbejde ikke har paaført Bladet Tab, idet Forholdet maa ses i Sammenhæng med en i den ujævne Drift i et Bladtrykkeri begrundet Opgørelse af »Ventetid« og »Overarbejde«, der vel ikke har Hjemmel i den faglige Overenskomst, men som gennem en lang Aarrække har været i hvert Fald stiltiende godkendt som en Husaftale ved Dagens Nyheder.

Fra Klagernes Side gøres det gældende, at det oftnævnte den 13. Maj konstaterede Forhold er en grov Uregelmæssighed, som formodes at være praktiseret gennem længere Tid til betydeligt økonomisk Tab for Bladet.

Foreløbig bemærkes, at den faglige Overenskomst indenfor Bogtrykfaget ikke kender nogen Tillidsmandsinstitution i egentlig Forstand med særlig Beskyttelse for Tillidsmanden mod Afskedigelse, og at Krav om Indførelse af en saadan Institution gentagne Gange er fremsat af Forbundet, men ikke har kunnet gennemføres overfor Arbejdsgivernes Modstand.

Hvad særlig Forholdene ved Dagens Nyheder angaar, har baade det samlede Personale og de enkelte Afdelinger indenfor Trykkeriet gennem en lang Aarrække valgt saakaldte Tillidsmænd, der har været Personalets Talsmænd overfor Ledelsen og at denne faktisk har været akcepterede som saadanne. Men efter det anførte kan Retten ikke tillægge dem den egentlige Tillidsmænd tilkommende kvalificerede Beskyttelse mod Afskedigelse.

Efter det oplyste kan Retten derhos ikke statuere, at der ved Afskedigelsen af Fendrich — selv naar Hensyn tages til hans faktiske Stilling — fra Bladets Side er udvist en mod Arbejdernes organisationsmæssige Handlefrihed fjendtlig Optræden, idet de Grunde, der efter det foreliggende maa antages at have bestemt Bladet til at iværksætte Afskedigelsen, maa anses som reale Hensyn til Bladets Tarv og derfor falder indenfor Omraadet af den principielle Afskedigelsesfrihed, som tilkommer Arbejdsgiveren overfor Arbejderen. Det maa herefter statueres, at den stedfundne Afskedigelse ikke har været overenskomststridig, og Klagernes Paastand om, at den kendes lovlig, maa herefter tages til Følge.

Ved under Trusel om Arbejdsstandsning at tvinge Bladet til at genantage Fendrich er der fra Personalets Side begaaet Brud paa Septemberforligets Punkt 4. Den af Dansk Typografforbund i Anledning af dette Forhold forskyldte Bod findes efter Omstændighederne at burde bestemmes til 200 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Den af A/S Dagens Nyheder foretagne Afskedigelse af Maskinsætter Fendrich kendes lovlig.

Til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Typografforbund en Bod paa 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 10 * KØBENHAVN DEN 1. DECEMBER 1933 * 30. AARGANG

Den hollandske faglige Landscentral i Kamp for kortere Arbejdstid.

(I. F. C.) Det hollandske Fagforeningsforbund (N. V. V.) er en fri faglig Landscentral, der, takket være et utrætteligt Propagandaarbejde, der føres ud i de bredeste Folkelag, har formaaet at forøge sit Medlemstal ogsaa i Kriseaarene, og endda møde frem med Rekordtal. Man har i Holland ikke til Hensigt at hvile sig paa Laurbærrene. Den ene Demonstration følger paa den anden, ja NVV er endda ikke veget tilbage for at afholde 2 Kongresser i Løbet af 8 Dage, og paa hver af disse behandledes et specielt Emne grundigt, og Arbejderklassens Krav, der er hele Folkets Krav, blev bragt til den bredeste Offentligheds Kendskab.

Den første af de to Kongresser beskæftigede sig med Problemet vedrørende Arbejdsløshedsforsorgen. Den udtalte sig for den frivillige Arbejdsløshedsforsikring, og, i Industrier, der specielt egner sig derfor, for den obligatoriske Forsikring, og opstillede Planer for alle Enkeltheder i det krævede System (Fremskaffelse af Midlerne fra Arbejdere, Arbejdsgivere og Staten, Fastsættelse af Minimumskontingent og Understøttelsen, Krisefond o. s. v.).

Den anden Kongres behandlede Spørgsmaalet om Arbejdstiden. Delegerede fra de vigtigste Fag redegjorde i Overværelse af en Repræsentant for Myndighederne for, hvor meget der i Holland — som forøvrigt ogsaa i andre Lande! — endnu mangler, for blot at gøre 8-Timersdagen til en virkelig Kendsgerning. Hvilken Anklage for en Regering, der maa notere 300.000 Arbejdsløse, og hvis Arbejdsinspektion lader det høje Arbejdsraad vide, at ved Forkortelse af Arbejdstiden vil en stor Del af disse Arbejdsløse kunne bringes i Beskæftigelse.

Arbejdstid paa over 48 Timer er i Dag ingen Sjældenhed i Holland. En Taler fra Transportarbejderne oplyste, at i den indenrigske Skibsfart forekommer endnu en Arbejdstid paa 80 Timer pr. Uge. I Groningen—Rotterdam Skibsfarts Selskabet — saadanne Navne skal ogsaa gøres internationalt bekendte! — bliver der fra Lørdag til Mandag udført 35½ Times Tjeneste! Ved Rhinskibsfarten er der som Regel en ugentlig Arbejdstid paa 80—100 Timer, og Tjenestetider paa 40—50 Timer uden Afbrydelse er almindelige. Paa Slæbebaade udgør Arbejde og Tjenesteberedskab for Matroser 7×24 Timer. For Jernbanemændene forekommer det, at der paa visse Strækninger skal arbejdes 68 Timer paa 6 Dage. Vognmestrenes Arbejdstid overstiger 100 Timer paa 14 Dage. Et hollandsk Sporvejsselskab har endda fornylig afskediget 90 Funktionærer, for saa — med Tilslutning fra Regeringen — at lade det øvrige Personale udføre 132 Timers Tjeneste!

Det er da intet Under, at NVV har set sig foranlediget til at vedtage en særlig Beslutning angaaende Arbejdstid paa over 48 Timer.

Det udtales heri, at man har »med Harme fastslaaet, at der i Holland endnu stadig forekommer meget lang Arbejdstid, der ofte fører til umenneskelige Tilstande«. Regeringen og Parlamentet opfordres til »for alle Kategorier af Arbejdere, der i Dag endnu ikke er beskyttet paa Arbejdstidsomraadet eller for hvilke den lovmæssige Ordning endnu tillader mere end 48 Timers Arbejdsuge, straks at træffe lovmæssige Foranstaltninger, der — som hurtigst mulig Overgang til 40-Timers-Ugen — i alle Tilfælde ikke mere tillader længere Arbejdstid end 48 Timer«.

Denne Beslutning viser, at *desværre heller ikke den internationale Konvention om 8-Timers Dagen er et tilbagelagt Stadium.* Hvad den egentlige Forkortelse af Arbejdstiden angaar, saa tilslutter man sig udtrykkelig IFC's Krav om omgaaende Indførelse af 40-Timers-Ugen. De tilsluttede Organisationer opfordres til at fremholde Kravet om 40-Timers-Ugen og til at fremholde Kravet om 40-Timers-Ugen ved Afslutning og Fornyelse af kollektive Overenskomster. Regeringen opfordres endvidere indtrængende til at sørge for, at Spørgsmaalet om 40-Timers-Ugen sættes i Forgrunden overfor de offentlige Virksomheder, for at man saa hurtigt som muligt — under Regeringens Førerskab — kan

tage Initiativet til Afholdelse af Konferencer mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer i de enkelte Virksomheder med det Formaal at indføre 40-Timers-Ugen eller en saa meget kortere Arbejdstid, som Overholdelsen af 4-Holdsdriften i de kontinuerlige Virksomheder kræver«.

Overenskomstsituationen.

Indtil nu — 1. December 1933 — har vi modtaget Meddelelse fra Forbundene om, at følgende Overenskomster er opsagt af Arbejdsgiverne:

Til Ophør 1. Februar.

Arbejdsgiverforeningen har til Ophør 1. Februar opsagt Overenskomsterne mellem

Bødkerforbundet
og Foreningen af Danske Cementfabrikker ( ).

Dansk Elektrikerforbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (1900)*.

Dansk Former- og Støberiarbejderforbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (2000).

Glarmestersvendenes Forbund
og Glarmesterlauget, for Provinserne. (170).

Guld-, Sølv- og Elektropletarb. Forb.
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (900).

Gørtler- og Metalarbejderforbundet
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (450).

Forgylderforbundet
og Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere. (100).

Dansk Karetmagerforbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (106).

Kobbersmedenes Forbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.
» Blikkenslager- og Kobbersmedemestrenes Centralforeninger i Jylland og Østifterne. (200).

Kvindeligt Arbejderforbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (3210).
» Tekstilfabrikantforeningen. (600).
» De danske Sukkerfabrikker. (150).
» A/S »Noma«, København. (50).
» Dansk Litograflaug. (80).
» Elementkulfabrikken, Vangede. (7).
» Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik. (40).
» Firmaet Johan & Axel Hornbech. (18).
» Sukkerfabrikken, Nykøbing Falster. (15).
» De danske Cementfabrikker. (100).
» Kalk- og Teglværksforeningen af 1893. (90).
» Møllers Sæbefabrik og Oliemølle, Aarhus. (5).

Dansk Litograf Forbund
og Dansk Litograflaug. (540).
» Reproduktionsanstalternes Principalforening. (315).

Dansk Mølleriarb. Forbund
og Danske Cementfabrikker. (35).
» Aarhus Oliefabrik. (25).

Riggernes og Sejlmagernes Forbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (80).

Dansk Skotøjarbejderforbund
og Foreningen af Københavns Skotøjfabr.
» Foreningen af Skotøjfabrikanter i Provinsen. (3400).

*) Tallene i Parentes angiver Antallet af Medlemmer, der omfattes af Overenskomsten.

Dansk Skibstømrerforbund
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (360).
» Træskibsværfterne i Frederikshavn og Svendborg (udenfor Arbgfor.) (90).

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning samt Rørprislisten af 1931. (9700).
» Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik. (2).

Snedkerforbundet i Danmark
og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (1000).

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund
og Københavns Barber- og Frisør-Laug, for Amerikabaadene. (2).
» Badeanstalten »København«. (50).

Dansk Textilarbejderforbund
og Textilfabrikantforeningen. (10,000).
» Mesterforeningen for Farvere. (500).

Træindustriarbejderforbundet
og Træindustriens Fabrikantforeninger. (2000).
» Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (100).
» Cementfabrikantforeningen. (25).
» Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. (35).
» Rold Skovs Savværk. (40).
» Davinde Savværk og Cementfabrik. (10).
» Lohals gamle Savværk. (10).
» Stendalgaard Savværk. (10).
» Svejbæk Træskofabrik. (50).

Dansk Typografforbund
og Københavns Bogtrykkerforening (opsagt af begge Parter). (3700).

Til 1. Marts.

Dansk Brolæggerforbund
og Brolægnings-Entreprenørerne i Provinsen. (200).

Børsteindustriarbejdernes Forbund
og Foreningen af Fabrikanter i Dansk Børsteindustri.

Dansk Glasarbejderforbund
og Fabrikantforeningen af Glasslibere i Danmark. (36).

Dansk Karetmagerforbund
Landsoverenskomsten i Karetmagerfaget. (39).

Kvindeligt Arbejderforbund
Overenskomsten A/S Øresunds kem. Fabrikker. (24).

Malerforbundet i Danmark
og Københavns Malerlaug.
» Centralforeningen af Malermestre i Danmark, Aarhus Malerlaug (udenfor Arbgf.).
» Centralforeningen af Malermestre under Arbejdsgiverforeningen.
» Jern- og Metalindustriens Sammenslutning
» De danske Barnevognsfabrikker.
} 6000

Papirindustriarbejderforbundet i Danmark
og samtlige Papirfabrikker. (1395).

Riggernes og Sejlmagernes Forbund
og Dansk Sejlmagermesterforening for Provinsen. (30).

Dansk Skrædderforbund
og Beklædningsindustriens Sammenslutning. (8000).

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund
og De danske Provinsers Barber- og Frisørforening.
» Centralforen. for jyske Barber- og Frisørlaug. (450).

Sukkerv., Chokol. og Bisquitarb. Forbund
og Fabrikantforeningen af danske Chokol.- og Sukkervarefabrikanter. (850).
» Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.(101).

Til 1. April.

Billedskærer- og Dekorationsbilledhugg.

og Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre samt Dansk Provinsbilledskærerforening. (100).

Bogbinderforbundet i Danmark

og Bogbinderlauget i København. (1500).
» Københavns Papæskefabrikantforen. (700).
» Foren. af Arbg. indenf. Papirvareindustr. (600).
» Centralf. af Bogbindermestre i Provinsen. (700).
» Foreningen af danske Rammefabrikanter. (20).

Dansk Brolæggerforbund

og Brolæggerlauget i Kbh. og 1. Zone-Overensk. (100).

Drejerforbundet i Danmark

og Foreningen af Fabrikanter i Dansk Børsteindustr. (4).

Forgylderforbundet

og Foreningen af Danske Rammefabrikanter. (100).

Dansk Kedel- og Maskinpasserforb.

og forskellige Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder (960).

Keramisk Forbund

og Bornholms keramiske Fabrikantforening. (56).

Kvindeligt Arbejderforbund

og Dampvaskeriejerforeningen for Danmark. (612).
» Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter. (60).
» Badeanstalten »København«. (35).
» Foreningen af Tændstikfabrikker og Blyantfabrikken »Viking«. (150).
» Foreningen af Rebslagerier. (185).
» Sækkelejekomp. i København, Aalborg, Odense. (175).
» A/S Rich & Sønner, A/S De danske Cichoriefab. (50).
» A/S Schiønning & Arvé, De foren. Gummi- og Luftringefabrikker. (120).
» Det danske Medicinal- og Kemikaliekompagni, København og Odense (Gustav Lotze). (75).
» Taxamotor-Kompagniet. (15).
» Pens' Glasfabr. (10).
» Fiskehandlernes Arbejdsgiverorganisation. (55).
» Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen. (85).
» C. Reiermanns Papfabrik. (10).
» Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter. (25).
» Falkonérgaardens Sæbefabrik. (7).
» Tapetindustriens fagl. Foren., København og Odense (Harboes Tapetfabrik). 30.
» Blauenfeldt & Tvede. (10).
» Mehls Fabrikker, Aarhus. (14).
» Chr. Hansens Konservesfabrik, Kerteminde. (18).
» Dansk-Engelsk Lakritsfabrik, Glostrup. (35).
» Fyens Sækkekompagni, Odense. (75).
» Kaffesurrogatfabrikken »Danmark«, Hedehusene. (25).
» Slagelse Sækkelager. (8).
» Kaffesurrogatfabrikken »Sønderjylland«, Ribe. (5).
» Gummivarefabrikken »Jylland«, Horsens. (30).
» Skand. Gummi-Kompagni, Odense. (20).
» L. E. Bruns Fabrik, Hjørring. (47).
» Konservesfabrikken »Danica«, Slagelse. (75).

Dansk Mølleriarbejderforbund

og Københavnske Handelsmøllers Arbejdsgiverfor. (90).
» Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening. (370).

Dansk Rebslageriarbejderforbund

og Foreningen af danske Rebslagerier.

Dansk Skotøjarbejderforbund

og Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation i København og Frederiksberg. (35).

Dansk Stenindustriarbejder-Forbund

og Stenhuggermesterforeningen (København), Jyllands Stenhuggermesterforening og Østifternes Sten- og Billedhuggerforening. } 900

Stukkatørernes Forbund

og Stukkaturfagets Mesterforening. (100).

Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund

og Sadelmager- og Tapetsererlauget i København. (450).
» Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen. (100).
» Linoleumsbranchens Arbejdsgiverforening. (100).
» Jern- og Metalindustriens Sammenslutning. (100).
» Centralforen. af Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen. (150).
» Centralforen af Snedkermestre i Jylland og Fyn. (100).

Til 15. April.

Dansk Læder- og Skindarbejderforb.

og Foreningen af danske Læderfabrikanter. (410).

Til 1. Maj.

Bødkerforbundet i Danmark

og Danske Spiritusfabrikanter og
» Danske Sæbefabrikanter. (10).
» A/S De danske Sukkerfabrikker. (2).
» Fabrikken »Fiducia«. (1).

Dansk Glasarbejderforbund.

og Holmegaard Glasværk. (80).

Dansk Kedel- og Maskinpasser-Forb.

og A/S De danske Spritfabrikker. (40).

Snedkerforbundet i Danmark

og Dansk Pianofabrikantforening. (200).

Keramisk Forbund i Danmark

og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri (Grupperne A, B og C). (1150).

Kvindeligt Arbejderforbund

og Nordisk Fjerfabrik. (70).
» Københavns Fjerrenseri. (30).
» Københavns Sukkerraffinaderi. (30).
» Firmaet Henckel & Co. (20).
» Sodafabrikkerne. (30).
» L. E. Brun, Fredericia. (75).
» Den danske Mælkekondenseringsfabrik i Horsens og Nykøbing F. (100).
» Sæbefabrikkerne Worming & Petersen, Vejle, Kragelund, Aalborg og Blumensaadt, Odense. (85).
» Svendborg Boghvede- og Havremølle. (10).
» Fyns Konservesfabrik, Odense. (15).
» Regnfrakkefabrikken »Norden«, Odense. (25).
» Holmegaard Glasværk. (10).
» A/S De danske Oliemøller og Sæbefabr., Esbjerg. (5).

Til 1. Juli.

Kvindeligt Arbejderforbund

og Alfred Benzon, København. (75).
» Loehrs Fabrikker, Fredericia. (2).
» Aarhus Oliefabrik. (25).

Dansk Arbejdsmands Forbund

har modtaget Opsigelse af de løbende Overenskomster fra følgende Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder:

til Ophør 1. Februar.

Fabrik- og Industriarbejder-Branchen

Cementfabrikantforeningen; Grusgrave og Skærvefabr.; Jern- og Metalindustrien; Kalk- og Teglværksforen.; Kao-

lin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm, Olieindustriens Arbejdsgiverforening; De danske Sukkerfabrikker, Provinsen; De danske Sukkerfabrikker, Kbhvn.; Københavns Sukkerraffinaderi; Sukkerfabrikken »Nykøbing«; Sukkerfabrikken »Vestsjælland«; Københavns Galvanisering; J. Chr. Jensens do.; Andersen & Bruns Fabr.; A/S Dansk Maskinpakning; Foreningen af danske Sæbefabrikker; A/S Colas Vejmateriale; A/S Sano; A/S Carl Nielsen; Elementkulfabrikken; A/S Hagen & Sievertsen; Bates Ventil Sække Co. A/S, Aalborg.

Udenfor Arbejdsgiverforeningen.

Plovfabrikken Fraugde; A/S Humlebæk Tagstensfabr.; A/S Hadsund Teglværk; Egebjerg Teglværk; Assenbølle Teglværk; Lilleskov Teglværk.

1. Marts.

A/S Blaakilde Mølle; Øresunds chemiske Fabrikker; Blauenfeldt & Tvede; De foren. Olietøjsfabrikker; Foreningen af danske Spiritusfabr.

1. April.

Jern-, Metal- og Kludebranchen; Stenhuggermestrene, Bornh.; Svovlsyrefabrikkerne; A/S L. E. Bruuns Export, Fredericia; Do., Hjørring; Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforen., Kbhvn.; Do., Kastrup; Danske Farve- og Lakfabrikker, Kbhvn.; Do. Jyderup; Firmaet J. C. Hempels Skibsfarvefabr.; Foreningen af Tændstikfabr.; Blyantsfabrikken »Viking«; De danske Cikoriefabr.; A/S Jacob Holm & Sønner; Dansk Pianofabrikantforen.; A/S Schiønning & Arvé; Reiermanns Papfabrik; Dampvaskeriejerforeningen; Tapetindustriens fagl. Forening, Odense; Worning & Petersen, Vejle; Blumensaadts Fabrikker, Odense; Fyns Konservesfabrik, Odense; M. Kragelunds Fabrikker, Aalborg; Nordens Gummiværk; A/S Skand. Gummikompagni; A/S Gustav Lotze, Odense; Stenhuggerlauget, Kbhvn.; Københavns Farvefabrik og Papirfarveri; Cikoriefabr. »Sønderjylland«, Ribe; A/S De danske Blodmøller, Fredericia; C. Loehrs Fabrikker, Fredericia; E. Mehls Fabrik, Aarhus; A/S E. Nielsens mek. Stenhuggeri, Faxe; Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik; Gummivarefabr. »Jylland«, Horsens; A/S Møens Stenminer; Dansk Ammoniakfabrik, Nyborg; A/S Adolph Holst, Aalborg; Aalborg Dampvaskeri.

15. April.

Foren. af danske Læderfabr.; Den danske Mælkekondenceringsfab., Nykøbing F.; Do., Horsens.

1. Maj.

Sodafabrikkerne, Valby; Firma Henkel & Co.; Det danske Medicinal- og Kemikalie Co.; A/S Fabr. »Fiducia«; A/S Sodafabrikken, Odense; Grevskabet Frijsenborg; Holmegaard Glasværk; A/S Sodafabrikkerne, Aalborg.

1. Juli.

Firma Alfr. Benzon.

1. August.

A/S Farvefabrikken »Drubin«.

Jord- og Bygningsarbejder-Branchen.

1. Februar.

Entreprenørforeningen (samtl. Overenskomster); Centralforeningen af Murermestre i Danmark (samtlige Overenskomster); Odense Kommune; Vognmandsf. i Esbjerg; C. F. Brauner & I. Schou, Holstebro; Dræningsmestrene J. Nielsen & Th. Jacobsen*; I. P. Nielsen* og Murermester Hans Nielsen, Glostrup; Hillerød Cementstøberi; Stilling Cementvarefabrik.

1. Marts.

Murermestrene i Brande*; Isoleringsfabrikantforeningen (Overensk. for Provinsen); Landhaandværkernes Hovedorganisation.*)

1. April.

Skagensbanen; Sydfynske Jernbaner; Svendborg Cementstøberi v/ A. Petersen*; Terrazzofabrikanterne i Aarhus; Svendborg Tagpap- og Cementvarefabrik; Cementvareindustrien i Vejle.

Transportbranchen.

1. Februar.

Vognmændene Justesen* og Rasmus Hansen*; A/S De danske Imprægneringsanstalter, Vordinborg; Do., Skørping; Losseentreprenørforeningen.

15. Februar.

Tømmerhandlerforeningen; Træindustriens Fabrikantforening; Foreningen af Arbg. ved Københavns Havn (for Trælagerarbejderne).

1. Marts.

Randers Vognmandsforening.

1. April.

(Bude, Brændselsafbærere, Chaufører og Kuske.)

A/S P. Bolvig; Stenhuggermesterforeningen; Dansk Arbejdsgiverforening; A/S C. F. Rich & Sønner; Odense Vognmandsforening; A/S Det danske Medicinal- og Kemikalie Kompagni; Mejerierne i Aarhus; Holmegaards Glasværk; Pianofabrikantforeningen; Dansk Arbejdsgiverforening (Standard-Overenskomsten for Kuske) og (Standard-Overenskomsten for Chaufører); Københavns Handelsmølleres Arbejdsgiverforening; Kalk- og Teglværksforeningen (Centralkontoret); A/S De danske Vin- og Konservesfabrikker; Centralorganisationen af Vognmænd i København (Lauget); A/S Sækkelejekompagniet; Silkeborg Vognmandsforening; Søndre Birks Vognmandsforening; Stenhuggermesterforeningen; Olieraff. »Norden«; Dampvaskeriejerforeningen; A/S Sækkelejekompagniet; Københavns Telefon A/S; Svendborg Vognmandsforen.; Skive Vognmandsforen.; Jydsk Telefon A/S; Centralorg. af Vognmænd i København; Alfr. Benzon; Glostrup (Standardoverensk.); De danske Betonfabr.; A/S Sækkelejekompagniet; Foren. af danske Farve- og Lak-Mælkekompagni; Standard-Overenskomsten for Chaufører.

15. April.

Sammensl. af Arbg. indenfor Jern- og Metalindustrien; A/S Fyens Sækkekompagni; Aarhus Vognmandsforening; Vejle Arbejdsgiverforening; Esbjerg Vognmandsforening; A/S Sukkerfabr. »Vestsjælland« (Mullerup Havn); Chokoladefabrikken »Elvirasminde«; Fiskeeksportørerne og Auktionsmestrene; Foren. af Arbg. i Vejle; Vejle Vognmandsforening; Østbornholmske Dampskibsselskab.

1. Maj.

Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter (Kultorvets Farvehandel); for Lager- og Pakhusarbejdere hos Københavns Farvehandlerforening (Bech & Jørgensen); Do. (Kultorvets Farvehandel); Østbornholmske Dampskibsselskab; Papirvareindustrien; Papæskefabrikantforening; A/S Nordisk Fjerfabrik; A/S Th. Lohse & Co.; Levinson jun.; Th. Wessel & Vett; H. Pens; Fyens Sækkekompagni; Kbh. Fjerrenseri; Holmegaards Glas-

* Udenfor Arbejdsgiverforeningen.

* Udenfor Arbejdsgiverforeningen.

værk; Foreningen af Chokolade- og Sukkervarefabrikanter; A/S De forenede Papirfabriker; for Kuske hos C. Loehrs Fabriker.

1. Juni.

Berlingske Tidende og Dagens Nyheder (Lager og Pakhusarb.).

1. Juli.

Alfred Benzons Fabriker (Kuske, L. & P.).

Den faste Voldgiftsret.

Valg af Rettens Formand og Næstformænd.

I et Møde den 14. November af samtlige faste Dommere i Den faste Voldgiftsret genvalgtes enstemmig Højesteretssagfører *V. Topsøe-Jensen* til Formand og Professor juris *Oluf H. Krabbe* og Højesteretsdommer *P. Bülow* til Næstformand, hvorhos Landsdommer *J. Scharling* ligeledes enstemmig genkonstitueredes som Næstformand.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1784.

Elektrikere hos Installatør E. D. Christensen, Randers.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 23. Juni 1933 i Sag Nr. 1784: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, Elektro-Installatørforeningen for Provinserne og dennes Medlem, Elektro-Installatør E. D. Christensen, Randers, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund.

Den fra Klagernes Side i denne Sag givne Fremstilling gaar ud paa følgende:

Installatør E. D. Christensen, Randers, beskæftigede 2 Elektrikere, hvis Timelønninger var henholdsvis 1 Kr. 21 Øre og 1 Kr. 30 Øre. Den 22. Maj 1933 ved Arbejdstidens Begyndelse stillede de begge Krav om en Forhøjelse af Lønnen til 1 Kr. 65 Øre i Timen, og da Christensen nægtede at imødekomme dette Krav, nedlagde de begge Arbejdet med det samme. Dagen efter — den 23. Maj — stod i »Social-Demokraten for Randers om Omegn« under »Fagmeddelelser« følgende:

»Til Elektrikerne.

Ingen maa søge Arbejde hos Installatør E. D. Christensen, L. Voldgade, før Henvendelse til Formanden eller Kassereren har fundet Sted.

P. B. V.

M. G o d s k.«

Efter at Sagen var indberettet til Organisationerne, blev Firmaets Klage behandlet paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Maj, hvor Forbundet erklærede, at Firmaet uhindret vilde kunne rekvirere den Arbejdskraft, det maatte have Brug for, medens Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig sit Standpunkt med Hensyn til Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Firmaet har gennem det lokale Arbejdsanvisningskontor søgt Arbejdskraft og ogsaa faaet anvist en Række Elektrikere, i alt en halv Snes Stykker; men disse har saa godt som alle krævet den samme Timeløn paa 1 Kr. 65 Øre og nægtet at gaa i Arbejde, da Firmaet ikke vilde gaa ind paa dette Krav.

Idet Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, Elektro-Installatørforeningen for Provinserne og dennes Medlem Elektro-Installatør E. D. Christensen, Randers, nu gør gældende, at det utvivlsomt er Fagforeningen eller Forbundet, der staar bagved dette ensartede Krav om en væsentlig Forhøjelse af Lønningerne, og at dette Krav er i Strid med Fagets Overenskomst, der hviler paa Minimallønsprincippet, og som forbyder »en organisationsmæssig Indgriben, der sigter til at forhøje samtlige Lønninger med et ensartet Tillæg eller til samme Højde«, og endvidere er i Strid med Septemberforliget, fordi der paa dette Grundlag er iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning, samt med Loven af 31. Januar 1933 § 2, har de overfor de Indklagede, De samv. Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund, nedlagt Paastand om, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der paalægges Dansk Elektrikerforbund en Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for det Tab, Firmaet har lidt. Med Hensyn til dettes Størrelse har Klagerne oplyst, at Firmaet har maattet afslaa Ordrer til et Beløb af et Par Tusinde Kroner.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de bestrider, at der overhovedet foreligger nogen Arbejdsstansning eller noget kollektivt Krav om Lønforhøjelse. De har nærmere oplyst, at det inden dé her omhandlede Begivenheder har vakt Uvilje saavel hos de andre Installatører i Randers som hos Arbejderne, at Christensen selv sammen med sine Lærlinge udførte Arbejdet paa Nybygninger og lignende, der gav Mulighed for Akkordfortjeneste, og kun overlod Svendene Reparationer og lignende, der udføres i Timeløn. Man har derfor fra Fagforeningens Side raadet Svendene til at forhandle med Firmaet om Lønforhøjelse, og det har været paa Tale, at Gennemsnitslønnen for Akkordarbejde var 165,8 Øre pr. Time; men man har ikke sagt, at Svendene skulde forlange 165 Øre pr. Time. De Indklagede hævder, at en saadan Vejledning fra Organisationens Side ikke er i Strid med Overenskomsten. Der er kun Tale om individuelle Lønkrav fra de enkelte Svendes Side, Krav, der i sig selv har været rimelige. Det er Christensen selv, der har nægtet at forhandle om disse Krav og straks afskediget Svendene i Stedet for at forlange Mægling, og det er ikke rigtigt, at de senere anviste Folk alle har forlangt 1 Kr. 65 Øre, idet Kravene har været højst forskellige, lige fra 1 Kr. 25 Øre til 1 Kr. 80 Øre.

Installatør Christensen har for Retten forklaret, at de to Svende til ham har sagt, at de efter Fagforeningens Paabud skulde forlange 1 Kr. 65 Øre i Timen, og at de ikke maatte gaa for mindre Løn, samt at de straks forlod Arbejdet, da han nægtede at give den forlangte Løn. Endvidere har han forklaret, at de senere anviste Folk med enkelte Undtagelser har forlangt 1 Kr. 65 Øre og udtalt sig paa ganske samme Maade som de to, der havde nedlagt Arbejdet.

Arbejdsløsheden blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i Maj, Juni, Juli og August 1933 og 1932.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Juni 1933	Arbejdsløshedsprocent				Ant. Arbejd. pr. Juli 1933	Arb.løsh.-procent		Ant. Arbejd. pr. Aug. 1933	Arb.løsh.-procent	
		1933		1932			1933	1932		1933	1932
		Juni	Maj	Juni	Maj		Juli	Juli		Aug.	Aug.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.		pCt.	pCt.		pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarbejdere	4 778	34,0	36,9	26,3	25,7	4 764	32,6	25,8	4 776	33,1	27,9
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 533	20,0	15,9	19,1	16,5	1 533	25,1	24,4	1 543	15,8	17,4
Bryggeriarbejdere m. fl.	5 913	3,2	6,5	6,2	6,0	6 105	2,7	5,3	6 168	5,6	9,0
Slagteriarbejdere	8 292	12,1	13,2	7,6	7,7	8 281	11,3	9,9	8 301	13,1	11,6
Tobaksarbejdere	8 105	20,6	27,6	24,5	25,5	8 128	24,3	33,5	8 153	19,5	22,4
Tekstilarbejdere	11 555	6,5	6,7	12,4	12,4	11 719	6,1	16,1	11 952	5,1	11,0
Skræddere	10 667	9,9	4,0	13,1	11,9	10 657	14,5	21,4	10 987	16,7	24,3
Hatte- og Buntmagere	1 377	24,0	21,9	28,6	25,6	1 404	21,2	24,4	1 486	11,2	17,2
Skotøjsarbejdere	4 087	15,4	14,6	33,5	28,7	4 120	13,0	30,8	4 168	11,9	22,9
Murere	8 697	11,4	15,2	40,8	38,1	8 666	9,1	42,9	8 718	8,9	45,2
Hustømrere	7 809	17,4	22,8	36,8	34,6	7 834	15,4	37,6	7 864	15,4	39,5
Snedkere	8 944	36,7	35,7	44,0	39,8	8 941	33,5	47,9	8 966	25,8	48,5
Malere	6 495	18,2	12,7	17,0	11,1	6 496	20,0	24,6	6 477	21,2	32,0
Sadelmagere og Tapetserere	1 980	31,7	20,3	33,3	26,2	2 021	35,9	41,3	2 064	32,2	40,5
Træindustriarbejdere	4 251	20,7	24,5	28,0	24,7	4 257	21,0	33,5	4 325	21,0	32,0
Karetmagere	1 207	23,2	26,2	29,7	24,6	1 196	25,1	31,5	1 179	21,9	35,2
Keramikere	1 354	6,3	7,9	15,9	14,7	1 365	7,2	34,7	1 399	6,9	22,3
Guld , Sølv- og Elektropletarbejdere	1 237	34,9	35,8	42,3	41,5	1 229	35,6	44,7	1 232	34,3	47,8
Blikkenslagere	2 028	25,6	25,5	28,9	27,8	2 108	18,3	29,9	2 119	15,8	32,1
Smede- og Maskinarbejdere	30 543	31,2	33,3	36,5	34,3	30 578	29,4	37,0	30 678	29,0	37,9
Formere	2 017	33,5	38,9	51,0	50,1	2 040	32,2	51,5	2 059	32,2	50,3
Elektrikere	2 954	31,2	33,3	37,9	37,3	2 894	28,3	40,1	2 971	24,4	37,1
Papirindustriarbejdere	1 486	2,6	2,6	2,2	2,2	1 507	2,9	2,1	1 527	2,9	2,5
Bogbindere	3 879	20,1	18,9	24,0	23,5	3 880	19,2	26,2	3 956	18,0	23,5
Typografer	6 264	16,3	18,6	15,9	16,1	6 247	17,0	17,0	6 235	19,8	20,0
Handels- og Kontormedhjælpere	18 496	12,7	14,2	12,4	12,4	18 844	11,8	13,0	19 005	11,9	13,4
Dansk Arbejdsmandsforbund m. v.	107 171	25,3	28,9	25,6	26,6	107 171	25,4	30,1	107 171	25,8	31,0
Murarbejdsmænd i København	1 625	19,8	29,0	44,4	50,5	1 727	15,5	42,4	1 755	16,6	54,3
Landarbejdere	20 175	27,2	34,2	19,0	25,3	20 175	28,2	35,3	20 175	26,0	32,6
Sømænd	3 872	27,7	32,0	29,9	30,2	3 872	25,9	31,3	3 872	26,7	32,9
Søfyrbødere	2 341	32,0	36,2	35,9	34,1	2 142	33,2	36,4	2 323	29,4	38,2
Kedel- og Maskinpassere	2 284	8,0	9,1	8,8	9,5	2 288	7,3	9,7	2 297	7,6	10,1
Kvindeligt Arbejderforbund	11 639	17,8	20,6	21,5	21,5	11 652	20,2	21,3	11 976	19,0	25,2
Andre Fag	21 443	18,8	20,2	21,7	20,7	21 584	19,2	24,1	21 694	20,3	26,4
Ialt...	336 476	21,9	24,3	24,9	24,8	337 425	21,7	28,7	339 571	21,4	29,2

Fagforeningens Formand, M. Godsk, har forklaret i Overensstemmelse med det fra de Indklagedes Side, som foran nævnt, anførte, men har dog ikke turdet benægte, at Svendene muligvis kan have faaet den Opfattelse, at det drejede sig om et Paabud fra Fagforeningens Side.

Efter det saaledes oplyste finder Retten ikke at kunne betvivle, at der foreligger et paa Fagforeningens Foranledning rejst kollektivt Krav om en ensartet Lønforhøjelse samt en paa Grundlag heraf foretagen uvarslet Arbejdsstandsning, og der findes i den Anledning at burde paalægges Dansk Elektrikerforbund, der ifølge den gældende Overenskomst bærer Ansvaret for, at denne overholdes, en Bod til Klagerne, der vil kunne bestemmes til 200 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig og skal straks hæves.

I Bod til Klagerne betaler Dansk Elektrikerforbund 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1785.

Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejdere i Køge.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. Juni 1933 i Sag Nr. 1785: Bryggeriejer Oluf Andersen, Køge, mod Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund.

Ved § 1 i den gældende faglige Overenskomst af 1. Maj 1930 mellem Bryggeriejer Oluf Andersen, Køge Bryggeri, og Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder-Forbund er der fastsat en normal Ugeløn af 57 Kr. for Arbejdere over 19 Aar. Ikke fuldt arbejdsdygtige Folk lønnes efter det Arbejde, de præsterer.

Ved Overenskomstens § 3 er der tillagt Arbejdere med særlige Bestillinger følgende ugentlige Tillæg over Normallønnen, nemlig: Brygsvenden 7 Kr., 1ste Mand i Hvidtølskælder, 1ste Mand i Gær- og Lagerkælder, Sodavandstapperen, 1ste Maltgører, 2den Maltgører, Chauffører og Udleveringsmanden hver 4 Kr. 50 Øre.

Ifølge Overenskomstens § 4 lønnes en Arbejder, der skifter Arbejdsplads, med den for den nye Plads fastsatte Løn.

Den gensidige Opsigelsesfrist er ved Overenskomstens § 8 for ugelønnede Arbejdere fastsat til 1 Uge, at regne fra en Lønningsdag (Fredag) til den paafølgende Lønningsuges Udgang.

Overenskomsten indeholder ingen voldgiftsretlige Regler om Afgørelse af faglig Strid. Ingen af Parterne er undergivet Septemberforligets Bestemmelser.

Mellem Bryggeriejer Andersen og Forbundet opstod der i afvigte Vinter og Foraar nogle Uoverensstemmelser angaaende Forstaaelsen og Praktiseringen af Overenskomstens Lønbestemmelser. I Bryggeriets Hvidtølskælder har Andersen i en Aarrække haft beskæftiget en ældre Mand, Chr. Nielsen, der efter Aftale med Forbundets stedlige Afdeling i Medfør af Overenskomstens § 1 som ikke fuldt arbejdsdygtig aflønnedes under Normallønnen og uden Særtillæg. Ved Skrivelse af 7. Februar d. A. paatalte Forbundet, at denne Aftale ikke var sanktioneret af Forbundet, og krævede ham aflønnet efter Overenskomsten. Samtidig paatalte Forbundet, at Andersen lod en og samme Mand udføre Arbejde paa to Pladser uden at give ham mere end eet Særtillæg efter Overenskomstens § 3. Ved Svarskrivelse af 10. Februar meddelte Andersen, at Chr. Nielsen skulde fratræde 1. Marts. Overfor det andet paatalte Forhold oplyste Andersen, at de 6 af hans 7 i Bryggeriet arbejdende Mænd havde Særlønninger, og at han ikke ønskede at have flere, idet Forholdene paa hans Bryggeri var saadanne, at der i Virkeligheden ikke var bestemte Pladser, men at man maatte hjælpes til at udføre alt forefaldende Arbejde.

Ved Skrivelse af 3. Marts paatalte Forbundet, at Bryggeriarbejder Alfred Jensen, der havde været beskæftiget paa en særlønnet Plads, ikke havde faaet Særlønningen udbetalt for de første 3 Uger. Endvidere paatalte Forbundet, at Andersen kun udbetalte Særlønningen for 5 Pladser, uagtet han havde Pligt til at aflønne for 6, idet en og samme Mand samtidig passede Sodavandsafdelingen og foretog Øludleveringen og derfor havde Krav paa 2 Tillæg af 4 Kr. 50 Øre. Forbundet henstillede til Andersen at rette disse Forhold, idet Forbundet i modsat Fald vilde indgive Klage til Den faste Voldgiftsret.

Ved Skrivelse af 21. Marts svarede Andersen, at Forholdet for Alfred Jensens Vedkommende var bragt ud af Verden, idet han havde betalt ham den krævede Tillægsbetaling. Derimod vilde han ikke betale en enkelt Mand flere Portioner Særlønning à 4 Kr. 50 Øre, men oplyste, at han nu forøgede sit Personale, og at Spørgsmaalet om Særlønningernes Beregning derfor indtil videre ikke vilde blive aktuelt.

Ved Skrivelse af 28. Marts anerkendte Forbundet Ordningen for Alfred Jensens Vedkommende, men fastholdt Kravet om dobbelt Tillæg for Manden, der havde passet baade Sodavandsafdelingen og Øludleveringen. Forbundet henstillede derfor til Andersen at bringe dette Forhold i Orden eller i modsat Fald meddele, om han ønskede Spørgsmaalet afgjort ved Voldgift, en Forespørgsel, som Forbundet gentog i Skrivelse af 19. April, og som Andersen i Skrivelse af 20. s. M. besvarede derhen, at ogsaa han ansaa det for rigtigst, at Spørgsmaalet blev afgjort ved Voldgift.

Den 6. Maj blev Sagen drøftet ved et paa Bryggeriet afholdt Møde, bl. a. mellem Forbundets Forretningsfører og Bryggeriejer Andersen. Ved denne Lejlighed erklærede Forretningsføreren, at Forbundet ikke midt i en Overenskomstperiode kunde gaa med til at oprette Voldgiftsregler, og foreslog samtidig, at der skulde skabes Grundlag for Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret derved, at Forbundet forbød sine Medlemmer at arbejde paa mere end én Plads i Bryggeriet, hvoraf Andersen skulde tage Anledning til at paaklage Sagen til Den faste Voldgiftsret. Dette Forslag vilde Andersen ikke tiltræde, men foreslog Spørgsmaalet afgjort ved frivillig Voldgift, et Forslag, som Forbundet ved Skrivelse af 11. Maj afviste under Henvisning til Forbundets Standpunkt ved Mødet den 6. s. M., og idet Forbundet gentog sit paa dette Møde fremsatte Forslag.

Paa denne sidste Skrivelse fremkom der intet Svar fra Andersen. Sagen blev derefter forhandlet i Forbundets Forretningsudvalg, og ved Skrivelse af 8. Juni, modtaget af Andersen den 9. s. M., meddelte Forbundet Andersen, at Arbejdet paa Køge Bryggeri, saafremt Andersen ikke betalte Særlønningerne efter Forbundets Paastand, vilde blive standset Tirsdag den 13. Juni ved normal Arbejdstids Ophør. Arbejdsnedlæggelsen er derefter traadt i Kraft som bebudet og fortsat, indtil den ved Rettens foreløbige Kendelse af 19. Juni blev erklæret ulovlig.

Mod Lovligheden af den iværksatte Strejke nedlagde Andersen Protest ved Skrivelse af 14. Juni. Samme Dag tilbød han for at bringe den da paabegyndte Strejke til Ophør at imødekomme Forbundets Krav med Forbehold af sin Adgang til at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret, men Forbundet vilde ikke aflyse Strejken, medmindre Andersen samtidig gav Afkald paa Sagens Indbringelse her for Retten. Efter at Andersens Klageskrift den 15. Juni var indkommet her til Retten, blev det fra Rettens Side henstillet til Forbundet at aflyse Strejken, indtil Rettens Kendelse i Sagen forelaa, men heller ikke denne Henstilling vilde Forbundet efterkomme.

Under denne Sag har Bryggeriejer Andersen indklaget oftnævnte Forbund med Paastand om, at Forbundet ikendes en Bod efter Rettens Skøn dels for Overtrædelse af Loven af 31. Januar 1933 om Forbud mod Arbejdsstandsninger, dels for Brud paa den faglige Overenskomst ved Fremsættelse af uberettigede Krav med Hensyn til Særlønningerne. Endvidere paastaar Andersen den etablerede Strejke kendt ulovlig og sig tilkendt Erstatning for det ham paaførte Tab.

De Indklagede paastaar Frifindelse for Andersens Tiltale og paastaar derhos Andersen tilpligtet at aflønne Forbundets Medlemmer overensstemmende med Forbundets foran refererede Standpunkt. De Indklagede har pr. 14. Juni opgjort deres Krav til ialt 103 Kr. 50 Øre, idet der skulde

tilkomme Sodavandstapperen og 1. Maltgører, der i Forvejen havde hver et Tillæg paa 4 Kr. 50 Øre, yderligere Tillæg af samme Størrelse henholdsvis for Udlevering af Øl i 8 Uger og for Arbejde i Hvidtølskælderen i 4 Uger, ialt 54 Kr., hvorhos der paastaas tillagt Bryggeriarbejder R. Lyndrup, der fra 31. Marts i 11 Uger har arbejdet i Hvidtølskælderen uden Tillæg til den ugentlige Normalløn paa 57 Kr., et Beløb paa ialt 49 Kr. 50 Øre.

Forbundet paastaar endvidere Andersen idømt en Bod for Overtrædelse af Loven af 31. Januar 1933 samt for Brud paa Overenskomsten af 1. Maj 1930.

Med Hensyn til ovennævnte Lyndrup maa det efter det foreliggende antages, at hans Forhold har været paa Tale allerede ved Mødet paa Bryggeriet den 6. Maj, men af den fremlagte Korrespondance synes det at fremgaa, at dette Forhold ikke har spillet nogen væsentlig Rolle til Begrundelse af den iværksatte Arbejdsstandsning. Andersen har henvist til, at Arbejdet i Hvidtølskælderen, der i en Aarrække blev besørget af den ovennævnte Chr. Nielsen, uden at der var Spørgsmaal om noget Særtillæg, er af den Art, at det ikke kan afgive Grundlag for saadant Tillæg, hvilket bestrides af Forbundet, i hvert Fald efter Arbejdets nuværende Beskaffenhed.

Forbundet har iøvrigt anført, at der fra Andersens Side gentagne Gange er gjort Forsøg paa »Løntrykkeri«, efter Forbundets Formening, fordi Andersen ved Loven af 31. Januar 1933 blev afskaaret fra at opnaa ønskede Lønnedsættelse. Til Begrundelse af sin Bodspaastand gør Forbundet særlig gældende, at Andersens Forhold til ovennævnte Alfred Jensen, der blev truet med Afsked, saafremt han ikke vilde arbejde uden Særtillæg, maa anses som en maskeret Lockout.

Forbundets Standpunkt er iøvrigt det, at Andersen strengt taget maatte være forpligtet til at opretholde de i Overenskomstens § 3 opregnede Særstillinger (med Undtagelse af 2den Maltgører), men under Hensyn til Bryggeriets indskrænkede Drift i afvigte Vinter tolererede Forbundet en Indskrænkning af Personalet, men maatte til Gengæld forlange, at den Mand, der passede flere Afdelinger, ogsaa fik tilsvarende flere Tillæg.

Selv om der nu maatte statueres at være begaaet enkelte Uregelmæssigheder fra Andersens Side med Hensyn til Praktiseringen af Overenskomstens Bestemmelser om Særtillæg, findes det om hans Adfærd oplyste ikke at kunne afgive Grundlag for den af Forbundet givne Karakteristik af hans Forhold. De opstaaede Uoverensstemmelser maa i hvert Fald tildels antages at have staaet i Forbindelse med Bryggeriets indskrænkede Drift i Vinter og det derved fremkomne Forhold, at der ikke har været Brug for saa mange Arbejdere, som Antallet af de i Overenskomstens § 3 opregnede Særstillinger, og til at kræve disse Stillinger selvstændigt opretholdte til Trods for, at der ikke var Brug for saa megen Arbejdskraft, afgiver Overenskomsten ikke Hjemmel.

Om Uoverensstemmelserne i det hele gælder det, at de efter deres Beskaffenhed burde have været paakendt af en faglig Voldgiftsret, saafremt Overenskomsten havde indeholdt Regler herom. De Indklagede har nu ønsket, at Den faste Voldgiftsret skal træffe Afgørelse om Realiteten af disse Uoverensstemmelser, og efter Sagens Omstændigheder mener Retten at burde imødekomme dette Ønske.

Retten maa herefter statuere, at Overenskomsten ikke afgiver Hjemmel for de Indklagedes Paastand om, at der skulde tilkomme Arbejdere, der er beskæftiget i flere Særstillinger, mere end eet enkelt Særtillæg, og de Indklagedes Paastand om Efterbetaling paa dette Grundlag kan herefter ikke tages til Følge. Derimod findes der ikke Holdepunkt for at fritage Andersen for at yde Lyndrup Særtillæg for hans Arbejde i Hvidtølskælderen, og Forbundets Paastand om Efterbetaling til Lyndrup af 49 Kr. 50 Øre vil derfor være at tage til Følge. Til yderligere at paalægge Andersen en Bod findes der ikke tilstrækkelig Anledning, hvorved bemærkes, at Forholdet med Hensyn til Alfred Jensen, der iøvrigt ikke er klart oplyst for Retten, maa anses for berigtiget og godkendt af Forbundet allerede i Marts Maaned.

Hvad de af Klageren nedlagte Paastande angaar, maa det statueres, at den iværksatte og opretholdte Arbejdsstandsning af flere Grunde har været ulovlig. Selv bortset fra Forbudet mod Arbejdsstandsninger i Loven af 31. Januar 1933 maa det anses for overenskomststridigt, at der i nærværende Tilfælde, der ligger udenfor Septemberforligets Omraade, er iværksat Strejke efter kortere Varsel end det, der overenskomstmæssigt tilkom Arbejdsgiveren ved Opsigelse fra Arbejdernes Side, jfr. herved Rettens Kendelse i Sag Nr. 1346. I Henhold til den af Retten foran trufne Afgørelse har det dernæst været ulovligt at iværksætte Strejke paa Grundlag af Kravet om flere Særtillæg til en enkelt Arbejder. Og endelig er det en alvorlig Ulovlighed, at Forbundet som Betingelse for Arbejdets Genoptagelse har krævet, at Andersen, der tilbød at betale de af Forbundet forlangte Beløb, skulde fraskrive sig sin Ret til at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Efter Omstændighederne — og særlig i Betragtning af, at det drejer sig om en Standsning af et Bryggeri i Højsæsonen — findes den af de Indklagede forskyldte Bod at kunne bestemmes til 3000 Kr., der tillægges Klageren til Dækning af det ham paaførte Tab.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Den foran omhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig.

I Bod til Klageren, Bryggeriejer Oluf Andersen, Køge, betaler de Indklagede, Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund 3000 Kroner.

Klageren bør til Bryggeriarbejder Lyndrup efterbetale 49 Kr. 50 Øre.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 11 * KØBENHAVN DEN 15. DECEMBER 1933 * 30. AARGANG

Den svejtsiske faglige Landsorganisations Kongres i Biel.

Den svejtsiske faglige Landsorganisations ordinære Kongres i Aar skulde have været afholdt i Zürich i Forbindelse med Indvielsen af den under Opførelse værende Fagforeningsbygning. Imidlertid har Krisen her som i saa mange andre Retninger gjort en Streg i Regningen, saaledes at Bygningen langt fra var færdig til at tages i Brug, og Kongressens Afholdelse maatte derfor forlægges til »det røde« Biel, der siden Opførelsen af det nye »Folkets Hus« med dets store, praktiske Forsamlingslokaler udvikler sig til en meget benyttet Kongresby.

Den 18. Novbr. Kl. 10 Formiddag aabnedes Kongressen, hvori deltog 253 Delegerede, 30 Repræsentantskabsmedlemmer, 13 Medlemmer af Forbundsregeringen samt talrige Gæster saavel fra Indlandet som Udlandet. Der var saaledes fremmødt Repræsentanter fra I. F. C., Frankrig, Østrig, Holland og Danmark (Chr. Brun). Fra de øvrige Landsorganisationer, der er tilsluttet I. F. C., forelaa Hilsningsskrivelser og Telegrammer til Kongressen.

Gæsternes Hilsningstaler var prisværdigt korte, idet der toges Hensyn til den knappe Tid, der var tildelt Kongressen. Særlig Opmærksomhed vakte Repræsentanten for den østrigske Landsorganisations Tale, idet han omtalte den spændte Situation i Østrig og sluttede med at udtale, at de østrigske Fagorganisationer er rede til at sætte alt ind i Kampen for at opretholde Demokratiet. I Tilslutning til denne Tale vedtog Kongressen enstemmig at sende de østrigske Kammerater et Telegram med Forsikring om ubrydelig broderlig Solidaritet.

Hverken den trykte eller den supplerende mundtlige Beretning gav Anledning til Diskussion, og der blev derfor rigelig Tid til indgaaende at diskutere de store Problemer, der forelaa til Behandling, nemlig Forholdet mellem Fagforeninger og Parti og Stillingen til kooperative Problemer.

For det første Punkt drejede det sig om følgende: den svejtsiske Regering arbejdede lige fra første Begyndelse paa Løsningen af Problemet vedrørende Finansernes Sanering ved Hjælp af en skrap Deflation. Fagforeningerne opstillede allerede for længe siden deres eget Kriseprogram overfor denne Politik. Senere blev deres Politik med al mulig Tydelighed støttet af den mod Lønnedskæringen rettede Folkeafstemning. Regeringen kunde nu ikke længere haardnakket blive staaende paa sit eget fuldstændig eensidige Standpunkt. Den overtog — tvunget af Nøden, ikke af egen Drift — mange af Fagforeningernes Krav. Det under denne Udvikling udarbejdede Finansprogram var derfor et Blandingsprodukt, hvilket der kunde siges meget for og imod. Partiets Parole med Hensyn til Afstemningen i Parlamentet lød paa Nej. Ti Kolleger fra Fagbevægelsen ansaa det imidlertid for deres Pligt at stemme Ja af Hensyn til de af dem repræsenterede Arbejderlag. Partiet gav sin udtrykkelige Tilslutning hertil. Der kunde altsaa ikke være Tale om nogen Splittelse, hvad alle Deltagerne i Debatten ogsaa udtrykkeligt understregede.

Naar nedenfor gengives nogle enkelte Afsnit af Kammerat Bratschi's eenstemmig godkendte Beretning til dette Punkt samt nogle Udtalelser af Deltagerne i Debatten, saa sker dette udelukkende af den Grund, at der berøres Problemer, som staar paa Dagsordenen i mange Lande, og som i Svejts er særlig klart fremstillet. Debatten var intet Øjeblik rettet paa at diskutere Modsætninger, men undersøgte derimod nøje, hvilken Taktik der til syvende og sidst hurtigst hjælper den samlede Bevægelse, der ikke er truet paa sin Enhed.

Efter at Kammerat Bratschi ved praktiske Eksempler havde vist, i hvilke Henseender Regeringens andet Forslag adskilte sig gunstigt fra det første, og hvilke praktiske Fordele det bød, udtalte han bl. a.: »Ofret for dette Resultat var Tilslutningen til hele Finansprogrammet. Jeg er overbevist om, at Tilslutningen var i den samlede svejtsiske Arbejderklasses velovervejede Interesse. — Ganske vist indeholder det vedtagne Finansprogram Punkter, som ikke tiltaler os. Men den Omstændighed, at vi ved Bekæmpelsen af enkelte af Programmets Punkter kom i Mindretal, var for

os ingen Grund til at afvise det hele. Vi har aldrig hævdet, at det vedtagne Finansprogram var fortræffeligt og ideelt. Men at fremstille det i sin Helhed som miserabelt vilde være uærligt. — — Fagforeningerne er altid gaaet ind for Demokratiet. Vi behøver det og er beredt til ogsaa at beskytte det. Men vi ved, at der kan gives Tider, hvor man heller ikke i Demokratiet kan komme ud af det alene med de sædvanlige Midler. Men vi vil paa ingen Maade lade os skubbe til Side, men forlanger at være med som ligeberettiget Partner. At lade sig skubbe til Side vil være ensbetydende med Ensretning«.

Kammerat Reinhard, Partiets Formand, der talte i sin Egenskab af Gæst ved Kongressen, udtalte bl. a.: »Hvadenten man saa uforskammet havde stillet Fagforeningerne overfor Alternativet: enten stemme for hele Finansprogrammet med den ringere Lønnedskæring eller modtage den større Lønreduktion, forstod vi Fagforeningsfolkene, der stemte for den mindre slemme Løsning. Men Partiet maatte ved Siden af og bag det hele se Fascismens store Fare, der profiterer af ethvert Anslag mod Folkets demokratiske Grundrettigheder. En Kendsgerning er det jo, at Finansprogrammet er baseret paa en Belastning af det arbejdende Folk paa 100 Millioner Frcs., og Hovedbyrden skal altsaa bæres af de Mindrebemidlede.« Partiets principielle Holdning er ikke mindst bestemt deraf, at Finansministeren ved en Lejlighed truede med at slaa det socialdemokratiske Parti i Stykker, overtage Fagforeningerne og indlemme disse i den saakaldte Korporationsstat.

Kammerat Ilg, der stemte for Finansprogrammet, udtalte under Debatten bl. a.: »Finansprogrammet betød for mig mere end slet og ret et Finansprogram. Dette har mange Fagforeningsfolk straks instinktmæssigt forstaaet. Min Indstilling var dikteret af Omsorgen for hele den svejtsiske Arbejderbevægelses Skæbne. Med den fascistiske Bevægelse for Øje vilde Bourgeoisiet presse sit Forslag til Finansprogram igennem uden og mod Partiet og Fagforeningerne. Var dette lykkedes for Bourgeoisiet, saa var hele vor Bevægelse kommet i en meget vanskelig Situation. Vi havde saa oplevet de samme Forhold som i andre Lande, hvor Partifællerne troede, at de i enhver Situation maatte sætte deres Principper over alt andet. Men i en Tid som den nuværende afhænger meget af, hvorledes vi i en bestemt Situation opererer taktisk. Havde Partibestyrelsen besluttet noget andet, hvilke Konsekvenser vilde det saa iøvrigt have haft? Tror man, at Føderativ-Forbundet (den store Centralorganisation af Funktionærer og Medhjælpere i offentlige Virksomheder) kunde have bøjet sig for en anden Beslutning?«

Efter at Ilg havde henvist til, at Statens og Kommunernes Ydelser i Svejts næppe blev naaet endsige overgaaet i noget andet Land, sagde han: »For dette har vi Fagforeningsfolk og vi Socialdemokrater en ikke ringe Del af Æren. Men naar Landsregeringen ikke mere kan tilvejebringe Finanserne, formaar Kommunerne og mange af Kantonerne slet ikke at skaffe disse Midler«. Ilg erklærede endvidere, at han havde stemt for Finansprogrammet, fordi en anden Holdning vilde have styrket Fascismen betydeligt, og at Finansprogrammet saa vilde være blevet pisket igennem uden Fagforeningernes Medvirken — og være faldet helt anderledes ud: »Naturligvis tiltaler Finansprogrammet os ikke for alle Deles Vedkommende. Men vi er ikke alene i Svejts, de andre er der ogsaa. — — Partiet skulde forsøge indenfor sine egne Rammer at behandle Problemerne ud fra et højere Synspunkt end det hidtil er sket«.

Meierhans (Luzern) sagde bl. a.: »Regeringens Finansprogram er ikke i første Række et fagligt, men et overordentlig stort politisk Spørgsmaal. I H. t. Spørgsmaalets politiske Karakter maatte det altsaa være Partiet, der bestemte over Fraktionens Stilling til Finansprogrammet«. I sine Slutningsord understregede Bratschi, at der ikke maatte herske nogen Uklarhed om, at Landscentralen er et selvstændigt Organ. I den om dette Spørgsmaal vedtagne Resolution udtales den Opfattelse, »at de 10 Medlemmer af den socialdemokratiske Fraktion, der i Overensstemmelse med Landscentralens Forbundskomité og Ledelsen af Føderativforbundet havde stemt for Finansprogrammet som Helhed, har handlet i den svejtsiske Arbejderklasses Interesse«. Kongressen beslutter, »uden at forklejne Bevæggrundene for den modsatte Opfattelse, udtrykkelig at godkende den indtagne Holdning«.

Spørgsmaalet om Korporation og Afvisningen af dette lige saa yndede som misbrugte Slagord blev behandlet i et udførligt Foredrag af Kammerat Dr. Weber. Problemet hører i Svejts, hvor der er mere end et halvt Dusin »Fronter« af de forskelligste fascistiske Retninger repræsenteret (af hvilke nogle i rigtig Erkendelse af den svejtsiske Folkekarakter endda staar paa Demokratiets Grund), til de akute Spørgsmaal, særlig ogsaa med Henblik paa, at der allerede findes et Kanton (Freiburg), i hvilket der paa katolsk-konservativt Initiativ foreligger et Lovforslag i saa Henseende.

I Diskussionen om dette Punkt blev der af Kaegi (Zürich) henvist til, at det ved Frontbevægelsen i hans Kanton drejede sig om proletariske intellektuelle, hvis materielle og aandelige Trængsler der i Fagforeningernes og Partiets Arbejde maatte tages større Hensyn til end tidligere. Robert (Neuenburg) gav Udtryk for den Overbevisning, at det ikke nyttede blot at stille sig passiv overfor Korporationsproblemet. Man maatte snarere foretage Modstød og overfor Programmet opstille et Modprogram med klare Omrids, og hvori der maa tages Hensyn til, at der saavel hvad Bønderne som Middelstanden angaar, findes visse vigtige Berøringspunkter med Fagforeningernes Maal, og disse maa opridses skarpere end hidtil. I sine Slutningsbemærkninger udtalte Dr. Weber, at det i Almindelighed kunde siges, at den stærkt udbredte Overtro paa en automatisk, mekanisk Udvikling i Retning af Socialismen havde skadet vor Bevægelse. Hvilken Løsning, der kommer ud af den nuværende Krise, afhænger af de levende Kræfter, som Arbejderbevægelsen sætter ind i denne historiske Udviklingsproces.

I den eenstemmigt vedtagne Resolution afvises kategorisk Korporation og alle lign. Tendenser, der udelukkende vil sætte Arbejderklassen under Formynderskab og give Storkapitalen fuld Handlefrihed.

Der udtales i Resolutionen bl. a. følgende:

»Fascisterne taler om »Fornyelse« — og hertil henter de deres Ideer fra Middelalderen. De priser Korporationerne som Redningsanker fra Krisen — de vil hovedsagelig med dette Slagord gøre Arbejderklassen modstandsudygtig, for at de uhindret kan gennemføre en Nedskæring af Levefoden og Socialpolitikken. Med Ord bekender de sig til til Demokratiet — i Virkeligheden udøver de allerede nu en aandelig Terror og viser umiskendelige Tendenser til en Magtanvendelse, der maa ende med et Diktaturregimente. De prædiker Folkefællesskab — men forsøger at udskyde den største Folkeklasse og at frarøve denne den frie Selvbestemmelsesret.

Fagforbundskongressen henleder navnlig Offentlighedens Opmærksomhed paa den Kultus, der drives med Slagordet »Korporation«. Medens nogle dermed blot forstaar Samarbejde af økonomiske Forbund i enkelte Spørgsmaal, vil andre deraf opbygge et økonomisk System til Forfølgelse af partipolitiske og konfessionelle Særinteresser. Følgerne bliver ikke økonomisk Selvforvaltning, men den skarpeste Politisering af Økonomien med tilsvarende unytttigt Arbejde og til sidst ogsaa aandelig Knægtelse.

Fagforeningerne afviser kategorisk Korporationer og alle lignende Tendenser, der har Ensretning til Formaal, og som vil stille Arbejderklassen under Formynderskab, medens de lader Storkapitalens og Storindustriens Overmagtsstilling uantastet. Fagforeningerne vil yde den skarpeste Modstand mod alle saadanne Forsøg.

Kongressen ser i de Korporationslove, der er foreslaaet paa nationalt Grundlag, et Angreb paa Foreningsfriheden og et Forsøg paa Undergravning af den lovfæstede Socialpolitik. Den mener derfor, at disse Love er uforenelige med Forbundsforfatningen, og opfordrer derfor Forbundskomiteen til at træffe alle nødvendige Foranstaltninger til Bekæmpelse af saadanne Forslag.

En Nyorganisering af Økonomien er allerede i Aartier tilstræbt af Fagforeningerne. En saadan maa imidlertid ikke opstaa ved Tvang, men maa opbygges paa frie økonomiske Forbund. Fagforeningerne kræver i alle Industrigrene en omfattende Regulering af Arbejdsbetingelserne gennem kollektive Overenskomster. Hvor Forudsætningerne herfor er til Stede, kan det ogsaa ske gennem Industriforbund under Iagttagelse af de deltagende Organisationers fuldstændige Uafhængighed.«

Udover disse 2 refererede Hovedspørgsmaal behandledes Spørgsmaalet om Fabrikslovgivning, om Arbejdstidens Indskrænkning, Boykotting af tyske Varer, Stillingen til Genoptagelse af Handelssamkvemmet med Rusland, Udgivelse af Landsorganisationens Medlemsblad ogsaa paa Italiensk, samt Oplysningsarbejdet, og under Behandlingen af alle disse Spørgsmaal viste de Kongresdelerede en mønsterværdig Disciplin, som muliggjorde, at Sagerne kunde behandles færdig paa den forholdsvis korte Tid, der var levnet Kongressen.

Hovedindtrykket gav et Billede af Samhørighed og Beslutsomhed. — Det var en Kongres med praktiske Beslutninger.

Opsagte Overenskomster.

I Fortsættelse af vor Oversigt i forrige Nummer over de af Arbejdsgiverne opsagte Overenskomster skal vi meddele, at ogsaa følgende Overenskomster er opsagte til Ophør:

1. Februar 1934.

Jern- og Metalindustriens Sammenslutnings Overenskomst med Dansk Jern- og Metalsliberforbund (ca. 200).

1. Marts 1934.

Overenskomsten mellem Pelsberedernes Arbejdsgiverforening og Dansk Hatte- og Buntmagerforbund (12).

1. Juli 1934.

Overenskomsten mellem Foreningen af danske Straa- og Filthattefabrikanter og Dansk Hatte- og Buntmagerforbund (90 M., 370 Kv.).

Vi gør samtidig opmærksom paa, at i Fortegnelsen over de overfor Dansk Arbejdsmands Forbund opsagte Overenskomster for Transportarbejderbranchens Vedkommende omfatter Opsigelserne pr. 1. April for en stor Del ogsaa Lager- og Pakhusarbejderne.

Arbejdslønnen i Industrien m. v.

April Kvartal 1933.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

For April Kvartal er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, Timefortjenesten angivet i omstaaende Tabel.

Fra Januar til April Kvartal er der med uforandrede overenskomstmæssige Lønsatser normalt en mindre Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere. Denne Stigning har i Aar andraget 2 Øre, fra 127 Øre i Januar Kvartal til 129 Øre i April Kvartal.

Medens der for de forskellige Arbejdergrupper i Provinsen enten ikke har været nogen Forandring eller en Stigning, der højst andrager 1 Øre, har der

for Arbejdere i København været en noget større Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste, særlig for de faglærte Arbejdere, hovedsagelig paa Grund af Stigning i saavel det beskæftigede Antal Arbejdere i Byggeindustrien som i Timefortjenesterne for en Del Byggefag. Ogsaa for Beklædningsindustriens faglærte Arbejdere har der været en ikke ubetydelig Stigning i Timefortjenesten fra Januar til April Kvartal.

Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 30/6 1933	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Apr. Kv. 1933	Jan. Kv. 1933	Okt. Kv. 1932	Juli Kv. 1932	April Kv. 1932
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	19452	172	167	172	170	170
Ufaglærte —	18712	140	137	141	139	139
Ialt Mænd...	38164	156	152	157	155	155
Kvindl. Arbejdere.....	15235	89	88	89	89	89
Samtl. Arbejdere.	53399	137	134	137	136	137
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	18015	139	138	140	139	139
Ufaglærte —	24877	121	121	124	121	121
Ialt Mænd...	42892	129	128	130	128	128
Kvindl. Arbejdere.....	9568	83	83	82	82	81
Samtl. Arbejdere.	52460	120	119	121	119	120
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	37467	156	155	158	156	156
Ufaglærte —	43589	130	129	132	129	129
Ialt Mænd...	81056	142	141	143	141	141
Kvindl. Arbejdere.....	24803	87	87	86	86	86
Samtl. Arbejdere.	105859	129	127	130	128	129

Sammenlignet med April Kvartal i Fjor var den gennemsnitlige Timefortjeneste uforandret 129 Øre, og for de enkelte Arbejdergrupper var der heller ikke større Forandringer i Timefortjenesten.

Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse ikke indbefatter Betaling for Overarbejde o. l.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for April Kvartal foretaget Opgørelse over Merfortjenesten ved Overarbejde og Arbejde paa skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere som Helhed udgjorde henholdsvis 1,2 og 0,2 Øre. I April Kvartal udgjorde Antallet af Overarbejdstimer 2,8 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere i Svendborg.

I Anledning af en Klage fra Svendborg Importørforening over en mellem Firmaet E. W. van der Hude og Arbejdsmændenes Fagforening i Svendborg opstaaet Uoverensstemmelse om Mandskabsantallet ved Losning af Kaligødning fra M/S »Ingeborg«, afholdtes den 5. September et Fællesmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes, og Parterne forbeholdt sig som Følge deraf deres Stilling til Sagens videre Behandling.

Arbejdsmænd hos Entreprenør P. W. Høst, København.

I Anledning af en Klage fra Entreprenørforeningen over, at Jord- og Betonarbejderne havde vægret sig ved at udføre Betonstøbningen til to Kældervægge paa Entreprenør P. W. Høst's Arbejdsplads ved Københavns Torve- og Slagtehaller paa Grund af en Uoverensstemmelse om Opstillingen af Formene til Væggene, afholdtes den 25. September et Fællesmøde, hvor man enedes om at paabegynde Arbejdet den 26. September og samme Dag optage en Forhandling om den foreliggende Uoverensstemmelse. Arbejdsgiverne forbeholdt sig eventuelt at rejse Sag ved Den faste Voldgiftsret i Anledning af Arbejdsvægringen.

Arbejdsmænd hos E. Falch & Co., Næstved.

I Anledning af en Klage fra Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien over, at Arbejdsmændene hos Firmaet E. Falch & Co., Næstved, uden Varsel havde standset Arbejdet, afholdtes den 2. Oktober et Fællesmøde, hvor man enedes om at genoptage Arbejdet Tirsdag d. 3. ds. og behandle foreliggende Lønspørgsmaal paa sædvanlig Maade efter de for Jernindustrien gældende Regler.

Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Spørgsmaalet om Arbejdsstandsningens Lovlighed for Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Haderslev Havn.

Ved et Fællesmøde den 3. Oktober behandledes en Uoverensstemmelse mellem Havne-Sammenslutningen og Arbejdsmændenes Fagforening for Havnearbejdere i Haderslev om Mønstringsforholdene ved Losning af Damperen »Svava«.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling med Hensyn til Sagens videre Behandling.

Havnearbejdere i Horsens.

Ved et Fællesmøde den 3. Oktober behandledes en Klage over, at Havnearbejdere i Horsens havde iværksat Arbejdsstandsning, fordi Arbejdsgiverne ikke vilde sætte tilstrækkelig Arbejdskraft til Betjeningen af en Lossekran.

Der opnaaedes ikke Enighed paa Mødet, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Havnearbejdere i Aarhus ved Losningen af S/S »Henry Horn« og S/S »Carl«.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 6. Oktober behandledes en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark fremsendt Klage over, at Havnearbejderne i Aarhus havde modsat sig, at der ved Losningen af Damperen »Henry Horn« og Rutebaaden S/S »Carl« anvendtes mere end et Hold.

Paa Mødet oplystes det, at der ved det tagne Standpunkt ikke var nogen Lønstrid, men at Aarsagen udelukkende var den at beskytte de Arbej-

dere mod Ulykker, der var beskæftiget ved de omtalte Skibe.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Aalborg Mælkekompagni.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 7. November forhandledes om en af Dansk Arbejdsmands Forbund fremsendt Klage over, at A/S Aalborg Mælkekompagni ikke overholdt den den 15. September d. A. afsluttede Overenskomst.

Sagen diskuteredes og afsluttedes med, at Firmaet erklærede sig villig til at overholde den indgaaede Overenskomst.

Bogbindere hos Firmaet K. Baumgaard.

I Anledning af en Uoverensstemmelse om Akkordpriserne for Bogbinderforbundets Medlemmer, der er beskæftiget hos Firmaet K. Baumgaard ved Udhugning og Bøjning af Æsker afholdtes den 26. September et Fællesmøde, hvor man enedes om at vise Sagen tilbage til ny lokal Forhandling, og hvis denne ikke fører til noget Resultat, til faglig Voldgift.

Bogbindere hos Litograf Hjalmar Joensen.

Ved et Fællesmøde den 26. September behandledes en Klage fra Københavns Papæskefabrikantforening over, at 17 kvindelige og 2 mandlige Medlemmer af Bogbinderforbundet uden Varsel havde standset Arbejdet hos Firmaet Hjalmar Joensen efter en Uoverensstemmelse med Firmaets Forretningsfører. Paa Mødet erkendte Forbundet, at der forelaa en ulovlig Arbejdsstandsning, som ikke burde have fundet Sted og betalte til fuld Afgørelse af den rejste Klage 11 Kr. 12 Øre.

Bogbindere hos Firmaet »Nokofa«.

Ved et Fællesmøde den 7. Oktober behandledes en Klage fra Bogbinderforbundet over, at Firmaet »Nokofa« havde afdraget nogle af dets kvindelige Arbejder en Del af Lønnen for Tiden fra Maj til den 15. September, for et Arbejde med Overtrækning af Skydeæsker med paatrykt Kant. Efter nogen Diskussion indgik Firmaet paa at betale det fradragne Beløb, hvorefter Klagen bortfaldt.

Elektrikere hos Installatør Svend V. Berendt, København.

Den 11. Oktober afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at 25 Elektrikere Dagen i Forvejen havde nedlagt Arbejdet hos Installatørfirmaet Svend V. Berendt, Østerbrogade 144.

Arbejdsstandsningens Formaal var at forhindre en paastaaet systematisk Nedsættelse af de ansatte Timelønninger fra Kr. 1,42 til 1,32.

Under Fællesmødet oplystes det, at Arbejdet var besluttet genoptaget. Mødet endte forøvrigt uden at der opnaaedes Enighed, og Arbejdsgiverne vil rejse Erstatningskrav for Tab ved Arbejdsstandsningen ved Den faste Voldgiftsret.

Den 23. Oktober fandt der et nyt Fællesmøde Sted foranlediget ved en Klage over, at Forbundet eller den københavnske Afdeling skulde have blandet sig i Timelønnens Størrelse for flere af de hos Firmaet beskæftigede Elektrikere.

Paa Mødet nægtede Organisationernes Repræsentanter Rigtigheden heraf; men Arbejdsgiverne mente at kunne præstere Bevis herfor, og vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret i Kontinuation af en allerede verserende Sag mod Elektrikerforbundet for ovennævnte Firma.

Formere hos A/S C. M. Hess' Fabriker, Vejle.

Paa et Fællesmøde den 17. Oktober behandledes en Klage fra A/S C. M. Hess' Fabriker, Vejle, over at Dansk Former- og Støberiarbejderforbund skulde have lagt Firmaet Hindringer i Vejen, for at kunne faa den til Fabrikation af Badekar nødvendige Arbejdskraft.

Forbundet paaviste under Sagens Behandling, at Klagen var uberettiget, men desuagtet har Arbejdsgiverne indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret. (Sag Nr. 1862.)

Litografer hos Firmaet Egm. H. Petersen.

I Anledning af en Klage fra Københavns Bogtrykkerforening over, at der fra Dansk litografisk Forbunds Side skulde være lagt Hindringer i Vejen for, at Firmaet Egm. H. Petersen kunde antage en i Sagen navngiven Arbejder til en Løn, der var aftalt mellem Firmaet og Arbejderen, afholdtes d. 16. Oktober et Fællesmøde, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne har nu indklaget Forbundet for Den faste Voldgiftsret. (Sag Nr. 1865.)

Mølleriarbejdere i Aalborg, Nakskov og Maribo.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 12. Oktober forhandledes om 4 af Dansk Mølleriarbejderforbund fremsendte Klager overfor A/S Nakskov Dampmølle, A/S Maribo Dampmølle, Munkemølle i Odense og A/S Havnemøllen i Aalborg.

Paa Mødet enedes man, for at opnaa en forligsmæssig Ordning af de 4 foreliggende Uoverensstemmelser, om, at se bort fra de principielle Standpunkter i de paaklagede Sager, og at træffe følgende Ordning:

1. Klagen overfor Nakskov Dampmølle afgøres ved Den faste Voldgiftsret.
2. Mariebo Dampmølle betaler de to Arbejdere for de omhandlede 3 Dage.
3. Klagen overfor Munkemøllen bortfalder.
4. Havnemøllen i Aalborg betaler den nyantagne Silopasser Kr. 56,00 pr. Uge fra indeværende Lønningsuge.

Kvinder, Arbejdsmænd og Smede hos A/S Andersen & Brun.

Ved et Fællesmøde den 10. Oktober behandledes en Klage fra Firmaet Andersen & Bruns Fabriker over, at Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund havde vægret sig ved at akceptere en Ændring i de hidtil gældende Regler for Stempling af Kontrolure. Paa Mødet oplystes det, at Sagen ikke havde været behandlet i

Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, og man enedes derfor om at henvise Sagen til Behandling i Henhold til disse.

Smede og Maskinarbejdere hos Firmaet Chr. Olsen & Meilgaard Mortensen.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 22. August behandledes en Uoverensstemmelse mellem Firmaet Chr. Olsen & Meilgaard Mortensen og dettes Rørlæggere angaaende et Arbejde paa H. C. Ørstedsværket med følgende Resultat:

Det resterende Arbejde paabegyndes straks og fuldføres af de paagældende Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Under Forudsætning af, at dette sker, frafalder Arbejdsgiverforeningen Sagens videre Forfølgelse.

Snedkere hos Tømrermester Welling, Aalborg.

Ved et Fællesmøde den 5. September behandledes en Klage fra Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark over en af Medlemmer af Snedkerforbundet etableret Arbejdsstandsning ved et Arbejde, som Tømrermester Welling havde i Hasseris.

Efter at Sagen var diskuteret, gav Forbundet Tilsagn om at skaffe fornøden Arbejdskraft, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling med Hensyn til Sagens eventuelle Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1788.

Havnearbejdere i Aabenraa og Haderslev.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. Aug. 1933 i Sag Nr. 1788: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn og Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn mod De samv. Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundets Afdelinger T i Aabenraa og H i Haderslev.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn og Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundets Afdelinger T i Aabenraa og H i Haderslev for Brud paa Overenskomst og ulovlig Arbejdsvægring.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I.

I den mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn og Dansk Arbejdsmandsforbunds derværende Afdeling T gældende Overenskomst findes i § 10 i Slutningen en Bestemmelse, der er saalydende:

Arbejdsløsheden.

	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet ved Udgangen af					
	Nov. 1933[1])	Okt. 1933	Sept. 1933	Nov. 1932	Nov. 1932[1])	Okt. 1932
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	22,1	16,9	14,2	41,9	41,7	38,7
2. Anden Industri m. v.	20,0	20,0	19,6	28,0	28,5	26,7
3. Handel	11,6	12,1	11,4	14,8	15,1	14,5
4. Arbejdsmænd	24,4	22,8	21,9	29,2	29,2	27,5
Ialt	20,8	19,9	19,2	29,0	29,3	27,5
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	34,5	23,5	16,9	58,5	60,9	51,8
2 Anden Industri m. v.	23,3	19,6	18,1	28,8	29,3	26,8
3. Handel	12,0	12,1	11,7	16,3	16,8	15,9
4. Arbejdsmænd	35,6	32,1	27,8	45,6	45,9	39,0
Ialt	29,7	25,5	22,2	39,6	40,3	35,0
Hele Landet	26,0	23,2	20,9	35,1	35,6	31,8

Samtlige Fag:	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar	29,9	27,7	19,9	24,2	34,1	43,5
Februar	26,2	29,7	20,5	24,5	35,9	42,8
Marts	21,6	21,8	15,3	22,1	35,8	35,4
April	16,8	13,3	11,6	15,3	27,7	28,6
Maj	14,2	10,8	9,4	12,3	24,8	24,3
Juni	13,5	10,0	8,7	11,3	24,9	21,9
Juli	13,6	9,6	9,3	11,8	28,7	21,7
August	13,1	9,1	9,0	11,8	29,2	21,4
September	12,2	8,7	9,0	12,1	29,6	20,9
Oktober	14,5	10,1	11,4	15,8	31,8	23,2
November	17,7	13,0	15,5	22,1	35,1	26,0[1])
December	28,4	22,4	25,1	32,2	42,8	

[1]) Foreløbige Tal.

Det samlede Antal Arbejdere, for hvilket der foreligger Arbejdsløshedsstatistik, var pr. ult. Oktober 1933: 347,386.

»Losse- og Ladearbejde ved Aabenraa Havn maa for udenbys Firmaers Vedkommende kun ske gennem et Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn.«

Den indklagede Afdeling T i Aabenraa har — hævder Klagerne — gjort sig skyldig i Brud paa den citerede Bestemmelse, idet Medlemmer af den nævnte Afdeling i Oktober Maaned f. A. har overtaget Losningen i Aabenraa Havn af Koks fra M/S »Ingeborg« til Firmaet Hans Knudsen, Sønderborg, der ikke er Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn. Forholdet blev paatalt overfor Afdelingen, der imidlertid ikke vilde erkende at have handlet i Strid med Overenskomsten, og samme Standpunkt blev fra Arbejderside indtaget ved det derefter den 14. Marts d. A. afholdte Fællesmøde. Selv om Forholdet er det, at det nævnte Svendborg-Firma efter modtaget Afslag fra Fagforeningen om Arbejdskraft ved dennes Foranstaltning har rettet Henvendelse til Arbejdsanvisningskontoret og derefter faaet de paagældende Arbejdere anvist, maatte det være Afdelingens Pligt at forbyde sine Medlemmer at

gaa i Arbejde. Det maatte derhos efter Klagernes videre Fremstilling i denne Henseende være uden Betydning, hvorvidt en Vægring ved at gaa i Arbejde mulig vilde medføre Tab af Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvorved Klagerne har bemærket, at den nævnte Følge næppe vilde indtræde, idet en Henvisning til den citerede Overenskomstbestemmelse formentlig vilde være en »fyldestgørende Grund« for en Vægring, og at Afdelingen i modsat Fald maatte skadesløsholde sine Medlemmer, hvilket iøvrigt kun vilde dreje sig om en ganske ringe økonomisk Risiko, idet Firmaet, naar det stod overfor Umuligheden af at faa Arbejdskraft, vilde være henvist til at lade Losningen foretage gennem et Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn.

IIa.

I den mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn og Dansk Arbejdsmandsforbunds Haderslev Afdeling H indgaaede Overenskomst findes i § 3, sidste Stykke, en ganske tilsvarende Bestemmelse, der er saalydende:

»Losse- og Ladearbejde ved Haderslev Havn maa for udenbyes Firmaers Vedkommende kun ske gennem et Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn.«

Af Forbundets Haderslev-Afdeling H er der — hævder Klagerne — i September Maaned f. A. ved Losning af M/S »Betty« med en Ladning Koks, hvis Modtager ligeledes var Firmaet Hans Knudsen, Sønderborg, under lignende Omstændigheder begaaet Brud paa den paagældende Bestemmelse, idet dog Forholdet her var det, at det var Afdelingen, som stillede det fornødne Mandskab. Det er dernæst efter Klagernes videre Fremstilling uden Betydning, at Afdelingen har afsluttet Overenskomst om Losning med en Dampskibsreder C. Clausen i Haderslev, der ikke er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, idet denne Overenskomst — dens Gyldighed overhovedet forudsat — kun angaar Rederiets Skibe og ikke kan hjemle Afdelingen Ret til som her sket gennem Clausen at lade sig engagere til Losning for udenbyes Firmaer, hvilket vilde gøre den paaberaabte Overenskomstbestemmelse ganske betydningsløs.

II b.

Til Losning den 15. December 1932 Kl. 1 Eftermiddag af M/S »Anna« med Korn til Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn, A/S »Union«, havde Selskabet mønstret det i Overenskomsten fastsatte Mandskabsantal. Mandskabet vægrede sig ved at paabegynde Losningen, naar den af Selskabet stillede Vejer (en Kontorlærling) skulde udføre dette Arbejde, skønt han var fuldt egnet, ligesom hans Kvalifikationer var Arbejderne ganske ubekendt, og da en Henvendelse til Afdelingens Formand ikke førte til noget Resultat, kom Arbejdet først i Gang den følgende Dags Morgen, da Arbejdsgiveren for at faa Lossearbejdet udført saa sig nødsaget til under Protest at antage en anden Vejer, hvorved der fremkom en Merudgift paa 26 Kr. 68 Øre. Den mellem Organisationerne gældende Overenskomst indeholder — som af Klagerne videre fremhævet — i § 2 blandt andet følgende Bestemmelse:

»Hvor Ladningsmodtageren forlanger, at Dansk Arbejdsmands Forbund stiller Vejere (undtagen saadanne, som er i fast Arbejde hos Ladningsmodtageren), skal disse Vejere betales som en Mand af Holdet«,

af hvilken Bestemmelse det fremgaar, at en Ladningsmodtager selv er Herre over, hvilke Folk han ønsker at tage i Arbejde som Vejere. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om

ad I og IIa, a t de respektive Afdelingers Overtagelse af bemeldte Lossearbejder kendes ulovlige, og a t der i den Anledning paalægges Afdelingerne hver for sig en efter Rettens Skøn fastsat Bod, der tillige kan indeholde Erstatning for det Tab af Fortjeneste, som ved den anførte Fremgangsmaade er paaført de organiserede Arbejdsgivere, og

ad IIb, a t den stedfundne Arbejdsvægring kendes ulovlig, og a t Afdelingen tilpligtes at betale en efter Rettens Skøn fastsat Bod, der tillige kan indeholde Dækning for de A/S Union i Anledning af Arbejdsvægringen paaførte Udgifter, derunder ogsaa Erstatning for Tab foraarsaget ved ændrede Dispositioner af Hensyn til rettidig Levering af bestilte Varer.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor nærmere anbragt følgende:

I.

Firmaet Hans Knudsen henvendte sig til Afdelingen om at paatage sig Losningen, hvad denne afslog under Henvisning til den ommeldte Bestemmelse i Overenskomsten. Firmaet rekvirerede derefter gennem Bestyreren af Kontrol- og Arbejdsanvisningskontoret 5 Mand til at udføre Arbejdet, og da Bestyreren anviser den bedst kvalificerede Arbejdskraft, og da der fandtes tilstrækkeligt ledige Havnearbejdere (Medlemmer af Afdeling T), blev Arbejdet anvist disse. Der foreligger ikke fra Afdelingens Side nogetsomhelst Forsøg paa at undgaa Opfyldelse af en overenskomstmæssig Forpligtelse, og der er ikke heller under de foreliggende Omstændigheder begaaet noget Overenskomstbrud. Afdelingen har som nævnt afslaaet Anmodningen om Arbejdskraft og har derfor ikke som saadan noget Ansvar for det passerede, ligesom der ikke heller kan paalægges de enkelte Arbejdere noget Ansvar, dels fordi disse ikke er indklagede her under Sagen, og dels navnlig fordi Arbejdsanvisningskontoret har haft en Pligt til at anvise de rekvirerede Folk, som paa deres Side ikke har kunnet nægte at udføre det anviste Arbejde, idet en Vægring vilde være ulovlig og betyde en Standsning af al Arbejdsløshedsunderstøttelse.

II.

Det er rigtigt, at Afdelingen H i Haderslev ved den paagældende Lejlighed stillede Mandskab til Raadighed til Losning af M/S »Betty«, men det er ikke rigtigt, at Afdelingen har losset for Sønderborgfirmaet Hans Knudsen. Afdelingen har under

12. Juli 1929 afsluttet Overenskomst med Dampskibsreder Clausen vedrørende Losning og Ladning af Rederiets Skibe i Haderslev Havn, og det hedder i Overenskomsten blandt andet i § III: »For Sønderborgdamperen betales ..... Ved andre Skibe, som ankommer og losses af ovennævnte Firma, betales den i Overenskomsten med Arbejdsgiverforeningen fastsatte Akkordtakst«. Losningen af M/S »Betty« er udført for, Mandskabet rekvireret og Afregning foretaget af Dampskibsreder Clausen, overfor hvem Afdelingen altsaa har en Pligt til at losse ikke blot Rederiets egne, men ogsaa andre Skibe, som Rederiet ønsker losset, og det maa være Afdelingen, der ikke har Pligt til at forhøre sig om det nærmere Mellemværende mellem Clausen og Skibet, uvedkommende, hvilke Skibe det er, som Clausen vil have losset.

II b.

Arbejderne havde det paagældende Arbejde i Akkord og havde derfor ogsaa et berettiget Krav paa, at den Mand, som blev ansat til at foretage Vejningen, var fuldstændig egnet hertil, idet Losningen i modsat Fald vilde blive sinket, hvorved Arbejdernes Fortjeneste vilde blive forringet. Ved den herommeldte Lejlighed mente Arbejderne at have Erfaring for, at den til Vejningen stillede Kontorlærling var ganske uegnet til Arbejdet, og de maatte derfor ogsaa anse deres Krav om en anden Vejer for berettiget. Det passerede giver saaledes efter de Indklagedes Fremstilling ikke Grundlag for Ikendelse af nogen Bod. De bestrider endelig Rigtigheden af de paastaaede Udgifter ved ændrede Dispositioner, og har der været ekstra Udgifter, kan disse højst beløbe sig til den Betaling, der er ydet Vejeren, nemlig 12 Kr. 60 Øre, hvilket Beløb de Indklagede ikke heller mener at have Pligt til at refundere, idet Beløbet i Virkeligheden ikke er en Merudgift for Firmaet.

Som det fremgaar af det ovenfor (ad I) udviklede, er den indklagede Aabenraa Afdeling T i en lovlig afsluttet Overenskomst indgaaet paa, at Lossearbejde ved Havnen for udenbyes Firmaers Vedkommende kun maa ske gennem et Medlem af Havnens Arbejdsgiverforening, og den i denne Overenskomstbestemmelse indeholdte Forpligtelse maa være bindende for Afdelingen og dens Medlemmer ganske uanset, hvorvidt dens Overholdelse under de ovenfor angivne Omstændigheder eventuelt maatte resultere i mistet Adgang til Arbejdsløshedsunderstøttelse. Dette Forhold, overfor hvilket der ikke er taget nogen Reservation, og hvis mulige Indtræden maatte have kunnet forudses, maa være Afdelingens overenskomstmæssige Medkontrahent uvedkommende, ligesom den paagældende Risiko alene kan belastes Afdelingen og dens Medlemmer. Retten maa herefter give Klagerne Medhold i, at de fem Arbejderes Overtagelse af Losningen i Aabenraa Havn af M/S »Ingeborg« til Firmaet Hans Knudsen har været overenskomststridig. Det er dernæst vel rigtigt, at Afdelingen har afslaaet nævnte Firmas Henvendelse om Losningens Udførelse, men Afdelingen maa efter alt foreliggende have været bekendt med, at dens fem Medlemmer derefter overtog Arbejdet, og det maatte herefter have været dens Pligt at foretage Skridt til Forhindring heraf, hvorfor dens Passivitet i saa Henseende ogsaa maa anses for at have været overenskomststridig. Afdelingen findes herefter at burde betale en Bod, der efter Omstændighederne vil være at ansætte til 100 Kr.

Som det dernæst fremgaar af Sagen (ad II a), har den indklagede Haderslev Afdeling H ved en den 12. Juli 1929 indgaaet Overenskomst med Dampskibsreder Clausen paataget sig en Pligt overfor denne til Losning i et vist Omfang af Skibe i Haderslev Havn. Afdelingen var imidlertid allerede da bundet i sin Dispositionsfrihed ved den med Haderslev Havns Arbejdsgivere afsluttede Overenskomst, derunder dennes Bestemmelse om, at Lossearbejde ved Havnen for udenbyes Firmaers Vedkommende kun maa ske gennem et Medlem af Havnens Arbejdsgiverforening. Herefter, og da Afdelingen efter alt foreliggende har været vidende om, at den af Clausen, der ikke er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, begærte Losning angik et udenbys Firma, findes Afdelingen ved at have taget Begæringen til Følge, at have gjort sig skyldig i Brud paa den paagældende Overenskomstbestemmelse, og Afdelingen vil herefter være at anse med en Bod, der efter Omstændighederne vil være at ansætte til 100 Kr.

Det maa endelig efter det foreliggende (IIb) antages, at Arbejderne allerede før Losningens Paabegyndelse har stillet Krav om anden Vejer, og at deres Vægring ved at gaa i Gang med Arbejdet ikke har haft Støtte i noget samme Dag eller tidligere liggende Forhold, men alene har været støttet paa en blot Formodning om den stillede Vejers Uegnethed. Ved den under de saaledes foreliggende Omstændigheder etablerede Arbejdsvægring findes Arbejderne derfor at have gjort sig skyldig i Overenskomstbrud, idet det maatte være deres Pligt at paabegynde Arbejdet med efterfølgende Adgang til, hvis Vejeren efter deres Opfattelse udviste en mod Akkordens Forudsætninger stridende Uegnethed til sit Arbejde, at gøre dette Forhold til Genstand for Paatale paa sædvanlig organisationsmæssig Maade. Afdelingen vil herefter være at anse med en Klagerne tilfaldende Bod, der findes at kunne bestemmes til 100 Kr., der vil kunne tjene til Dækning af det med Vejningen forbundne Tab, hvorved bemærkes, at der ikke er dokumenteret noget ved ændrede Dispositioner paaførte Tab.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Arbejdsmandsforbunds Aabenraa Afdeling H henholdsvis 100 Kr. og 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 12 * KØBENHAVN DEN 1. JANUAR 1934 * 30. AARGANG

Ved Aarskiftet bringer vi alle vore tilsluttede Organisationer vor bedste Tak for godt Samarbejde i det forløbne Aar og de bedste Ønsker for det kommende med fortsat Fremgang til størst mulig Gavn for Organisationerne og disses Medlemmer.

Forretningsudvalget.

Aaret, der gik!

Hastigt løber Tiden, og paany er der gaaet et Aar, som har vist sit særegne Ansigt, præget netop af den hastigt løbende Udvikling. Der er Tempo i alt, og Synspunkter forældes hurtigt! Samfundsforholdene Verden over er alle Vegne præget af en feberagtig Søgen efter Udveje af den til Sprængningsmomentet højtspændte Krisesituation.

Adskillige af Socialismens Teorier er bragt i Anvendelse Verden over! Det mest afgørende er sikkert dette, at Alverdens Regeringer, uden Hensyn til Partikulør, blander sig stærkt i Erhvervslivet og søger at lægge det i Tøjler! Manchesterteorien om den fri uhindrede Udvikling af Næringslivet er overalt forladt.

Det er krampagtige Forsøg, der Verden over gøres paa at bevare det kapitalistiske Samfundssystem. Man søger at hindre dets fuldkomne Sammenbrud ved at beskære det i dets Yderpunkter og bringe det under en vis Kontrol.

Med et Produktionsapparat, der som aldrig før er Herre over den Opgave at kunne tilfredsstille Verdensbehovet, følger Bestræbelserne for stadig at bevare dette Produktionsmaskineri for Privatejendomsretten.

Det vil afgjort mislykkes!

Grænserne afspærres i fortvivlede egoistiske Forsøg paa at lade, som om Verdenen udenfor Landegrænserne ikke eksisterer, men at hver enkelt Nationalfamilie — stor eller lille — er nok i sig selv.

Frihandelslandet England har indført den snævreste Kontingenterings- og Kvotapolitik! Amerika — Millionærernes fri Tumleplads — har udstyret Regeringsoverhovedet med en økonomisk Diktators Myndighed. Det tyske Riges Befolkning har i sin fortvivlede Marsch under Versaillesfredens Aag givet sig det rene nationale Diktatur i Vold.

Overalt gærer og syder det, og det vilde være et Mirakel, om ikke Begivenhederne herhjemme havde præget Samfundslivet.

Aaret 1933 har bragt en Række Begivenheder, der for socialdemokratisk tænkende Mennesker maa være løfterige, fordi Dagens Ansigt netop viser de Træk, som vort Parti altid har peget paa vilde blive Fremtidens Billede.

Statsmagten har blandet sig afgørende ind i det privatkapitalistiske Liv og har begrænset Handelens, Rentens og det producerende Landbrugs Dispositioner — lagt Retningslinier med det bestemte Formaal at bøje den enkeltes Handlinger ind under hele Folkets Tarv.

Paa Baggrund af hele dette politiske Arbejde, tagende Sigte paa at tilvejebringe ordnede Tilstande, der sikrede Befolkningens fortsatte Eksistens, maatte Aarets faglige Begivenheder forme sig anderledes end hidtil.

Da Arbejdsgiverne ikke forstod Tidens Bud, men fortsat kørte frem med deres klasseegoistiske Kampkrav, medens Arbejderne havde erkendt Forpligtelsen til at se bort fra Særinteresserne til Fordel for det heles Vel, maatte Regeringen anvende sit direkte Indgreb overfor Arbejdsgiverforeningen og udstede Lockoutloven.

Alle er enige om, at det var den eneste forsvar-

lige Udgang af en katastrofal Situation! Oven i Købet en Løsning, som tjente de mange Hundredtusinders mest vitale økonomiske Interesser.

Det, der blev at diskutere om Loven, var ikke dens Realitet, men Formaliteter og Teorier. Det er et Fremtidens Spørgsmaal om Fortidsteorier kan leve under alle Forhold, i Særdeleshed under Tider, hvis Udvikling gaar i Spring og bringer ekstraordinære Tilstande tilveje. Men Lockoutlovens Realitet i 1933 var et Ord i rette Tid, et Svar paa Dagens Spørgsmaal, og et Svar, der gjorde det muligt at bevare den Rest af Arbejde, der endnu var at opdrive i Danmark.

Lad det ikke blive glemt, at det var den Ændring i Englands Handelspolitik, som udsprang af dets Koloniers og Dominions Krav om Del i det engelske Indlandsmarked, der gjorde det muligt at tilvejebringe det danske Kriseforlig, som holdt dansk Erhvervsliv og danske Arbejderhjem oven Vande.

Hvad det nye Aar kan bringe véd ingen. Men at de danske Arbejdere enigt og frygtløst vil staa samlede i Arbejdet paa at bringe det bedst mulige ud deraf, har ingen Ret til at nære Tvivl om. Vi møder det nye Aar i fast Vilje til at holde sammen og gøre det frugtbringende for Danmarks Hundredtusind Hjem. L e i s.

De tyske Fagforeningers Ophør.

En trøstesløs Stilling for Arbejderne i det 3. Rige.

(Af Karl Ehrlich.)

Dr. Ley, der er Fører for den tyske Arbejdsfront, har den 28. November 1933 udstedt følgende Anordning:

Optagelsen af tyske Landsmænd i Forbundene, der nu ledes af den tyske Arbejdsfront, er standset med øjeblikkelig Virkning. Standsningen er definitiv og vil ikke blive ophævet mere.

Samtidig offentliggør den nationalsocialistiske og øvrige ensrettede tyske Presse en længere Udtalelse af Dr. Ley om den tyske Arbejdsfronts *Nyorganisation*. Deri erklærer Dr. Ley bl. a.:

»Appellen om at indtræde i den tyske Arbejdsfront er blevet modtaget med Begejstring indenfor alle Dele af det tyske Rige. *Blandt de Nyindtrædende var der mange Tusinde Arbejdsgivere.* Opløsningen af en Række Forbund vil ikke i hvert Tilfælde være saa enkel som Opløsningen af de tyske Arbejdsgiverforbunds Sammenslutning, der blev besluttet i Gaar. Opløsningen af samtlige Forbund, der efter Rigsregeringens Villie og ogsaa efter Dr. Leys Ønske principielt maatte forsvinde, kunde først fuldbyrdes i Løbet af nogle Maaneder. Personalet i de opløste Forbund blev overtaget af en fælles Organisation »Kraft durch Freude«. (Dermed er der altsaa sørget for Nazi-Bonserne.*) Opbygningen af den tyske Arbejdsfront sker efter Partiets Opbygning, henholdsvis efter N. S. B. O.s System. Der vil i Fremtiden bestaa Blokke, Celler, Bygrupper, Kredse og Distrikter indenfor den tyske Arbejdsfront. Paa visse Steder vil der blive indsat *faglige Raadgivere* i fornødent Antal.

Ordningen af Bidrag udarbejdes for Tiden af Partifælle Brinkmann. Bidraget skal udgøre en vis Procentdel af Indtægten. Indenfor den fælles Arbejdsfront vil der blive oprettet *ensartede Retsinstitutioner* til Erstatning for Forbundenes. Da den *Plads*, der staar til Disposition for den tyske Arbejdsfronts Centralledelse, ikke er tilstrækkelig, forhandles der nu om Overtagelse af den prøjsiske Landdags Bygninger og det tidligere Overhus-Bygninger (!!!)«

Herefter er de tidligere tyske Fagforeninger *fuldstændig forsvundne*. Der findes *ikke mere Fagforbund*. Den uventede Modstand den 12. November, de mere end 3½ Million afgivne »Nej-Stemmer« — i Virkeligheden var der sikkert dobbelt saa mange — voldte de nazistiske Magthavere stor Sorg. Derfor vil de ogsaa udrydde de sidste Rester af de marxistiske Organisationer, ødelægge den sidste Mulighed for, at Arbejderne kan drøfte økonomiske, faglige og tillige politiske Spørgsmaal med hinanden. Arbejderne maa vel lige som før betale Bidrag, men de har intet at sige, og i det 3. Rige er der ikke mere nogen Repræsentation for deres Interesser. Bidragene, som Arbejderne maa betale, skal udelukkende anvendes til nationalistisk Partipropaganda. Hvorledes Hr. Dr. Ley tænker sig denne, fremgaar af et Foredrag, som han ligeledes den 28. November 1933 holdt for Repræsentanter for den tyske Presse.

»Han erklærede, at Førerens Bestræbelse maa være rettet mod Enhed i alle Ting i det tyske Rige. *De faglige Tanker maa udskilles.* Interessekampe af økonomisk Art maa skrues ned til det mindst mulige. Frem for alt maa de ikke øve Indflydelse paa et Folks Politik, Arbejdsforhold, Løn, Gage, Andel i Udbytte, alle disse Ting maa organiseres, men de maa ikke være Organisationernes Indhold,*) som saa skaffer sig politisk Indflydelse for ved Hjælp af denne Indflydelse at udkæmpe personlige økonomiske Interesser. Det maatte være det sidste Maal at overvinde alt det, der skilte. Det nationalsocialistiske Parti var Vogteren af Verdensanskuelsen, medens Arbejdsfronten var Menigheden, der skulde sørge for at gennemtrænge Folket med denne Verdensanskuelse. Ud fra denne Grundbetragtning udstedtes Forordningen om, at Forbundene ikke mere maatte optage Medlemmer, men at Arbejdsfronten alene var kompetent til at trænge igennem med disse nationalsocialistiske Tanker.«

Det er ikke meget logisk, hvad intet er hos Nazisterne, men man ser, hvorpaa det gaar ud, nemlig at de faglige Kampes Tider og Forbedringen af Arbejdernes Stilling er forbi. Arbejdsfronten er intet andet end en storslaaet nazistisk Propaganda-

*) Forfatterens Bemærkning.

*) Forfatterens Bemærkning.

organisation, hvortil Arbejderne endog »skal« betale Bidrag.

De tyske Arbejdsgivere har intet at frygte mere og har derfor *opløst deres Arbejdsgiverforbund.* Hr. »Dr. *Krupp* von Bohlen und Hallbach«, Formand for de tyske Arbejdsgiverforbund, er den første Arbejdsgiver, der er blevet Medlem af den tyske Arbejdsfront, og Tusinde andre Arbejdsgivere er fulgt efter ham. Det tyske Folk er ensrettet. »Klassekampen« er afskaffet, som Nazisterne skriver.

Der gives altsaa ikke mere Arbejdsgiver- eller Arbejderforbund. Dermed er Grundlaget, paa hvilket det var muligt at afslutte Tarifoverenskomster, ogsaa slaaet i Stykker. Man kan som bekendt kun afslutte Tariffer, naar der er Tarifpartnere for Haanden. Da disse nu er afskaffet i det 3. Rige, *gives der heller ingen Tariffer mere.* Arbejderne er udleveret til Arbejdsgivernes Naade og Unaade. *Der maa ikke mere tales om Lønforhøjelser.* »Neuer Vorwärts« bragte i sit Nummer af 26. November et fortroligt Cirkulære fra »Deutsche Arbeitsfront«, i hvilket det bl. a. hedder:

»Nedenstaaende meddeler jeg en Befaling fra Partifælle Peppler, Lederen af Kontoret for Socialpolitik indenfor den tyske Arbejdsfront.

Jeg forbyder herved alle, der virker indenfor den tyske Arbejdsfronts socialpolitiske Tjeneste, i Taler, Foredrag, Artikler o. s. v. at give nogensomhelst Erklæring som f. Eks.: Vi Nationalsocialister vil indføre Ugeløn, vi vil forlænge Ferietiden, vi vil sørge for højere Løn og lignende. Ved saadan uansvarlig Adfærd vil der indenfor den tyske Arbejdsfronts Medlemmers Rækker vækkes Forhaabninger, der *fører til Forvirring og Uro. Den politiske Modstander* vil meget omhyggeligt notere sig saadanne Løfter og vil haanende spørge Arbejdskammeraterne, hvornaar disse Løfter endelig virkeliggøres.«

En meget interessant Tilstaaelse. Bange for den politiske Modstander, for Marxismen, der dog efter Sigende er ødelagt. Efter hvad der foregives, staar dog hele Folket bag Hitler, og alligevel den store *Angst for Spørgsmaalene.* Derfor maa der ikke spørges mere. Derfor »Hold Mund«. Der maa ikke mere tales om Lønforhøjelser. Den, der alligevel gør det, kommer i »*Koncentrationslejr*«, eller som Hr. Dr. Levy udtrykker det:

»Den, der *organiserer Løntrykkeri eller Ophidselser i Bedrifterne, maa slaas ned øjeblikkelig.*«

I den nye Straffelovbog, der er under Forberedelse af Nazisterne, foreslaas endog at stille Lockout, Arbejdsnedlæggelse eller *Strejke i livsnødvendige Virksomheder under Anklage som Højforrædderiforbrydelser, der altsaa skal straffes med Døden.*

Men dette er dog ikke vidtgaaende nok for nogle førende Nazister.

Sagfører, Dr. Stritzke, Nürnberg, erklærer i sidste Hefte af »Deutschen Justitz« (Rigets Justitsministers officielle Organ), at en saadan Straffebestemmelse ikke er vidtgaaende nok. *I Dag er der overhovedet ikke mere Plads for Strejker og Lockouter.*

Dr. Stritzke foreslaar ikke alene at straffe Lockouter og Strejker som *højforrræderisk Handling,* men overhovedet *enhver Strejke* og enhver Lockout inclusive passiv Modstand. Motivet til saadanne Strejker vil være lige saa ligegyldigt som deres Form, om det er organiserede eller vilde Strejker. Efter dette Forslag skal det ogsaa være strafbart at opfordre og ophidse til saadanne.

Der skal altsaa være Dødsstraf for Strejker, ja selv for passiv Modstand, det er Arbejdsidyllen i det 3. Rige. Resultatet af dette er da nu ogsaa efter knap eet Aar, at de tyske Arbejdere er nedsunket i et fuldstændigt Slaveri. De tyske Arbejdere er kun Slaver, der udfører deres Slavearbejde under Opsigt af S. A. Den, der ikke vil tro det, beder jeg læse »Flensburger Nachrichten«, som i en Artikel den 5. December 1933 skrev følgende:

»*Pligtarbejdet* er trukket anderledes op end hidtil og saaledes, at Pligtarbejdere (Arbejdsløse, der erholder kommunal Understøttelse*)) ugentlig arbejder saa mange Timer, at de kommer til at staa i et rigtigt Forhold til deres Understøttelse. Af den Aarsag maa de unge Pligtarbejdere arbejde mindst 16 Timer om Ugen, de Gifte maa højst beskæftiges 30 Timer ugentlig.

For nogen Tid siden blev en Trop af S. A. Folk draget med ind i Pligtarbejdet. Disse blev skolede saa vidt, at de enkelte Folk kunde fungere *som Førere for nye Arbejdstropper.* Hver af dem har Opsigt med *10 til 20 arbejdende.* Hver Fører af Arbejdstropperne (altsaa S. A. Folk*) har det *Hverv at iagttage, hvad de enkelte yder.* Troppens Fører skal anmelde de villigste og flittigste Arbejdere; thi Maalet med Pligtarbejdet er at overføre de bedste til Forsorgsarbejde. Forsorgsarbejderen har 40 Timers ugentligt Arbejde og lønnes herfor i Overensstemmelse med Tariffen for Jordarbejdere, altsaa med en Timeløn af 62 Pfenning. Byen betaler herudover 3 Pfenning for hvert Barn pr. Arbejdstime.

Man vil med pinlig Retfærdighed udsøge de bedste. Men frem for alt vil man forhindre, at offentlige Stillinger besættes med Folk, der gaar af Vejen for Pligtarbejde, fordi det ikke synes dem tillokkende nok. Saadanne, der vil være »klogere« end Pligt- og Forsorgsarbejderen, vil *ingen Udsigt have til nogensinde at erholde Arbejde,* saalænge der endnu er en flittig Pligtarbejder arbejdsløs.«

Det er tydeligt nok. Den, der altsaa ikke vil føje sig efter S. A.s Slavetjeneste, faar aldrig mere Arbejde; men den, der vil bøje sig, »belønnes« med Forsorgsarbejde. Det vil sige, han kan fortjene 24 til 25 Mark om Ugen. Efter de sædvanlige Fradrag (Lønafgift, Beskæftigelsesafgift, Arbejdsløshedskasse, Invalideforsikring, Sygekasse, Bidrag til Arbejdsfronten o. s. v.) er der altsaa paa Løn-

*) Forfatterens Bemærkning.

ningsdagen i bedste Tilfælde 18 til 20 Mark tilbage i Løn at gaa hjem med. Det er ikke nogen Undtagelse. Lønnen hos den største Del af de tyske Arbejdere ligger gennemgaaende fast paa denne Højde. Af mange Eksempler kun følgende til Bevis. Den ensrettede »Frankfurter Zeitung« skrev den 5. December 1933 i en Artikel følgende om Situationen i Byggeindustrien:

»Men derved skal der tages Hensyn til, at Lønnen ved Bro-, Vand- og Kloakbygningsarbejde er dalet betydelig i 1933, allerede paa Grund af disse Arbejders Konstruktion og i Anledning af Loven af 1. Juli om Tilvejebringelse af Arbejde, der som bekendt i Forvejen indstiller ca. 400,000 Arbejdere til Understøttelsessatser foruden Ydelse af nogle Naturalier.«

Altsaa 400,000 Arbejdere blev tvungne til deres Understøttelsessatser (8 til 12 Mark ugentlig) plus varm Middagsmad. Dette skrev vel at mærke ikke et »marxistisk Ophidselsesblad«, men den ensrettede »Frankfurter Zeitung«. Hvis man til disse 400,000 regner de hundrede Tusinder af Pligtarbejdere og Forsorgsarbejdere samt de hundrede Tusinder af Land-, Forst- og Fiskeriarbejdere foruden husligt beskæftigede, der blev kastet ud af Arbejdsløshedsforsikringen, og altsaa ikke mere tælles med, faar man et lille Begreb om, hvorledes det 3. Rige »fjerner Arbejdsløsheden«.

Særlig slemt er det med Retsløsheden for de unge Arbejdere indtil 25 Aar. Man afslaar enhver offentlig Understøttelse til dem, saa snart de har faaet fuld Udbetaling af Arbejdsløshedsforsikringen. Paa de kommunale Velfærdskontorer siger man til dem: »Naar I ikke kan finde Arbejde, saa gaa dog til »Frivillig Arbejdstjeneste.« Nu er Trykket blevet yderligere skærpet ved *Indførelse af Arbejdspas*. Fornylig gik følgende Meddelelse gennem den ensrettede tyske Presse:

»Med den 15. December indtræder der en væsentlig Nyindretning indenfor Arbejdstjenesten. Paa denne Dag vil Indmeldelseskontorer for Arbejdstjeneste, der er oprettet i hele Riget, optage deres Virksomhed, gennem hvilke alle Frivillige, der fra nu af melder sig, indrulleres.

Anmeldelseskontorerne vil ogsaa ordne Afskedigelser og vil til enhver, der tilhører Arbejdstjenesten, udstede et Arbejdspas. Dette Pas vil meget snart være et meget *vigtigt Dokument* i Tyskland og giver Indehaveren mange Fordele. De unge Mænd i Tyskland har altsaa en betydelig Interesse i at sørge for, at de kommer i Besiddelse af et Arbejdspas.«

Med dette Arbejdspas tvinger man altsaa nu de unge Arbejdere ind i Arbejdslejre. Den, der ikke melder sig, faar intet Arbejdspas, og den, der intet Arbejdspas har, faar intet Arbejde. At de saakaldte Indmeldelseskontorer i Virkeligheden er maskerede Militærbureauer for Tysklands hemmelige Oprustning og til Omfattelse af alle Værnepligtige, ligger vel uden for enhver Tvivl.

Dermed er i korte Træk skildret den tyske Arbejderstands nuværende trøstesløse Stilling, efter at Fagforeningerne er knuste. Det er øjensynligt, at Kærligheden og Begejstringen for Nazis Rige, trods alle modsatte Paastande, under saadanne Omstændigheder er meget ringe.

Man vil derfor ogsaa fratage Arbejderne det sidste, som man hidtil ikke har kunnet tage fra dem, nemlig *Tænkningen*. Arbejdernes kritiske Tanke er en stor Fare for det nazistiske System. Derfor vil Hr. Ley efter den fascistiske italienske Fritidsorganisation »Dopolavoro«s (efter Arbejdet) Forbillede organisere de tyske Arbejderes Fritid.

Denne Opgave skal, efter at man har frataget Arbejderne alle faglige og socialpolitiske Opgaver, Arbejdsfronten gennemføre, d. v. s. med Arbejdernes Bidrag. Arbejdsfrontens Penge, d. v. s. de Millioner, *der er røvet fra Fagforeningerne*, stilles til Disposition for dette Værk efter Grundsætningen:

»I giver ikke som tidligere Eders Penge til Strejke- og Lockoutfond, men til Eders Fritidsorganisation »Nach der Arbeit« (efter Arbejdet).«

Arbejdsfronten bliver derfor fuldstændig omdannet, efter at de enkelte Forbund er opløste. Den faar det mystiske Navn »Kraft durch Freude« (Kraft gennem Glæde). Til dens Opbygning har Dr. Ley den 3. December 1933 udsendt følgende Anordning:

»Den nationalsocialistiske Forening »Kraft durch Freude« bliver med Virkning grundet den 27. December 1933. Lederen er Føreren for den tyske Arbejdsfront, Stabsleder af p. O., Partifælle Dr. Ley. Organisationens Sæde er i Berlin, foreløbig i den tyske Arbejdsfronts Administrationsbygning, Märkisches Ufer 34. Der vil med øjeblikkelig Virkning blive oprettet 7 Kontorer indenfor Organisationen »Kraft durch Freude«:

1. Organisationskontor, Partifælle Klaus Selzer.
2. Kulturkontor (forestaas af Rigsminister Dr. Göbbels).
3. Kontor for Sport, Partifælle v. Tschammer-Osten.
4. Kontor for Rejser, Vandringer og Ferie, Partifælle Dr. Brauweiler.
5. Kontor for Selvhjælp og Kolonisering, Partifælle, Bankdirektør Müller.
6. Kontor for Arbejdets æstetiske Side, Partifælle, Professor Sperr.
7. Kontor for Undervisning og Uddannelse, Partifælle Gohdes, Leder af Rigsskolen.

Anordningen vedrørende de fremtidige retslige Vejledningsinstitutioner indenfor den tyske Arbejdsfront lyder: Som første Forholdsregel, der fuldbyrdes under den tyske Arbejdsfronts Udformning, vil være Skabelsen af centrale Retshjælpssteder disponible for Arbejdsfrontens Medlemmer.

Alle Kontorlederne indenfor Forbundene, der hidtil har befattet sig med Retshjælp for Medlemmerne af den tyske Arbejdsfront, vil blive

samlede i et centralt Retsbureau. Disse Retshjælpssteder skal henlægges til de opløste Arbejdsgiverforbunds Forretningslokaler. Som Medarbejdere skal tilknyttes Arbejdsgiversyndici.«

Det første var altsaa Omdannelsen af de tidligere Fagforeningers Retshjælpssteder. De tidligere Arbejdsgiversyndici skal altsaa nu være Raadgivere for Arbejderne. Hvad der vil komme her ud af, kan man omtrent forestille sig.

Ved en stor Proklamation fra Naziførerne i Berlin har man i Nærværelse af alle Prominente udtalt sig om de yderligere Opgaver indenfor denne nye Fagforeningsorganisation »Kraft durch Freude«.

Göbbels sagde bl. a.:

»Det drejer sig om at organisere Fridagen, og gaaende ud fra den Erkendelse, at en Stat, der virkelig er identisk og forbundet med Folket, aldrig skal lade Folket være alene med sig selv, men at Staten ikke alene skal organisere Arbejdet, men ogsaa Fridagen.«

Dette er tydeligt nok. Der gives ikke mere noget Privatliv for Arbejderne i Tyskland. De maa ikke mere komme til hinanden. De skal beskæftiges efter den gamle romerske Grundsætning »Brød og Leg«, som Nazisterne synes at have gjort til sin egen.

Dr. Ley erklærede, at Hovedsagen var Legemets Dygtiggørelse:

»Sport og legemlig Bevægelse er mere nødvendig for de 40—50-aarige Mennesker end for Ungdommen. *Vi maa fjerne det overflødige Fedt i vort Folk,* for at Legemet igen kan erholde den fornødne Spændstighed. Derfor vil vi *bygge Lejre* overalt, paa Heden, i Bjergene, paa Rhinens Højder, hvor Tyskerne kan tilbringe deres Fritid i *Tugt og Kammeratskab.*«

Derfor Uddannelse, Forsvarssport, Militærtjeneste. Arbejderen skal ikke tilbringe Ferien sammen med sin Familie, men lære Tugt i en Lejr; naturligvis under Opsigt af S. A. Paa den Maade bliver hele Tyskland til en eneste Koncentrationslejr. Til al denne grundløse Svindel kommer nu det bedste: Festdragten. Efter en yderligere Forordning fra Dr. Ley, skal ethvert Medlem af den tyske Arbejdsfront efter denne Foranstaltning anskaffe en Festdragt, der bestaar af:

Bluse, toradet Frakke, lange blaa Benklæder, blaa Kasket med Skygge med Arbejdsfrontens Kokarde, hvid Manchetskjorte og Krave, sort Bindeslips og sorte Sko. Dette danner en Supplering til Militariseringen af det tyske Folk.

Man vil fuldtud kunne forstaa, at de organiserede Arbejdere har en anden Forestilling om faglige Organisationer og derfor vægrer sig mod at betale Bidrag til alt dette Teater. Derfor har man nu lukket af, *Udmeldelse er forbudt.* Man har omdannet Arbejdsfronten til en offentlig-retslig Organisation. I en Forklaring udtales:

»I Almindelighed vil en Fagforening, selv om det er en indregistreret Forening, ikke kunne hindre sine Medlemmer i at melde sig ud. *Ved Medlemsskab i en offentlig Ret kan et Medlem derimod ikke melde sig ud.*«

Arbejdsfronten opretholder ved Inddrivelse af Bidrag sit eget Velfærdsorgan, saa den ikke mere behøver retslig Hjælp. Efter offentlig Anvisning har Medlemmerne herefter følgende Retsstilling:

»Medlemmerne tilhører i samme Øjeblik en Forening, der ligesom Staten er den offentlige Ret, der altsaa af Statsmagten er betroet en Del af sine egne Opgaver. I samme Øjeblik staar Arbejdsfronten under Statens Opsigt og samtidigt er Arbejdsfrontens Medlemmers Virksomhed og deres Aand under Statens Opsigt.«

Tvangsbidrag til Arbejdsfronten er altsaa en ordnet Ekstraudgift for Arbejderne. De har vel Pligter, men ingen som helst Rettigheder. Der gives næppe saa megen Plads som en Maske i Nettet, gennem hvilken den tyske Arbejder kan undslippe sin Slavefoged.

Men den sociale Problematik er ikke fjernet dermed, Modsætningerne maa under saadanne Omstændigheder stadig tilspidses mere og mere. I Øjeblikket kan der ikke føres nogen aaben Kamp. Kampen udøves derfor under alle mulige skjulte Former. Men en Dag vil Tiden være moden dertil.

Lønbevægelser og Konflikter.

Havnearbejdere ved Losning af Trælast fra S/S »Vega« og M/S »Elaköön«.

Ved et Fællesmøde den 30. Oktober forhandledes om en Uoverensstemmelse ved Losningen af Damperen »Vega«, idet Arbejderne havde nægtet at paabegynde Losningen, forinden de havde faaet afregnet et af dem paastaaet Tilgodehavende fra M/S »Elaköön«.

Der forelaa Afgørelse fra faglig Voldgift gaaende ud paa, at Havnearbejdernes Krav var uberettiget, og da Fagforeningen ikke kunde indgaa paa at betale den af Arbejdsgiverne krævede Bod vil Spørgsmaalet om Erstatningen for Havnearbejdernes Vægring af Klagerne blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S M. Seest, Aarhus.

Den 20. Oktober behandledes paa et Fællesmøde en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund uden Varsel havde standset Arbejdet hos A/S M. Seest, Aarhus, i Anledning af, at der ikke ved stedfundne Forhandlinger kunde opnaas Enighed om Akkord paa et Grøftegravningsarbejde ved Holme Gasværk.

Der opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverne har senere indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1861.)

Arbejdsmænd hos Cementvarefabrikant C. F. Stenberg, Køge.

I Anledning af, at Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Cementvarefabrikant C. F. Stenberg, Køge, havde varslet Strejke som Følge af, at der ikke ved tidligere førte Forhandlinger var opnaaet Enighed om en overenskomstmæssig Prisliste afholdtes den 23. Oktober et Fællesmøde i Arbejds-

giverforeningen, hvor man enedes om Oprettelse af en Overenskomst og Prisliste med Gyldighed til den 1. April 1934.

Arbejdsmænd hos Firmaet Dansk Elektricitets Comp., Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 30. Oktober forhandledes der om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsat Klage over, at Dansk Elektricitets Comp. i Odense ikke havde overholdt en mellem Firmaet og Forbundets Afdeling i Svendborg truffet Aftale angaaende et Opgravningsarbejde paa Thurø.

Paa Mødet enedes man om, at Dansk Elektricitets Comp. til fuld Afgørelse af den verserende Uoverensstemmelse betaler et Beløb af 200 Kr.

Bagere hos Bagermester Josva Andersen.

Ved et Fællesmøde den 24. Oktober behandledes et af Bagerforbundet paaklaget Forbundterforhold hos Bagermester Josva Andersen med det Resultat, at Forbundet efter de paa Mødet fremkomne Oplysninger og en Udtalelse fra Bagerlauget, tog Klagen tilbage.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1803.

Typografer hos A/S Matzens Clichéanstalt.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. August 1933 i Sag Nr. 1803: De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem A/S. H. Matzens Clichéanstalt.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem A/S H. Matzens Clichéanstalt i Anledning af en paastaaet Overtrædelse af Septemberforligets Punkt 5.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Umiddelbart forud for den afvigte Vinter truende Overenskomstsituation henvendte en Maskinsætter Sv. G. Thomsen, der i nogle Aar havde arbejdet hos A/S H. Matzen i nævnte Egenskab, sig til Typograf-Forbundet og begærede sig efter Aktieselskabets Forlangende udmeldt af Organisationen under Angivelse af at skulle være Faktor. Da Forbundet maatte mene, at man fra Selskabets Side tilsigtede under en forestaaende eller en senere Konflikt at sikre sig en Arbejdskraft, søgte Forbundet gennem en Samtale med Thomsen at overbevise denne om, at han ikke burde fastholde sit Udmeldelseskrav, og Thomsen annullerede derefter dette. I Skrivelse af 29. April d. A. har Thomsen imidlertid paany fremsat Begæring om Udmeldelse af Organisationen, og i en derpaa følgende Samtale med Afdelingsformanden erklærede Thomsen, at det fra Selskabets Side var betydet ham, at dette, hvis han ikke udtraadte af Forbundet, ikke kunde bruge ham. Forbundet bestrider, at Forholdene indenfor Firmaet giver fornøden Begrundelse for Oprettelse af en Stilling som Faktor, altsaa for Oprettelse af en Formandsstilling i Septemberforligets Forstand, saaledes at der fra Arbejdsgiverens Side kan stilles Krav om, at paagældende ikke er Medlem af nogen Arbejderorganisation. Arbejdet indenfor Firmaet er ikke vokset, men er tværtimod formindsket, og der er derfor intet at lede udover, hvad der hidtil skulde ledes. Forholdet er ikke heller — saaledes som det er paastaaet — det, at Thomsen skulde være indtraadt i en ved Afskedigelse af en nærmere angiven Tredjemand ledigbleven Formandsstilling. Det hedder vel i en Skrivelse af 18. Februar 1928 til denne blandt andet:

»De ansættes som Stereotypist og som Arbejdsleder i Stereotypiafdelingen. Som Stereotypist erholder De en Gage af 85 Kr. ugentlig og som Arbejdsleder i Stereotypiafdelingen 90 Kr. maanedlig. De har i begge Stillinger Krav paa 3 Maaneders Opsigelse.

Stillingerne er forsavidt uafhængige af hinanden, som De kan opsiges fra Stillingen som Arbejdsleder og dog fortsætte som Stereotypist.«

Men — hævder Klagerne — paagældende indtog i Virkeligheden ikke nogen egentlig Lederstilling, hvortil han vidstes at være ganske uegnet. Den ham tillagte Stilling skyldtes hans Tilknytning til Virksomhedens Grundlægger i Forbindelse med hans Stilling som Aktionær, og Forbundet har derfor ikke heller fundet Anledning til at stille Krav om hans Indmeldelse i samme. At han ikke har været egentlig Arbejdsleder, og at de 90 Kr. derfor ikke heller har været Vederlag for en saadan Virksomhed, fremgaar med tilstrækkelig Tydelighed deraf, at han, uanset at han angives opsagt som Arbejdsleder, fremdeles oppebærer — foruden sin Løn som Stereotypist — det nævnte Vederlag paa 90 Kr. Firmaet har to tekniske Afdelinger, nemlig Ætseriet, hvor der findes en Faktor, under hvis Ledelse der arbejder 10 Kemigrafer, og den her ommeldte Afdeling, Stereotypi med Maskinsætteri, hvor der kun arbejder 4 Fagarbejdere foruden et Par Arbejdere og Bude og en Del af Aaret 3—4 Ekstraarbejdere, altsaa en væsentlig ringere Arbejdskraft. Thomsen er aldeles overvejende kun beskæftiget ved teknisk Arbejde, og hans Arbejdsstilling er i det hele ikke væsensforskellig fra en betroet Arbejders Stilling; det drejer sig derfor i Virkeligheden om Oprettelse af en ganske ny Stilling som Formand, og hertil foreligger der ikke det fornødne Grundlag. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klageren nedlagt Paastand om, at den af A/S H. Matzen oprettede Faktorstilling som stridende mod Septemberforligets Punkt 5 kendes ulovlig.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor navnlig anbragt følgende:

Ved Firmaets Overgang i Januar 1928 til Aktieselskab paatænktes den nævnte Tredjemand, der paa forskellig Maade havde støttet Virksomheden, ansat som Leder af begge tekniske Afdelinger, hvad han dog ikke kunde overkomme, hvorfor en Faktor blev ansat i Ætseriet, saaledes at han alene

skulde lede Stereotypiet. Da man ikke heller var sikker paa, at han magtede denne Stilling, præciseredes hans Stilling nærmere som anført i ovennævnte Skrivelse af 18. Februar 1928. Han var en udmærket Arbejder, men viste sig at mangle Evner som Arbejdsleder, hvorfor Direktøren, Redaktør Neerup, i stadig stigende Omfang maatte beskæftige sig med Arbejdsledelsen, hvilket var generende for ham, der ikke er Fagmand og ofte er fraværende paa Rejse, og da Tilstanden efterhaanden var uholdbar, blev den paagældende den 1. Oktober 1932 opsagt som Arbejdsleder, hvilken Stilling blev tilbudt Thomsen paa Betingelse af hans Udmeldelse af Forbundet. Dette modsatte Forbundet sig, og da Redaktør Neerup ikke ønskede, at Formandsansættelsen skulde have Udseende af at ske under Hensyn til en eventuel truende Konflikt, blev Thomsens Udmeldelse stillet i Bero, og Begæring herom fremkom derefter i April d. A. Med Thomsen er under 15. Juni d. A. oprettet Kontrakt, hvori det bl. a. hedder, at han overtager Stillingen som Faktor og teknisk Leder af Stereotypiafdelingen med nærmere Angivelse af Arbejdet, antager og afskediger (dog med Veto-Ret for Direktøren) Personale indenfor Afdelingen, erholder et aarligt Vederlag af 4420 Kr. plus Tantième, ikke maa være Medlem af nogen Arbejderorganisation og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel. Det er rigtigt, at oftnævnte Tredjemand ogsaa efter at være opsagt som Arbejdsleder oppebærer det ham i Skrivelse af 1928 herfor tilsagte Vederlag, men dette oppebæres som et Slags personligt Løntillæg, og Grunden hertil er vedkommnedes nære Forhold til Firmaets tidligere Indehaver. Klagerne henviser endelig til, at det er nødvendigt i Stereotypiet at have en virkelig selvstændig Leder, og at Aarsagen hertil maa søges i Forretningens specielle Karakter, der kræver en meget omhyggelig Ekspedition, hvorved man særlig har fremhævet, at der aarlig afsendes flere Tusind Klichéer med Klasse- og Koloniallotteriets Trækningslister og stereotyperede Radioprogrammer, hvis nøjagtige og rettidige Afsendelse nødvendiggør en Leder, som man kan stole paa, og som besidder fornøden Myndighed.

Det henstaar efter det foreliggende i nogen Grad uklart, hvorledes den paagældende Tredjemands Stilling arbejdsmæssig set faktisk hidtil har været. Han er efter Skrivelsen af 1928 ansat som Stereotypist og som Arbejdsleder uanset den om hans Egnethed i sidste Henseende allerede dengang værende Tvivl, som ogsaa hurtigt viste sig grundet, uden derfor i flere Aar at give Anledning til Foretagelse af noget Skridt, og han oppebærer fortsat, skønt angivet at være opsagt som Arbejdsleder, det ham i denne Egenskab tillagte Vederlag. Det maa herefter antages, at hans Vilkaar og hele Stilling indenfor Firmaet løn- og arbejdsmæssig har været tildels bestemt af hans nære Tilknytning til Firmaets tidligere Indehaver, og der findes derfor ikke tilstrækkelig sikre Holdepunkter for Sagens Afgørelse ud fra det Synspunkt, at det her skulde dreje sig om en egentlig Succession fra Thomsens Side i en forud som Formand i Septemberforligets Forstand anerkendt Stilling. Det fremgaar derhos af Sagen, at den planlagte Stilling som Faktor ikke staar i Forbindelse med nogen Forøgelse indenfor Firmaet af Arbejdets Omfang, der siden Oktober f. A. snarere har været nedadgaaende, og det drejer sig saaledes ikke om en af stigende Udvikling nødvendiggjort Stilling. Efter det oplyste maa det dernæst antages, at det Thomsen paahvilende daglige Arbejde i væsentlig Grad bestaar i almindelig fagligt Arbejde, og selv om der hermed — som iøvrigt ikke sjældent Tilfældet — er forbundet visse Lederfunktioner, maa disse — derunder det egentlig fagmæssige Tilsyn — indenfor den paagældende Afdeling med dens forholdsvis lille Arbejdsstyrke antages at være af ganske ringe Omfang og derfor ikke at kunne gøre Krav paa en Formandsstilling i Septemberforligets Forstand, hvorved bemærkes, at det særlig paaberaabte ekspeditionsmæssige Arbejde ikke ses at række udover, hvad der erfaringsmæssig henlægges under en betroet Arbejders Omraade. Idet det herefter ikke er tilstrækkelig godtgjort, at der uanset det saaledes anførte til Forretningen er knyttet saadanne forretningsmæssige Interesser, der kan begrunde den omspurgte Formandsstilling, og idet den Thomsen tilsagte arbejdsmæssige Stilling ikke ses kendetegnet som et Overordnelsesforhold paa en saadan Maade, at den skulde være uforenelig med hans samtidige Medlemsforhold til den faglige Organisation, maa der gives Klagerne Medhold i, at Thomsen ikke kan anses som Formand i sædvanlig organisationsmæssig Forstand, hvoraf følger, at Kravet om, at han ikke maa staa tilsluttet Arbejdernes faglige Organisation, er ubeføjet.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse:

Den under Sagen omhandlede Sv. G. Thomsen kan ikke anses som Formand i sædvanlig organisationsmæssig Forstand, hvorefter det er uberettiget at kræve, at han skal staa udenfor Fagorganisationen.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1805:

Arbejdsmænd hos Hasseris Sogneraad.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Oktober 1933 i Sag Nr. 1805: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og Forbundets Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg mod Hasseris Sogneraad.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands Forbund og Forbundets Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg, indklaget Hasseris Sogneraad under Anbringende af, at Sogneraadet har gjort sig skyldig i Brud paa en mellem Parterne gældende Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I Foraaret 1932 nedsatte det indklagede Sogneraad, der hidtil gennem en længere Aarrække havde

betalt samme Timeløn, som var gældende mellem Fagforeningen og Entreprenørforeningen, Timelønnen for alt Arbejde til 90 Øre. I den Anledning blev der fra Dansk Arbejdsmands Forbunds Side erklæret Blokade overfor Sogneraadet, hvilken Blokade efter ca. 14 Dages Forløb hævedes ved, at Arbejderne vedtog et af Sogneraadet stillet Forslag. Det hedder herom nærmere i den mellem Sogneraadet og Arbejderne førte Mødeprotokol:

»Aar 1932 den 31. Maj afholdtes i Sogneraadets Mødesal i Hasseris et Møde mellem Sogneraadet og 3 Repræsentanter for de af Kommunens Vejudvalg beskæftigede Arbejdere, nemlig ..... Efter en Forhandling stilledes fra Sogneraadets Flertal følgende Forslag: Der betales indtil videre 98 Øre pr. Time i Grusgraven, 103 Øre for Vejarbejde med 15 pCt. Tillæg for de ved Colas direkte beskæftigede Arbejdere — Arbejdernes Repræsentanter tog Anstand i 2 × 24 Timer og lovede derefter at meddele Sogneraadsformanden skriftlig Svar«.

I en den 2. Juni 1932 til Sogneraadet stilet, af de to af Arbejdernes Repræsentanter underskreven Skrivelse hedder det derefter, at der »Dags Dato er afholdt Møde i Hasseris Forsamlingshus, hvor Kommunens Arbejdere drøftede den af Sogneraadet bestemte Overenskomst«, og at »man enedes om at vedtage Forliget.« Sogneraadet bekræftede Forliget, hvorom Indførsel i Sogneraadsprotokollen fandt Sted.

I Februar 1933 blev der — efter Klagernes videre Fremstilling — antaget en Del Arbejdere til Snerydning paa Kommunens Veje, hvilket Arbejde Sogneraadet, skønt det maa anses som Vejarbejde, aflønnede med kun 100 Øre i Timen, medens Arbejderne krævede Arbejdet betalt med 103 Øre i Timen og 103 + 100 pCt. lig 206 Øre, forsaavidt Arbejdet var udført om Søndagen. Endelig har Sogneraadet paa Sofiendal Skole for noget Reparationsarbejde m. v. betalt Arbejderne 98 i Timen. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, at det vedtagne af Sogneraadet den 31. Maj stillede Forslag har samme Karakter som en almindelig Overenskomst, som Sogneraadet ikke ganske ensidig og pludselig kan erklære for ikke længere at være gældende, har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* Sogneraadet kendes pligtig til at betale 103 Øre i Timen for alt Arbejde med Undtagelse af Grusgravsarbejde og pligtig at betale de almindeligt gældende Overarbejds- og Søndagstillæg, *at* Sogneraadet dømmes til at efterbetale Arbejdernes Tilgodehavende, der udgør ialt ca. 350 Kr., *samt at* Sogneraadet idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

Det indklagede Sogneraad bestrider, at der mellem dette og Fagforeningen skulde foreligge nogen Overenskomst, og har derfor principalt paastaaet nærværende Sag afvist. Sogneraadet har efter sin Fremstilling Gang paa Gang vedtaget, at det ingen Overenskomst vilde have med Fagforeningen. Sogneraadet har stadig villet hævde sin frie Ret til at bestemme, hvilken Løn der skulde gives til Kommunens Arbejdere for Vejarbejder etc., og har ikke villet indblandes i Tarifstridigheder eller andre faglige Stridigheder. Sogneraadet har derfor ikke heller villet træde i Forhandling med Fagforeningerne. Sogneraadet har bevidst villet frigøre sig for enhver Afhængighed af disse, og denne Linje har Sogneraadet stadig fulgt fast og klart, trods mange Henvendelser. Ogsaa i det her under Sagen omhandlede Forhold har Sogneraadet fastholdt ganske det samme Princip. Der fremkom, efter at der i Foraaret var erklæret Blokade, fra Fagforeningen Krav om Forhandling, men Sogneraadet vedtog positivt ikke at ville træde i nogen Forhandling med Fagforeningens Ledelse. Derimod indgik man paa, hvad man kun fandt ganske naturligt, at forhandle med de Arbejdere, som Kommunen beskæftigede paa Vejene, for at paahøre deres Argumenter og derefter træffe Beslutning. Disse Arbejdere valgte derefter et Tremandsudvalg, med hvilket der den 31. Maj 1932 fandt en Forhandling Sted, hvorpaa Sogneraadet traf den Beslutning, der har fundet sit Udtryk i det ovenfor citerede Protokollat, der iøvrigt ogsaa ved sin Form, »der betales indtil videre«, viser Sogneraadets stadige Hævden af sin frie Stilling og dets Adgang til naarsomhelst at fastsætte nye Satser. Subsidiært har Sogneraadet nedlagt Paastand om Frifindelse, blandt andet under Henvisning til, at Snerydningsarbejde under ingen Omstændighed kan henføres under Vejarbejde.

Efter alt foreliggende, maa Retten give det indklagede Sogneraads principale Paastand Medhold. Som det fremgaar af Sagen, har Sogneraadet til Stadighed afslaaet at træde i nogen Forhandling med Fagforeningen, — et Forhold, der altsaa ogsaa forelaa under den ovenfor omhandlede Konflikt i Foraaret 1932, og som var Fagforeningen bekendt. Det er vel oplyst, at de tre Arbejdere, der den 31. Maj 1932 mødte til Forhandling med Sogneraadet, har været udpegede af Fagforeningen, men de nævnte Arbejdere er ikke dermed fremtraadte som Repræsentanter for Fagforeningen overfor Sogneraadet, for hvem de kun repræsenterede de af Kommunens Vejudvalg beskæftigede Arbejdere. Idet Sogneraadet herefter kun ses at have truffet en Ordning med en vis Gruppe af Arbejdere indenfor Kommunen uden nogen nærmere fastlagt Ramme, og idet der herefter ikke ses at foreligge en saadan med en Organisation indgaaet Overenskomst, som er Forudsætningen for en Sags Indbringelse for Den faste Voldgiftsret, vil det indklagede Sogneraads Paastand om Sagens Afvisning være at tage til Følge, hvorhos Klagerne vil have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Denne Sag afvises.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 13 * KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1934 * 30. AARGANG

Overenskomstsituationen.

Foruden de i tidligere Numre af »Arbejderen« nævnte Overenskomst-Opsigelser har Arbejdsgiverne nu ogsaa opsagt følgende Overenskomster.

Overenskomster med Dansk Arbejdsmands Forb.:

I. Under Fabrikarbejdergruppen.

Til Ophør 1. Februar:

For Stenlejerne, Sjællands Odde (Nykøb. Sj.), Goudalitefabrikken (smst.), *Dansk Andels Cementfabrik (Nr. Sundby), *A/S Østbæk Teglværk (Ølgod).

1. April:

For Svovlsyrefabrikkerne, Taxamotorkompagniet (Støberiarb.), A/S Dansk Galosche- og Gummifabrik (Køge), Cementfabrikkernes Mosebrug (Mou), *Højris Teglværk (Ikast), *Tørvefabrikant Bækgaard, Sparkær.

1. Maj:

For Konservesfabrikken »Danica«, Slagelse, *A/S Kaas' Briketfabrik, Pandrup (opsagt af D. A. F.).

II. Under Jord- og Bygningsarbejdergruppen.

For Faaborg Cementtagstensfabrik, Faaborg, for *Nakskov Kommune.

III. Under Transportarbejdergruppen.

1. Februar:

For A/S De danske Imprægneringsanstalter, Skørping, og for Losseentreprenørforeningen (Kbh.s Banegaarde).

1. Marts:

For Vinduespoleringskompagniernes Fællesforening og for Gartnernes Salgsforening, Odense.

1. April:

For Randers Vognmandsforen., Randers, Aarhus Vognmandsforening (Chauffører paa Mejerierne), *Sadelmager- og Tapetserermestrenes Støvsuge- og Bankekompagni (Lager- og Pakhusarbejdere), *Konservesfabrikken »Fyrtaarnet« (do.), *Firmaet P. E. Petersen, Trianglen (do.), samt for *Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (Chauffører). *A/S Chr. M. Elgaard, Aarhus, *Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, *Det danske Petroleumsselskab, *Odense Taxa, *Grusgravforeningen for Odense, Vognmand Andersen (alle i Odense), Køge Cementstøberi.

15. April:

A/S Carl Nielsen (Sandlosserne), Vejle Arbejdsgiverforening (Havnearbejderne), *Vinhandler N. C. Rasmussen, Odense (Lager- og Pakhusarb.), A/S Fyens Sækkekompagni, Odense (do.), Svendborg Vognmandsforening og Holstebro Vognmandsforening.

Foreningen af Arbg. indenfor Handelsstanden i Odense; Foreningen af Arbg. ved Aalborg og Nørresundby Havne; Foreningen af Arbg. i Frederikssund; Firmaet Lyck & Co. og Graasten Kulkompagni, Graasten; A/S. Christiansholms Fabriker, Foreningen af Arbg. ved Kbhvn.s Havn og A/S Hovedst. Kulimport (Brændselsafbærerne); Foreningen af Arbg. i Aarhus; Foren. af Arbg. ved Ringkøbing Havn; Foren. af Arbg. i Randers (Kuske og Chauffører); Havne- og Købmandsorganisationen for Sønderborg Amt; Foreningen af Arbg. ved Nyborg Havn og Købmændenes Arbgf. i Nyborg; Købmandsstandens Arbgf. for Silkeborg & Omegn; Foreningen af Arbg. ved Nybøbing F.; A/S. Den danske Mælkekondenseringsfabrik (Chauffører); Foreningen af Arbg. i Nykøbing F. Foreningen af Arbg. ved Københavns Havn (Havnearb.); Kbhvn.s Frihavns Akts.; D. F. D. S.; Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn og Hovedstadens Kulimport (Havnearb.); Foreningen af Arbg. ved Helsingør Havn; Foreningen af Arbg. ved Korsør Havn; Foreningen af Arbg. indenfor Handelsstanden i Odense (Lager- og Pakhusarbejdere); Købmand G. V. Larsen, Bogense; Bogense Trælasthandel; Sakskøbing Købmansforening; Stege Handelsstands Arbg.-Organisation; Rudkøbing Handelsstands Arbejdsgiver-Organisation; Havne- og Købmandsorg. for Sønderborg Amt; Foreningen af Arbg. v. Vordingborg og Masnedsund Havne; Foreningen af Arbg. ved Haderslev Havn; Hobro Arbgf. (Hovedoverensk., Kuske, Chauffører og Cementfabrikkerne); Foreningen af Arbg. ved Frederikshavn Havn; *A/S R. Collstrup, Køge A.; Købmandsstandens Arbgf. i Esbjerg; Firmaet C. J. Boserup, Faxe; Købmændenes Arbgf. for Kerteminde. Endvidere har Det forenede Dampskibsselskab opsagt Overenskomsterne for samtlige Provinshavne.

* Udenfor Dansk Arbejdsgiverforening.

* Udenfor Dansk Arbejdsgiverforening.

1. Maj.

*Jydsk Andels Foderstofkompagni, Aalborg A.; Foreningen af Arbg. i Fredericia, Fredericia A.; *Jydsk Andels Foderstofforretning, Horsens A.

For *Grønvold & Schous Trælasthandel, Slagelse, *A/S »Silvan«, Slagelse, *A/S Rederiet »Anholt«, Grenaa, *Jysk Andels Foderstofforretning, Hobro, og *Do. do., Aarhus.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundet:

A/S Engelsk-Dansk Biskuitfabrik og Sjælland og Lolland-Falster Stifters Bagermesterforeninger har opsagt Overenskomsterne til Ophør 1. April.

Dansk Rebslageriarbejderforbund:

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Forbundet har begge opsagt den for Fællesforeningens Fabrikker i Viby bestaaende Overenskomst til Ophør 1. April d. A. Overenskomsten omfatter 120 af Forbundets Medlemmer.

*) Udenfor Dansk Arbejdsgiverforening.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag i November og Oktober 1933 og 1932.
(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Nov. 1933	Arbejdsløshedsprocent			
		1933		1932	
		Nov.	Okt.	Nov.	Okt.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 911	37,1	36,5	37,5	35,7
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 701	4,4	5,7	8,0	8,2
Bryggeriarbejdere m. fl.	5 986	14,9	12,0	18,4	18,3
Slagteriarbejdere	8 377	16,4	15,8	16,9	14,6
Tobaksarbejdere	8 389	19,3	17,9	21,2	18,8
Tekstilarbejdere	12 588	6,8	5,2	7,9	7,7
Skræddere	11 691	11,9	8,3	24,0	17,5
Hatte- og Buntmagere	1 443	31,7	16,6	39,6	20,7
Skotøjsarbejdere	4 229	14,7	10,8	20,9	17,0
Murere	8 869	23,3	16,9	51,1	43,7
Hustømrere	8 326	32,4	24,4	57,8	51,7
Snedkere	9 213	25,0	21,3	46,9	46,1
Malere	6 583	43,9	18,7	60,4	46,7
Sadelmagere og Tapetserere	2 099	18,9	15,9	34,8	28,1
Træindustriarbejdere	4 392	24,9	24,9	40,0	35,7
Karetmagere	1 167	28,2	25,6	44,4	42,3
Keramikere	1 427	7,3	6,2	16,4	15,8
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 236	17,5	22,0	26,8	29,4
Blikkenslagere	2 140	18,5	16,5	35,8	31,5
Smede- og Maskinarb.	31 103	30,7	29,9	42,7	41,0
Formere	2 051	38,3	30,0	50,5	52,6
Elektrikere	2 962	17,5	10,7	34,3	29,7
Papirindustriarbejdere	1 531	2,5	3,1	3,5	4,0
Bogbindere	4 068	10,6	12,3	18,6	22,0
Typografer	6 252	13,5	16,4	15,0	18,4
Handels- og Kontormedhj.	19 572	12,0	12,5	16,6	16,1
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	107 171	32,7	30,5	39,5	34,3
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 797	33,0	24,8	50,2	50,1
Landarbejdere	2 5000	31,3	25,9	47,1	41,8
Sømænd	4 201	29,1	29,1	32,1	29,8
Søfyrbødere	2 323	33,6	35,3	38,7	35,8
Kedel- og Maskinpassere	2 316	9,3	7,7	11,7	9,8
Kvindeligt Arbejderforbund	12 459	22,3	22 1	33,4	33,3
Andre Fag	22 400	24,1	23,9	30,5	30,0
I alt	349 971	25,7	23,2	35,1	31,8

Den ordin. Generalforsamling i 1934.

Forretningsudvalget har paa sit sidste Møde vedtaget, at den ordinære Generalforsamling afholdes i Dagene 8.—9., evt. ogsaa 10., Maj i Odd-Fellow Palæet (Koncertpalæet) i København.

Det aarlige Repræsentantskabsmøde afholdes Mandag den 7. Maj i Folkets Hus, Enghavevej 40.

Forretningsudvalget.

Efter at Formanden for Træindustriarbejderforbundet, V. S. Petersen, har tiltraadt Stillingen som Forretningsfører for »Social-Demokraten«, har han nedlagt sit Mandat som Medlem af vort Forretningsudvalg, hvori han har haft Sæde i ca. 12 Aar.

V. S. Petersen afløses i Forretningsudvalget af Formanden for Dansk Textilarbejderforbund Chr. Nielsen, der var 1. Suppleant.

Forligsinstitutionen.

Fhv. Departementschef, Direktør K. Riis-Hansen er blevet genudnævnt til Forligsmand i Tiden indtil 1. Januar 1937.

Lønbevægelser og Konflikter.

Stukkatører hos Firmaet Felix Nielsen, Kbhvn.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 16. Oktober forhandledes om en af Mesterforeningen i Stukkaturfaget fremsendt Klage over, at Medlemmer af Stukkatørernes Forbund havde vægret sig ved at udføre den efter Udskæring af Gesims for Gennemførelsen af Varmerør nødvendige Tilpudsning.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, idet Forbundet hævdede, at dette Arbejde hidtil var betalt som Reparation, og at man nu forlangte dette Arbejde udført uden denne Betaling.

Arbejdsgiverne meddelte herefter, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Bogbindere hos Fabrikant Ernst Meyer, Svendborg.

Ved et Fællesmøde den 19. Oktober behandledes en Uoverensstemmelse mellem Bogbinderforbundet og Papæskefabrikant Ernst Meyer, Svendborg, med følgende Resultat: Det paaklagede Spørgsmaal henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift, der afholdes i Svendborg.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Bay Larsen & Vinding.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 24. Oktober behandledes en Strid mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Entreprenørforeningen, der havde nægtet at fortsætte Behandlingen af en Voldgiftssag vedrørende Akkordkrav i 2. Zone.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet har derfor indbragt Klage til Den faste Voldgiftsret over denne Nægtelse.

Elektrikere hos Installatør Bech, Horsens.

Ved et Fællesmøde d. 25. Oktober behandledes en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Dansk Elektrikerforbunds Afdeling i Horsens ved en Meddelelse i den stedlige »Soc.-Dem.« skulde have blokeret Installatør Bech, Horsens.

Paa Mødet enedes man om at slutte Sagen paa den Maade, at Forbundet foranlediger, at Afdelingen officielt meddeler, at der ingen Uoverensstemmelse er mellem Firmaet og Forbundet.

Litografer hos Firmaerne C. A. Mortensen & Co., Odense, og F. Schur & Co., Horsens.

I Anledning af en Klage fra Firmaerne C. A. Mortensen & Co., Odense og F. Schur & Co., Horsens, over, at Dansk litografisk Forbund paa ulovlig Maade skulde have blandet sig i Lønforholdene afholdtes den 26. Oktober et Fællesmøde, hvor Enighed imidlertid ikke opnaaedes, og Arbejdsgiverne har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1866.)

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere hos A/S »Plata« og Georg Jensens Sølvsmedie A/S.

Den 30. Oktober afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Protest fra Arbejdsgiverforeningen angaaende varslede Strejker overfor de to Firmaer.

Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret. I Henhold til Tilsagn om, at dette vil ske hurtigst muligt indgaar Forbundet paa at stille sin Aktion i Bero, indtil Rettens Kendelse foreligger. (Se Sag Nr. 1867).

Arbejdsmænd hos Entreprenør Karl Nilsson, København.

I Anledning af en Klage fra Entreprenør Karl Nilsson over, at Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København havde standset Arbejdet, fordi der ikke kunde opnaas Enighed om Betalingen for et Arbejde i Københavns Torve- og Slagtehaller afholdtes den 2. November et Fællesmøde, hvor man enedes om at genoptage Arbejdet den 3. November og samme Dags Formiddag optage Forhandling om Betalingen for det omstridte Arbejde.

Kurvemagere hos Kurvemagermester R. Wengler.

Ved et Fællesmøde den 4. November behandledes forskellige Uoverensstemmelser angaaende Forstaaelsen af den mellem Kurvemagerforbundet og Kurvemagermesterforeningen i Danmark gældende Overenskomst, og man enedes om at henvise Spørgsmaalet til Afgørelse ved faglig Voldgift og at anmode Professor Poul Andersen om at fungere som Opmand i denne.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1810.

Arbejdsmænd paa Nysted Kalk- og Kridtværk.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. September 1933 i Sag Nr. 1810: De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Dansk Asfaltfabrik.

Den 28. Februar 1930 afsluttedes der mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Nysted Afdeling og Nysted Kalk- og Kridtværk, som den Gang ejedes af Aalholm Gods, en Overenskomst om Arbejdsvilkaar og Akkordpriser for Brydning, Høstning og Knusning af Kalk m. v. Det bestemtes endvidere, at Arbejderne saavidt muligt skulde tages fra Nysted By. Iøvrigt skulde Overenskomsten mellem Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 og Dansk Arbejdsmandsforbund være gældende.

Den 1. November 1931 blev Kalk- og Kridtværket overtaget af A/S Dansk Asfaltfabrik, som derefter har aflønnet de paa Værket beskæftigede Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund efter den nævnte Overenskomst.

Efter at Aktieselskabet senere yderligere havde købt en Kalkgrav paa Falster, kunde Forvalteren paa Asfaltfabrikken ikke overkomme ogsaa at lede Brydningen af Kalken. Mellem Selskabet og Entreprenør H. M. Olsen, Maribo, der begge er Medlemmer af Entreprenørforeningen, blev der da afsluttet en Kontrakt, hvorved Olsen paatog sig at optage den nødvendige Kalk af Graven baade i Nysted og paa Falster. Det Arbejde, Olsen skulde udføre, var dels Oprømning af Overjord, dels Brydning og Kørsel, og for dette Arbejde var der aftalt en Pris pr. Kubikmeter.

Entrepriseарbejdet blev af Olsen udført i Tiden fra 6. Juni til 25. August d. A. med 10 Arbejdere, hvoraf de 6 var fra Nysted og Omegn, medens de 4 var Folk fra Maribo, som tidligere havde haft Beskæftigelse hos Olsen. Arbejderne blev af Olsen aflønnede ikke efter Overenskomsten af 28. Februar 1930, men med en Timeløn paa 1 Kr. 21 Øre efter Entreprenørforeningens Landsoverenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund ved Klage af 24. Juli d. A. indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Dansk Asfaltfabrik med Paastand om, at Aktieselskabet som Ejere af Nysted Kalk- og Kridtværk tilpligtes at foranledige Overenskomsten af 28. Februar 1930, herunder Bestemmelsen om Antagelse af Arbejdskraft fra Nysted By, overholdt ogsaa for det Entreprenør Olsen overdragne Arbejde, at Aktieselskabet tilpligtes at betale Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer en Erstatning, der dækker det Tab, de har lidt ved at arbejde paa Timeløn i Stedet for efter Overenskomstens Akkordbestemmelser, og at Aktieselskabet idømmes en Bod for Brud paa Overenskomsten.

Til Støtte for deres Paastand gør Klagerne gældende, at Ejeren af Kalkværket maa hefte for Overenskomstens Overholdelse, uanset at han har overdraget en Del af det af Overenskomsten omfattede Arbejde til en Tredjemand.

De Indklagede, der paastaar Frifindelse, har ikke gjort Indsigelse imod, at Aktieselskabet Dansk Asfaltfabrik for sit Vedkommende anses bundet ved Overenskomsten, men de Indklagede hævder, at Selskabet har været fuldt ud berettiget til at

overlade en Del af Arbejdet i Entreprise til en anden Arbejdsgiver, der er Medlem af Entreprenørforeningen og har sin egen Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund. Med Hensyn til det af Klagerne beregnede Tab gør de Indklagede gældende, at der af Entreprenør Olsen for det af Entreprisen omfattede Arbejde ikke er udbetalt de paagældende Arbejdere mindre Løn, men tværtimod mere, end de vilde have Krav paa efter Overenskomsten af 28. Februar 1930, idet der for en væsentlig Del af Arbejdet, navnlig Oprømning af Overjord, ikke er fastsat Akkordsatser i denne Overenskomst. Denne Del af Arbejdet er aflønnet efter Entreprenøroverenskomsten med en Timeløn af 1 Kr. 21 Øre, medens Timelønnen efter »Teglværksoverenskomsten«, der udgør et Supplement til Overenskomsten af 28. Februar 1930, højst er 90 Øre, og den heraf følgende Merfortjeneste paa Timelønsarbejdet overstiger efter de Indklagedes Anbringende den Mindrefortjeneste, der fremkommer ved, at en Del Akkordarbejde er udført paa Timeløn.

Til de af Parterne fremsatte Paastande og Anbringender skal Retten bemærke følgende:

En Arbejdsoverenskomst som den heromhandlede er naturligvis ikke til Hinder for, at det af Overenskomsten omfattede Arbejde helt eller delvis overdrages i Entreprise til en anden end den Arbejdsgiver, der er Part i Overenskomsten. Men Retten maa holde for, at den Arbejderorganisation, med hvem Overenskomsten er afsluttet, i et Tilfælde som det foreliggende, hvor der er aftalt særlige Arbejds- og Lønvilkaar for de paa en bestemt Arbejdsplads forefaldende Arbejder, maa have Krav paa, at de vedtagne Vilkaar ikke ved Arbejdets Overdragelse til en Entreprenør forringes for Arbejderne. Det maatte derfor være Aktieselskabets Pligt at træffe de fornødne Foranstaltninger til Overenskomstens Overholdelse.

Efter de foreliggende Oplysninger er det imidlertid ikke tilstrækkelig godtgjort, at der i det Hele af Entreprenøren er udbetalt Arbejderne mindre i Arbejdsløn, end de vilde have Krav paa efter Overenskomsten af 28. Februar 1930, og der savnes forsaavidt Grundlag for at tilkende Arbejderne Erstatning eller ikende Aktieselskabet en Bod.

Efter det oplyste maa det antages, at det havde været muligt til Entreprisearbejdet at anvende Arbejdskraft fra Nysted, og Overenskomsten er for saa vidt ikke overholdt. Efter Sagens særlige Omstændigheder finder Retten imidlertid at kunne bortse fra Ikendelse af Bod ogsaa for dette Forhold.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbunds Nysted Afdeling har haft Krav paa, at Overenskomsten af 28. Februar 1930 skulde finde Anvendelse ogsaa paa det ovennævnte Entreprisearbejde. Iøvrigt bør de Indklagede for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1814.

Telefonfunktionærer hos Københavns Telefon Aktieselskab og De samvirkende Telefonselskaber.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. Oktober 1933 i Sag Nr. 1814: Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for De samvirkende Telefonselskaber og Københavns Telefon Aktieselskab.

Under denne Sag har Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for De samvirkende Telefonselskaber og Københavns Telefon Aktieselskab med Paastand om, *at* det fastslaas, at Aktieselskabet har begaaet Brud paa den mellem Selskabet og Organisationens Afdeling 4 (Lagerarbejdere) indgaaede Overenskomsts § 409 Stk. 2, *at* Selskabet tilpligtes at efterbetale Lagerarbejder H. Larsen for ½ Overtime, og *at* Selskabet ikendes en Bod for det begaaede Brud paa Overenskomsten.

I Overenskomstens § 409, Stk. 2 hedder det: »Ved Tjenestetid forstaas Tiden mellem Mødetid paa Arbejdsstedet *(det beordrede Mødested)* og det Tidspunkt, da Tjenestemanden atter kan forlade dette, dog med Fradrag af Hvilepauser paa ½ Time og derover.«

Anledningen til Tvisten er følgende:

Ovennævnte Lagerarbejder H. Larsen, der normalt har fast Mødested paa Hovedcentralen i Telefonhuset paa Nørregade, blev den 10. April d. A. beordret til ved Arbejdstidens Begyndelse at møde paa Central Ryvang paa Vennemindevej. Da hans Arbejde her var færdigt Kl. ca. 13, beordredes han til fortsat Arbejde paa Nørregade. Kl. ca. 15,30 gjorde Larsen sine Overordnede opmærksom paa, at det, for at han kunde naa tilbage fra Nørregade til det beordrede Mødested paa Vennemindevej til Arbejdstidens Ophør, var paa Tide, at han nu afsluttede sit Arbejde paa Nørregade. Dette blev ham nægtet, og efter Ordre fortsatte han Arbejdet paa Nørregade indtil den normale Arbejdstids Ophør Kl. 16. Han har derefter forlangt Betaling for ½ Overtime, hvilket Selskabet har nægtet ham.

Klagerne hævder, at der herved fra Selskabets Side er begaaet Brud paa den citerede Overenskomstbestemmelse, der baade efter sit klare Indhold og ifølge fast Praksis maa forstaas saaledes, at det *ved Arbejdstidens Begyndelse* beordrede Mødested er bestemmende ogsaa med Hensyn til Tjenestetidens Afslutning, og at dette Forhold ikke kan forrykkes ved, at Arbejderen i Dagens Løb bliver beordret til andre Arbejdssteder.

De Indklagede paastaar Sagen afvist som efter sin Beskaffenhed henhørende under Telefonvoldgiftsnævnet i Henhold til de gældende Forhandlingsreglers § 5 III, hvor det hedder: »Fortolkning af bestaaende Overenskomster, hvorom der er forhandlet i Henhold til I og II (Forhandlingsmøde mellem Parterne og Mæglingsmøde mellem Hovedorganisationerne), men ikke opnaaet Enighed, kan af hver af Hovedorganisationerne paa Begæring af en af Parterne indbringes for et Voldgiftsnævn ...«

De Indklagede bestrider Rigtigheden af den af Klagerne hævdede Forstaaelse af Overenskomstens § 409, Stk. 2 og benægter, at der i saa Henseende

skulde foreligge nogen fast Praksis. De Indklagede fremhæver særlig det urimelige i, at Arbejderen i et Tilfælde som det foreliggende, hvor Arbejdet paa det beordrede Mødested er afsluttet inden Arbejdstidens Ophør og fortsættes paa et andet Arbejdssted — der in casu tilmed ligger nærmere ved Arbejderens Bopæl end det første Arbejdssted — skulde have Krav paa at faa Tjenestetiden beregnet, som om han fortsat arbejdede paa det første Sted.

Da den foreliggende Tvist i første Række skyldes en forskellig Forstaaelse af Overenskomstens § 409, Stk. 2, og idet bemærkes, at der ikke i saa Henseende foreligger nogen Afgørelse af Telefonvoldgiftsnævnet, maa Retten give de Indklagede Medhold i, at Sagen efter sin Beskaffenhed henhører under bemeldte Nævns Afgørelse, og derfor vil være at afvise her fra Retten.

Sagens Omkostninger bør betales af Klagerne.

Kendelse:

Denne Sag afvises.

Klagerne betaler Sagens Omkostninger med 300 Kroner.

Sag Nr. 1816.

Skibstømrere paa Odense Staalskibsværft.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. August 1933 i Sag Nr. 1816: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og Odense Staalskibsværft mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Skibstømrerforbund og dettes Odense-Afdeling samt 22 navngivne Medlemmer af Dansk Skibstømrerforbund.

Ifølge den gældende Overenskomst indenfor Jern- og Metalindustrien er for Skibstømrere i Provinsen Minimallønnen 76 Øre pr. Time. For Udlærlinge i det første Aar efter udstaaet Læretid maa Timelønnen ikke være lavere end 72 Øre pr. Time. Mindstebetalingen for Timelønsarbejde er 96 Øre pr. Time.

»Lønnen for de dygtigere og mere betroede Skibstømrere ordnes i hvert enkelt Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Skibstømrerne uden Indblanding fra Fagorganisationens eller dens Medlemmers Side«.

Odense Staalskibsværft, der under normale Forhold beskæftiger en Arbejdsstyrke paa cirka 50 Skibstømrere, havde i Tiden fra 1. Maj 1932 til Slutningen af samme Aar ligget stille, men genoptog Driften i Begyndelsen af indeværende Aar og beskæftigede den 1. Juli 20 Skibstømrere, af hvilke en enkelt lønnedes med en Grundtimeløn af 72 Øre, 2 med en Grund-Timeløn af 100 Øre, de øvrige med Grund-Timelønninger fra 84 Øre til 94 Øre. Til disse Grundlønninger kom et Tillæg af ca. 30% for Akkordafsavn og desl. Langt den største Del af det paa Værftet forefaldende Arbejde aflønnes iøvrigt i Akkord.

Den 22. Juli fik Værftet efter Begæring gennem Amtsarbejdsanvisningskontoret i Odense anvist 10 Skibstømrere til Arbejde nævnte Dag. Alle disse Folk havde haft Arbejde paa Værftet før Standsningen.

Værftets Ledelse havde efter Driftens Genoptagelse indtaget det Standpunkt, at de personlige Timelønninger, der inden Standsningen for en stor Del af Arbejdernes Vedkommende havde ligget paa 100 Øre, under Hensyn til de vanskelige Tider maatte nedbringes, og i Henhold hertil blev det af Værftets Arbejdsleder tilkendegivet de 6 af de mødte 10 Skibstømrere, som tidligere havde haft en personlig Timeløn paa henholdsvis 100 Øre og 97 Øre, at der ikke kunde tilbydes dem en højere Timeløn end henholdsvis 95 Øre og 94 Øre.

Medens de andre 4 Arbejdere, der tidligere havde staaet paa lavere Lønninger, gik i Arbejde, erklærede de fornævnte 6, at de ikke vilde gaa i Arbejde for lavere Lønninger, end de senest havde haft.

Den 26. Juli fik Værftet efter Begæring anvist 7 Skibstømrere, som ejheller vilde gaa i Arbejde for lavere Lønninger end de 100 Øre, henholdsvis 97 Øre, som de senest havde oppebaaret paa Værftet, og det samme gentog sig med Hensyn til 9 den 27. Juli anviste Skibstømrere. Arbejdsdirektoratet beordrede derefter al Anvisning af Skibstømrere til Odense Staalskibsværft standset indtil videre, idet Direktoratet skønnede, at der forelaa en kollektiv Arbejdsvægring.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern og Metalindustrien og Odense Staalskibsværft indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Skibstømrerforbund og dettes Odense-Afdeling samt 22 navngivne Medlemmer af Dansk Skibstømrerforbund med Paastand om, at Dansk Skibstømrerforbund paa nævnte Afdelings Vegne, subsidiært de paagældende enkelte Arbejdere idømmes en Bod for den overfor Værftet iværksatte kollektive, efter Klagernes Formening ulovlige Aktion.

Klagerne gør til Støtte for deres Paastand navnlig gældende, at den stedfundne kollektive Arbejdsvægring er i Strid med den citerede Bestemmelse i Overenskomsten om de personlige Lønningers Fastsættelse ved frie Aftaler mellem Arbejdsgiveren og de enkelte Arbejdere, og at Fagforeningen har ydet den stedfundne Aktion sin i hvert Fald stiltiende Godkendelse, i hvilken Henseende det blandt andet fremhæves, at Fagforeningens Formand var blandt de Arbejdere, der vægrede sig ved at gaa i Arbejde, og at det overhovedet viste sig umuligt for Værftet at opnaa yderligere Arbejdskraft blandt Fagforeningens Medlemmer. — Klagerne har oplyst, at der paa det paagældende Tidspunkt var 319 arbejdsløse Skibstømrere, heraf 179 i Provinsen, og Klagerne anser det for uantageligt, at alle de heromhandlede Arbejdere hver for sig har haft rimelige individuelle Grunde til at vægre sig ved at tage Arbejde med en i sig selv ubetydelig, men af Konjunkturerne paakrævet Nedsættelse af de hidtidige personlige Lønninger.

De Indklagede paastaar Frifindelse og har ved Kontraklage paastaaet Odense Staalskibsværft kendt pligtigt til at ophæve den af Værftet til vedkommende Arbejdsleder udstedte Ordre om, at Skibstømrere kun maa antages til en af Værftet

dikteret Antagelsesløn, hvorhos de Indklagede paastaar Værftet idømt Bod for Overenskomstbrud.

De Indklagede gør til Støtte for deres Paastande gældende, at Værftets generelle Krav om en Nedsættelse af de højeste personlige Lønninger maa anses som en mod den ovenfor citerede Overenskomstbestemmelse stridende Aktion af lockoutagtig Karakter, og at Arbejderne derfor i og for sig vilde være berettigede til at imødegaa denne Aktion med en modsvarende kollektiv Vægring ved at gaa i Arbejde for de nedsatte Lønninger. Men de Indklagede hævder iøvrigt, at der ikke fra Arbejdernes Side er foretaget noget kollektivt Skridt. Hvad der foreligger er dette, at hver enkelt af de paagældende Arbejdere, der alle tidligere, for de flestes Vedkommende gennem en længere Aarrække, har haft Beskæftigelse paa Værftet, hver for sig har fundet en Nedsættelse af den tidligere personlige Lønning ubegrundet og ikke har villet stille sin Arbejdskraft til Disposition for et lavere Beløb, og hertil har samtlige disse Arbejdere efter de Indklagedes Formening været berettigede.

Foreløbig bemærkes, at det efter Parternes indbyrdes afvigende Forklaringer henstaar uoplyst om eller i hvilket Omfang der mellem Værftets Arbejdsleder og de paagældende Arbejdere har været bragt individuelle Forhandlinger i Forslag om Lønnens Fastsættelse, men at det iøvrigt efter de af Parterne indtagne Standpunkter maa anses for usandsynligt, at saadanne Forhandlinger paa Arbejdsstedet vilde have baaret Frugt.

Hvad dernæst angaar de Indklagedes Paastand i Kontraklagen, kan Retten ikke tage denne til Følge. Som tidligere udtalt af Den faste Voldgiftsret, jfr. Kendelse i Sag Nr. 1690, er Systemet med Minimalløn og højere personlige Lønninger ikke til Hinder for, at en Arbejdsgiver ved Nyansættelser efterhaanden søger det personlige Lønniveau i hans Virksomhed bragt ned. At Arbejdsgiveren giver sin Arbejdsleder generelle Direktiver herom, kan ikke anses for overenskomststridigt, saalidt som Værftet eller dets Arbejdsleder i det foreliggende Tilfælde kan anses for at have handlet i Strid med Overenskomsten ved samtidig at tilkendegive den mødte Flerhed af Arbejdere, at Værftet ikke vilde se sig i Stand til at tilbyde højere personlige Lønninger end de anførte. Retten finder særlig Anledning til at fremhæve, at tidligere personlige Lønninger ikke i det foreliggende Tilfælde giver Arbejderne nogen overenskomstmæssig Ret til ved Genantagelse fortsat at fastholde disse tidligere Lønninger.

Hvad endelig angaar Klagernes Paastand i Hovedsagen, maa det først fremhæves, at det ikke er oplyst, at Fagforeningen ved sin Ledelse har ydet Arbejdernes Aktion nogen Støtte, og der kan i saa Henseende ikke lægges afgørende Vægt paa, at Fagforeningens Formand for sit Vedkommende stillede sig paa samme Standpunkt som de andre paa Værftet tidligere beskæftigede Arbejdere.

Det maa imidlertid erkendes, at et Ansvar for Fagforeningen efter Omstændighederne vilde kunne begrundes ved, at samtlige dens Medlemmer eller dog betydelige Kredse af disse har været Deltagere i en ulovlig kollektiv Aktion; og at den foreliggende Arbejdsvægring, der omfattede formentlig alle de paa det daværende Tidspunkt arbejdsløse Medlemmer af den lokale Fagforening, har haft en — under de foreliggende Omstændigheder praktisk talt uundgaaelig — kollektiv Karakter, kan ikke betvivles.

Retten finder imidlertid ikke paa Grundlag af den sidst anførte Betragtning at kunne statuere Ansvar for Overenskomstbrud enten hos Fagforeningen eller hos dens enkelte Medlemmer, og maa i saa Henseende lægge afgørende Vægt paa, at samtlige de anviste Skibstømrere, der nægtede at gaa i Arbejde for den tilbudte Løn, har henhørt til den begrænsede Kreds af Arbejdere, som tidligere havde haft Beskæftigelse paa Værftet med højere Løn, og som derfor i sin Lønstandard vilde blive direkte berørt af den nu tilstræbte Lønnedgang. Retten finder ikke at kunne tilsidesætte det af disse Arbejdere indtagne Standpunkt: ikke at ville akceptere en lavere personlig Løn end den hidtidige. Skulde Retten tilsidesætte dette Standpunkt, maatte det være ud fra en Betragtning om, at Værftets Løntilbud under de foreliggende Forhold baade under Hensyn til Konjunkturerne og under Hensyn til de paagældende Arbejderes personlige Kvalifikationer har været rimeligt og forsvarligt og derfor ikke burde have været afvist af Arbejderne. Men Retten vilde da blive ført ind paa Overvejelser, som baade efter deres almindelige Natur falder udenfor Den faste Voldgiftsrets Kompetence og ved Overenskomsten er forbeholdte Forhandlinger Parterne imellem.

Idet de Indklagede herefter vil være at frifinde, finder man Anledning til paany at fremhæve, at det ikke hermed er statueret, at de i Sagen implicerede Skibstømrere har haft nogen Ret til at kræve deres tidligere personlige Lønninger opretholdte, og at det derfor fremtidig som hidtil vil være ulovligt, saafremt Fagforeningen gennem Strejkeunderstøttelse eller paa anden Maade yder de paagældende Arbejdere Støtte i Anledning af deres heromhandlede Mellemværende med Værftet.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Klagerne og de Indklagede bør for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1817.

Havnearbejdere i Nakskov og Nyborg.
(Hagekorsaffærer).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. August 1933 i Sag Nr. 1817: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlemmer Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og Omegn og Foreningen af Arbejdsgivere ved Nyborg Havn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for dets Afdelinger, Arbejds-

mændenes Forbund i Nakskov og Omegn og Arbejdsmændenes Fagforening i Nyborg.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlemmer Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og Omegn og Foreningen af Arbejdsgivere ved Nyborg Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for dets Afdelinger, Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn og Arbejdsmændenes Fagforening i Nyborg for ulovlig Arbejdsvægring og Arbejdsnedlæggelse.

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I.

Mandag den 19. Juni 1933 indkom til Nakskov Havn tysk M/S »Mimi« med 135 Tons Smedekul. Der var til Losningen heraf mønstret 4 Mand, der skulde paabegynde Arbejdet den paafølgende Dag, altsaa Tirsdagen den 20. Juni, Kl. 1½ Eftermiddag. Fra forskellige Arbejderes Side blev der imidlertid stillet Krav til Skibets Kaptajn om, at han skulde fjerne Hagekorsflaget, der førtes under det tyske Nationalflag, og da Kaptajnen nægtede at imødekomme dette Krav, nægtede det mønstrede Mandskab at udføre Lossearbejdet. Arbejdsvægringen blev straks indberettet til Foreningen af Arbejdsgivere i Nakskov og Omegn, der protesterede overfor Arbejdsmandsforbundet, men uden Resultat, og den lokale Arbejdsgiverforening henvendte sig derefter til Havnesammenslutningen, der samme Dags Eftermiddag Kl. 2,20 telefonisk satte sig i Forbindelse med Dansk Arbejdsmandsforbund, der erklærede at have betydet den lokale Fagforening, at Arbejdet skulde paabegyndes. Dette skete dog først den paafølgende Dags Morgen Kl. 9.

II.

Torsdag Morgen den 20. Juli 1933 paabegyndtes i Nyborg Havn Losningen af tysk. S/S »Heluan«, der var indkommen med en Ladning Koks. Arbejdet gik uden Vanskeligheder indtil Lørdag Morgen den 22. Juli Kl. 8,30, da det standsedes uden Varsel, og Grunden hertil var den, at Skibet, der som angivet var af tysk Nationalitet, om Morgenen havde hejst Hagekorsflaget under det tyske Nationalflag, fordi der til Nyborg Havn var indkommet en Flotille af danske Torpedobaade. Ladningsmodtageren protesterede overfor den lokale Fagforening, hvis Formand ved 9-Tiden kom ned til Havnen og holdt et Møde med Arbejderne, uden at dette dog medførte Arbejdets Genoptagelse. Sagen indberettedes derefter til Sammenslutningen, som klagede til Dansk Arbejdsmandsforbund. Det lykkedes imidlertid ikke at faa Arbejdet genoptaget den paagældende Dag (Lørdag).

Mandag Morgen den 24. Juli ved normal Arbejdstids Begyndelse Kl. 6 kom Arbejdet i Gang, men da Skibets Kaptajn samme Dags Morgen Kl. 8 satte Hagekorsflaget, blev Arbejdet paany nedlagt. Denne nye Arbejdsnedlæggelse blev indberettet til Sammenslutningen og Dansk Arbejdsgiverforening og af disse Organisationer paaklaget overfor Dansk Arbejdsmandsforbund og De samvirkende Fagforbund, uden at det dog førte til Arbejdets Genoptagelse denne Dag (Mandag).

Den paafølgende Dag, Tirsdag den 25. Juli, blev Arbejdet genoptaget Kl. 6. Hagekorsflaget blev atter sat samme Dag Kl. 8; Arbejdet fortsatte derefter en halv Times Tid, laa derpaa stille en Times Tid, men genoptoges paany, og Losningen fortsattes derefter uden flere Vanskeligheder og tilendebragtes i Løbet af den paafølgende Dags Eftermiddag.

Klagerne gør gældende, at de indklagede lokale Organisationer maa være ansvarlige for de beskrevne ulovlige Arbejdsstandninger, idet der ikke fra Ledelsens Side har været fortaget noget effektivt for at faa Arbejdet i Gang paa et tidligere Tidspunkt end sket. Dette gælder efter Klagernes Fremstilling navnlig Tilfældet i Nakskov, hvor det lokale Forbunds Næstformand direkte virkede for, at Arbejdet ikke blev paabegyndt, hvilket for de mønstrede Arbejdere var en væsentlig medbestemmende Grund til, at disse ikke gik i Gang med Arbejdet. Forbundets Formand har dernæst kun talt med Arbejderne paa Kajen, hvor de mange Menneskers Tilstedeværelse maatte umuliggøre en indgaaende Drøftelse, ligesom man fra Arbejdsgivernes Side forgæves gentagne Gange i Løbet af Dagen indtil Kl. 7 Aften søgte at komme i Forbindelse med Formanden, saaledes at intet alvorligt Skridt kunde foretages, fordi Formanden ikke var til at faa i Tale. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, at der ved det passerede er forvoldt Arbejdsgiverne et Tab, der for Nakskov-Forholdets Vedkommende udgør Liggedagspenge 33 Kr. 90 Øre og for Nyborg-Forholdets Vedkommende udgør 530 Kr. 76 Øre, hvoraf 403 Kr. 20 Øre udgør Liggedagspenge, har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* de paaklagede Arbejdsnægtelser kendes ulovlige, og *at* der (ad Forhold I) paalægges Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn og (ad Forhold II) paalægges Arbejdsmændenes Fagforening i Nyborg eller subsidiært, forsaavidt denne Organisation som saadan ikke maatte anses ansvarlig, de paa et Bilag til Klagen opførte enkelte Arbejdere i Nyborg, en Bod, der kan tjene som Erstatning for det Arbejdsgiverne tilføjede Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder med Hensyn til Forholdet saavel i Nakskov som i Nyborg, at der ikke foreligger noget Grundlag for at gøre Ansvar gældende mod de paagældende lokale Organisationer som saadanne, idet der fra disses Ledelses Side er gjort alt, hvad der stod i dens Magt for at faa Arbejdet i Gang. De Indklagede har særlig

ad I (Nakskov)

anbragt, at Formanden den 20. Juni om Formiddagen mellem Kl. 10—11 personlig kom tilstede i Havnen i Anledning af en paa et andet tysk Skib sket Arbejdsstandsning, der ligeledes skyldtes, at Hagekorsflaget var hejst, men at en endog kraftig Henstilling fra hans Side om at fortsætte Arbejdet var frugtesløs. Formanden modtog ved To-Tiden Arbejdsgivernes Protest og indvarslede derefter til

Bestyrelsesmøde samme Dags Aften Kl. 7, hvor det vedtoges at optage Arbejdet med Tilføjende, at der, hvis de mønstrede Folk ikke vilde arbejde, maatte mønstres andre. Hermed gjorde Formanden Arbejderne bekendt den paafølgende Dags Morgen Kl. 9, og Arbejdet kom derefter i Gang. Hvad specielt Forbundets Næstformand angaar, har denne ikke optraadt og har ikke heller kunnet optræde paa Forbundets Vegne. — De Indklagede har dernæst særlig

ad II (Nyborg)

anbragt, at Fagforeningens Formand den 22. Juli umiddelbart efter at være bleven bekendt med Arbejdsnedlæggelsen holdt Møde med Havnearbejderne i særligt Lokale og atter senere samme Dag et nyt Møde, i hvilke Møder han bistaaet af Tillidsmanden forgæves foreholdt Arbejderne, at en Arbejdsstandsning ikke maatte finde Sted. Mandag den 24. Juli om Morgenen straks efter Arbejdsstandsningen havde han atter Møde med Arbejderne uden noget Resultat, og endelig sammenkaldte han Tirsdag den 25. Juli om Morgenen Kl. 6 atter Arbejderne til Møde, og nu lykkedes det at faa Flertal for et Forslag om at arbejde, uanset om Hagekorsflaget var hejst eller ej, og den senere indtrufne Standsning paa en lille Time skyldtes Trusler m. v. fra uvedkommende Tilskueres Side, en Standsning, som Formanden dog atter fik bragt til Ophør.

De Indklagede protesterede iøvrigt mod under nogen Form at skulle betale Liggedagspenge, idet der ikke foreligger noget Bevis for, at Arbejdsgiverne har haft Pligt til at betale noget saadant Beløb. Skibene er endelig — hævder de Indklagede — ikke uden egen Skyld i det passerede. Det var ikke nogen Pligt for Skibene at flage med Hagekorsmærket paa de almindelige Arbejdsdage, og Flagningen maatte derfor virke udfordrende overfor Arbejderne og være egnet til at fremkalde en Konflikt, som kunde være undgaaet ved at undlade Flagets Hejsning. Der foreligger derfor efter de Indklagedes Mening saadanne undskyldende Omstændigheder for Arbejdernes Handlemaade, at der ikke er Anledning til Ikendelse af nogen Bod.

Efter alt foreliggende maa Retten med Klagerne være enig i, at saavel den i Nakskov stedfundne Arbejdsvægring som de i Nyborg stedfundne Arbejdsstandsninger har været retsstridige. Den Omstændighed, at de paagældende Skibe af tysk Nationalitet har ført Hagekorsflaget, har ikke kunnet give Arbejderne nogen retlig begrundet Beføjelse til at nægte Udførelsen af et Lossearbejde, hvortil de var overenskomstmæssig forpligtede, ligesom der ikke heller foreligger oplyst nogen Omstændighed, der har givet Retten Anledning til at antage eller formode, at der fra Skibenes Side med det paagældende Flags Hejsning skulde have været tilsigtet nogen udfordrende eller udæskende Holdning overfor de med Losningen beskæftigede Arbejdere. Det maa dernæst antages, at den lokale Arbejderorganisation i Nakskov som saadan er medansvarlig for den dér skete Arbejdsvægring. Det er efter alt, hvad der foreligger oplyst i Sagen, derunder ogsaa de under Domsforhandlingen skete Afhøringer, Rettens Opfattelse, at der ikke fra Ledelsens Side er foretaget en saadan effektiv Indsats til Konfliktens snarest mulige Afslutning, som det under de foreliggende Omstændigheder maatte være dens Pligt at iværksætte, hvorved blandt andet bemærkes dels, at den Omstændighed, at Næstformanden direkte virkede for Arbejdsvægring, maatte opfordre til en særlig kraftig Optræden, og dels, at Organisationen i nogen Grad selv maa bære Ansvaret for den af dens valgte Næstformands Optræden flydende Svækkelse af Vægten og Autoriteten i den øvrige Ledelses Indskriden. Hvad dernæst de i Nyborg paaklagede Arbejdsnedlæggelser angaar, finder Retten ogsaa for disses Vedkommende at maatte statuere et Medansvar for den lokale Fagforening. Det maa vel for dette Forholds Vedkommende antages, at der fra Ledelsens Side har været foretaget saadanne Skridt, som med Rimelighed kunde kræves til Opnaaelse af Arbejdets Genoptagelse, saaledes at der altsaa for Forsømmelse i denne Henseende ikke vil kunne paalægges Organisationen noget Ansvar. Men det er paa den anden Side oplyst, at den indenfor Fagforeningen bestaaende Havnearbejdergruppe udgør ialt 65 Arbejdere, og da Antallet af de i Arbejdsstandsningen deltagende Arbejdere har været 47 Arbejdere og altsaa har omfattet en saa væsentlig Del af Gruppens Medlemmer, findes Organisationen ikke at kunne henskyde Ansvaret for det passerede alene til de enkelte deltagende Arbejdere, men ogsaa selv som saadan at have et Medansvar, og der bliver saaledes efter Indholdet af den fra Klagernes Side nedlagte Paastand ikke Spørgsmaal om her under Sagen at paalægge de enkelte deltagende Arbejdere noget Ansvar. Herefter vil der for de begaaede retsstridige Forhold være at ikende de indklagede lokale Organisationer en Bod, der efter Omstændighederne — derunder at det til Grund for de opstaaede Uoverensstemmelser liggende Forhold foreligger første Gang til Prøvelse under nærværende Sag, og at det drejer sig om forholdsvis kortvarige Arbejdsstandsninger, — findes at kunne bestemmes for Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn til 400 Kr. og for Arbejdsmændenes Fagforening i Nyborg til 800 Kr., hvilke Beløb tillige vil kunne tjene til Dækning af de Arbejdsgiverne ved Betaling af Liggedagspenge forvoldte Tab.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

De ovenfor omhandlede Arbejdsnægtelser kendes ulovlige.

I Bod til Klagerne betaler Arbejdsmændenes Forbund i Nakskov og Omegn og Arbejdsmændenes Fagforening i Nyborg henholdsvis 400 Kr. og 800 Kroner.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 14 * KØBENHAVN DEN 1. FEBRUAR 1934 * 30. AARGANG

Loven om Mægling i Arbejdsstridigheder.

I flere Aar har Spørgsmaalet om at indføre en kompetent Forsamling til at træffe Afgørelse i de store Overenskomstsituationer været aktuelt. Nedsatte Udvalg har drøftet Sagen, men det er aldrig lykkedes at opnaa Enighed, idet Modstanderne af den kompetente Forsamling altid har hævdet Urafstemningsprincippet som det eneste rigtige.

Endvidere har man fra mange Fag hævdet det enkelte Fags Suverænitet paa Overenskomstområdet.

I tidligere Tid, da Overenskomsterne blev sluttet paa forskelligt Aaremaal, og saaledes ikke alle løb ud samme Aar, kunde disse Standpunkter praktiseres, men efter at Praksis er blevet etaarige Overenskomster, staar vi stadig overfor samlede Overenskomstsituationer.

Det er derfor forstaaeligt, at de forandrede Tingenes Tilstande kræver forandrede Metoder. Ingen, heller ikke Fagorganisationerne, kan være interesserede i, at et lille Flertal i et enkelt eller et Par Fag kan bevirke, at alle de øvrige Fag bliver kastet ud i Lockout. Saaledes som Tiderne har udviklet sig maa Solidaritet og Hensyntagen til hinanden have en bedre Plads end tidligere.

Hensigten med Loven er ikke at forhindre Arbejderne i at forkaste et Forligsmandsforslag, men Hensigten er at forhindre, at Afgørelsen bliver en Tilfældighed, hvor et Mindretal kan foretage Forkastelsen, men med den Virkning, at alle de øvrige bliver Konfliktdeltagere. Loven har ikke fastsat Bestemmelser om, at Afstemningsmaaden skal ske ved en kompetent Forsamling, men har overladt til de enkelte Forbund selv at bestemme, om de ønsker Urafstemning eller kompetent Forsamling.

De Paragraffer i Loven, der har mest Interesse, er 7 og 8.

Paragraf 7 omhandler de Tilfælde, hvor Forligsmanden stiller Forslag overfor de enkelte Organisationer, og som hver Organisation kan tage Stilling til. Der kræves kun, at skal Urafstemning være den afgørende, maa Medlemmerne i størst muligt Omfang deltage i Afstemningen. Her er saaledes ikke Tale om at fratage Medlemmerne deres Medbestemmelsesret, men kun om en kraftig Opfordring til dem om at benytte deres Stemmeret.

Hvorledes Paragraffen virker, skal vi vise ved et Par Eksempler.

Afstemning i Henhold til § 7.

Et Mæglingsforslag er forkastet, naar over 50 pCt. af Stemmedeltagerne har stemt imod Forslaget og mindst 75 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer har deltaget i Afstemningen.

For hver Procent (Point), hvormed Stemmeafgivningen ligger under 75 pCt., skal den til Forkastelsen nødvendige Procent af de afgivne Stemmer forhøjes med en halv.

Til Eksempel:

Hvis Stemmedeltagelsen har været:	Skal der til 50 % af de afgivne Stemmer tillægges:	Altsaa fordres der for Forkastelse ialt af de afgivne Stemmer:
70 %	5 × ½ % = 2½ %	52½ %
65 -	10 × ½ - = 5 -	55 -
60 -	15 × ½ - = 7½ -	57½ -
55 -	20 × ½ - = 10 -	60 -
50 -	25 × ½ - = 12½ -	62½ -
45 -	30 × ½ - = 15 -	65 -
40 -	35 × ½ - = 17½ -	67½ -
35 -	40 × ½ - = 20 -	70 -
30 -	45 × ½ - = 22½ -	72½ -

Paragraf 8 tager Sigte paa en Situation, hvor Forligsmanden skønner, at denne kun kan løses under eet. Han kan da bestemme, at de stillede Mæglingsforslag delvis eller fuldtud skal betragtes som en Helhed. Forligsmanden kan da forlange, at der foretages en Sammenlægning af Stemmerne i de forskellige inddragne Fag, dog overlades det til de enkelte Organisationer selv at afgøre, om man vil benytte Urafstemning eller en kompetent Forsamling.

I en Organisation paa 1000 Medlemmer vil Stemmeafgivningen til Eksempel forme sig saaledes, saafremt et Forslag skal betragtes som forkastet:

Stemmedeltagelse i pCt.	Antal Stemmer	pCt. Nej Stemmer	Nej Stemmer ialt	pCt. Ja Stemmer	Ja Stemmer ialt
70	700	52,5	368	47,5	332
65	650	55	358	45	292
60	600	57,5	345	42,5	255
55	550	60	330	40	220
50	500	62,5	313	37,5	187
45	450	65	293	35	157
40	400	67,5	270	32,5	130
35	350	70	245	30	105
30	300	72,5	218	27,5	82

Har Stemmedeltagelsen ikke andraget 25 pCt. af de stemmeberettigedes Antal anses Forslaget som vedtaget.

Blanke og andre ugyldige Stemmesedler medregnes ikke ved Opgørelsen.

Vi skal ved et Eksempel vise, hvorledes det virker, naar begge Afstemningsmaader bringes i Anvendelse:

Afstemning i Henhold til § 8.

Naar Forligsmanden i en Konfliktsituation, der omfatter flere Fag, bestemmer, at de af ham stillede Mæglingsforslag helt eller delvis skal betragtes som en Helhed, skal Afgørelsen af, om et saadant Forslag er vedtaget eller forkastet, ske ved en Sammenlægning af Stemmeresultaterne i de forskellige inddragne Fag, og alle de stillede Forslag skal betragtes som vedtaget eller forkastet, hvis der som Helhed foreligger Flertal for Vedtagelsen eller Forkastelsen.

Ved Udregningen heraf skal i Tilfælde af Urafstemning denne lægges til Grund, og hvor Afgørelsen træffes af en kompetent Forsamling, skal Afstemningen indenfor denne benyttes som Fordelingsgrundlag.

Anvendes indenfor Afstemningsomraadet baade Urafstemning og Afgørelse ved kompetent Forsamling, udregnes Stemmeafgivningsprocenten for de Omraader som Helhed, hvor Urafstemningen anvendes, hvorefter Medlemstallet indenfor det Omraade, hvor den kompetente Forsamling træffer Afgørelse, reduceres i Forhold hertil — dog ikke til en lavere Procent end 50. Det saaledes reducerede Medlemstal fordeles mellem Ja- og Nej-Stemmer i det Forhold den kompetente Forsamling afgiver Stemmer.

Til Eksempel:

I hele Afstemningsomraadet deltager Fag med tilsammen 8000 stemmeberettigede Medlemmer.

Af disse Fag træffes Afgørelsen for 4000 Medlemmers Vedkommende ved Urafstemning og for 4000 Medlemmer ved kompetent Forsamling.

I hele Urafstemningsomraadet afgives 2000 Ja-Stemmer og 1000 Nej-Stemmer. Procenten af stemmeberettigede Medlemmer, der har deltaget i Afstemningen, er altsaa 75.

Medlemstallet indenfor det Omraade, hvor den kompetente Forsamling træffer Afgørelsen, reduceres herefter i Forhold til Stemmeafgivningsprocenten indenfor Urafstemningsomraadet og indgaar saaledes i Afstemningen med 75 pCt. af 4000 Medlemmer lig 3000, og efter dette Tal fordeles de i den kompetente Forsamling afgivne Ja- og Nej-Stemmer.

Bestaar den kompetente Forsamling af 100 Repræsentanter, repræsenterer hver af disse 30 Stemmer. Afgives der herefter 20 Ja-Stemmer og 80 Nej-Stemmer, vil den kompetente Forsamling indgaa i Afstemningen som Helhed med 600 Ja-Stemmer og 2400 Nej-Stemmer.

Resultatet af Afstemningen som Helhed bliver herefter:

2000 Ja-Stemmer 1000 Nej-Stemmer
600 Ja-Stemmer 2400 Nej-Stemmer
Ialt 2600 Ja-Stemmer og 3400 Nej-Stemmer

Socialministeren havde Ret, da han i sin Forelæggelsestale i Folketinget udtalte, at det havde været ønskeligt, om Parterne var enedes om Afstemningsreglerne. Dette har været forsøgt flere Gange, men uden Held. Naar Parterne ikke kunde løse Spørgsmaalet, er det ikke at undres over, at Lovgivningsmagten maatte tage sig af Sagen.

Den i Henhold til Loven af 31. Januar 1933 nedsatte Kommission afgav en Række Mindretals-Betænkninger. Der var derfor ingen anden Udvej, end at Socialministeren selv udarbejdede et Forslag.

Mindretallenes Forslag tog alle Sigte paa at gøre det omtrent umuligt at forkaste et Forligsmandsforslag. For Socialdemokraterne i Udvalget var Opgaven at opnaa et praktisk Resultat uden at træde Arbejdernes berettigede Interesser for nær.

Dette er lykkedes. Organisationerne bestemmer selv, om de vil benytte Urafstemning eller kompetent Forsamling. Lovens Bestemmelser hindrer, at vi kommer ud for rene Tilfældigheder, hvorved et Mindretal kan drive alle de øvrige ud i Kamp. Naar Organisationernes Medlemmer benytter deres Stemmeret, har man stadig al den Medbestemmelsesret, man kan kræve.

Nedenstaaende gengiver vi Loven, som den er vedtaget af Rigsdagen:

Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder.

(Vedtaget af Landstinget ved 3dje Behandling den 17. Januar 1934 overensstemmende med Vedtagelsen i Folketinget.)

§ 1.

Stk. 1. Efter Indstilling af Den faste Voldgiftsret udnævner Socialministeren tre Forligsmænd for hele Landet med det Hverv paa de i denne Lov angivne Maader at medvirke til Bilæggelse af Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Udnævnelsen gælder for tre Aar, dog saaledes at der ved hvert Aars Udløb afgaar en Forligsmand, og at der i hvert Aars December Maaned udnævnes

en Forligsmand i Stedet for den afgaaende. For saa vidt angaar de i Medfør af Lov af 28. Februar 1927 udnævnte 3 Forligsmænd, bliver den i Henhold til nævnte Lov stedfundne Lodtrækning med Hensyn til Tidspunktet for den enkelte Forligsmands Afgang afgørende for deres Afgang efter nærværende Lov. Genudnævnelse kan finde Sted.

Stk. 2. Endvidere udnævner Socialministeren, ligeledes efter Indstilling af Den faste Voldgiftsret, for 3 Aar ad Gangen en Stedfortræder for Forligsmændene. Genudnævnelse kan finde Sted.

Stk. 3. Den af Den faste Voldgiftsret foretagne Indstilling skal være tiltraadt af mindst eet af de henholdsvis af Arbejdsgiverne og Arbejderne valgte Medlemmer af Voldgiftsretten. Foreligger en saadan Indstilling ikke senest den 15. December hvert Aar, foretager Socialministeren Udnævnelsen uden Indstilling.

Stk. 4. Afgaar en Forligsmand ved Døden, eller fremsætter han for Socialministeren Ønske om Udtræden, som denne bifalder, vil der af Den faste Voldgiftsret være at foretage Indstilling efter foranstaaende Regler inden Forløbet af 1 Maaned efter, at Begæring om Indstilling er fremsendt fra Socialministeren. Foreligger Indstillingen ikke inden Udløbet af denne Frist, udnævner Socialministeren uden Indstilling en ny Forligsmand, som afgaar til det Tidspunkt, da den, for hvem han træder i Stedet, vilde være afgaaet.

§ 2.

Stk. 1. Forligsmændene vælger af deres Midte for et Aar ad Gangen en Formand, der er Forligsinstitutionens administrative Leder.

Stk. 2. Forligsmændene bør holde sig underrettede om Arbejdsforholdenes, og da særlig Lønforholdenes, almindelige Stilling til enhver Tid og sammentræder saa ofte det skønnes fornødent, efter Indkaldelse af Formanden for under hans Ledelse at drøfte den foreliggende Situation.

Stk. 3. Forligsinstitutionen er berettiget til af enhver Arbejdsgiverorganisation eller Virksomhed og Arbejderorganisation at forlange sig tilsendt Eksemplarer af enhver mellem disse Parter sluttet kollektiv Overenskomst.

Stk. 4. Det paahviler derhos enhver enkeltstaaende Arbejdsgiver og enhver Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation at tilstille Forligsinstitutionen Varsler om Arbejdsstandsninger, for saa vidt det opstaaede Stridsspørgsmaal ikke efter Sagens Natur hører hjemme til Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret. For de Organisationer, der er underkastet Septemberforligets Varselsbestemmelser, er det dog tilstrækkeligt at tilstille Forligsinstitutionen Afskrift af et udstedt 2det Varsel.

Stk. 5. Forligsmændene afgør ved en for hvert Kalenderaar fastsat Forretningsorden eller i hvert enkelt Tilfælde, i hvilke Arbejdsforhold hver enkelt af de tre Forligsmænd i paakommende Tilfælde skal mægle. Den af en Forligsmand optagne Mægling gennemføres af ham uden Medvirkning af de andre Forligsmænd (jfr. dog § 5) og føres af ham til Afslutning, selv om det Tidsrum, for hvilket han er udnævnt, er udløbet.

Stk. 6. Forligsinstitutionen indgiver aarlig Indberetning om sin Virksomhed til Socialministeren.

§ 3.

Stk. 1. Naar der er Grund til at befrygte Arbejdsstandsning, eller Arbejdsstandsning er indtraadt, og den Forligsmand, under hvem paagældende Sag hører (jfr. § 2, Stk. 5), tillægger Stridens Virkninger og Omfang samfundsmæssig Betydning, kan han — for saa vidt Forhandlingerne mellem Parterne i Henhold til de mellem dem vedtagne Bestemmelser er ført og fra en af Siderne erklæret afsluttet uden Resultat — af egen Drift eller paa Foranledning af en af Parterne indkalde de stridende Parter til Forhandling. Parterne bestemmer selv, ved hvem de vil lade sig repræsentere, dog maa det ikke være ved nogen uden for de respektive Organisationer, Hovedorganisationer eller Virksomheder staaende Person.

Stk. 2. Det er Parternes Pligt at efterkomme Forligsmandens Indkaldelse.

Stk. 3. Naar Forligsmanden har besluttet at mægle eller mægler til Hindring af en truende Arbejdsstandsning, kan han paa hvilket som helst Tidspunkt før eller under Forhandlingerne som Betingelse for Mæglingen stille Krav til Parterne om, at Arbejdsstandsningen ikke iværksættes, forinden Forhandlingerne af Forligsmanden er erklæret for afsluttet. Kravet kan dog højst omfatte et Tidsrum af en Uge og kan under samme Arbejdsstrid kun stilles een Gang.

§ 4.

Stk. 1. Forligsmanden er under Forhandlingerne med Parterne berettiget til at gøre Henstillinger om Indrømmelser, som maatte synes hensigtsmæssige for Stridens fredelige Afslutning.

Stk. 2. Hvis Forligsmanden under en Mægling faar den Opfattelse, at de mellem Parterne foreliggende Stridsspørgsmaal eller nogle af disse enten ikke har været undergivet nogen egentlig Realitetsforhandling mellem Parterne eller paa Grund af deres specielle faglige Karakter bør søges forhandlet til Ende direkte mellem Parterne, kan Forligsmanden forlange saadan Forhandling optaget og nægte at fortsætte Mæglingen, forinden denne Forhandling har fundet Sted. Forligsmanden bestemmer Tidsfristen, inden hvis Udløb Forhandlingerne skal være afsluttet.

Stk. 3. Naar Forligsmanden finder det formaalstjenligt, kan han fremsætte et Mæglingsforslag, som dog ikke uden hans Samtykke maa offentliggøres, saa længe ikke begge Parters Svar paa Mæglingsforslaget foreligger. Inden Forligsmanden fremsætter sit Mæglingsforslag, skal han med Hensyn til Forslagets formelle og tekniske Side raadføre sig med Repræsentanter for hver af Parterne, og hvis Parterne tilhører en Hovedorganisation, tillige med en Repræsentant for hver af Hovedorganisationerne.

Stk. 4. Forligsmanden bestemmer efter Samraad med Parterne Fristen for Afgivelse af Svar paa Mæglingsforslaget med Hensyn til Vedtagelse eller Forkastelse.

§ 5.

For saa vidt en foreliggende Arbejdsstrid efter Forligsmændenes Skøn er af vidtrækkende samfundsmæssig Betydning, kan de beslutte, at Mæglingen i Striden udføres af alle tre Forligsmænd i Forening. Saadan Beslutning meddeles de interesserede Organisationer (Hovedorganisationer) eller Virksomheder, og i de Forhandlinger, som derefter finder Sted, deltager alle tre Forligsmænd. Formanden fører Forsædet under Forhandlingerne.

§ 6.

Stk. 1. Naar der under en Strid, som har givet en Forligsmand Anledning til at træde til efter § 3, opstaar Uenighed om Løn, Arbejdstid, Overarbejde o. lign., og den rette Erkendelse af, hvorledes de faktiske Forhold i denne Henseende har været, skønnes at være af Betydning for Stridens Afgørelse, er Forligsmanden berettiget til at afæske Parterne Erklæringer herom.

Stk. 2. For saa vidt disse Erklæringer synes ham usikre eller ikke tilstrækkelig oplysende, har Forligsmanden Ret til at begære Vidneforklaring optaget ved Den faste Voldgiftsret.

Stk. 3. Forligsmanden har under disse Vidneafhøringer for Voldgiftsretten Ret til at være til Stede og kan vedrørende de i Stk. 1 nævnte Forhold begære saadanne yderligere Spørgsmaal stillet til Vidnerne, som disses Udsagn maatte give Anledning til.

§ 7.

Stk. 1. Naar et Mæglingsforslag underkastes Afstemning inden for en Organisation, maa det kun forelægges i Forligsmandens Affattelse, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer. Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Naar Afstemningsresultatet foreligger, skal Organisationen uden Ophold give Forligsmanden skriftlig Meddelelse om, hvor mange Ja-Stemmer og hvor mange Nej-Stemmer der er afgivet, saavel som om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer. Før en Afstemning finder Sted, skal Organisationen saa vidt gørligt drage Omsorg for, at alle stemmeberettigede Medlemmer faar Adgang til at gøre sig bekendt med Mæglingsforslaget i dets Helhed.

Stk. 2. Opgørelsen af Resultatet af en Urafstemning finder Sted efter nedennævnte Regler:

Et Mæglingsforslag anses for forkastet, naar over 50 pCt. af de stemmedeltagende har stemt imod Forslaget og mindst 75 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer har deltaget i Afstemningen. For hver Procent (Point), hvormed Stemmeafgivningsprocenten ligger under 75, skal den til Forkastelse nødvendige Procent af de afgivne Stemmer forhøjes med ½.

Har Stemmedeltagelsen ikke andraget 25 pCt. af de stemmeberettigedes Antal, anses Forslaget som vedtaget.

Blanke og andre ugyldige Stemmesedler medregnes ikke ved Opgørelsen.

Stk. 3. Om Stemmeresultaterne, saaledes som de fremkommer i Afdelingerne, Forbundene eller Hovedorganisationen, maa intet offentliggøres eller meddeles, før Forligsmanden har offentliggjort Hovedresultatet.

§ 8.

Stk. 1. Naar der foreligger en Konfliktsituation, omfattende flere Fag, og Forligsmanden skønner, at denne kun kan løses under eet, kan han i de af ham til Konfliktsituationens samlede Løsning stillede Mæglingsforslag bestemme, at disse delvis eller fuldt ud skal betragtes som en Helhed, uanset, hvorledes de Fag, der er inddraget i Konflikten, er organiseret (som selvstændige Fagforeninger, Fagforbund eller Arbejdsgiverorganisationer eller indordnede som Medlemmer af en Sammenslutning af Fagforeninger, Fagforbund eller Arbejdsgiverorganisationer).

Stk. 2. Til Afgørelse af, om et saadant Mæglingsforslag er vedtaget eller forkastet, kan Forligsmanden forlange, at der skal foretages en Sammenlægning af Resultaterne for de forskellige inddragne Fag, og de stillede Forslag skal da betragtes som vedtaget, hvis der som Helhed foreligger et Flertal for Vedtagelsen. Ved Udregningen heraf skal i Tilfælde af Urafstemning denne lægges til Grund, medens, hvor Afgørelsen er truffet af en kompetent Forsamling, Afstemningen inden for denne skal benyttes som Fordelingsgrundlag. I de Tilfælde, hvor der inden for Afstemningsomraadet anvendes baade Urafstemning og Afgørelse ved kompetent Forsamling, beregnes Stemmeafgivningen saaledes: Man udregner, hvor stor Stemmeafgivningsprocenten har været for de Afstemningsomraader som Helhed, hvor Urafstemning anvendes. Det samlede Medlemstal inden for det Omraade, hvor Afgørelsen træffes af en kompetent Forsamling, reduceres herefter i Forhold til den udfundne Stemmeafgivningsprocent inden for Urafstemningsomraadet, dog saaledes, at der ikke herved regnes med en lavere Stemmeafgivningsprocent end 50. Det saaledes reducerede Medlemstal fordeles mellem Ja- og Nej-Stemmer i samme Forhold som de paa den kompetente Forsamling afgivne Stemmer, og de herved fremkomne Stemmetal sammenlægges derefter med Stemmetallene fra Urafstemningsomraadet.

Stk. 3. For Organisationer under Arbejdsgiverforeningen udregnes Stemmevægten efter de hidtil gældende Regler. Hvor Organisationer under Arbejdsgiverforeningen og Organisationer uden for denne er interesseret i samme Forslag, udregnes Stemmevægten efter den af den paagældende Organisations Medlemmer i det nærmest forudgaaende Kalenderaar udbetalte Arbejdsløn.

§ 9.

Det er forbudt at udstede Erklæringer eller føre Vidner om, hvad der af Parterne oplyses eller foreslaas under de af en Forligsmand ledede Forhandlinger, medmindre dette vedtages af begge Parter, og det drejer sig om Bestanddele af Forliget.

§ 10.

Stk. 1. Overtrædelse af denne Lovs Bestemmelser straffes med Bøde eller Hæfte indtil 3 Maaneder, for saa vidt ikke højere Straf i Henhold til den øvrige Lovgivning er forskyldt.

Stk. 2. Ved Paadømmelsen af Sager vedrørende Overtrædelse af de i § 4, Stk. 3, og i § 7, Stk. 3, indeholdte Forbud mod Offentliggørelse eller Meddelelse anses det som en meget skærpende Omstændighed, at Meddelelse er tilflydt Offentligheden, ogsaa selv om dette sker gennem Pressen i Form af »Forlydender«.

Stk. 3. Bøder, der idømmes efter nærværende Lov, tilfalder Statskassen.

§ 11.

Stk. 1. Udgifter til Lønninger, Kontorhold m. v. udredes af Staten ved Bevilling paa de aarlige Finanslove eller ved særlig Lov.

Stk. 2. Enhver Tvist om Forligsmændenes Kompetence kan indankes til Den faste Voldgiftsrets Afgørelse.

§ 12.

Denne Lov træder i Kraft straks. Samtidig bortfalder Lov Nr. 37 af 28. Februar 1927 om Mægling i Arbejdsstridigheder.

Overenskomstsituationen.

(Februar 1934).

Efter at samtlige Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder i Henhold til Beslutningen paa Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelsesmøde d. 20. Oktober f. A. havde opsagt alle de Overenskomster som kunde opsiges til Ophør i Løbet af 1934, hørte vi ikke noget fra Arbejdsgiverforeningen, før vi den 19. Januar modtog en Henstilling om at drøfte Overenskomstopsigelserne og Betingelserne for en Forlængelse af Overenskomsterne.

Arbejdsgiverforeningens Henstilling havde følgende Ordlyd:

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Den 20. Oktober f. A. tilstillede vi det ærede Forretningsudvalgs Formand en Afskrift af den af vort Forretningsudvalg samme Dag vedtagne Resolution — et Eksemplar vedlægges*) — i hvilken det paalægges de af vore Organisationer og Enkeltvirksomheder, hvis Overenskomster var holdt i Kraft ved Loven af 31. Januar f. A., at opsige disse.

Dansk Arbejdsgiverforening foretog dette Skridt for, saaledes som nævnt i Resolutionen, paa alle Omraader at skaffe Arbejdsgiverne den nødvendige Bevægelsesfrihed overfor Forholdenes Udvikling i de kommende Maaneder, bl. a. for at muliggøre, at Gennemførelsen af en Løntilpasning kom til at omfatte et saa stort Omraade som muligt, idet vi var og stadig er af den Opfattelse, at den sundeste Fremgangsmaade — den i det lange Løb baade for Arbejdere og Arbejdsgivere rigtige Vej til Produktionens Genopbygning — findes i en rimelig Tilpasning af de nugældende høje Lønninger, som tilknytter sig en Dyrtidsperiode, som ligger mange Aar tilbage og ikke staar i noget som helst rimeligt Forhold til det Prisniveau, som vi nu lever under.

Hvad der imidlertid nu i første Række paakræver en Løsning er vort Krav om, at vore Medlemmer maa sættes i Stand til — hvad Arbejdslønnen angaar — at kunne konkurrere paa lige Fod med de uorganiserede Arbejdsgivere. Lige siden Fagforbundene i 1930 under kraftigt synkende Konjunkturer opnaaede betydelige Lønforbedringer, der kun i meget ringe Grad udlignedes ved de spredte beskedne Nedsættelser i 1931, har vore Medlemmer været meget vanskeligt stillet, navnlig i 1933 efter Lockoutlovens Vedtagelse er Forholdene blevet katastrofale, og en forsvarlig Løsning af hele dette Spørgsmaal er derfor bydende nødvendig.

Vi har faaet Meddelelse om, at flere af vore Organisationer har søgt at faa Forhandlinger i Gang med de modstaaende Fagforbund, uden at dette er lykkedes. Vi erfarer nu, at Aarsagen hertil er den, at det ærede Forretningsudvalg har udsendt et Cirkulære, hvori det henstilles til Organisationerne ikke at indlade sig i Forhandlinger med Arbejdsgiverne, før et Formandsmøde eller Repræsentantskabsmøde har trukket Linierne op for Arbejdernes Stilling til Overenskomstsituationen. Under disse Forhold anser vi det for haabløst at opfordre vore Organisationer til at optage fagvise Forhandlinger, hvorfor vi foreslaar, at der snarest belejligt afholdes et Møde mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg til Drøftelse af den foreliggende Overenskomstsituation.

P. F. V.:
Julius Madsen.
/Carl Plum.

Vort Forretningsudvalg vedtog at imødekomme Henstillingen, og den 25. Januar afholdtes saa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningens Lokaler, paa hvilket de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg gennemdrøftede hele Overenskomstsituationen; men da man ikke naaede til noget Resultat enedes man om paa et senere Tidspunkt at genoptage Drøftelserne.

Den 26. Januar holdt Arbejdsgiverforeningen paany Hovedbestyrelsesmøde, hvor der vedtoges en saalydende Vedtagelse:

»Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse er blevet gjort bekendt med den Drøftelse af Overenskomstsituationen, som den 25. Januar d. A. fandt Sted mellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg — herunder vort Forretningsudvalgs Krav om, at der gennemføres betryggende Foranstaltninger til at faa stillet Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemmer lige i Konkurrencen med de udenforstaaende Arbejdsgivere — og De samvirkende Fagforbunds Tilbud om uændret Forlængelse af samtlige Overenskomster endnu et Aar.

Hovedbestyrelsen maa afvise dette Tilbud om generel Forlængelse af alle Overenskomster og fremhæver Nødvendigheden af, at der hos de Grupper af vore Medlemmer, som i særlig Grad er ud-

*) Resolutionen findes gengivet i »Arbejderen« Nr. 8 30. Aargang.

sat for en haardhændet Konkurrence fra uorganiserede Arbejdsgiveres Side, finder en Løntilpasning Sted, hvad den store Forskel, der eksisterer mellem den Løn, der ydes efter vore Tariffer, og den, de uorganiserede Arbejdsgivere betaler, kræver. Hovedbestyrelsen paalægger derfor Forretningsudvalget at opfordre De samvirkende Fagforbund til at optage Forhandlinger om en saadan Løntilpasning og andre Foranstaltninger egnede til Afhjælpning af eksisterende uheldige Forhold.«

Efter at have drøftet denne Vedtagelse tilsendte vi den 29. Januar Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiverforening en saalydende Skrivelse:

Vi har modtaget det ærede Forretningsudvalgs Skrivelse af 26. ds. og Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelses Vedtagelse af s. D. og skal hertil bemærke, at vi, i Tilslutning til Aftalen ved sidste Fællesmøde, er villige til at deltage i en fortsat Drøftelse af Situationen, men maa paa det bestemteste tage Afstand fra at være bundne af de i Vedtagelsen angivne Retningslinier.

P. F. V.:
Vilh. Nygaard.
/Chr. Brun.

Der blev saa den 1. Februar afholdt et nyt Forhandlingsmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvorunder hele Overenskomstsituationen atter gennemdrøftedes; men da det konstateredes, at Parterne var saa langt fra hinanden, skiltes man uden at aftale noget nyt Møde.

To Dage efter — den 3. Februar — holdt Arbejdsgiverforeningen paany Hovedbestyrelsesmøde, paa hvilket det vedtoges at udsende et saalydende 1. Lockoutvarsel:

»Vor Hovedbestyrelse er i sit Møde D. D. blevet gjort bekendt med Resultatet af den Forhandling, der i Henhold til Hovedbestyrelsens Resolution af 26. Januar d. A. afholdtes mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg d. 1. ds.

Det ærede Forretningsudvalg gentog her sit Tilbud om en generel Forlængelse af alle Overenskomster uden Ændringer, men afviste vore Ønsker om Forhandling, saafremt man opretholdt Kravet om en Løntilpasning for de Grupper af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, som er udsat for en haardhændet Konkurrence fra uorganiserede Arbejdsgiveres Side.

Hovedbestyrelsen maa imidlertid kræve, at hele Overenskomstsituationen løses paa en for vore Medlemmer tilfredsstillende Maade. Den anser det for en Nødvendighed, at de af os krævede Forhandlinger føres, og at der gives Fagene Tilladelse til uden Hindringer at tale sig til Rette om en rimelig Tilpasning, hvor Forholdene begrunder en saadan. For at opnaa dette maa vi derfor anvende de Midler, gældende Retspraksis henviser os til, og vi maa derfor tilstille det ærede Forretningsudvalg vort Varsel om Frigørelse for de løbende Overenskomster.

Vi tillader os derfor at meddele, at vi agter at forelægge vor kompetente Forsamling Forslag om, at der iværksættes Arbejdsstandsning over for Medlemmer af Forbund tilsluttet De samvirkende Fagforbund i det Omfang, den kompetente Forsamling i øvrigt maatte fastsætte.«

P. F. V.
Julius Madsen.
/Carl Plum.

Denne Skrivelse blev behandlet af vort Forretningsudvalg paa dettes Møde den 7. Februar. — Efter Mødets Afslutning blev der i anbefalet Forsendelse sendt Dansk Arbejdsgiverforening et saalydende 1ste Strejkevarsel:

Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiverforening.

I Skrivelse af 3. Februar meddeler det ærede Forretningsudvalg, at Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse har besluttet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Forbund, der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund i det Omfang den kompetente Forsamling maatte fastsætte.

I denne Anledning skal vi, uden iøvrigt at komme ind paa den i Skrivelsen anførte Motivering for Beslutningen, tillade os at meddele, at vort Forretningsudvalg paa sit i Dag afholdte Møde har besluttet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der — til Varetagelse af vore Medlemmers Interesser — af Medlemmer af Forbund, der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, etableres Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang den kompetente Forsamling fastsætter.

P. F. V.:
Vilh. Nygaard.
/Chr. Brun.

Vi maa nu afvente 2. Lockout-Varsels Fremkomst for at se, hvor langt Arbejdsgiverforeningen agter at gaa.

Lønbevægelser og Konflikter.

Arbejdsmænd hos Murermester Gregersen, Masnedsund.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 10. November forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Murermester Gregersen i Masnedsund, der har Arbejdet ved Opførelse af en Pumpestation i Køng Mose, havde etableret Arbejde i to-Holdsdrift. Da saavel Etablering af Skiftehold som den Betaling Gregersen yder er i Strid med Overenskomsten forlangtes der Efterbetaling og Bod.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Sagen vil nu blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatørfirmaet Laur. Skov, Vejle.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 13. November forhandledes om en af Sammen-

slutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark fremsendt Klage over, at Elektrikernes Fagforening i Vejle paa en mod Overenskomsten stridende Maade har grebet ind ved Fastsættelsen af Lønforholdene hos Installatørfirmaet Laur. Skov, Vejle.

Sagen forligtes ved, at Dansk Elektrikerforbund indbetaler 150 Kr. til Jernindustriens Sammenslutning, der i Samraad med Installatør Skov lader Beløbet gaa videre til et velgørende Formaal i Vejle.

Kvindelige Arbejdere hos Firmaet Alfr. Benzon.

Den 14. November d. A. forhandledes i Arbejdsgiverforeningen om en Uoverensstemmelse mellem Kvindeligt Arbejderforbund og Firmaet Alfr. Benzon, der havde opsagt 7 kvindelige Arbejdersker, formentlig fordi de havde indmeldt sig i Forbundet.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Bagere hos Bagermester L. Schou, Søborg.

Den 16. November afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund over, at Bagermester L. Schou, Søborg, i længere Tid havde underbetalt en hos ham arbejdende Svend, Villy Petersen, der nu er afskediget.

Det lykkedes ikke at opnaa Enighed om Afviklingen af dette Forhold, hvorfor Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Murermester A. Olsen, Hørsholm.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 17. November forhandledes om en af Centralforeningens Afdeling for Murermestre i Nordsjælland fremsendt Klage over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Hørsholm havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning hos Murermester A. Olsen ved et Nedbrydningsarbejde i Hørsholm.

Ved Mødet hævdede Forbundet, at der ikke var aftalt nogen Overenskomst for det paaklagede Arbejde, og at Arbejderne af den Grund ikke var pligtige til at give Varsel om Arbejdsstandsning. Der var i det foreliggende Tilfælde slet ikke Tale om Strejke, idet Forholdet var, at Arbejderne var blevet vist bort fra Arbejdspladsen, da de havde forlangt Arbejdet betalt med den Timeløn, der for tilsvarende Arbejde betaltes i København.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen har nu indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret (se Sag Nr. 1873).

Jord- og Betonarbejdere hos Odense Kommune.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 23. November forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Odense Kommune havde modsat sig, at der optoges Forhandling om et af Forbundets Odense Afdeling forlangt Tillæg for Arbejdet ved et Rensningsarbejde ved Eiby og for Oprensning af Vandløb m. v.

Da Vægringen om Forhandling er et Brud paa de i Overenskomsten fastsatte Bestemmelser om Mægling, forlangtes der Bod for det begaaede Overenskomstbrud.

Paa Mødet, hvori deltog Repræsentanter for Odense Byraad, enedes man om at henvise de faglige Spørgsmaal til Afgørelse ved faglig Voldgift, og Klagen over Tilsidesættelse af Normens Frister forbeholdt Arbejderne sig at indbringe for Den faste Voldgiftsret.

Typografer hos Firmaet C. W. Obel, Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 28. November forhandledes om en af Dansk Typografforbund fremsendt Klage over, at Firmaet C. W. Obel, Aalborg, i dets Trykkeri-Afdeling ikke anvendte den i Overenskomsten fastsatte Bestemmelse om, at der til Betjening af Rotationsmaskiner skulde beskæftiges en faglært Trykker.

Fællesmødet afsluttedes med, at Forbundets Krav henvistes til Afgørelse ved Fagets Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Haderslev.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 5. December forhandledes om en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer fremsendt Klage over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling H i Haderslev til Trods for Bestemmelsen i Overenskomsten havde stillet Mandskab til Losning af Kalkmel fra M/S »Bertha Louise«, og at Medlemmerne havde iværksat Arbejdsvægring ved Damperen »Ellensborg«.

Forbundet forelagde skriftligt Bevis for, at de havde været beføjet til at stille Mandskab til Losning af M/S »Bertha Louise«, og hvad Arbejdsvægringen ved Damperen »Ellensborg« angik, var Aarsagen fornærmende Udtalelser af Arbejdsformanden.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Hattearbejdere hos A/S Københavns Hattefabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 11. December blev der oprettet en Overenskomst mellem Dansk Hatte- og Buntmagerforbund og A/S Københavns Hattefabrik, i hvilken Overenskomst der fastsattes Akkordpriser for saavel mandlige som kvindelige Arbejdere.

De almindelige Bestemmelser fastsættes efter de Overenskomster, der er bestaaende mellem Forbundet og de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer.

Havnearbejdere i København ved Losning af S/ »Friedeborg«.

Ved et Fællesmøde den 3. Januar behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over at Havnearbejderne ved Losning af Trælast fra S/ »Friedeborg« havde nægtet at lade afmønstre 2 Mand, og at der for en ekstra Lossedag under Protest var udbetalt Kr. 14,73 pr. Mand, hvilket Beløb nu krævedes tilbage.

Der opnaaedes ikke paa Mødet noget Resultat,

og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling ved Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1890.)

Smede og Maskinarbejdere paa Odense Staalskibsværft.

Ved Fællesmøder afholdt den 18. og 29. Decbr. behandledes en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over, at A/S Odense Staalskibsværft havde ændret ved de bestaaende Priser for Skibsbygger-Akkorderne.

Paa Mødet søgtes opnaaet Enighed om nye Priser for Arbejde, ved hvilke der var foretaget Forbedringer af Hjælpemidlerne, men der opnaaedes ikke Enighed, og Klage er derefter indbragt for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1889.)

Snedkere hos Firmaet Christiansen & Brusen.

I Anledning af en Klage fra Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyn over, at Snedkerforbundets Afdeling i Aarhus skulde have forbudt sine Medlemmer at gaa i Arbejde hos Firmaet Snedkermestrene Christiansen & Brusen under en bestemt Timeløn, afholdtes den 4. Januar et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor det imidlertid ikke lykkedes at onpaa Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig derfor at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Træindustriarbejdere hos A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger.

I Anledning af en Klage fra Træindustriarbejderforbundet over at A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger havde antaget en Maskinsnedker som arbejdende Formand og med denne oprettet en Kontrakt, der kun indeholdt Bestemmelse om 1 Maaneds Opsigelse, men intet om Arbejdstid eller Formandsbeføjelser, afholdtes den 14. Dec. et Fællesmøde, hvor det ikke lykkedes at opnaa Enighed, og Forbundet har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1884.)

Arbejdsmænd paa Rahbekkeværket paa Bornholm.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 6. Januar forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Protest imod Lovligheden af et af Dansk Arbejdsmands Forbund fremsendt Strejkevarsel overfor Rahbekkeværket paa Bornholm.

Anledningen til Strejkevarslets Fremsendelse var at Rahbekkeværket, der opfører en Fabriksbygning i Jernbeton, havde vægret sig ved at betale dette Arbejde efter Entreprenøroverenskomsten, men hævdede kun at ville betale den paa Værket alm. gældende Arbejdsmandsløn.

Ved Mødet vekslede forskellige Forslag, uden at der om disse opnaaedes Enighed.

Resultatet af Mødet blev, at Værket indgik paa under Protest at betale den krævede Løn, hvorefter Strejken aflystes.

Arbejdsgiverforeningen meddelte, at man vilde indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatør Rilum, Helsingør.

Ved et Fællesmøde den 16. Januar behandledes en af Dansk Arbejdsgiverforening fremsendt Protest imod en af Dansk Elektrikerforbund fremsendt Meddelelse om, at Forbundet frasagde sig Ansvaret overfor eventuelle Arbejdsvægringer, der foranlediges ved Installatør Rilums usømmelige Optræden overfor Forbundets Medlemmer. Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling til Sagens videre Behandling.

Dansk Litografforbunds Klage over Litograflauget.

Ved et Fællesmøde den 18. Januar behandledes en af Litografforbundet overfor Litograflauget rejst Klage over at der fra Laugets Side finder en ulovlig Paavirkning Sted ved Fastsættelse af personlige Lønninger. — Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Sagen vil nu blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Anker Heegaard, Frederiksværk.

I Anledning af en Klage over, at Dansk Arbejdsmands Forbund skulde have iværksat Blokade overfor A/S Anker Heegaard, Frederiksværk, fordi Aktieselskabet ikke vilde betale en højere Timeløn for Arbejde ved et Opgravningsarbejde, afholdtes den 8. Januar et Fællesmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes. Arbejdsgiverforeningen har derefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1894.)

Formere og Støberiarbejdere paa Maskinfabrikken »Nakskov«.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. Januar forhandledes om en af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark fremsendt Klage over, at Formerforbundets Afdeling i Nakskov skulde have iværksat Blokade overfor Maskinfabrikken »Nakskov«.

Paa Mødet erkendte man, at den iværksatte Aktion var i Strid med Overenskomsten og til fuld Afgørelse af Sagen indgik Forbundet paa at betale 150 Kr.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Dansk Alfa Laval.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Januar behandledes en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Smedeforbundets Anvisningskontor havde stoppet Anvisningen af Arbejdskraft til A/S Dansk Alfa Laval, fordi der ikke ved en Række Forhandlinger var opnaaet Enighed om Timelønnens Størrelse.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at klage til Den faste Voldgiftsret over den ulovlige Blokade.

Kvindelige Arbejdere hos Firmaet Alfr. Benzons Fabrikker.

Efter at Kvindeligt Arbejderforbund havde fremsendt Strejkevarsel overfor Firmaet Alfred Benzons Fabrikker forsaavidt angaar de kvindelige Arbejdere, der ikke er omfattet af Overenskomsten, afholdtes den 17. Januar et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Paa Mødet nægtede Arbejdsgiverne at medvirke til overenskomstmæssige Forhold for de paagældende Kvinder, og Konflikten traadte derfor i Kraft den 18. Januar.

Keramikere (Porcelænsmalere) paa Fabrikken »Norden«.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen 15. Januar forhandledes om en af Keramisk Forbund fremsendt Klage over, at Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri havde modsat sig, at der afholdtes et Mæglingsmøde angaaende Porcelænsfabrikken »Norden«s Fradrag i Lønnen for de paa Fabrikken beskæftigede kvindelige Porcelænsmalere, fordi Arbejdet var utilfredsstillende.

Paa Mødet enedes man om, at der skulde afholdes et Mæglingsmøde om den foretagne Lønreduktion.

Arbejdsmænd hos A/S Københavns Bunkerkul-Depot.

Paa et Fællesmøde den 12. December behandledes nogle Uoverensstemmelser om Beregningen af Mindstebetalingen hos A/S Københavns Bunkerkul-Depot.

Det lykkedes ikke at opnaa Enighed, og saavel Dansk Arbejdsmands Forbund som Arbejdsgiverforeningen har derefter indgivet Klage til Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1878 og 1879.)

Havnearbejdere ved Losning af Trælast fra S/ »Gun« og S/ »Atlas«.

I Anledning af en Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn over 2 Uoverensstemmelser ved Losning af Trælast til A/S Harald Kjærs Trælast-Import fra S/ »Gun« og S/ »Atlas« afholdtes den 15. December et Fællesmøde, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne har herefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1885.)

Smede og Maskinarbejdere hos Firmaet Edmund Nielsen, Hobro.

I Anledning af en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund uvarslet havde etableret Arbejdsstandsning overfor Firmaet Edmund Nielsen, Hobro, afholdtes den 13. December et Fællesmøde, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverforeningen har derfor indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret. (Se Sag Nr. 1888.)

Arbejdsmænd hos A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri.

Ved et Fællesmøde den 15. Januar behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over en af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer hos A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri etableret Arbejdsstandsning.

Der opnaaedes ikke Enighed paa Mødet, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder hos A/S Glud & Marstrand.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 13. Januar behandledes en Klage fra Jern- og Metalindustriens Sammenslutning over, at 65 af Kvindeligt Arbejderforbunds Medlemmer uden Varsel havde nedlagt Arbejdet i Emailleafdelingen hos A/S Glud & Marstrand, fordi Aktieselskabet umiddelbart efter Nytaar 1934 havde indført et nyt Kontrolsystem, der efter Arbejderskernes Opfattelse vilde forringe deres Akkordfortjeneste ganske betydeligt.

Fællesmødet sluttede med, at de fremmødte Repræsentanter for saavel Forbundet som dets Afdeling og de strejkende Kvinder gav Tilsagn om at ville forsøge paa at faa Arbejdet genoptaget den 15. Januar, hvorefter Sammenslutningen gav Tilsagn om, at der s. D. om Eftermiddagen Kl. 3 afholdtes et Mæglingsmøde, der skulde behandle et af Arbejderskerne fremsat Krav om Erstatning for det Tab af Fortjeneste, det nye Kontrolsystem paaførte dem.

Imidlertid genoptoges Arbejdet ikke den 15. Januar og Arbejdsgiverforeningen indbragte derefter Klage for Den faste Voldgiftsret.

Sagen, der fik Nr. 1893, procederedes ved Retten den 19. Januar og umiddelbart efter Proceduren blev der afsagt en foreløbig Kendelse gaaende ud paa, at Arbejdsstandsningen havde været ulovlig og at Arbejdet skulde genoptages den paafølgende Eftermiddag.

Denne Kendelse blev imidlertid ikke efterkommet, idet Arbejdet først genoptoges Tirsdag den 23. Januar og Arbejdsgiverne fremsendte derfor Kontinuationsklage.

I Rettens endelige Kendelse, der blev afsagt d. 23. Januar, udtales, at dette Forhold maa anses for en skærpende Omstændighed, og at der herefter vil være at paalægge Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 5 solidarisk med de 65 i Strejken deltagende Arbejdersker en Bod paa 3250 Kr., dog saaledes, at Ansvaret for hver enkelt af Arbejderskerne begrænses til 50 Kr.

Efter at Arbejdet var genoptaget Tirsdag den 23. Januar blev der afholdt Mæglingsmøde angaaende Kontrolsystemet, og efter den foreliggende Indberetning lykkedes det der at opnaa en for Arbejderskerne tilfredsstillende Ordning.

Kvindelige Arbejdere paa Geismars Dampvaskeri.

Paa et Møde den 22. November d. A. behandledes en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at Geismars Dampvaskeri til Pakning anvendte en yngre og lavt lønnet Kontordame, medens den hidtidige Pakkerske ved andet Arbejde lønnedes med en lavere Løn.

Der opnaaedes paa Mødet Enighed om, at det paaklagede Forhold ændres i Overensstemmelse med Forbundets Krav.

Arbejdsmænd hos Vognmand Jørgensen, Usserød.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 4. September behandledes en Klage over, at Chauffører hos Vognmand Jørgensen, Usserød, i Strid med Overenskomsten var aflønnet delvis med Kost og Logi.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Sagen blev indbragt for Den faste Voldgiftsret (Sag Nr. 1825).

Kort forinden Sagen skulde til retslig Behandling, blev den ordnet ved et nyt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Den faste Voldgiftsret.

Efter Repræsentantskabets Afstemning er Sekretær i Dansk Arbejdsmands Forbund Robert Nielsen valgt som Dommer-Suppleant til Den faste Voldgiftsret i Stedet for Forretningsfører V. S. Petersen.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1822.

Havnearbejdere i Aarhus ved Indladning af Olie i M/S »Tilly«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Oktober 1933 i Sag Nr. 1822: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havns Vegne mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og Forbundets Afdeling, Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havns Vegne indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og Forbundets Afdeling, Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus, for Brud paa Loven af 31. Januar 1933, den gældende Overenskomst og Septemberforligets Pkt. 2.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Lørdag den 6. Maj 1933 Kl. 13½ paabegyndtes i Aarhus Havn A/S Aarhus Oliefabrik Indladning af 225 Fade Olie med en samlet Vægt af 127 Tons i M/S »Tilly«. Sejleren, der er paa 220 Tons d. w., skulde selv udføre det indenbords Arbejde, i hvilket Tilfælde det paamønstrede Mandskab til Arbejdet i Land erholder et Tillæg paa 15 pCt. af den for Bord- og Landarbejdet fastsatte Takst i Henhold til Overenskomstens almindelige Bestemmelsers § 39, Punkt 2, der er saalydende:

»Det er en Forudsætning for de fastsatte Akkordtakster, at Havnearbejderne udfører Arbejdet om Bord i alle Fartøjer paa over 200 Tons d. w. Skulde et Fartøj bestemt vægre sig ved at lade Havnearbejderne udføre det indenbords Arbejde, forhøjes Betalingen for Arbejdet i Land med 15 pCt. for den for Bord- og Landarbejdet fastsatte samlede Takst.

Delvist Bordarbejde kan ikke finde Sted.

Fra nærværende Bestemmelse er undtaget Trælastskibe«.

Efter Klagernes videre Fremstilling havde vedkommende Stevedore-Kompagni, der paa det Tidspunkt ikke var bekendt med Størrelsen af »Tilly«s Tonnage, til Udførelse af Arbejdet i Land antaget to Havnearbejdere, der overensstemmende med, hvad der sædvanligt var Tilfældet ved Sejlere, skulde lønnes med Dagløn. Arbejderne, der i Løbet af Dagen blev opmærksom paa, at »Tilly«s Tonnage var 220 Tons, og som derfor gik ud fra, at de arbejdede paa Akkord, opfordrede om Eftermiddagen Kaptajnen til at tage en Mand om Bord for at fremskynde Arbejdet, hvad Kaptajnen, der var ubekendt med Overenskomsten, indvilligede i, hvorefter han antog en af Arbejderne anvist paa Kajen staaende Mand, der ikke var Havnearbejder. Efter at det derpaa Mandagen den 8. Maj var oplyst, at »Tilly« var paa 220 Tons, blev der til Arbejdet i Land antaget yderligere en Mand, ligesom der for Arbejdet den 6. Maj fandt en Efterbetaling Sted i Forhold til Akkordbetaling for tre Mand, og Arbejdet fortsattes derefter uden nogen Vanskelighed i Løbet af Mandagen. Tirsdag den 9. Maj om Morgenen ved Arbejdets Paabegyndelse Kl. 7 forbød Formanden for Havnearbejdernes Fagforening imidlertid de tre Havnearbejdere, der var antaget til Arbejdet i Land, der bestod i at trille Fadene til Skibet, at fortsætte med Arbejdet under Henvisning til, at der forelaa delvist Bordarbejde, fordi der til Hjælp ved det indenbords Arbejde var antaget en Arbejder fra Land, og uden, forinden Standsningen, at have rettet nogen Henvendelse til Kaptajnen, for at faa vedkommende Arbejder fjernet. Samme Dags Formiddag Kl. 9 meddelte Fagforeningens Formand telefonisk Stevedorekompagniets Kontor det passerede, idet han paa dettes Forespørgsel om, hvorfor han ikke havde oplyst Kaptajnen om det ulovlige Forhold, indrømmede ikke at have omtalt dette for Kaptajnen. Kontoret henstillede derhos til Formanden at søge Arbejdet genoptaget til Middag, hvad Formanden lovede, hvorhos man overfor et af Formanden, som Betingelse for at faa Arbejdet genoptaget, fremsat Krav om, at der til Indladningen skulde mønstres Havnearbejdere til Arbejdet om Bord, udtalte, at dette Krav ikke kunde imødekommes. Om Eftermiddagen Kl. ca. 1½ meddelte Stevedorekompagniets egen Arbejderformand, at Arbejdet fremdeles laa stille, hvorefter man ringede til Fagforeningens Formand, der erklærede, at Arbejdet ikke blev genoptaget, før der blev antaget Arbejdere om Bord, hvilket Krav man fremdeles modsatte sig, da Skibet ikke ønskede dette, og da der ingen Uoverensstemmelse var om Arbejdsgiverens Pligt til at yde det i Land beskæftigede Mandskab den i Overenskomsten fastsatte Tillægsbetaling, ligesom den omstridte Mand om Bord havde forladt Skibet allerede om Morgenen. Arbejdet laa herefter stille hele Tirsdagen den 9. Maj og blev først genoptaget den næste Dag om Morgenen, da man, for at faa den resterende Indladning, der kun omfattede 43 Fade, fuldført, saa sig nødsaget til under Protest at imødekomme Fagforeningens Krav om Antagelse af Havnearbejdere til det indenbords Arbejde. Samme Dags Formiddag Kl. 10 sluttede Indladningen, og Ar-

bejdsgiveren afregnede da de paatvungne 6 Mand om Bord med 18 Kr. 54 Øre, hvorhos Modtageren herudover har maattet betale 110 Kr. i Liggedagspenge, fordi Skibet blev forsinket 1 Dag. Under Henvisning til foranstaaende har Klagerne — der iøvrigt har erklæret det for tvivlsomt, hvorvidt der under de foreliggende Omstændigheder kan siges at have foreligget et retsstridigt delvist Bordarbejde og i ethvert Tilfælde taget Reservation i saa Henseende — nedlagt Paastand om, *at* det statueres, at der ved den af Fagforeningens Formand udviste Optræden er begaaet Brud paa Overenskomsten, Septemberforligets Punkt 2, og Lov af 31. Januar 1933, og *at* der i den Anledning paalægges Fagforeningen en efter Rettens Skøn fastsat Bod, der tillige kan tjene til Dækning af de vedkommende Arbejdsgiver i Anledningen af Standsningen paaførte Udgifter.

De Indklagede har bestridt, at der fra Fagforeningens Side skulde forcligge nogen overenskomststridig Handlemaade, og de hævder, at Forholdet derimod er det, at der fra Arbejdsgiverside er begaaet Brud paa den gældende Overenskomst, idet de, som har overtaget Indladningen, ogsaa maa paase Overholdelse af Overenskomstens herom gældende Bestemmelser. De henviser i saa Henseende til, at der, skønt »Tilly« skulde losses som Damper, hvorefter der skulde anvendes tre Mand i Land, som skulde afregnes med Akkordbetaling, kun sattes to Mand i Land, der aflønnedes med Dagløn, hvilket Forhold først efter Paatale fra Fagforeningen blev bragt i Orden.

De Indklagede gør dernæst gældende, at der af Kaptajnen, efter at man i Løbet af Lørdagen den 6. Maj var bleven klar over Skibets manglende Evne til selv at udføre det indenbords Arbejde, gennem et nærmere angivet Mæglerfirma, som er Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn, blev mønstret en Mand til Hjælp ved Arbejdet om Bord, til Trods for, at det i den ovenfor citerede Overensstemmelse hedder, at »Delvis Bordarbejde kan ikke finde Sted«. Med dette Forhold blev Fagforeningen bekendt Mandag den 8. Maj om Aftenen. I denne Anledning indfandt Fagforeningens Formand sig den paafølgende Dags Morgen ved Arbejdets Paabegyndelse Kl. 7 i Havnen, hvor han meddelte Kaptajnen, at det var i Strid med Overenskomsten at have den ommeldte Mand om Bord, som derfor skulde sendes i Land, idet Arbejdet i modsat Fald vilde blive standset, og da Kaptajnen i grove Udtryk afviste Formanden, sagde denne til Arbejderne i Land, at disse kunde gaa hjem til Frokost. Samme Dags Formiddag Kl. ca. 8½ modtog Formanden Meddelelse om, at Kaptajnen var gaaet i Land og dér var behjælpelig med Indladningen, hvilket Formanden derefter forhindrede ved at tilkalde Statspolitiet. Naar Formanden, ogsaa efter at den omstridte Mand mellem Kl. 8 og 9 havde forladt Skibet, gjorde Arbejdets Genoptagelse betinget af, at der blev sat Mandskab fra Land om Bord, var Grunden den, at Skibet ikke med eget Mandskab kunde besørge Bordarbejdet, hvilket havde vist sig under den forudgaaende Indladning og iøvrigt ogsaa netop havde foranlediget den paagældende Mands Antagelse om Bord. Under Henvisning til alt foranstaaende, og under Anbringende af, at Betalingen af Liggedagspenge er sket frivillig til Kaptajnen og er Fagforeningen uvedkommende, og at de 18 Kr. 54 Øre ej heller vedkommer Fagforeningen, der ikke har fremkaldt Konflikten, har de Indklagede nedlagt Paastand om, at de frifindes for Klagernes Tiltale, og at Klagerne for de begaaede to Brud paa Overenskomsten idømmes en Bod, der tillige kan tjene som Dækning for de Udgifter, som de Indklagede har haft i Anledning af Arbejdsgivernes Optræden.

Det maa antages at være en Pligt for den, der overtager Indladningen af et Skib, allerede inden Arbejdets Paabegyndelse at søge klarlagt, hvorvidt Skibets Tonnage er over eller under den Tonnagegrænse, som er afgørende for, hvorvidt den ene eller den anden Overenskomstbestemmelse skal anvendes. Da imidlertid Forholdet med Hensyn til Indladningen, efter at Tonnagen Dagen efter Arbejdets Begyndelse var konstateret, straks blev overenskomstmæssig berigtiget i Henseende til baade Antallet af Arbejdere og Afregning, findes der ikke at foreligge nogen tilstrækkelig Anledning til for det paagældende Forhold at ikende nogen Bod. Det ovennævnte Mæglerfirma har benægtet, at den den 6. Maj til Hjælp ved Indladningen i Skibet anbragte Mand er antaget ved dets Mellemkomst, og da der iøvrigt ikke er tilvejebragt nogen Bevislighed for de Indklagedes i saa Henseende fremsatte Anbringende, maa der ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at den paagældende Mand er antaget paa egen Haand af Kaptajnen, eventuelt efter Henstilling fra Arbejderne i Land. Herefter og da Stevedorekompagniet den 9. Maj, efter at være gjort bekendt med det paagældende Forhold, straks var indforstaaet med Mandens Fjernelse, findes ikke heller dette Forhold — dets Retsstridighed forudsat — at give Anledning til herfor at paalægge nogen Bod. Hvad sluttelig Fagforeningsformandens Standsning af Arbejdet om Morgenen den 9. Maj angaar, maa der efter det foreliggende — uanset, hvorledes Samtalen med Stevedorekompagniets Kontor har formet sig — gaas ud fra, at han overfor Kaptajnen har udtalt, at det var i Strid med Overenskomsten at have en Mand om Bord, og at han først efter Kaptajnens Vægring ved at fjærne Manden har standset Arbejdet i Land. Selv om der imildertid gaas ud fra, at der forelaa et delvist Bordarbejde i Strid med Overenskomsten, har Formanden ikke været berettiget til, som sket, at forbyde Arbejdets Fortsættelse. Det maatte være hans Pligt først at søge det efter hans Opfattelse foreliggende overenskomststridige Forhold ændret enten ved Henvendelse til Stevedorekompagniet eller navnlig ved Henvendelse til den vedkommende Arbejdsgiverorganisation, hvorefter en Ordning maa antages at ville være opnaaet uden nogen Standsning af det gennem to Dage igangværende Arbejde. Idet Fagforeningsformanden herefter ved sin Fremgangsmaade findes at have gjort sig skyldig i Brud paa de gældende organisationsmæssige Forskrifter, og idet dernæst det af Fagforeningsformanden, som Betingelse for Arbejdets Genoptagelse, stillede Krav om, at der til Indladningen skulde mønstres Havnearbejdere

til Arbejdet om Bord, har været uhjemlet, vil Fagforeningen være at ikende en Bod, der efter Omstændighederne findes at burde bestemmes til 300 Kroner.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

De Indklagede, Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus, bør til Klagerne betale en Bod af 300 Kr. Sagens Omkostninger udreder de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1824:

Arbejdsmænd hos A/S Henkel & Co.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. Oktober 1933 i Sag Nr. 1824: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands-Forbund og dettes Afdeling, Fabrikarbejdernes Forbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Henkel & Co.s Vegne.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmands-Forbund og dettes Afdeling, Fabrikarbejdernes Forbund, indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Henkel & Co.s Vegne for Brud paa Overenskomst, forsaavidt angaar dennes Bestemmelse om Arbejdstiden.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Den 8. December 1932 blev der, efter Henstilling fra A/S Henkel & Co. mellem Selskabet og de hos dette beskæftigede Medlemmer af Fabrikarbejdernes Forbund truffet den Aftale, at den ugentlige Arbejdstid for en kortere Tid nedsættes fra 48 Timer til 40 Timer uden nogen Forhøjelse af Arbejdslønnen, — en Ordning, der altsaa for Arbejderne betød en mindre ugentlig Fortjeneste. Den paagældende Ordning, der fik Forbundets Tilslutning, var begrundet i en stærk Nedgang i Produktionen og tilsigtede at undgaa Afskedigelser. Den i Overenskomsten indeholdte Bestemmelse om Arbejdstiden er saalydende:

»Den ugentlige Arbejdstid er 48 Timer, som fordeles paa følgende Maade: De 5 første Dage i Ugen fra Kl. 7 Morgen til Kl. 4½ Em. med 2 halve Timers Spisetid. Lørdag fra Kl. 7 Morgen til Kl. 1 Em. med ½ Times Spisetid«.

I de følgende Maaneder steg — efter Klagernes videre Fremstilling — Produktionen igen, og da denne i Begyndelsen af Marts 1933 havde naaet det normale Omfang, henvendte Forbundet sig til Selskabet og henstillede, at man nu atter vendte tilbage til sædvanlig Arbejdstid, idet man gjorde opmærksom paa, at Forudsætningen for December-Aftalen havde været den da foreliggende Nedgang i Produktionen, og at denne Forudsætning altsaa nu ikke længere var tilstede. Hertil var Selskabet imidlertid uvillig, og Sagen har derefter været behandlet ved Mægling og paa Fællesmøde henholdsvis den 16. og 27. Marts uden Opnaaelse af Enighed, ligesom ogsaa et den 14. Juli afholdt Fællesmøde under Hovedorganisationernes Medvirken sluttede uden Resultat til Trods for, at det her oplystes, at Produktionen nu var større end nogensinde før, blandt andet som Følge af, at Selskabet havde indført arbejdsbesparende Maskiner. Fra 15. September har Selskabet vel genindført en ugentlig Arbejdstid af 48 Timer, men dette forandrer ikke — hævder Klagerne — det Forhold, at den etablerede ugentlige Arbejdstid har været overenskomststridig, forsaavidt angaar Tidsrummet fra Marts til 15. September. Ved Indførelse af de nye Maskiner kan Selskabet nøjes med en mindre Arbejdstid end 48 Timer, men Selskabet ser samtidig sin Interesse i at bevare den samme Arbejdsstyrke, der udgør 16 Mand. Selskabet er imidlertid ikke berettiget til ensidig at fastsætte den ugentlige Arbejdstid, som har Hjemmel i en gensidig Overenskomst, og som derfor kun kan ændres med Samtykke af den medkontraherende Organisation. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand paa, *at* den foretagne Nedsættelse af Arbejdstiden i det ovennævnte Tidsrum kendes ulovlig, og *at* der for det begaaede Brud paa Overenskomsten paalægges de Indklagede en efter Rettens Skøn fastsat Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for det Tab i Arbejdsfortjenesten, som er forvoldt de paagældende Arbejdere ved Selskabets Optræden.

De Indklagede procedere til Frifindelse. De gør gældende, at det passerede maa ses paa Baggrund af det Forhold, at der i 1932 fra mange Sider blev fremsat Krav om i videst Omfang at søge Arbejdsforholdet ordnet saaledes, at den foreliggende Arbejdsmængde fordeltes paa det størst mulige Antal Arbejdere. I December 1932 var Forholdet for A/S Henkel & Co. det, at Produktionen skulde nedsættes, ligesom man agtede at indføre arbejdsbesparende Maskiner, hvilket bevirkede, at man maatte vælge mellem enten at indskrænke Arbejdsstyrken eller at nedsætte den ugentlige Arbejdstid, hvorefter Forbundet indgik paa en Indskrænkning i den ugentlige Arbejdstid til 40 Timer. Det er vel rigtigt, at Selskabet i Marts 1933 var kommet op paa en Produktion, som svarede til den i December 1932 normale, men den indførte maskinelle Ordning har bevirket, at man har kunnet præstere den samme Produktion, og man har derfor ikke kunnet beskæftige Arbejdere enten i større Antal eller i længere Tid. Selskabet er derfor gaaet ud fra, at man ved at fortsætte som sket i Virkeligheden har handlet i Overensstemmelse med Organisationens Ønsker, og det passerede er ikke heller i Strid med Overenskomsten, idet Arbejdsgiveren maa have en Ret til ensidig, under de foreliggende Omstændigheder at nedsætte Arbejdstiden, hvilket Standpunkt finder Støtte saavel i tidligere Afgørelser af nærværende Ret som i faglige Voldgiftskendelser. Naar endelig Selskabet fra 15. September har genindført en ugentlig Arbejdstid af 48 Timer, er Grunden den, at Produktionen er steget saa stærkt, at man selv med de nye Maskiner ikke har kunnet klare sig med 40 Timer.

Det maa nu vel antages, at en Arbejdsgiver er berettiget til at foretage en Indskrænkning i Arbejdstiden under ekstraordinære Forhold, hvor driftsmæssige Hensyn gør en saadan Foranstalt-

ning paakrævet i en given Periode, saasom naar Beskæftigelsesgraden er saa væsentlig formindsket, at den fulde Arbejdsstyrke ikke kan beskæftiges i normal Arbejdstid, uden at der samtidig foreligger Omstændigheder, der under en Afvejelse af Hensynet til Arbejdernes og Virksomhedens berettigede Interesser gør det overvejende mere rimeligt og billigt at nedsætte Arbejdsstyrken, hvorved tillige bemærkes, at det maa være en naturlig Følge af Overenskomstforholdet, der tilsigter at beskytte begge kontraherende Parters Interesser, at Arbejdsgiverne under Omstændigheder, hvor Forholdene tillader det, bør søge Samraad med Repræsentanter for Arbejderne om den efter begge Parters Tarv mest hensigtsmæssige Form, under hvilken en Indskrænkning af Arbejdstiden kan ske. Efter Rettens Opfattelse ses Forholdene imidlertid ikke at have foreligget som i December 1932, da Forbundet i Marts d. A. foretog sin Henvendelse til Selskabet. Efter det oplyste maa det antages, at den i Marts d. A. foreliggende Nedsættelse af Arbejdstiden ikke bundede i Hensyn af kriseagtig Natur. Der maa efter det foreliggende gaas ud fra, at Selskabet paa det daværende Tidspunkt ved Indførelse af et nyt maskinelt Apparat havde indrettet sig teknisk paa varig Maade saaledes, at der til Maskinernes Betjening krævedes i alt væsentligt den fulde Arbejdsstyrke, medens derimod den økonomiske rationelle Udnyttelse af Maskinellet var afhængig af Arbejdstidens Længde og navnlig til den hidtidige normale Produktion kun krævede en ugentlig Arbejdstid af 40 Timer, som derfor indtil videre maatte paaregnes i alt væsentlig at ville blive den sædvanlige ugentlige Arbejdstid. Under disse Omstændigheder ses Selskabet, der har afsluttet en Overenskomst, hvorefter 48 Timer er den ugentlige Arbejdstid og derfor ogsaa under normale Forhold den sædvanlige Arbejdstid, ikke at have været berettiget til som sket ensidig at fastholde den i December f. A. paa Grundlag af ganske andre Hensyn trufne Ordning, men det maatte være Selskabets Sag, hvis denne Ordning fremdeles ønskedes opretholdt, at søge dette opnaaet ved Forhandling med Forbundet. Da Forholdet imidlertid som angivet er det, at Forbundet har givet sin Tilslutning til den i December f. A. etablerede Ordning, og da Selskabet saaledes kan have haft nogen Grund til, saalænge retlig Afgørelse ikke forelaa, at tro sig berettiget til at fortsætte denne Ordning, skønnes der ikke at foreligge tilstrækkelig Anledning til at tage Klagernes Paastand om Bod og Efterbetaling til Følge. Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Det indklagede A/S Henkel & Co. har været berettiget til efter Fabrikarbejdernes Forbunds Henvendelse i Marts 1933 og indtil 15. September 1933 at fortsætte den i December 1932 trufne Ordning om den ugentlige Arbejdstids Nedsættelse til 40 Timer.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1826.

Slagteriarbejdere paa A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri i Silkeborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. November 1933 i Sag Nr. 1826: Dansk Slagteriarbejderforbund mod Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening for dens Medlem A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri i Silkeborg.

Under nærværende Sag har Dansk Slagteriarbejderforbund indklaget Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening for dens Medlem A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri i Silkeborg for Brud paa Bestemmelserne vedrørende Tillidsmænd i det mellem Parterne gældende Tillæg til Hovedoverenskomsten.

I det nævnte Tillægs § 2 hedder det blandt andet saaledes:

»Selvfølgelig har en Arbejdsgiver Ret til at afskedige en Tillidsmand som enhver anden Arbejder, men hvis de paagældende Hovedorganisationer skønner, at en saadan Afskedigelse er uberettiget, skal Sagen indankes for Hovedorganisationerne. Opnaas der ikke mellem disse Enighed, er Modparten pligtig til at underkaste sig voldgiftsretlig Afgørelse af Sagen.«

Det fremgaar af Sagen, at Laurits Larsen i Sommeren 1930 blev antaget som Slagtersvend paa A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri i Silkeborg. Efter ca. 1½ Aars Forløb overtog han Stillingen som Sprøjter paa Slagteriet, og fra 1. April 1932 har han været Arbejdernes Tillidsmand. Den 2. Juni 1933 blev Larsen afskediget sammen med tre andre Arbejdere under Anbringende af, at der var for lidt Arbejde, hvorefter Forbundet, der ansaa Tillidsmandens Afskedigelse for uberettiget, anmodede Arbejdsgiverforeningen om en Forhandling angaaende Sagen, hvilken Forhandling fandt Sted den 20. Juli 1933, uden at Enighed dog opnaaedes.

Den af Klagerne, Dansk Slagteriarbejderforbund, givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at Larsen ikke er bleven afskediget af den fra Slagteriets Side angivne Grund, for lidt Arbejde, men at Larsen er bleven afskediget paa Grund af sin Stilling som Arbejdernes Tillidsmand, idet han gentagne Gange overfor Slagtermesteren havde paatalt Brud fra dennes Side paa den mellem Arbejdsgiverforeningen og Forbundet gældende Overenskomst. Til yderligere Belysning heraf har Forbundet henvist *dels* til, at der efter Larsens Antagelse i Sommeren 1930 som Slagtersvend er bleven taget 9 Mand i Arbejde, som altsaa var yngre i Anciennitet, hvorfor Larsen allerede paa Forhaand havde et i Billighedshensyn grundet Krav paa ikke at blive afskediget, før disse yngre Arbejdere var fjernede, og *dels* til, at de tre andre Arbejdere, der blev afskediget samtidig med Larsen, som alle havde været kortere Tid beskæftiget paa Slagteriet, er blevne genantagne. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, at der ikke heller iøvrigt i Larsens Forhold har foreligget nogen beføjet Anledning til hans Afskedigelse, har Forbundet nedlagt Paastand om, at A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri i Silkeborg tilpligtes at yde nævnte Slagtersvend Laurits Larsen

fuld Ugeløn, 58 Kr., fra hans Afskedigelse den 2. Juni 1933 eller en Erstatning fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De henviser til den ovenfor citerede Overenskomstbestemmelse, hvorefter »selvfølgelig en Arbejdsgiver har Ret til at afskedige en Tillidsmand som enhver anden Arbejder«, og de hævder, at de ved Afskedigelsen foreliggende Omstændigheder har givet fuld Føje til Foretagelsen af det paagældende Skridt. Direktøren havde givet Slagtermesteren Ordre til at afskedige fire Mand paa Grund af formindsket Slagtning, og den paafølgende Afskedigelse af Laurits Larsen har derfor ogsaa for dennes Vedkommende været begrundet i, at der var for lidt Arbejde til den daværende Arbejdsstyrke, der altsaa maatte formindskes og ikke heller siden er bleven forøget, idet de tre samtidig med Larsen afskedigede Arbejdere senere kun har været beskæftiget enkelte Dage med løst Arbejde. Medens Larsens Afskedigelse saaledes ikke har staaet i nogen Forbindelse med hans Stilling eller Optræden som Tillidsmand, forelaa der for hans Vedkommende andre Omstændigheder, der gjorde hans Afskedigelse ønskelig, i hvilken Henseende Klagerne navnlig har henvist til, at der gentagne Gange er sket Henvendelser paa Slagteriet til Larsen fra Politiet eller Pantefogeden om Betaling af Underholdsbidrag til hans fraskilte Hustru og af Skatterestancer — Henvendelser, der medførte, at Larsen maatte forlade sit Arbejde for at tale med de paagældende Myndigheder, og som derfor kunde give Slagteriets Ledelse Grund til at føle sig utryg ved at have Larsen i den betroede Stilling som Sprøjter.

Efter de under Sagen — blandt andet ved en under Domsforhandlingen optagen Vidneførsel — tilvejebragte Oplysninger maa det antages, at Direktørens Ordre om Afskedigelse af 4 Arbejdere ikke har været ledsaget af nogen nærmere Angivelse af, hvem der skulde afskediges, og at derfor Bestemmelsen herom er truffet alene af Slagtermesteren, for hvis Afgørelse med Hensyn til Larsen den nu paaberaabte Afkrævelse af Restancer ikke ses at have spillet nogen Rolle, ligesom iøvrigt dette Forhold efter det oplyste ikke kan antages at have medført Ulemper af nævneværdig Art. Det fremgaar dernæst af det foreliggende, at Slagtermesteren har været ubekendt med, at der gjaldt særlige Regler for Afskedigelse af en Tillidsmand, som han i denne Henseende har troet ligestillet med enhver anden Arbejder. Det af Larsen ydede Arbejde ses ikke med nogen Sikkerhed at have givet begrundet Anledning til hans Afskedigelse, medens det derimod efter det oplyste maa antages, at hans Afskedigelse ikke har været uden Forbindelse med det mellem ham og Slagtermesteren opstaaede noget spændte Forhold, hvis Aarsag maa tilskrives Paatale af forskellige Forhold fra Tid til anden fra Larsens Side i dennes Egenskab af Tillidsmand. Idet Larsen ved sin nævnte Optræden ikke ses at have overskredet Rammerne for den ham som Tillidsmand tilkommende Beføjelse, og idet herefter hans Afskedigelse under de foreliggende Omstændigheder skønnes at have været uberettiget, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at Erstatningen passende vil kunne ansættes til 500 Kr.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

Den forommeldte Afskedigelse af Tillidsmanden har været uberettiget.

A/S J. D. Koopmanns Svineslagteri i Silkeborg bør til Klagerne, Dansk Slagteriarbejderforbund, betale i Erstatning 500 Kr. Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1832:

Murerfagets Voldgift og dens Opmand.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 28. September 1933 i Sag Nr. 1832: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug mod Murersvendenes Fagforening af 1919.

I Overenskomsten mellem Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murersvendenes Fagforening af 1919 bestemmes det, at den til Afgørelse af faglige Tvistigheder oprettede Voldgiftsret skal bestaa af 3 Mestre og 1 Opmand. Mestre og Svende vælges af deres respektive Foreninger. Yderligere vælges af begge Foreningers Bestyrelser 2 Opmænd, hvis Funktionstid er 2 Aar, og som afgaar skiftevis med 1 hvert Aar; dog afgaar ved Lodtrækning den ene efter 1 Aars Forløb. Opmændene skal fortrinsvis være Arkitekter, der har lært Murerfaget, og være Medlemmer af en anerkendt Arkitektforening. Saafremt der ikke opnaas Enighed om Valg af Opmænd, anmodes Formanden for Den faste Voldgiftsret om at vælge disse.

I Overensstemmelse med disse Regler har Formanden for Den faste Voldgiftsret ved Skrivelse af 11. Marts 1932 efter Indstilling af Bestyrelsen for Dansk Arkitektforening udpeget Arkitekt Madsen Hansen, Bagsværd, som Opmand for Tidsrummet fra 1. Februar 1932 til 1. Februar 1934, medens de to Organisationers Bestyrelser er enedes om at vælge Arkitekt G. V. Juul Frankel til Opmand for Tidsrummet fra 1. Februar 1933 til 1. Februar 1935.

Enkelte af de af Arkitekt Madsen Hansen i hans Funktionstid som Opmand trufne Afgørelser, der gik Fagforeningen imod, har vakt Misfornøjelse og fremkaldt Kritik blandt de af Fagforeningen valgte Voldgiftsmænd og mellem Fagforeningens Medlemmer iøvrigt, hvilket gav Anledning til, at Fagforeningen tilsendte Arkitekten saalydende Skrivelse:

»Paa et Møde, afholdt Onsdag den 15. Februar 1933, bestaaende af Bestyrelsen for Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn og Organisationens Voldgiftsmænd, drøftedes paa Opfordring af et meget stort Antal Medlemmer Herr Arkitekt Madsen Hansens Virksomhed som Opmand i faglig Strid mellem Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og vor Fagforening, og det vedtoges at tilsende Hr. Arkitekten følgende

PROTEST:

Murersvendenes Fagforening protesterer imod, at Hr. Arkitekt Madsen Hansen fortsat fungerer som Opmand imellem Murerlauget og vor Fagforening, da de af Hr. Arkitekten afsagte Kendelser bærer et saa tydeligt Præg af Partiskhed og Ukendskab til Fagets Priskurant, saa at det Tillidsforhold, der skulde være det bærende i Voldgiftsinstitutionen, er fuldstændig bristet; det er ikke alene i Spørgsmaal, der omhandler Arbejde udenfor Priskuranten, at dette gør sig gældende, men vi kan føre Beviser for, at Priskurantens Priser bliver nedsat igennem de af Hr. Arkitekten afsagte Kendelser, vi kan uddragsvis pege paa Voldgift Nr. 1119, Punkterne 3, 4 og 14, og Voldgift Nr. 1133, Punkterne 3, 4 og 13.

Vi har Lov til at mene, at Hr. Arkitekten staar i intimere Forbindelse med Muremestrene angaaende de indbragte Spørgsmaal end heldigt er, naar vi ser hen til, at Hr. Arkitekten Onsdag den 13. April 1932, efter at Voldgift Nr. 1105 var afholdt, ringede vor Fagforening op og udtalte til Fagforeningens Formand, at saafremt der havde staaet Rensning og Afsyring i Punkt 1 i Voldgift Nr. 1105, saa havde Svendene faaet Medhold.

Efter Voldgift Nr. 1131's Afholdelse Lørdag den 29. Oktober 1932 udtalte Hr. Arkitekten, at vi kunde jo jage Dem væk, De var lige glad; vi henstiller derfor til Dem selv at bringe det til Udførelse.

Saafrem denne Protestskrivelse ikke skulde føre til det af vore Medlemmer og os ønskede Resultat, forbeholder vi os Ret til at bringe Sagen videre, eventuelt for Den faste Voldgiftsret.

Paa Murersvendenes Fagforenings,
Bestyrelsens og Voldgiftsmændenes Vegne
Th. Kryger.«

Da Arkitekten forholdt sig passiv efter Modtagelsen af denne Skrivelse, lod Fagforeningens Bestyrelse den indrykke in extenso i Social-Demokraten for den 3. Marts d. A.

Arkitekten vedblev imidlertid uanset det Pres, der saaledes var lagt paa ham fra Fagforeningens Side, at fungere som Opmand.

Der skete derefter dette, at Murersvendene paa en Række Byggepladser over hele Byen nægtede at købe Mælk hos A/S Mælkeriet Enigheden, hvor Madsen Hansen havde en lønnet Stilling som Arkitekt, og disse Forhold førte med sig, at Madsen Hansen maatte opgive sin nævnte Stilling, hvorefter Svendene paany købte Enighedens Mælk. — Madsen Hansen tog derefter Ferie paa ubestemt Tid fra sin Virksomhed som Opmand.

Under Henvisning til foranstaaende har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug under denne Sag indklaget Murersvendenes Fagforening af 1919 med Paastand om, at Fagforeningen idømmes en Bod for Brud paa de indenfor Faget gældende Voldgiftsregler.

De Indklagede, der paastaar Frifindelse, har intet at erindre imod den foran givne Sagsfremstilling, men støtter deres Frifindelsespaastand paa, at Opmanden, naar han ikke længere var i Besiddelse af begge Parters Tillid, godvilligt burde have frasagt sig sit Hverv. De Indklagede hævder dernæst, at der ikke ved det passerede er sket noget, der er i Strid med de gældende Voldgiftsregler, og at Forholdet til Mælkeriet Enigheden maa være Sagen uvedkommende; Fagforeningens Bestyrelse har iøvrigt fralagt sig enhver Delagtighed i dette sidste Forhold.

De Indklagede har yderligere anført, at der ved tidligere Lejligheder ogsaa fra Arbejdsgivernes Voldgiftsmænd er fremkommet kraftige Protester, naar en Opmandskendelse er gaaet Arbejdsgiverne imod.

Under Domsforhandlingen i Sagen har de Indklagede gentaget og søgt at uddybe deres Angreb paa de i Protestskrivelsen anførte Opmandsafgørelser, medens Klagerne har forsvaret disses Rigtighed.

Den faste Voldgiftsret kan ikke tage Stilling til Spørgsmaalet om disse Afgørelsers Rigtighed og anser ejheller dette for nødvendigt til Afgørelse af den foreliggende Sag. Der er under denne ikke fra de Indklagedes Side godtgjort nogetsomhelst, der kunde afgive Grundlag for de mod Opmanden fremsatte Insinuationer for Partiskhed og for at have staaet i en for intim Forbindelse med Arbejdsgiverne. Det skal i denne Forbindelse bemærkes, at Arkitekt Madsen Hansen i sin Opmandstid har truffet Afgørelser i Hundredvis, og at de af Fagforeningen fremdragne Tilfælde derfor alene rent talmæssig set er forholdsvis meget faa.

Retten maa dernæst finde, at der ved den mod Opmanden iværksatte Aktion er begaaet et meget alvorligt Brud paa Fagets Voldgiftsregler. Ifølge disse udnævnes Opmanden for en Periode af 2 Aar, og det er derfor i afgjort Strid med disse Regler, at Faggoreningen — tilmed ved Midler som de anvendte — søger at fordrive ham fra hans Stilling, inden hans Funktionstid er udløbet. Hertil kommer, at Voldgiftsinstitutionen indenfor Murerfaget er en overmaade stærkt benyttet Institution, og at det saaledes er af vital Interesse for Arbejdsfreden i Faget, at Institutionen i det hele ikke svækkes ved Forulempelser og Forfølgninger af de beskikkede Opmænd med deraf følgende Vanskeligheder ved at faa kvalificerede Mænd til at paatage sig disse Hverv. Retten maa derfor finde det anerkendelsesværdigt og i Institutionens velforstaaede Interesse, at Arkitekt Madsen Hansen har modstaaet det ulovlige Pres, han har været udsat for.

Hvad angaar Boykottningen af »Enigheden«'s Mælk, er det vel ikke overfor Bestyrelsesmedlemmernes Benægtelse i Retten godtgjort, at Fagforeningens Bestyrelse har iværksat eller ledet denne Aktion. Men efter det foreliggende maa denne anses etableret af saa betydelige, ubestemmelige Kredse indenfor Fagforeningens Medlemmer, at Fagforeningen som saadan ikke kan fritages for Medansvar herfor, og da Aktionen aabenbart er sat i Gang som et Led i den af Fagforeningen som Helhed rejste Aktion for at fortrænge Arkitekten fra hans Stilling som Opmand, vil dette Forhold

ikke kunne lades ude af Betragtning ved Vurderingen af de af Fagforeningen begaaede Ulovligheder.

Idet endnu henvises til, at det ifølge § 10 i Loven om Den faste Voldgiftsret er en af denne Rets Opgaver at virke hen til, at de mellem Parterne indgaaede Voldgiftsaftaler overholdes, findes der for det begaaede meget grove Brud paa disse for Retstilstanden indenfor Faget fundamentale Aftaler at burde ikendes Fagforeningen en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 6000 Kroner, hvorhos de Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Murersvendenes Fagforening af 1919 bør til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod paa 6000 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Adressefortegnelse

over Forbund, der er tilsluttede De samv. Fagforbund.

Arbejdsmandsforbund, Dansk. H. C. Andersensgade 14, K. Telf. 2140.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundet. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14 [4]. Telf. Nora 3451.

Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet. — Knud V. Jensen, Hans Egedesgade 25, N. Tlf. Nora 6440.

Bogbinderforbundet. Th. Nielsen, Ny Kongensgade 15, St., K. Telf. 12761.

Brolæggerforbund, Dansk. Alb. C. Nielsen, Tornskadestien 15 [1], N. Telf. Taga 4957.

Bødkerforbundet. R. Rude, Rosenørns Allé 14, St. Telf. Nora 5318.

Børsteindustriarbejderforbundet. V. B. Jørgensen, Ahornsgade 5 A [1], N. Telf. Nora 3885 y.

Drejerforbundet, M. Arnsfelt, Colbjørnsensgade 20, St., V. Telf. Vester 8175.

Elektrikerforbund, Dansk. Vald. Jensen, Hauchsvej 17, V. Telf. 7918.

Forgylderforbundet. A. Bjørn, Ørnevej 19, St. th., N. Telf. Taga 184 x.

Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk. Arnold Nielsen, Gl. Kongev. 6 [4], V. Telf. Byen 2125 og Byen 6725.

Funktionærforbund, Dansk. Fr. Hagengaard, Rosenørns Allé 12 [4], V. Telf. Nora 5280.

Gartnerforbund, Dansk. M. Mikkelsen, Blaagaards Plads 18, N. Telf. Nora 7241.

Glarmestersvendenes Forbund. A. Nielsen, Flintebjergallé 7, Randers.

Glasarbejderforbund, Dansk. C. J. Olsen, Søvangs Allé 17, Kastrup. Telf. Kastrup 153.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund. R. Høesch, Upsalagade 3 [1] tv., Ø. Telf. Palæ 4572.

Gørtler- og Metalarbejderforbundet. C. Madsen, Rosenborggade 7, Mezz., K. Telf. Byen 5994.

Handels- og Kontormedhjælperforbund, Dansk. Jul. Hansen, Vestre Boulevard 43, V. Telf. 143, 8143, 12143.

Handskemagerforbundet. J. P. Johansen, Mejsevænget 17 [2], N.

Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk. A. Johnsen, Smedegade 19, St., N. Telf. Nora 5220.

Husassistenternes Forbund. Frk. Vilhelmine Jørgensen, Rosengaarden 14, K. Telf. Byen 483 y.

Jernbaneforbund, Dansk. Charles Petersen, Vestre Boulevard 45 [1], V. Telf. 4482.

Jern- og Metalsliberforbund, Dansk. Aage Sørensen, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 197 y.

Karetmagerforbund, Dansk. C. M. Carlsen, H. C. Ørstedsvej 28 C, V. Telf. Eva 2713.

Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk. Laur. Hansen, Vesselsgade 4, St., N. Telf. Nora 7559.

Keramisk Forbund. A. Flodin, Allégade 15, F. Telf. Godth. 4039.

Kobbersmedenes Forbund. Ludv. Jensen, Monrads Allé 34, St., Valby. Telf. Valby 3281.

Kommunalarbejderforbund, Dansk. Th. Thomsen, Thorvaldsensvej 2, V. Telf. 14795.

Korkskærernes og Sortererskernes Forbund. Viktor Nilsson, Holger Danskesvej 73 [1], F. Telf. Godth. 6190.

Kvindeligt Arbejderforbund. Fru Alvilda Andersen, Maagevej 72, St., N. Telf. 5123.

Litografisk Forbund, Dansk. S. E. Frederiksen, Larslejstræde 1, K. Telf. Byen 3575.

Lokomotivmandsforbund, Dansk. N. Th. Brix, Kærby, Aalborg. Telf. Aalborg 3510.

Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk. C. F. Petersen, Hannovergade 12 [1], tv., S. Telf. Amager 843.

Malerforbundet. Ernst Carlsen, Rømersgade 24, K. Telf. 10385.

Metaltrykkerforbund, Dansk. Helge Bjerring, Webersgade 9 [2]. Palæ 3331 y.

Mølleriarbejderforbund, Dansk. J. M. Johansen, Musvaagevej 18, St. tv., N. Telf. Taga 4777.

Papirindustriarbejderforbundet. Magnus P. Elling, Rosenørns Allé 14 [4], V. Telf. Nora 964.

Privatbanefunktionærernes Forbund. J. M. Herlak, Danmarksgade 28 [3], Aalborg. Telf. 3516.

Rebslageriarbejderforbund, Dansk. Charles Andersen, Jyllandsgade 63 B, Esbjerg.

Riggernes og Sejlmagernes Forbund, Fr. Jensen, Lombardigade 25. S.

Saaelmager- og Tapetsererforbund, Skand. Th. Clausen, Meinungsgade 16, St., N. Telf. Nora 7341.

Skibstømrerforbund, Dansk. G. Sigurdsson, Skibhusvej 11, Odense. Telf. 5516.

Skorstensfejersvendenes Fagforbund, Jørgen Nielsen, Asnæsgade 1 [3], N. Telf. Nora 4805.

Skotøjarbejderforbund, Dansk. N. J. Larsen, Rømersgade 22 [3], K. Telf. Byen 8368.

Skraatobaksarbejdernes Forbund. Th. Nielsen, H. C. Ørstedsvej 19 B [1], V. Telf. Eva 632.

Skrædderforbund, Dansk. Josef Andersson, Vendersgade 29 [1], K. Telf. 10518.

Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk. Johs. Kjærbøl, Gl. Kongevej 6 [2], V. Telf. 5121, 8221.

Snedkerforbundet. Martin Petersen, Rømersgade 22 [4] K. Telf. 12753.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund, Dansk. H. M. Christensen, Rosenørns Allé 12 [3], V. Telf. 15880.

Specialarbejderforbundet. L. Møller, Vester Søgade 2, V. Tlf. Byen 5964.

Stenindustriarbejderforbund, Dansk. C. Andersen, Sjællandsgade 17 [1] tv. N. Telf. Nora 5406.

Stukkatørernes Forbund. Thorvald Jørgensen, Valby Langgade 194 [1], Valby. Telf. Valby 2342.

Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund Ejnar Jensen, Rosenørns Allé 14 [4], V. Telf. Nora 5781.

Tekstilarbejderforbund, Dansk. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14 [3], V. Telf. 5661.

Tobaksarbejderforbundet. Edm. Olsen, H. C. Ørstedsvej 19 B [1]. Telf. 12981.

Træindustriarbejderforbundet. J. Jensen, Rosenørns Allé 12 [4], V. Telf. Nora 7306.

Typograf-Forbund, Dansk. Jul. Schrøder, Vestergade 5, K. Telf. 4331.

Dansk Dykkerforening. H. Rasmussen, Aakandevej 5, Brønshøj.

Kurvemagernes Fagforening. A. Schønstrøm, Sct. Hansgade 15, N.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 15 * KØBENHAVN DEN 15. FEBRUAR 1934 * 30. AARGANG

Overenskomstsituationen.

Den 9. Februar afholdt Arbejdsgiverforeningen Generalforsamling, paa hvilken det vedtoges at tilsende De samvirkende Fagforbund et saalydende 2. Lockoutvarsel:

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 3. Februar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der hos Medlemmer af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder — dels til Frigørelse for de udløbne Overenskomster, dels til Støtte for dette Formaal — fra *Tirsdag den 20. Februar d. A.* ved normal Arbejdstids Begyndelse iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) Entreprenørforeningen (dog med Undtagelse af de ved Brolægningsarbejde og de ved Vestkysthavnene beskæftigede Arbejdere), Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, Centralforeningen af Murermestre i Danmark, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Cementvarefabrikanter for København og Omegn, endvidere Københavns Vognmandslaug, Nordre Birks Vognmandsforening og Søndre Birks Vognmandsforening, for saa vidt angaar Nedbrydningsarbejde, og Randers Vognmandsforening, for saa vidt angaar Jord- og Betonarbejde,
   alt for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.
2) Københavns Malerlaug og Centralforeningen af Malermestre under Arbejdsgiverforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Malerforbundet i Danmark.
3) Kalk- og Teglværksforeningen af 1893, Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm, Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, Aa Mølle Kridtslemmeri og A/S Carl Nielsen, Strøby. Endvidere Møens Stenminer, for saa vidt angaar Grus- og Stengravning.
   Hos Kalk- og Teglværksindustrien træder Lockouten for Brændernes Vedkommende dog først i Kraft Lørdag den 3. Marts d. A. ved normal Arbejdstids Begyndelse.
4) Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling og Møbelsnedker-Afdeling, Københavns Tømrerlaug, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening og Træindustriens Fabrikantforeninger for København, Jylland og Østifterne, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet i Danmark og Snedkerforbundet i Danmark (alt dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).
5) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark samt A/S Bornholms Maskinfabrik og A/S Bornholms Maskinfabrik, Nordre Jernstøberi, alt med følgende Undtagelser:
   a. De hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere.
   b. De ved Reparation af Gas- og Vandledninger, de ved Reparationsarbejde hos Gasmaalerfabrikkerne samt de hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Horsens, beskæftigede Arbejdere.
      Hos A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, og A/S Anker Heegaard, Frederiksværk, træder Lockouten for Glødeovnsarbejderne først i Kraft fra Mandag den 5. Marts ved normal Arbejdstids Begyndelse.
      For de ved Galvanisering beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft

fra Tirsdag den 27. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse.

For de ved Emaillebrænding beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt.

c. De ved Hestebeslag beskæftigede Arbejdere.
d. De ved koncessionerede Virksomheder (Elektricitetsværker, Sporvejsselskaber, Jernbaneselskaber o. a.) beskæftigede Arbejdere.
e. De ved Fabrikation af Crown Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.
f. De ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere.

For samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.:
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) *Carl Plum.*

Generalforsamlingen vedtog endvidere at udstede et nyt 1ste Lockoutvarsel, saaledes at Lockouten eventuelt kan udvides, hvis Arbejdsgiverforeningen skulde finde det formaalstjenligt at standse Arbejdet for endnu flere Virksomheder og Fags Vedkommende.

Det nye Lockoutvarsel har følgende Ordlyd:

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark!

Under Henvisning til, at vi i Dag i anbefalet Skrivelse har tilstillet det ærede Forretningsudvalg 2. Varsel om Arbejdsstandsning til Tirsdag den 20. ds. til Frigørelse for de opsagte Overenskomster og til Støtte for dette Formaal, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om yderligere Udvidelser af Arbejdsstandsningen i et saadant Omfang, som maatte anses for nødvendigt til at tilvejebringe en for vore Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning.

P. F. V.:
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) Carl Plum.

Efter disse Lockoutvarslers Fremkomst indkaldte Forligsinstitutionens Formand, Direktør K. Riis-Hansen, Hovedorganisationernes Forretningsudvalg til en orienterende Forhandling Tirsdag den 13. Februar Kl. 1.

Forhandlingerne strakte sig over hele Eftermiddagen til Kl. 9 Aften, hvorefter Forligsmanden afsluttede Forhandlingerne og meddelte, at disse vilde blive fortsatte Torsdag den 15. Februar.

Den nævnte Dag mødtes Parterne atter til Forhandling hos Forligsmanden. Mødet, der varede fra Kl. 1 til Kl. 5½, sluttede med, at Forligsmanden af Parterne begærede forskellige Oplysninger fremskaffet, hvilke Oplysninger skal foreligge senest Onsdag den 21. ds.

Naar de saaledes begærede Oplysninger foreligger, vil Forhandlingerne hos Forligsmanden blive genoptaget.

Samtidig henstillede Forligsmanden, at den til Tirsdag den 20. ds. varslede Lockout samt de varslede Strejker udsættes, saaledes at de tidligst kan iværksættes 3 Dage efter, at Forligsmanden har erklæret Mæglingen for afsluttet.

For Organisationer, der staar udenfor De samvirkende Fagforbund, vil varslede Lockouter være at udsætte efter samme Regel.

Forligsmandens Henstilling blev derefter efterkommet af begge Hovedorganisationer.

Samme Dag var der af De samvirkende Fagforbund afgivet dels et 2. Strejkevarsel og dels et nyt 1. Strejkevarsel.

Disse Varler havde følgende Ordlyd:

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 7. Febr. tillader vi os herved at meddele, at vor kompetente Forsamling nu har besluttet, at der fra og med Fredag den 23. Februar, ved normal Arbejdstids Ophør, iværksættes Arbejdsstandsning overfor de lockoutdeltagende Virksomheder hvad angaar al Udlevering, Transport, Losning og Ladning, Af- eller Paalæsning, det være sig ved Skib, Automobil, Kørevogn, Jernbanevogn eller Pakhus, af Varer eller Gods af enhver Art til eller fra de konfliktberørte Arbejdspladser samt Lagre eller Butiker og forsaavidt angaar Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund ved Betjening af Kraner, Transport- og Elevatoranordninger. Endvidere hvad angaar Kedel- og Maskinpasning paa de lockoutdeltagende Virksomheder, samt forsaavidt angaar Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund beskæftiget paa Emil Møllers Telefonfabrik, Horsens, ved Fabrikation af Crown-Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser og endelig Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund beskæftiget ved Emaillebrænding, alt for saa vidt der ikke forinden er opnaaet en for os og vore Medlemmer tilfredsstillende Ordning af den foreliggende Overenskomstsituation.

P. F. V.:
Vilh. Nygaard.
/Knud V. Jensen.

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

Efter at det ærede Forretningsudvalg har varslet Udvidelse af den allerede varslede Lockout til et Omfang, der endnu ikke overfor os er fast bestemt, har vort Forretningsudvalg besluttet at imødegaa dette nye Angreb paa vore Organisationer og disses Medlemmer, og vi tillader os derfor herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der iværksættes Arbejdsstandsning af De samvirkende Fagforbunds

Medlemmer overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det udvidede Omfang, den kompetente Forsamling fastsætter, og for saa vidt Dansk Arbejdsgiverforening ikke forinden har tilbagekaldt sine omfattende Lockoutvarsler, og der saaledes er truffet en Ordning i den foreliggende Kampsituation.

P. F. V.:
Vilh. Nygaard.
/Knud V. Jensen.

STREJKEVARSLER.

Hidtil har 2 Forbund, Dansk Typograf-Forbund og Dansk Litografisk Forbund, udsendt Strejkevarsler.

Det af Dansk Typograf-Forbund udsendte Strejkevarsel har følgende Ordlyd:

Dansk Typograf - Forbunds Hovedbestyrelse holdt Møde Mandag og vedtog at afgive 1. Strejkevarsel til Støtte for det af de københavnske Typografer fremsatte Krav om Indførelse af en 5 Dages Arbejdsuge paa ialt 40 Timer. Forbundet har Tirsdag tilstillet Arbejdsgiver-Foreningen følgende Skrivelse:

Da Københavns Bogtrykkerforening har afvist at ville forhandle med os om det af os rejste Krav om en 40 Timers Uge (40 Timers Arbejde fordelt paa 5 Ugedage) — ved hvilket Krav vi tilsigter at skabe Beskæftigelsesmulighed for et virkelig mærkbart Antal af vore mange Hundrede arbejdsløse Medlemmer — og da Bogtrykkerforeningen iøvrigt har indtaget en Holdning, der for os har gjort det umuligt at komme til Forhandling med Fagets Arbejdsgivere, har vor Forbundsstyrelse paa sit Møde i Gaar vedtaget at ville forelægge en kompetent Forsamling Forslag om at etablere Arbejdsstandsning hos samtlige Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening.

Litografernes Strejkevarsel lyder som følger:

Da vore Overenskomstforhandlinger med Reproduktionsanstalternes Principalforening ikke bragte noget Resultat, idet vort Krav om Indførelse af en 40 Timers Uge (40 Timers Arbejdstid fordelt paa 5 Ugedage) blev afvist, skal vi meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om at iværksætte Arbejdsstandsning overfor samtlige Medlemmer af Reproduktionsanstalternes Principalforening samt overfor alle Medlemmer af Grafisk Fællesraad for saa vidt angaar det kemigrafiske Arbejdsomraade.

Opsagte Overenskomster.

Nedenfor bringer vi en yderligere Fortegnelse over De Overenskomster, som Dansk Arbejdsmandsforbund har faaet opsagt fra Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder:

I. Under Fabriksarbejdergruppen.

Til Ophør 1. April.

For Skanderborg Kalkværk.

Til Ophør 15. April.

For Mælkekondenseringsfabriken i Nakskov og Nakskov Kalkbrænderi.

II. Under Jord- og Bygningsarbejdergruppen.

Til Ophør 1. April.

For Nyborg Byraad.

Til Ophør 15. April.

For Nakskov Cementstøberi.

Til Ophør 1. Maj.

Svaneke Kommune.

III. Under Transportbranchen.

Udløbstid 1. April 1934.

For A/S R. Collstrop, Horsens Vognmandsforening.

Udløbstid 15. April 1934.

For Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens, Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik, Horsens, Foreningen af Arbejdsgivere ved Assens Havn, Fyens Andelsselskab, Assens, Købmændenes Arbgf. i Præstø, Foreningen af Arbg. i Fredericia (Kuske og Havnearb.), Købmændenes Arbgf. i Faaborg, Foreningen af Arbg. ved Aarhus Havn, Nordisk Kabel- og Traadfabrikker, Middelfart, Foreningen af Arbg. i Middelfart, Foreningen af Arbg. ved Aalborg og Nr.-Sundby Havne, Foreningen af Arbg. ved Kolding Havn, Foreningen af Arbg. ved Haderslev Havn, Handelsstandens Arbg.-Org. for Grenaa og Grenaa Havn, Svendborg Importørforening, Foreningen af Arbg. i Maribo-Bandholm, A/S Carl Meding, Skelskør, Foreningen af Arbg. ved Kbhvn.s Havn (Sandlosserne), Foreningen af Arbg. i Horsens, Arbgf. for Lemvig og Omegn, Foreningen af Arbg. for Nakskov og Omegn, Nakskov Krankompagni, Kondenseringsfabriken og Ota Møllerne, Nakskov, Næstved Handelsstands Arbejdsgiverorg., Karrebæksminde, Foreningen af Arbg. i Nykøbing Mors, Firmaet C. J. Boserup, Fakse, Foreningen af Arbg. ved Kolding Havn, Foreningen af Arbg. for Nykøbing Sj. By og Havn, Køge Arbgf. (Havne- og Kulpladsarb. samt Kuske og Lagerarb.), Køge Vognmandsforening (Kuske og Chauöører).

Udløbstid 1. Maj 1934.

For Jydsk Andels Foderstofforretning, Aalborg, Horsens og Kolding, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger (Chaufførernes Standard-Overenskm.), Foreningen af Arbg. ved Kbhvn.s Havn og Københavnske Grossisters Arbgf. (Lager- og Pakhusarb.), A/S Hj. Hartmanns Frølager, Glostrup, Seruminstituttet, Sammensl. af Arbg. indenf. Cigarindustrien i Danmark (Lager- og Pakhusarb.), Landbomejeriet, Fredericia Mejeri, Handelsmejeriet, Follerupgaards Mejeri, alle Fredericia.

10 Aars Arbejderoplysning.

Ligesom Arbejderbevægelsen i andre Lande havde ogsaa den danske Arbejderbevægelse i Begyndelsen en udpræget oppositionel og agitatorisk Karakter. Efterhaanden som de faglige og politiske Arbejderorganisationer konsolideredes og deres Indflydelse og Styrke voksede, udvidedes deres Arbejdsomraade. Nye Opgaver meldte sig, og og-

saa Oplysningsarbejdet blev taget op som en Gren af Organisationernes Virksomhed. Til at begynde med drejede det sig om spredte Forsøg, afpassede efter vedkommende Organisationers Krav og Behov, men det viste sig ret hurtigt, at dette Oplysningsarbejde ikke modsvarede de Krav, Arbejderorganisationernes stadig mere vidtforgrenede Virksomhed stillede. Derfor modnedes Tanken om at skabe særlige Former for Oplysningsvirksomheden, centralisere denne, gøre den mere effektiv og virkningsfuld.

Efter mange og grundige Overvejelser stiftedes saa ved Tilslutning fra Arbejdernes faglige, politiske og kooperative Hovedorganisationer samt socialdemokratisk Ungdomsforbund Arbejdernes Oplysningsforbund, som begyndte sin Virksomhed i Begyndelsen af Aaret 1924 og saaledes nu kan se tilbage paa en 10-aarig Virksomhed. Formaalet for denne Organisation var dog ikke blot at dygtiggøre et vist Antal Ledere til at beklæde de Stillinger, Arbejderbevægelsen i Kraft af sin voksende Magt og Indflydelse formaaede at besætte, men at udvide Oplysningsarbejdet saaledes, at det kom til at omfatte alle socialt interesserede Arbejdere og tillige opfylde de forskellige Organisationers Ønsker og Behov.

Betragter man Resultatet af Oplysningsforbundets 10-aarige Virksomhed, saaledes som dette er sammenfattet i det af Forbundet i Dagens Anledning udgivne ypperlige Festskrift, maa det siges, at Forbundet tilfulde har formaaet at løse sin Opgave, hvorved vi endnu yderligere understreger, at man ved Bedømmelsen af Oplysningsarbejdets Resultater ikke blot bør tage Hensyn til dets Værdi for selve Organisationen, men tillige betænke, hvilken Betydning dette har haft for de enkelte Arbejdere og især for de unge. Vi vil her afstaa fra at gengive nærmere Enkeltheder og Tal og nøjes med at udtale vor Glæde over den Kendsgerning, at Forbundet har forstaaet at forme sin Virksomhed paa en saadan Maade, at et saa stort Antal danske Arbejdere nu deltager i henholdsvis Studiekredse, Foredragsrækker og Aftenskoler. Vi udtaler Haabet om, at Forbundets Virksomhed vil sætte rig Frugt ogsaa i de kommende Aar og at det vil være et vigtigt Led i Kæden af Bestræbelserne for den danske Arbejderklasses økonomiske og kulturelle Frigørelse.

En Omtale af Oplysningsforbundets Opstaaen og Virksomhed vilde være ufuldstændig, saafremt man herved ikke vilde mindes Forbundets første Formand, afdøde Partifælle Harald Jensen, som beklædte denne Stilling de første 6 Aar af Organisationens Bestaaen. Hans Virksomhed har været af saa grundlæggende Karakter, at det fremdeles præger Forbundets Arbejde. Harald Jensen har her rejst sig et Mindesmærke, der vidner om de rige Evner, den store Energi og det kloge Fremsyn, han var i Besiddelse af.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i December og November 1933 og 1932.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Dec. 1933	Arbejdsløshedsprocent			
		1933		1932	
		Dec.	Nov.	Dec.	Nov.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 924	39,2	37,1	40,9	37,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 633	40,8	4,4	45,1	8,0
Bryggeriarbejdere m. fl....	5 967	14,0	14,9	17,7	18,4
Slagteriarbejdere	8 333	27,3	16,4	21,8	16,9
Tobaksarbejdere	8 374	69,8	19,3	76,4	21,0
Tekstilarbejdere	12 675	11,0	6,8	17,2	7,9
Skræddere	11 568	20,2	11,9	29,2	24,0
Hatte- og Buntmagere	1 407	34,8	31,7	45,8	39,6
Skotøjsarbejdere	4 238	20,0	14,7	31,9	20,9
Murere	8 897	48,3	23,3	59,9	51,1
Hustømrere.....	8 331	51,8	32,4	65,8	57,8
Snedkere.....	9 207	40,5	25,0	60,8	46,9
Malere.....	6 716	61,7	43,9	71,0	60,4
Sadelmagere og Tapetserere	2 080	38,5	18,5	48,2	34,8
Træindustriarbejdere	4 433	37,8	24,9	54,4	40,0
Karetmagere.....	1 160	33,6	28,2	46,1	44,4
Keramikere.....	1 423	13,1	7,3	46,2	16,4
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 230	36,9	17,5	48,4	26,8
Blikkenslagere	2 148	28,4	18,5	44,1	35,8
Smede- og Maskinarb.....	31 251	35,0	30,7	44,9	42,7
Formere	2 059	56,9	38,3	65,4	50,5
Elektrikere	2 984	24,2	17,5	39,6	34,3
Papirindustriarbejdere.....	1 534	2,8	2,5	5,0	3,5
Bogbindere.....	4 108	15,7	10,6	28,4	18,6
Typografer	6 260	15,5	13,5	18,7	15,0
Handels- og Kontormedhj..	20 213	10,9	12,0	14,6	16,6
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	107 171	46,6	32,7	46,4	39,5
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 776	57,7	33,0	63,5	50,2
Landarbejdere	26 000	50,1	31,3	55,9	47,1
Sømænd	4 201	34,5	29,1	36,6	32,1
Søfyrbødere	2 323	39,6	33,6	38,6	38,7
Kedel- og Maskinpassere .	2 327	13,5	9,3	16,9	11,7
Kvindeligt Arbejderforbund	12 610	28,8	22 3	44,1	33,4
Andre Fag	22 600	33,9	24,1	37,3	30,5
I alt...	352 161	37,5	25,7	42,8	35,1

Lønbevægelser og Konflikter.

Stenindustriarbejdere hos Firmaet Carl Scheller.

Ved et Fællesmøde den 24. Januar behandledes en Klage fra Stenindustriarbejderforbundet over, at Firmaet Carl Scheller havde blokeret et af Stenindustriarbejderforbundets Medlemmer. Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Arbm. hos A/S M. Seest, Aarhus.

Den 25. Januar afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund nægtede at paabegynde et Gravearbejde ved et Vandværksanlæg i Bækkelund ved Horsens, forinden der var opnaaet Enighed om Betalingsvilkaarene.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Lysland« i Horsens.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 26. Januar behandledes en Klage over, at Havnearbejdere i Horsens havde standset Losningen af et Parti Kalksalpeter fra S/S »Lysland« paa Kravet om Antagelse af to ekstra Mand, fordi en Del af Lasten var beskadiget.

Der opnaaedes ikke paa Mødet Enighed om Sagen, men denne er senere forligt i Den faste Voldgiftsret som Sag Nr. 1891 i Forbindelse med Sag Nr. 1856.

Dansk Tekstilarbejderforbund og Firmaet W. Wieder, Dragør.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Januar behandledes en Klage fra Dansk Tekstilarbejderforbund over, at der hos Firmaet W. Wieder, Dragør, havde fundet Overenskomstbrud Sted.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig at føre Sag for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder hos Firmaet Alfred Benzon's Fabriker.

Efter at Kvindeligt Arbejderforbund uden Resultat ved Forhandlinger havde forsøgt at faa oprettet en Overenskomst med Firmaet Alfred Benzon's Fabriker, fremsendte Forbundet Varsel om Arbejdsstandsning fra den 19. Januar, og i denne Anledning afholdtes den 17. Januar et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor det imidlertid heller ikke lykkedes at opnaa Enighed og Strejken traadte herefter i Kraft.

Under Strejken søgte Firmaet paa forskellig Maade at skaffe sig Erstatning for de strejkende Arbejdere, og Forbundet rettede derfor Henstilling til De samvirkende Forforbund om at foranledige, at Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund tog deres Medlemmer ud i Sympatiaktion til Støtte for Kvindernes Strejke.

De to Forbund gav Tilsagn herom, men i Mellemtiden lykkedes det Kvindeligt Arbejderforbund at komme i Forhandling med Firmaet og under 7. Februar er opnaaet Enighed om en Overenskomst, der dækker Arbejdspladsen, og hvorved det blandt andet lykkedes at faa fastsat Lønningerne for unge Kvinder mellem 14—18 Aar, hvilke hidtil var aflønnede med fra 30 Kr. til 90 Kr. pr. Maaned.

I Henhold til den afsluttede Overenskomst bliver den maanedlige Løn herefter følgende:

fra 14—15 Aar	Kr.	60,00	pr. Maaned
» 15—16 —	-	70,00	—
» 16—17 —	-	80,00	—
» 17—18 —	-	100,00	—
over 18 —	-	132,00	—

For Kvinder, som antages efter det fyldte 18. Aar, er den maanedlige Løn de første 3 Maaneder Kr. 115,00, derefter Kr. 132,00, der betales bagud den 15. og sidste i hver Maaned.

Foruden at fastsætte overenskomstmæssige Lønninger for alle Aldersklasser indeholder Overenskomsten Regler for Betaling af Overarbejde, Ferie, Løn under Sygdom og Ulykkestilfælde.

Overenskomsten omfatter ca. 80 af Forbundets Medlemmer.

Malerforbundet og Firmaet Silkeborg Maskinfabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 8. Februar forhandledes om en af Malerforbundet i Danmark fremsendt Klage over, at Silkeborg Maskinfabrik beskæftiger en faglært Maler og yder ham en Timeløn, der ikke er i Overensstemmelse med den mellem Forbundet og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark fastsatte Timeløn.

Paa Mødet opnaaedes en forligsmæssig Ordning, idet Firmaet indgik paa at indbetale et Beløb til Malerforbundet i Danmark af 85 Kr.

Handels- og Kontormedhjælpere og Arbejdsmænd hos Firmaet Carl F. Petersen.

Efter gentagne Forsøg fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund paa at faa opnaaet Overenskomst med Firmaet Carl F. Petersen, forsaavidt angaar Kontor- og Lagermedhjælpere, Lagerarbejde og Chauffører, blev det nødvendigt at varsle Konflikt overfor Firmaet, der imidlertid svarede med at indmelde sig i Arbejdsgiverforeningen.

Arbejdsgiverforeningen indtog det Standpunkt, at det maatte være ulovligt at iværksætte den bebudede Konflikt, idet Firmaet var underkastet Overenskomsten for Lagerarbejdere og Chauffører, medens man, forsaavidt angik Handels- og Kontormedhjælperne, pure nægtede at forhandle Overenskomst.

Paa et Møde den 10. Februar enedes man om, at Spørgsmaalet om Konfliktens Lovlighed straks indbringes for Den faste Voldgiftsret, at Firmaet udsætter de bebudede eller andre Afskedigelser og at Konflikten udsættes til Iværksættelse 48 Timer efter, at Retten har afsagt sin Kendelse.

Nyt fra Udlandet.

Den faglige Landsorganisation i Britisk-Indien, som efter en lang Tid med Spaltning og indre Usikkerhed har konstitueret sig som en stærk Enhedsorganisation, omfattende 50 Fagorganisationer med 136,000 Medlemmer, har indmeldt sig i Den internationale faglige Central. Denne opretholder ogsaa snævre Forbindelser med den faglige Landsorganisation i Japan, uden at det dog hidtil er lykkedes at tilvejebringe en organisatorisk Tilslutning.

For at udvide og befæste Forbindelserne med Fagbevægelsen i det fjerne Østen overvejer Den internationale faglige Central for Tiden Muligheden af at oprette et internationalt Centralkontor for de Lande, der grænser ud til Stillehavet.

— — —

Den faglige Landsorganisation i Svejts afholdt

den 26. Januar et Repræsentantskabsmøde. Hovedpunktet paa Dagsordenen var Færdigbehandlingen af det Arbejdsprogram, hvis Hovedtræk behandledes paa den svejtsiske Fagforeningskongres i Fjor. Det paalagdes Bestyrelsen at undersøge, hvilke aktuelle Krav, der kan samles i en Aktionsplan for den svejtsiske Arbejderbevægelse. I Marts og April skal der foranstaltes en stor Agitation for at gøre Landsorganisationens aktuelle Program til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden bekendt i hele Landet.

Repræsentantskabet tog meget skarpt Front imod Lønreduktionsforsøgene indenfor Jern- og Maskinindustrien og mod de mange opsagte Overenskomster i Træindustrien og Byggefagene, hvorunder man særlig mindede om, at det svejtsiske Folk ved Afstemningen den 28. Maj 1933 med stor Vægt afviste alle Lønreduktioner.

Med Henblik paa de i forskellige Kantoner foreliggende Lovforslag angaaende Erhvervsorganisationer og Forbund, omfattende de forskellige Fag, besluttede Repræsentantskabet, at Landsorganisationen energisk skal modsætte sig alle Forsøg, der gaar ud paa at indskrænke de faglige Forbunds Selvstændighed og Uafhængighed. Man hilser med Glæde Forslaget om at give de faglige Organisationer Adgang til Medvirkning ved Drøftelse af økonomiske Spørgsmaal, men de bør ved alle saadanne Drøftelser være repræsenteret i Forhold til deres Styrke. En særlig Lov om Fagforeningerne anses for unødvendig. Berettigede og paatrængende nødvendige Foranstaltninger til Mildnelse af den økonomiske Krise eller til Sanering af enkelte Erhvervsgrene vil Landsorganisationen ikke modsætte sig.

De af Bestyrelsen hidtil trufne Foranstaltninger mod de fascistiske Tendenser og de Skridt, der i denne Forbindelse er foretaget til Oplysning af den arbejdende Befolkning, blev godkendt af Repræsentantskabet.

— — —

Konflikten i de svenske Byggefag, der har varet i 10 Maaneder, er nu bilagt, idet de modstaaende Parter har tiltraadt et af Forligskommissionen stillet Mæglingsforslag, hvorefter Timelønningerne nedsættes med gennemsnitlig 10 Øre og Akkordsatserne i Stockholm med 15 pCt., i Gøteborg med 8—9 pCt. og i det øvrige Land med 12—15 pCt., i intet Tilfælde dog med mere end 15 pCt.

Da den svenske Arbejdsgiverforening havde meddelt, at den vilde iværksætte Lockout overfor 200,000 af Landsorganisationens Medlemmer, dersom Mæglingsforslaget forkastedes, blev dermed ogsaa Landsorganisationen inddraget i Konflikten, og dennes Repræsentantskab besluttede »bestemt og enstemmigt at opfordre Bestyrelserne i de tre interesserede Forbund — Grov- og Fabrikarbejderforbundet, Bygnings-, Træarbejderforbundet samt Murerforbundet — at udsende Forligskommissionens Mæglingsforslag til Urafstemning blandt Medlemmerne og anbefale dettes Vedtagelse«.

Ved den derpaa afholdte Urafstemning i de tre Forbund vedtoges Forslaget til den nye Overenskomst, der omfatter 50,000 Arbejdere.

— — —

Den tyske Udenrigshandel i 1933 viser en Nedgang i Forhold til det foregaaende Aar. Indførslen til Tyskland fra europæiske Lande er gaaet ned med 8,7 pCt. og fra de oversøiske Lande med 10,3 pCt. Stærkt formindsket er Udførselen til de europæiske Lande, som er sunken med 18,2 pCt., mens Udførselen til de oversøiske Lande kun er gaaet ned med 2,1 pCt. I Forhold til 1932 er Udførselsoverskudet i Samhandelen med de europæiske Lande faldet med 627 Millioner Mark, og i Samhandelen med de oversøiske Lande er Indførselsoverskudet formindsket med 197 Millioner Mark.

Det økonomiske Genrejsningsarbejde i U. S. A.

Det privatkapitalistiske Produktionssystems Svigten, som navnlig er traadt skarpt frem under den nuværende økonomiske Krise, der nu allerede i flere Aar hærger hele Verden, har i alle Lande tvungen Regeringerne til at gribe regulerende ind i Erhvervslivets Forhold. I intet Land har disse Indgreb været mere vidtgaaende end i De forenede Stater, det Land, hvor den individuelle Frihed og den private Ejendom mere end noget andet Sted betragtedes som helligt og ukrænkeligt. Regeringen Roosevelts Foranstaltninger til Genrejsning af U. S. A.s Økonomi følges derfor med spændt Opmærksomhed rundt om i Verden. Til Belysning af den almindelige Situation i U. S. A. gengiver vi et Uddrag af en Artikel i det internatonale Arbejdsbureaus Maanedsskrift »International Labour Review«s Januarnummer, hvori Direktør Butler, efter at være vendt tilbage fra en Rejse i De forenede Stater, redegør for sine Indtryk af de sociale og økonomiske Virkninger af Genrejsningsarbejdet:

Butler understreger, at De Forenede Stater i Marts 1933 simpelthen befandt sig paa Randen af en Katastrofe. Fra tre Kanter truedes Landets økonomiske Eksistens: dets Banksystem var brudt sammen, de Arbejdsløses Hær var naaet op paa det svimlende Tal af ca. 14 Millioner og Landbruget var ruineret. Det er nødvendigt at holde sig denne Baggrund in mente ved Bedømmelsen af Regeringens Politik.

Naturligvis er det umuligt at fatte nogen endelig Dom efter blot syv Maaneders Forløb. Nogle af de vedtagne Forholdsregler er først i den seneste Tid blevet ført ud i Livet, andre har endnu ikke haft Tid til at blive prøvet. Dog mener Butler, at det er muligt at danne sig en foreløbig Opfattelse af de hidtil gjorte Fremskridt, selv om denne nødvendigvis maa hvile paa et ret ufuldkomment Grundlag.

Først og fremmest kan det fastslaas, at der paa Bankvæsenets Omraade er indtraadt en afgjort Bedring. Præsidentens Politik har faktisk genoprettet den Tillid, som i Marts sidste Aar saa ganske syntes forsvundet. Denne Politik har ganske vist til en vis Grad sat Bankerne under Regeringens Formynderskab og Kontrol, men paa den anden Side er der al Grund til at tro, at Bankvæsenet

under enhver anden Forudsætning simpelthen vilde være gaaet til Grunde.

I det store og hele kan man anslaa Antallet af Personer, der i Tiden fra Genrejsningsplanens Ikrafttræden til Oktober 1933 paany har faaet Arbejde, til mellem 3 og 4 Millioner, altsaa til ca. 25 pCt. af det samlede Antal Arbejdsløse.

Fra Marts til Juli er Indekstallet for udbetalte Lønninger i Industrien steget fra 37 til 50. I August—September er det yderligere steget med 8 Points i Forædlingsindustrierne og med henholdsvis 22,5 og 10,5 Points i Anthracit og Kulproduktionen. For Detailhandelens Vedkommende er der en tilsvarende Stigning paa 11,1 Points.

Arbejdsbureauets Direktør gør opmærksom paa, at Genrejsningslovgivningens praktiske Gennemførelse straks fra Begyndelsen fra Regeringens Side blev drevet frem med stor Energi, og at dens Bestræbelser lettedes ved god Vilje og Samarbejde fra et stort Antal Industrigrenes Side. Til Belysning af Genrejsningsarbejdets Gennemførelse anfører han Udviklingen indenfor to af Landets Hovederhverv, Staalindustrien og Bomulsindustrien.

I Staalindustrien faldt Produktionen i Tiden fra Juni til September med ca. 10 pCt. Ikke destomindre steg Antallet af beskæftigede Lønarbejdere i samme Periode med ca. 73,000 (22 pCt.) ligesom den samlede Lønsum steg med henved 6,500,000 Dollars (21 pCt.). Den gennemsnitlige Arbejdstid for den enkelte Arbejder mindskedes samtidig fra 39,2 Timer pr. Uge til 32,8 Timer.

En voldsom Kapacitetsforøgelse indenfor Bomuldsindustrien havde medført, at denne Industri led under et stærkt Fald baade i Priser og i Lønninger. Men Bomuldsindustriens »Code« har begrænset Driftstiden til 80 Timer pr. Uge og den individuelle Arbejdstid til 40 Timer. Endvidere forbyder den Beskæftigelse af Børn under 16 Aar. Ved Slutningen af August var Antallet af beskæftigede Arbejdere steget med 140,000, hvilket betyder en Stigning paa 40 pCt. i Forhold til første Uge af Marts. Den gennemsnitlige Lønsats for syv Faggrupper indenfor denne Industri steg i Forhold til 1932 fra 34,9 Cents til 43,9 Cents, altsaa ca. 25 pCt. Produktionen, som i Juni havde naaet et Højdepunkt af 100,479,000 yards, blev nedbragt til 57,471,000 yards i September, hvilket er en Smule mere end Produktionen i September 1930. Engros-Pristallet for Bomuldsvarer steg fra 50 i Marts til 80,2 i Juli og til 91,3 i September. Det kan allerede nu fastslaas, at Ordningens Gennemførelse har været til Fordel baade for Arbejdsgiverne og Arbejderne.

Ved Siden af Bankvæsenets og Industriens Konsolidering og Reorganisation gaar Regeringens Bestræbelser i første Række ud paa at bringe Købekraften i Vejret, idet den mener, at Planens Sejr staar og falder med Tilvejebringelsen af en opadgaaende Kurve for hele Næringslivet. For at lette Genoplivelsen af dette har Regeringen iværksat en Række forskellige Foranstaltninger, blandt hvilke de vigtigste er Igangsættelse af offentlige Arbejder, Forøgelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen og Lettelse af Gældsbyrderne.

Til offentlige Arbejder har Kongressen vedtaget Bevillinger til et Beløb af ikke mindre end 3,300 Millioner Dollars, men selve Igangsættelsen af Arbejderne er blevet noget forsinket ved de talrige og indviklede Forhandlinger med lokale Myndigheder, der som oftest maa gaa forud for saadanne Arbejders Paabegyndelse. Alligevel har Indenrigsminister Ickes kunnet oplyse, at det samlede Antal Arbejdere, som pr. 25. November direkte eller indirekte beskæftigedes ved Udførelsen af Regeringens Arbejdsprogram, androg over 1,462,000, hvortil kommer ca. 350,000 Arbejdere, som er indrulleret i den saakaldte civile Arbejdstjeneste (Civilian Conservation Corps), hvis Omkostninger ligeledes afholdes af Budgettet for de offentlige Arbejder. Da henved 86 pCt. af de vedtagne Bevillinger nu er stillet til Raadighed, kan det forventes, at Beskæftigelsesgraden ved de offentlige Arbejder vil stige betydeligt i Vinterens Løb.

I et Afsnit af sin Artikel giver Butler en Fremstilling af de Forsøg, der er gjort paa at gengive Landbrugsbefolkningen dens Købekraft. Han oplyser, at for 80 pCt. af Hvedeavlens Vedkommende vil Saaningsarealerne blive reduceret med 20 pCt. i 1934 og 1935. Til Gengæld ydes der de paagældende Farmere Erstatninger til et samlet Beløb af 100 Millioner Dollars. I Syden nedlægges over 10 Millioner Acres Bomuldsarealer. Lignende Forholdsregler træffes med Hensyn til Dyrkningen af Majs, Tobak, Ris, Frugt samt for Svine- og Mejeriproduktionen. Ved Siden af de Erstatninger, der ydes Farmerne, har disse ogsaa Adgang til at rejse Laan med Pant i de tilstedeværende Beholdninger af Avlen, hvorved de skal sættes i Stand til dels at afvente det gunstigst mulige Tidspunkt for Afsætningen af deres Produkter, dels med det samme at optræde som Konsumenter paa Varemarkedet.

Men endnu staar store Vanskeligheder tilbage og ingen kan forudsige, hvad Fremtiden vil bringe. Planen har ikke virket længe nok til at kunne give Købekraftens Forøgelse fuld Effektivitet. Kun en Del af den nyskabte Købekraft finder i første Omgang Vej til Vareproducenterne. Der er Gæld, der først skal betales og der er de indefrosne Banktilgodehavender, sam lammer Omsætningen. Ligeledes hindrer Forvirringen paa Kapitalmarkedet et egentligt økonomisk Opsving og fremfor alt henstaar Spørgsmaalet om Dollarens Stabilisering endnu uløst.

Ingen upartisk Tilskuer vil imidlertid kunne nægte, at Genrejsningsarbejdet i Løbet af Aaret 1933 har gjort reelle og betydelige Fremskridt og at De Forenede Stater gaar ind i 1934 under lysere Udsigter end de, der forelaa for et Aar siden.

Det internat. Arbejdsbureaus Styrelsesmøde.

Paa det internationale Arbejdsbureaus sidste Styrelsesmøde, der fornylig afholdtes i Genève under Forsæde af Præsidenten for indeværende Aar, Nationalbankdirektør Bramsnæs, vedtoges en

Række Beslutninger, hvoraf vi gengiver de vigtigste:

Arbejdstiden i Hoteller, Restauranter, Forlystelsesetablissementer, Sygehuse o. l.

Styrelsen godkendte de Skemaer, som Arbejdsbureauet havde udarbejdet til Brug ved den af Arbejdskonferencen krævede Undersøgelse af Arbejdstidsforholdene i Hoteller, Restauranter, Forlystelsesetablissementer og i Sygehuse og andre Pleje- og Forsorgsanstalter. Disse Spørgeskemaer vil nu blive udsendt til Regeringerne i de forskellige Medlemsstater med Anmodning om Besvarelse.

Arbejdstiden i Kulminer.

Styrelsen blev gjort bekendt med de Oplysninger, som var indkommet fra Regeringerne i de vigtigste kulproducerende Lande i Europa angaaende Mulighederne for Ratifikation af Konventionen om Arbejdstiden i Kulminer.

Arbejdergruppen foreslog, at der skulde sammenkaldes en særlig Konference af de europæiske Kullande (Belgien, Frankrig, Nederlandene, Polen, Storbritannien, Tyskland og Tjekoslovakiet) med den Opgave at søge fjernet de Vanskeligheder, der stadig stiller sig i Vejen for Konventionens Ratifikation. Denne Konference skulde bestaa af een Repræsentant henholdsvis for Regeringen, Arbejdsgiverne og Arbejderne i hvert af de paagældende Lande.

Som ved tidligere Lejligheder modsatte Arbejdsgivergruppen sig af principielle Grunde Sammenkaldelsen af en saadan Konference. Derimod sluttede den belgiske Regeringsrepræsentant sig til Arbejdergruppens Forslag, ligesom Repræsentanten for den franske Regering erklærede, at Frankrig gik med til alt, hvad der kunde fremme Konventionens Ratifikation af det størst mulige Antal Lande.

Den britiske Regeringsrepræsentant var principielt enig i Betimeligheden af den foreslaaede Konferences Sammenkaldelse, men kun forsaavidt dennes Dagsorden opstilledes paa bredt Grundlag, saaledes at den kunde faa Lejlighed til at undersøge samtlige de Vanskeligheder, der har vist sig, ligesom han ikke mente, at Konferencen burde begrænses til de syv europæiske Kullande, men staa aaben for ethvert Land, der mente at have Interesser at varetage.

Styrelsen vedtog da sluttelig, at Konferencen skal sammenkaldes, og at dens Opgaver skal gaa ud paa at lette Kulkonventionens snarlige og samtidige Ratifikation. Indbydelse skal sendes til de syv allerede nævnte Lande, Bureauet skal forelægge Konferencen sin Korrespondance med Kullandenes Regeringer vedrørende Ratifikationen. Konferencens Tid og Sted skal tilligemed det samlede Materiale meddeles de andre Medlemsstaters Regeringer, der saaledes, om de maatte ønske det, kan lade sig repræsentere og gøre deres Synspunkter gældende.

En særlig Søfartskonference i 1935.

Som bekendt blev der i Efteraaret 1929 afholdt en særlig Arbejdskonference, hvis Dagsorden udelukkende bestod af Søfartsspørgsmaal. Denne Specialkonference foretog en første Behandling af forskellige Spørgsmaal vedrørende Arbejdsforholdene til Søs, nemlig: international Regulering af Arbejdstiden om Bord, Beskyttelsesforanstaltninger for syge Søfolk, Forbedring af Søfolks Opholdsforhold i Havnebyerne og Opstilling af Minimumskrav til Dæksofficerers faglige Uddannelse.

Styrelsen vedtog med 13 Stemmer mod 5, at anden Behandling af disse Spørgsmaal skulde foregaa paa en ny Specialkonference, der skal afholdes umiddelbart efter den ordinære Arbejdskonferences Afslutning i 1935. Derimod forkastedes — med 13 Stemmer mod 7 — et Forslag om at lade den særlige Søfartskonferences Arbejde forberede af en teknisk Specialkonference.

Ferie med Løn.

Spørgsmaalet om Arbejdsferier med Bibeholdelse af Løn var allerede definitivt opført paa Dagsordenen for 1935-Konferencen, men det paahvilede endnu Styrelsen at tage Stilling til, i hvilket Omfang dette Spørgsmaal skulde forberedes af Arbejdsbureauet. Det vedtoges med 12 Stemmer mod 7 at udskille Søens Arbejdere fra Behandlingen paa den ordinære Konference, men samtidig besluttedes det med 11 Stemmer mod 9, at Søfolkenes Ferieforhold skulde opføres paa Dagsordenen for den specielle Søfartskonference, der skal afholdes i umiddelbar Tilslutning til den ordinære Arbejdskonference i 1935. Endvidere vedtog Styrelsen med 11 Stemmer mod 10, at Landarbejdernes Ferieforhold ikke skulde tages i Betragtning. Denne Beslutning vil dog paa sædvanlig Vis kunne ændres af selve Konferencen.

Det latinske Amerika og Arbejderorganisationen.

I Anledning af, at Direktørens Beretning til Styrelsen indeholdt et særligt Afsnit om den nylig afholdte panamerikanske Konference i Montevideo og dennes Drøftelse af Spørgsmaal, som staar i nær Forbindelse med den internationale Arbejdsorganisations Virksomhed, fremkom den brasilianske Regerings Repræsentant med en Forsikring om de latinsk-amerikanske Landes faste og varige Tilknytning til det internationale Arbejdsbureau.

Sagkyndige fra De Forenede Stater i de tekniske Udvalg.

For at sætte Arbejdsbureauet i Stand til at udnytte de Erfaringer, der i socialpolitisk Henseende kan uddrages af Genrejsningsarbejdet i De Forenede Stater, godkendte Styrelsen Udnævnelsen af ti Sagkyndige fra dette Land som Medlemmer af Arbejdsorganisationens forskellige tekniske Udvalg.

Tysklands Udmeldelse af Arbejdsorganisationen.

Styrelsen tog til Efterretning, at den tyske Arbejdsgiverrepræsentant, Kommerceraad Vogel, som Følge af Tysklands Udmeldelse af Folkeforbundet og Arbejdsorganisationen har nedlagt sit Hverv som Medlem af Styrelsen. I denne Forbindelse gjorde den franske Arbejderrepræsentant, Jouhaux, opmærksom paa, at den officielle Udmeldelsesakt

først havde foreligget efter sidste Styrelsesmøde, og at Styrelsen derfor ikke havde haft Lejlighed til at tage Stilling til Udmeldelsen. Han vilde derfor minde om, at han i 1919 som Repræsentant for Arbejderne havde ført Forhandlinger med det øverste Raad om Tysklands Optagelse i Arbejdsorganisationen allerede da, og han betonede, at Tyskland indenfor denne Organisation stedse havde nydt nøjagtig de samme Rettigheder som de andre Medlemsstater. Paa intet Tidspunkt havde Tyskland kunnet beklage sig over daarlig Behandling som Medlem af Arbejdsorganisationen.

Det besluttedes, at næste Styrelsesmøde skal træde sammen i Genève den 26. April.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1835.

Smede og Maskinarbejdere hos Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. December 1933 i Sag Nr. 1835: De samv. Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland og 5 af dennes Medlemmer.

I Foraaret 1931 blev der indgaaet ny Overenskomst mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, hvoraf Aarhus Gas- og Vandmesterforening i Aarhus er en Underafdeling. Overenskomsten af 1931 var en Vedtagelse af Forligsmandsforslaget af 26. Marts s. A., og der blev derved indført en Ferieordning.

Følgende Firmaer: H. Chr. Hansen & Co., Indehaver J. Jørgensen, Studsgade, R. D. Hinge, Klosterport, Evald Lund, Grønnegade, S. Salling Vestergade og K. Hansen, Frederiks Allé 122, alle af Aarhus, der er Medlemmer af Centralforeningen af Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland, stod dengang tillige som Medlemmer af Aarhus Gas- og Vandmesterforening, men havde i Slutningen af 1930 udmeldt sig af denne med 6 Maaneders Varsel til 1. Juli 1931. Foruden Blikkenslagere beskæftiger disse Firmaer — eller i alt Fald nogle af dem — tillige Smede, og i Sommeren 1933 stillede de hos Firmaet H. Chr. Hansen & Co. beskæftigede Medlemmer af Smede- og Maskinarbejderforbundet Krav om Feriepenge i Henhold til Overenskomsten mellem det nævnte Forbund og Jernindustriens Sammenslutning, men blev afvist med den Begrundelse, at Firmaet ikke længere var Medlem af Gas- og Vandmesterforeningen og derfor heller ikke af Sammenslutningen. Medlemsforholdet til Centralforeningen medfører ikke nogen Forpligtelse til at udbetale Ferieløn.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland og de ovennævnte 5 Firmaer med Paastand om, at de Indklagede dømmes til at overholde Overenskomsten, saaledes at det paalægges de indklagede Firmaer at betale den overenskomstmæssige Ferieløn, samt at betale en Bod for Overenskomstbrud.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at de indklagede Firmaer, da den Overenskomst, hvorved Ferieordningen indførtes, blev indgaaet, endnu stod som Medlemmer af Gas- og Vandmesterforeningen, selv om deres Udmeldelse var indgivet. De er derved kommet ind under Ferieordningen, og de heraf følgende Forpligtelser kan de ikke slippe for ved at udtræde af den paagældende Organisation. Hertil udkræves, at de paa lovlig Maade frigør sig for Overenskomsten, og dette er ikke sket.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De gør gældende, at de 5 Firmaer, selv om det antages, at de har været bundet ved Ferieordningen i hele Sæsonen 1931, i alt Fald maa være frigjort derved, at Overenskomsten fra Sammenslutningens Side er opsagt til Ophør den 1. Febr. 1932. Der er iøvrigt d. 5. Marts 1932 vedtaget en ny Ferieordning mellem Jernindustriens Sammenslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere, og det er ikke oplyst, om der nu for 1933 kræves Ferieløn efter denne Overenskomst eller efter Forligsmandens Forslag af 26. Marts 1932. De Indklagede har derhos fremhævet, at der hverken i 1931 eller 1932 fra Forbundets Side overfor disse Firmaer er rejst nogensomhelst Spørgsmaal om Ferie, og at de heller ikke har udbetalt Ferieløn, bortset fra, at et enkelt Firma i 1931 af en Fejltagelse har foretaget saadan Udbetaling.

Klagerne har med Hensyn til Opsigelsen af Overenskomsten til 1. Febr. 1932 bemærket, at Overenskomsterne i 1932 efter Forslag fra Forligsmanden blev fornyet uforandret, hvorved Opsigelsen maa anses for at være taget tilbage. Da dernæst Forholdet for indeværende Aar er det, at Overenskomsterne er forlænget ved Loven af 31. Januar 1933, foreligger der fremdeles ikke nogen Frigørelse for de indklagede Firmaers Vedkommende. Ferieordningen af 5. Marts 1932 er kun en nærmere Udformning af Forligsmandens Forslag af 26. Marts 1931.

Medens de indklagede Firmaer efter det foreliggende har været bundet ved den i Forligsmandens Forslag indeholdte Ferieordning for 1931, finder Retten, at de maa være frigjort ved den fra Sammenslutningens Side skete Opsigelse af Overenskomsten til 1. Februar 1932, hvilken Opsigelse maa antages at have Virkning ogsaa for de udtraadte Medlemmers Vedkommende. Om Fornyelsen af det overenskomstmæssige Forhold, som de udtraadte Medlemmer har været afskaaret fra at øve nogen Indflydelse paa, er kommet i Stand ved, at man har indgaaet en ny Overenskomst eller — som her — ved, at man har tiltraadt Forligsmandens Forslag, maa for deres Vedkommende være uden Betydning.

Herefter — og idet bemærkes, at der ikke er rejst nogen Paastand om Betaling af Ferieløn for 1931 — vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1843.

Smede- og Maskinarbejdere hos A/S Burmeister & Wain. (Refshaleøen).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. December 1933 i Sag Nr. 1843: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen for dets Afdeling 12.

Hos A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri har der i de senere Aar permanent bestaaet et Modsætningsforhold mellem Selskabets Ledelse og de paa Refshaleøen beskæftigede Smede og Maskinarbejdere med Hensyn til Arbejdernes Forpligtelse til at yde Overarbejde. Sager herom er i Aarene 1929—32 tre Gange indbragt for Den faste Voldgiftsret, jfr. Kendelserne i Sagerne Nr. 1251, 1520 og 1577. Desuden er en Konflikt afgjort forligsmæssigt ved et den 6. Juni 1931 afholdt Fællesmøde i Dansk Arbejdsgiverforening, hvor Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund tilsagde Værftet, at en iværksat Overarbejdsvægring øjeblikkelig skulde bringes til Ophør, og at Forbundet vilde udvirke, at den om Overarbejdsvægringen trufne ulovlige Klubbeslutning blev hævet.

Efter at et mellem Aktieselskabet og de paa Refshaleøen beskæftigede Fag (med enkelte Undtagelser) under 17. November 1922 aftalt Overarbejdsreglement af Arbejderne var opsagt til Ophør den 31. Oktober 1931, gælder — i Henhold til, hvad der er statueret ved Rettens Kendelse af 27. April 1932 i Sag Nr. 1577 — med Hensyn til Overarbejde de almindelige Overenskomsters Regler for Arbejder paa Refshaleøen, nemlig Afsnit A § 8 i Overenskomsten mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, hvor det hedder:

»Angaaende Omfanget af Overarbejde fastsættes ikke særlige Bestemmelser. Som Regel bør Sagen ordnes mellem Arbejdsgiverens Repræsentant og den enkelte Arbejder personlig under Hensyn til vedkommende Arbejdssteds særlige Forhold. Kun for saa vidt Fordringen om Overarbejde efter Arbejdernes eller Tillidsmandens Skøn om de foreliggende Forhold overdrives, er Tillidsmanden berettiget til at forhandle derom med Arbejdsgiverens Repræsentant, eventuelt Arbejdsgiveren selv.

Bliver Sagen ikke ordnet tilfredsstillende ad denne Vej, staar det Tillidsmanden frit for at anmode sin Organisation om at paatale Sagen overfor den paagældende Arbejdsgiverorganisations Bestyrelse.«

samt § 2, Stk. 4, i »Fælles Værkstedsregler«, der indeholder følgende Bestemmelse:

»Ved Opgørelsen af Overarbejde fradrages den til Spisning og Hvile medgaaede Tid, ligesom ogsaa forsømt Tid af den normale ugentlige Arbejdstid fradrages Overarbejdstiden, medmindre Forsømmelsen har fundet Sted af en Arbejderen utilregnelig Grund, som rettidig er anmeldt til Arbejdsgiveren og godkendt af denne.«

Da A/S Burmeister & Wains Ledelse mente at have konstateret, at de paa Refshaleøen beskæftigede Medlemmer af Smede- og Maskinarbejderforbundets Afdeling 12 — uden at nægte at udføre Overarbejde — »afspaserede« dette ved, naar Overarbejde var ydet, uden fyldestgørende Grund at forsømme en tilsvarende Tid af den normale Arbejdstid, hvorved den ved Overarbejdet beregnede Fordel, navnlig med Hensyn til Reparationsarbejders hurtige og rettidige Fuldførelse, gik tabt for Selskabet, paalagde dette ved en Instruks af 13. Maj 1932 sine Værkstedsfunktionærer for Fremtiden nøje at paase, at saadan Afspasering ikke finder Sted, dels ved ikke at udstede »Passerseddel« til Arbejderne uden i strængt nødvendige og af Mesteren anerkendte Tilfælde, dels ved at afskedige de Folk, der forsømmer den normale Arbejdstid ved at udeblive fra Morgenstunden.

Lørdag den 10. Juni d. A., Kl. 9 Form. — 2 Timer efter Arbejdstidens Begyndelse — anmodede en paa Refshaleøen beskæftiget Maskinarbejder, som den foregaaende Dag havde haft Overarbejde, vedkommende Mester om Passerseddel, hvilket blev nægtet ham, da han ikke vilde angive nogen gyldig Grund til sin Bortgang. Denne Nægtelse gav Anledning til, at 63 Maskinarbejdere paa Refshaleøen uden Varsel iværksatte Arbejdsstandsning Resten af Dagen. Efter at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund var blevet gjort bekendt hermed, foranledigede Forbundet, at Arbejdet blev genoptaget den følgende Mandag Morgen den 12. Juni. Samme Dag gav Arbejdernes Tillidsmand Selskabets Overingeniør Meddelelse om, at Arbejderne ved Klubbeslutning havde vedtaget at nægte alt Overarbejde.

Den 1. Juli blev der afholdt Mæglingsmøde, ved hvilket baade Arbejdsstandsningen og Klubbeslutningen om Nægtelse af Overarbejde blev behandlet. Medens Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien har forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Ansvaret for Arbejdsstandsningen, indgik Smede- og Maskinarbejderforbundet paa at tage den vedtagne Klubbeslutning om Nægtelse af Overarbejde tilbage som ulovlig.

Ved Skrivelse af 15. Juli anmodede Sammenslutningen Dansk Arbejdsgiverforening om at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret dels over den uvarslede Arbejdsstandsning, dels over den oftnævnte Klubbeslutning, idet Sammenslutningen med Hensyn til dette sidste Forhold fremhævede, at det uanset det af Forbundet paa Mæglingsmødet givne Tilsagn ikke var Selskabet muligt at faa Overarbejde udført. Klagerne behandledes ved Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juli, uden at en Ordning blev opnaaet.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiver-

forening paa Sammenslutningens og A/S Burmeister & Wains Vegne ved Klage af 25. Septbr. d. A. indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen for dets Afdeling 12 med Paastand om, at den i Sagen omtalte Arbejdsnedlæggelse og Klubbeslutningen og den i Henhold til denne fremdeles opretholdte Overarbejdsvægring saavel som den stedfundne Afspasering af Overarbejde kendes ulovlige, samt at der ikendes Forbundet solidarisk med dets Afdeling 12 som medansvarlige for de paaklagede Forhold en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de vel erkender, at saavel Arbejdsnedlæggelsen som Klubbeslutningen har været ulovlige, men hævder, at de indklagede Organisationer er uden Ansvar herfor. Efter Mæglingsmødet den 1. Juli paalagde Forbundet Afdelingen at foranledige Klubbeslutningen taget tilbage, og Afdelingen lod dette Paabud gaa videre til Arbejdspladsen. De Indklagede hævder, at der i Tiden efter 1. Juli er præsteret Overarbejde i ikke faa Tilfælde, og de er gaaet ud fra, at Sagen i hvert Fald efter den 27. Juli var gaaet i Orden.

De Indklagede har iøvrigt anført, at Selskabet med Hensyn til Krav om Overarbejde tager lidet Hensyn til Arbejdernes Tarv, og at Arbejdsstandsningen den 10. Juni saavelsom Klubbeslutningen af 12. Juni naturligt forklares ved Arbejdernes Harme over, at Værftet i Strid med tidligere Koutume vilde praktisere Fradrag i Overarbejdstiden og til Gennemførelse heraf begrænsede Arbejdernes hidtil frie Adgang til at opnaa Passerseddel og derefter forlade Arbejdet.

Klagerne har heroverfor anført, at Aktieselskabet i egen Interesse indskrænker Overarbejdet saa meget som driftsmæssig forsvarligt. De benægter Eksistensen af den af de Indklagede paaberaabte Koutume og hævder, at den etablerede Kontrol ved Meddelelsen af Passerseddel er fuldt ud hjemlet ved de gældende Overenskomster.

Retten kan ikke ved det oplyste finde det godtgjort, at Selskabet har stillet ubeføjede Krav om Overarbejde, men skal iøvrigt herom gentage, hvad der allerede er fremhævet i Rettens Kendelse i Sag Nr. 1520, nemlig at Klager herover fra Arbejdernes Side maa fremføres ad sædvanlig organisationsmæssig Vej. Efter det oplyste maa det antages, at Arbejderne i ikke ringe Omfang systematisk har »afspaseret« Overarbejdet, denne Trafik maa derfor kendes ulovlig, og der maa gives Klagerne Medhold i, at den af Værftet i Kontroløjemed udøvede Kritik ved Meddelelsen af Passerseddel har fornøden overenskomstmæssig Hjemmel. Efter Mæglingsmødet den 1. Juli ses der vel ikke i noget Tilfælde at være etableret direkte Vægring ved at udføre Overarbejde, men den systematiske Modstand mod Overarbejde gennem de ulovlige Afspaseringer eller saaledes, at Arbejderne som Vilkaar for at udføre Overarbejde har stillet Krav om Arbejde med skiftende Hold, var efter det oplyste i hvert Fald ikke bragt til Ophør inden Fællesmødet den 27. Juli, og efter Klagernes Anbringende endnu ikke inden Sagens Behandling her for Retten.

Efter alt foreliggende finder Retten det tilstrækkelig godtgjort, at Forbundets Tilsagn om Tilbagetagelse af Klubbeslutningen om Nægtelse af Overarbejde ikke behørigt er blevet overholdt og gennemført, og Ansvaret herfor findes efter Omstændighederne at burde paalægges de indklagede Organisationer, som — ikke mindst under Hensyn til de gentagne tidligere Konflikter om Overarbejdet — burde have udvist større Agtpaagivenhed og udfoldet mere aktive Bestræbelser for at bringe de ulovlige Forhold til Ophør, end Tilfældet øjensynlig har været.

Derimod finder Retten ikke Grundlag for at paalægge Organisationerne Ansvar for Arbejdsnedlæggelsen den 10. Juni eller for at tage det Selskabet herved paaførte Tab, der af Klagerne er anslaaet til ca. 1200 Kr., i Betragtning ved Sagens Paadømmelse.

Efter Omstændighederne findes den forskyldte Bod at burde bestemmes til 600 Kr., som udredes af de to Organisationer in solidum.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning, den vedtagne Klubbeslutning om Nægtelse af Overarbejde samt de etablerede »Afspaseringer« af Overarbejde har været ulovlige.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dettes Forbunds Afdeling 12 en for begge og begge for en 600 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1844.

Havnearbejdere i Odense, Aabenraa og Frederikssund (Hagekorsaffæren).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 7. December 1933 i Sag Nr. 1844: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for henholdsvis 1) Foreningen af Arbejdsgivere i Odense Havn, 2) Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn og 3) Foreningen af Arbejdsgivere i Frederikssund mod De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette Forbund igen for dets Afdelinger: 1) Havnearbejdernes Fagforening i Odense samt Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening sammesteds, 2) Dansk Arbejdsmandsforbund, Afdeling T. i Aabenraa og 3) Arbejdsmændenes Fagforening i Frederikssund.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for henholdsvis 1) Foreningen af Arbejdsgivere i Odense Havn, 2) Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn og 3) Foreningen af Arbejdsgivere i Frederikssund indklaget De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette Forbund igen for dets Afdelinger: 1) Havnearbejdernes Fagforening i Odense samt Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening sammesteds, 2) Dansk Arbejdsmandsforbund Afdeling T i Aabenraa og 3)

Arbejdsmændenes Fagforening i Frederikssund med Paastand om, at der idømmes de under 1) og 2) indklagede Fagforeninger Bod som ansvarlige eller medansvarlige for de nedenfor omhandlede i Odense og Aabenraa stedfundne Arbejdsnedlæggelser.

Forsaavidt Klagen tillige har omfattet en ved Losningen af A/S »Anna Marie« i Frederikssund den 2. August d. A. stedfunden Arbejdsnedlæggelse, som ved Indgriben fra Fagforeningens Side blev ophævet den følgende Dag, har Klagerne under Domsforhandlingen frafaldet deres Paastand, efter at de Indklagede har erkendt denne Arbejdsstandsnings Ulovlighed.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de vel erkender, at de stedfundne Arbejdsvægringer — i Henhold til, hvad der er statueret ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. August d. A. i Sag Nr. 1817 — ikke har været lovlige, men hævder, at der ikke er Grundlag for at paalægge Fagforeningerne nogen Bod, i hvilken Henseende de Indklagede blandt andet fremhæver, at de paaklagede Forhold er foregaaet inden Rettens nævnte Kendelse blev afsagt.

I. O d e n s e. Lørdag den 12. August d. A., Kl. 9 Fm., skulde den tyske Damper »Stormarn« paabegynde Losningen af en Ladning Cinders til Firmaet Carsten Petersen & Co. i Odense. Til Losningen, der skulde foretages med Kran, var der mønstret Medlemmer af Havnearbejdernes Fagforening og til det i Forbindelse med Losningen staaende Arbejde paa Kulpladsen Medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening. Da Damperen førte Hagekorsflag, nægtede de antagne Arbejdere at gaa i Gang med Losningen. Formanden for Havnearbejdernes Fagforening erklærede overfor den stedlige Arbejdsgiverforenings Formand ikke at ville være positivt virksom for at formaa Arbejderne til at gaa i Arbejde. Først da Skibets Kaptajn Mandag den 14. August strøg Flaget, kom Arbejdet i Gang samme Dags Eftermiddag Kl. 1½.

Klagerne har opgjort Tabet ved Losningsarbejdets Forsinkelse til 773 Kr. 95 Øre, hvoraf 237 Kr. 98 Øre i udbetalte Liggedagspenge for en anden til Firmaet indkommen Damper, hvis Losning blev forsinket som Følge af Arbejdsvægringen ved A/S »Stormarn«.

Idet Havnearbejdernes Fagforening i Odense efter det foreliggende, derunder den af Fagforeningens Formand her for Retten afgivne Forklaring, maa være medansvarlig for den stedfundne ulovlige Arbejdsvægring, findes der at burde paalægges denne Fagforening en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 800 Kr., hvoraf det fornødne Beløb vil kunne anvendes til Dækning af det Firmaet Carsten Petersen & Co. paaførte Tab.

Derimod findes det ikke ved det oplyste godtgjort, at Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense har paadraget sig Ansvar for den stedfundne Arbejdsvægring, og den af Klagerne overfor denne Fagforening nedlagte Paastand kan derfor ikke tages til Følge.

II. A a b e n r a a. I Begyndelsen af August d. A. skulde et tysk Sejlskib i Aabenraa Havn udlosse en Ladning til en Modtager, der ikke var Medlem af Arbejdsgiverforeningen. Da Skibet førte Hagekorsflag, etablerede Arbejderne Strejke, og Sagen gav Anledning til forskellige Optøjer. Efter nogle Dages Forløb blev Losningen gennemført ved frivillig Arbejdskraft, og den herved fremkaldte Misstemning gav sig Udslag i, at Arbejdernes lokale Fællesorganisation paa et den 8. August afholdt Møde, i hvilket ogsaa Medlemmer af Bestyrelsen for Havnearbejdernes samt Lager- og Pakhusarbejdernes Organisation — Dansk Arbejdsmandsforbund Afdeling T. — var tilstede, vedtog som Demonstration at etablere en »Generalstrejke«. Denne Beslutning blev straks søgt gennemført, blandt andet ved Hjælp af Næstformanden i den nævnte Fagforening, med den Følge, at 23 Mand, der var beskæftiget ved Havnearbejde og Lager- og Pladsarbejde, hos Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn, nedlagde Arbejdet Kl. 3½ om Eftermiddagen. Arbejdet blev genoptaget den følgende Dag ved Arbejdstidens Begyndelse.

Idet Fagforeningen efter det foreliggende maa anses medansvarlig for den stedfundne ulovlige Arbejdsnedlæggelse, findes der at burde paalægges den en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 400 Kr. Det bemærkes herved, at Afgørelsen alene omfatter Forholdet mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Aabenraa Havn og den heromhandlede Fagforening, og altsaa hverken den Arbejdsvægring ved Losningen af det tyske Sejlskib, som gav Anledning til Demonstrationen, eller Mellemværendet mellem Fagforeningen og andre Arbejdsgivere.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Til Dansk Arbejdsgiverforening af Havnearbejdernes Fagforening i Odense bør betales en Bod paa 800 Kr. og af Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling T. i Aarhus en Bod paa 400 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1846:

Kvindelige Arbejdere under Aarhus Skolevæsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Oktober 1933 i Sag Nr. 1846: De samv. Fagforbund i Danmark for Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 7 i Aarhus mod Aarhus Kommune.

Under nærværende Sag har De samv. Fagforbund i Danmark for Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 7 i Aarhus indklaget Aarhus Kommune for Overenskomstbrud.

Det fremgaar af Sagen, at der under 19. November 1921 imellem Aarhus Byraads Lønudvalg og Arbejdskvindernes Afdeling 7 (Skolekonerne) er indgaaet en Overenskomst, der bl. a. indeholder Bestemmelse i

§ 1 om Betalingen for Rengøringsarbejde i Skolerne, hvilken Betaling er sat i et vist nærmere angivet Forhold til den til enhver Tid gældende Timeløn for Kommunens Arbejdsmænd,

§ 3 om Opsigelse af enkelte Pladser, der sker

gennem den paagældende Skoles Overlærer gensidigt med 14 Dages Varsel til Fratrædelse den 1ste i en Maaned, og i

§ 7 om Overenskomstens Opsigelse, der kan ske med 3 Maaneders Varsel til Ophør den 1ste i en Maaned.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Den 12. Juli 1933 modtog Kvindeligt Arbejderforbund Meddelelse om, at fire ved Skolerengøring beskæftigede Kvinder i Juni Maaned havde modtaget en Opsigelse, og som Svar paa en derefter stillet Forespørgsel blev det meddelt, at Aarsagen til Afskedigelsen var den, at de paagældende Kvinder var gifte med statsansatte Tjenestemænd. Forbundet har senere faaet Oplysning om, at der var opsagt yderligere to Kvinder, der dog ikke var gift med Tjenestemænd, men med Arbejdere ansat paa Statsbanernes Centralværksted. Forbundet protesterede overfor Kommunen, men modtog Meddelelse om, at Afskedigelserne alligevel vilde finde Sted. Klagerne hævder, at disse Afskedigelser, der har en kollektiv, lockoutlignende Karakter, idet Afskedigelserne af de seks Kvinder maa antages at ville blive efterfulgt af andre lignende, har været ulovlige. Den fornævnte Overenskomst med dens forskellige Bestemmelser fremtræder som en almindelig til begge Sider forpligtende Arbejdsoverenskomst, som derfor tillige maa være en Hindring for kollektive Afskedigelser med det Formaal for Øje at stille særlige Betingelser med Hensyn til, hvilke Kvinder der kan beskæftiges ved det i Overenskomsten omhandlede Arbejde. Kommunen kan ikke være berettiget til som sket i Overenskomstperioden ensidigt at afgøre, at visse Kategorier af Kvinder ikke mere kan beskæftiges i Kommunens Tjeneste, hvilket vilde være ensbetydende med Indføjelse af en helt ny Overenskomstbestemmelse, hvad kun kan ske efter Forhandling og opnaaet Enighed mellem begge Overenskomstens Parter. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* de foretagne Afskedigelser kendes ulovlige, *at* de afskedigede Kvinder genantages, *samt at* der paalægges de Indklagede en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

Forsaavidt den indklagede Kommune har nedlagt Paastand om Sagens Afvisning under Henvisning dels til, at der vel foreligger en kollektiv Overenskomst, men at de deri ommeldte Kvinder efter deres Arbejdes Art og tjenstlige Stilling ikke omfattes af Lov 4. Oktober 1919 § 17, 1ste Stk., og dels til denne §'s sidste Stykke, idet der mangler Sikkerhed for regelmæssig voldgiftsretlig Afgørelse af faglig Strid, skønnes der efter Omstændighederne ikke at foreligge tilstrækkelig Anledning til at tage den nedlagte Paastand om Sagens Afvisning her fra Retten til Følge.

Under Proceduren om Sagens Realitet har den indklagede Kommune nedlagt Paastand om Frifindelse under Anbringende af, at der ikke foreligger nogen overenskomststridig Handling fra Kommunens Side, der selvsagt — jfr. ogsaa Grundsætningen i Septemberforligets Punkt 4 — maa have Ret til selv at bestemme, hvilke Personer den vil beskæftige ved Skolernes Rengøring, ligesom de foretagne Afskedigelser er sket paa fuldt kontraktlig Maade. Efter at Skoleudvalget i Maj Maaned d. A. havde opsagt 4 af de gifte Rengøringskoner til Fratrædelse den 30. Juni, fremsatte de tre af disse Begæring om Opsigelsernes Tilbagetagelse, idet det syntes dem »Uret at blive opsagt med saa kort Varsel«, hvorefter Udvalget forlængede Opsigelsesfristen, saaledes at Afskedigelsen først traadte i Kraft ved Udgangen af September. Den fjerde af de opsagte Rengøringskoner, der mundtlig henvendte sig om Forlængelse af Opsigelsesfristen, blev henvist til at fremsende Andragende herom, hvorefter der fremkom en den 14. Juni d. A. dateret Skrivelse fra Kvindeligt Arbejderforbund, Afdeling 7, hvori »Skoleudvalget anmodes om at forlænge Opsigelsesfristen for de af vore Medlemmer, der er ansatte ved Aarhus Kommunes Skoler, fra 14 Dage til 2 Maaneder«, et Andragende, som blev imødekommet ved Udvalgets Skrivelse af 27. Juni. Endelig har Udvalget den 14. August opsagt yderligere to gifte Rengøringskoner til Fratrædelse ved Udgangen af Oktober d. A. De paagældende Kvinder har altsaa — som af den indklagede Kommune videre anført — ikke blot faaet et væsentligt længere Opsigelsesvarsel end de i Overenskomsten bestemte 14 Dage, men Forholdet er yderligere det, at Rengøringskonerne saavel som Forbundets lokale Afdeling har været ganske klare over, at der ikke kunde rejses Indsigelse af retslig Art mod de skete Afskedigelser. Den til Grund for Afskedigelsen af de paagældende seks Rengøringskoner — hvis Mænd er henholdsvis Postpakmester, Overpostbud, Postbud (alle i Statens Tjeneste), Vejmand, Skovarbejder og Gartner og Retorthusarbejder (alle i Kommunens Tjeneste) — liggende Betragtning er den, at man af Hensyn til Kommunens almindelige Økonomi maa anse det for paakrævet i saa vidt Omfang som muligt at lade Enker, eventuelt med Børn, der kan ventes at falde Kommunen til Byrde, erholde for dem egnede Erhverv i den almindelige Administrations Tjeneste fremfor gifte Kvinder, hvis private Forsørgerforhold er saaledes, at de ikke kan ventes, trods Afskedigelsen, at trænge til Kommunens økonomiske Hjælp. En saadan Begrundelse, der altsaa bunder i socialpolitiske og driftsmæssige Hensyn, kan ikke gøre Afskedigelsen overenskomststridig, ligesom der overhovedet ikke heller i nærværende Tilfælde foreligger nogen kollektiv Afskedigelse, hvorved ogsaa bemærkes, at af 95 Rengøringskoner under Aarhus Skolevæsen er 61 gifte Koner, og at de afskedigede Kvinder er erstattet af andre Kvinder paa de i Overenskomsten anførte Vilkaar.

Retten finder ikke Grundlag for at statuere, at der fra den indklagede Kommunes Side skulde foreligge noget overenskomststridigt Forhold. Det oplyste ses ikke at give Føje til — som af Klagerne paastaaet — overfor de paaklagede Afskedigelser at anlægge det Synspunkt, at disse Afskedigelser skulde være ensbetydende med, at visse Kategorier af Kvinder ikke mere kan beskæftiges i Kommunens Tjeneste. Det drejer sig efter det foreliggende ikke om nogen kollektiv lockoutlignende Af-

skedigelse, men der har fra Kommunens Side foreligget en Afvejelse af enkelte bestemte Personers økonomiske Forhold overfor de Krav, som maatte kunne flyde af den Kommunen paahvilende Forsørgelsespligt, og de af denne Overvejelse resulterede Afskedigelser er saaledes sket alene af kommunal-økonomiske Grunde. Det kan ikke antages, at Kommunen ved Indgaaelsen af den paagældende Overenskomst har villet fraskrive sig Ret til at træffe en saadan Afgørelse, og Kommunen ses ikke heller ved sin Fremgangsmaade at have forfulgt noget Forhold til den indgaaede Overenskomst retsstridigt Formaal. Herefter vil den af Kommunen nedlagte Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil være at betale af Klagerne.

Kendelse:

Den nedlagte Paastand om Sagens Afvisning kan ikke tages til Følge.

De Indklagede, Aarhus Kommune, bør for Tiltale af Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 7 i Aarhus, i nærværende Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1854.

Formere hos Firmaet Aabyhøj Jernstøberi.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. November 1933 i Sag Nr. 1854: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Aabyhøj Jernstøberi ved Fabrikant Johs. Petersen mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Formerforbund og dettes Afdeling i Aarhus.

Under denne Sag gaar Klagernes Fremstilling ud paa følgende: Efter at Fabrikant Johs. Petersen, Aabyhøj Jernstøberi, den 18. Aug. 1933 havde afskediget Former Thorvald Petersen, der var Tillidsmand paa Virksomheden og tillige er Formand for Formerforbundets Aarhusafdeling, har Firmaet haft Vanskelighed ved at faa den Arbejdskraft, det skulde bruge. En Former, Emil Sørensen, der blev rekvireret gennem Arbejdsanvisningskontoret den 19. August, paabegyndte vel Arbejdet, men i et meget langsomt Tempo og holdt op efter 3 Dages Forløb med den Motivering, at han ikke kunde tjene noget paa Akkord. En anden Former, Henry Brüggert, der meldte sig selv den 26. August, arbejdede 5 Dage og udeblev derpaa — efter nogen Tids Sygemelding — den 9. Septbr., fordi Fagforeningen, som han selv oplyste, havde forbudt ham at arbejde paa Virksomheden. Fabrikant Petersen, der efter det passerede havde faaet den Opfattelse, at han var blokeret, rekvirerede nu gennem Arbejdsanvisningen paany Former Emil Sørensen, der ogsaa mødte, men forlangte Timeløn, 173 Øre, hvad Firmaet ikke vilde gaa ind paa, da det drejede sig om Akkordarbejde. Der blev derpaa i Dagene 9. til 11. September rekvireret og anvist 8 Formere. En Del af disse udeblev, og de, der mødte, forlangte alle Timeløn, 173 Øre, og nægtede at arbejde i Akkord. Kontoret stoppede derefter Anvisningen og gjorde Indberetning til Arbejdsdirektoratet. Sagen blev samtidig indberettet til Hovedorganisationerne og derigennem bragt til Afslutning, saaledes at Forholdene fra den 18. September igen har været normale.

Idet Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem Aabyhøj Jernstøberi ved Fabrikant Johs. Petersen, nu gør gældende, at Firmaet i Tiden fra 18. August til 18. September har været udsat for en Blokade, der er etableret i Strid med Septemberforliget, med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, med Fagets Overenskomst, hvorefter de personlige Lønninger bør fastsættes gennem fri Forhandling mellem Arbejdsgiver og Arbejder uden Indblanding fra Fagorganisationernes Side, samt endelig i Strid med Loven af 31. Januar 1933, og at Firmaet derved har lidt et Tab, der er anslaaet til 6000 Kr., har de overfor de Indklagede, De samvirkende Fagforbund for Dansk Formerforbund og dettes Afdeling i Aarhus, nedlagt Paastand om, at den i Sagen beskrevne Blokade kendes ulovlig, og at der paalægges de Indklagede en Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for det Firmaet paaførte Tab.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de bestrider, at der overhovedet har foreligget nogen Blokade, og i alt Fald hævder, at Forbundet og dettes Afdeling er uden Ansvar for de Vanskeligheder, Firmaet har haft. Disse Vanskeligheder skyldes efter de Indklagedes Mening, at Akkordarbejdet hos dette Firma er ordnet paa en Maade, der lægger en urimelig Risiko over paa Arbejderne og gør det umuligt for dem at opnaa en passende Fortjeneste. Dette er Grunden til, at Emil Sørensen først forlod Arbejdet og næste Gang forlangte Timebetaling, og ligeledes Grunden til, at de fra 9. til 11. September anviste Arbejdere krævede Timeløn. I de 173 Øre skal iøvrigt fradrages 8 pCt., saa at Kravet i Virkeligheden kun har været 159 Øre. For Brüggerts Vedkommende skyldes Vanskelighederne et særligt Forhold, nemlig at han ikke, som det var hans organisationsmæssige Pligt, havde sørget for at faa Arbejdskort, inden han tog Arbejde.

Af de for Retten afgivne Forklaringer fremgaar, at Afdelingsformand Thorvald Petersen straks efter sin Afskedigelse fra Firmaet gjorde Indberetning herom til Forbundet med Tilføjende, at der var Stemning for Blokade overfor Firmaet, men fik til Svar, at Forbundet ikke vilde støtte en saadan Blokade. Endvidere har Thorvald Petersen selv forklaret, at han paa Afdelingens Generalforsamling den 8. September gjorde Rede for de Forhold, der stod i Forbindelse med den efter hans Mening ulovlige Afskedigelse. Nu var det, som anført, i Dagene fra 9. til 11. September, altsaa umiddelbart efter Generalforsamlingen, at samtlige til Firmaet anviste Formere enten udeblev eller stillede et bestemt Lønkrav, der var uantageligt for Firmaet, og uanset, om Utilfredshed med Akkordbetingelserne maatte have spillet en vis Rolle, findes det herefter ikke at kunne betvivles, at der — selv om

der ikke har været nogen udtrykkelig Vedtagelse herom — fra den 8. September har foreligget en kollektiv Arbejdsvægring, altsaa i Realiteten en Blokade, for hvilken Fagforeningen maa betragtes som medansvarlig. Derimod savnes der tilstrækkelige Holdepunkter for at antage, at der før den 8. September skulde have foreligget nogen Blokade, og allerede som Følge heraf vil der ikke kunne lægges synderlig Vægt paa Firmaets Tabsopgørelse, der regner med en hel Maaned og iøvrigt er i høj Grad skønsmæssig.

Af Rettens Kendelse fremgaar, at med Hensyn til Ansvaret for den ulovlige Blokade bemærkes, at Forbundet, der baade paa Forhaand har advaret mod et saadant Skridt og, saasnart det fik Meddelelse om det passerede, udtrykkeligt har taget Afstand fra, hvad man fra Afdelingens Side foretog sig, ikke findes at have paadraget sig noget Medansvar, hvorimod der vil være at paalægge dets Afdeling i Aarhus en Bod, der efter Omstændighederne vil kunne bestemmes til 200 Kr. Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovennævnte Blokade har været ulovlig.

I Bod til Klagerne bør Dansk Formerforbunds Afdeling i Aarhus betale 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1857.

Radiotelegrafister hos Dansk Radio A/S.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. December 1933 i Sag Nr. 1857: Radiotelegrafistforeningen af 1917 mod Dansk Radio A/S.

Under denne Sag har Radiotelegrafistforeningen af 1917 paastaaet Dansk Radio A/S idømt Bod i Medfør af Lov Nr. 17 af 31. Januar 1933 § 2 og Loven om Den faste Voldgiftsret for ved det nedenfor beskrevne Forhold ulovligt at have iværksat Lockout af Foreningens Medlemmer.

Mellem Radiotelegrafistforeningen og det indklagede Selskab bestaar der en senest i 1929 fornyet Overenskomst om Løn- og Arbejdsvilkaar for Foreningens Medlemmer ansatte i Skibe, hvis Radiotjeneste varetages af Aktieselskabet. Denne Overenskomst var fra begge Sider opsagt til Ophør den 1. April 1933, men er som Følge af Bestemmelserne i Loven af 31. Januar 1933 fortsat løbende. I de senere Aar har Dampskibsredere, der er interesserede i det indklagede Selskab, i betydeligt Omfang afløst de ved Radiotjenesten paa Skibene ansatte Fagtelegrafister med Styrmænd, der er i Besiddelse af Radiotelegrafistcertifikat. Af en af de Indklagede under Sagen fremlagt Opgørelse fremgaar det, at Antallet af Telegrafister ombord i Skibene i Aarene 1924 — 33 efterhaanden er sunket fra 154 til 89, medens omvendt Antallet af Navigatører, der forretter Radiotjeneste og herfor til deres faste Lønninger modtager et Tillæg, der ligger langt under den tarifmæssige Løn for Telegrafister, er steget fra 51 til 146. Denne for Telegrafisterne ugunstige Udvikling ses navnlig at have taget Fart fra Aaret 1927.

Klagerne har anført en Række Tilfælde, hvor navnlig Rederiet Dannebrog i Tiden efter Januar 1933 har afløst Fagtelegrafister med Styrmænd, naar Skibe har været oplagte og efterhaanden atter er kommet i Fart, samt enkelte Tilfælde, hvor et Rederi ved et Skibs Hjemkomst fra Fart har afskediget Fagtelegrafister og afløst dem med Styrmandstelegrafister. Klagerne ser heri et Brud paa Bestemmelserne i Loven af 31. Januar 1933, hvorefter status quo paa Overenskomstomraadet ved Overenskomsternes Forlængelse skal bevares, og mener, at Rederiernes heromhandlede Forhold giver Udtryk for en Tendens til efterhaanden at afskedige samtlige Fagtelegrafister og erstatte dem med billigere Arbejdskraft. Klagerne gør gældende, at Forholdet *nu* har antaget Karakter af en saadan systematisk Affolkning af Arbejdspladser, som ifølge Septemberforligets Punkt 2 betragtes som Lockout.

De Indklagede paastaar Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at de i Tiden efter 31. Januar 1933 stedfundne Afskedigelser ikke anses som nogen Lockout, men maa ses som Led i den Udvikling, der ingensinde er paatalt af Klagerne som ulovlig, og som blandt andet er begunstiget ved Ændringer i de gældende Retsregler om Radiotjenesten i Skibe. Det overenskomstmæssige Forhold mellem Parterne er for saa vidt ikke undergaaet nogen Ændring eller af de Indklagede søgt ændret i Tiden efter 31. Januar 1933.

Idet der maa gives de Indklagede Medhold i, at det af Klagerne paatalte Forhold ikke kan betragtes som nogen Lockout, vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger bør udredes af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede, Dansk Radio A/S bør for Tiltale af Klagerne, Radiotelegrafistforeningen af 1917, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1861.

Arbejdsmænd hos A/S Seest, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. November 1933 i Sag Nr. 1861: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S M. Seest, Aarhus, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Skaade.

A/S M. Seest, Aarhus, der for Tiden udfører et Arbejde ved Holme Vandværk, beskæftigede herved nogle Arbejdsmænd — oprindelig 15 — ved Grøftegravning til Nedlægning af en Jernrørsledning. Efter at dette Arbejde var paabegyndt, opstod der Uoverensstemmelse angaaende Betalingen, idet Firmaet vilde aflønne det med Timeløn, 105 Øre i Timen, medens Arbejderne, støttet af

Fagforeningen, forlangte Akkordbetaling. Der blev i den Anledning — vistnok den 28. September 1933 — afholdt et Møde, paa hvilket Fagforeningen hævdede, at Firmaet, der var gaaet ind paa at betale efter Kommunens Tariffer, maatte betale Akkordpris i Henhold til den mellem Kommunen og Fagforeningen bestaaende Overenskomst, hvorimod Fabrikant Seest ikke vilde anerkende dette, men holdt paa, at der var aftalt en Pris af 105 Øre i Timen. Fra Arbejdernes Side ønskede man et Mæglingsmøde under Medvirkning af Hovedorganisationerne, og dette Møde blev man — af Hensyn til Hr. Seests forestaaende Bortrejse — enig om at afholde Mandag den 2. Oktober. Jernindustriens Sammenslutning, hvoraf A/S M. Seest er Medlem, blev først underrettet om Sagen og om det ønskede Mæglingsmøde Lørdag Eftermiddag den 30. September og erklærede sig ude af Stand til at lade sig repræsentere. Derimod var Dansk Arbejdsmandsforbund repræsenteret ved Forretningsfører Carl Hansen. For Firmaet mødte ikke Hr. Seest selv, men en hos Firmaet ansat Ingeniør, der fastholdt det Standpunkt, at der var truffet endelig Aftale om Arbejdets Udførelse for Timeløn, 105 Øre, og udtalte, at Firmaet, hvis dette ikke kunde tiltrædes fra Arbejdernes Side, maatte formene, at der overhovedet ikke forelaa noget Overenskomstforhold vedrørende det omstridte Arbejde. Carl Hansen erklærede heroverfor, at for saa vidt man ikke var enig om Akkordpriser inden Onsdag den 4. Oktober, vilde Arbejdet blive standset. Arbejdet blev derefter standset den 3. Oktober Kl. 15. Arbejdsstandsningen omfatter 6 Mand og vedvarer stadig.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S M. Seest, Aarhus, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Skaade, med Paastand om, at den iværksatte Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at der paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund en alvorlig Bod. Til Støtte herfor anføres, at Arbejdsstandsningen er ulovlig dels som uvarslet og i Strid med Reglerne for Behandling af faglig Strid, idet man ikke har afventet Resultatet af en officiel Mægling, dels som stridende mod Loven af 31. Januar 1933.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de navnlig gør gældende, at der — for saa vidt Firmaet M. Seest ikke anses bundet ved den mellem Kommunen og Fagforeningen bestaaende Overenskomst, der igen henviser til Landsoverenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund, — overhovedet ikke bestaar noget Overenskomstforhold med Hensyn til det paagældende Arbejde. Der kan navnlig ikke — som af Klagerne hævdet — være Tale om, at Jernindustriens Overenskomst skulde være gældende i dette Forhold. Men heraf maa atter følge, at Dansk Arbejdsmands Forbund ikke er pligtig til at stille Arbejdskraft til Raadighed. At Arbejdet faktisk var paabegyndt, maa være uden Betydning, idet Arbejderne ikke kan være pligtige at fortsætte Arbejdet, naar de ikke kan faa at vide, om Arbejdet skal udføres i Timeløn eller i Akkord. Hertil kommer i det foreliggende Tilfælde, at den Pris, for hvilken Kommunen har overdraget Firmaet Arbejdet, maa antages at være fastsat under Hensyntagen til, at Arbejdet skulde udføres efter Kommunens Tariffer. Nu skal der her være oparbejdet et Akkordoverskud paa ca. 1200 Kr., hvorved Firmaet vilde opnaa en ubegrundet Fortjeneste, saafremt det kunde forlange Arbejdet udført i Timeløn.

Montør Toft, der paa Firmaets Vegne har antaget de paagældende Arbejdere, har for Retten forklaret, at han inden Arbejdets Begyndelse har spurgt dem, hvad Timelønnen var der i Kommunen, og faaet til Svar, at den var 1 Kr. 05 Øre, samt at han har betragtet dette som en Aftale om, at Arbejdet skulde udføres for denne Betaling.

Med Hensyn til de mellem Firmaet og Kommunen trufne Aftaler er der forelagt Retten en af Vandværksudvalgets Formand, Anton Nielsen, afgiven Erklæring om, at »Fabrikant Seest har indgaaet paa at beskæftige Kommunens Arbejdere samt betale efter Kommunens Tariffer«. Hr. Seest har ikke givet Møde for Retten.

Efter de foreliggende, noget ufuldstændige Oplysninger skønnes det ikke usandsynligt, at Arbejdernes Krav om Akkordbetaling i og for sig har været berettiget, hvorved bemærkes, at de efter Montør Tofts Forklaring faldne Bemærkninger angaaende Timelønnen i alt Fald ikke kan være afgørende, men dette Spørgsmaal maa finde sin Løsning ad sædvanlig faglig Vej, som det ogsaa først er blevet forsøgt. Den iværksatte uvarslede Arbejdsstandsning maa i alt Fald anses for ulovlig, hvorfor Arbejdet snarest muligt bør genoptages, men Retten finder under Hensyn til det lige anførte at kunne bortse fra Bod. Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovennævnte uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

STØT ARBEJDERNES
KOOPERATIVE VIRKSOMHEDER
OVER HELE LANDET

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 16 * KØBENHAVN DEN 1. MARTS 1934 * 30. AARGANG

Overenskomstsituationen.

Siden Udsendelsen af sidste Nummer af »Arbejderen« har der fundet en Række Forhandlinger Sted hos Forligsmanden, som dog, da dette Nummer gaar i Trykken, endnu ikke er afsluttet. Hvorvidt en Storkamp kan undgaas, er det ikke muligt at sige i Øjeblikket, idet Situationen stadig er meget spændt. Forligsmanden har dog endnu ikke givet op, men fortsætter Forhandlingerne med de modstaaende Parter.

Den 19. Februar afholdt Arbejdsgiverforeningen et Hovedbestyrelsesmøde, der vedtog Udsendelse af et saalydende 2. Varsel om Udvidelse af den den 9. Februar varslede Lockout:

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 9. Februar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor kompetente Forsamling har vedtaget, at der, for at tilvejebringe en for vore Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning af Overenskomstsituationen fra Tirsdag den 27. Februar ved normal Arbejdstids Begyndelse iværksættes Arbejdsstandsning i følgende Omfang overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund beskæftiget hos Medlemmer af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder:

1) Københavns Blikkenslagerlaug, Gas-, Vand- og Sanitets-Lauget for København og Omegn, Centralforeningen for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Jylland og Centralforeningen for Blikkenslager- og Kobbersmedemestre i Østifterne, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Kobbersmedenes Forbund i Danmark (med Undtagelse af de ved Reparation af Gas- og Vandledninger beskæftigede Arbejdere).

2) Bogbinderlauget, Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne, Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, Københavns Papæskefabrikantforening, Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Litograflaug og Foreningen af danske Rammefabrikanter, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Bogbinderforbundet i Danmark, for Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien tillige for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

3) Dansk Litograflaug, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk litografisk Forbund og Dansk Typografforbund.

4) Mesterforeningen for Farvere og Textilfabrikantforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Textilarbejderforbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark (dog med Undtagelse af de Arbejdere, der er beskæftiget hos Andelsselskabet De danske Fiskeres Fællesindkøb, Fredericia, A/S Fiskenetfabrikken »Danmark«, Helsingør, A/S Københavns mek. Net- & Garnfabrik, København, og A/S De forenede Vatfabrikker, København, for den sidstnævnte Virksomheds Vedkommende dog kun for saa vidt angaar Fabrikation af Vat til Sygebehandling).

5) Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter, Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen og Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.

6) Foreningen af danske Læderfabrikanter, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Læder- og Skindarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund (dog at Lockouten først træder i Kraft Tirsdag den 13. Marts ved normal Arbejdstids Begyndelse).

7) Foreningen af danske Linnedfabrikanter, Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder, Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter, Skræderlauget i København, Centralforeningen af Skrædermestre i Jylland-Fyen og Østifterne, Foreningen af Skrædermestre og Herrekonfektionister i Danmark, Mesterforeningen for Farvere, A/S De forenede Olietøjsfabrikker, Olskind & Standard, Regnfrakkefabrikken »Norden« og A/S Skandinavisk Gummi-Compagni, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skræderforbund.

8) Dansk Pianofabrikantforening, Drejerlauget i København, Drejermestrenes Centralforening i Danmark, Foreningen af Fabrikanter i dansk Børsteindustri, Foreningen af danske Rammefabrikanter, Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere i Danmark og Kurvemagermesterforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet i Danmark, Snedkerforbundet i Danmark, Drejerforbundet i Danmark, Børsteindustriarbejdernes Forbund, Forgylderforbundet i Danmark, Kurvemagernes Fagforening og Dansk Arbejdsmandsforbund.

9) Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Tømmerhandlerforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Trælagerarbejdernes Fagforening.

10) Sadelmager- og Tapetsererlauget i København, Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen, Linoleumsbranchens Arbejdsgiverforening 1906, Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen og Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Billedskærerlauget og Dansk Provins-Billedskærerforening, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet i Danmark og Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund (herfra undtages dog Arbejde ved kirurgiske Instrumenter og Hospitalsarbejde).

11) Stenhuggermesterforeningen, Østifternes Sten- og Billedhuggerforening, Jyllands Stenhuggermesterforening, Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Arbejdsgivere i Stukkaturfaget i Jylland, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Stenindustriarbejderforbund, Stukkatørernes Forbund i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund.

12) Foreningen af danske Rebslagerier, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Rebslageriarbejderforbund, Fabrikarbejdernes Forbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

13) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri og Bornholms keramiske Fabrikantforening, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Keramisk Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund. (For Ovnarbejdere træder Lockouten dog først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt).

14) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark, Cigaretfabrikantforeningen af 1914 og Foreningen af Skraa- og Røgtobaksfabrikanter i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Tobaksarbejderforbundet i Danmark og Skraatobaksarbejdernes Forbund. (Af tekniske Grunde træder Lockouten i dette Fag i Kraft saaledes, at den begynder den 27. Februar d. A. og effektueres i Dagene indtil den 2. Marts, begge Dage ved normal Arbejdstids Begyndelse).

15) De forenede Papirfabrikker A/S, A/S Carl Allers Etablissement og Sct. Clara Mølle, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Papirindustriarbejderforbundet (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Seddelpapir til Nationalbanken beskæftigede Arbejdere).

16) Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve,
Foreningen af Mosaikfabrikanter i Danmark,
Foreningen af Mosaik- og Terrazzofabrikanter i Jylland,
Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening,
Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark,
Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiver-Afdeling,
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Isoleringsfabrikantforeningen,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabrikker, Schiønning & Arvé,
A/S Danske Galoche- og Gummifabrik,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni,
Nordens Gummiværk,
Gummivarefabrikken »Jylland«,
A/S De forenede Olietøjsfabrikker, Olskind & Standard,
C. Reiermanns Papfabrik,
A/S »Sano«,
Øresunds chemiske Fabrikker,
Elementkulfabrikken,
Blyantfabrikken Viking,
A/S Dansk Ilt- og Brintfabrik,
A/S Gasaccumulator og
A/S Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik,
alle for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

17) Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark,
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabrikker, Schiønning & Arvé,
A/S Dansk Galoche- og Gummifabrik,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni,
Gummivarefabrikken »Jylland«,
Regnfrakkefabrikken »Norden«,
Øresunds chemiske Fabrikker,
C. Reiersmanns Papfabrik,
Blyantfabrikken Viking og
Elementkulfabrikken,
alle for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.:
(sign.) Julius Madsen.
/(sign.) Carl Plum.

Den 22. Februar samledes Parterne atter til Møde hos Forligsmanden, hvor man gennemgik en Mængde Forslag fra Arbejdsgiverne vedrørende dels Forlængelse med Detailændringer, dels Forlængelse med Lønreduktioner af bestaaende Overenskomster. Disse Forslag blev straks videresendt til de paagældende Forbund.

Som Modtræk overfor Arbejdsgivernes Lockoutvarsel sendte De samvirkende Fagforbund den 23. Februar Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiverforening følgende 2. Varsel om udvidet Arbejdsstandning:

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening!

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 15. ds. skal vi herved meddele, at vor kompetente Forsamling har vedtaget, at der fra og med d. 5. Marts ved normal Arbejdstids Paabegyndelse iværksættes Arbejdsstandsning hos og overfor lockoutdeltagende Virksomheder, hvad angaar al Udlevering, Losning og Ladning, Af- eller Paalæsning, det være sig ved Skib, Automobil, Kørevogn, Jernbanevogn eller Pakhus, af Varer eller Gods af enhver Art til eller fra de konfliktberørte Arbejdspladser samt Lagre eller Butiker, og forsaavidt angaar Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund ved Betjening af Kraner, Transport- og Elevatoranordninger. Endvidere Kedel- og Maskinpasning paa de lockoutede Virksomheder samt af samtlige Tobaksarbejder- og Skraatobaksarbejderforbundets Medlemmer og Dansk Tekstilarbejderforbunds Medlemmer hos Andelsselskabet De danske Fiskeres Fællesindkøb, Fredericia, alt forsaavidt der ikke forinden er opnaaet en for os og vore Medlemmer tilfredsstillende Ordning af den foreliggende Overenskomstsituation.

P. F. V.: W. Nygaard.
/Chr. Brun.

Samtidig blev der sendt Arbejdsgiverforeningen et nyt 1. Strejkevarsel, der har følgende Ordlyd:

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening!

Vi tillader os at meddele, at vort Forretningsudvalg har besluttet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om yderligere Udvidelse af Arbejdsstandsningen over for Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang, vor kompetente Forsamling anser nødvendigt for Imødegaaelsen af det Angreb, der er rettet mod vore Organisationer og disses Medlemmer, alt forsaavidt der ikke forinden er opnaaet en Ordning af den foreliggende Overenskomstsituation.

P. F. V.: W. Nygaard.
/Chr. Brun.

Det kan endvidere meddeles, at baade Dansk Typograf-Forbund og Dansk Litografisk Forbund har udsendt 2. Varsel om Strejke fra d. 10. Marts.

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Januar foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	Jan. 1933	Apr. 1933	Juli 1933	Okt. 1933	Jan. 1934
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	974	925	955	978	1011	1000
Klæder, Fodt., Vask	383	394	409	419	431	438
Bolig	421	433	433	433	433	434
Brændsel, Belysn.	159	160	160	160	162	164
Skatter, Kontingenter o. l.	436	443	444	461	461	461
Andre Udgifter ...	727	736	747	747	747	748
Ialt ...	3100	3091	3148	3198	3245	3245

Udgiften, beregnet i pCt. af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	Jan. 1933	Apr. 1933	Juli 1933	Okt. 1933	Jan. 1934
Fødevarer	100	95	98	100	104	103
Klæder, Fodt., Vask	100	103	107	109	113	114
Bolig	100	103	103	103	103	103
Brændsel, Belysn.	100	101	101	101	102	103
Skatter, Kontingenter o. l.	100	102	102	106	106	106
Andre Udgifter ...	100	101	103	103	103	103
Ialt ...	100	100	102	103	105	105

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Oktober f. A. gældende Priser 105 og efter de nu for Januar foretagne Beregninger 105.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Januar udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 162.

Det i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 1931 beregnede »Udgiftstal«, der for Januar 1933 blev 2287 Kr., udgør 2434 Kr. for Januar 1934.

Det Udgiftstal, hvormed Tjenestemændenes Reguleringstillæg skal beregnes, hviler paa en Prisberegning for Fødevarer, Klæder, Fodtøj, Vask, Bolig samt Brændsel og Belysning. Skatter og Kontingenter m. m., der indeholdes i det almindelige Pristal, er ikke medregnet.

Ifølge Tjenestemandsloven vilde denne Stigning i Udgiftstallet medføre, at Reguleringstillægget fra 1. April 1934 skulde forhøjes med 2 Satser. Da Merbeløbet tildels er fremkommet ved, at der gennem de af Regering og Rigsdag gennemførte Foranstaltninger til Fremme af Rentabiliteten indenfor de kriseramte Landbrugserhverv er sket Prisforhøjelser paa Varer, som omfattes af det Normalbudget, der ligger til Grund for Udgiftstallets Beregning, har Regeringen ført Forhandlinger med Tjenestemændenes Centralorganisationer, og disses Repræsentanter har i Betragtning af de foreliggende økonomiske Forhold givet deres Tilslutning til, at der kun udbetales en Portion af Reguleringstillæg i Finansaaret 1934—35. Statens Udgift vil derfor kun andrage ca. 3½ Million Kr. mod ca. 10½ Million Kr., saafremt der skulde udbetales 2 Portioner Reguleringstillæg.

Et saalydende Lovforslag er for Tiden til Behandling paa Rigsdagen.

En Timeløn til Hjælp for de østrigske Arbejdere.

En Appel fra Matteotti-Komiteen.

En Bølge af Sympati stiger fra alle Arbejderhjem og fra alle Tilhængere af Demokratiet op om den østrigske Arbejderklasse.

Den har kæmpet og sat de største Ofre ind — ikke for Særrettigheder og Diktaturplaner, men for at værge det østrigske Folks demokratiske Rettigheder.

Nu har de østrigske Arbejdere ikke alene Brug for Sympati, men for positiv Hjælp til Kampens Ofre, til de Faldnes Efterladte og til de Kammerater, som bliver tvunget i Landflygtighed.

Den af De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund oprettede Matteotti-Komité føler sig derfor i Kontakt med hele den danske Arbejderbevægelse, naar den herved opfordrer alle arbejdende til at yde mindst een Timeløn som deres Bidrag til den danske Arbejderbevægelses Hjælpeaktion. Men iøvrigt modtages baade mindre og større Bidrag med Tak, thi her er Brug for alt, hvad vi kan skaffe.

Bidrag kan indbetales paa alle socialdemokratiske Bladkontorer i Danmark — i København baade paa »Social-Demokraten«s Hovedekspedition, Nr. Farimagsgade 49, og i »Social-Demokraten«s nye Central i Panoptikonbygningen.

Eventuelle Indsamlingslister til Brug paa Arbejdspladser udleveres kun gennem Fagforeningskontorerne, der kan rekvirere Lister fra Komiteens Kontor: Socialdemokratisk Forbund, Rosenørns Allé 12.

København, den 16. Februar 1934.

Matteotti-Komiteen
(De samv. Fagforbund og Socialdemokratisk Forbunds Hjælpefond).

Østrig.

De østrigske Arbejderes heltemodige Kamp for Demokrati og Frihed har vakt dyb Beundring ikke blot hos Arbejderne, men hos alle frihedselskende Mennesker i alle Lande. Desværre er denne blodige, men ulige Kamp, Arbejder-Beskyttelseskorpsene maatte føre mod sværtbevæbnet Politi, Militær og Hjemmeværn, endt med Nederlag for Arbejderne, som nu efter tysk Mønster forfølges og indespærres i Koncentrationslejre. Tallet paa de af Dollfuss-Regeringen dræbte Arbejdere er ikke nøjagtig bekendt, men maa efter alle foreliggende Oplysninger være forfærdende stort. Diktatur-Regeringen, som faktisk kun har en lille Del af Befolkningen bag sig og udelukkende støtter sig til Militæret og det bevæbnede Hjemmeværn, slaar ubarmhjertigt ned paa den socialdemokratiske Arbejderbevægelse. De faglige og politiske Arbejderorganisationer er opløste og alle demokratiske Rettigheder ophævede. Man planlægger Oprettelse af fascistiske Fagforeninger, hvis Grundlag skal dannes af de kristelig-sociale Fagforeninger og Hjemmeværnsorganisationerne.

Den socialdemokratiske Arbejderbevægelse i de andre Lande har paa forskellig Maade ydet de østrigske Arbejdere Støtte i deres Kamp mod Fascismen. Efter at den aabne Kamp har fundet sin foreløbige Afslutning og Bekæmpelsen af det fascistiske Terrorregime i Fremtiden maa foregaa under andre Former, melder der sig nu en ny Opgave for den internationale Arbejderbevægelse: Understøttelse af Kampens Ofre, de mange Tu-

sinde Arbejdere, der har taget aktiv Del i Kampene, de saarede, de faldne Arbejderes Efterladte samt de mange landflygtige Arbejdere.

For at fremskaffe de hertil fornødne finansielle Midler offentliggør De samvirkende Fagforbunds og Socialdemokratisk Forbunds Hjælpefond, Matteotti-Fonden, foranstaaende Opraab til de danske Arbejdere. Vi henstiller indtrængende til de fagligt organiserede Arbejdere om at iværksætte Indsamlinger paa Arbejdspladserne. Parolen bør overalt være: En Timeløn til Hjælp for de østrigske Arbejdere!

Hvad der er egentligt Landbrugsarbejde.

Arbejdsnævnet definerer Begrebet.

Arbejdsnævnets Afdeling vedrørende Arbejdsløshedsforsikringen har efter derom fremkommen Anmodning beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Landarbejdernes Arbejdsløshedskasses faglige Omraade, og i et Møde forleden har Nævnet vedtaget at fastsætte det faglige Omraade for Kassen i Overensstemmelse med følgende Definition:

»Ved Landbrugsarbejde forstaas egentligt Landarbejde paa Landbrugsbedrifter. Andre paa Landet forekommende Arbejder, saasom Drænningsgravning, Mergelarbejde, Tørvearbejde, Skovarbejde, Skærveslagning og Vejarbejde m. m., betragtes derimod ikke som Landbrugsarbejde, medmindre saadanne Arbejder udføres paa en Landbrugsejendom som et Led i dennes Drift. Det er tillige en Betingelse, at Arbejdet udføres uden Mellemkomst af Entreprenør, medmindre Arbejdet ganske overvejende udføres af Ejendommens egne Folk. Som Entreprenørarbejde i denne Forbindelse betragtes Arbejde, udført ved Tredjemand eller efter Tredjemands Plan.«

Ved Arbejdsnævnets Afgørelse er saaledes Grænsedelingen fastlagt for, hvad der er egentligt Landbrugsarbejde, og hvad der ikke kan betragtes som saadant.

Det kan endnu bemærkes, at denne Afgørelse er ganske i Overensstemmelse med den, der tidligere er truffen af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab.

Fremgang for den danske Industrieksport.

Det sidste Nummer af »Tidsskrift for Industri« bringer en Oversigt over Danmarks Industrieksport i 1933, hvoraf fremgaar, at denne i det forløbne Aar har andraget 213 Millioner Kr. mod 196 Millioner Kr. i 1932. Der har altsaa været en Fremgang paa 17 Millioner Kr., hvad der maa betegnes som gunstigt, navnlig naar der henses til, at den af Landene førte Afspærrings- og Kontingenteringspolitik samt Toldforhøjelserne og Valutarestriktionerne stadig lægger store Hindringer i Vejen for den internationale Samhandel.

Hovedparten af Industriens Eksport falder paa Oljeindustrien, der eksporterede for 65 Millioner Kr. De andre vigtigste Eksportvarer er: Maskiner, Vogne og lign. 31½ Mill. Kr., Konserves 25,4 Mill. Kr., Foderstoffer 25 Mill. Kr., Skibe 11½ Mill. Kr., andre af Jern- og Metalindustriens Produkter 19,2 Mill. Kr., Læder, Skind og rensede Fjer 10 Mill. Kr., kemiske Artikler 10 Mill. Kr., Tørelementer og elektrisk Installationsmateriale 7 Mill. Kr. Af de øvrige Eksportprodukter kan særlig nævnes Cement, hvis Eksportmængde er steget med 40 pCt., samt Kryoliteksporten, hvis Værdi er steget til over 12,3 Mill. Kr., hvilket er en Stigning paa 50 pCt.

I Folketinget har Handelsministeren nu fremsat en Lov om Foranstaltninger til Fremme af danske Erhvervsinteresser, som skal erstatte de hidtil gældende Bestemmelser paa dette Omraade og yderlig vil kunne styrke den danske Industris Konkurrenceevne overfor Udlandet. Loven forudser at udvide Muligheden for Ydelse af Støtte til Optagelse af nye Fabrikationer. Endvidere bemyndiges Handelsministeren til at anvende indtil 6 Mill. Kr. som Garanti for optagne Laan til Handel og Industri med det Formaal for Øje at fremhjælpe forbedret Teknik, hensigtsmæssige Omlægninger af Driften, velunderbyggede Koncentrationer samt Ydelse af Støtte ved Overtagelse af større Leverancer til Udlandet.

Danmarks Vareomsætning med Udlandet.

I Januar Maaned har der været en betydelig Mer-Indførsel, nemlig 14,6 Mill. Kr. mod 4,1 Mill. Kr. i Januar 1933.

Indførslen har andraget 100,5 Mill. Kr. og Udførslen 85,9 Mill. Kr. I Januar 1933 var Indførslen 85,5 Mill. Kr. og Udførslen 81,4 Mill. Kr.

For December Maaned var Mer-Indførslen 13 Mill. Kr.

Ser man paa de enkelte Lande, viser det sig, at Udførslen til England har været 50,6 Mill. Kr. eller over 12 Mill. Kr. mere end i tilsvarende Maaned i 1933. Indførslen fra England androg 30,8 Mill. Kr. mod ca. 22 Mill. Kr. i Januar 1933.

Udførslen til Tyskland androg ca. 11,5 Mill. Kr. mod 11,7 Mill. Kr. Januar 1933, medens Indførslen androg ca. 23 Mill. Kr. mod ca. 19 Mill. Kr.

Til Sammenligning anfører vi, at N o r g e s Indførsel i Januar i Aar var 60,4 Mill. Kr. mod 44,6 Mill. Kr. i Januar 1933. Den samlede Udførsel var 47,5 Mill. Kr. mod 42,5 Mill. i Januar 1933. For Norges Vedkommende var Merindførslen altsaa 12,9 Mill. Kr. mod kun 2,1 Mill. Kr. i Januar i Fjor.

S v e r i g e s Indførsel i Januar i Aar var 98 Mill. Kr. mod 81 Mill. Kr. i Januar 1933. Udførslen 89 Mill. mod 68 Mill. Kr. i samme Maaned i Fjor. Importoverskudet var her 9 Mill. Kr. mod 13 Mill. Kr. i Januar 1933.

Oplysningsvirksomheden.

Oplysningsforbundets Ledelse har allerede fastsat Terminerne for Sommerens forskellige Kursus. Planerne omfatter en Række interessante Kursus. Foruden de fra tidligere Aar kendte, er der i Aar planlagt et Par helt nye Kursus. De endelige Planer er ikke helt i Orden endnu, men omkring Midten af Marts Maaned vil de endelige Sommerplaner for samtlige Kursus foreligge.

Vi véd af Erfaringerne fra tidligere Aar, at Organisationerne og deres Medlemmer meget gerne ønsker at vide Tiderne for de forskellige Kursus saa tidligt som muligt. Det er under Hensyn hertil, at der allerede nu gives Meddelelse om Sommerens planlagte Kursus.

Der afholdes i Aar ikke mindre end 3 8-Dages Fagforeningskursus:

1) Roskilde Højskole 1.—7. Juli.
2) Roskilde Højskole 22.—28. Juli.
3) Esbjerg Arbejderhøjskole 12.—18. August.

Undervisningsplanerne for disse Kursus vil følge de samme Retningslinier, som var gældende ved sidste Aars Kursus. Deltagerprisen er 30 Kr.

Socialreformen har samlet meget stor Interesse alle Steder i Landet. Til Støtte for de mange Mennesker, der arbejder med og er interesseret i Socialreformen, har A. O. F. planlagt to særlige Kursus til Gennemgang og Behandling af Socialreformen. Kyndige Folk vil blive Ledere og Foredragsholdere. De to Kursus afholdes saaledes:

1) Roskilde Højskole 10.—16. Juni.
2) Esbjerg Arbejderhøjskole 5.—11. August.

Deltagerprisen for disse vigtige Kursus er 30 Kr. for Kost, Logi og Undervisning.

Paa Roskilde Højskole afholdes i Tiden fra 5.—11. August et Kursus i socialistisk Kulturarbejde. Ogsaa her er Deltagerprisen 30 Kr.

De to helt nye Kursus vil formentlig kunne paaregne meget stor Opmærksomhed. Det drejer sig for det første om et specielt Kvindekursus, der finder Sted i Tiden fra 27. Maj til 2. Juni, samt om et Skolekursus, der i særlig Grad henvender sig til Lærere, Lærerinder og andre Skoleinteresserede saavel i By som paa Land. Dette Kursus afholdes fra 29. Juli til 4. August. Begge Kursus afholdes paa Roskilde Højskole, der har Plads til 100 Deltagere. Deltagerprisen er i begge Tilfælde 30 Kr.

Foruden de her nævnte Kursus kan vi oplyse, at det kooperative Sommerstævne afholdes paa Hindsgavl fra den 19. til 25. August.

Genrejsningsarbejde og Lønninger i U. S. A.

Af **E. Rimensberger.**

Hvad man hidtil i Verdenspressen og især i den europæiske Presse har kunnet læse om Virkningerne af »Forbundsloven om den økonomiske Genrejsning« (National industrial recovery act, Nira), indskrænker sig næsten udelukkende til en meget ensidig og tildels af Højfinansen paavirket eller endog betalt Kritik af Roosevelts Foranstaltninger paa Valutapolitikens Omraade. I hvor høj Grad disse kritiske Betragtninger har været dikteret af bestemte Interesser, viste sig med al ønskelig Tydelighed ved Aabningen af det amerikanske Parlaments Vintersamling. Allerede flere Uger forinden havde Finanskapitalen i hele Verden ladet profetere, at Roosevelt vilde blive desavoueret af Kongressen, fordi hele Amerika løber Storm mod hans Politik. Det er imidlertid en Kendsgerning, at Parlamentet ikke beredte Roosevelt nogen som helst Vanskeligheder, og ingen for Alvor drog Roosevelts Fuldmagt i Tvivl. Saa godt som hele Amerika, og navnlig de fagorganiserede Arbejdere, staar fremdeles bag Roosevelt, om ikke andet saa af den Grund, at han virkelig *handler* og ikke lader noget Middel uforsøgt for at ændre en Situation, i hvilken alle den økonomiske og finansielle Politiks gamle prøvede Recepter har vist sig uvirksomme og derfor retfærdiggør et Forsøg med alle andre Forholdsregler, som Videnskab og Praksis har stillet til Diskussion.

Vi vilde gøre os skyldige i den samme ensidige Betragtningsmaade, som er betegnende for Højfinansen og enkelte skinsyge Teoretikeres Stillingtagen, dersom vi ved Behandlingen af Lønspørgsmaalet vilde undlade at understrege, at ogsaa dette Spørgsmaal kun er en af det Rooseveltske Eksperiments mange Sider, og at man kun kan komme til en rigtig Vurdering af det i U. S. A. foregaaende økonomiske Genrejsningsarbejde, naar man tager tilbørligt Hensyn til hele det paagældende Lovkompleks, med hvis Hjælp Roosevelt drager til Felts mod Krisen.

Det er ingen Overdrivelse at sige, at ingen Statsmand eller Regering i noget Land hidtil har truffet saa omfattende og vidtgaaende Foranstaltninger med Hensyn til en planmæssig Ordning af Landets økonomiske Liv som den, Roosevelts Plan indeholder. Paa den anden Side bør det ligesaa tydeligt fremhæves, at Roosevelt slet ikke har til Hensigt at skabe en ny, endsige en socialistisk Samfundsorden. Alle hans Foranstaltninger har det begrænsede Formaal at overvinde en kapitalistisk Krise indenfor Rammen af det ham bejaede kapitalistiske System.

Trods al Anerkendelse af Bestræbelserne for økonomisk Genrejsning har Arbejderne derfor Ret til at bedømme Roosevelts Foranstaltninger ud fra det Synspunkt, som er det givne i et kapitalistisk Samfund: Hvilke Virkninger har Roosevelts Love haft med Hensyn til Lønningerne, eller rettere sagt med Hensyn til Reallønnen, d. v. s. hvad bliver der tilovers som Gevinst for Arbejderne, naar man tager Prisbevægelsen og Arbejdstidsforkortelsen med i Betragtning?

Roosevelt har ikke ladet nogen Tvivl tilbage om sine Hensigter paa dette Omraade. I sin »Forordning angaaende Genbeskæftigelse af Arbejdsløse«, som han foreslaar Arbejdsgiverne som en Art Grundoverenskomst, som almindelige Retningslinier for det Tilfælde, at der ikke i de planlagte specielle Overenskomster (Coder) for de enkelte Industrier fastsættes særlige Bestemmelser vedrørende Lønninger, Arbejdstid, Konkurrencebetingelser for Arbejdsgivere o. s. v., lyder den

første Sætning som følger: »Denne Overenskomst er en Bestanddel af en hele Landet omfattende Plan, der tilsigter Forhøjelse af Lønnen, Fremskaffelse af Arbejdsmuligheder, Forøgelse af Købekraften samt økonomisk Genrejsning«. Roosevelt indskrænker sig dog ikke til denne programatiske Erklæring, men fastsætter ligeledes ganske bestemte Former for Arbejdstid og Minimallønninger. Ingen Arbejder skal kunne beskæftiges længere end 35 Timer om Ugen til en Løn af mindst 40 Cents i Timen, med mindre vedkommende Arbejders Løn den 1. Juli 1933 var under 40 Cents, i saa Tilfælde ikke lavere end denne Løn og under ingen Omstændigheder lavere end 30 Cents. Lønninger over 40 Cents skal ikke nedsættes, »uanset den Omstændighed, at Arbejdstiden i saadanne Tilfælde kan forkortes i Henhold til denne Forordning«. Disse Lønninger skal »tværtimod forhøjes gennem en rimelig Tilpasning af alle Løntariffer«, d. v. s. »Lønningerne for den kortere Arbejdsuge skal tilpasses efter en bestemt Levestandard«.

Som nævnt i den almindelige Forordning skal der oprettes særlige Overenskomster (Coder) for de enkelte Industrier. Saadanne Coder findes nu allerede i over 30 forskellige Industrier. I mange Industrier raser endnu en haard Kamp om Coderne, hvorved det ikke mindst gælder om at tilvejebringe en forsvarlig Repræsentation for Arbejderne i Det nationale Arbejdsraad, som Roosevelt har udrustet med den fornødne Beføjelse til Mægling af Arbejdskonflikter. Med Hensyn til disse Coders Indhold gengiver vi nedenfor et Par karakteristiske Eksempler:

I Bomuldsindustrien er der afsluttet en Overenskomst, der fastsætter den ugentlige Arbejdstid til 40 Timer. De gældende Lønninger indtil 30 Dollars skal bibeholdes. I den for Uldindustrien gældende Code afviger Arbejdstiden og Minimallønningerne fra Bestemmelserne i den almindelige Forordning, idet Lønnen er fastsat til 35 Cents pr. Time med en 40 Timers Arbejdsuge (hvad der ganske vist er lige saa meget som Minimallønnen i den almindelige Forordning, nemlig 14 Dollars ugentlig). Forholdsvis gunstig er Bestemmelserne i Skibsbygningsindustriens Code. Arbejdstiden fastsættes her til 36 Timer, i Statsvirksomheder endog til kun 32 Timer, Timelønnen til 45 Cents (16,20 Dollars ugentlig). Desuden bestemmes: »Arbejdsgiveren maa i intet Tilfælde betale en Arbejder en Løn, der for en Arbejdsuge paa 36 Timer udgør mindre end den Løn, Arbejderen før den 1. Juli 1933 oppebar for en 40 Timers Uge.« I Jern- og Staalindustrien fastsættes 40 Timersugen med Lønsatser fra 25 til 40 Cents i Timen. I den for Automobilindustrien gældende Code er Arbejdstid og Løn gradueret alt efter Arbejderkategorier og Byernes Størrelse (ligesom det overhovedet kan siges, at der i de fleste Industrier foruden de generelle Satser er fastsat særlige Satser for bestemte Kategorier, saaledes f. Eks. for Arbejderne i Sydstaterne, hvor Lønningerne i Reglen er meget lavere end i Nordstaterne), endvidere henholdsvis for faglærte og ufaglærte Arbejdere, Lærlinge o. s. v. I Automobilindustrien er Arbejdstiden fra 35 til 48 Timer, mens Lønnen ligger mellem 40 og 43 Cents. I Stenindustrien udgør Lønnen med en 40 Timers Arbejdsuge fra 32 til 59 Cents. I den elektrotekniske Industri udkæmpedes endnu i Midten af Januar en heftig Kamp om en Ændring af den gældende Code. Den nugældende 36 Timers Arbejdsuge skal erstattes med 35 Timersugen med en Timeløn paa 45 Cents (Arbejderne fordrer en 30 Timers Arbejdsuge samt en Timeløn af 90 Cents for faglærte og 40 Cents for tillærte Arbejdere). I andre Industrier opnaaedes ingen Forstaaelse, fordi de af Arbejdsgiverne foreslaaede Lønninger var altfor lave.

Allerede disse faa Eksempler viser, hvor vanskeligt det er at erholde et Overblik over Lønsituationen som Helhed, navnlig naar der henses til de stærke Prissvingninger. Miss Perkins, som beklæder Embedet som Arbejdsminister i U. S. A., mente f. Eks. paa Grundlag af Beretninger fra de betydeligste Foretagender i 89 vigtige Industrier fornylig at kunne meddele, at den gennemsnitlige Timeløn paa 51,4 Cents i September var over 3 Points højere end Augusttallet, mens i samme Tidsrum Arbejdstiden i Gennemsnit er forkortet fra 38,6 til 36,1 Time ugentlig, hvad der dog grundet paa Prisbevægelsen ikke uden videre betyder en Forhøjelse af Reallønnen.

Sikkert er imidlertid, at Roosevelts Eksperiment har medført, at i sidste Aar den *samlede Lønsum* og dermed ogsaa den arbejdende Befolknings *samlede Købekraft* er steget (den sidstnævnte med ca. 26,4 pCt.). Man anslaar Bedringen i Forretningslivet til 10 pCt., hvad der uden Tvivl skyldes den Omstændighed, at 1,8 Million Personer, som var arbejdsløse i Aarets Begyndelse, atter er blevet draget ind i Produktionsprocessen, og 4,6 Millioner har fundet midlertidig Beskæftigelse ved de af Regeringen iværksatte Arbejder. I samme Tidsrum er den ugentlige Arbejdstid forkortet med gennemsnitlig 4,5 Timer.

Hvad angaar de enkelte Arbejderes Lønninger, foreligger kun skønsmæssige Beregninger, saaledes fra den faglige Landsorganisation (A. F. of L.). Paa Grundlag af Oplysninger fra de 16 vigtigste Industrier fastslaar A. F. of L. i sin Beretning om Virksomheden i 1933:

»Paa Lønomraadet kan der konstateres effektiv Lønforbedring, nemlig Forhøjelse af Reallønnen i de laveste Lønklasser (altsaa netop for de Arbejdere, for hvilke der er truffen bindende Lønaftaler). I de mellemste og højere Lønklasser er Levestandarden blevet noget forringet. Den gennemsnitlige Timeløn er ganske vist steget med 5½ pCt., men denne Stigning har dog i mange Tilfælde ikke været tilstrækkelig til at give Kompensation for den forkortede Arbejdstid, og i hvert Fald ikke været tilstrækkelig til Dækning af de højere Priser. I de i Landsorganisationens Statistik medtagne 16 Industrier udgjorde Arbejdernes gennemsnitlige Ugefortjeneste 20,53 Dollars i November 1932 og 20,56 Dollars i November 1933 (der bør dog herved tages Hensyn til, at A. F. of L. væsentlig omfatter faglærte Arbejdere). Levnedsmiddelpriserne er imidlertid steget med 7 pCt. og Priserne for Beklædning og andre Livsfornødenheder med 21

pCt., saaledes at den enkelte Arbejders Købekraft i Virkeligheden ikke er steget. Millioner af Arbejdere har dog faaet deres Leveforhold forbedret derved, at de har faaet Arbejde i Aarets Løb. Alle de Arbejdere, som allerede forud havde nogenlunde fast Beskæftigelse og oppebar en Løn, der laa over Minimallønnen, har derimod ikke faaet bedre Kaar.«

I sin Beretning konstaterer A. F. of L., at Roosevelts Plan navnlig har haft følgende Fordele for Arbejderne: Større Medlemsantal i Fagforeningerne, kortere Arbejdstid, formindsket Arbejdsløshed og Forhøjelse af Minimallønnen.

Dette er altsaa Genrejsningsarbejdets foreløbige Resultat, hvad angaar Arbejdsvilkaarene. At Roosevelt paatænker at fortsætte sine Bestræbelser paa dette Omraade, fremgaar af en Artikel i A. F. of L.s Maanedsskrift, hvori han udtrykkeligt fremhæver Endemaalet: »Bedrifter, som kun kan bestaa ved at lønne Arbejderne under Eksistensminimumet, har ingen Eksistensberettigelse i vort Land. Under Eksistensminimum forstaar jeg mere end det mindst nødvendige til Livets Underhold.«

Nyt fra Udlandet.

Den internationale Fagforeningskongres, der afholdtes i Slutningen af Juli 1933 i Bryssel, paalagde Bestyrelsen for I. F. C. at arbejde videre med Spørgsmaalet om en Reorganisation af I. F. C., d. v. s. enten en Indlemmelse af de internationale Fagsekretariater i I. F. C. eller i hvert Fald en Sammenslutning af nærbeslægtede Faginternationaler til større Organisationer for paa denne Maade at udligne de finansielle Tab, de forskellige internationale Arbejderorganisationer har lidt grundet paa den tyske Fagbevægelses Sammenbrud. I Henhold hertil har den faglige Internationales Bestyrelse udarbejdet en Plan angaaende en Sammenslutning af de forskellige Fagsekretariater samt disses Repræsentation henholdsvis Kontingentydelse til I. F. C. Dette Forslag er forelagt Fagsekretariaterne til Udtalelse.

Efter hvad der meddeles, har de indenfor de grafiske Fag bestaaende 3 internationale Fagsekretariater — Typografer, Litografer og Bogbindere — paa et fornylig afholdt Fællesmøde taget Stilling til Reorganisationsforslaget og vedtaget en Resolution, der absolut afviser Tanken om en Sammenslutning af de 3 Internationaler. Derimod skal det hidtidige snævre Samarbejde ikke blot fortsættes, men yderlig forstærkes i Fremtiden.

Den norske Landsorganisations Sekretariat har besluttet straks som første Bevilling at yde et Beløb af 25,000 Kr. til Fordel for de østrigske Arbejdere. Beløbet tilstilles Den internationale faglige Central i Paris. Samtidig henstiller Sekretariatet til de tilsluttede Forbund om at udskrive et Ekstrabidrag pr. arbejdende Medlem af f. Eks. 1 Kr. for heltbetalende og 50 Øre for halvtbetalende.

Arbejdernes Oplysningsforbund i Norge har i disse Dage udsendt sin Beretning for 1933. Det fremhæves i denne, at selve Studiearbejdet i nogen Grad har lidt under Agitationen for Stortingsvalget og Opførelsen af Arbejderhøjskolen i Malmøia, men at den paa disse 2 Felter ydede Indsats vil faa stor Betydning for Fremtiden. Beretningen giver en detailleret Oversigt over Virksomheden i det forløbne Aar, hvis væsentligste Resultat bl. a. var: 1559 Deltagere i 54 Aftenskoler, 7250 Deltagere i 180 Studiekursus, 3673 Deltagere i 258 Studiekredse, 1000 Deltagere i 4 Lyttergrupper og ca. 40,000 Deltagere i 255 Filmmøder. Det meddeles, at Forbundets Forretningsudvalg i Forstaaelse med Ungdomsforbundets Centralstyrelse har nedsat et eget Teaterudvalg. Endvidere understreges Filmens Betydning i Oplysningsarbejdets Tjeneste. Forbundet har henvendt sig til Radioraadet for at faa udsendt en ny Foredragsrække paa 8 Foredrag om kommunalpolitiske Emner.

Statistiken over Arbejdsløsheden i de svenske Fagforbund viser, at ved Udgangen af December 1933 af de i Statistiken medtagne ialt 397,736 Fagforeningsmedlemmer 109,778 eller 27,6 pCt. var arbejdsløse. Ved Udgangen af den foregaaende Maaned var Arbejdsløshedsprocenten 22,7, ved Udgangen af December 1932 31 pCt.

Den finske Industristatistik for 1932 er nu udkommen. Den viser, at baade Antallet af Bedrifter og beskæftigede Personer er gaaet ned i 1932. I Aarene 1928—1932 er Antallet Bedrifter sunken med 650 eller 16,2 pCt., mens Arbejdertallet siden 1928 er sunken med 41,958 eller 24,8 pCt. og ved Udgangen af 1932 udgjorde 127,222.

I Arbejdsløn er der i 1932 udbetalt et Beløb af ialt 1397,4 Millioner Finmark, d. v. s. 866,8 Mill. Mark eller 38,3 pCt. mindre end i 1928. Arbejderbefolkningens Købekraft er saaledes blevet betydeligt formindsket, selv om der tages Hensyn til, at ogsaa Varepriserne viser Nedgang i samme Tidsrum.

Mens Arbejdertallet er formindsket, har Anvendelse af mekanisk Kraft fundet større Udbredelse. I 1932 steg Maskinkraften med 17,000 H.K. Siden 1928 er Maskinkraften forøget med 103,619 H.K. eller med 20,5 pCt.

Tabellen over Industriens Raastofomkostninger og Arbejdslønninger viser ligeledes en nedadgaaende Tendens. I 1928 androg disse Omkostninger 70,9 pCt., i 1932 derimod kun 66,8 pCt. Paa dette Omraade har Industrien altsaa faaet bedre Kaar at arbejde under.

I Sverige har Staten for nylig etableret en ny Institution, *Statens Interessekontor,* der paatager sig at ordne Betaling af Skat, Husleje, Forsikringspræmie, kort sagt alle faste Udgifter for Tjenestemændene. Kontoret besørger disse Forretninger helt gratis for Kunderne, som naturligvis maa lade indeholde saa stor en maanedlig Del, som svarer til de Udbetalinger, der ønskes ordnet. »Signalen«,

det svenske Jernbaneforbunds Medlemsblad, oplyser, at 7500 Statstjenestemænd allerede ved Starten har aabnet deres »Interessekonto« hos Kontoret. Størsteparten af Kunderne tilhører Hærens og Flaadens Befalingsmandskorps, men ogsaa Statsbanerne, Postvæsenet, Telegraf-, Told- og Politivæsenet o. s. v. er repræsenteret. Udgifterne til Kontorets Administration søges dækket gennem den Renteindtægt, der opnaas fra Lønningsdagen, hvor Pengene indeholdes, til de forskellige Betalingsterminer indtræffer.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1859.

Havnearbejdere i Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. Februar 1934 i Sag Nr. 1859: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem, Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem, Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus i Anledning af nogle ved Losning af to Dampere i Aarhus Havn forefaldne Arbejdsstandsninger.

1. Mandag den 28. August 1933 Kl. 1½ Eftm. paabegyndtes Losning af ca. 1000 Tons løse Solsikkekager og 1500 Tons løse Bomuldsfrøkager fra S/S »Henry Horn« til A/S Korn- og Foderstof-Kompagniet og Jydsk Andels-Foderstofforretning, til hvilken Losning Aarhus Stevedore Compagni havde antaget Mandskab. Varerne var placeret saaledes, at der var Solsikkekager i hele 1 og 5 Lugerne og paa Mellemdækket i 2, 3 og 4 Lugerne, medens Bomuldsfrøkagerne laa i Underrummet i 2, 3 og 4 Lugerne. Da Losningen af Bomuldsfrøkager forløber forholdsvis langsomt, sattes 2 Hold paa hver af de sidstnævnte Luger, og i 3 Lugen lossedes saaledes med 2 Hold den 28., 29. og 30. August, til hvilket Tidspunkt Solsikkekagerne var udlosset.

Den 31. August Kl. 1¼ Eftm., da man skulde paabegynde Losning af Bomuldsfrøkager med 2 Hold i 3 Lugen, tilkaldte Arbejderne Formanden for Havnearbejdernes Fagforening, der under Henvisning til, at denne Losningsmaade var forbundet med Livsfare for Folkene, forlangte det ene Hold permitteret, og da Arbejdsgiveren vægrede sig herved, sendte Fagforeningsformanden *begge Hold* hjem, saaledes at Arbejdet i denne Luge laa stille fra den 31. August Kl. 1½ Eftm. til den 1. September Kl. 1½ Eftm., til hvilket Tidspunkt Arbejdsgiveren for at faa Arbejdet genoptaget gik ind paa kun at beskæftige 1 Hold, saalænge Arbejdet i selve Lugen vedvarede. Den næste Dag — Lørdag den 2. September — Kl. 7 Morgen, da man var naaet under Lugekarmen, blev det hjemsendte Hold paany antaget, og begge Hold arbejdede herefter sammen i Lugen til Kl. 3 Eftm., da Fagforeningsformanden atter sendte det ene Hold hjem og først tillod det at arbejde igen Mandag den 4. September fra Kl. 1½ Eftm.

Disse Standsninger har efter Klagernes Anbringende forsinket Losningen 1 Dag, hvorved der er fremkommet en Merudgift af 607 Kr. 22 Øre, heri indbefattet Liggedagspenge for 1 Dag, 560 Kr.

Klagerne gør gældende, at Kravet om Losning med kun 1 Hold i 3 Lugen har været ganske urimeligt. Der var de foregaaende Dage losset Solsikkekager med 2 Hold paa tilsammen 10 eller 12 Mand, medens der til Losning af Bomuldsfrøkager anvendtes 13 Mand. Yderligere var ved den førstnævnte Losning i de første Dage kun ⅔ af Lugen afdækket, medens der ved Losningen af Bomuldsfrøkager disponeredes over hele Lugeomraadet.

Til at skønne over Lossemaadens Forsvarlighed blev der af Søretten udmeldt 4 Skønsmænd, Kaptajnerne J. C. Nielsen og R. A. Friis samt Formand for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus, Marius Andersen, og Formand for den kommunale Fagforening, A. Voetmann. Disse har ikke kunnet blive enige. De to Kaptajner har afgivet en Erklæring, hvori udtales:

»at efter vor Formening er Forskellen mellem Losningen af Solsikkekager fra Bridgedækslugen og Bomuldsfrøkager fra Hoveddækslugen saa minimal, at den i dette Tilfælde maa anses for at være betydningsløs, idet Mandskabsantallet, fraset den første Lossedag, er væsentlig det samme, bortset fra, at der ved Losning af Bomuldsfrøkager anvendes en ekstra Mand til Anhugger. Lossemetoden er den samme, idet hele Kager lægges paa Brikse, medens Brud og Smuld opskovles i Sække. Bomuldsfrøkager er imidlertid en sartere Vare end andre Sorter Oliekager og er derfor mere tilbøjelig til at gaa itu og smuldre, hvorfor der af denne Vare maa opskovles et større Kvantum i Sække end f. Eks. af Solsikkekager, men denne Omstændighed mener vi dog ikke kan blive en Forøgelse af Faremomentet, idet Kager i Sække ikke er saa udsat for at splittes og dermed falde ned under Ophivningen som løse Kager, der er opstablet paa Brikse; vi skønner derfor, at Betingelserne for Losning af Bomuldsfrøkager fra Hoveddæksluge er lige saa gode som de Betingelser, der fandtes under Losningen af Solsikkekager fra Dækslugen, og at der kan losses med et dobbelt Hold fra Hoveddækslugen i Lighed med, hvad der har været Tilfældet ved Losningen af Solsikkekager fra Dækslugen.«

De 2 andre Skønsmænd har i deres Erklæring udtalt følgende:

»At da Mellemdækslugen kun maaler 4,93 og 4,71 Meter, og hvor der skal arbejde 14 Mand og samtidig skal være *Plads til tomme og fyldte Sække samt til Nedkastning af Stropper i Lugen,* kan vi ikke undlade at udtale som vor Overbevis-

ning, at for det første kan Folkene slet ikke komme til at arbejde for hinanden, og for det andet ønsker vi at bemærke, at det er forbundet med Livsfare for alle disse Folk at arbejde i saa lille en Luge, thi hvis der sker noget som helst, kan Folkene ikke komme af Vejen, og som Følge deraf er prisgivet.

Hvad Spørgsmaalet angaar Dækslugen, er der meget stor Forskel, fordi at i denne Luge var der hele Solsikkekager, og der kun arbejdede 8 Mand, og samtidig var der en lille Part af Lugen, som ikke var afdækket, hvor Folkene kunde søge hen, hver Gang en Længe blev ophævet.

Vi maa efter ovenanførte og efter vor Overbevisning give Havnearbejdernes Fagforening fuldt ud Ret i deres Krav om, at der kun maa arbejdes med 1 Hold i denne Slags Luger.«

Alle 4 Skønsmænd har ved Proceduren vedstaaet deres Erklæringer og udtalt sig nærmere i Tilslutning hertil.

2. Mandag den 4. September 1933 Kl. 1½ Eftm. var der af Aarhus Stevedore Compagni antaget Mandskab til Losning af Stykgods fra Rutebaaden S/S »Carl«, der var en Del forsinket, hvorfor der var antaget 2 Hold, af hvilke det ene ved Hjælp af en paa Kajen værende elektrisk Kran besørgede Udlosningen til Land, og det andet ved Hjælp af Skibets winch udførte Lossearbejdet til Fartøj paa Søsiden.

Lugen var 9,78 m lang, og det Gods, der med winch skulde losses til Søsiden, laa paa Forparten i Lugen, medens det Gods, der samtidig med Kranen skulde losses til Land, efter Klagernes Anbringende laa saa langt agter i Lugen, at der mellem Holdene var en Afstand paa ca. 3 m.

Efter ½ Times Forløb kom Formanden for Havnearbejdernes Fagforening til Stede og forbød Losning med 2 Hold i samme Luge. Arbejdet maatte herefter fortsættes med det ene Hold, hvilket havde til Følge, at Skibets Ekspedition blev ca. 3 Timer forsinket.

Forsinkelsen medførte efter Klagernes Anbringende en Udgift af 47 Kr. 35 Øre, foruden at Rederiet har anmeldt et Erstatningskrav paa 125 Kroner.

Der blev i dette Tilfælde udmeldt 2 Skønsmænd, Kaptajn J. C. Nielsen og Forretningsfører Stecher Christensen. Førstnævntes Erklæring gaar ud paa:

»At jeg fandt Forholdene særdeles gode for, at der fra den forreste Del af Lugen med Bommen kan losses til Søsiden og fra den agterste Del med Kran til Landsiden, idet baade Lugens Længde, den elektriske Krans Bevægelsesevne og Forholdet med, at Godset fra de to Steder svinges til hver sin Side afgiver de bedste Betingelser for, at en saadan Losning kan foregaa, uden at der opstaar forøget Fare for Arbejderne og heller ikke Standsninger i Arbejdets Udførelse.«

Den anden Skønsmand udtaler som sin absolutte Overbevisning, at denne Losningsmetode er farlig for Folkenes Sikkerhed. Det hedder endvidere i Erklæringen:

»Lugen har en Bredde af 3,6 m (hvad der i denne Forbindelse kun har liden Interesse) og en Længde af 9,75 m. Naar Haandwinchen er bragt i Ro, vil den naa 3 m eller mere (ikke mindre) ind over Lugen, medens Varerne, som Kranen skulde bringe i Land, endnu ved Synsforretningens Foretagelse laa 1,80 m fra samme Lugekant, som Haandwinchen ragede 3 m ud over. Dette giver en stor Risiko. For det første skal Folkene ved Haandwinchen ikke alene tage sig i Agt for dennes Bevægelser, men ogsaa for Kranen, der arbejder indenfor deres Omraade, og for det andet er Muligheden for Kollision under Ophejsningen paa denne Maade langt fra udelukket.«

Begge Skønsmænd har her for Retten vedstaaet deres Erklæringer og givet nærmere Forklaring.

Klagerne har med Hensyn til begge de i Sagen omhandlede Forhold anført, at de paagældende Standsninger, der ikke er enestaaende, er til stor Skade for Arbejdsforholdene ved Aarhus Havn, og de har nedlagt Paastand om, at disse Arbejdsstandsninger kendes ulovlige som stridende mod Septemberforliget, mod Overenskomsten, mod de gældende Regler for Behandling af faglig Strid samt mod Loven af 31. Januar 1933, og at der i den Anledning paalægges Fagforeningen en klækkelig Bod, der tillige kan tjene til Dækning af de derved forvoldte Udgifter.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse, idet de gør gældende, at Standsningerne har været lovlige paa Grund af den foreliggende Fare for Arbejdernes Liv. De hævder iøvrigt, at Klagerne, da Skønserklæringerne ikke var overensstemmende, burde have henvendt sig til Politiet og ladet dette udtale sig om Farespørgsmaalet. De bestrider endelig for S/S »Henry Horn«s Vedkommende, at Losningen er blevet forsinket ved det passerede, idet den omstridte Luge blev færdig før Lugerne 2 og 4.

Efter Rettens Mening maa der, for at en uvarslet Arbejdsstandsning skal kunne anses for berettiget i Henhold til Bestemmelsen i Normens § 5, 2. Stk., angaaende Liv og Velfærd, foreligge et Faremoment, som gør det aabenbart uforsvarligt at fortsætte Arbejdet. Men efter samtlige for Retten fremkomne Oplysninger, derunder Skønsmændenes Erklæringer, findes det ikke antageligt, at noget saadant skulde have været Tilfældet ved nogen af de i Sagen omhandlede Arbejdsstandsninger. Disse vil derfor være at kende ulovlige, og der findes derhos at burde paalægges Havnearbejdernes Fagforening en Bod, der under eet vil kunne fastsættes til 1000 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

De ovennævnte Arbejdsstandsninger kendes ulovlige. I Bod til Klagerne betaler Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus 1000 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1862.

Formere hos A/S C. M. Hess' Fabrikker, Vejle.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. November 1933 i Sag Nr. 1862: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem, A/S C. M. Hess' Fabrikker, Vejle, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund og for dettes Afdeling i Vejle.

I Foraaret 1933 paabegyndte A/S C. M. Hess' Fabrikker, Vejle, der tidligere havde fabrikeret Badekar ved Hjælp af Arbejdsmænd, Fabrikationen af Badekar efter en ny Metode ved Hjælp af 2 Formere. Da Dansk Former- og Støberiarbejderforbund havde faaet Meddelelse om, at Formerne for dette Arbejde kun aflønnedes med en Timebetaling af 95 Øre, afholdtes paa Fabriken et Mæglingsmøde den 8. April, hvor man enedes om, at Timelønnen foreløbig forhøjedes til 105 Øre og senere til 115 Øre, naar Produktionen var naaet til 3 Badekar pr. Dag for hver af Formerne, hvorefter der i Løbet af 1 Maaned skulde optages Forhandling om en Akkordpris. Da det trods forskellige Forhandlinger ikke lykkedes at opnaa Enighed om en Akkordpris, og da Forbundet ikke mente at kunne skaffe flere Formere til det paagældende Arbejde til en Timeløn af 115 Øre, afholdtes den 9. September paa Begæring af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien et Mæglingsmøde paa Fabriken i Anledning af Klage over, at Formerne havde iværksat Blokade overfor Formning af Badekar samt Krav om Erstatning for det Fabriken herved foraarsagede Tab.

I Mæglingsreferatet over Mødet hedder det:

»Direktør Hess oplyste, at Formerne paa det Tidspunkt, da Firmaet skulde paabegynde Fabrikationen af Badekar, selv rettede Henvendelse til Firmaet om at faa dette Arbejde overdraget, idet Firmaet tidligere havde anvendt Arbejdsmænd. — Firmaet imødekom Formernes Ønske. — Imidlertid opstod der meget hurtigt Vanskeligheder med Formerne, som lægger Firmaet alle mulige Hindringer i Vejen, trods den Omstændighed, at en Mand, som i nogen Tid har været beskæftiget ved Formning af Badekar, bevisligt har tjent fra Kr. 1,80 til Kr. 2,00 pr. Time. Ydermere har Firmaet Bevis for, at Formerne forhindrer Firmaet i at faa eller beholde fornøden brugelig Arbejdskraft, hvilket Firmaet maa paastaa er at karakterisere som en ulovlig Blokade, for hvilken Firmaet maa kræve Erstatning.

Forbundets Repræsentanter bestred, at der forelaa nogen Blokade.

Direktør Hess vilde nu antage Arbejdsmænd til Oplæring i dette Arbejde for derved at faa konstateret, om Formernes Paastand om, at Arbejdet ikke er blokeret, er rigtig. Man vilde nu afvente Resultatet heraf.

Firmaet forbeholdt sig iøvrigt sin Stilling og eventuelt begære Timandsmøde afholdt.«

hvorved bemærkes, at Fabriken en Ugestid før Mødet havde sluttet Akkord med en af Formerne om en Akkordpris af 5 Kr. 75 Øre pr. Badekar.

Da det stadig ikke lykkedes Fabriken at faa flere Formere til det paagældende Arbejde, antoges i Begyndelsen af Oktober 2 Arbejdsmænd til Formning af Badekar, hvorhos Sammenslutningen gjorde Skridt til at faa Sagen viderebehandlet ved et Timandsmøde, der blev berammet til den 17. Oktober.

Imidlertid meddelte Tillidsmanden den 11. Oktober Fabrikens Ledelse, at Formerne paa en Generalforsamling den 10. Oktober havde vedtaget, at enten skulde det paagældende Arbejde udføres af Formerne alene eller ogsaa af Arbejdsmænd alene, og da Ledelsen protesterede herimod og ønskede den hidtil etablerede Arbejdsordning opretholdt, nægtede de to Formere, der var beskæftiget med Formning af Badekar, at fortsætte med dette Arbejde, hvorefter de fik andet Arbejde anvist paa Fabriken.

Ved det Fællesmøde, som den 17. Oktober har været afholdt mellem Hovedorganisationerne om Sagen, stilledes fra Arbejderside følgende Forslag:

»Forbundet udtaler, at der er 4 af dets Medlemmer, der har været beskæftiget ved Formning af Badekar, og at disse er villige til at vende tilbage til dette Arbejde naar som helst for de Akkordpriser og øvrige Arbejdsforhold, der nu er Enighed om.

Videre kan A/S Hess vælge til dette Arbejde mellem de øvrige ca. 80 Formere, der er beskæftiget i Virksomheden.

Vil Aktieselskabet oplære Arbejdsmænd til dette Arbejde, har Forbundet intet herimod at indvende, men Arbejdet maa enten helt og fuldt udføres af Formerforbundets Medlemmer eller af andre.«

Da Ledelsen ikke kunde akceptere dette Forslag, idet den selv maatte bestemme, hvilken Arbejdskraft den maatte finde passende, har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen og denne igen for A/S C. M. Hess' Fabriker under denne Sag indklaget De samvirkende Fagforbund paa Forbundets og dettes Vejle-Afdelings Vegne og paastaaet den iværksatte Blokade kendt ulovlig og de Indklagede paalagt Bod.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at af de 80 Formere, der er beskæftiget i Fabriken, er over Halvdelen oplærte fra Arbejdsmænd paa ganske tilsvarende Maade som de 2 Arbejdsmænd, der var ved at blive oplært i Formning af Badekar, og at Fabriken ved dens tidligere Fabrikation af Badekar udelukkende benyttede Arbejdsmænd.

De 2 Formere og de 2 Arbejdsmænd, der udførte Arbejdet med Formning af Badekar, arbejdede alle hver for sig. Mente Formerne, at de ikke var forpligtede til at udføre Arbejdet, burde dette Spørgsmaal være løst efter Regler for Behandling af faglig Strid og ikke ved Arbejdsvægring og ved uvarslet Blokering af Arbejdet.

De Indklagede har henvist til A. § 9 i den mel-

lem Parterne gældende Overenskomst, der er saalydende:

»Parterne er enige om, at det ikke kan forbydes Arbejdsgiverne at benytte ikke faglærte Arbejdere til Maskin- og Brædtformning,«

og hævdet, at den paa Fabriken nu skete Fremstilling af Badekar er saadant Haandformerarbejde (løst Arbejde), hvortil der efter § 9 kun maa benyttes faglærte Arbejdere i Modsætning til den tidligere paa Fabriken skete Fremstilling af Badekar, der var Brædtformning. Dette bestyrkes efter de Indklagedes Formening derved, at Formning af Badekar ved en foretaget Nedregulering af Lønnen, der androg 8 pCt. for Haandformerarbejde og 13 pCt. for Maskin- og Brædtarbejde, var nævnt under 8 pCt.s Reguleringen. De Indklagede henviser endvidere til, at Fabriken, jfr. Mæglingsreferatet af Mødet den 9. September, i hvert Fald havde lovet Formerne dette Arbejde. Grunden til, at Fabriken — til Trods for at der var arbejdsløse Formere nok — ikke kunde faa Formere til det paagældende Arbejde, alene var, at den Timeløn af oprindelig 95 Øre, senere forhøjet til 105, og senere igen til 115 Øre, var langt lavere end gennemsnitlig for Haandformerarbejde, hvilken for April Kvartal nu er opgjort til 141 Øre. De Indklagede hævder herefter, at Formerne, der efter det anførte havde Eneret til det paagældende Arbejde, har været berettiget til at stille Fabriken overfor Alternativet enten kun at lade Arbejdet udføre af faglærte eller — hvis Fabriken ønskede, at ogsaa Arbejdsmænd skulde udføre Arbejdet — da at lade Arbejdet udføre af Arbejdsmænd alene.

Klagerne har heroverfor anført, at Formning af Badekar ogsaa efter den nu anvendte Metode er Brædtformning og ikke Haandformerarbejde, og at Formerne derfor er uberettigede til at nægte at udføre Arbejdet, selv om ogsaa Arbejdsmænd udfører samme Slags Arbejde. Klagerne hævder videre, at en Timeløn af 115 Øre omtrent svarede til Gennemsnitstimelønnen for Maskin- og Brædtformning for April Kvartal for Jylland.

Retten er ikke i Stand til at afgøre Spørgsmaalet, om det paagældende Arbejde er Haandformerarbejde eller Brædtformning, og om Fabriken saaledes ifølge Overenskomstens A. § 9 var forpligtet til at lade Arbejdet udføre ved faglærte Arbejdere, eller om den var berettiget til at lade det udføre helt eller delvis af ufaglærte Arbejdere. Afgørelsen af dette Spørgsmaal henvises derfor til faglig Voldgift. Men hvordan end dette Spørgsmaal afgøres, har det ikke været overenskomstmæssigt berettiget af Forbundets Afdeling i Vejle at forbyde Formere at udføre Arbejdet, selv om ogsaa Arbejdsmænd blev sat til at udføre samme Arbejde, og at standse Tilgang af Formere til Arbejdet. Forbundet og dets Afdeling burde have krævet den foreliggende Uoverensstemmelse afgjort paa organisationsmæssig Maade. Den foreliggende Blokade har herefter været ulovlig, og Arbejdet vil derfor være at genoptage. Under de foreliggende Omstændigheder finder Retten dog ikke Anledning til at paalægge Forbundet eller dets Afdeling nogen Bod.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Blokade er ulovlig, og Arbejdet vil straks være at genoptage.

Spørgsmaalet, om Formning af de i Sagen omhandlede Badekar er Haandformerarbejde eller Brædtformning, henvises til faglig Voldgift.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

Sag Nr. 1865.

Litografer hos Firmaet Egmont H. Petersen, København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. November 1933 i Sag Nr. 1865: Dansk Arbejdsgiverforening for Grafisk Fællesraad og Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem, Firmaet Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Litografforbund og dettes Afdeling »Kemigrafen«.

I den mellem Dansk Litografisk Forbunds Afdeling »Kemigrafen« og Reproduktionsanstalternes Principalforening gældende Overenskomst findes fastsat en Minimalløn af 50 Kr. pr. Uge for det første Aar efter Læretidens Udløb, 55 Kr. pr. Uge for det andet Aar og derefter 60 Kr. pr. Uge. Lønnen i det enkelte Tilfælde fastsættes herefter ved fri Forhandling mellem vedkommende Arbejdsgiver og Arbejder.

Omkring 1. September d. A. henvendte Firmaet Egmont H. Petersen, der havde Brug for Ætsere, sig til Dansk Litografforbund og fik derfra anvist to Ætsere. Arbejdsforholdet kom ikke i Stand, da Ætserne forlangte en Ugeløn af 85 Kr., hvilket var mere, end Firmaet mente at kunne tilbyde de paagældende efter deres Kvalifikationer. Den ene af disse, hvem Firmaet havde budt en Ugeløn af 82 Kr., kom kort efter i Arbejde hos det Firma, hvor han tidligere havde haft Arbejde, for de første 4 Ugers Vedkommende til en Løn af 80 Kr. pr. Uge og derefter 75 Kr. pr. Uge.

Firmaet Egmont H. Petersen averterede nu efter Ætsere med det Resultat, at en Ætser ved Navn Rich. Bjarnholdt indfandt sig for at søge Engagement. Den paagældende, der nu var arbejdsløs, var 22 Aar, udlært i 1930, havde haft Arbejde til Midten af August til en Ugeløn af 72 Kr. og udtalte overfor Firmaet, at han gerne vilde have en Ugeløn af 75 Kr., hvad Firmaets Driftsbestyrer straks indgik paa. Efter at Bjarnholdt derefter havde henvendt sig i Forbundet, meddelte han Firmaet, at det var blevet forbudt ham at modtage Pladsen under 85 Kr. ugentlig. Firmaet gjorde ham nu et nyt Tilbud paa 75 Kr. ugentlig for de første 4 Uger og derefter 78 Kr., men han meddelte paany, at han ikke maatte tage Pladsen paa disse Vilkaar.

Efter at Sagen var indberettet til Arbejdsgiverforeningen, og der derefter ved Skrivelse af 2. Oktober var rettet Klage til Forbundet, afholdtes der et Møde mellem Organisationerne den 17. Oktober,

paa hvilket Forbundets Formand hævdede, at han ikke havde forbudt Bjarnholdt at gaa i Arbejde under 85 Kr. ugentlig, og at Firmaet kunde antage Bjarnholdt eller faa anvist andre Ætsere, saaledes at Lønnens Størrelse maatte aftales mellem Firmaet og den enkelte Arbejder.

Firmaet tilskrev derefter Bjarnholdt og gentog sit tidligere Løntilbud, hvorefter han tiltraadte Pladsen den 27. Oktober. Efter 1½ Times Arbejde henvendte han sig til Driftsbestyreren og anmodede om at maatte fratræde Pladsen, da han af de andre Arbejdere blev chikaneret i en saadan Grad, at han ikke kunde være der. Efter forskellige Forhandlinger blandt andet med Tillidsmanden tillodes det Bjarnholdt at fratræde Pladsen.

Under Anbringende af, at Dansk Litografforbund og dettes Afdeling »Kemigrafen« uberettiget har blandet sig i den trufne Lønaftale og hindret, at Bjarnholdt kunde blive i Pladsen, har Dansk Arbejdsgiverforening for Grafisk Fællesraad og Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem, Firmaet Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri indklaget De samvirkende Fagforbund for Litografforbundet og »Kemigrafen« og paastaaet, at der har fundet overenskomststridig Indblanding Sted fra Organisationens Side, og at der paalægges Forbundet eller Afdelingen en Bod for dette Forhold.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. Hvad angaar de to førstnævnte Arbejdere, hævder de Indklagede, at Grunden til, at Arbejdsforholdet ikke kom i Stand, alene skyldtes, at der ikke mellem Firmaet og Arbejderne opnaaedes Enighed om Lønnens Størrelse, og at Forbundet ikke har paavirket de paagældende til at kræve 85 Kr. ugentlig. Hvad Bjarnholdt angaar, henvendte han sig i Forbundet og meddelte, at han havde faaet Tilbud om Plads hos Firmaet, uden at Lønspørgsmaalet var blevet drøftet. Bjarnholdt henvistes derefter til Forhandling med Afdelingsformanden, der meddelte, at 2 Kolleger havde nægtet at tage Pladsen under 85 Kr. ugentlig. Bjarnholdt har derefter et Par Gange været i Forbundet, og der er fra Forbundets og Afdelingens Side givet Bjarnholdt Oplysning om Lønniveauet hos Firmaet, men ikke lagt nogen Pres paa ham til kun at modtage Pladsen mod en Ugeløn af 85 Kr., idet det tværtimod er fremhævet, at man ikke kunde forbyde ham at tage Pladsen paa de Vilkaar, Firmaet og han enedes om. Endvidere hævder de Indklagede, at de ikke har nogen Andel i, at Arbejderne, efter at Bjarnholdt den 27. Oktober havde paabegyndt Arbejdet, har hindret ham i at fortsætte. De Indklagede hævder, at intet i Sagen viser, at der fra Forbundets eller Afdelingens Side er udvist nogen uberettiget Indblanding i Lønaftaler mellem Firmaet og arbejdssøgende. Firmaet har, da Arbejdsforholdet med Bjarnholdt ikke kom i Stand, henvendt sig til Forbundet og faaet anvist 2 Ætsere, der er blevet antaget til en Ugeløn af henholdsvis 75 Kr. og 80 Kr., hvilket viser, at Forbundet ikke har dikteret nogen Løn af 85 Kr.

Bjarnholdt har for Retten som Vidne forklaret, at han ved sin første Henvendelse i Forbundet kun meddelte, at der af Firmaet var tilbudt ham Plads, men ikke omtalt, at der var Enighed mellem ham og Firmaet om en Ugeløn af 75 Kr. Efter de Meddelelser, han fik i Forbundet, turde han ikke modtage Pladsen under 85 Kr., og meddelte dette til Firmaet. Næste Gang, han mødte i Forbundet, medbragte han et skriftligt Tilbud fra Firmaet om en Begyndelsesløn af 75 Kr. ugentlig i en Prøvetid af 4 Uger, derefter 78 Kr., men omtalte heller ikke ved denne Lejlighed, at han havde erklæret sig tilfreds med denne Løn. Afdelingsformanden meddelte ham enten første eller anden Gang, han var oppe i Forbundet, at 2 Kolleger havde nægtet at modtage Pladsen under 85 Kr., og at han derfor ikke syntes, at Vidnet skulde tage Pladsen under denne Løn. Efter at Firmaet — efter Mødet den 17. Oktober — paany havde henvendt sig til ham, mødte han igen i Forbundet og erkendte, at han ikke tidligere havde omtalt, at han allerede ved sin første Henvendelse til Firmaet havde truffet Aftale om Lønnen. Forbundsformanden, Afdelingsformanden og 2 andre Bestyrelsesmedlemmer var tilstede; og en af de sidstnævnte udtalte til Vidnet, at han ikke kunde raade ham til noget, men at han ikke vilde være i Vidnets Sted og komme ned til 22 Kolleger hos Firmaet, der alle vidste, at han havde underbudt sine Kolleger, fra hvilken Udtalelse Afdelingsformanden dog tog Afstand. Vidnet syntes dog ikke, at han kunde sig Nej til Pladsen, da han ansaa en Betaling af 75 Kr., stigende til 78 Kr., for god efter sin Alder og Uddannelse, idet en jævnaldrende Ætser, der havde været hos Firmaet i 9 Maaneder, kun havde en Ugeløn af 70 Kr. Angaaende Arbejdernes Optræden overfor ham den 27. Oktober, da han mødte hos Firmaet, har Vidnet forklaret, at Tillidsmanden udtalte til ham, at han nok kunde se, hvor det bar hen, at han havde begaaet en stor Dumhed ved at tage mod Pladsen, og at det eneste, han kunde gøre, var at gaa.

For Retten har Firmaet oplyst, at en Ætser, der er Specialist i Kobberætsning og har arbejdet hos Firmaet i 7 Aar, har en Ugeløn af 90 Kr., en Ætser med 3½ Aars Tjenestetid har 85 Kr., en Ætser med 4 Aars Tjenestetid har 82 Kr. og to Ætsere, der har arbejdet hos Firmaet henholdsvis 9 og 7 Maaneder, har henholdsvis 70 Kr. og 62 Kr. 5 Streg-Ætsere har henholdsvis 94 Kr., 93 Kr., 80 Kr., 80 Kr. og 75 Kr.

Som udtalt i tidligere Kendelser har vedkommende Arbejderorganisation i Tilfælde som det foreliggende, hvor der i Overenskomsten er fastsat en vis Minimalløn, og hvor Lønnen i det enkelte Tilfælde fastsættes gennem fri Forhandling mellem Arbejdsgiveren og den enkelte Arbejder, Ret til at give Arbejdere, der henvender sig til den, Oplysninger om Lønforhold og Lønniveau, for at Arbejderne derved kan danne sig et Skøn om, hvad de efter deres Kvalifikationer selv maa anse for passende Betaling. Men denne Vejledning maa efter Sagens Natur ske saaledes, at den paagældende Arbejder ikke faar Indtrykket af, at der fra Organisationens Side lægges noget Pres paa Arbejderen for at faa Lønnen sat op til et bestemt Beløb. I nærværende Tilfælde havde Bjarnholdt selv udtalt Ønsket om at faa 75 Kr. ugentlig, eller 3 Kr. mere end han havde faaet i sin forrige Plads, og Firmaet havde straks indvilliget

i at betale denne Løn. Lønaftalen var herefter endelig. At Bjarnholdt derefter ved sin Henvendelse i Forbundet ikke omtaler den trufne Aftale og senere meddeler Firmaet, at han ikke tør tage Pladsen under 85 Kr., kan efter Rettens Formening alene skyldes, at der har været lagt et utilladeligt Pres paa ham fra Forbundets og Afdelingens Side, idet nans Henvendelse i Forbundet maa have efterladt det Indtryk hos ham, at han ikke maatte gaa i Arbejde under 85 Kr. om Ugen. At Forholdet har været saaledes, bestyrkes ogsaa ved, hvad der senere sker, baade ved Bjarnholdts Henvendelse i Forbundet efter Mødet den 17. Oktober, og da Bjarnholdt den 27. Oktober møder til Arbejde hos Firmaet, men straks maa fratræde paa Grund af Arbejdernes Holdning overfor ham.

Idet Retten saaledes finder, at der fra Forbundets og Afdelingens Side har fundet en overenskomststridig Indblanding Sted i det paagældende Arbejdsforhold, vil den Klagerne herfor tilfaldende Bod, der vil være at paalægge Forbundet og dets Afdeling »Kemigrafen« in solidum, være at fastsættes til 500 Kr. Endvidere vil de Indklagede have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Litografisk Forbund og dets Afdeling »Kemigrafen« bør in solidum til Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Grafisk Fællesraad og Københavns Bogtrykkerforening paa Firmaet Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeris Vegne, betale en Bod af 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1866:

Litografer i Horsens og Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. December 1933 i Sag Nr. 1866: Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Litograflaug og dettes Medlemmer, Firmaerne F. Schur & Co., Horsens, og C. A. Mortensen & Co., Odense, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk litografisk Forbund.

I Overenskomsten mellem Dansk Litograflaug og Dansk litografisk Forbund er fastsat en Minimalløn, der for Tiden er 51 Kr. pr. Uge for første Aar efter Læretidens Udløb og derefter 60 Kr. pr. Uge. Lønnen for den enkelte Arbejder aftales iøvrigt mellem vedkommende Arbejdsgiver og Arbejder uden Indblanding fra Organisationernes Side.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Litograflaug og dettes Medlemmer Firmaerne F. Schur & Co., Horsens, og C. A. Mortensen & Co., Odense, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk litografisk Forbund med Paastand om, at der idømmes Dansk litografisk Forbund en Bod for i følgende to Tilfælde at have indblandet sig i Aftaler om personlige Lønninger.

1) I September d. A. søgte Firmaet F. Schur & Co., Horsens, en Litograf til Arbejde hos Firmaet og modtog Tilbud fra en Litograf Kauffeldt, som da opholdt sig i København, hvor han var uden fast Beskæftigelse, men havde lejlighedsvis forefaldende Arbejde. Kauffeldt, der er 30 Aar gammel, forlangte 70 Kr. om Ugen, Firmaet bød ham 65 Kr., hvad Kauffeldt afslog, og en Aftale kom herefter ikke i Stand. Klagerne har forment, at Forbundet eller dets Afdeling i Horsens har paavirket Kauffeldt til ikke at tage Pladsen for den af Firmaet tilbudte Løn.

Kauffeldt har som Vidne forklaret, at han holdt paa den af ham forlangte højere Løn, fordi det tilbudte Arbejde i Horsens havde en foreløbig Karakter. Han forhandlede paa det paagældende Tidspunkt om en bedre lønnet Ansættelse hos et Firma i København og har senere taget en Plads i Aalborg for en Løn, der ligger under 65 Kr., hvad han indgik paa, fordi han har sit Hjem i Aalborg. Han benægter at være paavirket af Fagforeningen eller Forbundet.

Da Klagerne ikke har ført Bevis for deres Paastand om, at Kauffeldt har været Genstand for Paavirkning fra Fagorganisationernes Side, vil de Indklagede for saa vidt være at frifinde.

2) I Oktober d. A. tilbød Firmaet C. A. Mortensen & Co. i Odense to Trykkere, Mikkelsen og Hunderup, Beskæftigelse for en Ugeløn af 60 Kr., de to Trykkere var 21 og 22 Aar gamle og udlærte for henholdsvis ca. 1 Aar og ca. 2½ Aar siden. De var arbejdsløse og havde været det i henholdsvis ca. 3 Maaneder og ca. 8 Maaneder. Ingen af dem havde tidligere arbejdet for højere Løn end 60 Kr. Faste Trykkere hos Firmaet med flere Aars Anciennitet aflønnes med 65 Kr. ugentlig.

Efter en af Firmaets Prokurist afgiven Vidneforklaring var begge de to Trykkere til at begynde med villige til at arbejde for den tilbudte Løn, men forbeholdt sig at tale med den lokale Fagforening og kom tilbage med den Besked, at de ikke maatte tage Arbejde under 65 Kr. om Ugen. De to Trykkere har som Vidner benægtet at have udtalt sig som af Prokuristen forklaret og benægtet at have modtaget noget Paabud fra Fagforeningens Side. Af en under Sagen fremlagt Korrespondance fremgaar det, at Firmaet umiddelbart efter Forhandlingerne med de to Trykkere har indberettet til Lauget, at Trykkerne havde meddelt Firmaet, at Fagforeningen havde forbudt dem at tage Arbejde under 65 Kr. om Ugen. Formanden for Forbundets Odense Afdeling har som Vidne forklaret, at han ikke har forbudt Trykkerne at tage Arbejde under den nævnte Løn, men at han sagde til dem, at hvis det var ham, vilde han ikke arbejde under 65 Kr.

Efter alt foreliggende findes det godtgjort, at Formanden for den lokale Fagforening har overskredet Grænserne for den ham som Fagforeningsleder tilkommende Beføjelse til objektivt at oplyse og vejlede Fagforeningens Medlemmer om Lønforholdene i Virksomheden, og at han saaledes i Strid med Overenskomsten har indblandet sig i Forhandlingerne mellem Firmaet og Arbejderne om disses personlige Lønning.

Af de Indklagede er det omvendt gjort gældende, at der fra Laugets Side finder ulovlig Paavirkning Sted af dettes Medlemmer med Hensyn til Fastsættelse af personlige Lønninger, og de Indklagede har i saa Henseende henvist til den fremlagte

Korrespondance vedrørende de under nærværende Sag paaklagede Forhold. Ved Skrivelse af 20. September d. A. udtaler Lauget som Svar paa en Henvendelse fra Firmaet F. Schur & Co.: »Hvad Lønnen angaar, vil det Beløb mellem Kr. 60,— og Kr. 65,— pr. Uge være passende«, og i Skrivelse af 13. Oktober til Firmaet C. A. Mortensen & Co., at der »intet vil være at indvende imod omspurgte Engagementer af Trykkerne Hunderup og Mikkelsen, begge til en Løn af Kr. 60,— pr. Uge«.

Da de Indklagede ikke ved Kontraklager har paastaaet Dom over Klagerne med Hensyn til de heromhandlede Forhold, mener Retten at maatte lade dem ude af Betragtning ved Paakendelsen af nærværende Sag.

For det ovenfor under 2) beskrevne Forhold findes Dansk Litografforbund at burde betale en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 300 Kr. De Indklagede har vel gjort gældende, at der ikke paahviler Forbundet som saadant kollektivt Ansvar for Overtrædelser af Overenskomsten. Denne indeholder imidlertid en Bestemmelse om, at de kontraherende Organisationer sørger for, at Medlemmerne overholder de i Overenskomsten indgaaede Forpligtelser, og de Indklagede har ikke oplyst Omstændigheder, som skulde begrunde, at denne Bestemmelse ikke skulde omfatte et Forhold som det foreliggende. Der maa derfor under denne Sag gaas ud fra, at Bodsansvaret kan gøres gældende mod Forbundet, jfr. herved Rettens Kendelse i Sag Nr. 633.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., hvortil kommer 50 Kr. i Refusion af Rettens Udlæg til Vidnegodtgørelse vedrørende Forhold 2), bør udredes af de Indklagede, hvorimod Klagerne bør betale 55 Kr. i Refusion af Udlæg til Vidnegodtgørelser vedrørende Forhold 1).

Kendelse:

Dansk litografisk Forbund bør til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., samt desuden 50 Kr. i Refusion af Rettens Udlæg til Vidnegodtgørelser betales af de Indklagede.

I Refusion af Rettens Udlæg til Vidnegodtgørelser betaler Klagerne 55 Kr.

Sag Nr. 1867.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere hos A/S Metalvarefabriken Plata, København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. November 1933 i Sag Nr. 1867: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien paa Sølvvarefabrikantforeningens og dennes Medlem A/S Metalvarefabrikken Platas Vegne mod De samvirkende Fagforbund for Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund.

Den 28. September d. A. tilstillede Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbunds københavnske Afdeling A/S Metalvarefabrikken Plata, der den Gang stod uorganiseret, et Forslag til Overenskomst. Aktieselskabet lod svare Forbundets københavnske Afdeling, at Selskabets Formand, Landsretssagfører Gulmann, var fraværende nogle Dage og bad derfor Sagen udsat. Den 5. Oktober tilstillede Forbundet derefter Formanden følgende Skrivelse:

»Fra vor Københavns Afdeling har vi modtaget Meddelelse om, at den har tilsendt Dem som Repræsentant for A/S »Plata«, Søndre Boulevard Nr. 36, en Overenskomst til Underskrift.

Da vor Afdeling endnu intet har hørt fra Dem, er Sagen overgaaet til nærværende Forbund, og vil vi ikke undlade at meddele Dem, at forsaavidt der ikke senest Mandag den 9. ds. er opnaaet en for vort Forbund tilfredsstillende Ordning af Overenskomstspørgsmaalet, vil A/S »Plata« fra og med Tirsdag Morgen den 10. ds. være blokeret for Arbejdskraft fra vort Forbund.«

Ingen af de hos A/S Plata paa det paagældende Tidspunkt beskæftigede Arbejdere var Medlemmer af Forbundet.

I Anledning af denne Skrivelse henvendte A/S Plata sig til Jernindustriens Sammenslutning og blev den 7. Oktober optaget som Medlem af Jernindustriens Sammenslutning under Sølvvarefabrikantforeningen, og Meddelelse herom blev straks tilstillet Forbundet.

Den 9. Oktober meddelte Forbundet A/S Georg Jensens Sølvsmedie, der i Modsætning til A/S Plata havde Overenskomst med Forbundet, men stod udenfor Arbejdsgiverforeningen, at der vilde blive forelagt en kompetent Forsamling Forslag om, at alt Arbejde, som A/S Plata havde haft til Forarbejdning, ikke vilde blive færdigbehandlet af Forbundets Medlemmer hos A/S Georg Jensens Sølvsmedie.

Den 10. Oktober meddelte Sammenslutningen Forbundet, at A/S Georg Jensens Sølvsmedie nu var optaget som Medlem af Sølvvarefabrikantforeningen, og den 11. Oktober fremsendte Forbundet til A/S Georg Jensens Sølvsmedie 2. Varsel om, at alt Arbejde, som har været til Forarbejdning hos A/S Plata, fra 24. Oktober ikke vilde blive færdiggjort af Forbundets Medlemmer hos A/S Georg Jensens Sølvsmedie.

Efter at Sammenslutningen under 13. Oktober havde protesteret mod den overfor A/S Georg Jensens Sølvsmedie varslede partielle Blokade, afholdtes den 24. Oktober et Organisationsmøde til Forhandling om denne Blokade. Ved dette Møde indgik Forbundet paa at udsætte Blokaden, og Sagen er senere bortfaldet, idet Forbundet har taget Varslerne tilbage. Paa Mødet blev Forholdet til A/S Plata ogsaa omtalt, og efter de for Retten afgivne Forklaringer udtalte Forbundets Formand derom, at der ikke forelaa nogen Blokade overfor A/S Plata, eller at Forbundet intet udestaaende havde med A/S Plata.

Da Forbundet nu hævder, at den overfor A/S Plata ved Skrivelse af 5. Oktober skete Varsling af Blokade stadig staar ved Magt, og at Blokade derfor lovligt kan iværksættes naarsomhelst, har Dansk Arbejdsgiverforening for Jernindustriens Sammenslutning og dennes Medlem A/S Metalvarefabrikken Plata under denne mod De samvir-

kende Fagforbund paa nævnte Forbunds Vegne anlagte Sag paastaaet den i Sagen nævnte Meddelelse af 5. Oktober om Blokade overfor A/S Plata kendt ugyldig, medens de Indklagede har paastaaet den varslede Blokade kendt lovlig.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at Meddelelsen af 5. Oktober om Blokaden vel var gyldig, men maa være bortfalden ved, hvad der senere er sket. A/S Plata blev den 7. Oktober optaget som Medlem af Sølvvarefabrikantforeningen og blev dermed underkastet den mellem Jernindustriens Sammenslutning og Forbundet i Faget gældende Overenskomst, der blandt andet fastsætter Minimallønninger, der er højere end de Lønninger, A/S Plata tidligere havde aflønnet efter. Forbundet havde herved opnaaet, hvad der var Formaalet med Aktionen mod A/S Plata, nemlig at opnaa en Ordning af Overenskomstforholdet. Mente Forbundet, at der herefter stadig forelaa en Konfliktsituation overfor A/S Plata, burde det straks have meddelt dette til Sammenslutningen, der intet kendte til Skrivelsen af 5. Oktober, og forbeholdt sig, at Konflikten gik sin Gang uden Hensyn til A/S Platas Indmeldelse i Sammenslutningen. Klagerne anfører videre, at Forbundet ikke ensidigt kan udsætte en til en bestemt Dag varslet Blokade for saa senere, naar det findes hensigtsmæssigt, at iværksætte Blokade i Henhold til den tidligere givne Meddelelse. Endelig anfører Klagerne, at Retten til at blokere i hvert Fald maa være bortfaldet ved den af Forbundets Formand paa Mødet den 24. Oktober fremsatte ovennævnte Udtalelse, hvorved bemærkes, at Forbundet paa dette Tidspunkt havde 3 Medlemmer i Arbejde hos A/S Plata. I Henhold hertil hævder Klagerne, at det er ulovligt nu at etablere Blokade overfor A/S Plata.

Heroverfor har Forbundet hævdet, at der stadig forelaa en Konflikt med A/S Plata, men at man ikke havde etableret den ved Skrivelse af 5. Oktober varslede Blokade af Hensyn til de Forhandlinger, der blev optaget med Sammenslutningen angaaende Forholdet til A/S Georg Jensens Sølvsmedie. Forholdet var nærmere det, at A/S Georg Jensens Sølvsmedie havde forlangt Reduktioner i den gældende Værkstedsprisliste, da Selskabet ellers vilde lade en Del af Arbejdet udføre andetsteds. Da Forbundet ikke vilde indgaa paa Reduktionerne, dannedes i Juli 1933 A/S Plata, hvor A/S Georg Jensens Sølvsmedie fik Halvfabrikata udført til Priser, der laa 30—50 pCt. under de i Værkstedsprislisten fastsatte Priser. Alt, hvad A/S Plata fremstiller, leveres til A/S Georg Jensens Sølvsmedie. Ved A/S Platas Indmeldelse i Sølvvarefabrikantforeningen blev Selskabet vel undergivet den almindelige i Faget gældende Overenskomst, men der blev ikke derved opnaaet nogen tilfredsstillende Ordning af Overenskomstspørgsmaalet, idet dertil blandt andet hørte, at der opnaaedes Enighed om en Værkstedsprisliste for Arbejdet hos A/S Plata. Det er rigtigt, at Forbundet ikke efter Modtagelsen af Sammenslutningens Skrivelse af 7. Oktober meddelte denne, at der stadig forelaa en Konflikt med A/S Plata, men Forbundet maatte gaa ud fra, at Sammenslutningen var kendt med Forholdet. Forbundsformandens Udtalelse paa Mødet den 24. Oktober gik ikke ud paa, at der ikke stadig forelaa en Konfliktsituation overfor A/S Plata, men paa, at der ikke paa det daværende Tidspunkt var etableret Blokade overfor A/S Plata, hvad der ogsaa var rigtigt, idet Blokadens Ikrafttræden af Hensyn til de optagne Forhandlinger var udsat indtil videre. For at en lovlig erklæret Konflikt kunde komme ud af Verden, maatte der en Forhandling til mellem Parterne, men saadant er ikke sket.

For Retten er det oplyst, at A/S Plata er et selvstændigt Aktieselskab, og at A/S Georg Jensens Sølvsmedie ikke ejer nogen Del af Aktiekapitalen i A/S Plata.

Vel er Blokaden overfor A/S Plata lovlig erklæret ved Skrivelsen af 5. Oktober, men Selskabet og Sølvvarefabrikantforeningen har med Føje kunnet gaa ud fra, at Forbundets Aktion mod Selskabet var opgivet, idet Forbundet ikke efter Modtagelsen af Sammenslutningens Meddelelse af 7. Oktober straks meddelte denne, at Forbundet var i Konflikt med Selskabet og havde erklæret Blokade fra og med den 10. Oktober. Men hertil kommer, at en til en bestemt Dag varslet Blokade, der ikke iværksættes til det angivne Tidspunkt, ikke uden videre kan udskydes til et senere Tidspunkt, efterat Indmeldelse i Arbejdsgiverforeningen har fundet Sted. I denne Henseende maa der kræves fuld Klarhed. Selskabet, Sølvvarefabrikantforeningen og Sammenslutningen har derfor ogsaa af denne Grund maattet gaa ud fra, at der ikke forelaa nogen Konflikt mellem Forbundet og Selskabet, hvilket ogsaa bestyrkedes ved det paa Mødet den 24. Oktober passerede. Herefter maa den varslede Blokade overfor A/S Plata anses for at være opgivet af Forbundet.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde deles med Halvdelen til hver af Parterne.

Kendelse:

Den af Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund overfor A/S Metalvarefabrikken Plata den 5. Oktober 1933 varslede Blokade er bortfaldet.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Rettelse til Loven om Mægling i Arbejdsstridigheder.

I Arbejderen Nr. 14, Side 1, anden Spalte, udgaar sidste Stykke, der begynder med: »Paragraf 8 tager Sigte o. s. v.«, og paa 2. Side udgaar 4. Stykke, der begynder med: »Vi skal ved et Eksempel o. s. v.«

STØT ARBEJDERNES KOOPERATIVE VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 17 * KØBENHAVN DEN 15. MARTS 1934 * 30. AARGANG

Den faglige Situation.

Siden vor sidste Oversigt over Overenskomstsituationens Udvikling har der i Forligsinstitutionen været ført en lang Række Forhandlinger, dels mellem Repræsentanter for de to Hovedorganisationer, dels mellem de modstaaende Organisationer i Bogtrykfaget samt med de udenfor D. s. F. staaende Fagorganisationer (Byggefagene, Søfolkene, Slagteri- og Bryggeriarbejdere o. s. v.) og de modstaaende Arbejdsgiverforeninger. Forligsmanden orienterede sig om Parternes Standpunkter og søgte at tilvejebringe et Grundlag for Fremsættelse af Mæglingsforslag. Typografernes Forhandlinger med Bogtrykfagets Arbejdsgivere endte uden Resultat, og ogsaa for Søfolkenes, Bryggeriarbejdernes og andre Fags Vedkommende bristede Forhandlingerne. Den 13. Marts havde Forligsmanden tilendebragt samtlige Forhandlinger, der havde varet i flere Uger, og de forskellige Organisationer, der er berørt af Overenskomstopsigelserne, tilsagdes derefter til Møde i Forligsinstitutionen den 14. Marts for at faa Mæglingsforslagene forelagt. Det drejede sig om ialt 19 Mæglingsforslag, der skal betragtes som en Helhed, d. v. s. at den nye Forligslovs Bestemmelse om en Sammenlægning af de i de enkelte Fag afgivne Stemmer for første Gang finder Anvendelse. Mæglingsforslagenes Hovedretningslinie er uforandret Forlængelse af de opsagte Overenskomster, altsaa en Godkendelse af De samv. Fagforbunds Standpunkt som urokkeligt er fastholdt under alle Forhandlinger: ingen Lønreduktioner. Dette Standpunkt var saa stærkt, at saa godt som hele den danske Offentlighed gav sin Tilslutning hertil.

Det maa hilses med Tilfredshed, at Forligsmanden denne Gang straks har ladet Hovedforslaget offentliggøre, hvad der maa betragtes som et Fremskridt mod tidligere Aars Praksis. En offentlig Omtale af Mæglingsforslag kan ikke skade, men tværtimod kun gavne, thi det er saaledes muligt at fjerne mange Misforstaaelser og navnlig forhindre, at Forslaget omgives med et vist Skær af Hemmelighedsfuldhed, mens der i Virkeligheden ikke er noget at skjule. Man borttager paa den Maade ethvert Grundlag for Mistænkeliggørelse og Fremsættelse af Paastande om hemmelige Forhandlinger og Aftaler.

Den 12. Marts samledes Forretningsudvalget til Møde og besluttede at indkalde D. s. F.'s Repræsentantskab til ekstraordinært Møde den 17. Marts for at tage Stilling til den faglige Situation som Helhed og til Forligsmandens Mæglingsforslag.

Mødet fandt Sted i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. Formanden, Vilh. Nygaard, redegjorde her for hele Overenskomstsituationen, de førte Forhandlinger og for Mæglingsforslagets Indhold.

Efter Formandens Redegørelse udspandt der sig en Diskussion, der afsluttedes med Vedtagelsen af følgende Beslutning, der vedtoges med alle Stemmer mod 5:

> De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 17. Marts 1934 beslutter, efter at være gjort bekendt med Forligsmandens Mæglingsforslag af 14. d. M., under Hensyn til den foreliggende Situations særlige Karakter, at anbefale Organisationerne Vedtagelse af Mæglingsforslaget.

Naar dette Nummer udsendes, vil Afstemningen rundt om i de forskellige Fag for Størstedelen være tilendebragt. Om Afstemningens Resultat kan der ikke være Tvivl. Langt det overvejende Flertal af Medlemmerne vil indse, at der under de foreliggende Forhold er opnaaet, hvad opnaas kunde, og de vil derfor have sluttet sig til Repræsentantskabets Beslutning og Henstilling om Mæglingsforslagenes Vedtagelse.

Omstaaende aftrykker vi samtlige 19 Ændringsforslag, som Forligsmanden har stillet.

Forligsmandens Mæglingsforslag.

Det er ved de Forhandlinger, der under den nuværende Konfliktsituation er ført hos Forligsmanden, konstateret, at Situationens Tilspidsning i særlig Grad skyldes forskellige Forhold:

For det første, at der efter Arbejdsgivernes Formening i betydeligt Omfang (særlig indenfor Entreprenørfaget og Byggefagene) foregaar en ubillig Konkurrence fra uorganiserede Arbejdsgivere overfor organiserede, hvilke sidste er bundet af de kollektive Lønaftaler, medens de uorganiserede Arbejdsgivere er frit stillede og som Følge heraf til Tider vil kunne faa Arbejdet udført paa tildels væsentlig billigere Vilkaar end de organiserede. Til Modarbejdelse heraf maatte det betragtes som et Middel, at Overenskomstomraadet mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund kunde udvides mest muligt, hvilket kunde opnaas bl. a. ved, at Arbejdsgiverforeningen forpligtede sig og sine Medlemmer til i deres Virksomheder kun at anvende organiserede Lønarbejdere, mod at De samvirkende Fagforbund til Gengæld arbejdede hen til, at deres Medlemmer kun arbejdede for og afsluttede Overenskomster med Organisationer og Enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening. En øjeblikkelig Gennemførelse heraf vilde dog støde paa overordentlig store Vanskeligheder, men det vilde være af ikke ringe Betydning, at man fremtidig stillede sig en noget stærkere Centralisering som Maal.

I Forbindelse hermed er det hævdet, at den tvungne Akkord i Byggefagene i Særdeleshed for mindre Mestre har vist sig uheldig, hvorfor der er ønsket en Ordning, hvorefter Mesteren kunde bestemme, om der skulde anvendes Akkord eller Arbejdet udføres i Timeløn. En almindelig Ændring af dette Forhold har imidlertid stødt paa saadanne Vanskeligheder, at man har maattet indskrænke sig til at søge den tvungne Akkord afskaffet paa saadanne Omraader, hvor Indvendingerne imod den frembød sig med særlig Styrke, nemlig for Tømrere, Murere, Snedkere og Murarbejdsmænd i de rene Landdistrikter.

Et andet Forhold, der har tilspidset Overenskomstsituationen, har været, at det ikke har været muligt at opnaa en virkelig Realitetsbehandling af de fra Arbejdsgivernes Side rejste Krav, fordi Arbejderne har nægtet at deltage i en saadan, saa længe der i Arbejdsgivernes Krav indeholdtes nogen Art af Lønreduktion.

Under Hensyn til ovenstaaende og iøvrigt til Udløsning af Konfliktsituationen mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund stiller Forligsmanden følgende Mæglingsforslag:

1.
Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund.

1. Der nedsættes for hvert Fag, hvor Ønske herom fremsættes, et Nævn bestaaende af 3 Repræsentanter for hver af de to Hovedorganisationer med en af Den faste Voldgiftsret udpeget fælles Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

2. De samvirkende Fagforbund forpligter sig og sine Medlemmer til ikke at arbejde for eller afslutte Overenskomster med nogen udenfor Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgiverorganisation eller Arbejdsgiver paa ringere Løn- og Arbejdsvilkaar, end de mellem Arbejdsgiverforeningen og dens Fagorganisationer og Enkeltvirksomheder paa den ene Side og De samvirkende Fagforbund eller de udenfor disse staaende Fagorganisationer paa den anden Side aftalte Vilkaar, alt under Forudsætning af, at Organisationerne ikke derved kommer i Konflikt med den bestaaende Lovgivning.

3. For at give Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale mellem Hovedorganisationerne et passende Antal Udvalg til at behandle de rejste Krav.

Anmeldelse om Behandling af saadanne Krav skal være Hovedorganisationerne i Hænde senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter.

De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i den paagældende Overenskomst.

4. Som Ændring i den hidtil gældende Akkordregel mellem Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark samt Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening og Snedkerforbundet i Danmark bestemmes det, at Arbejdsgiverne ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelse samt bymæssige Bebyggelser med over 1,000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, medmindre det drejer sig om Opførelse af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejerier og tilsvarende større Byggeforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

5. I Overenskomsten mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund ind-

føjes de Ændringer, som Parterne ved Forhandling den 11.—12. ds. opnaaede betinget Enighed om.

6. Iøvrigt fornyes samtlige opsagte i 1934 udløbende Overenskomster paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

De udstedte Strejke- og Lockoutvarsler tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

De varslede Arbejdsstandsninger udsættes, saaledes at de tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse:

Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

16.

Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Forbund under De samvirkende Fagforbund.

De mellem Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Organisationer under De samvirkende Fagforbund (Snedkerforbundet i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund) bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Som Ændring til den hidtil gældende Akkordregel mellem Hovedorganisationen og Snedkerforbundet i Danmark bestemmes det, at Arbejdsgivere ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelser samt bymæssige Bebyggelser med over 1000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, medmindre det drejer sig om Opførelse af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejrier og tilsvarende større Bygningsforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

2. Det bestemmes endvidere, at Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark fortrinsvis antager og beskæftiger Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund ved det forefaldende Arbejdsmandsarbejde, hvor saadant er gørligt.

3. Iøvrigt forlænges Overenskomsterne uændrede 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

De udstedte Lockoutvarsler tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

De varslede Lockouter udsættes, saaledes at de tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund:

2.

Dansk Arbejdsgiverforening og Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Der nedsættes et Nævn bestaaende af 3 Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og 3 Repræsentanter for Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlig Varsel at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

For at give Parterne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale mellem Parterne et passende Antal Udvalg. Udvalgene træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i de paagældende Overenskomster.

De udstedte Strejke- og Lockoutvarsler tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte

som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

De varslede Arbejdsstandsninger udsættes, saaledes at de tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

3.
Dansk Arbejdsgiverforening og Blikkenslagerforbundet i Danmark.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Blikkenslagerforbundet i Danmark* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Der nedsættes et Nævn bestaaende af 3 Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og 3 Repræsentanter for Blikkenslagerforbundet med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

For at give Parterne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale mellem Parterne et passende Antal Udvalg. Udvalgene træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i de paagældende Overenskomster.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

4.
Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Bryggeri- og Brænderiarbejder Forbund.

De mellem Organisationer og disses enkelte Medlemmer samt Enkeltvirksomheder under *Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Bryggeri- og Brænderiarbejder-Forbund* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

For at give Parterne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale mellem Parterne et passende Antal Udvalg. Udvalgene træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som et Led i de paagældende Overenskomster.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

5.

Virksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening: A/S De danske Vin- og Konservesfabriker, A/S De forenede Conservesfabriker og Philip W. Heyman — A/S Give og Omegns Kødbenmelsfabrik — A/S Varde Krølhaarsfabrik.

De mellem følgende *Virksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening: A. A/S De danske Vin- og Konservesfabriker, A/S De forenede Conservesfabriker og Philip W. Heyman, B. A/S Give og Omegns Kødbenmelsfabrik, C. A/S Varde Krølhaarsfabrik og Dansk Slagteriarbejderforbund* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Der nedsættes et Nævn bestaaende af indtil 3 Repræsentanter for henholdsvis Arbejdsgiverforeningen og Dansk Slagteriarbejderforbund med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er, forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelsen af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

2. For de under A. nævnte Virksomheder nedsættes Ugelønnen med 2 Kr. for Mænd og 3 pCt. for Kvinder.

3. Iøvrigt fornyes Overenskomsterne paa uændrede Vilkaar 1. Aar fra deres Udløbstid at regne.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

6.

Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Tømrer-Forbund.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Tømrer-Forbund* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Der nedsættes et Nævn bestaaende af indtil 3 Repræsentanter for henholdsvis Arbejdsgiverforeningen og Dansk Tømrer-Forbund med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

2. Dansk Tømrer-Forbund forpligter sig og sine Medlemmer til ikke at arbejde for eller afslutte Overenskomster med nogen udenfor Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgiverorganisation eller Arbejdsgiver paa ringere Løn- og Arbejdsvilkaar, end de mellem Arbejdsgiverforeningen og dens Fagorganisationer og Forbundet aftalte Vilkaar, alt under Forudsætning af, at Organisationerne ikke derved kommer i Konflikt med den bestaaende Lovgivning.

3. For at give Parterne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale et Udvalg. Udvalget træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer der opnaas Enighed om, indgaar som Led i de paagældende Overenskomster.

4. Som Ændring til den hidtil gældende Akkordregel mellem Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark samt Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening og Dansk Tømrer-Forbund bestemmes det, at Arbejdsgiverne ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelse samt bymæssige Bebyggelser med over 1000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, med mindre det drejer sig om Opførelse af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejerier og tilsvarende større Byggeforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

5. Iøvrigt fornyes Overenskomsterne paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

7.

Dansk Arbejdsgiverforening og Gas- og Vandarbejdernes Fagforening af 1875.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Gas- og Vandarbejdernes Fagforening af 1875* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

For at give Parterne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale mellem Parterne et passende Antal Udvalg. Udvalgene træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i de paagældende Overenskomster.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Fagforeningens Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

8.

Københavns Tømrerlaug og Hustømrernes faglige Afdeling.

Den mellem *Københavns Tømrerlaug og Hustømrernes faglige Afdeling* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomst fornyes med de Ændringer, hvorom Parterne er blevet enige, og iøvrigt paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra dens Udløbstid at regne.

Der nedsættes et Nævn bestaaende af 3 Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og 3 Repræsentanter for Hustømrernes faglige Afdeling med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksisensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1914.

Der nedsættes et Udvalg bestaaende af et lige stort Antal Repræsentanter fra hver Side til at forhandle om Ændringer i særlige Bestemmelser i Overenskomsten (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid). Udvalget træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i Overenskomsten. Udvalget kan efter nærmere Aftale mellem Parterne eventuelt nedsættes som et Fællesudvalg vedrørende de tre københavnske Byggefag.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa

indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

9.

Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murarbejdsmændenes Fagforening.

Den mellem *Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murarbejdsmændenes Fagforening* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomst fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra dens Udløbstid at regne.

Der nedsættes et Nævn bestaaende af 3 Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og 3 Repræsentanter for Murarbejdsmændenes Fagforening med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til mod sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

Der nedsættes et Udvalg bestaaende af et lige stort Antal Repræsentanter fra hver Side til at forhandle om Ændringer i særlige Bestemmelser i Overenskomsten (ikke almindeligt Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid). Udvalget træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i Overenskomsten. Udvalget kan efter nærmere Aftale mellem Parterne eventuelt nedsættes som et Fællesudvalg vedrørende de tre københavnske Byggefag.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Fagforeningens Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

10.

Dansk Arbejdsgiverforening og Murerforbundet i Danmark.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Murerforbundet i Danmark* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Der nedsættes et Nævn bestaaende af indtil 3 Repræsentanter for henholdsvis Arbejdsgiverforeningen og Murerforbundet med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Ekistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

2. Murerforbundet forpligter sig og sine Medlemmer til ikke at arbejde for eller afslutte Overenskomster med nogen udenfor Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgiverorganisation eller Arbejdsgiver paa ringere Løn- og Arbejdsvilkaar, end de mellem Arbejdsgiverforeningen og dens Fagorganisationer og Forbundet aftalte Vilkaar, alt under Forudsætning af, at Organisationerne ikke derved kommer i Konflikt med den bestaaende Lovgivning.

3. For at give Parterne Lejlighed til at faa rettet særlige Bestemmelser i Overenskomsterne (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid) nedsættes der efter nærmere Aftale et Udvalg. Udvalget træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i de paagældende Overenskomster.

4. Som Ændring til den hidtil gældende Akkordregel mellem Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murerforbundet i Danmark bestemmes det, at Arbejdsgiverne ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelser samt bymæssige Bebyggelser med over 1000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, med mindre det drejer

sig om Opførelse af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejerier og tilsvarende større Byggeforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

5. Iøvrigt fornyes Overenskomsterne paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

11.

Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Den mellem *Københavns Murer- og Stenhuggerlaug og Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomst fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra dens Udløbstid at regne.

Der nedsættes et Nævn bestaaende af 3 Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og 3 Repræsentanter for Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn med en af Den faste Voldgiftsret udpeget Formand. Udvalgets Formaal er at konstatere, i hvilket Omfang der for Tiden finder en ubillig Konkurrence Sted overfor overenskomstmæssige Aftaler, i hvilken Henseende Formanden fungerer som Opmand. Hvor ubillig Konkurrence er konstateret, skal Udvalget søge at tilvejebringe Foranstaltninger herimod ved Overenskomst mellem de kontraherende Parter med det Formaal, at de kollektive Overenskomsters Lønniveau sikres imod Underminering fra uorganiseredes Side, saaledes at den ubillige Konkurrence kan afværges. Arbejdsgiverne er — forsaavidt der ikke indenfor de Omraader, hvor Nævnet har konstateret Eksistensen af »ubillig Konkurrence« af nævneværdig Betydning, opnaas en Ordning — berettiget til med sædvanlige Varsler at gøre Brug af Arbejdsstandsning til Fremtvingelse af Ændringer i de løbende Overenskomster. Iværksættelse af saadan Arbejdsstandsning kan dog ikke finde Sted efter 1. August 1934.

Der nedsættes et Udvalg bestaaende af et lige stort Antal Repræsentanter fra hver Side til at forhandle om Ændringer i særlige Bestemmelser i Overenskomsten (ikke almindelige Spørgsmaal om Løn og Arbejdstid). Udvalget træder sammen senest 14 Dage efter Forslagets Vedtagelse, og Behandlingen skal være tilendebragt senest 4 Uger derefter. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i Overenskomsten. Udvalget kan efter nærmere Aftale mellem Parterne eventuelt nedsættes som et Fællesudvalg vedrørende de tre københavnske Byggefag.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Fagforeningens Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

12.

Dansk Arbejdsgiverforening og Mælkeindustriarbejdernes Forbund.

De mellem Organisationer eller Enkeltmedlemmer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Mælkeindustriarbejdernes Forbund* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa uændrede Vilkaar 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Senest 14 Dage efter dette Forslags Vedtagelse nedsættes der et Udvalg bestaaende af et lige stort Antal Repræsentanter fra hver Side til Drøftelse af Spørgsmaal vedrørende forskudt Arbejdstid paa Mejerierne i Aarhus. De Ændringer, der opnaas Enighed om, indgaar som Led i de paagældende Overenskomster.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

13.

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Skibstømrernes Fagforening.

Den mellem *Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Skibstømrernes Fagforening* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomst fornyes med de Ændringer, hvorom Parterne er blevet enige og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1. I Overenskomsten indføjes følgende Bestemmelse: Ved Opgørelsen af Skibstømrernes Akkorder fordeles Overskudet procentvis efter den optagne Timeløn.
2. Iøvrigt forlænges Overenskomsten uændret 1 Aar fra dens Udløbstid at regne.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Fagforeningens Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

14.

Dansk Arbejdsgiverforening og Søfyrbødernes Forbund i Danmark.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Søfyrbødernes Forbund i Danmark* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes uændrede 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Med Hensyn til Forbundets Medvirken ved Forhyring træffes følgende Ordning med Dansk Dampskibsrederiforening:

Ved Anvisning af Hyre søges som almindelig Regel Søfyrbødernes Forbunds Medvirken. Rederne kan dog i særlige Tilfælde undlade dette, og det er en Forudsætning, at den i Septemberforligets § 4 Arbejdsgiveren tillagte Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter dennes Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft anerkendes og eventuelt støttes af Forbundet. Nærværende Ordning træder i Kraft 1. April 1934 og gælder, indtil den af en af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til Ophør 1. April 1935.

Det udstedte Strejkevarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Strejke udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Lørdag den 7. April.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Tirsdag den 3. April Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

15.

Dansk Arbejdsgiverforening og Sømændenes Forbund i Danmark.

De mellem Organisationer under *Dansk Arbejdsgiverforening og Sømændenes Forbund i Danmark* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes uændrede 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Med Hensyn til Forbundets Medvirken ved Forhyring træffes følgende Ordning med Dansk Dampskibsrederiforening:

Ved Anvisning af Hyre søges som almindelig Regel Sømændenes Forbunds Medvirken. Rederne kan dog i særlige Tilfælde undlade dette, og det er en Forudsætning, at den i Septemberforligets § 4 Arbejdsgiveren tillagte Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter dennes Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft anerkendes og eventuelt støttes af Forbundet. Nærværende Ordning træder i Kraft 1. April 1934 og gælder, indtil den af en af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til Ophør 1. April 1935.

Det udstedte Strejkevarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Strejke udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Lørdag den 7. April.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Tirsdag den 3. April Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt for Forbundets Vedkommende det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.

16.

Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Organisationer under De samvirkende Fagforbund (Snedkerforbundet i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund)

De mellem *Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Organisationer under De samvirkende Fagforbund (Snedkerforbundet i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund)* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Som Ændring til den hidtil gældende Akkordregel mellem Hovedorganisationen og Snedkerforbundet i Danmark bestemmes det, at Arbejdsgiverne ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelser samt bymæssige Bebyggelser med over 1000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, medmindre det drejer sig om Opførelsen af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejerier og tilsvarende større Byggeforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

2. Det bestemmes endvidere, at Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark fortrinsvis antager og beskæftiger Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund ved det forefaldende Arbejdsmandsarbejde, hvor saadant er gørligt.

3. Iøvrigt forlænges Overenskomsterne uændrede 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

De udstedte Lockoutvarsler tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

De varslede Lockouter udsættes, saaledes at de tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

17.

Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Dansk Tømrer-Forbund.

De mellem *Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Dansk Tømrer-Forbund* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Som Ændring til den hidtil gældende Akkordregel mellem Hovedorganisationen og Dansk Tømrer-Forbund bestemmes det, at Arbejdsgiverne ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelser samt bymæssige Bebyggelser med over 1000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, medmindre det drejer sig om Opførelse af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejerier og tilsvarende større Byggeforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

2. Iøvrigt forlænges Overenskomsterne uændrede 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

18.

Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Murerforbundet i Danmark.

De mellem *Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark og Murerforbundet i Danmark* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomster fornyes paa følgende Vilkaar:

1. Som Ændring til den hidtil gældende Akkordregel mellem Hovedorganisationen og Murerforbundet i Danmark bestemmes det, at Arbejdsgiverne ved Arbejde udenfor Københavns 1. og 2. Zone, Købstæderne med Forstadsbebyggelser samt bymæssige Bebyggelser med over 1000 Indbyggere er berettiget til at forlange det udført til Timeløn, medmindre det drejer sig om Opførelse af Hospitaler, Kirker, Skoler, Forsamlingsbygninger, Sparekasse- og Bankbygninger, Stationsbygninger, Kaserner, Slagterier, Mejerier og tilsvarende større Byggeforetagender samt større Beboelsesbygninger til Landbrugsejendomme.

2. Iøvrigt forlænges Overenskomsterne uændrede 1 Aar fra deres Udløbstid at regne.

Det udstedte Lockoutvarsel tages tilbage.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Den varslede Lockout udsættes, saaledes at den tidligst kan iværksættes Fredag den 30. ds.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Mandag den 26. ds. Kl. 2 under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

19.

Dansk Dampskibsrederiforening og Maskinmestrenes Forening.

Den mellem *Dansk Dampskibsrederiforening og Maskinmestrenes Forening* bestaaende til Udløb i 1934 opsagte Overenskomst fornyes 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

1. ad § 5: Som nyt Stykke c indføres:

De under Punkterne a og b fastsatte Bestemmelser gælder ogsaa i samme Omfang og Udstrækning de i § 3 i »Bekendtgørelse angaaende Bemanding af danske Skibe med Henblik paa Sikkerheden for Menneskeliv paa Søen« af 6. Januar 1933 paabudte Antal Mestre og Assistenter, forsaavidt Afvigelsen fra det paabudte Antal Mestre og Assistenter ikke er sket i Medfør af samme Bekendtgørelses § 8.

Stykke c og d bliver Stykke d og e.

2. § 9 formuleres saaledes:

»Den Maskinmester eller Assistent, der har forrettet Vagttjeneste om Natten eller paa Søn- og Helligdage, naar Skibet ligger i dansk Havn, har fri det paafølgende Etmaal. Kan det ikke lade sig gøre, beregnes der ham 1 Dags Hyre ekstra. Naar Afsejling finder Sted efter et Ophold i dansk Havn paa mindst 48 Timer, eller hvis Skibet indenfor et Tidsrum af 14 Dage kommer eller har været mindst to Gange i dansk Havn, betales ikke ekstra Hyre for Afsejlingsdagen.

Nærværende Bestemmelse gælder ikke for Skibe i fast Rutefart i indskrænket Fart, hvor særlige Aftaler kan træffes. I Hjemlandets Havne forlanges saavidt muligt kun 1 Undermester ombord.«

Samtlige Opsigelser, der er indsendt efter Ordre fra Maskinmestrenes Forening, annulleres.

Ovenstaaende Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, jfr. vedlagte Bilag.

København, den 14. Marts 1934.

K. Riis-Hansen.

Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Tirsdag den 3. April, Kl. 2, under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.

Bilag til Mæglingsforslag.

Det stillede Mæglingsforslag er at betragte som et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder af 18. Januar 1934, § 8, skal betragtes som en Helhed. De herhen hørende Mæglingsforslag vedrører:

1	Dansk Arbejdsgiverforening:	De samvirkende Fagforbund
2	- —	Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne
3	- —	Blikkenslagerforbundet i Danmark
4	- —	Dansk Bryggeri- og Brænderiarbejder Forbund
5	- —	Dansk Slagteriarbejderforbund
6	- —	Dansk Tømrerforbund
7	- —	Gas- og Vandarbejdernes Fagforening af 1875
8	- —	Hustømrernes faglige Afdeling
9	- —	Murarbejdsmændenes Fagforening
10	- —	Murerforbundet i Danmark
11	- —	Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn
12	- —	Mælkeindustriarbejdernes Forbund
13	- —	Skibstømrernes Fagforening
14	- —	Søfyrbødernes Forbund i Danmark
15	- —	Sømændenes Forbund
16	Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark:	De samvirkende Fagforbund
17	— - — — —	Dansk Tømrerforbund
18	— - — — —	Murerforbundet i Danmark
19	Dansk Dampskibsrederiforening:	Maskinmestrenes Forening

Demokrati i Fagbevægelsen.

Kommunister og Fascister er rørende enige om, at Demokrati og Flertalsstyre er af det Onde og snarest muligt bør erstattes med Diktatur og Partistyre, der er den eneste rigtige Regeringsform. I Rusland saavel som i Italien og Tyskland og nu sidst i Østrig ser vi da ogsaa, at alle politiske Partier med Undtagelse af det herskende er forbudt, at Ytringsfriheden og alle andre demokratiske Rettigheder er afskaffet og enhver nok saa spagfærdig Kritik af det herskende Styre ubønhørligt straffes.

I Lande med Demokrati møder os dog det Særsyn, at Kommunister og Fascister er de mest ivrige til at værne om Demokratiet og de forfatningsmæssige Rettigheder. Saasnart de her ikke uhindret kan tilsøle og mistænkeliggøre deres politiske Modstandere gennem demagogisk Forvrængning af de virkelige Forhold og opdigtede Skandalehistorier, skriger de op om Krænkelse af Forfatningen, Voldtagelse af Demokratiet o.s.v., skønt lign. Forseelser i Lande med Diktatur straffes meget strengt, i mange Tilfælde endog med Døden. Kommunister og Fascister betragter det som en Selvfølge, at Demokratiet roligt skal finde sig i, at dets Dødsfjender udnytter de demokratiske Rettigheder til at slaa Demokratiet ned; faar de ikke deres Vilje, gebærder de sig mere demokratisk end selve Demokraterne og forestiller sig Folket som Demokratiets Vogtere, som de uskyldigt forfulgte, hvis eneste Formaal er at værne om Folkets Friheder.

Den nuværende faglige Situation giver ogsaa de danske Kommunister rig Lejlighed til at demonstrere deres demokratiske Sindelag. De er forfærdelig ivrige efter at paase, at »Lederkliken« ikke kommer Fagforeningsmedlemmernes Rettigheder for nær. Man maa ligefrem beundre den Opfindsomhed, hvormed Kommunisterne konstruerer Brud paa den demokratiske Styreform i de danske Arbejderorganisationer — selvfølgelig med Undtagelse af deres egne, hvor Medlemmerne kun har at møde op for at gøres bekendt med de af Moskva udsendte sidste Paroler og »Linier«, men iøvrigt ikke har noget at skulle have sagt, da alt bestemmes fra »højere Sted«.

Trods alle modsatte Paastande er det en Kendsgerning, at den danske Fagbevægelses Grundlag er saa demokratisk som tænkes kan. Der findes ikke den Ting vedrørende Organisationens og Fagets Forhold, som Medlemmerne ikke selv kan tage Bestemmelse om. Selv den nu gennemførte Mæglingslov forudsætter Afstemning blandt Medlemmerne om nye Overenskomster, ja, dens Formaal er netop at sikre den størst mulig Deltagelse i disse Afstemninger, altsaa lige det modsatte af, hvad der er Tilfældet i Diktaturlandene, hvor det er forbudt Fagforeningerne at erklære Strejke og hvor Medlemmernes Løn- og Arbejdsforhold fastsættes af Regeringen eller dennes Organer.

Alligevel er de danske Fagorganisationer efter vore heldigvis kun faatallige Kommunisters Mening langt fra demokratisk nok. De anser det allerede for noget nær en Forbrydelse og selvfølgelig for »Forræderi«, naar de af Medlemmerne selv valgte Ledelser forhandler med Arbejdsgivere og Forligsmand. Det herværende Kommunistblad meddeler nu, hvordan sand Demokrati i Fagbevægelsen skal være. Ifølge Bladets Meddelelse har Søfyrbøderne i København sat Ledelsen helt ud af Spillet ved Overenskomstforhandlingerne og nedsat et specielt Forhandlingsudvalg, der skal føre alle Forhandlinger med Arbejdsgiverne, altsaa den samme Galskab, der har været praktiseret i de udenlandske Fagorganisationer, hvor det er lykkedes Kommunisterne at erobre Ledelsen, i Reglen ganske vist kun for kort Tid, thi naturligvis varede det ikke længe, før de kørte de paagældende Organisationer i Grøften og Medlemmerne atter jagede disse »Ledere« paa Porten, hvis det da ikke, som Tilfældet var i Tyskland, forinden var lykkedes dem at splitte og undergrave Arbejderorganisationernes Slagkraft i en saadan Grad, at Modstanderne havde let Spil med at slaa dem ned. Men hvad der kommer ud af denne vanvittige kommunistiske Fagforenings-»Politik«, og hvem, der til Slut kommer til at betale Regningen, interesserer ikke Kommunisterne, thi for dem gælder det kun om at skabe den størst mulige Uro og Kaos for at kunne fiske i rørte Vande. Heldigvis har de danske Kommunisters Fremgang — hvad de ogsaa tydeligt fik attesteret fornylig i Moskva — takket være de danske Arbejderes sunde Menneskeforstand, været saa ringe, at de ikke har formaaet at skade de danske Fagorganisationers Slagkraft saaledes, at der er Fare for, at Modstanderne skal faa Held i deres Bestræbelser for at presse Levestandarden ned. Det er nu engang en Fejltagelse at tro, at man i en saa alvorlig faglig Situation som den nuværende kan varetage Arbejderinteresserne med tomme Fraser og bombastiske Resolutioner. Det er sikkert kun et Faatal af Medlemmer, som er i Tvivl om, at det i en saa alvorlig Situation maa være de valgte Førere, der har Ledelsen — og Ansvaret. Den endelige Afgørelse ligger jo som altid før hos Medlemmerne.

Det ligger nær at antage, at Kommunistbladet til Sammenligning med de saa retsløse og knægtede danske Fagforeningsmedlemmer vilde meddele, hvorledes Fagforeningerne virker og ledes i Arbejderstaten Rusland. Besynderligt nok er Kommunisterne overordentlig faamælte i saa Henseende, skønt der dog virkelig vilde være Anledning til at vise, i hvilken Udstrækning de russiske Fagforeningsmedlemmer er medbestemmende ved Ordningen af deres Leveforhold. Vi forstaar dog meget godt Kommunisternes Tavshed paa dette Punkt. Man ønsker naturligvis ikke at meddele, at Fagforeningsmedlemmerne i Rusland ikke har en selv nok saa ringe Indflydelse paa Fastsættelse af deres Løn- og øvrige Arbejdsforhold, der dikteres dem af Statens økonomiske Organer, at de endog ikke har Ret til at vælge deres egen Ledelse, der efter Forgodtbefindende indsættes og afsættes af den kommunistiske Partistyrelse, at Strejkeretten er ophævet og at de ved Fagforeningsmøderne ikke engang vover at kritisere Forholdene, fordi dette let kan have til Følge, at de sættes til andet

og daarligere betalt Arbejde eller forflyttes til en anden Arbejdsplads, at man har frataget dem enhver Medtale- og Medbestemmelsesret ved Bedrifternes Ledelse, og at de russiske Fagforeningers Hovedopgave nu er Administrationen af Socialforsikringen samt Fremme af Produktionen gennem Organisering af de saakaldte »Stødtropper«, der sættes ind paa de forskellige Arbejdspladser for at presse Arbejdstempoet i Vejret. Her var sandelig Opgaver nok for de bekendte R. F. O.-Grupper, men i Rusland vilde disse Grupper ganske vist i Løbet af 0,0 blive taget i sikker Forvaring og omgaaende sendt til Sibirien, d. v. s. faa samme Behandling som de utilfredse Fagforeningsmedlemmer i Italien og Tyskland.

Vi er overbevist om, at det overvældende Flertal af Fagforeningernes Medlemmer er ganske paa det rene med, hvor der virkelig findes Demokrati i Fagbevægelsen og hvor Fagorganisationerne har Mulighed for at opfylde deres egentlige Formaal: Varetagelsen af Arbejdernes økonomiske Interesser. *Kc.*

Nyt fra Udlandet.

Den belgiske Handelsflaade er i de sidste to Aar gaaet tilbage fra 505,000 br. reg. t. med 117,000 t., eller nærmest en Fjerdedel. Størstedelen falder paa Salg af Skibe.

Ovenstaaende samt den Omstændighed, at 45 pCt. af Flaaden er lagt op, har foraarsaget stor Arbejdsløshed blandt de belgiske Søfolk. For at raade Bod paa dette planlægger den belgiske Regering en Understøttelse til Søfarten, og allerede denne Udsigt har bevirket, at der er sat flere Skibe i Fart.

Czekoslovakiets Statsminister meddeler, at det efter Valutalovens Vedtagelse (Nedskæring af den czekiske Krones Værdi med ca. 16 pCt.) er Regeringens Hensigt at gennemføre forskellige Foranstaltninger med det Formaal at forbedre Landets økonomiske Stilling. I første Række vil man søge at øge Befolkningens Købekraft.

I dette Øjemed skal der nedsættes en Kommission til Mægling i Arbejdskonflikter og til Overvaagelse af de bestaaende Overenskomster. Det er ligeledes Meningen at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden paa den Maade, at Statsarbejder kun gives til saadanne Firmaer, der forpligter sig til at indføre 40 Timers Ugen.

Ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i *Czekoslovakiet* var der ved Udgangen af Februar 1934 tilmeldt 847,914 arbejdsløse, mod 838,982 i den foregaaende Maaned og 920,182 ved Udgangen af Februar 1933.

Den i *Frankrig* gældende Lov om Betaling af Familieløn er fra den 1. Februar 1934 udvidet til at omfatte talrige nye Industrigrene. Det drejer sig om Næringsmiddel-, Papir-, Gummi-, Læder-, Træ- og Stenindustrien, Transportvirksomheder, Bogtrykfaget samt om ledende Funktionærer i Handels-, Finans- og Industriforetagender. Fra 1. April 1934 gælder Loven endvidere for Tekstil- og Beklædningsindustrien.

Arbejdstidens Længde i Frankrig. En af den franske Fabrik- og Grubeinspektion gennemført Undersøgelse, der dog kun omfattede de under nævnte Inspektions Arbejdsomraade hørende Virksomheder med over 100 Arbejdere, viste følgende Resultat. Af ialt 2,383,040 i Statistiken medtagne Arbejdere i 8683 Virksomheder arbejdede pr. 1. Januar 1934 61,55 pCt. (den 1. Januar 1933 59,11 pCt.) 48 eller flere Timer ugentlig, 21,63 pCt. (18,18) over 40, men under 48 Timer, 8,98 pCt. (10,02) 40 Timer, 5,38 pCt. (9,25) over 32, men under 40 Timer, 1,33 pCt. (1,99) 32 Timer og 1,13 pCt. (1,45) under 32 Timer ugentlig. Procentsatsen af Arbejdere, der arbejdede paa indskrænket Tid, d. v. s. mindre end 48 Timer ugentlig, var den 1. Januar 1934 38,5 pCt. mod 40,89 pCt. den 1. Januar 1933.

Arbejdstiden i Bagerier er i Holland gennem en ny Lov ordnet saaledes, at alle Bagerier uden Hensyn til Arbejdertallets Størrelse kan paabegynde Arbejdet Kl. 5 Morgen. Hidtil maatte Bagerier med mindre end 6 Arbejdere først paabegynde Arbejdet Kl. 6 Morgen.

Den tyske Arbejdsfront skal ifølge de seneste Oplysninger tælle 1,93 Millioner Medlemmer i de under Sammenslutningen hørende Funktionær- og Medhjælperorganisationer og rundt 7,2 Millioner Medlemmer i selve Arbejderorganisationerne. I disse Tal er dog ikke medregnet Arbejdsfrontens ca. 3,5 Millioner Enkeltmedlemmer, væsentlig Arbejdsgivere og selvstændige Næringsdrivende. Det turde være bekendt, at der øves et stærkt Pres paa Arbejdere og Funktionærer samt paa de tidligere Arbejdsgiverforeningers Medlemmer for at faa dem tilsluttet Arbejdsfronten.

9000 landflygtige tyske Jøder er indtil Udgangen af December 1933 udvandret til Palæstina. Det drejer sig hovedsagelig om Personer i Alderen fra 16 til 30 Aar samt om Personer, der er i Besiddelse af en Formue paa mindst 3000 Lstr.

Lønbevægelser og Konflikter.

Stemmere hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen.

Ved et Fællesmøde den 8. Februar behandledes nogle Uoverensstemmelser mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, angaaende Stemmernes Akkordforhold.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne har herefter indbragt Klage til Den faste Voldgiftsret.

Privatbanefunktionærer og Lokomotivmænd ved Haderslev Amtsbaner.

I Februar 1933 paaklagede Privatbanefunktionærernes Forbund og Dansk Lokomotivmandsfor-

bund, at Haderslev Amtsbaner havde begaaet Overenskomstbrud ved ensidig at nedsætte Satsen for Kørepenge. Sagen havde været behandlet ved et mellem Parterne bestaaende Fællesudvalg, der imidlertid havde afvist Sagen under Henvisning til en Bestemmelse om, at dette Udvalg ikke kunde afgøre Spørgsmaal, der angik Kørepenge.

Sagen behandledes ved Den faste Voldgiftsret som Sag Nr. 1741, hvor der først blev truffet en foreløbig Aftale, men senere, da Banerne ikke tiltraadte denne Aftale, blev der afsagt Kendelse, der imidlertid gik ud paa Sagens Afvisning. De samvirkende Fagforbund har derefter indbragt Sagen for Ministeriet for offentlige Arbejder, som i Skrivelse af 20. December 1933 meddeler, at det ikke ser sig i Stand til at foretage sig noget i Sagen i Medfør af Forhandlingsreglerne, men henviser til de specielle Domstole.

Forbundene agter derefter, paa Grundlag af indhentede nærmere Oplysninger, at lade Sagen gaa denne Vej.

Kranførere hos A/S Københavns Brændselskompagni.

I Anledning af en Klage fra A/S Københavns Brændselskompagni over, at Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Afdeling 11 skulde forhindre Aktieselskabet i at faa Kranførerne til at udføre det Overarbejde, der var nødvendigt ved nogle Damperes Losning, afholdtes den 20. Februar et Fællesmøde, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig derfor sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Arbejdsmænd hos A/S Teglværkernes Centralkontor.

Den 8. Marts afholdtes et Fællesmøde i Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at A/S Teglværkernes Centralkontor havde sat en med Forbundets Afdeling »Københavns Banegaardes private Arbejderes Afdeling« oprettet Overenskomst ud af Kraft ved at overgive Losningen af Mursten paa Københavns Banegaard til Kørevogn i Entreprise til Vognmænd, der ikke vilde respektere Overenskomsten.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Dansk Tekstilarbejderforbund og A/S De forenede Tekstilfabrikker, Aalborg.

Ved et Fællesmøde den 3. Marts i Arbejdsgiverforeningen behandledes en uvarslet Arbejdsstandsning af Dansk Tekstilarbejderforbunds Medlemmer hos A/S De forenede Tekstilfabrikker, Aalborg.

Man enedes om

1) Arbejdet genoptages Mandag den 5. Marts ved den normale Arbejdstids Begyndelse.
2) Kl. 10 samme Dag afholdes Mæglingsmøde til Behandling af de af Arbejderne rejste Klager.
3) Arbejdsgiverne forbeholder sig at indbringe Sag i Anledning af den uvarslede Arbejdsstandsning for Den faste Voldgiftsret.

Tobaksarbejdere hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner.

I Anledning af en uvarslet kortvarig Arbejdsstandsning af 600 Tobaksarbejdere hos Firmaet A. M. Hirschsprung & Sønner afholdtes d. 6. Marts et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor denne krævede erlagt en Bod til Bilæggelse af Klagen.

Da der ikke opnaaedes Enighed herom, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Arbejdsmandsforbund og Skalbjerg Teglværk.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. Marts forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Besværing over, at Indehaveren af Skalbjerg Teglværk, Hr. Nielsen, har forlangt en hos ham beskæftiget Arbejdsmand til at udtræde af Dansk Arbejdsmandsforbund som Medlem, idet Aarsagen til dette Forlangende angaves at være, at denne Arbejdsmand skulde fungere som Formand paa Teglværket.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, idet Arbejdsgiveren opretholdt Forordningen om, at Arbejdsmanden ikke maatte være Medlem, til Trods for, at det oplystes, at de Funktioner, han udførte som Formand, ikke var afvigende fra det Arbejde, han hidtil havde udført.

Forbundet meddelte herefter, at der vilde blive indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Chokoladearbejdere hos A/S Anton Berg.

Ved et Fællesmøde den 6. Marts behandledes en Klage fra Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund over, at A/S Anton Berg havde antaget en Bager som Mester ved Marcipanfabrikationen, og paa Trods af, at der ikke er tillagt ham egentlige Formandsfunktioner, kræver Aktieselskabet ham staaende udenfor Fagforeningen.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Arbejdsmænd og Handels- og Kontormedhjælpere hos Firmaet Carl F. Petersen.

I »Arbejderen« Nr. 15 meddelte vi, at Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund forgæves havde søgt Overenskomst afsluttet med Firmaet Carl F. Petersen, København, og havde bebudet Konflikt hos Firmaet. Efter at Konflikten var varslet, indmeldte Firmaet sig i Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Principalforening, hvilken Indmeldelse De samvirkende Fagforbund og de nævnte Forbund ikke kunde anerkende som fuld lovgyldig.

Ved et Fællesmøde den 10. Februar enedes man om, at Spørgsmaalet om Konfliktens Lovlighed straks skulde indbringes for Den faste Voldgiftsret, men forinden Sagens Afgørelse er der ved Møder mellem Firmaet og Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund og sidst ved Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Fezruar d. A. opnaaet Enighed om samtlige Overenskomster hos Firmaet, saaledes at Sag Nr. 1902 ved Den faste Voldgiftsret dermed bortfalder.

Arbejdsmænd hos A/S »Phillips«, København.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at A/S »Philips«, Strandlodsvej, København, har forbudt tre Arbejdsmænd at staa tilsluttet Fagforeningen, uden at deres Arbejde adskiller sig fra det, der almindeligvis forekommer i Virksomheden, afholdtes den 28. Februar et Fællesmøde, hvor det ikke lykkedes at opnaa Enighed. Forbundet har derfor indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1869:

Jord- og Betonarbejdere hos Firmaet Wright, Thomsen & Kier.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. December 1933 i Sag Nr. 1869: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen.

I Foraaret 1932 indbragte Dansk Arbejdsmandsforbund en mellem Forbundet og Firmaet Wright, Thomsen & Kier opstaaet Tvist om Betalingsforholdene ved et Jordarbejde paa Køge Landevej i Thorslunde-Ishøj Kommune for en faglig Voldgiftsret.

Under Sagen paastod Forbundet, at Arbejdet som faldende indenfor Akkordpriskurantens Omraade i Overenskomsten af 10. Maj 1930 mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Arbejdsforholdene i Provinsen og i Nordsjællands 2. Zone er Genstand for tvungen Akkord. Subsidiært paastod Forbundet Arbejdet aflønnet som større Jordarbejde med et Tillæg af 15% til Normaltimelønnen. Entreprenørforeningen paastod paa det indklagede Firmas Vegne Frifindelse.

Ved den i Sagen den 31. Juli 1932 afsagte Opmandskendelse blev Firmaet frifundet, idet hverken Forbundets principale eller dets subsidiære Paastand blev taget til Følge. Hvad Omraadet for tvungen Akkord angaar, henviser Kendelsen til, at dette Omraade ved Hovedoverenskomstens § 1 a er begrænset til en nærmere bestemt *Del* af 2. Zone og herefter ikke omfatter det omhandlede Arbejde. Forbundet havde under Sagen gjort gældende, at det uanset Ordlyden af Overenskomstens § 1 a havde været Meningen, at Akkordomraadet skulde omfatte *hele* 2. Zone, og Forbundet havde til Støtte herfor henvist til, at Overenskomsten var udarbejdet paa Grundlag af et Forligsmands-Forslag af 5. April 1930, som var vedtaget af begge Parter, og som under Post I, 7, indeholdt en med Forbundets Opfattelse formentlig stemmende Bestemmelse. Opmanden fandt imidlertid ikke Ordene i denne sidste Bestemmelse utvivlsomme og fremhævede i Kendelsen, at der i Overenskomsten intet ses til Støtte for, at hele 2. Zone skulde være tvungent Akkordomraade. Det hedder herefter i Kendelsen: »Under de saaledes foreliggende Omstændigheder og under Hensyn til de af de Indklagede anførte Betragtninger vedrørende selve Overenskomstens Betydning findes der ikke at være ført tilstrækkeligt Bevis for, at det under Sagen omhandlede Arbejde, trods Ordene i Overenskomstens § 1 a, henhører under Omraadet for tvungen Akkord, og Klagernes Paastand herom kan derfor ikke tages til Følge.«

I Efteraaret 1932 opstod der Uenighed mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Entreprenørfirmaet Bay, Larsen & Vinding om Lønvilkaarene ved dette Firmas Arbejde paa Køgevejen ved Avedøre Strand, hvilket Sted ligeledes ligger udenfor Overenskomstens Akkordprisomraade, saaledes som dette er beskrevet i Overenskomstens § 1 a. Sagen blev behandlet paa et den 1. November 1932 afholdt Mæglingsmøde, hvor der ikke opnaaedes Enighed, og hvor Sagen derfor blev henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift, idet Parterne enedes om at vælge samme Opmand, som havde behandlet den forrige Sag. Paa Grund af Opmandens langvarige Sygdom kom den nye Sag ikke til voldgiftsretlig Behandling foreløbig. Først den 14. September 1933 indgav Dansk Arbejdsmandsforbund sit Klageskrift til Voldgiftsretten, i hvilket Forbundet under Henvisning til, at der ved Mæglingsmødet var Enighed om, at Sagen kunde gøres til Genstand for voldgiftsretlig Behandling, paastod den foreliggende Strids *principielle* Side afgjort saaledes, at det ved Kendelse blev statueret, at 2. Zone i Nordsjælland ikke omfattes af Akkordbegrænsningsbestemmelsen i Overenskomstens § 1 a.

Overensstemmende hermed nedlagde Forbundet i Voldgiftsrettens første Møde den 3. Oktober Paastand paa, at 2. Zone er tvunget Akkordomraade, medens de Indklagede paastod Frifindelse og efter Begæring fik Udsættelse til den 7. Oktober til Bevisførelse vedrørende Overenskomstens Tilblivelse i den foreliggende trykte Skikkelse.

Ved Skrivelse af 5. Oktober til Opmanden nægtede imidlertid de af Entreprenørforeningen valgte to Medlemmer af Voldgiftsretten at medvirke til Sagens fortsatte Behandling. I Skrivelsen anføres det, at Entreprenørforeningen, uagtet der om et ganske tilsvarende Forhold allerede forelaa en faglig Voldgiftskendelse af 31. Juli 1932, ikke havde anset sig for berettiget til at nægte en ny faglig Voldgift paa det af Dansk Arbejdsmandsforbund paaberaabte nye Tilfælde. Nu forelaa der imidlertid dette, at Dansk Arbejdsmandsforbund dels i et skriftligt Indlæg, dels og navnlig under den mundtlige Forhandling i Voldgiftsrettens Møde den 3. Oktober havde paaberaabt sig ikke den gældende Overenskomst, men at Overenskomsten skulde have haft et ganske andet Indhold, saaledes at der i 2. Zone skulde gælde tvungen Akkord. »Ved dette Indlæg« — hedder det i Skrivelsen — »har Dansk Arbejdsmandsforbund bragt Sagen ind i et Spor, hvor den ligger udenfor den faglige Voldgiftsrets Kompetence. Det drejer sig ikke mere om Forstaaelsen af den gældende Overenskomst, men om, hvorvidt den ene Part efter det passerede overhovedet kan faa Lov til at forsøge at føre Bevis for, at Overenskomsten har et andet Indhold, end den trykte Udgave udviser, og hvis dette Spørgsmaal besvares bekræftende, om det fornødne Bevis kan føres«. Efter de to Voldgiftsmænds Formening henhører dette Spørgsmaals Afgørelse under Den faste Voldgiftsret.

De samvirkende Fagforbund har derefter paa

Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne under nærværende Sag indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Entreprenørforeningens Vegne for Den faste Voldgiftsret med Paastand om, at Entreprenørforeningen ved den stedfundne Afbrydelse af Sagens Behandling for den faglige Voldgiftsret har begaaet Brud paa Reglerne om Behandling af faglig Strid og i denne Anledning idømmes en Bod samt dømmes til at fortsætte den afbrudte Voldgiftsbehandling.

De Indklagede paastaar Frifindelse og paaberaaber sig til Støtte herfor dels de i Voldgiftsmændenes Skrivelse til Opmanden af 5. Oktober anførte Betragtninger, dels — og i første Række — at det af Klagerne under den sidste faglige Voldgiftssag rejste Spørgsmaal i Virkeligheden er endelig afgjort ved Opmandskendelsen af 31. Juli 1932, og at det ikke kan tillades Klagerne at søge denne Afgørelse ændret ved Hjælp af Bevisligheder, som ikke har været fremme i den afgjorte Sag. Heroverfor gør Klagerne gældende, at Kendelsen af 31. Juli 1932 ikke rækker videre end til en Afgørelse af det konkret foreliggende Betalingsspørgsmaal, og at Kendelsen derfor ikke med almindelig Virkning for Fremtiden har afgjort det principielle Spørgsmaal om Overenskomstens Forstaaelse. Denne Kendelsens begrænsede Rækkevidde skal efter Klagernes Formening have fundet Udtryk i Ordene: »findes der ikke at være ført tilstrækkeligt Bevis for, at det under Sagen omhandlede Arbejde — henhører under Omraadet for tvungen Akkord«.

Retten kan ikke give de Indklagede Medhold i, at det skulde falde udenfor en faglig Voldgiftsrets Kompetence at paadømme en nedlagt Paastand om, at en Overenskomst har et andet Indhold end den trykte Udgave udviser, og at bedømme de i saa Henseende fremskaffende Bevisligheder. Da en faglig Voldgiftsret derhos ogsaa maa være fuldt ud kompetent til at afgøre, hvilken Rækkevidde og Betydning der under en ny Sag bør tillægges tidligere afsagte Kendelser, og da der mellem Parterne er Tvist om Forstaaelsen og Rækkevidden af Kendelsen af 31. Juli 1932, findes Sagen at burde henvises til fortsat Behandling ved den allerede nedsatte faglige Voldgiftsret. Denne vil da kunne tage Stilling til de ovenanførte af de Indklagede fremsatte Indsigelser — eventuelt saaledes, at Sagen afvises af den faglige Voldgiftsret, saafremt den maatte komme til det Resultat, at Spørgsmaalet allerede er afgjort ved den tidligere Kendelse.

Med Hensyn til Den faste Voldgifstrets almindelige Syn paa faglige Voldgiftskendelsers Retskraft henvises til Rettens Kendelser i Sagerne Nr. 666 og 1771.

Der findes ikke tilstrækkelig Grund til at tage Klagernes Paastand om Bod til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Sag bør fortsat behandles af den nedsatte faglige Voldgiftsret.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i Januar og December 1934, 1933 og 1932.

(Efter Statistiske Efterretninger)

Fag	Ant. Arbejd. pr. Jan. 1934	Arbejdsløshedsprocent			
		Jan. 1934	Decbr. 1933	Jan. 1933	Decbr. 1932
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 916	38,1	39,2	41,5	40,9
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere.....	1 641	23,0	40,8	28,8	45,1
Bryggeriarbejdere m. fl....	5 971	18,1	14,0	21,6	17,7
Slagteriarbejdere.....	8 360	23,4	27,3	19,8	21,8
Tobaksarbejdere	8 362	24,1	69,8	22,3	76,4
Tekstilarbejdere.....	12 747	10,2	11,0	11,4	17,2
Skræddere	11 568	20,0	20,2	31,3	29,2
Hatte- og Buntmagere	1 432	29,5	34,8	42,7	45,8
Skotøjsarbejdere	4 251	19,9	20,0	34,4	31,9
Murere	8 875	45,5	48,3	78,8	59,9
Hustømrere.....	8 363	47,3	51,8	66,0	65,8
Snedkere.....	9 196	36,1	40,5	56,0	60,8
Malere.....	6 738	64,9	61,7	73,8	71,0
Sadelmagere og Tapetserere	2 081	40,0	38,5	49,1	48,2
Træindustriarbejdere.....	4 571	26,7	37,8	42,3	54,4
Karetmagere.....	1 153	32,9	33,6	42,9	46,1
Keramikere.....	1 407	10,7	13,1	23,1	46,2
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 230	29,6	36,9	39,1	48,4
Blikkenslagere	2 140	27,1	28,4	42,6	44,1
Smede- og Maskinarb.....	31 349	33,1	35,0	43,9	44,9
Formere	2 056	33,5	56,9	51,7	65,4
Elektrikere	2 976	28,2	24,2	40,9	39,6
Papirindustriarbejdere.....	1 541	2,8	2,8	3,6	5,0
Bogbindere.....	4 092	14,6	15,7	24,3	28,4
Typografer	6 256	15,6	15,5	19,4	18,7
Handels- og Kontormedhj..	20 461	12,1	10,9	16,4	14,6
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	107 171	45,7	46,6	51,9	46,4
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 810	45,7	57,7	82,0	63,5
Landarbejdere	27 000	44,1	50,1	65,0	55,9
Sømænd.....	4 201	36,1	34,5	37,8	36,6
Søfyrbødere.....	2 323	42,5	39,6	41,9	38,6
Kedel- og Maskinpassere .	2 303	12,1	13,5	16,6	16,9
Kvindeligt Arbejderforbund	12 72	27,8	28,8	36,1	44,1
Andre Fag	25 575	28,1	33,9	36,6	37,3
I alt...	356 847	34,4	37,5	43,5	42,8

Antallet af de ved Arbejdsanvisningskontorerne den 9. Marts indtegnede ledige udgjorde 120,545; heraf var 9757 personligt tilmeldt (ikke arbejdsløshedsforsikret).

I den foregaaende Uge var de tilsvarende Tal henholdsvis 123,587 og 9964.

Paa samme Tidspunkt i 1933 var Antallet af indtegnede ledige 193,140, hvoraf 47,031 var personligt tilmeldt.

Antallet af ledige Arbejdsløshedskassemedlemmer var altsaa 35,321 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt i 1933.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 18 * KØBENHAVN DEN 1. APRIL 1934 * 30. AARGANG

Arbejdsfred.

Som i saa mange foregaaende Aar stod ogsaa i 1934 Maanederne Februar og Marts i Overenskomstforhandlingernes Tegn. Efter langvarige og vanskelige Forhandlinger, der til Tider syntes at være lige ved at briste, lykkedes det endelig Forligsmanden at tilvejebringe Basis for Fremsættelse af et Mæglingsforslag, som med D. s. F.s Repræsentantskabs Anbefaling har været til Afstemning i de tilsluttede og udenfor staaende Fagforbund. Resultatet af denne Afstemning viser et solidt Flertal for Mæglingsforslagets Vedtagelse. I de tilsluttede Forbund, hvor der har fundet Urafstemning Sted, er der afgivet 43,431 Ja- og 17,081 Nej-Stemmer, i de Forbund, hvor Afgørelsen blev truffen af en kompetent Forsamling, 117,807 Ja- og 19,292 Nej-Stemmer. I de af Mæglingsforslagene omfattede udenfor staaende Forbund har Stemmerne nærmest staaet lige. Efter at det samlede Medlemstal inden for det Omraade, hvor Afgørelsen var truffen af en kompetent Forsamling, i Henhold til Paragraf 8 i den nye Mæglingslov var reduceret i Forhold til den udfundne Stemmeafgivningsprocent inden for Urafstemningsomraadet, udgjorde det samlede Stemmetal 121,612 Ja og 40,212 Nej.

I Betragtning af, at de under D. s. F. hørende Forbund paa nær to ikke havde opsagt Overenskomsten og havde givet deres Tilslutning til uforandret Forlængelse for et Aar, kunde det maaske synes underligt, at der er afgivet et saa stort Antal Nejstemmer. Vi gaar vistnok ikke fejl i den Antagelse, at Størstedelen af disse Nejstemmer ikke er afgivet som Tegn paa Utilfredshed med eller Skuffelse over selve Mæglingsforslagets Indhold, som vi her ikke skal redegøre nærmere for, da det efter Drøftelserne og Afstemningerne rundt om i Fagforeningerne vil være almindeligt bekendt, men nærmest er tænkt som Protest mod den nye Forligsmandslov, mod Mæglingsforslagenes Sammenkædning, som af mange betragtes som en utilbørlig Knebling af de enkelte Organisationers Selvbestemmelsesret med Hensyn til Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsbetingelserne.

Vi har ved forskellige Lejligheder fremhævet, at der er adskilligt, som burde rettes ved Overenskomsterne for de enkelte Fag. Der er heller ikke Tvivl om, at det stigende Prisniveau, som endog tvinger Staten og Kommunerne til Forhøjelse af Tjenestemændenes Lønninger, ikke blot gør Arbejdsgivernes Krav om Lønreduktioner for enkelte Arbejdergrupper fuldstændigt meningsløst, men snarere kunde berettige Fagforeningerne til at stille visse Modkrav. Naar D. s. F. alligevel ansaa det for rigtigst at vise en vis Resignation og gaa med til uforandret Forlængelse af de bestaaende Overenskomster, skete det ud fra det Synspunkt, at Arbejdsfredens Bevarelse er af den største Vigtighed i den nuværende økonomiske Situation og vil betyde en Lettelse for Erhvervslivet som Helhed og samtidig give den danske Industri Mulighed for at udnytte de Chancer, den nuværende Handelspolitik byder den. En Bedring af Beskæftigelsesforholdene er højst paakrævet ogsaa med Henblik paa det altfor store Antal arbejdsløse Kammerater, rent bortset fra at øget Beskæftigelse samtidig skaber Mulighed for højere Lønninger. Forudsætningen for en saadan Forlængelse var dog den, at Arbejdsgiverne frafaldt deres gamle Krav om Lønreduktion. At D. s. F. her indtog et stærkt Realitetsstandpunkt, fremgaar bl. a. af den Kendsgerning, at det mødte almindelig Forstaaelse i Offentligheden. Dette var derimod ikke Tilfældet med Arbejdsgiverne, der under Henvisning til Konkurrencen fra de uorganiserede Haandværksmestre fordrede Lønreduktion for visse Fag. Dagspressen gav næsten enstemmig Udtryk for den Mening, at Fagforeningerne ikke kunde gøres ansvarligt for de uorganiserede Mestres illoyale Konkurrence, og at det maatte være Arbejdsgiverforeningens Opgave at faa dette Forhold rettet. Selv de konservative Blades Forsvar for Arbejdsgivernes Krav var mere end mat.

Som allerede nævnt, er der fra flere Sider gjort gældende, at det under Forhandlingerne ikke har

været muligt at faa en Del særlig fremtrædende Mangler ved de bestaaende Overenskomster rettet og at Mæglingsforslagenes Sammenkædning og den samlede Afstemning forhindrer det enkelte Fag at gaa i Kamp for en Løsning af disse og andre Spørgsmaal. At der her ligger en Brist, har Forligsmanden selv anerkendt, idet han har bestemt, at der kan nedsættes Udvalg til at rette særlige Bestemmelser i Overenskomsterne. Hvorvidt det vil være muligt at opnaa Enighed indenfor disse Udvalg, er dog en anden Sag. Det vilde sikkert være at foretrække, at der blev givet de enkelte Fag større Frihed til at forhandle sig til Rette om de særlige Forhold, men saaledes som Udviklingen har formet sig paa dette Omraade med Arbejdsgivernes stærke Centralisation og deres Masseopsigelse af Overenskomster til Ophør paa omtrent samme Tidspunkt, er det kun naturligt, at de store principielle Spørgsmaal af fælles Interesse, som f. Eks. i Aar Lønspørgsmaalet, indtager Førstepladsen ved Forhandlingerne og dermed trænger de for Helheden mere underordnede Spørgsmaal — hvor vigtige de end maatte være for det enkelte Fag — noget i Baggrunden. Det er dog ikke helt rigtigt at gøre den nye Mæglingslov ansvarlig herfor. Ogsaa i tidligere Aar blev Overenskomstsituationen behandlet under et. De enkelte Fags Selvbestemmelsesret var ogsaa da beskaaren, og der kan anføres adskillige Eksempler paa, at enkelte Fag enten blev tvungen til at bøje sig for Flertallets Vilje eller var Aarsagen til langvarige Storkonflikter, naar de fastholdt deres afvisende Standpunkt.

Der er bleven sagt, at det, saafremt man kunde komme bort fra denne ulyksalige Sammenkædning, vilde være muligt for enkelte Fag, hvor Forholdene er særlig gunstige, at fremtvinge Forbedringer af Arbejdsbetingelserne, henholdsvis Forkortelse af Arbejdstiden. Det er muligt, at under særlig gunstige Forhold et saadant Fremstød vilde lykkes for et enkelt Forbund, omend vi for to Aar siden oplevede, at Skotøjsarbejderne led Nederlag, tiltrods for, at de uhindret fik Lov til at demonstrere deres Kampvilje. Men forudsat Rigtigheden af denne Paastand, maa det følgelig ogsaa være rigtigt, at Fag, hvor Forholdene ligger anderledes og Kampbetingelserne er ugunstige, vinder ved Sammenkædningen, thi de er i en saadan Situation aldrig svagere end Bevægelsen som Helhed. Hvad man end maatte mene herom, er Forholdet dog dette, at vi endnu nogle Aar frem i Tiden maa regne med den regelmæssige Gentagelse af Overenskomstopsigelser, Forhandlinger, Mæglingsforslag og Afstemningen, i hvert Fald saa længe man ikke gaar over til at afslutte Overenskomster med forskellig og fleraarig Løbetid. Vor urolige Tid med de hurtigt skiftende Forhold maner dog til Forsigtighed og fører med sig, at ingen ønsker at indgaa bindende Aftaler for flere Aar. I Betragtning af den paa Overenskomstomraadet foregaaede Udvikling og Arbejdsgiverforeningens Taktik er det derfor vanskeligt at se, hvorledes det vil være muligt at gøre de enkelte Fags Overenskomstforhandlinger uafhængig af hinanden. Fagforbundene maa regne med denne Kendsgerning og indrette sig herefter. De bør ligeledes betragte sig som en Helhed med fælles Interesser og tilstræbe den størst mulige Centralisation. Thi den Tanke, at et enkelt Fag er stærkt nok til at paatvinge Arbejdsgiverforeningen sin Vilje og tiltvinge sig Særfordele, er vistnok opgivet af de fleste.

Selv om den nu opnaaede Arbejdsfred ikke just giver Anledning til at fejre Sejrsfester, er der sandelig endnu mindre Anledning til Utilfredshed af den Grund, at vi i denne Overenskomstsituation har naaet det Maal, vi satte os ved Forhandlingernes Paabegyndelse, især da vi er overbevist om, at vi uden Kamp og de med Kampen nødvendigvis forbundne Ofre og Savn har opnaaet en Ordning, Medlemmerne kan være tjent med.

Majdemonstrationen 1934.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark har under den 22. Marts tilsendt Fagorganisationerne og Arbejdernes lokale Fællesorganisationer et saalydende Cirkulære:

Med Begivenhederne i den øvrige Verden som Baggrund er der i Aar den størst mulige Anledning til at demonstrere Arbejderklassens Enhed. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg opfordrer derfor alle danske Arbejdere til at fejre Majdagen ved almindelig Arbejdshvile og Demonstrationer overalt i Landet, hvor det er muligt.

Forholdene Verden over er præget af den højtspændte, økonomiske Krisesituation. Overalt gærer og syder det — overalt søger Arbejdernes Fjender at udnytte den af Forholdene voksende Nød og Utilfredshed til at lægge Demokratiet for Had, og hvor de har følt sig stærke nok, har de fejet det til Side og gennemført Diktaturet, hvorunder Arbejderklassen er trængt tilbage til Fortidens Trællekaar, hvor ethvert Krav om Frihed og social Retfærdighed bringes til Tavshed ved Voldshandlinger og Blodsudgydelser.

Skal danske Arbejdere gøre sig Haab om at undgaa tilsvarende Tilstande, maa Enhed og Sammenhold bevares; thi kun derved kan Demokratiet — Friheden og Folkestyret — værnes.

Danske Arbejdere maa, som en enstemmig Protest imod de af Magthaverne skabte Tilstande, manifestere deres Stilling ved i Titusindetal at samle sig om Fanerne den 1. Maj, saaledes at det bliver gjort vore Modstandere forstaaeligt, at vi ikke er til Sinds frivilligt at afgive en eneste af de Skanser, det gennem Demokratiet har været muligt at erobre, og at vi fortsat vil sætte ind for Gennemførelsen af Forholdsregler, der kan bringe os ud af de af det kapitalistiske Samfundssystem skabte kaotiske Tilstande og over i saadanne, hvor det nuværende Produktions- og Fordelingssystem afløses af et System, hvis Grundprincip bliver Tilfredsstillelsen af Menneskehedens almene Behov.

Forretningsudvalget retter derfor sin kraftigste Appel til Arbejderne i By som paa Land om at fejre 1. Maj — Arbejderklassens internationale

Fest- og Demonstrationsdag — og man henstiller til Fagforeningerne, i Forbindelse med de socialdemokratiske Partiforeninger, gennem Fællesorganisationerne at foranstalte Møder, eventuelt i Forbindelse med Procession gennem Gaderne.

Festtegn og Sange faas til Anskaffelsespris hos De samvirkende Fagforbunds Kasserer, Hans Jacobsen, Rosenørns Allé 12, 2. Sal, København V.

P. F. V.

Vilh. Nygaard.

/Chr. Brun.

Kampen om den faglige Organisationsret i Amerika.

Der er i Aarenes Løb i De forenede Stater blevet udkæmpet mange og haarde Dyster om Anerkendelse af den faglige Organisationsret. De amerikanske Fagforeninger har altid kæmpet for de saakaldte *closed shops*, d. v. s. Arbejdsgivernes Forpligtelse til kun at beskæftige fagorganiserede Arbejdere, og det har været muligt at gennemføre dette Krav i adskillige Fag, i Reglen dog kun i enkelte Byer eller Stater, men det har aldrig været muligt at faa det fastlagt i en for hele Landet gældende Ordning. I mange Tilfælde har Domstolene erklæret Strejke eller Boykot med det Formaal at indføre closed shops for ulovlig og paabudt Arbejdets Genoptagelse henholdsvis Boykotningens Ophævelse. Det store Flertal af industrielle Virksomheder i U. S. A. var *open shops*, det er Bedrifter, som enten helt nægter at beskæftige organiseret Arbejdskraft eller ogsaa beskæftiger baade organiserede og uorganiserede Arbejdere. De store Arbejdsgivere i vigtige Industrier som f. Eks. Bjergværksindustrien, Tekstil-, Automobil- og Staalindustrien m. fl. har hidtil pure nægtet at forhandle eller træffe Aftaler om Arbejdsforholdene med andre end deres egne Arbejdere. De indtog altsaa samme Standpunkt overfor Fagforeningerne, som der var almindeligt i Europa for Aar tilbage i Tiden, de vilde være Herrer i deres Bedrifter og ikke taale nogen Indblanding af »uvelkomne Personer«. For at underbygge dette Standpunkt, gik mange store Fabriksvirksomheder over til at oprette særlige Bedrifts-Fagforeninger (company unions), som dels havde Karakter af Understøttelsesforeninger, dels var meget løse Foreninger med en af Arbejdsgiveren udpeget Bestyrelse, der samtidig fungerede som en Art Bedriftsraad. I begge Tilfælde var de selvsagt underkastet vedkommende Arbejdsgivers Kontrol og betragtedes af Fagforeninger som »gule« Organisationer. I disse Fabriksvirksomheder taalte man selvsagt ingen fagorganiseret Arbejder indenfor sine Omraader.

Da Præsident Roosevelt i Marts 1933 paabegyndte sit økonomiske Genrejsningsarbejde, blev der i den bekendte og meget omtalte Lov om den økonomiske Genrejsning »The National Industrial Recovery Act« optaget en Bestemmelse om, at Arbejderne skal have Ret til at organisere sig og til at træffe kollektive Aftaler ved Repræsentanter, som de selv har valgt. Endvidere indeholdt Loven en Del andre Bestemmelser vedrørende Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder.

Roosevelt tilkendegav samtidig, at Bestemmelserne i denne Lov er tænkt som Rettesnor ved Udarbejdelsen af de Overenskomster (Coder), der skulde oprettes i de enkelte Industrier.

I Henhold til Bestemmelserne i denne Lov krævede den amerikanske Landsorganisation, American Federation of Labor, at Arbejdsgiverne skulde anerkende de under Landsorganisationen hørende Fagforeninger. Dette Krav er gennemført i visse Industrier og har bl. a. medført, at Medlemstallet i de tilsluttede Fagforeninger er steget med over 1 Million til rundt 4 Millioner. Men navnlig i de vigtigste Industrier nægtede Arbejdsgiverne at gaa med til dette Krav og afviste enhver Forhandling med Fagforeningernes Repræsentanter. Af den Grund hersker der nogen Uro i adskillige Industrier og truede det til at trække op til Konflikt i Automobilindustrien, der beskæftiger rundt 100,000 Mand. Landsorganisationen truede med at erklære Strejke, dersom Fabrikanterne fastholdt deres afvisende Standpunkt, og Situationen var saa spændt, at man almindeligvis regnede med Strejkens Udbrud. I sidste Øjeblik er det dog lykkedes Præsident Roosevelt at faa Konflikten bilagt, nemlig saaledes, at Automobilfabrikanterne anerkendte Arbejdernes Ret til Organisation og til samlet Forhandling om faglige Spørgsmaal. Det skal staa Arbejderne frit at tilslutte sig de under A. F. of L. hørende Fagforeninger eller de saak. company unions. Opstaar der Uoverensstemmelse angaaende denne Ordnings Forstaaelse og Gennemførelse, afgøres denne af et Udvalg, bestaaende af en Repræsentant for Arbejdsgiverne, en Arbejderrepræsentant og en neutral Person.

Denne Afgørelse, der er et nyt Vidnesbyrd om, i hvilken Udstrækning Opfattelserne vedrørende Forholdet mellem Kapital og Arbejde er ved at skifte i U. S. A., vil sikkert faa stor Indflydelse paa Udformningen af Arbejds- og Organisationsforholdene ogsaa i de andre store Industrier. Set paa Baggrund af den Kendsgerning, at Automobilfabrikanterne hidtil forbød Arbejderne at være Medlem af en Fagforening, maa den nye Ordning betragtes som et betydeligt Fremskridt og en Styrkelse af de amerikanske Fagorganisationer.

Arbejdslønnen i Industrien m. v.

Juli Kvartal 1933.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser.

For Juli Kvartal 1933 er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, Fortjenesten angivet i nedenstaaende Tabel.

Fra April til Juli Kvartal er der med uforandrede overenskomstmæssige Lønsatser normalt en mindre Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere. Denne Stigning har i Aar andraget 1 Øre, fra 129 Øre i April Kvartal til 130 Øre i Juli Kvartal.

Medens der for de forskellige Arbejdergrupper i Provinsen enten ikke har været nogen Forandring eller en Stigning, der højst andrager 1 Øre, har der for Arbejderne i København været en noget større Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste, hovedsagelig paa Grund af Stigning i saavel det beskæftigede Antal Arbejdere i Byggeindustrien som i Timefortjenesterne for en Del Byggefag. Ogsaa for Beklædningsindustriens faglærte Arbejdere har der været en ikke ubetydelig Stigning i Timefortjenesten fra April til Juli Kvartal.

Sammenlignet med Juli Kvartal i Fjor viser den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere i hele Landet en Stigning paa 2 Øre.

Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Antal Arbejdere pr. 30/9 1933	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Juli Kv. 1933	Apr. Kv. 1933	Jan. Kv. 1933	Okt. Kv. 1932	Juli Kv. 1932
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	21621	174	172	167	172	170
Ufaglærte —	19517	142	140	137	141	139
Ialt Mænd...	41138	158	156	152	157	155
Kvindl. Arbejdere.....	16085	89	89	88	89	89
Samtl. Arbejdere.	57223	139	137	134	137	136
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	19115	139	139	138	140	139
Ufaglærte —	26986	122	121	121	124	121
Ialt Mænd...	46101	129	129	128	130	128
Kvindl. Arbejdere.....	10332	83	83	83	82	82
Samtl. Arbejdere.	56433	120	120	119	121	119
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	40736	158	156	155	158	156
Ufaglærte —	46503	131	130	129	132	129
Ialt Mænd...	87239	143	142	141	143	141
Kvindl. Arbejdere.....	26417	86	87	87	86	86
Samtl. Arbejdere.	113656	130	129	127	130	128

Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse ikke indkluderer Tillæg for Overarbejde o. l.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler af 1933 er der for Juli Kvartal foretaget Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillæget pr. Time for samtlige Arbejdere som Helhed udgjorde henholdsvis 1,1 og 0,3 Øre. I Juli Kvartal 1933 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer 2,5 pCt. af samtlige Arbejdstimer mod 1,6 pCt. i Juli Kvartal 1932.

Lønbevægelser og Konflikter.

Træindustriarbejdere og Arbejdsmænd i Køge.

Ved et Fællesmøde den 27. Februar behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Køge og Træindustriarbejderforbundets Afdeling samme Sted havde nægtet Køge Trævarefabrik og A/S Junckers Savværk, Køge, Arbejdskraft til Udførelse af det Arbejde, der var nedlagt af Firmaernes Arbejdsdrenge.

Paa Mødet forbeholdt Forbundene sig deres Ret til det indtagne Standpunkt, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at rejse Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet Thomas B. Thrige, Odense.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 1. Marts forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at Firmaet Thomas B. Thrige havde antaget nogle unge mandlige Arbejdere som Lærlinge i Vaskeriet og paa Lærekontrakt, henholdsvis 4 og 5 Dage, før de fyldte 18 Aar, saaledes at de ikke kunde optages i Fagforeningen, idet den almindelige Overenskomst indenfor Industrien kun omfatter Arbejdsmænd over 18 Aar.

Ved Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed om en Ordning, hvorefter Sagen af Forbundet vil blive indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd paa De forenede Tekstilfabriker i Aalborg.

I Anledning af, at Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund har iværksat Blokade overfor Aflæsning af Bomuldsballer for De forenede Tekstilfabriker i Aalborg og nægtet at foretage Paalæsning af Bomuldsballer ved Havnen, har Dansk Arbejdsgiverforening rejst Klage, og Sagen behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Marts, hvor man fra Arbejderside indgik paa at foretage Læsningen i Havnen, medens Arbejdsgiverne forbeholdt sig sin Stilling.

Typografer hos Litograffirmaet Hj. Joensen.

Den 4. April afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Litograflaug over, at Dansk Typografforbund skulde have blandet sig ind i et Spørgsmaal om personlig Løn til en Paalæggerske hos Litograffirmaet Hjalmar Joensen.

Da Typografforbundet formente, at det intet havde foretaget sig i den paaklagede Sag, der med Rette kunde siges at være stridende mod den gældende Overenskomst, endte Fællesmødet uden Resultat, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Nyt fra Udlandet.

Den faglige Landsorganisation i Norge kan notere en glædelig Fremgang i 1933, idet Medlemstallet ved Aarets Udgang var steget til rundt

158,000, mens det ved Udgangen af 1932 udgjorde 145,221. Den største tilsluttede Organisation er Jern- og Metalarbejderforbundet med 15,908 Medlemmer, derefter følger Bygningsarbejderforbundet med 13,575, Kemisk Arbejderforbund med 11,615, Papirindustriarbejderforbundet med 11,320 og Kommunalarbejderforbundet med 10,804 Medlemmer. 5 tilsluttede Forbund har under 1000 Medlemmer, heraf er det mindste Barber- og Frisørsvendenes Forbund med 116 Medlemmer.

Den norske Landsorganisations Sekretariat, som hidtil i H. t. en saalydende Kongresbeslutning har nægtet at udpege en Arbejderrepræsentant til de aarlige intern. Arbejdskonferencer i Genève, har i Aar skiftet Standpunkt og besluttet at indstille en Arbejderrepræsentant. Denne Beslutning begrundes med den ekstraordinære Situation, som vi befinder os i, samt navnlig med den Omstændighed, at Spørgsmaalet om den 40 Timers Arbejdsuge skal til Behandling paa dette Aars Arbejdskonference, og at det derfor er af største Vigtighed, at der fremmøder saa mange Arbejderrepræsentanter som muligt. Den kommende norske Fagforeningskongres, som skal holdes inden Udgangen af dette Aar, vil tage endelig Bestemmelse om Landsorganisationens fremtidige Stilling til Det internationale Arbejdsbureau i Genève.

Norges Industri. Ifølge den nu foreliggende Produktionsstatistik for 1932 omfattede den norske Industri 3222 Bedrifter med 14,016 Funktionærer og 105,807 Arbejdere, mod i 1931 3170 Bedrifter, 13,925 Funktionærer og 92,135 Arbejdere. Antallet af Funktionærer er steget med 0,65 pCt., Arbejdertallet med 14,8 pCt., mens Bedrifternes Antal er steget med 1,7 pCt. Den gennemsnitlige Timeløn var i 1932 113,7 Øre mod 117,7 Øre i 1931. Den gennemsnitlige Aarsløn for en Arbejder var i 1932 2487 Kr. og for en Funktionær 5100 Kr. Produktionen havde en Værdi af 1325,8 Mill. Kr. mod 1155,4 Mill. i 1931. Sættes Produktionens Størrelse i 1927 til 100, har Udviklingen i de senere Aar været som følger: 1928: 110,5, 1929: 123,1, 1930: 124,3, 1931: 95,3 og 1932: 113,5.

Bruttoproduktionens Værdi er sunket fra 1565,9 Mill. i 1930 til 1325,8 Mill. i 1932, altsaa en Nedgang paa 15,4 pCt. En Del af denne Nedgang maa dog tilskrives Prisnedgangen paa Grund af den almindelige økonomiske Krise.

Produktionsstatistiken omfatter ikke den norske Industri som Helhed, men væsentlig kun fabriksmæssige Virksomheder samt større Haandværksforetagender, der anvender mekanisk Kraft. Man beregnede i 1927, at der maatte gøres et Tillæg paa ca. 45 pCt. til Produktionsstatistikens Tal for at faa den samlede Produktionsværdi for Industrien i videste Forstand. Denne Beregning, som er af skønsmæssig Karakter, er dog ikke foretaget i 1932.

Antallet indtegnede arbejdsløse i Polen var den 10. Marts 405,624 eller 3096 færre end i den foregaaende Uge. Arbejdsmarkedet opviser nogen Bedring, og man regner med fortsat Nedgang i Arbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden i Sverige. Ved Udgangen af Januar var af ialt 377,997 i Statistiken medtagne Medlemmer af svenske Fagforbund 89,328 eller 24,3 pCt. arbejdsløse, mod 27,7 pCt. i den foregaaende Maaned og 28,8 pCt. ved Udgangen af Januar 1933.

Ved den statlige Arbejdsløshedskommission var der ved Udgangen af Januar 1934 tilmeldt 171,540 understøttelsessøgende arbejdsløse. Heraf erholdt 73,691 offentlig Understøttelse, mens 43,023 beskæftigedes ved statlige eller kommunale Arbejder. Statens Bruttoudgift til Arbejdsløshedens Bekæmpelse udgjorde i Januar 5,4 Millioner Kr.

Den svenske Arbejderregering har forelagt Forslag om Bevilling af ialt 149,9 Millioner Kr. til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Heraf skal 10 Millioner anvendtes til kontant Understøttelse og 2 Mill. Kr. til Huslejehjælp; det øvrige Beløb til Iværksættelse af offentlige Arbejder. Det Antal Arbejdere, som ved Hjælp af denne Bevilling skal skaffes Beskæftigelse hele næste Finansaar, anslaas til 51,000, heraf 24,000 ved statlige og kommunale Arbejder. Ved Beregningen har man ikke taget Hensyn til det Arbejde, der fremskaffes ved Laan til privat Virksomhed.

Den svenske Industriproduktion udviser en ikke ubetydelig Stigning i det sidste Halvaar af 1933. Indekstallet for den samlede Produktion udgjorde for det første Halvaar 1933 gennemsnitlig 87 eller samme Tal som Aarsgennemsnittet i 1932. I tredje Kvartal steg Tallet til 89 og i fjerde Kvartal til gennemsnitlig 98.

Et fagligt Hundredaarsminde. I Aar er der hengaaet 100 Aar siden 6 engelske Landarbejdere fra Tolpuddle i Dorsetshire blev deporteret til Australien for at afsone 6 Aars Straffearbejde, som de var bleven idømt, fordi de havde vovet at oprette en Fagforening. I den Anledning foranstalter den engelske Landsorganisation store Jubilæumsfestligheder for at hædre »Martyrerne i Tolpuddle«. Disse Festligheder holdes i Dorsetshire i Slutningen af August d. A. En Række Fagforbund afholder i den Anledning i Aar deres Kongres i Dorsetshire, ligesom der vil blive afholdt forskellige faglige Sommerkursus, Ungdomsstævner o. s. v. Den internationale faglige Central afholder ligeledes sit aarlige Repræsentantskabsmøde i Dorsetshire, hvor der vil blive afsløret en Mindesten paa en af Martyrernes Grav.

Den 17. internationale Arbejdskonference i Genève 1933.

I.

Paa den i Tiden fra 8. til 30. Juni 1933 afholdte internationale Arbejdskonference var 49 Medlemsstater repræsenteret, hvoraf Tyrkiet og Irak for første Gang. De forenede Stater og Ægypten, der ikke er Medlemmer af den internationale Arbejds-

organisation, havde sendt Observatører til Konferencen.

Antallet af Delegerede udgjorde 159, nemlig 87 Regeringsrepræsentanter, 36 Arbejdsgiverrepræsentanter og 36 Arbejderrepræsentanter. Antallet af tekniske Raadgivere udgjorde 212, saaledes at ialt 371 Personer officielt var anmeldt som Deltagere i Konferencen.

Konferencens Dagsorden omfattede følgende 5 Hovedspørgsmaal:

1) Ophævelse af Anvisningskontorer, som tager Betaling. (Anden Behandling).
2) Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring. (Anden Behandling).
3) Arbejdsløshedsforsikring og forskellige Former for Hjælp til arbejdsløse. (Første Behandling).
4) Hvile og Skift i automatiske Glasrudefabriker. (Første Behandling).
5) Arbejdstidens Nedsættelse.

De to første Spørgsmaal havde været til Behandling paa Konferencen i 1932 og skulde derfor efter Konferencens Reglement færdigbehandles paa Konferencen i 1933 til eventuel Vedtagelse af Konventioner eller Henstillinger. Spørgsmaalene 3 og 4, der første Gang forelaa til Behandling, skulde derimod kun debatteres til Fastsættelse af de Punkter, hvorom Regeringerne skulde have Lejlighed til at udtale sig, forinden Emnerne kommer til afsluttende Behandling paa en følgende Konference.

Det 5te Spørgsmaal — Arbejdstidens Nedsættelse — havde været til forberedende Behandling paa en teknisk Konference i Januar 1933 og Arbejdskonferencen skulde selv træffe Afgørelse om, hvorvidt Spørgsmaalet paa Grundlag af den tekniske Konferences Indstilling skulde optages til afsluttende Behandling, eller om det kun skulde optages til almindelig første Behandling.

Foruden de nævnte 5 Spørgsmaal behandlede Konferencen forskellige andre Spørgsmaal:

6) Direktørens Rapport.
7) Ændringer i Konferencens Reglement.
8) Undersøgelse af de af Regeringerne i Henhold til Fredstraktatens Art. 408 afgivne Rapporter angaaende ratificerede Konventioner.
9) Forslag til Resolutioner.
10) Forhandling om en i Henhold til Vedtagelse paa 16. Konference udarbejdet Betænkning om kollektive Aftaler i Landbruget.

I Forbindelse med Konferencen afholdtes en særlig Konference angaaende Arbejdsanvisning.

Den danske Delegation til Konferencen havde følgende Sammensætning:

Regeringsrepræsentanter og Raadgivere for disse:
Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs, M. L., Delegationens Formand.
Kontorchef i Socialministeriet *H. de Jonquières*, Repræsentant.
Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet E. Dreyer, Suppleant og Raadgiver.
Folketingsmand I. P. Nielsen, Raadgiver.
Fabriksinspektør Fru Julie Arenholt, Raadgiver.
Fuldmægtig i Socialministeriet Ib Holck Schaldemose, Raadgiver.

Arbejdsgiverrepræsentant og Raadgiver for denne:
Direktør H. C. Ørsted, Repræsentant.
Sekretær i Dansk Arbejdsgiverforening, Allan Rise, Raadgiver.

Arbejderrepræsentant og Raadgiver for denne:
Formanden for De samvirkende Fagforbund, Folketingsmand Vilh. Nygaard, Repræsentant.
Sekretær i De samvirkende Fagforbund, Knud V. Jensen, Raadgiver.
Formanden for Landarbejderforbundet i Danmark Oscar Levinsen, Raadgiver.
Formanden for Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund Julius Hansen, Raadgiver.

Efter Nedsættelse af de forskellige Udvalg gik Konferencen over til *Prøvelse af Fuldmagterne.* Arbejdergruppen nedlagde Protest imod Gyldigheden af den *italienske* og den *meksikanske* Arbejderrepræsentants Mandat, som dog blev godkendt af Konferencens Flertal. Endvidere fremsatte Arbejdergruppen Protest imod Gyldigheden af den *tyske* Arbejderrepræsentants Mandat. Da den tyske Regering imidlertid, grundet paa forskellige Uoverensstemmelser officielt tilbagekaldte samtlige Mandater for de tyske Delegerede, blev der ikke foretaget nogen Afstemning om denne Protest.

Af Pladshensyn afholder vi os her fra at give en udførlig Beretning om Konferencens Forhandlinger og indskrænker os til at aftrykke de paa Konferencen vedtagne Forslag til Konventioner vedrørende 2 Spørgsmaal, der var til anden og dermed sidste Behandling.

Det af Konferencen vedtagne Forslag til Konvention har i dansk Oversættelse følgende Ordlyd:

Forslag til Konvention angaaende Arbejdsanvisningskontor, der tager Betaling.

Artikel 1.

1. I nærværende Konvention betyder Udtrykket »Arbejdsanvisningskontor, der tager Betaling«:

a) Arbejdsanvisningskontorer, der drives i erhvervsmæssigt Øjemed, d. v. s. enhver Person, ethvert Selskab, Institution, Bureau eller anden Organisation, der yder sin Mellemkomst ved at skaffe Arbejde til en Arbejdssøgende eller skaffe Arbejdskraft til en Arbejdsgiver for derved direkte eller indirekte at opnaa økonomisk eller anden materiel Fordel, enten fra Arbejdsgiveren eller Arbejderen; Udtrykket omfatter ikke Dagblade eller andre Blade, medmindre disse enten udelukkende eller i alt Fald hovedsagelig offentliggøres med det Formaal at virke som Mellemled mellem Arbejdsgivere og Arbejdere;

b) Arbejdsanvisningskontorer, der ikke drives i erhvervsmæssigt Øjemed. d. v. s. den An-

visningsvirksomhed, der udøves af Selskaber, Institutioner, Bureauer eller andre Organisationer og for hvilke der, skønt Virksomheden ikke udøves med erhvervsmæssigt Formaal, dog afkræves enten Arbejdsgiveren eller Arbejderen et Indskrivningsgebyr, Kontingent eller andet Vederlag.

2. Nærværende Konvention finder ikke Anvendelse paa Forhyring af Søfolk.

Artikel 2.

1. Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling og som efter den i Artikel 1, Stk. 1 a), givne Definition drives i erhvervsmæssigt Øjemed, skal nedlægges inden tre Aar efter at Konventionen er traadt i Kraft for paagældende Medlemsstat.

2. I den Tid, der gaar forud for Nedlæggelsen:

a) maa der ikke oprettes noget nyt Arbejdsanvisningskontor, der i erhvervsmæssig Øjemed tager Betaling;
b) skal eksisterende Arbejdsanvisningskontorer, der i erhvervsmæssigt Øjemed tager Betaling, undergives Myndighedernes Kontrol og maa kun kræve Betaling i Overensstemmelse med de af Myndighederne godkendte Betalingsvilkaar.

Artikel 3.

1. Den kompetente Myndighed kan undtagelsesvis meddele Dispensation fra de i Artikel 2, Stk. 1, fastsatte Bestemmelser, dog kun efter Samraad med de paagældende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer.

2. Dispensationer i Henhold til nærværende Artikel kan kun meddeles Arbejdsanvisningskontorer, der foretager Anvisning af specielle, i den nationale Lovgivning bestemt angivne Grupper af Arbejdere, der hører til Erhvervsomraader, for hvilke Anvisning foregaar under saadanne særlige Forhold, at det kan berettige til Dispensation. Der maa ikke i Henhold til nærværende Artikel gives Tilladelse til Oprettelse af nye Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling, efter Udløbet af den i Artikel 2 nævnte treaarige Periode.

4. Ethvert Arbejdsanvisningskontor, der tager Betaling, og for hvilket der i Henhold til nærværende Artikel er meddelt Dispensation, skal

a) være underkastet Kontrol af den kompetente Myndighed;
b) være i Besiddelse af Bevilling, der udstedes for eet Aar ad Gangen og som kan fornyes efter kompetente Myndigheds Skøn, dog ikke for mere end ti Aar;
c) kun kunne kræve Betaling og Vederlag for Omkostninger efter de af Myndighederne godkendte Betalingsvilkaar;
d) kun være berettiget til at anvise Arbejde eller engagere Arbejdere i Udlandet, dersom den udstedte Bevilling giver Hjemmel dertil og Kontorets Virksomhed drives i Henhold til en Overenskomst mellem de paagældende Lande.

Artikel 4.

Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling, men ikke efter den i Artikel 1, Stk. 1 b), givne Definition drives i erhvervsmæssigt Øjemed

a) skal have Autorisation fra den kompetente Myndighed og er underkastet dennes Kontrol;
b) er ikke berettiget til at afkræve højere Betaling end fastsat i de af Myndighederne godkendte Betalingsvilkaar, der skal fastsættes under nøje Hensyntagen til Omkostningerne;
c) er kun berettiget til at anvise Arbejde eller engagere Arbejdere i Udlandet, dersom Myndighederne tillader dette, og dets Virksomhed drives i Henhold til en Overenskomst mellem de paagældende Lande.

Artikel 5.

Arbejdsanvisningskontorer, der i den nærværende Konventions Artikel 1 omhandlede Forstand tager Betaling, og enhver Person, ethvert Selskab, Institution, Bureau eller anden Organisation, der sædvanligt driver Arbejdsanvisningsvirksomhed, skal, selv om de ikke afkræver noget Gebyr, til den kompetente Myndighed afgive Erklæring om, hvorvidt Anvisningen foretages gratis eller mod Vederlag.

Artikel 6.

Den nationale Lovgivning skal fastsætte passende Straffebestemmelser, derunder eventuel Fratagelse af de i nærværende Konvention omhandlede Bevillinger eller andre Autorisationer, for enhver Overtrædelse af ovenstaaende Artikel eller af de Love eller Bestemmelser, ved hvilke disse sættes i Kraft.

Artikel 7.

De aarlige Rapporter, der skal aflægges i H. t. Versaillestraktatens Art. 408 og de tilsvarende Artikler i andre Fredstraktater, skal indeholde alle fornødne Oplysninger vedrørende de i Henhold til Artikel 3 givne Dispensationer.

Artikel 8.

De officielle Ratifikationer af denne Konvention skal under de i Afsnit 13 i Versailles-Traktaten og i de andre tilsvarende Afsnit i Fredstraktaterne indeholdte Betingelser meddeles Generalsekretæren i Nationernes Forbund til Registrering.

Artikel 9.

Nærværende Konvention er kun bindende for de Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation, hvis Ratifikationer er blevet indregistreret i Sekretariatet. Den træder i Kraft 12 Maaneder efter den Dag, da 2 Medlemmers Ratifikationer er blevet indregistreret af Generalsekretæren. Derefter træder Konventionen i Kraft for hver enkelt Medlem 12 Maaneder efter den Dag, paa hvilken Medlemmets Ratifikation er blevet registreret.

Artikel 10.

Saa snart 2 af den internationale Arbejdsorganisations Medlemmers Ratifikationer er blevet registreret i Sekretariatet, skal Folkeforbundets Generalsekretær udsende Meddelelse herom til alle Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation. Han skal ligeledes sende dem Meddelelse om Registreringen af Ratifikationer, som senere

tilstilles ham fra andre Medlemmer af Organisationen.

Artikel 11.

Ethvert Medlem, som har ratificeret denne Konvention, kan opsige den efter Udløbet af en Periode paa 10 Aar fra den Dag, da Konventionen først traadte i Kraft, ved at sende Meddelelse herom til Registrering af Folkeforbundets Generalsekretær. Saadan Opsigelse faar først Gyldighed 1 Aar efter den Dag, paa hvilken den er registreret i Sekretariatet.

Ethvert Medlem, som har ratificeret denne Konvention, og som ikke indenfor 1 Aar efter Udløbet af den i foregaaende Paragraf omtalte 10-Aars Periode gør Brug af Opsigelsesretten efter nærværende Artikel, skal være bundet for en ny Periode af 10 Aar og kan derefter opsige denne Konvention ved Udløbet af hver Periode paa 10 Aar paa de i nærværende Artikel fastsatte Betingelser.

Artikel 12.

Ved Udløbet af hver Periode paa 10 Aar at regne fra denne Konventions Ikrafttræden skal det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad forelægge for den almindelige Konference en Beretning om Anvendelse af nærværende Konvention og bestemme, om der er Anledning til at optage Spørgsmaalet om Konventionens fuldstændige eller delvise Revision paa Konferencens Dagsorden.

Artikel 13.

Saafremt Konferencen vedtager en ny Konvention, der helt eller delvis reviderer nærværende Konvention, og den nye Konvention ikke indeholder anden Bestemmelse:

a) skal et Medlems Ratifikation af den nye, reviderede Konvention ipso jure medføre øjeblikkelig Opsigelse af nærværende Konvention uden Hensyn til den i ovenstaaende Artikel 11 fastsatte Frist, dog under Forudsætning af, at den nye, reviderede Konvention er traadt i Kraft;
b) skal nærværende Konvention ophøre at staa aaben for Medlemmernes Ratifikationer fra den Dag at regne, da den nye reviderede Konvention træder i Kraft.

Dog forbliver nærværende Konvention i dens nuværende Form og Indhold i Kraft for de Medlemmer, der har ratificeret den, men som ikke har ratificeret den nye, reviderede Konvention.

Artikel 14.

De franske og engelske Tekster af denne Konvention er begge autentiske.

Den af Konferencen vedtagne Henstilling har følgende Tekst:

Henstilling vedrørende Arbejdsanvisningskontorer.

D a Konferencen som Supplement til Bestemmelserne i den paa første Arbejdskonference vedtagne Konvention og Henstilling vedrørende Arbejdsløshed har vedtaget et Forslag til Konvention vedrørende Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling,

d a det maa anses for ønskeligt indenfor den kortest mulige Tid fuldstændigt at afskaffe erhvervsmæssigt drevne Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling,

d a Afskaffelsen af saadanne Arbejdsanvisningskontorer dog for visse Fags Vedkommende maatte kunne medføre Vanskeligheder i Lande, hvor den vederlagsfri offentlige Arbejdsanvisning ikke er i Stand til helt at erstatte de afskaffede Kontorer, og

d a endvidere andre Forhold end Afkrævning af Gebyrer for Anvisning af Arbejde kan give Anvisningskontor erhvervsmæssigt Præg og føre til Misbrug,

anbefaler Konferencen til Medlemmerne at tage følgende Regler og Metoder under Overvejelse.

I.

1. Der bør træffes Foranstaltninger til at tilpasse den vederlagsfri offentlige Arbejdsanvisning efter de Krav, der stilles af de Fag, der tidligere i størst Udstrækning gjorde Brug af Arbejdsanvisningskontorer, der tager Betaling.

2. Man bør anvende Princip at specialisere den offentlige Arbejdsanvisning efter særlige Fagomraader, og i saadanne Kontorer i størst mulig Udstrækning at anvende Personale, der er særligt kendt med paagældende faglige Omraaders særlige Forhold og Krav.

3. Repræsentanter for de mest betydende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer i paagældende Fag bør opfordres til Samarbejde med den offentlige Arbejdsanvisning.

II.

1. Det bør forbydes Personer eller Virksomheder, der enten direkte eller gennem Mellemmænd har Indtægter fra visse Foretagender, saasom Beværtninger, Hoteller, Marskandiserforretninger, Pantelaanerforretninger eller Vekselstuer, at deltage i Anvisning af Arbejde.

2. Det bør forbydes at drive Arbejdsanvisning i Lokaler eller i dertil hørende Lokaliteter og Tilbygninger, hvor nogen af ovennævnte Erhverv drives.

Konventionsforslagene og Henstillingerne vedrørende Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring har i dansk Oversættelse følgende Ordlyd:

1 a. Forslag til Konvention om tvungen Alderdomsforsikring for Personer, der har lønnet Beskæftigelse i Industri- og Handelsvirksomheder og i liberale Erhverv samt for Hjemmearbejdere og Tyende.

Artikel 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at oprette eller opretholde en tvungen Aldersdomsforsikring, der yder de forsikrede mindst lige saa gode Betingelser som de i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel. 2.

1. Den tvungne Aldersdomsforsikring kommer til Anvendelse paa Arbejdere, Funktionærer og Lærlinge i Industri- og Handelsvirksomheder og i liberale Erhverv, samt paa Hjemmearbejde og Tyende.

2. Ethvert Medlem kan imidlertid i sin nationale Lovgivning fastsætte saadanne Undtagelser, som maatte skønnes fornødne, forsaavidt angaar:

a) Arbejdere, hvis Løn overstiger en bestemt Grænse, og, i Tilfælde hvor den nationale Lovgivning ikke fastsætter, at saadan Undtagelse skal finde generel Anvendelse, Funktionærer, hvis Arbejde er af en saadan Art, at det almindeligvis regnes som liberalt Erhverv.
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge;
c) Unge Arbejdere under en vis Alder og Arbejdere, der er for gamle til at indtræde i Forsikringen paa det Tidspunkt, da de for første Gang kommer i Arbejde;
d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsbetingelser er af en saadan Natur, at de ikke sidestilles med almindelige Lønarbejdere;
e) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie;
f) Arbejdere, hvis Beskæftigelse i det hele taget og efter sin Natur er af saa kort Varighed, at de ikke kan naa at opfylde Betingelserne for at faa tillagt Ydelser i Henhold til Forsikringen samt Personer, der kun udfører lønnet Arbejde som Lejlighedsarbejde eller Bibeskæftigelse;
g) Invalide Arbejdere og Arbejdere, der oppebærer Invalide- eller Aldersrente;
h) Afskedigede pensionerede Tjenestemænd, der antages til lønnet Arbejde, samt Personer med private Indkomster, dog kun forsaavidt Pensionen eller den private Indkomst er mindst lige saa stor som den i den nationale Lovgivning fastsatte Aldersrente;
i) Arbejdere, der, medens de driver Studier, giver Undervisning eller tager lønnet Arbejde som Forberedelse til en Beskæftigelse svarende til saadanne Studier;
j) Tyende i Landbrugshusholdninger.

3. Fra Forsikringspligten kan endvidere undtages Personer, der i Henhold til andre Love, Bestemmelser eller særlige Forsikringer er eller i Fremtiden bliver berettigede til en Aldersrente, der mindst svarer til den i nærværende Konvention fastsatte.

4. Nærværende Konvention kommer ikke til Anvendelse paa Søfolk eller Fiskere paa Havet.

Artikel 3.

Ved den nationale Lovgivning skal der, paa de i denne nærmere fastsattte Vilkaar, gives Personer, der tidligere har været tvungen forsikrede, men som ikke har naaet den Alder, der berettiger til Rente, Adgang til enten frivilligt at fortsætte Forsikringen eller at bevare deres Rettigheder ved Erlæggelse af en periodisk Afgift; dette gælder dog ikke, hvis Forsikringsforholdet automatisk fortsættes, eller, forsaavidt angaar gifte Kvinder, hvis Ægtemanden, dersom han ikke selv er tvungen forsikret, har Adgang til frivillig Forsikring, der berettiger Hustruen til Aldersrente eller Enkepension.

Artikel 4.

Forsikrede Personer skal være berettiget til at opnaa Aldersrente ved en Alder, som fastsættes i den nationale Lovgivning, dog maa denne Alder forsaavidt angaar lønnede Arbejdere, ikke overstige 65 Aar.

Artikel 5.

Retten til Rente kan gøres betinget af en vis Karenstid, i hvilken den forsikrede skal have betalt et vist Minimumsantal Bidrag, enten i Tiden efter Forsikringsforholdets Begyndelse eller i en vis fastsat Tid umiddelbart forud for det Tidspunkt, da den forsikringsberettigende Hændelse indtræffer.

Artikel 6.

1. Den forsikrede, der ophører at være forsikringspligtig uden at være blevet berettiget til en Ydelse, der udgør Vederlag for de Bidrag, der er krediteret ham, skal bevare sine Rettigheder med Hensyn til disse Bidrag.

2. Dog kan den nationale Lovgivning begrænse Gyldigheden af den paa erlagte Bidrag grundede Ret til Udløbet af en vis Tidsfrist, regnet fra den Dato, da den forsikredes Forsikringspligt ophørte. Denne Tidsfrist kan enten sættes i Forhold til Bidragsperioderne eller fastsættes som et bestemt Tidsrum:

a) Naar Tidsfristen er sat i Forhold til Bidragsperioderne, skal den udgøre mindst ⅓ af den samlede Periode, for hvilken der efter Forsikringsforholdets Begyndelse er betalt Bidrag (med Fradrag af de Perioder, for hvilke Bidrag ikke er krediteret Vedkommende).
b) Naar Tidsfristen er fastsat som et bestemt Tidsrum, maa dette i intet Tilfælde være mindre end 18 Maaneder, og Retten til Bidragene kan bringes til Ophør ved Tidsfristens Udløb, medmindre det i den nationale Lovgivning fastsatte Minimumsantal af Bidrag i Løbet af denne Periode er krediteret den forsikrede i Henhold til tvungen eller frivilligt fortsat Forsikring.

Artikel 7.

1. Hvad enten Rentens Størrelse varierer efter Forsikringstiden eller ej, skal Renten udgøre et bestemt Beløb eller Procentdel af den Lønning, der i forsikringsmæssig Henseende kommer i Betragtning, eller variere efter Beløbet af indbetalte Bidrag.

2. I Tilfælde, hvor Renten varierer efter Forsikringstidens Længde, og hvor Retten til Rente er betinget af en fastsat Karenstid, skal den, medmindre der garanteres en vis Minimumsrente, indbefatte et bestemt Beløb eller en fastsat Procentdel, der ikke er afhængig af Forsikringstiden. Naar Retten til Renten ikke er betinget af en Karenstid, kan der træffes Bestemmelse om en vis garanteret Minimumssats.

3. Naar Bidragene gradueres efter Lønnen, skal den Løn, der lægges til Grund for Bidragsberegningen, ogsaa lægges til Grund for Beregningen

af Renten, hvad enten Renten varierer med Forsikringstiden eller ikke.

Artikel 8.

1. Retten til Forsikringsydelser kan fortabes eller suspenderes helt eller delvis i Tilfælde af Svig mod Forsikringsinstitutionen.
2. Renten kan helt eller delvis suspenderes:

a) saalænge den Paagældende har en Beskæftigelse, der er underkastet Forsikringspligten,
b) saalænge han fuldt ud underholdes af det Offentlige, eller
c) saalænge han oppebærer anden periodisk, kontant Ydelse i Henhold til Love angaaende tvungen Socialforsikring eller Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde under Arbejde eller Erhvervssygdomme.

Artikel 9.

1. De forsikrede og deres Arbejdsgivere skal bidrage til Tilvejebringelse af Forsikringsmidlerne.
2. Ved den nationale Lovgivning kan fra Bidragspligten undtages:

a) Lærlinge og unge Arbejdere under en vis Alder, og
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge, eller hvis Løn er meget lav.

3. I den nationale Lovgivning om Forsikringssystemer, der ikke er begrænset til udelukkende at omfatte lønnede Arbejdere og Funktionærer, kan Arbejdsgiverne undtages fra Bidragspligten.
4. Der skal af det Offentlige ydes Tilskud til den Forsikring, der oprettes til Fordel for lønnede Personer i Almindelighed eller særlig for Lønarbejdere.
5. En national Lovgivning, der ved Konventionens Ikrafttræden ikke kræver Bidrag fra de forsikrede, kan fortsat undlade at kræve saadanne Bidrag.

Artikel 10.

1. Forsikringen skal enten administreres af Institutioner, der oprettes af de offentlige Myndigheder, og som ikke maa drives i erhvervsmæssigt Øjemed, eller af en Statsforsikringsfond.
2. Dog kan den nationale Lovgivning overdrage Forsikringens Administration til Institutioner oprettet af de interesserede Parter eller deres Organisationer, paa Betingelse af, at saadanne Institutioner har faaet behørig Anerkendelse af de offentlige Myndigheder.
3. Forsikringsinstitutionernes eller Statsforsikringsfondens Midler skal bestyres adskilt fra andre offentlige Midler.
4. Repræsentanter for de forsikrede skal deltage i Ledelsen af Forsikringsinstitutionen paa Vilkaar, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning, i hvilken der ligeledes kan fastsættes Bestemmelse om Deltagelse af Repræsentanter for Arbejdsgiverne og de offentlige Myndigheder.
5. De selvstyrende Forsikringsinstitutioner skal baade administrativt og finansielt være underkastet de offentlige Myndigheders Tilsyn.

Artikel 11.

1. Den forsikrede eller de, der retmæssigt kan handle paa hans Vegne, skal have Ret til Anke i Tilfælde af Tvistigheder vedrørende Forsikringskrav.
2. Saadanne Ankesager skal forelægges særlige Domstole bestaaende af Dommere eller Lægmænd, som er særlig fortrolige med Forsikringens Formaal og de forsikredes Tarv, eller som tiltrædes af Bisiddere, der repræsenterer henholdsvis de forsikrede og Arbejdsgiverne.
3. I Tilfælde af Tvistigheder angaaende Optagelse i den tvungne Forsikring eller Bidragets Størrelse skal den forsikrede, og i de Forsikringsordninger, der fastsætter Bidrag fra Arbejdsgiveren, ogsaa hans Arbejdsgiver, have Ret til Anke.

Artikel 12.

1. Lønnede Personer, der ikke er Statsborgere i vedkommende Land, skal være underkastet Forsikringspligten og Pligten til Betaling af Bidrag paa samme Vilkaar som Statsborgere i vedkommende Land.
2. Forsikrede Udlændinge og de, der paa deres Vegne retmæssigt kan gøre Krav gældende, skal paa samme Vilkaar som Landets Statsborgere have Ret til Ydelser i Henhold til de Bidrag, der er indbetalt for deres Regning.
3. Forsikrede Udlændinge og de, der paa deres Vegne retmæssigt kan gøre Krav gældende, skal, dersom de er Statsborgere i en Stat, der er bundet af denne Konvention, og hvis Love følgelig indeholder Bestemmelse om Statstilskud til Forsikringen i Henhold til Artikel 9, ogsaa være berettiget til at faa Andel i de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, som afholdes af offentlige Midler.
4. Dog kan den nationale Lovgivning forbeholde Landets Statsborgere Retten til de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler, naar de udelukkende tilstaas Personer, der har overskredet en vis Alder paa den Dato, da Loven om tvungen Forsikring traadte i Kraft.
5. Eventuelle Bestemmelser om Begrænsning af Forsikringsrettigheder som Følge af forsikredes Bopæl i Udlandet, skal ikke finde Anvendelse paa Rentenydere (og paa dem, der paa deres Vegne retmæssigt kan gøre Krav gældende), som er Statsborgere i eller har Bopæl i en af denne Konvention bunden Stat i større Udstrækning, end de finder Anvendelse paa Statsborgere i den Stat, hvor Renten er erhvervet; dog kan de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler, tilbageholdes.

Artikel 13.

1. Forsikringen for lønnede Personer skal ordnes efter den Lov, der er gældende paa det Sted, hvor de har deres Arbejde.
2. Af Hensyn til Forsikringens Kontinuitet kan der gøres Undtagelser fra denne Regel ved Overenskomst mellem de interesserede Medlemmer.

Artikel 14.

Ethvert Medlem kan foreskrive særlige Bestemmelser for Grænsearbejdere, der har deres faste Arbejdssted paa vedkommende Medlems Territorium, men Bopæl i Udlandet.

Artikel 15.

For de Staters Vedkommende, der ikke paa det Tidspunkt, da denne Konvention første Gang træder i Kraft, har Love eller Bestemmelser angaaende tvungen Alderdomsforsikring, skal ethvert bestaaende vederlagsfrit Rentesystem, der sikrer en individuel Ret til Rente i Overensstemmelse med de i efterfølgende Artikler 16—22 indeholdte Bestemmelser, betragtes som opfyldende nærværende Konventions Fordringer.

Artikel 16.

Aldersrenten skal tilstaas ved Opnaaelsen af den i den nationale Lovgivning fastsatte Alder, der dog ikke maa overstige 65 Aar.

Artikel 17.

Retten til Rentenydelse kan gøres betinget af Ansøgerens Bopæl paa Medlemsstatens Territorium i en vis Periode umiddelbart forud for Rentebegæringen. Varigheden af denne Periode fastsættes i den nationale Lovgivning, men maa ikke overstige 10 Aar.

Artikel 18.

1. Retten til Rente skal tilsikres enhver Ansøger, hvis aarlige Indtægter ikke overstiger en vis Grænse, der fastsættes i den nationale Lovgivning under tilbørlig Hensyntagen til Minimum for Leveomkostningerne.

2. Ved Fastsættelsen af Ansøgerens Indtægter skal fradrages et vist Beløb, der fastsættes i den nationale Lovgivning.

Artikel 19.

Renten skal mindst udgøre et Beløb, der, sammen med Ansøgerens andre Indkomster udover de fradragsfri Beløb, sætter ham i Stand til at tilfredsstille sine væsentligste Livsfornødenheder.

Artikel 20.

1. Enhver Ansøger skal være berettiget til Anke i Tilfælde af Tvistigheder vedrørende Rentens Tilstaaelse eller Fastsættelsen af dens Beløb.

2. Anke skal ske til en anden Myndighed end den, der har truffet Afgørelse i første Instans.

Artikel 21.

1. Udlændinge, der er Statsborgere i en Medlemsstat, der er bundet af nærværende Konvention, skal have Ret til Rente paa samme Vilkaar som Landets egne Statsborgere.

2. Dog kan den nationale Lovgivning gøre Tilstaaelsen af Rente til en Udlænding betinget af, at han har haft fast Bopæl paa Medlemsstatens Territorium i en Periode, der højst kan være fem Aar længere end den Periode, i hvilken der kræves Bopæl af en Statsborger.

Artikel 22.

1. Retten til Rente kan fortabes eller suspenderes helt eller delvis, dersom den Paagældende:
   a) enten er blevet idømt Fængselsstraf for en Forbrydelse;
   b) har opnaaet — eller forsøgt at opnaa — Rente ved Svig, eller
   c) vedvarende har vægret sig ved at tjene til sit Livsophold ved Arbejde, der er foreneligt med hans Kræfter og Evner.

2. Renten kan helt eller delvis suspenderes, medens den Paagældende fuldt ud underholdes af det Offentlige.

Artikel 23.

Bortset fra de i Artikel 12, Stk. 5, indeholdte Bestemmelser tilsigter nærværende Konvention ikke Bevarelsen af Retten til Rente i Tilfælde af, at den forsikrede tager Bopæl i Udlandet.

Artiklerne 24 til 30 er enslydende med Artiklerne 8 til 14 i Konventionen angaaende Arbejdsanvisningskontorer.

(Fortsættes.)

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1870.

Jord- og Betonarbejdere i Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. December 1933 i Sag Nr. 1870: Entreprenørerne C. M. Valler og J. Sørensen, begge af Odense, mod De samv. Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling A, Odense.

Efter at Entreprenør K. V. Jensen som lavest bydende ved en afholdt Licitation havde overtaget Brolægningen af et Gadestykke ved Odense Havn i Entreprise for Odense Kommune, og efter at Arbejdet var paabegyndt, maatte Entreprenøren paa Grund af økonomiske Vanskeligheder den 29. September d. A. opgive Entreprisens Fuldførelse, som derefter den 3. Oktober af Kommunen blev overdraget til den næstlavest bydende ved Licitationen, Entreprenør C. M. Valler, der samtidig traf Aftale med Entreprenør J. Sørensen om, at denne med et specielt indrettet Luftkompresserværktøj skulde overtage et af Entreprisen omfattet Ophugningsarbejde i Underentreprise.

Da Entreprenør Jensen maatte opgive Arbejdet, havde de ved dette beskæftigede Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund Afdeling A, Odense, et Beløb af ca. 980 Kr. tilgode hos Entreprenøren i fortjent Arbejdsløn for en Uge inden Standsningen. Fagforeningen erklærede derfor Arbejdspladsen for blokeret. Det lykkedes ikke Entreprenør Valler at komme i Gang med Arbejdet, og det blev af Fagforeningen tilkendegivet ham, at Blokaden ikke vilde blive hævet, før Arbejderne havde faaet deres tilgodehavende Løn betalt. Ved Forhandlinger med Kommunen blev der søgt tilvejebragt en Ordning, hvorved Arbejderne kunde faa Dækning for deres Krav, men disse Forsøg førte ikke til noget Resultat.

Blokaden af Arbejdspladsen er derefter stadig løbende.

Under denne Sag har Entreprenørerne C. M. Valler og J. Sørensen indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling A, Odense, med Paastand om, at den etablerede Blokade kendes ulovlig, og at der tilkendes Entreprenørerne Erstatning for det dem ved Blokaden paaførte Tab, der opgøres for Vallers Vedkommende til 1716 Kr., for Sørensens Vedkommende til 1510 Kr.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand om Blokadens Ulovlighed gør Klagerne gældende, at Arbejdernes Mellemværende med den fratraadte Entreprenør maa være dem uvedkommende. Klagerne, der ikke er Medlemmer af Entreprenørforeningen, har hver for sig Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund om at overholde den mellem dette Forbund og Entreprenørforeningen til enhver Tid gældende Overenskomst. Klagerne formener herefter at have Krav paa at faa Arbejdskraft stillet til Disposition til Fuldførelse af det dem overdragne Entreprisearbejde. En Blokering af dette Arbejde vilde efter Klagernes Opfattelse betyde, at der paa Arbejdet kom til at hvile en Hæftelse, der faktisk vilde virke paa samme Maade, som hvis der paahvilede Klagerne en Retspligt til at fyldestgøre Arbejderne for et Klagerne uvedkommende Krav.

De Indklagede hævder, at Blokaden ikke blot — hvad der er ubestridt — er lovlig iværksat, men ogsaa lovligt kan opretholdes, saa længe det Krav, der har begrundet Blokadens Etablering, ikke er fyldestgjort.

Til Støtte for denne Opfattelse paaberaaber de Indklagede sig en langvarig og fast Koutume indenfor Bygge- og Entreprenørvirksomheden, hvor Blokader paa Lønkrav ganske som under den foreliggende Sag i talrige Tilfælde er opretholdte, indtil Kravet blev fyldestgjort, uden at der herimod er rejst Indsigelse fra nogen Side. Denne Koutume er efter de Indklagedes Opfattelse ogsaa forsvarligt begrundet i Forholdene: Bygherren kommer herved overfor Arbejderne til at bære Risikoen ved Overdragelse af Arbejde til mindre solide Arbejdsgivere, og det vil i Almindelighed staa i hans Magt at gardere sig mod heraf følgende Tab ved i sit Mellemværende med Entreprenøren at paase, at der ved Udbetalinger paa Entreprisesummen tilbageholdes de fornødne Beløb. Til den anden Side har Arbejderne efter hidtil gældende af Den faste Voldgiftsret godkendt Praksis som Regel ingen Adgang til inden et Arbejdes Paabegyndelse at afkræve en Arbejdsgiver Garanti for at fortjent Arbejdsløn vil blive betalt, en Praksis, hvis fortsatte Opretholdelse vilde blive betænkelig, saafremt Arbejdernes hidtidige Adgang til Blokade skulde blive begrænset.

Det er Retten bekendt, at den af de Indklagede paaberaabte Koutume er herskende paa det heromhandlede Omraade, og som Følge heraf samt i Henhold til de af de Indklagede iøvrigt anførte Betragtninger, vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Overfor Klagernes Anbringende om, at de herved vilde blive stillede, som om de var forpligtede til at fyldestgøre Arbejderne, skal bemærkes, at det har staaet Klagerne frit for, om de vilde overtage Entreprisen eller ej, og at de ved Entreprisens Overtagelse var bekendt med, at der kunde opstaa Vanskeligheder med Arbejderne, fordi disse havde Løn tilgode. Den anførte Betragtning vil derfor i alt Fald ikke kunne paaberaabes af Klagerne, men iøvrigt drejer Sagen sig ikke om, hvem det juridisk paahviler at udrede den resterende Løn, men om i hvilket Omfang Arbejderne ifølge de bestaaende kollektive Overenskomstforhold er pligtige at fortsætte et Arbejde, paa hvilket der hviler ubetalt forfalden Arbejdsløn, i hvilken Henseende Mellemværendet mellem Bygherren og de tiltrædende Entreprenører maa være Arbejderne uvedkommende, jfr. herved Rettens Kendelse i Sag Nr. 137.

Forsaavidt endelig Klagerne har henvist til Rettens Kendelse i Sag Nr. 1331, hvorved det statueredes, at en Blokade paa Grundlag af ubetalt Arbejdsløn for et Arbejde (Indbinding af Bøger), der af en Kunde blev overdraget fra et (insolvent) Firma til en anden Arbejdsgiver, var ulovlig, skal det fremhæves, at Afgørelsen i den sidstnævnte Sag ikke bygger paa en indenfor Faget bestaaende Koutume, at det ikke her drejede sig om Blokade af en Virksomhed eller en Arbejdsplads, der skiftede Leder, men om Flytning af et Arbejde fra en Virksomhed til en anden, og — navnlig — at en Kundes Forhold til den Forretning, hos hvilken han bestiller et Arbejde udført, ikke kan sammenstilles med Bygherrens Forhold til de Entreprenører, hvem han betror Udførelsen af et Entreprisearbejde som det under nærværende Sag omhandlede.

Sagens Omkostninger bør udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr. betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1874.

Arbejdsmænd hos A/S Horsens Trælasthandel.

(Et Formandsspørgsmaal.)

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Februar 1934 i Sag Nr. 1874: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens paa Foreningens Medlem A/S Horsens Trælasthandels Vegne mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens paa Foreningens Medlem A/S Horsens Trælasthandels Vegne ind-

klaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens med Paastand om, at den nedenfor ommeldte Niels Møller Nielsen anerkendes som Formand i Septemberforligets Forstand, og at som Følge heraf de Indklagede kendes uberettigede til at modsætte sig A/S Horsens Trælasthandels Krav om, at Niels Møller Nielsen udtræder af Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Selskabet har to Arbejdspladser i Horsens, nemlig dels ved Aaboulevarden og dels i Allegade. Virksomheden paa sidstnævnte Sted blev tidligere drevet selvstændig, men blev overtaget af Selskabet fra 1. April 1930, paa hvilket Tidspunkt der i denne Virksomhed fandtes en Formand, som siden Overtagelsen vedblivende har fungeret som saadan, og hvis Virkefelt alene omfatter Virksomheden i Allegade, og imod hvis Egenskab som Formand ingen Indsigelse er fremsat. Selskabets Hovedplads er Aaboulevarden, og paa Arbejdspladsen her har der i de forløbne Aar vel ikke været nogen Formand, men Forholdet er det, at man gennem en Aarrække har følt Trang til at have en saadan. Tømmerpladsens Udstrækning er 5—6 Tdr. Land. Arbejdsstyrken varierer en Del; den udgør i Sæsontidens ca. 7 Maaneder 25—30 Mand, i Vinteren og Efteraaret et ringere Antal, og udgør i Øjeblikket 10 Mand. Det afgørende for Bedømmelsen af Trangen til en Formand maa imidlertid være det Tidsrum, i hvilket Arbejdsstyrken er paa sit Maksimum. Allerede for adskillige Aar siden søgte man fra Selskabets Side Savnet af en Formand afhjulpet ved forsøgsvis at overdrage Formandsfunktioner til en af de ældste Arbejdere paa Pladsen, men med det Resultat, at vedkommende Arbejder efter et Aars Prøvetid bad sig fritaget herfor under Angivelse af ikke at kunne hævde sig overfor Kammeraterne, hvorefter Ledelsen henvendte sig til en anden af Arbejderne, men ligeledes forgæves. Det er nemlig efter Klagernes Fremstilling vanskeligt indenfor nærværende Branche at finde en til Formand egnet Person, og det er derfor kun naturligt, at der hertil kan hengaa en forholdsvis lang Tid. Det lykkedes imidlertid Selskabet i 1933 at finde en Mand, nemlig Niels Møller Nielsen, som var bosat i Randers, og dèr gennem flere Aar havde været ansat paa en Tømmerplads, og som man fandt egnet, og med hvem man derfor traf Aftale om Overtagelse af Stillingen som Formand og om Udtrædelse af Fagforeningen. Nielsen traadte derefter i Marts 1933 i Arbejde hos Selskabet, og efter en Prøvetid i Marts, i hvilken han arbejdede som ganske almindelig Arbejder for at blive sat ind i Arbejdets Gang, oprettede man under 1. April 1933 en Kontrakt med ham, i hvilken Kontrakt det blandt andet hedder i

§ 1.

«Aktieselskabet antager herved Niels Møller Nielsen som arbejdende Formand paa vore Oplagspladser, hvor han skal lede Arbejdet, paase, at der holdes god Orden og forestaa Ekspeditioner af Kunderne og holde Regnskab med, hvad der udleveredes til disse. Nielsen skal være villig til at deltage i det øvrige paa Pladsen forefaldende Arbejde«.

Kontrakten indeholder derhos blandt andet Bestemmelse om et gensidig Opsigelsesvarsel af 3 Maaneder, en aarlig Lønning af 3000 Kr. og fuld Gage for een Maaned i Sygdomstilfælde.

Der findes — efter Klagernes videre Fremstilling — som knyttet til Virksomheden paa Aaboulevarden tre Funktionærer, af hvilke den ene er Prokurist og i vidt Omfang er paa Rejse, den anden varetager Salg af Bygningsartikler med Undtagelse af Træ og den tredie er ret ung og rent handelsmæssig uddannet, saaledes at ingen af disse tre kan udføre en Formands Funktioner. Det paahviler Formanden at fordele Arbejdet, at forhandle med Kunderne og at paase Ekspeditionen paa Arbejdspladsen besørget i rigtig Stand, og det er efter Virksomhedens Omfang af stor Betydning at have en fuldkommen uafhængig Mand til at lede Arbejdsstyrken. Der vil i en Virksomhed som denne ikke ofte forekomme Spørgsmaal om Afskedigelse af Arbejdere; Antagelse og Afskedigelse foregaar i Almindelighed efter en bestemt Turnus, men overfor en Arbejder, som maatte vise en udisciplinær Optræden, maa Formanden være berettiget til Afskedigelse. Naar der endelig ikke er Spørgsmaal om Føring af noget Regnskab, hænger det naturligt sammen med selve Kontorets Tilstedeværelse paa Aaboulevarden. Under Henvisning til alt forestaaende har Klagerne nedlagt den ovenfor angivne Paastand i Sagen.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at der i det her foreliggende Tilfælde ikke foreligger oplyst Omstændigheder, der for Nielsens Vedkommende godtgør et saadant virkeligt Overordnelsesforhold, som gør det nødvendigt fra Virksomhedens Side at stille Krav om, at Nielsen udtræder af Fagforeningen. Det har under Selskabets hidtidige mangeaarige Drift ikke været nødvendigt at have en Formand paa Arbejdspladsen. Selskabet har som ledende Kraft hidtil anset det tilstrækkeligt at have de tre nævnte Funktionærer, uden at dette Arbejdsforhold ses at have aabenbaret nogen Mangel, og det Nielsen nu paahvilende Arbejde er før hans Tiltrædelse bleven udført som Arbejdsmandsarbejde af et af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer. De Indklagede bestrider derhos, at der skulde være tillagt Nielsen Funktioner, der kendetegner ham som egentlig Formand. Han antager og afskediger ikke Folk og fører intet Regnskab, og han er efter Kontrakten antaget som »arbejdende Formand«, hvilket maa være ensbetydende med, at han vel kaldes Formand, men iøvrigt skal deltage i alt forefaldende Arbejde som almindelig Arbejder, hvilket han ogsaa i væsentlig Omfang har gjort.

Under Henvisning til alt foranstaaende hævder de Indklagede, at der i det her foreliggende Tilfælde kun er Spørgsmaal om højst en betroet Arbejderstilling, men ikke om nogen egentlig Formand i Septemberforligets Forstand, hvorfor det fra Fagforeningens Side maa være berettiget at

modsætte sig Selskabets Krav om Nielsens Udtrædelse af denne Forening.

Som det fremgaar af det ovenfor udviklede, drejer Sagen sig i det foreliggende Tilfælde om en Virksomhed, som har været drevet gennem en Række af Aar uden Brug af nogen Formand, og det drejer sig altsaa om en Forandring af et gennem et længere Tidsrum bestaaende Forhold. Det maa under disse Omstændigheder paahvile Selskabet at paavise afgørende Grunde for Berettigelsen af det nu fremsatte Krav om Oprettelse af en Formandsstilling, ligesom det maa være Selskabets Sag at drage Omsorg for, at den paatænkte Stilling som Formand og dermed altsaa Overordnelsesforholdet overfor Arbejderne — navnlig hvor han i større eller mindre Grad arbejder med som almindelig Arbejder — fremtræder udadtil paa en saadan effektiv og klar Maade, at der ikke er Rum for nogen berettiget Tvivl. Det ses imidlertid i nærværende Tilfælde fra Selskabets Side ikke paa tilstrækkelig overbevisende Maade oplyst, at Virksomhedens Forhold eller en Ændring i disse har givet beføjet Anledning til nu at beskikke en Formand, ligesom det af det oplyste fremgaar blandt andet, at Tilrettelægningen af Arbejdet for den paafølgende Dag planlægges ikke af Nielsen alene, men af denne i Forening med den ovennævnte tredje Funktionær og at Antagelse og Afskedigelse af Arbejdere i alt væsentlig sker efter Samraad med Virksomhedens Leder. Som Sagen herefter i sin Helhed foreligger til Bedømmelse, findes der efter Rettens Opfattelse ikke at være tilvejebragt tilstrækkelig sikre Holdepunkter for at statuere det fornødne Grundlag for Anerkendelse af Nielsen som Formand i Septemberforligets Forstand, og Klagernes Paastand vil derfor ikke kunne tages til Følge, hvorfor de Indklagede ville være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes af hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmands Forbund og dette igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens, bør for Tiltale af Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens paa Foreningens Medlem, A/S Horsens Trælasthandels Vegne, i nærværende Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1884.

Træindustriarbejdere hos A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger i Nakskov.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Januar 1934 i Sag Nr. 1884: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Træindustriarbejderforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og denne igen for A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger i Nakskov.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Træindustriarbejderforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og denne igen for A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger i Nakskov i Anledning af en paastaaet Overtrædelse af Septemberforligets Punkt 5.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Hos A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger i Nakskov er for Tiden i Arbejde fem Mand, der alle er beskæftigede ved Træbearbejdsningsmaskinerne. Af disse Mænd er de fire Mand Medlemmer af Forbundet, medens dette ikke er Tilfældet for den femte Mand, Johannes Nielsens Vedkommende, hvem det fra Selskabets Side er bleven forbudt at være faglig organiseret til Trods for, at der ikke for hans Vedkommende foreligger de fornødne Betingelser for at anerkendes som Formand i September-Forligets Forstand. Det er vel rigtigt, at Nielsen tidligere har været ansat som Formand i A/S Vestlollands Trælastforretning, der paa Grund af Krisetiderne maatte likvidere, hvorefter der fra 1. Januar 1933 ved Sammenslutning med Nakskov Tømmerhandel dannedes et nyt Selskab, det fornævnte A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger, af hvis Direktør han blev taget i Arbejde. Men — hævder Klagerne videre — Nielsens Stilling i det nye Selskab er en ganske anden end i det gamle Selskab. Dettes Virksomhed er ophørt; Nielsen er opsagt til Fratrædelse den 1. April 1933; han er ved Kontrakt af 11. Januar 1933 ansat som »arbejdende Formand« med gensidig Opsigelsesfrist af 1 Maaned for en maanedlig Løn af 250 Kr., der svarer til en Timeløn af 125 Øre pr. Time, altsaa noget under en almindelig Lønarbejders Vederlag; Nielsen er nu beskæftiget Dagen igennem ved Maskinerne og er ikke længere i noget Omfang af Betydning beskæftiget med egentligt Formandsarbejde, hvilket nu varetages af Selskabets Forvalter. Det er vel rigtigt, at der under 21. December 1933 med Nielsen er oprettet ny Kontrakt, der indeholder en lang Række Bestemmelser om de til ham henlagte Funktioner, men dette maa være uden Betydning, dels fordi Kontrakten er oprettet efter nærværende Sags Anlæg, og dels fordi der overhovedet ikke i den nuværende Virksomhed er Plads for de nævnte Funktioner. Forholdet er derfor det, at Nielsen er opsagt som Formand og senere antaget som almindelig Arbejder uden virkelige Arbejdsleder-Funktioner, og Klagerne har herefter nedlagt Paastand om, at det Nielsen meddelte Forbud mod at være faglig organiseret som stridende mod Septemberforligets Punkt 5 kendes ugyldigt.

De Indklagede har nedlagt Paastand om, at Johannes Nielsen anerkendes som Formand i Septemberforligets Forstand, og har til Støtte herfor anbragt følgende. Det tidligere bestaaende A/S Vestlollands Trælastforretning maatte som anført paa Grund af økonomiske Vanskeligheder likvidere pr. 1. Januar 1933, hvorefter nyt Selskab dannedes og nye ledende Kræfter traadte til for at

søge Virksomheden fortsat. Det er altsaa den gamle Virksomhed, som føres videre; det er ogsaa ganske de samme Lokaler og samme Maskiner. Og ligesom det gamle Selskabs Forvalter gik over i den nye Virksomhed i samme Egenskab, saaledes blev ogsaa Nielsen, der i de forløbne 8 Aar havde været i det gamle Selskabs Tjeneste som Formand, antagen af det nye Selskab med Tilkendegivelse af, at han skulde vedblive at være Formand som hidtil, hvorhos der herom oprettedes en midlertidig Kontrakt. Det er rigtigt, at hans Lønning nu er væsentlig lavere, end den hidtil havde været, og at han nu i større Omfang end hidtil tager Del i det rent manuelle Arbejde paa Værkstedet. Men dette er Forhold, som hænger sammen med denne for Virksomheden saa vanskelige Overgangstid, og som alene tilsigter at hjælpe Virksomheden igennem denne Tid. Lønnedsættelse er iøvrigt ogsaa sket for andre Funktionærer, blandt andet i højere Grad for Forvalteren, hvis Løn er nedsat fra over 600 Kr. til 300 Kr., og Nielsen er selv fuldkommen bestemmende over, hvor megen Tid han mener at kunne afse til Arbejde ved Maskinerne overfor de ham som Formand paahvilende Funktioner. Disse varetages alene af Nielsen, og der er ikke i Forholdet mellem denne og Forvalteren sket nogen Forskydning i Arbejdsfordelingen. Der beskæftigedes i det gamle Selskab 6—7 Arbejdere; det nye Selskab har haft en gennemsnitlig Arbejdsstyrke af 4 Arbejdere, en Lærling og en Arbejdsdreng. Det drejer sig altsaa ikke om nogen Forskel af Betydning, hvortil kommer, at der netop nu er Mulighed for forøget Beskæftigelse og dermed for Antagelse af flere Arbejdere, hvilket altsaa samtidig vil forøge Omfanget af Formandens Funktioner. Disse er iøvrigt nu fastslaaet i en den 21. December 1933 oprettet Kontrakt, der vel er oprettet efter nærværende Sags Anlæg, men dog alligevel maa have sin Betydning til Forholdets Bedømmelse som et Udtryk for og Bevis paa, at Ledelsen paa klar og tydelig Maade og under retlig bindende Form har tilkendegivet Nielsen som Formand og tillagt ham de med denne Egenskab forbundne Funktioner.

Efter de under Sagen foreliggende Oplysninger maa det antages at dreje sig om en Virksomhed, som efter sket Likvidation er søgt ført umiddelbart videre under nye retlige Former, men iøvrigt i alt væsentligt uforandret Skikkelse. Det fremgaar dernæst af Sagen, at Johannes Nielsen under den hidtidige Virksomhed gennem et Tidsrum af otte Aar ubestridt har beklædt en Stilling som Formand i Septemberforligets Forstand, og at det nye Selskabs Ledelse har ønsket som hidtil at knytte Nielsen til Virksomheden i samme Egenskab. Selv om nu Forholdet maatte have været det, at de Vanskeligheder, som Virksomheden ganske naturligt maatte møde i dens første Aar efter Rekonstruktionen, i paaviselig Grad har indskrænket Omfanget af de med Formandsstillingen forbundne Funktioner, maa Retten nære Betænkelighed ved alene paa Grundlag af det første Aars Erfaringer at statuere, at hans Arbejdsstilling indenfor Virksomheden er bleven forrykket paa en saadan væsentlig Maade, at hans hidtil gennem en Aarrække ubestridte Egenskab af Formand i September-Forligets Forstand skulde være gaaet tabt. Han vil derfor ogsaa fortsat være at anse som saadan, hvorfor Klagernes Paastand ikke vil kunne tages til Følge, og de Indklagede vil saaledes være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og denne igen for A/S Vestlollands forenede Trælastforretninger i Nakskov, bør for Tiltale af Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Træindustriarbejderforbundet i Danmark i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1893.

Kvindelige Arbejdere hos A/S Glud & Marstrands Fabrikker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 23. Januar 1934 i Sag Nr. 1893: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, for Blikvarefabrikantforeningen og A/S Glud & Marstrands Fabrikker mod De samvirkende Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund og Forbundet igen for dets københavnske Afdeling 5 samt 65 derunder hørende Arbejdersker.

A/S Glud & Marstrands Fabriker indførte kort efter Nytaar 1934 et ændret Kontrolsystem for de i Emailleafdelingen beskæftigede kvindelige Arbejdere (Opslaaere). Ændringen, der var nødvendiggjort ved en forandret Fremgangsmaade med Hensyn til Tørringen af Emaillevarerne, bestaar i det væsentlige i, at Opslaaeren i Stedet for som hidtil at sætte et Mærke med Kridt ved de af hende behandlede Varer skal afrive og vedlægge en Kontrolseddel, der udfyldes af en Hjælpepige. Efter Arbejderskernes Mening vilde dette System forringe deres Akkordfortjeneste, og de henvendte sig derfor d. 10. Januar om Morgenen ved en Repræsentation til Selskabets Direktør Rasmussen og krævede Erstatning for Tabet. Denne Henvendelse blev afvist af Direktøren — efter hvad der fra Arbejderskernes Side paastaas paa en hoven og udæskende Maade — og Arbejdet blev derefter Klokken 9 samme Dags Formiddag nedlagt af det paa den Tid arbejdende Hold, ligesom det Hold, der skulde møde om Eftermiddagen, ikke gik i Arbejde.

Strejken omfatter 65 Arbejdersker, alle Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbunds københavnske Afdeling 5.

Efter at det forgæves har været forsøgt at faa Arbejdet genoptaget, idet man fra Arbejdsgiverside lovede, saasnart dette var sket, at lade afholde Mæglingsmøde samme Dag, har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, for Blikvarefabrikantforeningen og A/S Glud & Marstrands Fabrikker under denne Sag

indklaget De samvirkende Fagforbund for Kvindeligt Arbejderforbund og Forbundet igen for dets københavnske Afdeling 5 samt 65 derunder hørende Arbejdersker. Klagernes Paastand gaar ud paa, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig som stridende mod Septemberforligets Punkt 2 og 4, mod Reglerne for Behandling af faglig Strid samt imod Loven af 31. Januar 1933 § 2, og at der ikendes Forbundet og dettes københavnske Afdeling 5, subsidiært denne sidste paa de enkelte i Strejken deltagende kvindelige Arbejderes Vegne en meget alvorlig Bod.

Fra de Indklagedes Side bestrides det ikke, at Arbejdsstandsningen i og for sig har været ulovlig, men det gøres gældende, at der foreligger saa mange undskyldende Omstændigheder, at de strejkende Arbejdersker bør fritages for Bod i Henhold til § 5 A. 2 i Loven om Den faste Voldgiftsret, samt at der i alt Fald ikke kan være Spørgsmaal om noget Medansvar for de indklagede Organisationer. Der nedlægges derfor Paastand om Frifindelse.

Med Hensyn til Bedømmelsen af Ansvaret for de strejkende fremhæver de Indklagede for det første, at det ny Kontrolsystem maa antages at ville forringe Arbejderskernes Akkordfortjeneste og saaledes er i Strid med de Forudsætninger, hvorunder Akkorderne er fastsat. Det har derfor været et Overgreb fra Virksomhedens Side at indføre dette System uden Forhandling, og det er forstaaeligt, at Arbejderskerne har reageret herimod. Hertil kommer, at Direktør Rasmussen ikke alene ved denne Lejlighed, men ved en Række tidligere Lejligheder er optraadt paa en grov og ubehersket Maade overfor de kvindelige Arbejdere. Ved den her omhandlede Lejlighed skal Direktøren saaledes efter den forannævnte Afvisning af enhver Forhandling dels have jaget de kvindelige Arbejdere ud af Fabrikkens Spisestue, dels have givet Portneren Ordre til at forbyde dem Adgang til Fabriken næste Morgen.

Fra Klagernes Side anføres det heroverfor, at Indførelsen af et nyt Kontrolsystem falder ind under den Arbejdsgiveren tilkommende Ret til at lede og fordele Arbejdet, og at det her indførte System ikke vil forringe Akkordfortjenesten. Under alle Omstændigheder maatte det da være Arbejdernes Sag at forlange dette Spørgsmaal behandlet ad sædvanlig faglig Vej. Hvad Direktør Rasmussen angaar, har han i 37 Aar været Arbejdsleder paa Fabriken, hvad der maa være et Tegn paa, at han forstaar at omgaas sine Arbejdere, og det bestrides, at hans Optræden i denne Sag skulde afgive nogen Undskyldning for den ulovlige Strejke.

Med Hensyn til Bodens Størrelse anfører Klagerne, at den ulovlige Standsning foraarsager et stort og daglig voksende Tab. Strejken har nødsaget Fabriken til at hjemsende et Antal mandlige Arbejdere, der overstiger Antallet af strejkende, og hvis Standsningen vedvarer, vil Antallet stige yderligere.

Med Hensyn til Organisationens Medansvar hævder Klagerne, at saavel Forbundet som Afdelingen har udvist en utilladelig Passivitet og ikke gjort noget energist Forsøg paa at faa Arbejdet genoptaget.

Det er ikke for Retten godtgjort, at det indførte nye Kontrolsystem skulde bevirke en Forringelse af Arbejdsfortjenesten, og det vil derfor ikke kunne statueres, at Fabriken skulde være uberettiget til at indføre det uden Forhandling med Arbejderne. Noget andet er, at det havde været rimeligt og mere hensynsfuldt, om han forinden havde talt med Arbejderskernes Tillidsmand om Gennemførelsen af denne Foranstaltning, der til at begynde med ikke synes at have virket helt, som den skulde, ligesom Retten maa gaa ud fra, at en mere forstaaende og imødekommende Holdning overfor Arbejderskernes Henvendelse muligvis kunde have haft Indvirkning paa Sagens videre Forløb. Det her anførte findes imidlertid ikke at kunne fritage de strejkende for Bodansvar i Anledning af den ulovlige Arbejdsstandsning. Hvad Organisationerne angaar, har disse intet Ansvar for selve Arbejdsnedlæggelsen. Derimod maa Retten efter de derom foreliggende Oplysninger skønne, at i alt Fald Afdelingen i de nærmeste Dage efter Arbejdsnedlæggelsen har ladet det mangle paa behørig Energi for at faa Arbejdet genoptaget, og den findes derved at have paadraget sig et Medansvar.

Efter Proceduren i Sagen den 19. Januar d. A. blev der af Retten afsagt en foreløbig Kendelse, gaaende ud paa, at Arbejdsstandsningen havde været ulovlig, og at Arbejdet skulde genoptages snarest muligt (den følgende Dags Eftermiddag). Dette Paalæg blev ikke efterkommet, men Arbejdet blev først genoptaget Tirsdag den 23. Januar om Morgenen.

Idet dette Forhold, der er uddybet under Sagen ved dens fornyede Foretagelse den 23. Januar, maa anses for en skærpende Omstændighed, vil der være at paalægge Kvindeligt Arbejderforbunds københavnske Afdeling 5 solidarisk med de 65 i Strejken deltagende Arbejdersker som nedenfor nærmere angivet en Bod, der bestemmes til 3250 Kroner.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning kendes ulovlig.

I Bod til Klagerne betaler Kvindeligt Arbejderforbunds københavnske Afdeling 5 solidarisk med de i Arbejdsstandsningen deltagende 65 kvindelige Arbejdere, hvis Navne er anført paa en af Klagerne under Sagen fremlagt Fortegnelse, 3250 Kr., dog saaledes at Ansvaret for hver enkelt Arbejderske begrænses til 50 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 19 * KØBENHAVN DEN 15. APRIL 1934 * 30. AARGANG

Til de fagorganiserede Arbejdere!

I den alvorlige Arbejdssituation, som er skabt ved, at Søens Arbejdere er gaaet ud i en ulovlig Strejke, føler De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg det som sin Pligt at fremsætte følgende Udtalelse:

Alle Arbejdere har selvfølgelig Sympathi med Sømænd og Søfyrbødere saavel som med andre, der har daarlige Arbejdsvilkaar, men Muligheden for at forbedre disse Vilkaar findes kun i et maalbevidst Organisationsarbejde i fælles Samvirke.

Danske Arbejdere har i de senere Aar ved deres ubrødelige Sammenhold trods heftige Angreb fra Arbejdsgivernes Side, trods Krise, Arbejdsløshed og kommunistisk Provokation, afvist den Nedskæring i Løn- og Arbejdsvilkaar, som var Arbejdsgivernes Maal.

Den Bedring i Beskæftigelsesforholdene, der nu har vist sig, bør ikke gennem ulovlige Konflikter ødelægges til Skade for Arbejderne og Samfundet som Helhed, og det maa være indlysende, at den Forvirring og Ødelæggelse, der nu søges fremkaldt, kun kan være til Gavn for de reaktionære Kræfter, som det netop nu maa være Opgaven at holde nede.

Endnu er det Tid at afværge Ulykkerne, og derfor har vi, som ansvarlig Ledelse for den faglige Centralorganisation, følt os forpligtet til aabent at sige, hvorledes vi bedømmer den etablerede Kamp og dens Udsigter.

Der kan ikke blive ydet Støtte fra vore Medlemmer eller deres Organisationer til Gennemførelse af en ulovlig Kamp, men vi lover, at den Bistand, som Søens Arbejdere har Brug for til Forbedring af deres Arbejdsvilkaar, vil vi altid være parate til at yde dem saavel som andre Organisationer, der træder i Samarbejde med os.

Vi siger til de danske fagorganiserede Arbejdere:

Stands Ulovlighederne. Deltag ikke i Terror og Voldshandlinger. Træd over paa Lovens og Samarbejdets Grund og lad Provokatørerne alene lide Nederlaget.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark:

Alvilda Andersen.		*Fr. Andersen.*
Josef Andersson.	*Chr. Brun.*	*Ernst Carlsen.*
Hans Jacobsen.	*Ejner Jensen.*	*Chr. Jensen.*
Knud V. Jensen.	*Vald. Jensen.*	*Johs. Kjærbøl.*
Arn. Nielsen.	*Chr. Nielsen.*	*Axel Olsen.*
Charles Petersen.	*Martin Petersen.*	*Vilh. Nygaard.*

Majopraab 1934
fra den internationale faglige Central.

Til Arbejderne i alle Lande!

Den 1ste Maj, der fejres som Naturens sejrrige Opvaagnen og som en Fornyelse af alle Kræfter, og som derfor ogsaa skulde være en Haabets og Glædens Dag for hele Menneskeheden, er desværre i Aar en Lidelsernes og Fortvivlelsens Dag.

Gennem mere end 4 Aar har det arbejdende Folk i alle Lande lidt under Krisens ubarmhjertige Byrde. Haands- og Aandsarbejdere, Funktionærer, Bønder, Haandværkere, Forretningsfolk og Industriens Udøvere rammes alle mere eller mindre haardt af Krisen. Alle spørger, hvad det skal føre til, alle frygter den nærmeste Fremtid. Overalt, hvorhen Blikket vender sig, kæmper Menneskeheden paa Afgrundens Rand, som Kapitalismen har ført den henimod. Ved Siden af den uoverskuelige Hær af Arbejdsløse, som tvivler om nogensinde igen at kunne tilvejebringe

det, der er Haandens og Hjernens sande Bestemmelse, lever de Arbejdermasser, der endnu er i Arbejde, i vedvarende Angst for Nedsættelse af deres Lønninger og for den lurende Arbejdsløshed. Overalt fører Ofrene for det økonomiske Kaos og den kapitalistiske Vanrøgt en bitter Kamp mod de sidste Nydere og Udbyttere af den nuværende Samfundsordning, mod det øverste Lag af den monopoliserede Finans-, Bank- og Industriverden.

Med denne mørke og ængstende Virkelighed for Øje fejrer Verdens Arbejdere i Aar Majfesten for Arbejde, Frihed og Fred. Skyggen af den sidste Tids sørgelige Nederlag fordunkler Horisonten og forjager enhver Tanke om Glæde af vore Hjerter. Vi mindes her først og fremmest de heltemodige Kæmpere, der er faldne i Østrig, Tyskland og andre Lande under det dobbelte Slag af Kapitalismen og dens Aflægger, den fascistiske Reaktion. Dog glemmer vi ikke, at intet Nederlag kan ryste Troen paa vort Ideal om Retfærdighed, Frihed og Fred. De organiserede Arbejdere har altid været Forpost i Kampen og vil ogsaa være det i Fremtiden. De, der er blevet tilbage, fortsætter talrigere i Dag end i Gaar Kampen med større Overbevisning, større Energi og Beslutsomhed. Opsætsighedens Aand mod det kapitalistiske Herredømme griber stadigt større Kredse af Befolkningen, som med voksende Utaalmodighed kræver en bedre Samfundsordning, hvis Grundlag maa være Arbejde, Retskaffenhed, Frihed og Fred. Forposten af de skabende Mennesker, der udfører deres historiske Mission til Forsvar for Samfundets Frihed og Ret, maa lade den Opsætsighedens Aand, der overalt kommer til Syne, blive aktiv, maa sammenføje al denne Energi og føre den mod Virkeliggørelsen af de fælles befriende Maal.

Symbolet, som vi fejrer paa denne 1ste Majdag — **Arbejde og Fred** — bliver mere end nogensinde det eneste sikre Grundlag for Menneskehedens Vel.

Vi forkaster Fascismens smagløse Vranglære, der imødekommer Menneskehedens Frihed og Ret til Forsvar mod Kapitalismens Udbytning og Herredømme ved et endnu mere skæbnesvangert Despoti, og som vil træde alt det under Fødder, der giver Menneskelivet dets Værdi og dets moralske Værdighed.

Midt i denne Storm, fremkaldt gennem en vaklende Kapitalisme og dennes Følgesvend: Fascismen, maa Arbejderne Verden over staa sammen og forene alle deres Kræfter for i denne afgørende Kamp at forsvare deres Frihed og Ret mod despotisk Herredømme i alle dets Arter og Former. Medens Arbejderne Verden over bekender sig til Freden, Friheden og Demokratiet, tænker de i Solidaritetens og Sympatiens Aand paa de tyske, østrigske og italienske Arbejdere, paa alle dem, der smægter under Fascismens Aag og med Magt er klemt inde i Organisationer, der er en Udfordring til den menneskelige Værdighed. De tænker paa alle de, der lider i Stilhed, og hvis Tanker og Bevidsthed om at leve som frie Mennesker trædes under Fødder.

Arbejdere i hele Verden! Op til Demonstration d. 1. Maj. Bevidn ikke alene ved vældige Manifestationer jeres Troskab mod Demokratiet, Friheden og Freden, men fordobbel ogsaa jeres Kraft mod alle den sociale Reaktions Former.

Kald til Samling alle Kræfter og alle de, der er besjælet af god Villie, og som stræber efter et bedre og lykkeligere Liv gennem en dybtgaaende Fornyelse af Samfundsordningen.

Giv det almindelige Angreb Udløsning, der sejrrigt vil føre os til alle arbejdende Menneskers Befrielse.

BESTYRELSEN
for Den internationale faglige Central.

Kongres i D. U. I. og D. s. U.

Den socialdemokratiske Børne- og Ungdomsbevægelse afholdt i Paaskedagene Kongres i Folkets Hus, Enghavevej, København.

D. U. I.s Kongres.

Skærtorsdag og Langfredag afholdt De Unges Idræt sin første Kongres efter at det nære Samarbejde med D. s. U. er vedtaget, og Kongressen gav klart og tydeligt Udtryk for den Betydning, Samarbejdet mellem Partiets Børne- og Ungdomsbevægelse har haft.

Kongressen talte 159 Delegerede fra hele Landet, — med Hovedbestyrelse og Gæster var Deltagerantallet over 200.

Samarbejdet med den øvrige Arbejderbevægelse fik sit Udtryk ved de fremmødte Repræsentanter for D. s. F., Socialdemokratisk Forbund, Oplysningsforbundet, Kooperativt Fællesforbund, Arbejdernes Fællesorganisation og Oplysningsudvalget i København samt »Social-Demokraten«s Kontrolkomité.

Udlandet var repræsenteret ved Sekretæren for Ungdomsinternationalen Erich Ollenhauer og Lederen af den hollandske socialdemokratiske Børne- og Ungdomsbevægelse Klaas Toornstra.

Kongressens Aabning og Konstituering.

Fællesformanden H. C. Hansen aabnede Kongressen og efter at have budt de tilstedeværende velkommen, fik Gæsterne Ordet og hilste Kongressen.

Erich Ollenhauer, der nu opholder sig i Prag, udtalte bl. a.:

— Det socialdemokratiske Børne- og Ungdomsarbejde skal være i den intimeste Føling med hinanden, og i Danmark er I her inde paa et godt Spor. I hele vort Arbejde skal vi lægge an paa at skabe det stærke, det frie Menneske. Og her er det nødvendigt at arbejde ogsaa med Børnene. Der er dem, der mener, at Tiden er en saadan med de vældige politiske Brydninger, at vi ikke har Tid til at arbejde med Børnene. Det er forkert. Børnene er den kommende Slægt. Nazisme og Fascisme arbejder for at erobre denne Slægt. Det maa ikke ske. Og jeg tror ikke paa Nazismen som Epoke, men som Episode. Og i den Aand skal vort Arbejde gaa. Vi skal arbejde i Dagens Kampe, men ogsaa paa det lange Sigt. Her i Danmark har I Friheden til at arbejde. Brug den til det store Arbejde for det frie, det socialistiske Menneske.

De danske Gæster understregede i deres korte Taler, at hele den danske Arbejderklasse har Interesse i det Arbejde, der finder Sted i D. U. I., og at dette i glædeligt stigende Grad forstaas af Medlemmer af Parti- og Fagforeninger, saaledes at disse sender Børnene til D. U. I.

Derefter valgtes Vilh. Dupont, Aarhus, Thorning, Fredericia, og Oscar Nielsen, København, til Dirigenter og Formanden fik Ordet til

Beretningen.

Han udtalte herunder, at den forløbne Kongresperiode glædeligvis staar i Fremgangens Tegn. Siden sidste Kongres har vi haft en Fremgang paa 23 Afdelinger, og Aarene maa betegnes som en Orienteringsperiode for D. U. I.-Arbejdet.

Tidligere Tiders Arbejdsformer er trængt tilbage til Fordel for nyere Former for Beskæftigelse af Børnene. Det har været vanskelige Aar, fordi man samtidig med Arbejdsomlægningen skulde fremskaffe nye Lederkræfter. Det bør nævnes, at D. U. I. er gaaet frem i en Periode, hvor Arbejdsløsheden har tynget stærkere end tidligere Aar. D. U. I. tæller mange Børn fra arbejdsløse Hjem; det er godt at vide, at man igennem D. U. I. har sikret Børnene fra disse Hjem et Fristed med Beskæftigelse og Fornøjelser, hvor de for en Stund kan glemme det Tryk, der hviler over den Arbejdsløses Hjem, et Tryk, som Børnene ikke kan undgaa at mærke, og som de ogsaa præges af.

Efter at have omtalt Arbejdet for Uddannelse af Ledere, Lokalespørgsmaalet og Ungdomsforbundet sluttede Formanden sin Beretning med en Tak til alle, der havde ydet Indsats i Arbejdet for Børnesagen.

Efter en kort Debat om Beretningen godkendtes den enstemmigt.

Regnskaberne.

forelagdes og godkendtes enstemmigt. Det fremgik af disse, at D. U. I., trods al Sparsommelighed, er meget daarligt økonomisk stillet. Man maa derfor haabe paa fortsat og yderligere Støtte fra Organisationerne og fra Partifæller, der indmelder sig som passive Medlemmer.

Forældrene og D. U. I.

Om dette interessante Emne holdt Ebba Lyngesen et meget sagligt og velunderbygget Foredrag, der gav Anledning til en indgaaende Diskussion.

Valgene.

gav følgende Resultat: H. C. Hansen genvalgt som Fællesformand og Ernst Drosthede som Sekretær. Til Sekretariatet valgtes H. Jacobsen, Edvin Dose, Ove Hasselstrøm og Carlo Hansen. Fællesformanden for København Børge Jacobsen er, som Leder i København, automatisk Medlem. Det var en Nyordning, der gennemførtes paa Kongressen.

Man var nu naaet til Kongressens Afslutning. Efter at Gæsterne havde talt fik Fællesformanden Ordet og takkede alle, idet han manede til Samling og Arbejde for nye Fremskridt. Herefter sang Forsamlingen Internationale og D. U. I.s Kongres sluttede.

D. s. U. Kongres.

1. og 2. Paaskedag afholdt Danmarks socialdemokratiske Ungdom sin Kongres. Baade Sal og Balkon var fyldt til sidste Plads begge Kongresdage.

Aabning og Konstituering.

Fællesformanden H. C. Hansen aabnede Kongressen og bød de ca. 347 Deltagere velkommen.

Foruden de Gæster, der deltog i D. U. I.s Kongres, var fra Udlandet fremmødt Adolf Wallenthein og Joel Ljungquist fra Sveriges socialdemokratiske Ungdomsforbund, og for Indlandet var tillige følgende Grene af Arbejderbevægelsen repræsenteret: Arbejdernes Radioforbund, Landarbejderforbundet i Danmark, Københavns faglige Ungdomsafdelings Sekretariat, socialdemokratiske Studenter og Arbejdernes Idrætsforbund.

Statsminister Stauning holdt fra Aarhus pr. Mikrofon, Kabel og Højtaler Aabningstalen.

Stauning hilste den socialdemokratiske Ungdom og Organisationens Arbejde for gennem et velordnet Oplysningsarbejde at dygtiggøre de unge til Fremtidens Gerning i Organisationsliv og politisk Virksomhed. Det er hverken ved Uniform eller Emblem, og endnu mindre ved Slagsmaal eller Overfald, at politisk Overbevisning erhverves eller fortolkes, sagde Taleren. Det er kun gennem Oplysning, Dygtiggørelse eller praktisk Virksomhed.

Vi kan og vi skal tilbagevise Diktaturet, enten det saa melder sig under sort Hagekors eller rødt Flag. Vi skal forhaabentlig ikke igennem Rædsler og Lidelser, som andre har maattet udstaa.

I sine Slutbemærkninger udtalte Stauning: Jeg hilser vort Partis Ungdom i Haab om, at den vil bygge videre paa det Storværk, som vore Forfædre begyndte for to Menneskealdre siden. Lad Maalet være Arbejderklassens Solidaritet og Enhed i Arbejderbevægelsen.

Efter at en Række af de fremmødte Gæster havde hilst Kongressen valgtes Ernst Larsen, København, J. Grave, Nakskov, og P. Hansen, Slagelse, til Dirigenter, og til Sekretærer valgtes Robert Hule, Sønderborg, Karen Nielsen, Esbjerg, T. Krohn, København, og V. Dahl, Holstebro.

Beretning.

Af Fællesformanden H. C. Hansens Beretning fremgik, at D. s. U. er gaaet stærkere frem, end selv de mest optimistiske havde troet. 122 nye Afdelinger og 7000 nye Medlemmer siden Kongressen for 3 Aar siden. D. s. U. har nu 285 Afdelinger og ca. 21,000 Medlemmer. Paa alle Omraader af Arbejdet er der en tilsvarende Stigning. Mødernes Antal var i 1933 4493 mod 3125 i 1931, Studiekredsene er vokset fra 174 til 236. Lejrturene og Udflugterne fra 2334 til 2928, Sammenkomsterne og Festerne fra 1130 til 1620 og i alt dette er ikke medregnet de mange Særarrangementer, Afdelinger kan have, som Gymnastik, Sport, Syaftener, Musik og lign. Alle disse Tal giver et Billede af, at der er arbejdet overalt og gjort en virkelig Indsats. Tiderne har ikke været de allerbedste. Vel ser det ud som Krisen i den sidste Tid har lettet noget, og her har den socialdemokratiske Regerings Indsats haft sin store Betydning, men Arbejdsløsheden har dog hærget smerteligt haardt blandt Ungdommen.

I Spørgsmaalet om Ungdomsarbejdsløshedens Bekæmpelse har Hovedbestyrelsen sidste Aar rejst Kravet om Foranstaltninger. Det af Socialministeriet nedsatte Ar-

bejdsløshedsraad tog kort efter Problemet op til Behandling og der deltog en Repræsentant fra D. s. U. i disse Forhandlinger. Resultatet blev Forelæggelsen af Lovforslaget om Tilskud i Anledning af Ungdomsarbejdsløsheden, og D. s. U. stillede sig bag dette Forslag.

H. C. Hansen sluttede:

— Vi lever i en bevæget Tid. Her er Brug for en stærk, aktiv, maalbevidst Arbejderungdom. Da vi startede vore store Agitations-Kampagner sidste Aar var det under Parolen: »Marchér med os.« Vor vældige Fremgang viser, at Ungdommen har lyttet til deres Parole. I Tiden, der kommer, maa vi være Avantgarden.

Der blev en lang og livlig Debat om Beretningen. — 21 Talere havde Ordet, deraf 10 Københavnere.

Debatten gav med blændende Klarhed et Billede af det mægtige Arbejde, der gøres af D. s. U.

Under Beretningen, der godkendtes enstemmigt, vedtoges følgende to Resolutioner:

Ungdommen i Arbejde.

Blandt Arbejdsløshedens Tusinder findes et uhyggeligt stort Tal unge under 25 Aar, Statistiken siger ca. 30 Procent, hvilket vil sige, at i Dag er omkring 35,000 unge uden Beskæftigelse. Danmarks socialdemokratiske Ungdoms Kongres vil med al Eftertrykkelighed henlede Offentlighedens Opmærksomhed paa dette katastrofalt høje Tal, der i sin Nøgternhed rummer lige saa mange spildte Livsmuligheder.

D. s. U. rejser med Styrke Kravet om Arbejde til disse Titusinder. Ungdomsarbejdsløsheden medfører ikke blot økonomiske Vanskeligheder for den unge, men det sjælelige Pres er saa voldsomt, at Følgerne kan blive af katastrofal Karakter saavel for den enkelte unge som for Arbejderklassen som Helhed. Springet fra Ungdomsarbejdsløsheden til politisk Desperation er kun kort, men dobbelt farligt for baade de unge og alle øvrige Arbejdere.

Giv Ungdommen Arbejde! D. s. U. understreger Nødvendigheden af, at der skabes Plan i Samfundsøkonomien og at der udarbejdes Planer for en Opbygning, der ogsaa sikrer Ungdommen Arbejde. Vi peger endvidere paa, at en øjeblikkelig Afhjælpning af Arbejdsløsheden maa kunne naas ad følgende Veje:

1. En effektiv Arbejdstidsforkortelse.
2. Forhøjelse af den skolepligtige Alder.
3. Iværksættelse af omfattende offentlige Arbejder.
4. Skabelse af Muligheder for Erhvervelse af Jord til den arbejdsløse Ungdom paa Landet.

Vi opfordrer samtidig socialdemokratiske Organisationer og alle Kommuner til som Hjælpeforanstaltninger at udnytte Loven om Tilskud i Anledning af Ungdomsarbejdsløsheden saa effektivt som muligt, idet vi peger paa den hidtidige alt for ringe Udnyttelse af denne Lov.

Kravet om Arbejde kan dog ikke hæmmes af nok saa nødvendige Hjælpeforanstaltninger. Af Hensyn til vort Land, til den arbejdende Befolkning og til Fremtiden, er det uomgængeligt nødvendigt, at der effektivt sættes ind for at faa Ungdommen i Arbejde. Ungdommen er Landets Fremtid. Hvis Ungdommen af i Dag demoraliseres og sjæleligt gaar til Grunde, bliver Fremtidens Danmark paa sørgelig Vis mærket heraf.

Overfor hele Offentligheden rejser vi derfor vort Krav! Vi paakalder alle alvorligt indstillede Kræfters Medarbejder til Løsningen af den store Opgave:

Ungdommen i Arbejde!

Henvendelse til de faglige Hovedorganisationer.

D. s. U.s 6. Kongres i København henstiller indtrængende til de faglige Hovedorganisationer, at der paany sættes ind for en Løsning af det overmaade betydningsfulde Spørgsmaal om Optagelse af de mange uorganiserede i Fagorganisationerne, idet Kongressen maa anse denne Sags Løsning for at være af den allerstørste Betydning for den danske Arbejderklasses Fremtid.

Regnskaberne.

Forbundets Regnskaber godkendtes uden Diskussion. De viste, at man ikke paa nuværende Tidspunkt kunde gaa til Kontingentnedsættelse.

Vor Stilling i Dag.

H. C. Hansen indledede derefter om »Vor Stilling i Dag«. Han udtalte bl. a.:

— Det politiske Ungdomsarbejde er paa alle Omraader inde i en Brydningsperiode. I Kampen om Ungdommen kan der trækkes to store Skillelinjer op: Demokrati eller Diktatur, Faamandsvælde eller Folkestyre. — Nazisterne og Kommunisterne vil Diktaturet, Konservative Ungdom staar i Dag og prøver at holde et Ben i begge Lejre. Med den frækkeste, den haardeste Demagogi forsøges der fra disse Lejre at skubbe Demokratiet det i Skoene, Verdenskrisen har knust.

Disse Modstandere maa vort Arbejde rettes imod. Vi maa kæmpe Kampen mod Reaktionen, men ikke som en negativ Kamp mod Fascisme, men en positiv Kamp for egne Standpunkter, for Demokratiet.

Til Partiet maa vor Stilling være den, at vi er Ungdomsbevægelsen, og det er Partiet, der giver Parolerne og Retningslinjerne.

Vi har hørt Profeter tale haanligt om det borgerlige Demokrati. Vi maa gøre op med denne Fraseologi. Vor Stilling i Dag maa være skarp og klar: Vi kæmper for Demokratiet. Vi vil have Folkestyret opretholdt. Hvis vi begynder at jonglere, saa mister vi Slagkraften. Lad os ikke for et Slagords Skyld svække vor virkelige Kraft. Vi maa slaa fast, at Kampen for Folkestyret er en effektiv Kamp for Demokratiet.

Vi kender saa udmærket Demokratiets Fejl og Folkestyrets Fejl i Dagen i Dag, og vi forlanger Handling og Indsats. Og naar vi kritiserer Demokrati og Folkestyre, naar vi ikke mener, det er paa Højde med Tiden eller en given Situation, saa gør vi det ikke af Had, men af Kærlighed.

I Tilslutning til Foredraget, der hilstes med minutlangt Bifald, fremlagde H. C. Hansen følgende

Resolution:

D. s. U.s Kongres erklærer paany, hvad Kongressen i Aarhus i 1931 udtalte:

at D. s. U. i Henhold til sit Program er en politisk Oplysningsorganisation, der — staaende helt og fuldt paa det danske Socialdemokratis Program — virker for Arbejderungdommens socialistiske Skoling og dens Dygtiggørelse til aktivt Medarbejde i den samlede Arbejderbevægelse, og

at kun Arbejderbevægelsens Hovedorganisationer

kan træffe Beslutninger om Arbejderbevægelsens Program og Taktik.

Kongressen udtaler samtidig, at det i Dag er Ungdomsbevægelsens vigtigste Opgave at aktivisere de størst mulige Masser af dansk Ungdom til Værn for Folkestyret og det sociale Demokrati og til effektive Erobringer for den danske arbejdende Befolkning. Kongressen opfordrer Ungdommen til at vende skarp Front mod alle folkefjendtlige Bevægelser, der under Maske af social Interesse søger at vildlede Befolkningen og da i særlig Grad Ungdommen, og vi henviser her til de tragiske Begivenheder i Tyskland, Østrig og andre Lande, hvor disse folkefjendtlige Bevægelser har drevet deres Spil, og hvor Arbejderne er blevet berøvet deres Indflydelse paa Statsapparatet.

Kongressen hilser derfor med Tilfredshed de af Ministeriet Stauning fremsatte Lovforslag til Imødegaaelse af de folkefjendtlige Bevægelsers Forsøg paa Opbygningen af en Terrorbevægelse med nazistisk eller fascistisk Betegnelse, og tilsiger samtidig Socialdemokratiet den kraftigste Støtte til Bekæmpelse af disse Retninger.

Kongressen opfordrer Ungdommen til paa skarpest mulige Maade at afvise ethvert Splittelsesforsøg overfor Arbejderbevægelsen, selv om saadanne Forsøg af taktiske Grunde fremtræder under Enhedsfrontens Parole. Dansk Arbejderbevægelse danner i Dag en virkelig Enhedsfront, og med Harme og Foragt vender Kongressen sig imod de kommunistiske Provokatører, der til Trods for Tidernes Alvor søger at mindske den arbejdende Befolknings Slagkraft.

Kongressen udtaler samtidig sin Harme over det Landsting, der i Dag forhindrer saavel virkelig Handling og Aktivitet som politisk Klarhed i vort Land, og vi tilsiger Regeringen vor kraftigste Støtte til Fjernelse af dette Ting. Vi protesterer imod den Forfuskning af Folkestyrets Princip, som Landstinget repræsenterer, idet et Mindretal her behersker det virkelige Folkeflertal i Folketinget. Den socialdemokratiske Ungdom vil staa forrest i Kampen mod den Landstings-Parlamentarisme, der skaber Mistillid til Folkestyrets Idé.

Kongressen hilser med Glæde de af Ministeriet Stauning hidtil fremsatte beskæftigelsesfremmende Forslag og opfordrer Regeringen til yderligere af al Kraft at sætte ind paa disse Felter.

Kongressen kalder al dansk Ungdom til Værn om og til Kamp for Folkets Ret til Arbejde, Brød og Frihed. Vi kalder dansk Ungdom til Kamp mod et System, der har dømt sig selv, det privatkapitalistiske System. Vi kalder dansk Ungdom til Kamp for en socialistisk Omdannelse af Samfundet og dermed ogsaa til Kamp mod den Arbejdsløshed, der rider Arbejderungdommen som en Mare.

Idet Kongressen med Stolthed konstaterer, at 7000 unge Arbejdere er sluttet op i D. s. U.s Rækker i den forløbne Kongresperiode, saaledes at 21,000 unge Arbejdere fra By og Land i Dag er med i D. s. U., retter den en flammende Appel til al tænkende og villende Ungdom om at melde sig til Arbejdet i vor Bevægelse og dermed eftertrykkeligt vise alle folkefjendtlige Bevægelser og disses kommunistiske Hjælpere hjem.

Frem til Kamp for Ungdommens Ret til Arbejde! Frem til Kamp for Udbygningen af Folkestyret til et Handlingens, Arbejdets Demokrati! Frem til Kamp for Socialismen!

Frem for D. s. U.! Frem for Socialdemokratiet!

Det var Tidens brændende Spørgsmaal, der her var berørt, og Debatten blev ogsaa baade livlig og lang. Ved Afstemningen vedtoges Resolutionen med 340 St. mod 7.

Der behandledes herefter en Række forskellige organisatoriske Forslag, hvorefter Kongressen gik over til

Valgene.

Til Fællesformand valgtes H. C. Hansen, til Sekretær Poul Hansen og til Redaktør af »Rød Ungdom« Lars M. Olsen.

Til Sekretariatet valgtes Eigil Holm, Aksel Berg og Hugo Arnskov.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i Odense.

Efter Taler af Gæsterne og en ildfuld Tale af H. C. Hansen afsang Forsamlingen »Internationale« og med 3 drønende »Kampklar« sluttede den for vor Bevægelse saa betydningsfulde Kongres.

Lønbevægelser og Konflikter.

Snedkere i København.

Paa Klage fra Snedkerlaugets Møbelsnedkerafdeling er der d. 28. Marts forhandlet i Arbejdsgiverforeningen, idet det var paastaaet, at Snedkernes og Stolemagernes Fagforening i København havde indblandet sig paa ulovlig Vis i Fastsættelse af Antagelseslønninger.

Paa Mødet enedes man om en Udtalelse, der gaar ud paa, at Lønfastsættelser altid skal ske saaledes som forudsat efter Overenskomstens Paragraf 5.

Tobaksarbejdere hos Firmaet A/S Aage Lichtinger, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. April forhandledes om to af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien fremsendte Klager, nemlig over en af Tobaksarbejderne hos Firmaet A/S Aage Lichtinger i København iværksat uvarslet Arbejdsstandsning i Dagene den 19. og 21. Februar, og over, at Forbundet havde ophævet en gennem Aarene praktiseret Fremgangsmaade ved Tilrettelægningen af Holddriften ved Maskinerne.

Ved Fællesmødet protesterede Forbundet mod den af Sammenslutningen fremførte Klage over, at det skulde have ophævet gammel Praksis ved Tilrettelægningen af Arbejdet ved Holddrift, tværtimod var det Firmaet, der havde ophævet en af et Mæglingsmøde truffet Ordning.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om, at Uoverensstemmelsen henvises til Forhandling mellem Parterne.

Angaaende den uvarslede Arbejdsstandsning indgik Forbundet paa til fuld Afvikling at indbetale Kr. 275,00 til Sammenslutningen.

Arbejdsmænd hos forskellige Murermestre i Helsingør og Fredericia.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 6. April behandledes dels nogle faglige Uoverensstemmelser mellem Dansk Arbejds-

mandsforbund og en Række Murermestre i Helsingør, dels en Klage over, at Centralforeningen nægtede at lade et Spørgsmaal om Ventepenge ved et Jernbetonarbejde i Fredericia, der udføres af Murermester C. Petersen, afgøre ved faglig Voldgift. Mødet endte med følgende Resultat:

1) De omhandlede Stridsspørgsmaal henvises til Afgørelse ved Mægling, eventuelt faglig Voldgift.

2) Vedrørende Spørgsmaalet om Ventepenge i Fredericia forbeholder Arbejdernes Repræsentanter sig deres Stilling.

Snedkere hos Snedkermester Ludvigsen, Nykøbing F.

Ved et Fællesmøde den 5. April behandledes en Uoverensstemmelse mellem Snedkerforbundet i Danmark og Snedkermester Ludvigsen, Nykøbing F., angaaende en Regningsopgørelse for et Opstillingsarbejde med følgende Resultat:

Idet Parterne er enige om, at Lærlinge kun undtagelsesvis og med forud taget Forbehold kan sættes ind i Svendenes Akkord, afgøres de foreliggende Uoverensstemmelser derhen, at Snedkermester Ludvigsen til fuld Afvikling betaler Kr. 225,00.

Stenhuggere hos A/S De forenede Granitbrud.

Ved et Fællesmøde den 4. April behandledes en Uoverensstemmelse paa A/S De forenede Granitbrud.

Man enedes om, at Aktieselskabet til fuld Afgørelse betaler 160 Kr. til Dansk Stenindustriarbejderforbund, idet iøvrigt begge Parter fastholder det af dem under den foreliggende Uoverensstemmelse indtagne Standpunkt og er enige om, at Afgørelsen i den foreliggende Sag ikke skal skabe noget Præcedens i fremtidige Sager.

Overenskomstfornyelse i Handskemagerfaget.

Ved et Fællesmøde i Haandværkerforeningen mellem Repræsentanter for Handskemagerforbundet og for Handskemagerlauget forhandledes under Medvirkning af en Repræsentant for De samvirkende Fagforbund den 7. April om Fornyelse af den mellem Parterne af Forbundet opsagte Overenskomst.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om Grundlaget for Fornyelsen af Overenskomsten, idet en Række Akkordsatser forbedredes, og der fastsattes en Mindsteløn for ugelønnede, mandlige Arbejdere, ligesom Sommerferieparagraffen forbedredes.

Forslaget forelagdes Forbundets Medlemmer til Godkendelse, og ved en foretagen skriftlig Afstemning vedtoges Forslaget.

Lagerarbejdere og Chauffører paa Nykøbing Mors.

Fra Dansk Arbejdsmandsforbund var klaget over, at der blandt andet hos Grosserer Møgelvang i Nykøbing Mors anvendtes uorganiserede Lagerarbejdere og Chauffører, som aflønnedes under Overenskomstens Satser. Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. April. Da der her fra Arbejdsgiverside gjordes gældende, at der kun i ringe Udstrækning var Tale om Lagerarbejde, og at Chaufførernes Lønninger ikke var omfattet af Overenskomsten, sluttede Mødet med, at Forbundet forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Murarbejdsmænd paa Koldinghus.

Paa Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Murarbejdsmænd i Kolding nægtede at paabegynde Arbejde ved Opførelse af Taarnet paa Koldinghus, idet de krævede forud aftalt Betaling for Merarbejde i Forbindelse med Ophejsningen af Sten, afholdtes den 11. April et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Fra Arbejdsgiverside hævdedes, at dette Spørgsmaal allerede var afgjort ved en faglig Voldgift, og at man derfor ikke agtede at forhandle, i hvert Tilfælde ikke forinden Arbejdets Paabegyndelse. Mødet endte derfor resultatløst, idet Arbejdsgiverforeningen formentlig indbringer Klage til Den faste Voldgiftsret.

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 48.

Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Metaltrykkerforbund.

Under 13. Januar 1934 tilstillede Dansk Arbejdsmandsforbund, for Fabriksarbejdernes Forbund, De samvirkende Fagforbund følgende Klage:

Hos A/S Dansk Aluminiums-Industri, Englandsvej, blev for nogen Tid siden antaget en Arbejder til nøjagtigt det samme Arbejde, som vore Medlemmer udfører og til den samme Betaling, som vore Medlemmer oppebærer i H. t. den gældende Akkordpriskurant.

Vedkommende Mand var Medlem af Metaltrykkernes Fagforening, men da Manden henvender sig til sin Fagforening for at melde Overflytning til os, bliver dette ham nægtet, og paa en Henvendelse fra os svarer Metaltrykkernes Formand, at det paagældende Arbejde, Manden er sat til, er decideret Metaltrykkerarbejde, som vore Medlemmer ganske vist ogsaa udfører og altid har udført paa nævnte Virksomhed.

Vi har om Spørgsmaalet haft et Møde med Metaltrykkernes Fagforening, uden at Enighed er opnaaet, idet Metaltrykkerne fastholder deres Nægtelse af at overflytte Manden til os.

Da det paagældende Arbejde altid er udført af Fabriksarbejdere — paa den Fabrik — og efter den Priskurant, vore Medlemmer har oprettet med Firmaet, og det nærmest er en Tilfældighed, at der er antaget en Metaltrykker, ja, Firmaet har vel overhovedet ikke været vidende om, at Manden var Metaltrykker, finder vi det urimeligt af Metaltrykkernes Fagforening at indtage det Standpunkt, ikke at overflytte Manden til os.

I Forbindelse hermed anmodede Dansk Arbejds-

mandsforbund om at faa Sagen forelagt Grænseudvalget til Afgørelse.

Den 13. Februar afholdtes der paa De samv. Fagforbunds Kontor et Møde under Forsæde af De samv. Fagforbunds Næstformand, Chr. Jensen, hvor Spørgsmaalet blev behandlet, uden at der opnaaedes Enighed mellem Parterne. Sagen blev derefter henvist til Grænseudvalget, der afholdt Møde den 9. Marts.

Foruden Grænseudvalgets Medlemmer deltog for Klagerne, Dansk Arbejdsmandsforbund, Forretningsfører Sophus Mortensen, Forretningsfører C. Gram og Tillidsmanden for Arbejdsmændene hos A/S Dansk Aluminiums-Industri, Jens Carlsen. For de Indklagede, Dansk Metaltrykkerforbund, mødte Forretningsfører H. Bjerring samt d'Herrer Carl Hansen, Carl Madsen, J. Bjerring og M. Rasmussen.

Klagerne gav en Sagsfremstilling i Overensstemmelse med ovenfor citerede skriftlige Klage, overfor hvilken de Indklagede hævdede, at alle Arbejdere, der er beskæftigede ved Metaltrykning, selv om de først lærer Faget, naar de er blevet voksne, bør være Medlemmer af Dansk Metaltrykkerforbund. I hvert Fald burde det være saaledes, at de, der arbejder med Haandstaal, blev Medlemmer af nævnte Forbund. Det oplystes, at hvis alle Arbejdsmænd, der er beskæftigede ved Faget, skulde overflyttes til Metaltrykkerforbundet, drejede det sig om ca. 40 Mand; saafremt kun dem, der er beskæftigede med Haandstaal, skulde overflyttes, vilde det dreje sig om ca. 10 Mand.

Det blev endvidere gjort gældende, at Dansk Metaltrykkerforbund altid havde været i Stand til at hævde en relativ god Lønstandard, men at de Forhold, der havde udviklet sig hos A/S Dansk Aluminiums-Industri, havde medført bl. a., at Firmaet Fogh & Mørup havde antaget Arbejdsmænd til 105 Øre i Timen, medens et Medlem af Metaltrykkerforbundet oppebar 180 Øre.

Det oplystes ligeledes, at foruden den i Dansk Arbejdsmandsforbunds skriftlige Klage nævnte Metaltrykker, som er nægtet Overflytning til Dansk Arbejdsmandsforbund, er yderligere antaget et Medlem af Metaltrykkerforbundet, der ogsaa er nægtet Overflytning, ligesom en tidligere antaget Metaltrykker, der er blevet overflyttet til Dansk Arbejdsmandsforbund, kræves tilbagemeldt Metaltrykkerforbundet, da dette paastaar, at hans Overflytning har fundet Sted, fordi vedkommende ikke har afgivet rigtige Oplysninger.

Endelig henviser Metaltrykkerforbundet til Grænsekendelse Nr. 3, hvorunder Metaltrykkerforbundet krævede de ved Metaltrykning beskæftigede Arbejdsmænd overflyttet til sig.

Begge Parters Repræsentanter erklærede at ville bøje sig for Grænseudvalgets Afgørelse.

Det er Grænseudvalgets Opfattelse, at den paaberaabte Kendelse i Grænsesag Nr. 3 ikke kan lægges til Grund ved Afgørelsen af nærværende Sag. Det er en Kendsgerning, at der i A/S Dansk Aluminiums-Industri er skabt en vis Kotume for, at ufaglærte til en vis Grad oplæres til Udførelse af Metaltrykning, og at Metaltrykkerforbundet har affundet sig med, at de paagældende var Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbunds Fabriksarbejder-Afdeling. Endvidere har Fabriksarbejdernes Forbund været i Stand til at oparbejde Timelønninger og Akkordfortjenester, der ligger betydeligt over, hvad der sædvanemæssigt betales Fabriksarbejdere, og det er fastslaaet, at Dansk Metaltrykkerforbund ikke tidligere har haft Medlemmer beskæftigede paa denne Virksomhed.

Til Gengæld tør Grænseudvalget ikke helt forkaste Metaltrykkerforbundets Paastand om, at Virksomheden bevidst har antaget faglærte Metaltrykkere, da det drejer sig om andet Arbejde end det, som de ufaglærte Metaltrykkere hidtil har udført.

Det maa endvidere forekomme urimeligt, saa længe der bestaar en Organisation for Metaltrykkere, at Medlemmer af denne skal overflyttes til Dansk Arbejdsmandsforbund, naar de dog er beskæftigede indenfor det Fagomraade, som Organisationen omfatter. I nærværende Tilfælde udfører de 3 omhandlede Arbejdere samme Arbejde, som Metaltrykkerforbundets Medlemmer udfører i andre Virksomheder.

Kendelse.

Grænseudvalget maa herefter afgøre Striden saaledes, at de af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer, der hidtil har været beskæftigede som Metaltrykkere hos A/S Dansk Aluminiums-Industri, forbliver i Dansk Arbejdsmandsforbund, medens de 2 Metaltrykkere, som Metaltrykkerforbundet har nægtet Overflytning, forbliver i Dansk Metaltrykkerforbund, ligesom den ved en Fejltagelse til Dansk Arbejdsmandsforbund overflyttede Metaltrykker tilbageføres til Dansk Metaltrykkerforbund.

Verdenshandelen i 1933.

Folkeforbundets økonomiske Afdeling har foretaget en Undersøgelse af Verdenshandelen i 1933, dels med Hensyn til Varemængder, dels med Hensyn til Priser.

I Forhold til 1929 beregnes Varemængden at være faldet ca. 30. pCt., hvilket synes Sekretariatet saa meget alvorligere, som dette Fald ikke blot er større end under tidligere Kriser, men finder Sted samtidig med usædvanlig lave Priser, hvilket plejer at have en kvantitativ Stigning til Følge.

Prisfaldet anslaas, paa Basis af Guldet, til 50 pCt., mens det sammenlignet med Pundet kun er 30 pCt.

Hvis man sammenligner Handelen for de vigtigste Lande paa Basis af Guldet, viser de fleste endnu kun 35 pCt. af den Handel, de havde i 1929, de Forenede Stater endogsaa kun 25 pCt. Maalt med de forskellige Landes Papirpenge, bliver Resultatet naturligvis gunstigere; de Landes Handel, der har forladt Guldet, er faldet mindst.

Noget virkeligt Tegn paa en Bedring synes den økonomiske Afdeling ikke at finde. Det bedste, der kan siges, er, at Verdenshandelens Værdi i 1933

ikke er faldet saa meget, som den faldt de foregaaende Aar; men dog er den faldet undtagen i en enkelt Maaned. Paa den anden Side kan man for første Gang siden 1929 konstatere den Sæsonbevægelse, som tidligere var typisk. Dette forklarer Opgangen i de sidste Maaneder af forrige Aar og gør det sandsynligt, at Tallene for Januar og Februar 1934 vil vise Svind. Man vil maaske nu genfinde Verdenshandelens regelmæssige sæsonmæssige Pulsslag, men paa et lavt Niveau.

Værst er det gaaet ud over Færdigvarerne, mindst over Raamaterialer og Levnedsmidler. De mest betydningsfulde Tegn paa en Genoptagelse af Vareudveksling viser de Lande, hvis Vareomsætning kompletterer hinanden, saaledes Handelen mellem England og dets Dominions.

Om Udsigterne for Prisbevægelsen vover Sekretariatet ikke at udtale sig; Guldpriserne synes snarest at tendere nedad, men der er ingen Tendens til Stigning for Priserne i Papirpenge.

For enkelte Varers Vedkommende er der nogen Forøgelse, saaledes er Indførslen til England af Staal i 1933 steget med 50 pCt. sammenlignet med 1932, af Træ med 33 pCt., af Bomuld med 12 pCt. og af Uld med 4 pCt. Men da Udførslen af Færdigvarer kun er steget med 3 pCt., synes det meste af Produktionsforøgelsen at være absorberet af Hjemmemarkedet.

Heraf og af en Genoptagelse af den økonomiske Virksomhed i visse Lande, som ogsaa har givet sig Udtryk i en Formindskelse af Arbejdsløsheden, mener Sekretariatet at kunne slutte, at det private Initiativ, undertiden støttet af Regeringerne, er i Færd med at reorganisere Industrien med Henblik paa en ny Ekspansion. Men denne Bevægelse er i Slutningen af 1933 og Begyndelsen af indeværende Aar blevet usikker og uregelmæssig, hvilket forklares ved de ustabile politiske Forhold. Og da den delvise Genoplivelse i Indlandet ikke har været ledsaget af Genoptagelse af Vareudvekslingen med Udlandet, er Sekretariatet ikke utilbøjeligt til at tro, at det første netop skyldes Indskrænkningen af Verdenshandelen.

Under Hensyn til de ustabile Valutakurser, de store Guldreservers Bevægelser og Restriktionerne for Valuta og Vareudveksling kommer Sekretariatet derfor til den Slutning, at man ikke foreløbig kan regne med en virkelig Genoplivelse af Verdenshandelen.

Nyt fra Udlandet.

Sammenslutningen af Bygnings- og Træarbejdernes internationale Fagsekretariater er nu en Kendsgerning. Efter at der paa et den 16. Decbr. 1933 i Paris afholdt fælles Bestyrelsesmøde for de to Internationaler var opnaaet Enighed om et Forslag vedrørende Sammenslutningen, har der fundet Afstemning Sted blandt de tilsluttede Forbund, hvorved der i begge Organisationer opnaaedes Flertal for Forslaget. Den 24. Marts blev Sammenslutningen derefter fuldbyrdet. Den nye internationale Organisation, hvis Navn er International Bygnings- og Træarbejder-Union, har Sæde i Amsterdam. International Sekretær er I. W. van Achterbergh fra Bygningsarbejderforbundet i Holland.

Internationalt Handels- og Kontormedhjælperforbunds Bestyrelse var den 21.—23. Marts samlet til Møde i Paris. Til Internationalens Generalsekretær i Stedet for afdøde G. J. A. Smit valgtes den hidtidige Hjælpesekretær W. G. Spiekman. Dette Valg skal dog godkendes af den næste internationale Kongres, der afholdes den 12. og 13. Juli 1934 i Bryssel.

Det faglige Centralforbund i Finland har fremsendt Beretning for 1933. Antallet af tilsluttede Forbund er fremdeles 15, det samlede Medlemstal er derimod sunket lidt i Aarets Løb og udgjorde ved Aarets Udgang 18,058. I 29 Byer findes faglige Fællesorganisationer. Grundet paa Erhvervslivets og Industriens noget forbedrede Stilling kunde der i 1933 noteres et større Antal Lønbevægelser end i det foregaaende Aar. Det har dog ikke i noget større Omfang været muligt at forbedre Lønningerne, som ifølge Beretningen er lige saa usle som i de foregaaende Aar. Som Eksempel anføres, at Skovarbejdernes Lønninger udgør 8—10 finske Mark pr. Dag. Disse lave Lønninger har tvungen rundt 50,000 Arbejdere til at søge Fattighjælp. Alle Henvendelser til Regering og Rigsdag har været frugtesløse, omend Rigsdagen har godkendt en Udtalelse om Nødvendigheden af højere Lønninger.

Der er i Aarets Løb gennemført et omfattende Oplysnings- og Agitationsarbejde, og naar dette ikke har sat Spor i Medlemstallet er Grunden den, at de reaktionære Arbejdsgivere i stor Udstrækning forfølger og afskediger de fagorganiserede Arbejdere. Dette er navnlig Tilfældet indenfor Papir- og Trævareindustrien.

Arbejdsløsheden er aftaget i 1933. Den 1. Januar 1933 fandtes 87,857 indtegnede arbejdsløse, den 1. Januar 1933 var Tallet sunken til 76,862 og ved Aarets Udgang til 41,026. Beretningen udtaler til Slut Haabet om, at Bedringen i Landets økonomiske Forhold ogsaa vil give Fagbevægelsen lysere Kaar at arbejde under.

Landsorganisationen i Sverige. Med Undtagelse af Aaret 1921 har den svenske Landsorganisations Medlemstal lige siden 1911 været i stadig Vækst. Det har ikke været nogen ringe Stigning, der har kunnet noteres i denne Periode. Ved Udgangen af 1911 talte de under Landsorganisationen hørende Forbund ialt 79,900 Medlemmer, 10 Aar senere var Medlemstallet steget til 252,000. Derefter fulgte en voldsom Opgangsperiode, og i Slutningen af 1932 var Medlemstallet steget til 638,500. I Tiaarsperioden 1922—1932 steg Medlemsantallet med 117 pCt. Tildels skyldtes denne kraftige Fremgang den Omstændighed, at hidtil udenforstaaende Forbund sluttede op i Landsorganisationens Rækker. Saaledes omfattede Landsorganisationen ved Udgangen af 1933 41 Forbund, mens den 10 Aar tidligere kun havde 33 Forbund.

I Tiaaret 1922—1932 er Antallet kvindelige Medlemmer steget med 64,300 eller 240 pCt., Antallet mandlige Medlemmer med 279,700 eller 105 pCt.

I 1933 er der indtraadt en Forandring i denne Udvikling, idet Landsorganisationens Medlemstal i dette Aar er sunken fra 638,500 til 633,300, d.v.s. med 5,200 eller 0,82 pCt. Denne Medlemsnedgang fordeler sig paa 23 Forbund og har kraftigst ramt Søfolkenes Forbund, hvis Medlemstab udgør 3,281. 18 Forbund melder om Medlemstilvækst. Det største Forbund er Metalarbejderforbundet med 101,022 Medlemmer, det mindste Bødkerforbundet med 190 Medlemmer.

I Aarets Løb er Hatte- og Buntmagerforbundet sluttet sammen med Beklædningsarbejderforbundet, mens Sindssygeplejerpersonalets Forbund med 2500 Medlemmer har indmeldt sig, saaledes at Antallet tilsluttede Forbund fremdeles er 41.

Den syndikalistiske Centralorganisation (S.A.C.) i Sverige har ligeledes offentliggjort sin Medlemsstatistik for 1933. Heraf fremgaar, at Medlemstallet i de syndikalistiske Fagforeninger i 1933 er steget med 2,565 eller fra 34,018 til 36,583 og Antallet lokale Fællesorganisationer fra 623 til 690.

Den 17. internationale Arbejdskonference i Genève 1933.

II.

1 b. Forslag til Konvention om tvungen Alderdomsforsikring for Personer, der har lønnet Arbejde i Landbrugsvirksomheder.

Artikel 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at oprette eller opretholde en tvungen Aldersdomsforsikring, der yder de forsikrede mindst lige saa gode Betingelser som de i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel 2.

1. Den tvungne Aldersdomsforsikring kommer til Anvendelse paa Arbejdere, Funktionærer og Lærlinge i Landbrugsvirksomheder og paa Tyende i Landbrugshusholdninger.

2. Ethvert Medlem kan imidlertid i sin nationale Lovgivning fastsætte saadanne Undtagelser, som maatte skønnes fornødne, forsaavidt angaar:

a) Arbejdere, hvis Løn overstiger en bestemt Grænse, og, i Tilfælde, hvor den nationale Lovgivning ikke fastsætter, at saadan Undtagelse skal finde generel Anvendelse, Funktionærer, hvis Arbejde er af en saadan Art, at det almindeligvis regnes som liberalt Erhverv;

b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge;

c) Unge Arbejdere under en vis Alder og Arbejdere, der er for gamle til at indtræde i Forsikringen paa det Tidspunkt, da de for første Gang kommer i Arbejde;

d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsbetingelser er af en saadan Natur, at de ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere;

e) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie;

f) Arbejdere, hvis Beskæftigelse i det hele taget og efter sin Natur er af saa kort Varighed, at de ikke kan naa at opfylde Betingelserne for at faa tillagt Ydelser i Henhold til Forsikringen, samt Personer, der kun udfører lønnet Arbejde som Lejlighedsarbejde eller Bibeskæftigelse;

g) Invalide Arbejdere og Arbejdere, der oppebærer Invalide- eller Aldersrente;

h) Afskedigede pensionerede Tjenestemænd, der antages til lønnet Arbejde, samt Personer med private Indkomster, dog kun forsaavidt Pensionen eller den private Indkomst er mindst lige saa stor som den i den nationale Lovgivning fastsatte Aldersrente;

i) Arbejdere, der, medens de driver Studier, giver Undervisning eller tager lønnet Arbejde som Forberedelse til en Beskæftigelse svarende til saadanne Studier.

3. Fra Forsikringspligten kan endvidere undtages Personer, der i Henhold til andre Love, Bestemmelser eller særlige Forsikringer er eller i Fremtiden bliver berettiget til en Aldersrente, der mindst svarer til den i nærværende Konvention fastsatte.

Artiklerne 3 til 8.

— Samme Tekst som i de tilsvarende Artikler i Konventionsforslag 1. a. ang. Alderdomsforsikring for Industri, Handel m. v. —

Artikel 9.

1. De forsikrede og deres Arbejdsgivere skal bidrage til Tilvejebringelse af Forsikringsmidlerne.

2. Ved den nationale Lovgivning kan fra Bidragspligten undtages:

a) Lærlinge og unge Arbejdere under en vis Alder;

b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge, eller hvis Løn er meget lav;

c) Arbejdere hos en Arbejdsgiver, som betaler Bidrag til Forsikringen, fastsat paa andet Grundlag end Antallet af beskæftigede Arbejdere.

3. I den nationale Lovgivning om Forsikringssystemer, der ikke er begrænset til udelukkende at omfatte lønnede Arbejdere og Funktionærer, kan Arbejdsgiverne undtages fra Bidragspligten.

4. Der skal af det Offentlige ydes Tilskud til den Forsikring, der oprettes til Fordel for lønnede

Personer i Almindelighed eller særlig for Lønarbejdere.

5. En national Lovgivning, der ved Konventionens Ikrafttræden ikke kræver Bidrag fra de forsikrede, kan fortsat undlade at kræve saadanne Bidrag.

Artiklerne 10 til 30.
— Samme Tekst som i de tilsvarende Artikler i Konventionsforslag 1. a. ang. Alderdomsforsikring for Industri, Handel m. v. —

2 a. Forslag til Konvention om tvungen Invalideforsikring for Personer, der har lønnet Beskæftigelse i Industri- og Handelsvirksomheder og i liberale Erhverv samt for Hjemmearbejdere og Tyende.

Artikel 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at oprette eller opretholde en tvungen Invalideforsikring, der yder de forsikrede mindst lige saa gode Betingelser som de i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel 2.

1. Den tvungne Invalideforsikring kommer til Anvendelse paa Arbejdere, Funktionærer og Lærlinge i Industri- og Handelsvirksomheder og i liberale Erhverv samt paa Hjemmearbejdere og Tyende.

2. Ethvert Medlem kan imidlertid i sin nationale Lovgivning fastsætte saadanne Undtagelser, som maatte skønnes fornødne, forsaavidt angaar:

a) Arbejdere, hvis Løn overstiger en vis Grænse, og, i Tilfælde hvor den nationale Lovgivning ikke fastsætter, at saadan Undtagelse skal finde generel Anvendelse, Funktionærer, hvis Arbejde er af en saadan Art, at det almindeligvis regnes som liberalt Erhverv;
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge;
c) Unge Arbejdere under en vis Alder og Arbejdere, der er for gamle til at indtræde i Forsikringen paa det Tidspunkt, da de for første Gang kommer i Arbejde.
d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsbetingelser er af en saadan Natur, at de ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere;
e) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie;
f) Arbejdere, hvis Beskæftigelse i det Hele taget efter sin Natur er af saa kort Varighed, at de ikke kan naa at opfylde Betingelserne for at faa tillagt Ydelser i Henhold til Forsikringen, samt Personer, der kun udfører lønnet Arbejde som Lejlighedsarbejde eller Bibeskæftigelse;
g) Invalide Arbejdere og Arbejdere, der oppebærer Invalide- eller Aldersrente;
h) Afskedigede pensionerede Tjenestemænd, der antages til lønnet Arbejde, samt Personer med private Indkomster, dog kun forsaavidt Pensionen eller den private Indkomst er mindst lige saa stor som den i den nationale Lovgivning fastsatte Invaliderente;
i) Arbejdere, der, medens de driver Studier, giver Undervisning eller tager lønnet Arbejde som Forberedelse til en Beskæftigelse svarende til saadanne Studier;
j) Tyende i Landbrugshusholdninger.

3. Fra Forsikringspligten kan endvidere undtages Personer, der i Henhold til andre Love, Bestemmelser eller særlige Forsikringer er eller i Fremtiden bliver berettiget til en Invaliderente, der mindst svarer til den i nærværende Konvention fastsatte.

4. Nærværende Konvention kommer ikke til Anvendelse paa Søfolk eller Fiskere paa Havet.

Artikel 3.

Ved den nationale Lovgivning skal der, paa de i denne nærmere fastsatte Vilkaar, gives Personer, der tidligere har været tvungen forsikrede, men som ikke oppebærer Rente, Adgang til frivilligt at fortsætte Forsikringen eller at bevare deres Rettigheder ved Erlæggelse af en periodisk Afgift; dette gælder dog ikke, hvis Forsikringsforholdet automatisk fortsættes, eller, forsaavidt angaar gifte Kvinder, hvis Ægtemanden, dersom han ikke selv er tvungen forsikret, har Adgang til frivillig Forsikring gennem hvilken Hustruen kan opnaa Aldersrente eller Enkepension.

Artikel 4.

1. Enhver forsikret, der rammes af en almindelig Nedsættelse af Erhvervsevnen, der gør ham ude af Stand til ved Arbejde at erhverve en nævneværdig Løn, skal være berettiget til Invaliderente.

2. Saafremt den nationale Lovgivning tilsikrer den forsikrede Lægebehandling og Pleje under hele Invaliditetsperioden, og tilsikrer Enker og Børn efter Invalider fuld Rente uden Forbehold med Hensyn til Enkens Alder eller Invaliditet, kan Tilkendelse af Invaliderente gøres betinget af, at den forsikrede er ude af Stand til at paatage sig lønnet Arbejde.

3. I Tilfælde, hvor der findes et særligt Forsikringssystem for Funktionærer, skal en forsikret, der har paadraget sig Invaliditet, som gør ham ude af Stand til at tjene en nævneværdig Løn i den Branche, i hvilken han tidligere var beskæftiget, eller ved Arbejde af lignende Art, være berettiget til Invaliderente.

Artikel 5.

1. Uanset Bestemmelserne i Artikel 6 kan Retten til Rente gøres betinget af en vis Karenstid, i hvilken den forsikrede skal have betalt et vist Minimumsantal Bidrag, enten i Tiden efter Forsikringsforholdets Begyndelse eller i en vis fastsat Tid umiddelbart forud for det Tidspunkt, da den forsikringsberettigende Hændelse indtræffer.

2. Karenstidens Varighed maa ikke overstige 60 Bidragsmaaneder, 250 Bidragsuger eller 1500 Bidragsdage.

3. Naar Fuldførelsen af Karenstiden kræver Betaling af et vist Antal Bidrag i Løbet af en fastsat Periode umiddelbart forud for det Tidspunkt, da den forsikringsberettigende Hændelse indtræffer,

skal de Perioder, for hvilke der er betalt Erstatning for midlertidig Nedsættelse af Erhvervsevnen eller for Arbejdsløshed, regnes som Bidragsperioder i den Udstrækning og paa de nærmere Betingelser, som fastsættes i den nationale Lovgivning.

Artikel 6.

1. Den forsikrede, der ophører at være forsikringspligtig uden at være blevet berettiget til en Ydelse, der udgør Vederlag for de Bidrag, der er krediteret ham, skal bevare sine Rettigheder med Hensyn til disse Bidrag.

2. Dog kan den nationale Lovgivning begrænse Gyldigheden af den paa erlagte Bidrag grundede Ret til Udløbet af en vis Tidsfrist, regnet fra den Dato, da den forsikredes Forsikringspligt ophørte. Denne Tidsfrist kan enten sættes i Forhold til Bidragsperioderne eller fastsættes som et bestemt Tidsrum:

a) Naar Tidsfristen er sat i Forhold til Bidragsperioderne, skal den udgøre mindst ⅓ af den samlede Periode, for hvilken der efter Forsikringsforholdets Begyndelse er betalt Bidrag (med Fradrag af de Perioder, for hvilke Bidrag ikke er krediteret vedkommende).
b) Naar Tidsfristen er fastsat som et bestemt Tidsrum, maa den i intet Tilfælde være mindre end 18 Maaneder, og Retten til Bidragene kan bringes til Ophør ved Tidsfristens Udløb, medmindre det i den nationale Lovgivning fastsatte Minimumsantal af Bidrag i Løbet af denne Periode er krediteret den forsikrede i Henhold til enten tvungen eller frivilligt fortsat Forsikring.

Artikel 7.

1. Hvad enten Rentens Størrelse varierer efter Forsikringstiden eller ej, skal Renten udgøre et bestemt Beløb eller Procentdel af den Lønning, der i forsikringsmæssig Henseende kommer i Betragtning, eller variere efter Beløbet af indbetalte Bidrag.

2. I Tilfælde, hvor Renten varierer efter Forsikringstiden og er betinget af en Karenstid, skal den, medmindre der garanteres en vis Minimumsrente, indbefatte et bestemt Beløb eller en fastsat Procentdel, der ikke er afhængig af Forsikringstiden.

3. Naar Bidragene gradueres efter Lønnen, skal den Løn, der lægges til Grund for Bidragsberegningen, ogsaa lægges til Grund for Beregningen af Renten, hvad enten denne varierer med Forsikringstiden eller ikke.

Artikel 8.

Forsikringsinstitutionerne skal paa de i den nationale Lovgivning nærmere fastsatte Betingelser være berettiget til at tilstaa Personer, der p. Gr. a. Invaliditet modtager Rente eller har Krav paa en saadan, Naturalydelser med det Formaal at forebygge, udsætte, mildne eller helbrede Invaliditeten.

Artikel 9.

1. Retten til Forsikringsydelser kan helt eller delvis fortabes eller suspenderes, dersom paagældende:

a) ved forbryderisk Adfærd eller med Forsæt har paadraget sig Invaliditeten, eller
b) har begaaet Svig mod Forsikringsinstitutionen.

2. Renten kan helt eller delvis suspenderes:
a) saa længe den paagældende fuldt ud underholdes af det offentlige eller af en social Forsikringsinstitution,
b) saa længe den paagældende uden fyldestgørende Grund nægter at efterkomme Lægens Forskrifter eller de Instrukser, der er givet vedrørende Invaliders Adfærd, eller af egen fri Vilje og uden Tilladelse unddrager sig Forsikringsinstitutionens Tilsyn,
c) saa længe paagældende oppebærer anden periodisk, kontant Ydelse i Henhold til Love vedrørende tvungen Socialforsikring eller Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde under Arbejde eller Erhvervssygdomme,
d) saa længe den paagældende er beskæftiget ved Arbejde, der medfører Forsikringspligt, eller — i Henhold til særlig Forsikring for Funktionærer — modtager en Ydelse, der overstiger et vist foreskrevet Beløb.

Artikel 10.

1. De forsikrede og deres Arbejdsgivere skal bidrage til Tilvejebringelsen af Forsikringsmidlerne.

2. Ved den nationale Lovgivning kan fra Bidragspligten undtages:
a) Lærlinge og unge Arbejdere under en vis Alder, og
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge, eller hvis Løn er meget lav.

3. I den nationale Lovgivning om Forsikringssystemer, der ikke er begrænset til udelukkende at omfatte Lønarbejdere og Funktionærer, kan Arbejdsgiverne undtages fra Bidragspligten.

4. Der skal af det offentlige ydes Tilskud til den Forsikring, der oprettes til Fordel for lønnede i Almindelighed eller særlig for Lønarbejdere.

5. En national Lovgivning, der ved Konventionens Ikrafttræden ikke kræver Bidrag fra de forsikrede, kan fortsat undlade at kræve saadanne Bidrag.

Artikel 11.

1. Forsikringen skal enten administreres af Institutioner, der oprettes af de offentlige Myndigheder, og som ikke maa drives i erhvervsmæssigt Øjemed, eller af en Statsforsikringsfond.

2. Dog kan den nationale Lovgivning overdrage Forsikringens Administration til Institutioner, oprettet af de interesserede Parter eller deres Organisationer paa Betingelse af, at saadanne Institutioner har opnaaet behørig Anerkendelse af de offentlige Myndigheder.

3. Forsikringsinstitutionernes eller Statsforsik-

ringsfondens Midler skal bestyres adskilt fra andre offentlige Midler.

4. Repræsentanter for de forsikrede skal deltage i Ledelsen af Forsikringsinstitutionen paa Vilkaar, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning, i hvilken der ligeledes kan fastsættes Bestemmelse om Deltagelse af Repræsentanter for Arbejdsgiverne og de offentlige Myndigheder.

5. De selvstyrende Forsikringsinstitutioner skal baade administrativt og finansielt være underkastet de offentlige Myndigheders Tilsyn.

Artikel 12.

1. Den forsikrede eller de, der retmæssigt kan handle paa hans Vegne, skal have Ret til Anke i Tilfælde af Tvistigheder vedrørende Forsikringskrav.

2. Saadanne Ankesager skal forelægges særlige Domstole, bestaaende af Dommere eller Lægmænd, som er særlig fortrolige med Forsikringens Formaal og de forsikredes Tarv, eller som tiltrædes af Bisiddere, der repræsenterer henholdsvis de forsikrede og Arbejdsgiverne.

3. I Tilfælde af Tvistigheder angaaende Optagelse i den tvungne Forsikring eller Bidragets Størrelse skal den forsikrede, og i de Forsikringsordninger, der fastsætter Bidrag fra Arbejdsgiveren, ogsaa hans Arbejdsgiver, have Ret til Anke.

Artikel 13.

1. Lønnede Personer, der ikke er Statsborgere i vedkommende Land, skal være underkastet Forsikringspligten og Pligten af Bidrag paa samme Vilkaar som Landets Statsborgere.

2. Forsikrede Udlændinge og de, der paa deres Vegne har retmæssigt Krav, skal paa samme Vilkaar som Landets Statsborgere have Ret til Ydelser i Henhold til de Bidrag, der er indbetalt for deres Regning.

3. Forsikrede Udlændinge og de, der paa deres Vegne har retmæssigt Krav, skal, dersom de er Statsborgere i en Stat, der er bundet af nærværende Konvention, og hvis Love følgelig indeholder Bestemmelse om Statstilskud til Forsikringen i Henhold til Artikel 10, ogsaa være berettiget til at faa Andel i de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler.

4. Dog kan den nationale Lovgivning forbeholde Landets Statsborgere Retten til Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler, naar de udelukkende tilstaas Personer, der har overskredet en vis Alder paa den Dato, da Loven om tvungen Forsikring traadte i Kraft.

5. Eventuelle Bestemmelser og Begrænsning af Forsikringsrettigheder som Følge af forsikredes Bopæl i Udlandet, skal ikke finde Anvendelse paa Rentenydere (og paa dem, der paa deres Vegne har retmæssigt Krav), som er Statsborgere i og har Bopæl i en af de nærværende Konvention bundet Stat, i større Udstrækning end de finder Anvendelse paa Statsborgere i den Stat, hvor Renten er erhvervet; dog kan de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler, tilbageholdes.

Artikel 14.

1. Forsikringen for lønnede Personer skal ordnes efter Lov, der er gældende paa det Sted, hvor de har deres Arbejde.

2. Af Hensyn til Forsikringens Kontinuitet kan der gøres Undtagelser fra denne Regel ved Overenskomst mellem de interesserede Medlemmer.

Artikel 15.

Ethvert Medlem kan foreskrive særlige Bestemmelser for Grænsearbejdere, der har deres faste Arbejdssted paa vedkommende Medlems Territorium, men Bopæl i Udlandet.

Artikel 16.

For de Staters Vedkommende, der ikke paa det Tidspunkt, da denne Konvention første Gang træder i Kraft, har Love eller Bestemmelser angaaende tvungen Invalideforsikring, skal ethvert bestaaende vederlagsfrit Rentesystem, der sikrer en individuel Ret til Rente i Overensstemmelse med de i efterfølgende Artikler 1—23 indeholdte Bestemmelser, betragtes som opfyldende nærværende Konventions Fordringer.

Artikel 17.

Enhver Person, der rammes af en almindelig Nedsættelse af Erhvervsevnen, der gør ham ude af Stand til ved Arbejde at erhverve en nævneværdig Løn, skal være berettiget til Rente.

Artikel 18.

Retten til Rentenydelse kan gøres betinget af, at Ansøgeren har haft Bopæl paa Medlemsstatens Territorium i en vis Periode umiddelbart forud for Rentebegæringen. Varigheden af denne Periode fastsættes i den nationale Lovgivning, men maa ikke overstige 5 Aar.

Artikel 19.

1. Retten til Rente skal tilsikres enhver Ansøger, hvis aarlige Indtægter ikke overskrider en vis Grænse, der fastsættes i den nationale Lovgivning under tilbørlig Hensyntagen til Minimum for Leveomkostningerne.

2. Ved Fastsættelsen af Ansøgerens Indtægter skal fradrages et vist Beløb, der fastsættes i den nationale Lovgivning.

Artikel 20.

Renten skal mindst udgøre et Beløb, der sammen med Ansøgerens andre Indkomster udover de fradragsfri Beløb sætter ham i Stand til at tilfredsstille sine væsentligste Livsfornødenheder.

Artikel 21.

1. Enhver Ansøger skal være berettiget til Anke i Tilfælde af Tvistigheder vedrørende Rettens Tilstaaelse eller Fastsættelse af dens Beløb.

2. Anke skal ske til en anden Myndighed end den, der har truffet Afgørelse i første Instans.

Artikel 22.

1. Udlændinge, der er Statsborgere i en Medlemsstat, der er bundet af nærværende Konvention, skal have Ret til Rente paa samme Vilkaar som Landets egne Statsborgere.

2. Dog kan den nationale Lovgivning gøre Tilstaaelsen af Rente til en Udlænding betinget af, at han har haft fast Bopæl paa Medlemsstatens Territorium i en Periode, der højst kan være fem Aar længere end den Periode, i hvilken der kræves Bopæl af en Statsborger.

Artikel 23.

1, Retten til Rente kan fortabes eller suspenderes helt eller delvis, dersom den paagældende:

a) har paadraget sig Invaliditeten ved forbryderisk Adfærd eller med Forsæt,
b) har opnaaet — eller forsøgt at opnaa — Rente ved Svig, eller
c) er blevet idømt Fængselsstraf for en Forbrydelse,
d) vedvarende har vægret sig ved at tjene til sit Livsophold ved Arbejde, der er foreneligt med hans Kræfter og Evner.

2. Renten kan helt eller delvis suspenderes, saalænge paagældende fuldt ud underholdes af det offentlige.

Artikel 24.

Bortset fra de i Artikel 13, Stk. 5, indeholdte Bestemmelser tilsigter nærværende Konvention ikke Bevarelsen af Retten til Rente i Tilfælde af Bopæl i Udlandet.

Artiklerne 25 til 31.

— Samme Tekst som Artiklerne 24 til 30 i Konventionsforslag 1.a. ang. Alderdomsforsikring. —

2 b. Forslag til Konvention om tvungen Invalideforsikring for Personer, der har lønnet Beskæftigelse i Landbrugsvirksomheder.

Artikel 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at oprette eller opretholde en tvungen Invalideforsikring, der yder de forsikrede mindst lige saa gode Betingelser som de i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel 2.

1. Den tvungne Invalideforsikring kommer til Anvendelse paa Arbejdere, Funktionærer og Lærlinge i Landbrugsvirksomheder og paa Tyende i Landbrugshusholdninger.

2. Ethvert Medlem kan imidlertid i sin nationale Lovgivning fastsætte saadanne Undtagelser, som maatte skønnes fornødne, forsaavidt angaar:

a) Arbejdere, hvis Løn overstiger en vis Grænse, og, i Tilfælde hvor den nationale Lovgivning ikke fastsætter, at saadan Undtagelse skal finde generel Anvendelse, Funktionærer, hvis Arbejde er af en saadan Art, at det almindeligvis regnes som liberalt Erhverv;
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge;
c) Unge Arbejdere under en vis Alder og Arbejdere, der er for gamle til at indtræde i Forsikringen paa det Tidspunkt, da de for første Gang kommer i Arbejde;
d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsbetingelser er af en saadan Natur, at de ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere;
e) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie;
f) Arbejdere, hvis Beskæftigelse i det hele taget og efter sin Natur er af saa kort Varighed, at de ikke kan naa at opfylde Betingelserne for at faa tillagt Ydelser i Henhold til Forsikringen, samt Personer, der kun udfører lønnet Arbejde som Lejlighedsarbejde eller Bibeskæftigelse;
g) Invalide Arbejdere og Arbejdere, der oppebærer Invalide- eller Aldersrente;
h) Afskedigede pensionerede Tjenestemænd, der antages til lønnet Arbejde, samt Personer med private Indkomster, dog kun forsaavidt Pensionen eller den private Indkomst er mindst lige saa stor som den i den nationale Lovgivning fastsatte Aldersrente;
i) Arbejdere, der, medens de driver Studier, giver Undervisning eller tager lønnet Arbejde som Forberedelse til en Beskæftigelse svarende til saadanne Studier.

3. Fra Forsikringspligten kan endvidere undtages Personer, der i Henhold til andre Love, Bestemmelser eller særlige Forsikringer er eller i Fremtiden bliver berettiget til en Invaliderente, der mindst svarer til den i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel 3.

Ved den nationale Lovgivning skal der, paa de i denne nærmere fastsatte Vilkaar, gives Personer, der tidligere har været tvungen forsikrede, men som ikke er berettiget til Rente, Adgang til frivilligt at fortsætte Forsikringen eller bevare deres Rettigheder ved Erlæggelse af en periodisk Afgift; dette gælder dog ikke, hvis Forsikringsforholdet automatisk fortsættes, eller, forsaavidt angaar gifte Kvinder, hvis Ægtemanden, dersom han ikke selv er tvungen forsikret, har Adgang til frivillig Forsikring, der berettiger Hustruen til Aldersrente eller Enkepension.

Artiklerne 4 til 9.

— Samme Tekst som i de tilsvarende Artikler i Konventionsforslaget 2. a. ang. Invalideforsikring for Industri og Handel m. v. —

Artikel 10.

— Samme Tekst som i Artikel 10 i Konventionsforslaget 2. a. ang. Invalideforsikring for Industri og Handel m. v., dog med følgende Tilføjelse til Artiklens Stk. 2 om Undtagelse fra Bidragspligt:

»c) Arbejdere, der er beskæftiget hos en Arbejdsgiver, som betaler Bidrag til Forsikringen, fastsat paa andet Grundlag end Antallet af beskæftigede Arbejdere«.

Artiklerne 11 til 31.
— Samme Tekst som i de tilsvarende Artikler i Konventionsforslaget 2. a. ang. Invalideforsikring for Industri og Handel m. v. —

(Fortsættes.)

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1887.

Tjenere hos Restauratør N. Chr. Sørensen, Svendborg.

Under denne Sag har Tjenerforbundet i Danmark indklaget Restauratør N. Chr. Sørensen, Svendborg, med Paastand om, at der ikendes Indklagede Erstatning og Bod i Anledning af, at 4 i hans Restaurationsetablissement »Casanova« i Svendborg ansatte Tjenere i Strid med den mellem Indklagede og Forbundet den 19. Maj 1932 indgaaede faglige Overenskomst i Tiden fra November 1932 til Efteraaret 1933 har maattet betale til Bartenderen ved Etablissementets Bar en Afgift paa 6% af de Varer, der købtes kontant i Baren.

Ifølge den nævnte faglige Overenskomst er Indklagede pligtig at overholde den mellem Restauratør- og Beværterforeningen for Svendborg og Omegn og Tjenerforbundet i Danmark, Svendborg Afdeling (Sydfyns Tjenerforening), gældende Overenskomst af 1. Maj 1930 ,i hvis § 1 det hedder: »Der svares ingen Afgift«. — Klagerne har skønsmæssigt opgjort det samlede Beløb, Tjenerne saaledes i Strid med Overenskomsten har maattet afgive, til mindst ca. 250 Kr.

Indklagede, der paastaar Frifindelse, erkender, at Overenskomsten faktisk er overtraadt ved, at Tjenerne har svaret den ommeldte Afgift til Bartenderen, men Indklagede gør gældende, at han ikke kan have overenskomstmæssigt Ansvar herfor, idet Afgiften er betalt efter Aftale mellem de paagældende Tjenere og Bartenderen, uden at Indklagede har haft Kendskab hertil, før Forholdet blev paatalt af Forbundet. Klagerne har heroverfor hævdet, at Afgiften fra først til sidst er betalt i Forstaaelse med Indklagede og har til Støtte herfor fremlagt en Erklæring fra 4 Tjenere, der har betalt Afgiften, deriblandt en nu afskediget Overtjener, der som Vidne har bekræftet, at Afgiften er betalt efter Indklagedes Ordre.

Som Part i den gældende Overenskomst maa Indklagede være pligtig til i videst muligt Omfang at paase, at der ikke sker Brud paa Overenskomsten som de under nærværende Sag omhandlede, og normalt overfor Forbundet indestaa for, at saadanne Overenskomstbrud ikke finder Sted. Selv om Indklagede nu maatte have været uden positivt Kendskab til det ulovlige Forhold, findes han under de foreliggende Omstændigheder, hvor den ulovlige Trafik er foregaaet systematisk gennem længere Tid i Indklagedes Etablissement, direkte til Fordel for den af Indklagede økonomisk afhængige Bartender, ikke til sin Fritagelse for Ansvar at kunne henskyde sig under Uvidenhed om det passerede.

Som Følge af det anførte vil Indklagede have til Klagerne at erlægge en Bod, der findes at burde bestemmes til 300 Kr., hvorhos Indklagede bør betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Indklagede, Restauratør N. Chr. Sørensen, Svendorg, bør til Klagerne, Tjenerforbundet i Danmark, betale en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1894.

Arbejdsmænd hos Anker Heegaard, Frederiksværk.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S Anker Heegaard, Frederiksværk, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund i Anledning af en hos nævnte Firma iværksat Blokade.

Klagernes Fremstilling gaar ud paa følgende:

A/S Anker Heegaard, Frederiksværk, skulde i Juli 1933 have udført et mindre Arbejde paa Fabrikkens Grund, nemlig Opgravning, Tilslutning til Vandledninger og Udvidelse af Askegraven ved Fyret til Tørreovnen. To af de paa Fabrikken beskæftigede Arbejdsmænd blev sat til at udføre dette Arbejde, idet der blev tilbudt dem en Timeløn af 95 Øre + et Tillæg af 6,8 Øre pr. Time, hvilken Løn Firmaet ved en tidligere Lejlighed havde betalt for et noget lignende Arbejde. De to Arbejdere nægtede imidlertid at arbejde for denne Betaling og forlangte 111 Øre pr. Time, hvad Firmaet ikke vilde gaa ind paa. Den fordrede Timeløn maa antages at være den iflg. Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Murermestrenes Centralforening gældende. Da man ikke havde anden Beskæftigelse til de to Arbejdere, forlod de Arbejdet. Fra Forbundets Side klagede man til Jernindustriens Sammenslutning over, at de to Arbejdere, af hvilke den ene var Tillidsmand for Løsarbejderne, var afskedigede, fordi man ikke kunde blive enig om Betalingen for det nævnte Arbejde. Der blev afholdt Mæglingsmøde om Sagen den 27. Juli, men uden Resultat, idet Arbejdernes Repræsentanter fastholdt den anførte Klage, medens Firmaet bestred dennes Rigtighed og hævdede, at Arbejderne selv havde forladt Arbejdet, fordi deres Lønkrav blev afvist.

Firmaet har derefter gentagne Gange forgæves forsøgt at faa Arbejdet udført af andre Arbejdere, og Arbejdsanvisningskontoret i Hillerød har nægtet at anvise Arbejdskraft under Henvisning til, at Firmaet er blokeret. Meddelelse om Blokade har gentagne Gange været indrykket i »Nordsjællands Social-Demokrat«. Blandt andet fandtes den 13. September saalydende Meddelelse:

»B l o k a d e.

Da A/S Anker Heegaards Fabrikker gennem længere Tid har søgt at faa visse foreliggende Jord- og Ledningsarbejder inden- og udenfor Fabrikkens Arbejdsomraade udført under den Betaling, der overenskomstmæssigt er gældende for disse Arbejder, og da en Del af Fabrikkens Arbejdere, der har nægtet at udføre disse Arbejder paa de her nævnte Vilkaar, er blevet afskediget, ser vi os hermed nødsaget til at erklære, at ingen af vor Afdelings Medlemmer maa paatage sig dette Arbejde, før nærmere Meddelelse herom foreligger.

P. B. V.: Chr. Andersen.«

Det paagældende Arbejde ligger stadig stille.

Klagerne gør nu gældende, a t Arbejdet falder ind under den mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst, a t Arbejderne har været uberettiget til at kræve Timeløn efter en Sats, der hidrører fra en Firmaet uvedkommende Overenskomst, samt a t den i denne Anledning etablerede Blokade er ulovlig, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand om, at der ikendes Dansk Arbejdsmandsforbund en alvorlig Bod for den ulovlige Blokade og Erstatning efter Rettens Skøn for det Tab, som Firmaet har lidt.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet og til Støtte herfor anført følgende:

Det paagældende Arbejde er ikke, som af Klagerne hævdet, begrænset til Fabrikkens Omraade, men omfatter blandt andet en Vandledning til Fabrikkens Arbejderboliger, Arbejdets Omfang er de Indklagede ikke i Stand til at paavise nærmere, fordi man fra Klagernes Side har afvist deres Forslag om et Mæglingsmøde paa Arbejdsstedet. Det bestrides, at et saadant Arbejde — Jord- og Ledningsarbejde — falder ind under Overenskomsten med Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund. Det omfattes derimod af dettes Overenskomster med Murermestrenes Centralforening og andre, og Arbejderne har været berettiget til at nægte at udføre det for den tilbudte Timeløn. De Indklagede har fremhævet, at Firmaet — med Støtte af Sammenslutningen og Arbejdsgiverforeningen — har forsøgt at etablere en illoyal Konkurrence over for Medlemmer af andre Arbejdsgiverorganisationer, hvad der under den netop foreliggende Lønsituation tager sig mærkeligt ud. Efter de Indklagedes Mening har det under disse Omstændigheder været berettiget at blokere det paagældende Arbejde.

Fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side er det under Proceduren udtalt, at man ifølge bestaaende Kutyme ikke modsætter sig, at mindre Arbejder indenfor en Virksomheds Grund udføres af Virksomhedens Arbejdere for den Løn, de ellers oppebærer i Virksomheden, selv om Arbejdet efter sin Art ikke henhører under den paagældende Overenskomst, men at man ikke kan erkende, at det i det foreliggende Tilfælde har drejet sig om saadant Arbejde.

Nu er det imidlertid uomtvistet, at selve det Arbejde, der er blevet forlangt udført, er et mindre Arbejde og har ligget indenfor Fabrikkens Omraade, og der mangler ethvert Bevis for, at man i Tilslutning hertil vilde have forlangt Arbejde udført udenfor Fabrikkens Omraade paa samme Betingelser.

Herefter vil det ikke for Afgørelsen af nærværende Sag være nødvendigt at komme ind paa Spørgsmaalet om Rækkevidden af den mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst, idet Nægtelsen af at udføre Arbejdet for den tilbudte Betaling efter det anførte maa anses at have været ubeføjet, ligesom Blokaden har været ulovlig. Der vil i den Anledning være at paalægge Dansk Arbejdsmandsforbund en Bod, der efter Omstændighederne vil kunne bestemmes til 200 Kr., hvorimod der, da intet Tab er oplyst, ikke vil kunne tilkendes Firmaet nogen Erstatning.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at udrede.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Blokade har været ulovlig.

I Bod til Klagerne betaler Dansk Arbejdsmandsforbund 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1898.

Elektrikere hos Installatør E. H. Rilum, Helsingør.

I Løbet af en Aarrække har der gentagne Gange fra Dansk Elektrikerforbunds Side været rejst Klage over, at Installatør E. H. Rilum, Helsingør, ikke iagttog en sømmelig Tone overfor sine Folk, men jævnlig tiltalte dem med grove Ukvemsord. Forbundet har haft adskillige Konflikter med Rilum, og i Referatet af et den 30. Januar 1928 afholdt Mæglingsmøde findes følgende Passus:

»Under Behandlingen af den foreliggende Sag fremkom Udtalelser om, at Forholdet mellem Firmaet og dets Folk ikke altid var, som det burde være mellem dannede Mennesker, hvorfor Mæglingsmændene er enige om at udtale, at de maa betragte det som en Selvfølge, at Omgangstonen mellem Arbejdsgivere og Arbejdere bør holdes indenfor Sømmelighedens Grænser«.

I en senere her for Retten indbragt Sag, hvorunder der fra Arbejdsgiverforeningens Side var rejst Klage over en hos Rilum etableret Arbejdsstandsning blev der den 10. April 1933 indgaaet følgende Forlig:

»Arbejdet genoptages straks.

Parterne er enige om, at den paa Mæglingsmødet den 30. Januar 1928 trufne Aftale stadig staar ved Magt.

Til fuld Afgørelse af de paaklagede og de under Sagens Behandling paa det forberedende Retsmøde yderligere fremdragne Forhold betaler Klagerne 50 Kr. og Indklagede 100 Kr. til Foreningen for trængende Skolebørns Beklædning.«

Den 2. November 1933 begærede Forbundet Mægling i Anledning af en ny Klage over Rilums

Opførsel overfor sine Montører, og den 27. December s. A. tilstillede Forbundet Arbejdsgiverforeningen saalydende Skrivelse:

»Vi tillader os herved at gøre det ærede Forretningsudvalg opmærksom paa, at da Hr. Installatør Risum, Helsingør, stadig fortsætter med usømmelig Tone overfor de hos ham beskæftigede Montører, og dette paa Trods af tidligere Aftaler ved Mæglinger og ved Forlig i Den faste Voldgiftsret, føler vi os ikke hverken i Stand til eller forpligtet til at paabyde vore Medlemmer at arbejde hos den nævnte Installatør, hvorfor vi herved gør opmærksom paa, at vi fralægger os ethvert Ansvar overfor eventuelle Arbejdsstandsninger og Arbejdsvægringer, og vi gør endvidere opmærksom paa, at der fra og med 12. Januar ikke fra Forbundets Side vil blive paalagt Medlemmer at tage Arbejde hos den nævnte Installatør, ligesaavel som Forbundet heller ikke agter at medvirke ved Arbejdsanvisning samme Sted.«

Arbejdsgiverforeningen, der opfattede denne Skrivelse som et 1. Blokade- eller Strejkevarsel overfor Installatør Rilum, protesterede ved Skrivelse af 3. Januar 1934 mod Varslets Lovlighed, fordi de paagældende Forhold ikke havde været gjort til Genstand for Behandling mellem Organisationerne i Henhold til Reglerne for Behandling af faglig Strid, og efter at der uden Resultat har været afholdt Fællesmøde om Sagen, har Arbejdsgiverforeningen nu for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Elektro-Installatørforeningen for Provinserne samt dennes Medlem, Installatør E. H. Rilum, Helsingør, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Elektrikerforbund med Paastand om, at det fremsendte Blokadevarsel kendes ulovligt, og at der ikendes Dansk Elektrikerforbund en Bod for Overenskomstbrud.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet under Henvisning til, at Skrivelsen af 27. December 1933 slet ikke skal forstaas som et Blokadevarsel, i hvilket Tilfælde den vilde have været helt anderledes affattet. Forbundet har ikke ved Afsendelsen af den nævnte Skrivelse ment eller tilsigtet at opnaa nogen anden retslig Stilling overfor Installatør Rilum end den, der allerede bestod. Men efter Forbundets Opfattelse er Rilums Optræden overfor sine Arbejdere af en saadan Art, at Forbundet ikke vil kunne gøres ansvarlig for eventuelle Arbejdsstandsninger hos Rilum, ligesom det maa være løst fra enhver Forpligtelse til at medvirke til at skaffe ham Arbejdskraft, og naar man har fundet det rigtigt at give en Meddelelse om dette Standpunkt, skal dette kun betragtes som en Høflighed overfor den modstaaende Organisation.

Forsaavidt der fra Klagernes Side — efter en ved Proceduren fremkommet Oplysning — henvises til, at Afdelingsformanden i Helsingør den 10. Februar 1934 har fraraadet et Medlem at tage Arbejde hos Rilum, hvad der tyder paa en effektiv Blokade, har de Indklagede anført, at der er handlet uden Ordre fra Forbundet, og at Rilum ikke har savnet Arbejdskraft.

De Indklagede har samtidig rejst Kontraklage overfor Klagerne, idet de har nedlagt Paastand om Bod i Anledning af, at Installatør Rilum ved sin stadig fortsatte usømmelige Optræden overfor sine Folk har begaaet Brud paa indgaaede Forlig, senest det ovennævnte for Den faste Voldgiftsret den 10. April 1933 afsluttede Forlig.

Klagerne har paastaaet Frifindelse med Hensyn til Modklagen.

Der er under Proceduren afgivet Vidneforklaring af en Del af de Montører, der har været beskæftiget hos Installatør Rilum i Tiden efter det sidstnævnte Forlig, og det maa ved disse Forklaringer anses godtgjort — hvad Rilum i alt Fald til en vis Grad heller ikke har kunnet benægte — at hans Tiltale til Folkene ogsaa i denne Periode ikke sjældent har været utilbørlig, idet han har anvendt Udtryk, som maa anses for i høj Grad usømmelige. Imidlertid skønnes hans Optræden — hvor lidt den end kan billiges — dog ikke at have været af en saadan Art, at den skulde kunne berettige Forbundet til paa Forhaand at sige sig løs fra de Forpligtelser, der ifølge Fagets Overenskomst paahviler det overfor et Medlem af den modstaaende Organisation. Det maa derimod i hvert enkelt Tilfælde bero paa en Bedømmelse af den foreliggende Situation, om en eventuel Arbejdsnedlæggelse eller Arbejdsvægring maatte kunne anses som berettiget i Henhold til de paagældende Bestemmelser i Normen for Behandling af faglig Strid.

Medens herefter den i Elektrikerforbundets Skrivelse af 27. December 1933 indeholdte Tilkendegivelse — hvad enten den nu opfattes, som de Indklagede vil have den forstaaet, eller som en Slags deponeret Blokadeerklæring — ikke kan erkendes som lovlig, findes der ikke at være Anledning til at ikende Forbundet nogen Bod.

Hvad Kontraklagen angaar, maa det efter det for Retten oplyste anses for godtgjort, at Installatør Rilum ikke har overholdt den Forpligtelse, han har paataget sig ved Forliget af 10. April 1933, og der findes i den Anledning at burde paalægges ham en Bod af 100 Kr. til de Indklagede.

Sagens Omkostninger vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den i Elektrikerforbundets ovennævnte Skrivelse af 27. December 1933 indeholdte Tilkendegivelse har ikke været lovlig.

I Bod til de Indklagede betaler Installatør E. H. Rilum, Helsingør, 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 20 * KØBENHAVN DEN 1. MAJ 1934 * 30. AARGANG

Efterdønninger.

Da Afstemningen om Forligsmandens Mæglingsforslag af 14. Marts var afsluttet, og Forligsmanden den 3. April udsendte Meddelelse om, at det med stort Flertal var vedtaget baade af Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer, var det den almindelige Opfattelse, at Arbejdsfreden dermed var sikret for 1 Aar. Denne Antagelse var dog urigtig, Storkonflikten var ganske vist afværget, men Efterdønningerne i Form af Søfolkenes og Slagteriarbejdernes Strejker kunde ikke undgaas. Vi skal i det følgende nærmere redegøre for disse Konflikter, som i de sidste 2 Uger meget stærkt har beskæftiget hele Offentligheden, og som for den sidstnævnte Konflikts Vedkommende har affødt Skridt, der nærmest kan sidestilles med Vedtagelsen af Loven af 31. Januar 1932, men ellers har været ukendt i dansk Fagbevægelses Historie.

Det er bekendt, at baade Sømændenes og Søfyrbødernes Forbund havde sendt Strejkevarsler og erklæret, at de ikke vilde bøje sig for den samlede Afstemnings Resultat, men vilde etablere Strejke, hvis deres Krav vedrørende Besætningernes Størrelse, Valutaudligning for Søfolk, der sejler paa Udlandet, og en klar Formulering af Hyreanvisningsspørgsmaalet ikke opfyldtes; men da en saadan Strejke i Henhold til den nye Mæglingslov vilde være ulovlig og faa vidtgaaende Konsekvenser for Søfolkenes Organisationer, troede man ikke, at disse vilde gøre Alvor af Strejketruslen. Trods dette udsendte Forbundene den 4. April 2. Strejkevarsel.

Arbejdsgiverforeningen protesterede samme Dag mod de ulovlige Strejkevarsler og fordrede, at disse straks skulde tilbagekaldes, i modsat Fald bebudede den at ville indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret til Erlæggelse af Bod og Erstatning. Under Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen om denne Sag lykkedes det ikke at naa en Forstaaelse, og et den 8. April afholdt Fællesmøde mellem Sømændenes og Søfyrbødernes Forbund vedtog udtrykkelig at fastholde de fremsatte Krav. Efter Henstilling fra Den faste Voldgiftsret paabegyndtes den 10. April nye Forhandlinger, som dog forløb resultatløse, og den 11. April besluttede saavel Sømændenes som Søfyrbødernes Forbund, at Strejken skulde træde i Kraft den 12. April. I de afgørende Afstemninger deltog kun 25% af Sømændenes og 19% af Søfyrbødernes Medlemmer. Samme Dag meddelte Forligsmanden, at Mæglingen i Slagteriarbejderstrejken var opgivet, saaledes at Strejken kunde træde i Kraft den 14. April.

Hvad angaar Sømandskonflikten skal vi gerne indrømme, at denne først og fremmest var et Resultat af de danske Kommunisters energiske Bestræbelser for at fremkalde en saadan ulovlig Strejke. Det interesserede ikke Kommunisterne, at denne ulovlige Aktion nødvendigvis maatte føre til et Nederlag for de Arbejderorganisationer, hvis Interesser man foregav at varetage; for dem gjaldt det kun om at faa Søens Arbejdere ud i Konflikt. Var det først lykkedes, haabede man efterhaanden at faa draget andre Arbejdergrupper og navnlig Havnearbejderne med ind i Kampen, for saaledes efterhaanden at skabe den Forvirring, Uro og Forbitrelse, der nu engang er Kommunisternes rette Element. Under Enhedsfrontens Motto søgte man at svække og splitte det enige Sammenhold, der altid har været dansk Arbejderbevægelses Styrke.

Som allerede nævnt, havde Arbejdsgiverforeningen straks indgivet Klage til Den faste Voldgiftsret, der i en foreløbig Kendelse erklærede Søfolkenes Aktion for ulovlig. Efter Strejkens Etablering afsagde Retten den 13. April en ny Kendelse, hvorefter de 2 Forbund hver idømtes en Bod paa 20,000 Kr. Sømændenes Forbund betalte denne, medens Søfyrbødernes Forbund nægtede at betale og derefter blev erklæret konkurs.

Konfliktens videre Forløb er bekendt gennem Dagspressen. Uroligheder i flere Havnebyer tvang i flere Tilfælde Havnearbejderne til midlertidige Standsninger af Arbejdet og nødvendiggjorde Politiets Indgreb. Det kom i flere Tilfælde til Sam-

menstød med Politiet, i Esbjerg endog til en 24 Timers Generalstrejke. Men Kommunisternes Forsøg paa at drage Havnearbejderne med ind i Kampen mislykkedes fuldstændigt, idet Havnearbejderne baade i København og i de større Byer bestemt nægtede at gaa ud i Sympatistrejke. I den Henseende slog Kommunisternes Spekulation fuldstændig fejl, og da det tilmed viste sig, at Skibsfarten efterhaanden kom i Gang ved frivilligt Mandskab, og Strejken saaledes ikke mere var til at redde, tabte ogsaa Kommunisterne deres Interesse i Kampens Fortsættelse.

Ved et den 19. April afholdt Fællesmøde i Sømændenes og Søfyrbødernes Forbund anbefalede Kommunisten Rich. Jensen derfor et Forslag om Optagelse af ny Forhandlinger med Rederne. Dette Forslag vedtoges, og ved de herefter paabegyndte Forhandlinger opnaaedes Enighed med Rederne, saaledes at Arbejdet genoptoges den 22. April.

Kampen er endt, saaledes som en faglig Kamp under kommunistisk Ledelse altid ender og maa ende: med et Nederlag. Omkostningerne betales af Søens Arbejdere gennem Bøder og Tab af Arbejdsfortjeneste. Det eneste virkelige Resultat af Kommunisternes Provokation og Opfanatisering er Mistillid og Skuffelser hos en Del Arbejdere. Det er med den Slags Kampe, man i andre Lande har nedbrudt Tilliden til Fagorganisationerne, skabt Ligegyldighed eller Forbitrelse i Arbejdernes Rækker og saaledes efterhaanden muliggjort den fascistiske Bevægelses Fremmarch. — Som overalt har det ogsaa her vist sig, at Kommunisternes Aktion altid er vendt mod deres egen Klasse.

Heldigvis er Kampen blevet afbrudt saa betids, at Organisationerne kan bevares, og ikke alt er blevet slaaet i Stykker.

Der er ingen Tvivl om, at et mere intimt Samarbejde med den øvrige Fagbevægelse — ogsaa forud for Konflikten — vilde have givet et andet og bedre Resultat end denne hovedløse Kamp under en evneløs og forvirret Ledelse. Thi i Virkeligheden fandtes der i Offentligheden Sympati for Søfolkene og Forstaaelse af deres daarlige Kaar, men efterhaanden som Kampen fra en faglig Konflikt udviklede sig til en politisk Aktion, der skulde tjene kommunistiske Partiinteresser, var det kun naturligt, at Pressen næsten udelukkende beskæftigede sig med Konfliktens ulovlige Karakter og ikke med Berettigelsen af de opstillede Krav. Vi haaber, at et Samarbejde nu kan komme i Stand, og gentager til Slut det Tilsagn, vi gav Søens Arbejdere i det Opraab, De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg den 15. April udsendte til de fagorganiserede Arbejdere, og hvori det bl. a. hedder:

»Vi lover, at den Bistand, som Søens Arbejdere har Brug for til Forbedring af deres Arbejdsvilkaar, vil vi altid være parate til at yde dem saavel som andre Organisationer, der træder i Samarbejde med os.«

— — —

Af en anden Art, men mindst lige saa vigtig for dansk Erhvervsliv, var Slagteriarbejdernes Strejke, som traadte i Kraft den 14. April. Det var en fuldt ud lovlig Konflikt, der udbrød, fordi der mellem Andels- og Privatslagterierne og Slagteriarbejdernes Forbund ikke kunde opnaas Forstaaelse om de Vilkaar, under hvilke Overenskomsten skulde fornyes. Forligsmandens Mæglingsforsøg strandede, og alt tydede paa, at Konflikten vilde blive temmelig langvarig. En langvarig Konflikt vilde imidlertid have til Følge, at Baconeksporten til England vilde gaa i Staa. Fra engelsk Side skete der derfor Henvendelse til vort Land om den Fare, der truede Eksporten, og dette medførte, at Regeringen tog Affære og den 20. April fremsatte Lovforslag om tvungen Voldgift i denne Arbejdskonflikt. Loven, som samme Dag behandledes og vedtoges af begge Ting, har følgende Ordlyd:

Lov om tvungen Voldgift i Slagteri-Konflikten.

§ 1.

Den mellem Andels- og Privatslagterierne og Dansk Slagteriarbejderforbund bestaaende Uoverensstemmelse, der har medført Arbejdsstandsning, vil være at bringe til Ophør ved Afgørelse af en i dette Øjemed af Statsministeren nedsat Voldgiftsret.

§ 2.

Voldgiften bestaar af tre Medlemmer. To Medlemmer, den ene som Formand, udpeges af Den faste Voldgiftsret, og disse skal opfylde Lovens Betingelser for Beskikkelse til fast Dommer i en ordinær Ret. Det tredie Medlem udpeges af Formanden for Forligsinstitutionen, og dette Medlem maa ikke tilhøre nogen Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation.

De juridiske Medlemmer af kollegiale Retter i København er pligtige at modtage Valg til Medlemmer af Voldgiftsretten.

For saa vidt der inden for Voldgiftsretten ikke foreligger Enstemmighed om Afgørelsen af den foreliggende Sag eller i det mindste 2 Stemmer for en bestemt Afgørelse, bliver Sagen at afgøre af den nedsatte Voldgiftsrets Formand som Opmand.

§ 3.

Voldgiftsrettens Kendelse er endelig og vil være at afsige inden den 25. April 1934. Kendelsen maa ikke give en ny Overenskomst længere Varighed end et Aar.

§ 4.

Uanset om Voldgiftsretten kommer til den Opfattelse, at det foreliggende Forhold er i Strid med indgaaede Overenskomster og omfattes af Loven om Den faste Voldgiftsret, træffes Afgørelsen i denne Sag af den i Henhold til nærværende Lov nedsatte Voldgiftsret.

I sin Forelæggelsestale fremhævede Statsminister Stauning Arbejdsstandsningens Farlighed for Landets Økonomi og for Landets fremtidige Stilling som Leverandør til Udlandet. Det var et ekstraordinært Skridt, der her foresloges, som dog var nødvendiggjort af Omvæltningen i Verdensforholdene. Han udtaler endvidere:

»At faa lammet Produktion, Transport og Handel paa Grund af mindre Uoverensstemmelser er særdeles farligt, thi det rammer alle i Samfundet

og modvirker det Arbejde, der iøvrigt er gjort og fremdeles gøres for at faa øget Beskæftigelsen og forbedret de økonomiske Vilkaar, som Befolkningen lever under.«

Socialdemokratiets Ordfører i Folketinget, Lundberg, udtalte, at Lovforslaget har samme principielle Karakter som Loven om Forbud mod Strejker og Lockouter af 31. Januar 1933, som ogsaa tog Sigte paa en ekstraordinær Situation og havde midlertidig Karakter.

»Det er Landets vitaleste Interesser, der berøres her,« sagde Lundberg. »Her er et Spørgsmaal, der ikke blot skal afgøres, men afgøres nu. Naar den tvungne Voldgift anvendes i dette Tilfælde, er det heller ikke noget Brud paa den Opfattelse, hvorom der var Enighed mellem Arbejdere og Arbejdsgivere saa sent som under de Forhandlinger, der førtes til Forberedelse af Forligsmandsloven. Man var enig om ikke under nogen Form at ønske permanent tvungen Voldgift. Det ønsker man heller ikke nu.«

Den i Henhold til Loven nedsatte Voldgiftsret afsagde den 22. April en foreløbig Kendelse, der paabød Arbejdets Genoptagelse Tirsdag den 24. April ved normal Arbejdstids Begyndelse. Rettens endelige Kendelse afsagdes den 23. April. Den gik ud paa, at Lønforholdene forbliver uforandrede i et Aar. Der gennemføres en Række Ændringer i Overenskomsten, bl. a. at Overarbejdet begrænses til højst 6 Timer ugentlig.

Slagteriarbejderne efterkom Rettens Kendelse, og Arbejdet genoptoges overalt paa den i Kendelsen fastsatte Dag.

For Fuldstændighedens Skyld skal endvidere nævnes, at den omtrent samtidig med Slagteriarbejderstrejken udbrudte Kokkestrejke ligeledes er afsluttet, idet Arbejdet genoptages den 26. April. Dermed er alle Konflikter i Forbindelse med dette Aars Overenskomstsituation bragt til Ophør, ogsaa for de udenfor staaende Fagforbunds Vedkommende.

Ordinær Generalforsamling.

Den ordinære Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund afholdes i Dagene 8., 9. og eventuelt ogsaa den 10. Maj med følgende Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Fagforeningsbevægelse og Politik. Indledes af Statsminister Th. Stauning.
3. Regnskaberne.
4. Forslag til Ændringer i Lov for De samvirkende Fagforbund.
5. Forslag fra Dansk Funktionærforbund om Pensionsordning.
6. Foredrag af Handelsminister C. Hauge: Danmarks Stilling under Verdenskrisen.
7. Anmodning fra Dansk Skotøjarbejderforbund.
8. Fastsættelse af Lønninger.
9. a) Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, Sekretærer og Medlemmer af Forretningsudvalget.
   b) Valg af Revisionskomité.
   c) Valg af Grænseudvalg.

Øget Beskæftigelse i Industrien.

Ministeriet for Handel og Industri har nedsat et Udvalg, hvis Opgave det er at undersøge Mulighederne for en øget Beskæftigelse her i Landet, dels gennem en bedre Udnyttelse eller gennem Udvidelse af bestaaende industrielle Anlæg, dels gennem Oprettelse af Anlæg for saadanne nye Produktioner, der paa et holdbart Grundlag kan sættes i Gang her i Landet.

Til Medlem af og Formand for Udvalget er udnævnt Direktør K. Riis-Hansen.

Udvalgets øvrige Medlemmer er: Forbundsformand Johs. Kjærbøl, Sekretær Knud V. Jensen, Inspektør Holger Koed, Kontorchef H. Høst, Direktør G. E. Hartz og Kontorchef Ivar Egebjerg.

Udvalget kan supplere sig med tekniske Sagkyndige, saafremt dette skulde vise sig nødvendigt. Det skal i særlig Grad have Opmærksomheden henvendt paa Muligheden af øget Produktion til det daglige Forbrug, da det maa formenes, at alene Produktion af saadanne Artikler er i Stand til at give den varige Beskæftigelse, som det er Udvalgets Hovedopgave at tilvejebringe.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bladbude ved Aarhus Stiftstidende.

Den 9. Marts behandledes paa et Fællesmøde en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at dettes Medlemmer, der er beskæftiget ved Omdeling af Aarhus Stiftstidende, ikke erholder det Tillæg, de er berettiget til ved Udbringelse af Bladet med særligt Søndagstillæg.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed om Sagen, der dog formentlig vil blive ordnet ved lokal Forhandling.

Reparatører hos A/S Kolding Strømpefabrik.

I Anledning af en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over, at A/S Kolding Strømpefabrik havde forbudt 2 Reparatører at staa tilsluttede deres faglige Organisation, paa Trods af, at der ikke var tillagt dem Formandsfunktioner, afholdtes den 11. April et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Behandling.

Fabrikarbejdere hos Firmaet Petersen & Albeck.

Ved et den 12. April i Arbejdsgiverforeningen afholdt Fællesmøde behandledes en Klage over en uvarslet Arbejdsnedlæggelse hos Firmaet Petersen & Albeck. Man enedes her om følgende:

Fra Arbejdernes Side erkendtes, at den skete Arbejdsnedlæggelse ikke burde have fundet Sted. Til fuld Afgørelse betaler Fabrikarbejdernes Forbund 125 Kr.

Havnearbejdere i Haderslev.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 13. April behandledes 2 Klager over, at Havnear-

bejdere i Haderslev dels havde foretaget Losning for et udenbys Firma, hvilket man mente var i Strid med Overenskomsten, dels nægtet at gaa med til Mandskabsindskrænkelse ved Losning til Kørevogn af Oliekager i Sække, idet Arbejdsgiverne mente dette berettiget efter Overenskomsten.

Der opnaaedes ikke paa Mødet Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Jern- og Metalslibere hos Firmaet Fog & Mørup, København.

Ved et Fællesmøde den 16. April i Arbejdsgiverforeningen forhandledes om en af Dansk Jern- og Metalsliberforbund fremsendt Klage over, at Firmaet Fog & Mørup havde paabudt, at en hos Firmaet beskæftiget Metalsliber ikke længere maatte være Medlem af Fagforeningen. Anledningen til Paabudet var, at nævnte Mand af Firmaet var ansat som Arbejdsleder.

Overfor Firmaet paastod Forbundet, at Manden ikke kunde anses som Arbejdsleder, idet der i Afdelingen ikke var andre Metalslibere ansat og han beskæftigedes ved almindeligt Metalsliberarbejde.

Der opnaaedes ikke Enighed og Forbundet meddelte, at det vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Handskemagerforbundet og Handskefabrikant E. Jensen, København.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 14. April forhandledes om et af Handskemagerforbundet fremsat Forlangende om, at de Ændringer, der ved Fornyelse af Overenskomsten var opnaaet Enighed om mellem Handskemagerforbundet og Handskelauget, ogsaa skulde være gældende for Firmaet E. Jensen.

Arbejdsgiverforeningen vægrede sig ved at optage Forhandling om det opstillede Krav, idet den henviste til, at Firmaet E. Jensen var udmeldt af Handskemagerlauget og optaget som Medlem af Arbejdsgiverforeningen den 9. Februar d. A. og mente, at den hos Firmaet bestaaende Overenskomst saaledes var forlænget ved Forligsmandens Forslag.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig herefter sin Stilling.

Bagere hos Bagermester C. H. Simonsen, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 12. April forhandledes om en Uoverensstemmelse mellem Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund og Bagermester C. H. Simonsen, København.

Paa Fællesmødet enedes man om, at den i Sagen omhandlede Udlærling, Kaj Rasmussen, fra og med Lørdag den 21. April aflønnes med overenskomstmæssig Løn.

Til fuld Afvikling af Sagen betalte Bagermester Simonsen Forbundet 80 Kr.

Den tyske Slavelov træder i Kraft den 1. Maj.

Af *Karl Ehrlich.*

Den 1. Maj, hvor hele den organiserede internationale Arbejderklasse fejrer Majdagen og demonstrerer for sine sociale og politiske Krav, bliver ogsaa den tyske Arbejderklasse kommanderet til at deltage i den »nationale Festdag«. Hver enkelt er tvungen til at deltage i de store Møder og Feststævner, hvis han ikke vil tabe sit Arbejde eller sin lille Understøttelse. Der bliver gennemført en meget skarp Kontrol. Og saa kan Nazisterne paa Majdagens Aften igen gennem Telegraf og Radio melde om »Arbejderklassens vældige Tilslutning« til Nazismen. Men de glemmer naturligvis at fortælle om deres Tvangsforanstaltninger.

Dette Aars 1. Maj faar i Tyskland en særlig Betydning. Nazisterne var nedrige og demagogiske nok at fastsætte denne Dag til Nazis nye Arbejdslovs Ikrafttræden. Hele Arbejderklassen skal sige Tak til Hitler for denne Slavelov.

Hvad bringer denne nye Lov, som kaldes »Lov til Ordningen af det nationale Arbejde« for den tyske Arbejderklasse?

Denne Lov skal »*udrydde Klassekampen*«. Arbejderne er *berøvet enhver Ret til Strejke.* Alle de Rettigheder, Arbejderne har erobret sig under Republiken, *Bedriftsraadslov, Forligsinstitutioner* osv. er afskaffet. Alle *kollektive Aftaler* mellem Arbejdere og Arbejdsgivere er ophævet gennem Lovens Bestemmelser. Arbejdsgiveren kaldes nu for »Føreren«. Arbejderne kaldes hans »Medarbejdere«, og alle i Bedriften er Førerens »Følge«. Bedriftens Fører, altsaa *Arbejdsgiveren, bestemmer ved en Arbejdsordning for sin Bedrift Arbejdstidens Længde og Lønnens Højde.* De nuværende, af Arbejderne valgte Bedriftsraad erstattes af »*Tillidsmandsraad*«, godkendt af Arbejderne efter *Indstilling fra Arbejdsgiveren* og Nazibedriftscellen. Arbejdsgiveren er Formand i dette Tillidsmandsraad. Opstaar der Meningsforskel mellem »Føreren« og Raadet, saa kan dette med Stemmeflertal beslutte at henvende sig til »*Arbejdsværgen*«. Dette maa Raadet beslutte med »Føreren« som Formand og Dirigent!

Af Arbejdsværger er der 13 i de forskellige Distrikter, udnævnt af Rigsarbejdsministeren. Hver Arbejdsværge har en næsten *diktatorisk Myndighed.* Til sin Raadighed har han et Udvalg af Sagkyndige. Tre Fjerdedele af disse tager han fra en Forslagsliste, Arbejdsfronten præsenterer ham. En Fjerdedel af dem kan han frit udnævne uden Forslag. Arbejdsfrontens Forslag skal »muligvis« og »paa passende Maade« ogsaa tage Hensyn til Arbejdere og Funktionærer. Men Arbejdsværgen er i ingen Henseende bundet. Han er heller ikke pligtig at gøre det, de Sagkyndige anbefaler ham. Han er fuldkommen fri i sine Afgørelser. Naar Arbejdsværgen har saa diktatorisk Myndighed, er det nødvendigt at vide, hvad det er for Folk, der er udnævnt hertil? Der maa man oplyse, at de næsten alle var tidligere Arbejdsgiverforbunds Funktionæ-

rer. En enkelt, som tidligere har været en nazistisk Arbejder, Arbejdsværge Engel fra Berlin, er bleven afsat, fordi han havde anordnet, at der ikke maa foretages nogen Lønreduktion.

Men Nazisterne har allerede sørget for, at Arbejdsværgen ikke faar al for meget Arbejde. I Loven er nemlig et Kapitel, som handler om den »sociale Ære«. Den som støder an mod den sociale Ære kommer for en »Æres-Domstol«. Som Anstød mod den sociale Ære anses:

1) Den, der gennem ondsindet Agitation overfor »Følget« sætter Bedriftens Arbejdsfred i Fare.
2) Den, som stadig ondsindet forstyrrer Fællesskabsaanden i Bedriftsfællesskabet, og
3) naar en, der tilhører Bedriftsfællesskabet *gentagne Gange fremsætter letfærdig ugrundet* Klage eller Anmodning til Arbejdsværgen.

Æresdomstolen kan idømme dem til Pengestraf indtil 100 Mark og til Tab af Arbejdspladsen!

Der er altsaa sørget for, at Henvendelserne til Arbejdsværgen ikke bliver alt for mange.

Det er, som det blev sagt til Lovens Begrundelse, tre Principper, den nye Arbejdsordning bygger paa: »Førerprincippet«, »Fortrolighedsforholdet mellem Fører og Følge« og den »sociale Ære«. Men hvad betyder disse Principper for Arbejderne? De betyder i Virkeligheden, at der er genindført et Slags feudalt System. Denne nye Lov bringer i Praksis hele den tyske Arbejderbefolkning nærmest under Vilkaar, som tidligere var gældende for de tyske Landarbejdere, før Tyendeloven blev ophævet i 1918. Udviklingen er derved nærmest skruet et Aarhundrede tilbage. Den Gang begyndte Arbejderklassen at slutte sig sammen for at tilkæmpe sig Forsamlings- og Foreningsfrihed. Disse Rettigheder er nu udryddet. Arbejderne er blevet til Slaver som i Kapitalismens første Dage, fuldstændig underkastet Bedriftsherrernes Bestemmelser. Nazisterne har drejet Verdenshistoriens Hjul et Aarhundrede tilbage. I de sidste Aartier er i alle Kulturlande *Konflikterne* mellem Arbejdsgivere og Arbejdere *flyttet ud af Bedrifterne og overdraget til begge Organisationer.* Samtidigt har *Staten* i stadig stigende Grad overtaget Funktionen som *Forligsmand.* Selv nu under Roosevelt i det højkapitalistiske Amerika er dette Tilfældet. Men Nazister gaar efter Ødelæggelsen af Fagbevægelsen den stik modsatte Vej.

Denne Vej er *ikke ufarlig* for Nazisterne, og der er mange i Tyskland, som ser de store Farer. Saaledes skrev den ensrettede og nu indgaaede »Vossische Zeitung« følgende meget interessante Kommentar:

> »Den nye Arbejdsordning stiller i Virkeligheden store Krav til Fællesskabsfølelsen hos alle Deltager, og det afhænger af Graden af Hengivelse til den nationale Fællesskabstanke, om det lykkes, uden Rivninger og i fuldt Omfang at realisere Lovens høje Maal. Bedriften, en *forgængelig* Celle i Samfundsøkonomien har som *saadan* kun sjælden frembragt denne fællesskabsformende Kraft, som er nødvendig for i Hverdagens Længde at overvinde Interessemodsætningerne mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen. Men Tilliden til den nationale Idés fællesskabsformende Kraft, Folkefællesskab, kan retfærdiggøre Nationalsocialisternes Regerings Forhaabninger om, at Bedriftsfællesskab — for sig alene en Utopi — vil blive Virkelighed. Det er rigtignok *ingen let Belastningsprøve,* den vidunderlige Idé om Folkefællesskab bliver underkastet, naar nu med dens Hjælp det sociale Spørgsmaal skal løses i Bedrifterne. Arbejdere og Funktionærer virker i en Virksomhed, der i de fleste Tilfælde ikke er deres Ejendom. De maa altsaa vise megen Forstaaelse, naar de i en Bedrift, som ikke tilhører dem, trods alt i et Fortrolighedsforhold skal lægge hele deres Kraft og være klar over, at der ved Fastsættelse af Arbejdsbetingelserne ogsaa skal tages Hensyn til den i Virksomheden fastlagte Kapitals Bevarelse og Forrentning. Det er, som bekendt nødvendigt, naar denne af Nationalsocialismen bekræftede, paa Privatejendom og Privatinitiativ beroende Økonomi skal holdes i Gang.«

Det er træffende sagt. Naar man er overbevist Marxist, tror man imidlertid ikke, at det vil lykkes. Konkurrencen i den nuværende kapitalistiske Økonomi tvinger Arbejdsgiveren til stadig at nedbringe Omkostningerne for at kunne konkurrere og faa Kapitalen forrentet. Og da Arbejderklassen under den her omtalte Lov og Forholdene i det tredie Rige stedse er det Punkt, hvor den svageste Modstand findes, vælter de selvfølgelig alle Byrder over paa Arbejdernes Skuldre, saaledes som de allerede har gjort det.

Og saa er Klassekampen ikke afskaffet, trods alle Fraser om Folkefællesskab og nationale Ideer. Den føres blot ensidigt fra Kapitalisternes Side, indtil Arbejderne har fundet nye Veje til at kæmpe for deres Ret.

Nyt fra Udlandet.

Den internationale Fagbevægelse i Tal.

Den internationale faglige Central har nu udsendt sin 7. statistiske Aarbog om den internationale Fagbevægelse.

Bogen, der er paa 220 Sider, indeholder Navn, Adresse og Medlemstal for alle frie Fagorganisationer i hele Verden samt tillige udførlig Oplysning om de andre Fagforeningsretningers Styrke. Bogen indeholder endvidere en Fortegnelse over alle under Den internationale Central og de enkelte internationale Fagsekretariater hørende Fagorganisationer og deres Medlemstal, en Oversigt over de tilsluttede faglige Landsorganisationers og deres tilsluttede Forbunds Indtægter og Udgifter samt en Del andre Tabeller. Meget interessant og oplysende er den tabellariske Oversigt over de forskellige Retninger indenfor den internationale Fagbevægelse.

Værket indeholder de mest fuldstændige og nyeste Informationer og Tal, der kan fremskaffes paa dette Omraade. Enhver, der søger Oplysning om Fagbevægelsen enten i sit eget Land eller i de

andre Lande, vil kunne finde disse i denne Haandbog. Bogen, hvis Pris er 5,80 Kr., kan bestilles i Bog- og Papirhandelen »Fremad«, København.

Arbejdsløshedsproblemet i Norge.

I November Maaned 1933 nedsatte den norske Regering et Udvalg til Undersøgelse af Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Udvalgets Ordfører, Trustkontrollør Thagaard, har nu i et Foredrag redegjort for Resultatet af Udvalgets Arbejde.

Udvalget foreslaar Nedsættelse af et Arbejdsnævn med Bemyndigelse til at behandle og afgøre Spørgsmaal om Arbejdstid, Lønninger, Produktion og Omsætning.

Nævnets Afgørelser skal være bindende i saadanne Tilfælde, hvor Stridsspørgsmaal frivilligt henvises til Nævnet, men skal godkendes af Socialministeren i Tilfælde af, at Nævnet selv har grebet ind. Spørgsmaalet om Lønkompensation skal afgøres individuelt. Nævnet skal i de enkelte Tilfælde kunne bevilge Godtgørelse til Bedrifter for Lønkompensation gennem Prisregulering og Markedskontrol paa samme Maade som Trustkontrollen allerede har gjort for flere Brancher. I det hele taget skal Afgørelsen træffes under Hensyntagen til det konkret foreliggende Tilfælde med den størst mulige individuelle Behandling. Hver Arbejdstidsforkortelse forudsætter derfor Pris-, Produktions- og Omsætningsregulering. Loven foreslaas preliminært at skulle gælde indtil Udgangen af 1936.

Direktør Dahl i Norsk Arbejdsgiverforening har skarpt kritiseret Udvalgets Forslag, som han betegner som revolutionerende. Gennemførelsen af disse Forslag vilde efter hans Mening betyde den norske Industris Død.

B-Afdelinger for unge arbejdsløse i Sverige.

Det den 17.—19. April i Stockholm afholdte Repræsentantskabsmøde i den svenske Landsorganisation har godkendt et Forslag fra et i Juni 1933 nedsat Udvalg angaaende Oprettelse af B-Afdelinger for unge arbejdsløse i Alderen fra 16 til 25 Aar. I Byer, hvor der findes flere Fagforeninger, skal der i dette Øjemed nedsættes et af Repræsentanter for samtlige Fagforeninger bestaaende Fællesudvalg. I Byer, hvor der findes en faglig Fællesorganisation, skal dennes Bestyrelse træde i Udvalgets Sted. Unge arbejdsløse, som ønsker Optagelse i en Fagforening, men ikke har Tilknytning til et bestemt Fag, skal meddele dette til Udvalget, henholdsvis Bestyrelsen, som saa foretager Fordelingen paa de forskellige Fagforeninger, hvorved der selvfølgelig tages Hensyn til de unges naturlige Forudsætninger og til de inden for Forbundenes Organisationsomraade bestaaende Arbejdsmuligheder.

De i B-Afdelingerne organiserede unge Arbejdere skal ikke svare noget Kontingent. De har samme Ret som de andre Medlemmer til at deltage i Organisationens Møder og Virksomhed, men har ikke Stemmeret i Overenskomst- og finansielle Spørgsmaal samt ved Valg af Tillidsmænd. — B-Medlemmet har Ret til frit at søge og antage Arbejde. Naar B-Medlemmet erholder Arbejde, overflyttes han til Fagforeningen og erlægger Indskud og det almindelige Kontingent. Til Bestridelse af de med denne Ordning forbundne Udgifter erholder Forbundene et Tilskud fra Landsorganisationen, der beregnes efter Antallet organiserede B-Medlemmer. Forbundene skal ikke til Landsorganisationen betale Kontingent for B-Medlemmer.

Ungdomsarbejdsløsheden i Sverige.

Den svenske Regering har for nogen Tid siden nedsat et Udvalg til Undersøgelse af Muligheden for mere effektiv Bekæmpelse af Ungdomsarbejdsløsheden og Hjælpeforanstaltninger til Gunst for de ungé arbejdsløse. Udvalget har nu afgivet en Betænkning, der udmunder i Forslag om Udvidelse af Kursusvirksomheden, Udvidelse af den frivillige Arbejdstjeneste samt Forsøg med Iværksættelse af særligt Nødhjælpsarbejde for de unge.

Af Betænkningen fremgaar, at af de ved Arbejdsløshedskommissionen den 30. November i Fjor anmeldte 170,203 arbejdsløse var ikke mindre end 57,412 Personer i Alderen fra 16 til 25 Aar. Af disse erholdt paa nævnte Tidspunkt 30,608 eller godt 53 pCt. Hjælp, mens 26,804 eller omtrent 47 pCt. ikke erholdt Hjælp i nogen Form. Af de unge, der erholdt Hjælp, beskæftigedes 11,618 ved Nødhjælpsarbejde af forskellig Art, 3,204 deltog i Kursus eller frivillig Arbejdstjeneste, mens 15,786 erholdt Understøttelse. Siden den Tid er Forholdene for de unge blevet noget forbedret, og Udvalget anslaar, at for Tiden omkring 37,000 anmeldte arbejdsløse i Alderen fra 16 til 25 Aar erholder Hjælp i en eller anden Form.

Da der fra forskellig Side er blevet paastaaet, at Bestemmelserne i de bestaaende kollektive Overenskomster har paavirket Ungdomsarbejdsløsheden i ugunstig Retning, har Udvalget ogsaa undersøgt dette Forhold. Denne Undersøgelse omfattede 40 af de under Landsorganisationen hørende Forbund. Udvalget mener dog ikke at kunne konstatere nogen Sammenhæng mellem Ungdomsarbejdsløsheden og Overenskomstbestemmelserne.

Hvad angaar Overenskomstbestemmelser vedrørende Lærlinge, har en samtidig foretagen Undersøgelse vist, at saadanne Bestemmelser kun findes i 487 Overenskomster gældende for 29,558 Arbejdere. Det samlede Antal i Undersøgelsen medtagne Overenskomster beløb sig til 5,806, gældende for 636,138 Arbejdere.

Den tyske Arbejdsfront.

I Henhold til den nye »Lov om Ordningen af det nationale Arbejde«, som traadte i Kraft den 1. Maj, er Arbejdsfrontens organisatoriske Struktur som følger: Organisationens Grundlag er den enkelte Bedrift. Bedriftens Arbejdere, Funktionærer og Arbejdsgiver danner et nationalsocialistisk Bedriftsfællesskab. Alle Bedriftsfællesskaber i samme Erhvervsgren er sluttet sammen i lokale Undergrupper og i Distriktsgrupper. Den øverste Organisationsinstans i hver Erhvervsgren er Rigserhvervsgruppen. Ialt findes 19 Rigserhvervsgrupper, der hver ledes af en Rigserhvervsgruppeleder.

De 19 Rigserhvervsgrupper er: 1. Nærings- og

Nydelsesmidler. 2. Tekstil. 3. Beklædning. 4. Bygningsindustri. 5. Træindustri. 6. Jern- og Metalindustri. 7. Kemisk Industri. 8. Grafisk Industri. 9. Papirindustri. 10. Samfærdsel og offentlige Virksomheder. 11. Bjergværksdrift. 12. Bank og Forsikring. 13. Frie Erhverv. 14. Landbrug. 15. Læderindustri. 16. Kunsthaandværk. 17. Sten og Jord. 18. Handel. 19. Haandværk og Industri.

Fascistisk Fagbevægelse i Østrig.

Efter den socialdemokratiske Arbejderbevægelses Undertrykkelse i Østrig og Fagforeningernes Opløsning har den østrigske fascistiske Regering udstedt en Forordning om Oprettelse af en faglig Landsorganisation, hvis Formaal skal være at varetage Arbejdernes og Funktionærernes Interesser samt forberede deres Indlemmelse i den kommende kristelige Stænderstat. Forordningen træder i Kraft den 1. Juli 1934. Landsorganisationen inddeles i Forbund for: 1. Industri og Bjergværker. 2. Haandværk. 3. Handel og Samfærdsel. 4. Penge- og Kreditvæsen. 5. Frie Erhverv. Arbejdere samt Privatfunktionærer og Medhjælpere skal staa adskilt i særlige Afdelinger. Land- og Skovarbejdere samt Personale i offentlig Tjeneste skal ikke tilhøre Landsorganisationen. For disse Grupper vil der senere blive udfærdiget særlige Forskrifter.

Landsorganisationen (ikke Forbundene) afslutter Overenskomster, mægler i forekommende almindelige Stridsspørgsmaal, afgiver Betænkninger til de forskellige Myndigheder, opretter Understøttelseskasser for Medlemmerne og deres Familier samt Institutioner for den faglige Uddannelse.

Landsorganisationens Love samt Bestyrelsens Sammensætning, Rettigheder og Pligter fastsættes af Ministeren, der ligeledes udnævner Bestyrelsens Medlemmer, mens Bestyrelsesmedlemmerne i Undergrupperne udpeges af Landsorganisationens Bestyrelse. Ministeren kan ophæve de Beslutninger, der vedtages af Landsorganisationens Bestyrelse. Medlemsskabet er frivilligt, men Optagelse kan nægtes Personer, der er dømt for stats- eller regeringsfjendtlig Virksomhed eller er mistænkt for at ville agitere for Klassekampen eller politiske Ideer.

Landsorganisationens Kontorer skal være beliggende i Arbejder- og Funktionær-Kamrene.

Den 17. internationale Arbejdskonference i Genève 1933.

3 a. Forslag til Konvention om tvungen Efterladteforsikring for Personer, der har lønnet Beskæftigelse i Industri- og Handelsvirksomheder og i liberale Erhverv samt for Hjemmearbejdere og Tyende.

Artikel 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at oprette eller opretholde en tvungen Efterladteforsikring, der yder de forsikrede mindst lige saa gode Betingelser som de i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel 2.

1. Den tvungne Efterladteforsikring kommer til Anvendelse paa Arbejdere, Funktionærer og Lærlinge i Industri- og Handelsvirksomheder og i liberale Erhverv samt paa Hjemmearbejdere og Tyende.

2. Ethvert Medlem kan imidlertid i sin nationale Lovgivning fastsætte saadanne Undtagelser, som maatte skønnes fornødne, forsaavidt angaar:

a) Arbejdere, hvis Løn overstiger en vis Grænse, og, i Tilfælde hvor den nationale Lovgivning ikke fastsætter, at saadan Undtagelse skal finde generel Anvendelse, Funktionærer, hvis Arbejde er af en saadan Art, at det almindeligvis regnes som liberalt Erhverv;
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge;
c) Unge Arbejder under en vis Alder og Arbejdere, der er for gamle til at indtræde i Forsikringen paa det Tidspunkt, da de for første Gang kommer i Arbejde;
d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsbetingelser er af en saadan Natur, at de ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere;
e) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie;
f) Arbejdere, hvis Beskæftigelse i det hele taget og efter sin Natur er af saa kort Varighed, at de ikke kan naa at opfylde Betingelserne for at faa tillagt Ydelser i Henhold til Forsikringen, samt Personer, der kun udfører lønnet Arbejde som Lejlighedsarbejde eller Bibeskæftigelse;
g) Invalide Arbejdere og Arbejdere, der oppebærer Invalide- eller Aldersrente;
h) Afskedigede pensionerede Tjenestemænd, der antages til lønnet Arbejde, samt Personer med private Indkomster, dog kun forsaavidt Pensionen eller den private Indkomst er mindst lige saa stor som den i den nationale Lovgivning fastsatte Invaliderente;
i) Arbejdere, der, medens de driver Studier, giver Undervisning eller tager lønnet Arbejde som Forberedelse til en Beskæftigelse svarende til saadanne Studier;
j) Tyende i Landbrugshusholdninger.

3. Fra Forsikringspligten kan endvidere undtages Personer, hvis Efterladte i Henhold til andre Love, Bestemmelser eller særlige Forsikringer bliver berettiget til Ydelser, der som Helhed mindst svarer til de i nærværende Konvention fastsatte.

4. Nærværende Konvention kommer ikke til Anvendelse paa Søfolk eller Fiskere paa Havet.

Artikel 3.

Ved den nationale Lovgivning skal der, paa de i denne nærmere fastsatte Vilkaar, gives Personer, der tidligere har været tvungen forsikrede, men som ikke har opnaaet Rente, Adgang til enten frivilligt at fortsætte Forsikringen eller at bevare deres Rettigheder ved Erlæggelse af en periodisk Afgift; dette gælder dog ikke, hvis Forsikringsforholdet automatisk fortsættes, eller, forsaavidt an-

gaar gifte Kvinder, hvis Ægtemanden, dersom han ikke selv er tvungen forsikret, har Adgang til frivillig Forsikring, der berettiger Hustruen til Aldersrente eller Enkepension.

Artikel 4.

1. Uanset de i Artikel 5 indeholdte Bestemmelser kan Retten til Rente gøres betinget af en vis Karenstid, i hvilken den forsikrede skal have betalt et vist Minimumsantal Bidrag, enten i Tiden efter Forsikringsforholdets Begyndelse eller i en vis fastsat Tid umiddelbart forud for det Tidspunkt, da den forsikringsberettigende Hændelse indtræffer.

2. Karenstidens Varighed maa ikke overstige 60 Bidragsmaaneder, 250 Bidragsuger eller 1500 Bidragsdage.

3. Naar Fuldførelsen af Karenstiden kræver Betaling af et vist Antal Bidrag i Løbet af en fastsat Periode, der gaar umiddelbart forud for det Tidspunkt, da den forsikringsberettigende Hændelse indtræffer, skal de Perioder, for hvilke der er betalt Erstatning for midlertidig Nedsættelse af Erhvervsevnen eller for Arbejdsløshed, regnes som Bidragsperioder i den Udstrækning og paa de nærmere Vilkaar, som fastsættes i den nationale Lovgivning.

Artikel 5.

1. Den forsikrede, der ophører at være forsikringspligtig, uden at være blevet berettiget til en Ydelse, der udgør Vederlag for de Bidrag, der er krediteret ham, skal bevare sine Rettigheder med Hensyn til disse Bidrag.

2. Dog kan den nationale Lovgivning begrænse Gyldigheden af den paa erlagte Bidrag grundede Ret til Udløbet af en vis Tidsfrist, regnet fra den Dato, da den forsikredes Forsikringspligt ophørte. Denne Tidsfrist kan enten sættes i Forhold til Bidragsperioderne eller fastsættes til et bestemt Tidsrum:

a) Naar Tidsfristen er sat i Forhold til Bidragsperioderne, skal den udgøre mindst ⅓ af den samlede Periode, for hvilken der ved Forsikringsforholdets Begyndelse er betalt Bidrag (med Fradrag af de Perioder, for hvilke Bidrag ikke er krediteret Vedkommende).
b) Naar Tidsfristen er fastsat som et bestemt Tidsrum, maa dette i intet Tilfælde være mindre end 18 Maaneder, og Retten til Bidragene kan bringes til Ophør ved Tidsfristens Udløb, medmindre det i den nationale Lovgivning fastsatte Minimumsantal af Bidrag i Løbet af denne Periode er krediteret den forsikrede i Henhold til tvungen eller frivilligt fortsat Forsikring.

Artikel 6.

Efterladteforsikringen skal i alle Tilfælde give Ret for Enken efter en forsikret eller Rentenyder, saalænge hun ikke gifter sig paany, samt for efterladte Børn.

Artikel 7.

1. Retten til Enkerente kan gøres betinget af, at vedkommende Enke har opnaaet en vis Alder eller er Invalid.

2. De i Stk. 1 indeholdte Bestemmelser finder ikke Anvendelse i Tilfælde af, at der er fastsat en særlig Forsikringsordning for Funktionærer.

3. Retten til Enkerente kan begrænses til de Tilfælde, hvor Ægteskabet har strakt sig over en vis fastsat Periode og blev indgaaet, før forsikrede eller Rentenyderen havde opnaaet en nærmere fastsat Alder eller blev Invalid.

4. Retten til Enkerente kan bortfalde, dersom Ægteskabet ved forsikredes eller Rentenyderens Død var opløst, eller der forelaa Separation under saadanne Forhold, at Skylden udelukkende kunde tilskrives Hustruen.

5. I Tilfælde, hvor flere kan gøre Krav paa Enkerente efter samme forsikrede eller Rentenyder, kan Renten begrænses til Beløbet for een Rente.

Artikel 8.

1. Ethvert Barn under en vis foreskreven Alder, der i intet Tilfælde maa være over 14 Aar, skal være berettiget til Rente ved en af Forældrenes Død.

2. Dog kan Retten til Rente for Børn af en forsikret eller rentenydende Moder gøres betinget af, at Moderen har bidraget til Barnets Underhold, eller af at hun ved sin Død var Enke.

3. Det skal i den nationale Lovgivning fastsættes, i hvilke Tilfælde Børn udenfor Ægteskab er berettiget til Rente.

Artikel 9.

1. Hvad enten Rentens Størrelse varierer efter Forsikringstiden eller ej, skal Renten udgøre et bestemt Beløb eller Procentdel af den Lønning, der i forsikringsmæssig Henseende kommer i Betragtning, eller variere efter Beløbet af indbetalte Bidrag.

2. I Tilfælde, hvor Renten varierer efter Forsikringstidens Længde, og hvor Retten til Rente er betinget af en fastsat Karenstid, skal den, medmindre der garanteres en vis Minimumsrente, indbefatte et bestemt Beløb eller en fastsat Procentdel, der ikke er afhængig af Forsikringstiden; naar Renten ikke er afhængig af Karenstid, kan der træffes Bestemmelse om en vis garanteret Minimumssats.

3. Naar Bidragene gradueres efter Lønnen, skal den Løn, der lægges til Grund for Bidragsberegningen, ogsaa lægges til Grund for Beregningen af Renten, hvad enten denne varierer med Forsikringstiden eller ikke.

Artikel 10.

Forsikringsinstitutionerne skal paa de i den nationale Lovgivning nærmere fastsatte Betingelser være berettiget til at tilstaa Personer, der paa Grund af Invaliditet modtager Rente eller har Krav paa en saadan, Naturalydelser med det Formaal at forebygge, udsætte, mildne eller helbrede Invaliditeten.

Artikel 11.

1. Retten til Forsikringsydelser kan helt eller delvis fortabes eller suspenderes:

a) hvis Døden er foraarsaget ved forbryderisk

Adfærd eller forsætlig Handling, udøvet af den forsikrede eller nogen, der kunde blive berettiget til Efterladterenten;

b) hvis den forikrede, eller nogen, som kunde blive berettiget til Efterladterenten, har begaaet Svig mod Forsikringsinstitutionen.

2. Renten kan helt eller delvis suspenderes, saafremt paagældende:

a) fuldt ud underholdes af det offentlige eller af en social Forsikringsinstitution,

b) uden fyldestgørende Grund nægter at efterkomme Lægens Forskrifter eller de Instrukser, der er givet vedrørende Invaliders Adfærd, eller af egen fri Villie og uden Tilladelse unddrager sig Forsikringsinstitutionens Tilsyn,

c) oppebærer anden periodisk, kontant Ydelse i Henhold til Love vedrørende tvungen Socialforsikring eller Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde under Arbejde eller Erhvervssygdomme,

d) efter at have faaet tilstaaet Enkerente uden Betingelser om en vis Alder eller Invaliditet samlever med en Mand som dennes Hustru,

e) er pensionsberettiget i Henhold til særlig Forsikring for Funktionærer, men oppebærer en Løn, der overstiger en vis Grænse.

Artikel 12.

1. De forsikrede og deres Arbejdsgiver skal bidrage til Tilvejebringelsen af Forsikringsmidlerne.

2. Ved den nationale Lovgivning kan fra Bidragspligten undtages:

a) Lærlinge og unge Arbejder under en vis Alder, og

b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge, eller hvis Løn er meget lav.

3. I den nationale Lovgivning om Forsikringssystemer, der ikke er begrænset til udelukkende at omfatte Lønarbejdere og Funktionærer, kan Arbejdsgiverne undtages fra Bidragspligten.

4. Der skal af det offentlige ydes Tilskud til den Forsikring, der oprettes til Fordel for lønnede i Almindelighed eller særlig for Lønarbejdere.

5. En national Lovgivning, der ved Konventionens Ikrafttræden ikke kræver Bidrag fra de forsikrede, kan fortsat undlade at kræve saadanne Bidrag.

Artikel 13.

1. Forsikringen skal enten administreres af Institutioner, der oprettes af de offentlige Myndigheder, og som ikke maa drives i erhvervsmæssigt Øjemed, eller af en Statsforsikringsfond.

2. Dog kan den nationale Lovgivning overdrage Forsikringens Administration til Institutioner, oprettet af de interesserede Parter eller deres Organisationer, paa Betingelse af, at saadanne Institutioner har faaet behørig Anerkendelse af de offentlige Myndigheder.

3. Forsikringsinstitutionernes eller Statsforsikringsfondens Midler skal bestyres adskilt fra andre offentlige Midler.

4. Repræsentanter for de forsikrede skal deltage i Ledelsen af Forsikringsinstitutionen paa Vilkaar, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning, i hvilken der ligeledes kan fastsættes Bestemmelse om Deltagelse af Repræsentanter for Arbejdsgiverne og de offentlige Myndigheder.

5. De selvstyrende Forsikringsinstitutioner skal baade administrativt og finansielt være underkastet de offentlige Myndigheders Tilsyn.

Artikel 14.

1. En forsikrets eller Rentenyders Efterladte skal have Ret til Anke i Tilfælde af Tvistigheder vedrørende Forsikringskrav.

2. Saadanne Ankesager skal forelægges særlige Domstole, bestaaende af Dommere eller Lægmænd, som er særlig fortrolige med Forsikringens Formaal og de forsikredes Tarv, eller som tiltrædes af Bisiddere, der repræsenterer henholdsvis de forsikrede og Arbejdsgiverne.

3. I Tilfælde af Tvistigheder angaaende Optagelse i den tvungne Forsikring eller Bidragets Størrelse skal den forsikrede, og i de Forsikringsordninger, der fastsætter Bidrag fra Arbejdsgiveren, ogsaa hans Arbejdsgiver, have Ret til Anke.

Artikel 15.

1. Lønnede Personer, der ikke er Storborgere i vedkommende Land, skal være underkastet Forsikringspligten og Pligten til Betaling af Bidrag paa samme Vilkaar som Landets Statsborgere.

2. Efterladte efter en forsikret eller rentenydende Udlænding skal paa samme Vilkaar som Landets Statsborgere have Ret til Ydelser i Henhold til de Bidrag, der er indbetalt for deres Regning.

3. Efterladte efter en forsikret eller rentenydende Udlænding skal, dersom de er Statsborgere i en Stat, der er bundet af nærværende Konvention, og hvis Love følgelig indeholder Bestemmelse om Statstilskud til Forsikringen i Henhold til Art. 12, ogsaa være berettiget til at faa Andel i de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler.

4. Dog kan den nationale Lovgivning forbeholde Landets Statsborgere Retten til de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler, naar de udelukkende tilstaas Efterladte efter forsikrede, der har opnaaet en vis Alder paa den Dato, da Loven om tvungen Forsikring traadte i Kraft.

5. Eventuelle Bestemmelser om Begrænsning af Forsikringsrettigheder som Følge af forsikredes Bopæl i Udlandet, skal ikke finde Anvendelse paa Rentenydere, der er Statsborgere i, og har Bopæl i, en Stat, der er bundet af nærværende Konvention, i større Udstrækning end de finder Anvendelse paa Statsborgere i den Stat, hvor Renten er erhvervet; dog kan de Tilskud til Renter, Tillæg til eller Dele af Renter, der afholdes af offentlige Midler, tilbageholdes.

Artikel 16.

1. Forsikringen af lønnede Personer skal ordnes efter den Lov, der er gældende paa det Sted, hvor de har deres Arbejde.

2. Af Hensyn til Forsikringens Kontinuitet kan der gøres Undtagelser fra denne Regel ved Overenskomst mellem de interesserede Medlemmer.

Artikel 17.

Ethvert Medlem kan foreskrive særlige Bestemmelser for Grænsearbejdere, der har deres faste Arbejdssted paa vedkommende Medlems Territorium, men Bopæl i Udlandet.

Artikel 18.

For de Staters Vedkommende, der ikke paa det Tidspunkt, da denne Konvention første Gang træder i Kraft, har Love eller Bestemmelser angaaende tvungen Efterladteforsikring, skal ethvert bestaaende vederlagsfrit Rentesystem, der sikrer en individuel Ret til Rente i Overensstemmelse med de i efterfølgende Artikler 19—25 indeholdte Bestemmelser, betragtes som opfyldende nærværende Konventions Fordringer.

Artikel 19.

1. Følgende Efterladte skal være berettiget til Rente:
a) enhver Enke, der ikke har indgaaet nyt Ægteskab, og som forsørger mindst to Børn;
b) ethvert forældreløst Barn.
2. Den nationale Lovgivning skal fastsætte:
a) de Tilfælde, i hvilke et Barn født udenfor Ægteskab skal berettige en Enke til Rente;
b) den Alder, indtil hvilken et Barn skal berettige en Enke til Rente, eller skal berettige et Barn til at oppebære Rente som forældreløst Barn; denne Aldersgrænse kan dog ikke sættes lavere end 14 Aar.

Artikel 20.

1. Retten til Enkerente kan gøres betinget af Bopæl paa Medlemsstatens Territorium:
a) forsaavidt angaar den afdøde Mand, i en Periode, der gaar umiddelbart forud for hans Død,
b) forsaavidt angaar Enken, i en Periode, der gaar umiddelbart forud for det Tidspunkt, da hun søger Rente.
2. Retten til Rente for et forældreløst Barn kan gøres betinget af, at den sidstafdøde af Forældrene har været bosiddende paa Medlemsstatens Territorium i en vis Periode umiddelbart forud for sin Død.
3. Den Periode, i hvilken der kræves Bopæl paa Medlemsstatens Territorium af Enken eller den afdøde Fader eller Moder, fastsættes i den nationale Lovgivning, men maa ikke overstige fem Aar.

Artikel 21.

1. Retten til Rente for Enker eller forældreløse Børn skal tilsikres enhver Ansøger, hvis aarlige Indtægter — herunder indbefattet de af paagældende forsørgede Børns eller forældreløse Børns Indtægter — ikke overskrider en vis Grænse, der fastsættes i den nationale Lovgivning under behørig Hensyntagen til Minimum for Leveomkostningerne.
2. Ved Fastsættelse af Ansøgerens Indtægter skal der fradrages et vist Beløb, der fastsættes i den nationale Lovgivning.

Artikel 22.

Renten skal mindst udgøre et Beløb, der sammen med Ansøgerens andre Indtægter udover de fradragsfri Beløb sætter Vedkommende i Stand til at tilfredsstille sine væsentligste Livsfornødenheder.

Artikel 23.

1. Enhver Ansøger skal være berettiget til Anke i Tilfælde af Tvistigheder vedrørende Rentens Tilstaaelse eller Fastsættelsen af dens Beløb.
2. Anken skal ske til en anden Myndighed end den, der har truffet Afgørelse i første Instans.

Artikel 24.

1. Enker eller forældreløse, der ikke er Statsborgere i vedkommende Stat, men Statsborgere i en Medlemsstat, der er bundet af nærværende Konvention, skal have Ret til Rente paa samme Betingelser som det paagældende Lands egne Statsborgere.
2. Dog kan den nationale Lovgivning gøre Tilstaaelsen af Rente til en Udlænding betinget af, at vedkommende har haft fast Bopæl paa Medlemsstatens Territorium i en Periode, der højst kan være fem Aar længere end den i Artikel 20 fastsatte Periode.

Artikel 25.

1. Retten til Rente kan fortabes eller suspenderes helt eller delvis, dersom Enken eller den Person, der har paataget sig Forsørgelsen af det forældreløse Barn, ved Svig har opnaaet eller forsøgt at opnaa Rente.
2. Renten kan helt eller delvis suspenderes, saa længe den paagældende fuldt ud underholdes af det Offentlige.

Artikel 26.

Bortset fra de i Artikel 15, Stk. 5, indeholdte Bestemmelser, tilsigter nærværende Konvention ikke Bevarelsen af Retten til Rente i Tilfælde af Bopæl i Udlandet.

Artiklerne 27 til 33.

— Samme Tekst som Artiklerne 24 til 30 i Konventionsforslag 1. a. ang. Alderdomsforsikring. —

3 b. Forslag til Konvention om tvungen Efterladteforsikring for Personer, der har lønnet Beskæftigelse i Landbrugsvirksomheder.

Artikel 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at oprette eller opretholde en tvungen Efterladteforsikring, der yder de forsikrede mindst lige saa gode Betingelser som de i nærværende Konvention fastsatte.

Artikel 2.

1. Den tvungne Efterladteforsikring kommer til Anvendelse paa Arbejdere, Funktionærer og Lærlinge i Landbrugsvirksomheder og paa Tyende i Landbrugshusholdninger.
2. Ethvert Medlem kan imidlertid i sin nationale Lovgivning fastsætte saadanne Undtagelser, som

maatte skønnes fornødne, forsaavidt angaar:

a) Arbejdere, hvis Løn overstiger en vis Grænse, og, i Tilfælde, hvor den nationale Lovgivning ikke fastsætter, at saadan Undtagelse skal finde generel Anvendelse, Funktionærer, hvis Arbejde er af en saadan Art, at det almindeligvis maa regnes som liberalt Erhverv;
b) Arbejdere, hvis Løn ikke betales i Penge;
c) unge Arbejdere under en vis Alder og Arbejdere, der er for gamle til at indtræde i Forsikringen paa det Tidspunkt, da de for første Gang kommer i Arbejde;
d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsbetingelser er af en saadan Natur, at de ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere;
e) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie;
f) Arbejdere, hvis Beskæftigelse i det hele taget og efter sin Natur er af saa kort Varighed, at de ikke kan naa at opfylde Betingelserne for at faa tillagt Ydelser i Henhold til Forsikringen, samt Personer, der kun udfører lønnet Arbejde som Lejlighedsarbejde eller Bibeskæftigelse;
g) Invalide Arbejdere og Arbejdere, der oppebærer Invalide- eller Aldersrente;
h) Afskedigede pensionerede Tjenestemænd, der antages til lønnet Arbejde, samt Personer med private Indkomster, dog kun forsaavidt Pensionen eller den private Indkomst er mindst lige saa stor som den i nationale Love eller Bestemmelser fastsatte Invaliderente;
i) Arbejdere, der, medens de driver Studier, giver Undervisning eller tager lønnet Arbejde som Forberedelse til en Beskæftigelse svarende til saadanne Studier.

3. Fra Forsikringspligten kan endvidere undtages Personer, hvis efterladte i Henhold til andre Love, Bestemmelser eller særlige Forsikringer bliver berettiget til Ydelser, der som Helhed mindst svarer til de i nærværende Konvention fastsatte.

Artiklerne 3 til 11.

— Samme Tekst som i de tilsvarende Artikler i Konventionsforslag 3 a ang. Efterladteforsikring for Industri, Handel m. v. —

Artikel 12.

— Samme Tekst som i Artikel 12 i Konventionsforslag 3 a ang. Efterladteforsikring for Industri, Handel m. v., dog med følgende Tilføjelse til Artiklens Stk. 2 om Undtagelse fra Bidragspligten for:

»c) Arbejdere, der er beskæftiget hos en Arbejdsgiver, som betaler Bidrag paa andet Grundlag end Antallet af beskæftigede Arbejdere.«

Artiklerne 13 til 33.

— Samme Tekst som i de tilsvarende Artikler i ovennævnte Konventionsforslag 3 a. —

Henstilling vedrørende de almindelige Principper for Invalideforsikring, Alderdomsforsikring og Efterladteforsikring.

Da Konferencen har vedtaget Forslag til Konventioner vedrørende tvungen Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring for lønnede Arbejdere i Industri og Handel, i liberale Erhverv og for Hjemmearbejdere og Tyende, samt vedrørende tvungen Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring for lønnede Arbejdere i Landbruget,

da man anser de i disse Forslag til Konventioner fastsatte Bestemmelser for Minimumsbetingelser, der fra Begyndelsen bør opfyldes af enhver Forsikringsordning for tvungen Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring, og

da man anser det for ønskeligt at angive visse generelle Principper, som Erfaringen har vist at være bedst egnede til at fremskaffe en retfærdig, virkningsfuld og passende Ordning af Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring,

henstiller man til Medlemmerne at tage følgende Principper og Regler under Overvejelse:

I. *Forsikringens Omfang.*

1. a) Den tvungne Invalide-, Alderdoms- og Efterladteforsikring bør uden Forskel med Hensyn til Alder, Køn eller Nationalitet omfatte enhver Person, der sædvanligvis udfører lønnet Arbejde.

1. b) Hvor økonomiske, sociale og administrative Forhold gør dette muligt, bør den nationale Lovgivning indeholde Bestemmelse om, at Invalide, Alderdoms- og Efterladteforsikringen skal omfatte ogsaa mindrebemidlede Personer, der for egen Regning beskæftiger sig med Industri, Handel eller Landbrug.

2. Dersom det anses for tilraadeligt at fastsætte en Minimumsalder for Indtræden i Forsikringen, bør denne fastsættes saa nær som muligt ved Alderen for Skolepligtens Ophør og Valget af Beskæftigelse.

3. Fastsættelsen af en Maksimumsalder for Indtræden i Forsikringen er kun berettiget i Forsikringsordninger, i hvilke Retten til Rente er betinget af en Karenstid, og i saa Tilfælde kun for Arbejdere, som, naar de tager lønnet Arbejde som Hovedbeskæftigelse, er for gamle til at opfylde Karenstiden, før de opnaar renteberettigende Alder.

4. Hvor det anses for tilraadeligt at fastsætte (foruden den Grænse for Lønning, som er forbundet med den sociale Forsikring) en Løngrænse for Retten til at komme ind under den tvungne Forsikring, bør herved kun udelukkes de Arbejdere, der som Følge af, at deres Løn ligger over det almindelige Lønniveau, kan anses for selv at være i Stand til at bære Risikoen i Henseende til Invaliditet, Alderdom og Død.

II. *Renter.*

A. Karenstid og Forsikringsperioder.

5. Den Karenstid, der fastsættes i de Ordninger, som garanterer enhver Person en Rente af en bestemt Størrelse eller en Rente, der varierer med den Løn, der kommer i Betragtning ved Rentens

Fastsættelse, bør indskrænkes til en Bidragsperiode, der ikke er længere end strengt nødvendig for at udelukke Personer fra at indtræde i Forsikringen for at opnaa utilbørlige Fordele og for at sikre, at man opnaar et vist Vederlag for de tilsikrede Ydelser.

6. Ved Invalide- og Efterladteforsikringen bør Karenstiden i intet Tilfælde overstige 60 Bidragsmaaneder, 250 Bidragsuger eller 1500 Bidragsdage, og ved Alderdomsforsikring bør Karenstiden ikke overstige det dobbelte af dette Maksimum.

7. De Perioder, hvor den forsikrede er arbejdsudygtig paa Grund af Sygdom, Barsel eller er arbejdsløs uden egen Skyld, bør indenfor de foreskrevne Grænser medregnes i Karenstiden, selv om der ikke i saadanne Perioder er betalt noget Bidrag fra Syge- eller Barselforsikring eller af en Arbejdsløshedskasse.

8. a) De Forsikringsordninger, der begrænser Gyldigheden af den paa erlagte Bidrag grundede Ret, bør garantere Bibeholdelsen af denne Ret i mindst 18 Mdr. efter Betalingen af det sidste Bidrag. I Ordninger, hvor Bidragene gradueres efter Lønnen, forlænges denne Frist til mindst ⅓ af den samlede Periode, for hvilken der er betalt Bidrag siden Forsikringsforholdets Begyndelse (med Fradrag af de Perioder, for hvilke Bidrag ikke er krediteret Vedkommende). Ved Beregningen af denne Frist bør de Perioder, i hvilke den forsikrede har været arbejdsudygtig paa Grund af Sygdom eller Barsel, eller uden egen Skyld har været arbejdsløs, eller har været indkaldt til Militærtjeneset, ikke regnes som Perioder, for hvilke Bidrag ikke er krediteret Vedkommende.

8. b) Enhver yderligere Bibeholdelse af Retten til indbetalte Bidrag kan gøres betinget, enten af en Genoptagelse af Bidragsbetalingen i Henhold til tvungen eller frivilligt fortsat Forsikring, eller af Betalingen af et mindre Vederlag for Bibeholdelsen af denne Rettighed. I de Ordninger, hvor Bidragene gradueres efter Lønnen, og Renten varierer med Forsikringstiden, bør Genoptagelsen af Betalingen af Bidrag medføre Forøgelse af de Rettigheder, der er ved at blive erhvervet.

9. En Person, der tidligere har været forsikret, bør kunne generhverve tabte Rettigheder ved Betaling af et fastsat Antal Bidrag i Henhold til tvungen eller frivilligt fortsat Forsikring. I de Ordninger, hvor Renten varierer efter Antallet eller Beløbet af krediterede Bidrag, bør det Antal Bidrag, der kræves til Generhvervelsen af tabte Rettigheder, være mindre end det Antal Bidrag, der kræves i den oprindelige Karenstid.

10. De Betalinger, der kræves for Bibeholdelse af Rettigheder for forsikrede, der i lang Tid er arbejdsløse, bør tilvejebringes ved Tilskud fra de offentlige Myndigheder under Hensyn til, at det er umuligt at paalægge alene de forsikrede, der er i Arbejde, at bære disse Byrder. Samme Princip bør anvendes ved Betalinger, der tilsigter at konsolidere eller forøge saadanne arbejdsløses Rettigheder.

B. Aldersrente.

11. Med Hensyn til de Forsikringsordninger, der fastsætter en højere Alder end 60 Aar for Adgangen til Rente, anbefales det saavel for at lette Arbejdsmarkedet som for at sikre de Gamle den fornødne Hvile, at Aldersgrænsen nedsættes til 60 Aar, dersom befolkningsmæssige og økonomiske Forhold tillader dette og, om fornødent, saaledes at Nedsættelsen sker gradvist.

12. Forsikrede, der i en længere Aarrække har været beskæftiget med Arbejde, der er særligt anstrengende eller usundt, bør have Adgang til Rente ved en yngre Alder end andre Arbejdere.

13. a) For at sikre, at Arbejdere i deres Alderdom ikke kommer til at lide Nød, bør Renten være tilstrækkelig til at dække de væsentligste Livsfornødenheder. Den Rente, der garanteres enhver forsikret, der har udstaaet en Karenstid, bør derfor fastsættes under behørig Hensyntagen til Leveomkostningerne.

13. b) I de Ordninger, hvor Bidragene gradueres efter Lønnen, bør de forsikrede, for hvem der er betalt Bidrag, som svarer til den Aarrække, i hvilken en Arbejder normalt arbejder, være berettiget til en Rente, der svarer til deres økonomiske Forhold, medens de arbejdede. Derfor bør den Rente, der garanteres forsikrede, for hvem der i tredive Aar er betalt Bidrag, ikke være lavere end Halvdelen af den forsikredes Løn, der i forsikringsmæssig Henseende kommer i Betragtning, enten fra det Tidspunkt, da Forsikringsforholdet begyndte, eller i Løbet af en bestemt Periode umiddelbart forud for Rentens Tilstaaelse.

14. Der bør tilstaas Rentenyderen Tillæg:

a) for hvert uforsørget Barn i den skolepligtige Alder, samt for et Barn under 17 Aar, der fortsætter sin almindelige eller faglige Uddannelse, eller som paa Grund af Sygdom ikke kan forsørge sig selv,
b) naar hans Hustru er gammel eller svag og ikke derved selv har opnaaet Ret til Rente.

15. Den Rentenyder, der trænger til stadig Bistand af andre, bør have Ret til et særligt Tillæg.

C. Invaliderente.

16. a) Enhver forsikret, der grundet paa Sygdom eller Svagelighed er ude af Stand til at skaffe sig nævneværdig Fortjeneste ved et Arbejde, der svarer til vedkommendes Kræfter, Evner og Uddannelse, bør have Ret til Rente. Fortjeneste kan ikke betragtes som nævneværdigt, naar den ligger under ⅓ af den Løn, der sædvanligvis ydes en rask Arbejder med lignende Uddannelse og Færdighed.

16. b) I de Forsikringsordninger, der er oprettet til Fordel for Arbejdere eller Funktionærer i visse Fag, bør Nedsættelsen i Arbejdsevnen beregnes udelukkende i Forhold til det Fag, i hvilket paagældende hidtil har arbejdet, eller et tilsvarende Fag.

17. a) For at opfylde sit Formaal bør Forsikringen garantere enhver forsikret, der er blevet Invalid efter at have gennemgaaet den foreskrevne Karenstid, en Rente, der er tilstrækkelig til at dække

de væsentlige Livsfornødenheder. Den Minimumsrente, der tilsikres enhver forsikret, bør derfor fastsættes under tilbørlig Hensyntagen til Leveomkostningerne.

17. b) I de Forsikringsordninger, der fastsætter Minimumsrenten efter den Løn, der forsikringsmæssigt kommer i Betragtning, bør Minimumsrenten ikke være mindre end 40 pCt. af Lønnen. I de Forsikringsordninger, hvor en Del af Renten udgør et bestemt Beløb, lige stor for alle Rentenydere, medens en anden Del varierer efter Antallet og Beløbet af indbetalte Bidrag, bør man søge at opnaa en tilsvarende Rente.

18. Der bør tilstaas Rentenyderen et Tillæg for hvert uforsørget Barn i den skolepligtige Alder, samt for et Barn under 17 Aar, der fortsætter sin faglige eller almindelige Uddannelse, eller som grundet paa Sygdom ikke kan forsørge sig selv.

19. En Rentenyder, der trænger til stadig Bistand af andre, bør have Ret til et særligt Tillæg.

D. Efterladterente.

20. a) Hvis en Rentenyder eller forsikret dør efter at have gennemgaaet Karenstiden og efterlader en Enke, bør denne have Ret til Rente, saalænge hun ikke indgaar nyt Ægteskab.

20. b) Selv om Tilstaaelsen af Rente er betinget af andre Vilkaar, bør Rente ikke desto mindre tilstaas Enker, der er ude af Stand til at forsørge sig selv paa Grund af Alder eller Invaliditet, og Enker, der har Forsørgerpligt overfor et Barn, som er i den skolepligtige Alder, eller som er under 17 Aar og fortsætter sin almindelige eller faglige Uddannelse.

21. Ligeledes bør der ydes Rente til den invalide Enkemand, som paa Grund af sin Invaliditet blev forsørget af en forsikret Kvinde, der døde efter Karenstidens Udløb.

22. a) Renten, der ydes en Enke (eller en invalid Enkemand), bør udgøre et rimeligt Bidrag til de væsentlige Livsfornødenheder. Uanset Beregningsmaaden skal Rentens Minimumsbeløb fastsættes under behørig Hensyntagen til Leveomkostningerne.

22. b) I de Ordninger, hvor Bidragene gradueres efter Lønnen, bør Enkens (den invalide Enkemands) Rente ikke ligge under Halvdelen af den Rente, som afdøde var eller vilde have været berettiget til, dersom der paa Tidspunktet for hans Død var blevet tilstaaet ham Invalide- eller Aldersrente. I saadanne Ordninger, hvor Efterladterenten fastsættes uden Hensyn til den Rente, afdøde var eller vilde have været berettiget til, bør Enkens (eller den invalide Enkemands) Rente ikke ligge under 20 pCt. af den Løn, i Forhold til hvilken afdøde var forsikret, enten siden Forsikringsforholdets Begyndelse eller i en bestemt Tid umiddelbart forud for hans Død.

23. a) Ethvert skolepligtigt Barn, som blev forsørget af en Rentenyder eller forsikret, der døde efter Karenstidens Udløb, bør være berettiget til Barnerente indtil det fyldte 17. Aar, dersom Barnet fortsætter sin almindelige eller faglige Uddannelse, og udover denne Alder, naar Barnet grundet paa Svagelighed ikke er i Stand til at forsørge sig selv.

23. b) Barnerente kan ydes i Form af et Tillæg til Moderens Enkerente.

24. a) Den Minimumsrente, der er fastsat for ethvert Barn, bør udgøre et væsentligt Bidrag til Barnets Underhold og Opdragelse. Minimumsrenten bør ansættes højere for Børn, der har mistet begge Forældre.

24. b) I de Ordninger, hvor Bidragene gradueres efter Afdødes Løn, bør Barnerenten ikke være mindre end ¼ — og for et Barn, der har mistet begge Forældrene, ½ — af den Rente, som afdøde var eller vilde have været berettiget til, dersom han ved sin Død havde faaet tildelt Invalide- eller Aldersrente. I de Ordninger, hvor Efterladterenten fastsættes uden Hensyn til den Rente, som afdøde var eller vilde have været berettiget til, bør Barnerenten ikke fastsættes lavere end til 10 — og for et Barn, der har mistet begge sine Forældre — 20 pCt. af den Løn, i Forhold til hvilken afdøde var forsikret, enten siden Forsikringsforholdets Begyndelse eller i en vis Tid umiddelbart før Dødsfaldet.

25. Dersom det skønnes tilraadeligt at fastsætte et Maksimumsbeløb for den samlede Rente, der kan tildeles en afdøds efterladte, bør dette Maksimumsbeløb, naar Efterladterenten varierer efter den Rente, afdøde var eller vilde være blevet berettiget til, ikke ansættes lavere end denne Rente inklusive Forsørgertillæg. I Tilfælde, hvorEfterladterenten varierer efter den Løn; i Forhold til hvilken afdøde var forsikret, bør Renten ikke ansættes lavere end Halvdelen af denne Løn.

26. Til efterladte, der ikke er renteberettigede, fordi de ikke opfylder de fastsatte Betingelser, bør (under Forudsætning af, at et Minimumsantal af Bidrag er indbetalt for afdødes Regning) ydes et Beløb een Gang for alle af en saadan Størrelse, at det vil sætte dem i Stand til at indrette sig efter de paa Grund af Familieoverhovedets Død ændrede Leveforhold.

27. I de Lande, hvor Begravelsesomkostningerne ikke ved Lov eller Sædvane dækkes af en anden Forsikring, i Særdeleshed af Sygeforsikringen, bør Efterladteforsikringen ved forsikredes Død yde et Beløb til Dækning af Omkostningerne ved en sømmelig Begravelse.

E. Bestemmelser vedrørende Suspension eller Nedsættelse af Renter.

28. Hvor der er fastsat Bestemmelser om midlertidig Inddragelse eller Nedsættelse af Invalide-, Alders- eller Efterladterenten i saadanne Tilfælde, hvor Rentenyderen samtidig er berettiget til en Rente, der er erhvervet i Henhold til en anden social Forsikringsordning eller Renteordning, eller til Erstatning for Ulykkestilfælde under Arbejdet eller Erhvervssygdomme, maa Bestemmelserne vedrørende Inddragelse eller Nedsættelse være af en saadan Art, at Rentenyderen ubeskaaret faar tilsikret den højeste Rente, og at der i hvert Tilfælde sikres ham den Del af Invalide-, Alders- eller Efterladterenten, som svarer til forsikredes egne Bidrag.

29. I Tilfælde, hvor en Invalide- eller Aldersrente er inddraget af andre Aarsager end samtidig Ret til anden Rente, skal der ydes den af paagæl-

dende Rentenyder forsørgede Familie et Underholdsbidrag, som svarer til hele Renten eller en Del deraf.

III. *Forsikringsmidlerne.*

30. a) Forsikringsmidlerne bør tilvejebringes ved Bidrag fra de forsikrede og deres Arbejdsgivere.

30. b) Det Offentlige bør yde Tilskud til Forsikringen.

31. Den forsikredes Bidrag bør i Almindelighed ikke være højere end hans Arbejdsgivers.

32. Arbejdsgiveren bør svare hele eller Størstedelen af det Bidrag, der vedrører Arbejdere, hvis Løn ikke overstiger et nærmere fastsat Beløb.

33. Staten bør overtage Betalingen af Bidrag for de Perioder, hvori forsikrede Personer er indkaldt til militær Tjeneste, naar paagældende var forsikrede før Indkaldelsen.

IV. *Administrationen.*

34. I den nationale Lovgivning bør fastsættes, at forsikrede Kvinder skal være behørigt repræsenteret i Administrationen af Invalide-, Alders- og Efterladteforsikringen.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1855.

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Svava«, Haderslev.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. April 1934 i Sag Nr. 1855: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdeling i Haderslev.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdeling H i Haderslev i Anledning af følgende Forhold.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Tirsdag den 23. Maj 1933 indkom til Haderslev S/S »Svava« med et Parti Jern, hvis Losning skulde udføres af Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn, Mæglerfirmaet J. C. Hansen, der allerede den foregaaende Dag havde adviseret Formanden for Afdeling H om, at Skibet ventedes, og at der til Losningen skulde anvendes 24 Mand. — I den gældende Overenskomst findes angaaende Antagelse af Arbejdskraft en saalydende Bestemmelse:

»Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant leder og fordeler Arbejdet og antager det dertil fornødne Arbejdsmandskab.

Mønstring af Havnearbejderne skal finde Sted i og ved Opholdslokalet paa Havnen.

Det er dog en Forudsætning, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling H's Medlemmer er tilstede ved Mønstringen.«

Ifølge Klagernes videre Fremstilling var der imidlertid, da Arbejdet skulde begynde Tirsdag Formiddag Kl. 8, kun 17 Medlemmer af Afdeling H til Stede, og af det efter Mønstringstidens Udløb ankomne Mandskab blev en af de saaledes fremmødte Arbejdere forbigaaet. Iøvrigt blev Holdene kompletteret med 3 Arbejdere fra Afdeling A. Grunden til, at den ene Mand fra Afdeling H — Nis Hansen — ikke blev antaget, var den, at han paa Grund af sin Alder ansaas for mindre egnet til det paagældende ret svære Arbejde, særlig fordi Tiden var meget knap, saaledes at den mindste Forsinkelse ved langsommere Arbejde kunde bevirke, at Damperen, der skulde afgaa samme Dags Aften, ikke kom afsted før den følgende Dags Morgen. Formanden for Afdeling H fremsatte imidlertid Krav om, at Nis Hansen skulde antages, idet Lossearbejdet ellers ikke vilde blive paabegyndt, og for at undgaa Forsinkelse blev Kravet opfyldt under Protest.

Ved Arbejdets Optagelse var der — som af Klagerne videre udviklet — yderligere kommet Folk fra Afdeling H tilstede, og disse besatte de Pladser, til hvilke der var antaget Folk fra Afdeling A, som de jagede væk, og det var derefter ikke muligt at konstatere, hvilke af Afdeling H-Folkene der saaledes er gaaet ind i Afdeling A-Folkenes Pladser, idet Mønstringen, fordi der ikke var tilstrækkeligt Mandskab til Stede, var foregaaet ved Tilsigelse under eet af samtlige i Mønstringslokalet tilstedeværende Arbejdere. Under disse Omstændigheder maatte Arbejdsgiverne for at undgaa Forsinkelse tolerere, at Afdeling H's Medlemmer fik hele Arbejdet, men Afdeling A kræver nu i Erstatning 46 Kr. til de af Afdelingens Medlemmer, der saaledes maatte forlade det Arbejde, hvortil de var tilsagt. Klagerne hævder, at dette Forhold — at Medlemmer af Afdeling H benytter sig af Lejligheden til at gøre Arbejdsgiverens frie Antagelsesret illusorisk ved uden Tilsigelse af nogen Art at blande sig med det mønstrede Mandskab, som i Forvejen var fuldtalligt — er ulovligt, og at Afdeling H er ansvarlig for Følgerne af det Erstatningskrav, som Afdeling A har fremsat.

Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at den af Afdeling H iværksatte Arbejdsstandsning kendes ulovlig som stridende mod Septemberforliget, Overenskomsten og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, og at der i den Anledning paalægges Afdelingen en Bod, der tillige kan indeholde Dækning for det nævnte af Afdeling A fremsatte Erstatningskrav.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De gør gældende, at Arbejderne med fuld Føje reagerede overfor Forbigaaelse af Nis Hansen. Arbejdsgiveren er ikke frit stillet i Valget mellem H-Arbejdere og A-Arbejdere; de første har en Fortrinsret; det er kun en Forudsætning, at de er tilstede ved Mønstringen, og Nis Hansen var tilstede. Han er ikke heller nogen gammel Mand, ca. 60 Aar, kraftig og stærk, og Forbigaaelsen maa forklares derved, at

Mægleren paa det Tidspunkt har næret personlig Uvilje mod Nis Hansen. Arbejderne har derfor været berettigede til at nægte at paabegynde Losningen, medmindre Nis Hansen kom med, da de ikke vilde finde sig i, at Mægleren søgte at boykotte Hansen. — De Indklagede har dernæst bestridt, at der paahviler H-Afdelingen noget Ansvar i Anledning af, at de til Supplering af Arbejdsholdet antagne 3 A-Arbejdere ikke kom i Arbejde. Der er ikke sjældent Meningsforskel vedrørende Mandskabsantallet, hvilket skyldes manglende Opmærksomhed hos Arbejdsformanden under Antagelsen af Folk, og saadanne Forviklinger vilde undgaas, hvis Arbejdsgiveren — hvad Fagforeningen ofte har tilraadet — gav Formanden Ordre til at opnotere Folkene, efterhaanden som han antog dem. Arbejdsgiverne maa derfor selv tage Ansvaret for mulige Fejltagelser, og disse kan ikke belastes de Indklagede.

Det er under Sagen oplyst, at den paagældende Arbejder ved senere Lejlighed, hvor det drejede sig om lignende Losning, er bleven mønstret til Arbejde for samme Modtager, og det iøvrigt under Sagen foreliggende giver ikke Anledning til at antage, at den heromhandlede Forbigaaelse skulde være Udslag af personlig Uvilje overfor ham og end mindre af nogen Boykot. Der maa efter alt foreliggende gaas ud fra, at Forbigaaelsen har været begrundet i det rent saglige Hensyn, at han efter sin Alder ikke anses egnet til det forestaaende Arbejde, der efter sin Art og Tempo krævede særlig kraftige Folk. Det maa derfor være Arbejdernes Sag, hvis den trufne Disposition efter deres Opfattelse ikke var hjemlet ved Arbejdsgiverens almindelige Ret til at lede og fordele Arbejdet eller var stridende mod den ovenfor citerede Overenskomstbestemmelse, da at paatale det formentlige Overgreb ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, medens det passerede ikke har kunnet berettige dem til den skete Arbejdsvægring. Der vil derfor være at paalægge den indklagede H-Afdeling en Bod, der efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til 100 Kr. — Hvad dernæst det andet paaklagede Forhold angaar, ses der ikke at foreligge et tilstrækkeligt Grundlag til herfor at gøre den indklagede Afdeling ansvarlig, hvorved bemærkes, at det manglende Bevis for, hvilke Arbejdere der havde trængt sig ind i det paamønstrede Arbejdshold, tildels maa tilskrives den af Arbejdsformanden ved Folkenes Antagelse anvendte mindre praktiske Fremgangsmaade, og at der ikke iøvrigt ses at foreligge Omstændigheder, der paa tilstrækkelig Maade godtgør, at Afdelingen som saadan skulde være ansvarlig for det skete Overgreb. — Herefter findes Sagens Omkostninger, der fastsættes til 150 Kr., idet Sagen har været samtidig procederet med anden Sag, efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne. *Kendelse:*

Den foran omhandlede Arbejdsvægring har været ulovlig.

I Bod til Klagerne betaler Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling H i Haderslev 100 Kr.

Sagens Omkostninger, 150 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1897.

Landarbejdere i Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods Skove.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. Februar 1934 i Sag Nr. 1897: Landarbejderforbundet i Danmark mod Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods' Skovdistrikter.

Under denne Sag har Landarbejderforbundet i Danmark indklaget Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods' Skovdistrikter og paastaaet de af Forbundet overfor Skovdistrikterne afgivne 1. Strejkevarsler af 11. og 24. Januar 1934 angaaende alt Arbejde i Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods' Skove, forsaavidt dette udføres af Løsarbejdere, der er Medlemmer af Forbundet, kendt lovlige, saaledes at Strejke kan iværksættes efter Afgivelse af lovligt nyt 2. Varsel.

De Indklagede har paastaaet Varslerne kendt ulovlige.

Sagens Omstændigheder er følgende:

De Indklagede var oprindelig Medlem af den pr. 1. Maj 1930 opløste Arbejdsgiverforening for Land- og Skovbrug i Danmark, der indtil Opløsningen stod i Overenskomstforhold til Landarbejderforbundet. Senere har de Indklagede haft direkte Overenskomstforhold med Forbundet, men fra 1. November 1932 sluttede de Indklagede Enkeltkontrakter med samtlige deres Skovarbejdere om Løn- og Arbejdsforhold.

Ved Rettens Kendelse af 19. Juni 1931 i Sag Nr. 1464 blev det statueret, at de tidligere Medlemmer af nævnte Arbejdsgiverforening — deriblandt de Indklagede — vel fremdeles var undergivet Septemberforliget i Henhold til dettes § 13, men at de paa den anden Side efter Ophøret af Overenskomstforholdet til Forbundet var berettiget til at slutte Aftaler med de enkelte Arbejdere om Løn- og Arbejdsvilkaar.

De af de Indklagede med hver af deres Skovarbejdere i 1932 sluttede Kontrakter har følgende Slutningsbestemmelse:

»Efter gensidig Overenskomst er ovenstaaende vedtaget som Priskurant for Arbejde paa Gisselfeld Klosters og Holmegaards Skovdistrikter for Tidsrummet 1. November 1932 til 1. November 1933, og jeg underskrevne Arbejder indgaar derfor paa at arbejde til de foran vedtagne Priser.

Arbejdsforholdet gælder, til det med en Dags Varsel hæves fra en af Siderne.«

og er derefter forsynet med Underskrift af Klosterets Skovrider og vedkommende Arbejder.

Ved Antagelse til Skovarbejde for det følgende Aar har Skovarbejderne paany underskrevet enten en tilsvarende Kontrakt eller en Fornyelsespaategning paa den tidligere Kontrakt om, at den er gældende fra 1. November 1933 til 1. November 1934.

Antallet af de saaledes antagne Skovarbejdere er 12 faste Arbejdere og 105 Løsarbejdere, af hvilke sidste 93 maa antages at være Medlemmer af Forbundet.

I Juni 1932 og December 1933 rettede Forbundet Henvendelse til de Indklagede med Forslag om Oprettelse af en Overenskomst, idet Forbundet anførte, at de af de Indklagede betalte Priser gav

Anledning til Misfornøjelse blandt Arbejderne, idet Priserne laa betydeligt under, hvad der betaltes paa andre sjællandske Skovdistrikter efter Overenskomst med Landarbejderforbundet.

Da de Indklagede paa den sidste Henvendelse svarede, at de forlængst havde sluttet Overenskomst med deres Skovarbejdere om Løn- og Arbejdsforhold for indeværende Skovningsperiode og derfor ikke saa nogen Grund til at optage nogen Forhandling med Forbundet angaaende nogen Overenskomst, udstedte Forbundet de foran nævnte 1. Strejkevarsler angaaende de paa de to Skovdistrikter arbejdende Løsarbejdere, der var Medlemmer af Forbundet.

Til Støtte for sin Paastand anfører Forbundet, at da begge Parter er underkastet Septemberforligets Bestemmelser, og der ikke iøvrigt bestaar noget Overenskomstforhold mellem Forbundet og de Indklagede, har Forbundet fri Strejkeret overfor de Indklagede, naar Septemberforligets Varselsregler iagttages. Da den Løn, de Indklagede betaler deres Skovarbejdere, ligger betydeligt under, hvad Medlemmer af Skovbrugets Arbejdsgiverforening, med hvilken Forbundet har Overenskomst, betaler, har Forbundet hos de Indklagede arbejdende Medlemmer henvendt sig til Forbundet om Støtte og deponeret Opsigelser af deres Kontrakter hos Forbundet. Hvis de mellem Løsarbejderne og de Indklagede indgaaede Kontrakter om Arbejdet paa de paagældende Skovdistrikter for Tidsrummet 1. November 1933 til 1. November 1934 kan forstaas saaledes, at der paa de to Skovdistrikter bestaar et faktisk Overenskomstforhold, er Forbundet klar over, at der ikke kan etableres Strejke i det paagældende Tidsrum, men Forbundet bestrider, at Kontrakterne kan opfattes paa denne Maade, idet den enkelte Arbejders Underskrift paa Vilkaarene for et Arbejdsforhold, der gensidig kan hæves med Dags Varsel, ikke kan medføre saadanne for Organisationen forbindende og forpligtende Konsekvenser. Var dette Tilfældet, vilde ikke alene de underskrivende Arbejdere, men samtlige Forbundets øvrige Medlemmer være kollektivt forpligtede, men uden nogen Art af kollektiv Beskyttelse. Forbundet hævder, at Vilkaarene for et individuelt aftalt Arbejdsforhold ikke med Rimelighed kan være gældende længere, end Arbejdsforholdet faktisk varer, og at de aftalte Vilkaar er bortfaldne samtidig med Opsigelsen af Arbejdsforholdet. De af Arbejderne hos Forbundet deponerede Opsigelser vil, hvis Strejken etableres, forinden blive tilstillet de Indklagede, og dermed maa Kontraktsforholdet være ophørt.

De Indklagede, der bestrider, at Lønnen i Skovdistrikterne er lavere end andre Steder, hævder til Støtte for deres Paastand, at Skovarbejderne ved deres Underskrift paa Kontrakterne er indgaaet paa at udføre det i Tidsrummet fra 1. November 1933 til 1. November 1934 forefaldende Skovarbejde til de fastsatte Priser. De Indklagede bestrider ikke, at Arbejderne i Henhold til Kontrakternes Opsigelsesbestemmelse kan opsige Arbejdsforholdet, men en kollektiv Opsigelse, understøttet af Forbundets Etablering af Strejke, anser de Indklagede for at være i Strid med de Forpligtelser, Arbejderne ved Kontrakterne har bundet sig til. De Indklagede opfatter deres Forpligtelser efter Kontrakterne saaledes, at Arbejderne har Ret til at udføre det i det paagældende Tidsrum forefaldende Skovarbejde til den aftalte Pris, men mener paa den anden Side, at ogsaa Arbejderne har paadraget sig en Pligt dertil. Bestemmelsen om Opsigelse af Arbejdsforholdet med en Dags Varsel er indsat i Kontrakterne, fordi Skovarbejde er Sæsonarbejde, men ikke for at Arbejderne med Understøttelse af Forbundet kan frigøre sig for Kontrakterne i Overenskomstperioden. Havde Arbejderne haft noget at indvende mod de i Kontrakterne fastsatte Lønninger, havde der været Lejlighed før dem til at fremkomme med deres Krav, forinden de underskrev Kontrakterne i Efteraaret 1933, og efter at de havde arbejdet efter Kontrakternes Tarifbestemmelser siden 1. November 1932.

Det af Forbundet afgivne Strejkevarsel er afgivet for allerede nu at søge fremtvunget en højere Løn for de paa Skovdistrikterne antagne Løsarbejdere. Efter den omhandlede Opsigelsesbestemmelse er Arbejderne vel berettigede til med Dags Varsel at opsige *Arbejdsforholdet,* men hvis de ønsker at fortsætte Arbejdet til 1. November 1934, er de indgaaet paa at arbejde paa de i Kontrakterne indeholdte Vilkaar, jfr. den foran citerede Bestemmelse om, *at* Priskuranten er vedtaget for Tidsrummet fra 1. November 1933 til 1. November 1934, og *at* Arbejderne derfor er indgaaet paa at arbejde efter Priskuranten. Da Arbejderne, hvis de ønsker fortsat Arbejde paa Skovdistrikterne, saaledes er bundet til de i Kontrakterne indeholdte Arbejdsvilkaar indtil 1. November 1934, kan Forbundet ikke etablere Strejke paa Krav om Lønforhøjelse for de paagældende Arbejdere indenfor det omhandlede Tidsrum. Strejken tilsigter ikke noget lovligt Formaal, idet Forbundet ved denne vil søge at bryde de Forpligtelser, Arbejderne ved deres Underskrift har paataget sig.

De Indklagedes Paastand vil herefter være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes at burde paalægges hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

De ovenfor omhandlede 1. Strejkevarsler af 11. og 24. Januar 1934 overfor Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods' Skovdistrikter kendes ulovlige.

I Sagsomkostninger betaler Landarbejderforbundet i Danmark og Gisselfeld Klosters og Holmegaards Gods' Skovdistrikter ved Godsforvalter Christow hver 150 Kroner.

Adresseforandringer.

De ærede Forbund og Fællesorganisationer bedes omgaaende meddele eventuelle Adresseforandringer til vort Kontor.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 21 * KØBENHAVN DEN 15. MAJ 1934 * 30. AARGANG

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling

Da de Delegerede efter Generalforsamlingens Afslutning den 10. Maj forlod Mødesalen, var det sikkert for alles Vedkommende med Følelsen af at have overværet en Fagforeningskongres, der i mere end en Henseende kan betegnes som instruktiv og betydningsfuld. Thi Generalforsamlingen havde ikke blot taget Stilling til de almindelige organisatoriske Anliggender, men tillige behandlet en Del nye Problemer, der er opstaaet som Følge af den senere Tids økonomiske Udvikling, og som ganske naturligt ikke har kunnet undgaa at paavirke den danske Arbejderbevægelses Synspunkter og Taktik. Forhandlingerne viste, at de Delegerede havde Forstaaelse af, at den forandrede økonomiske Situation i Verden og herhjemme og de heraf betingede Statsindgreb i Erhvervslivets Forhold og de statlige Aktioner til Værn om og Støtte af Danmarks Økonomi forudsætter en vis Plan og Orden, som ikke paa letsindig og tankeløs Maade bør saboteres og gøres virkningsløs. Derfor blev Generalforsamlingens Stillingtagen til Spørgsmaal som Lockoutloven, Forligsmandsloven og Loven om tvungen Voldgift i Slagteriarbejderkonflikten ogsaa en anden, end man vilde kunne have tænkt sig under mere normale Forhold. Udviklingen ude i Verden har vist, at det for Arbejderbevægelsen frem for alt gælder om at tilpasse sig efter de nye Forhold, hvis den da ikke vil udsætte sig for at blive løbet over Ende af de Kræfter, den økonomiske Krisetilstand har kaldt til Live. Den maa udvise den Bevægelighed og taktiske Tilpasningsevne, som Tiden nu engang kræver.

Der findes ganske vist Folk, der ikke kan affinde sig med, at Fagbevægelsen og Partiet lader deres Holdning bestemme af Øjeblikkets Krav. Den aarelange Krise, Arbejdsløsheden, Verdensøkonomiens Sammenbrud og den økonomiske Afspærring mellem Landene, den voksende Reaktion, Fascismen og det politiske Diktatur lader dem ganske uanfægtet, de ønsker at leve videre i gamle Tiders Forestillinger. I en Tid, hvor alle Begreber omformes, tror de, at man skal handle nøjagtig som for 10 eller 20 Aar siden. De glemmer imidlertid, at vore Dages rivende Udvikling stiller Organisationerne og deres ansvarlige Ledelse overfor Opgaver, der straks skal tages op til Løsning, hvis Arbejderbevægelsen skal bevare sin nuværende Magtstilling, hvad der er saa meget mere nødvendigt, som de økonomiske Forhold og den politiske Udvikling i Udlandet ogsaa i vort Land har udløst Strømninger, der maa og skal holdes nede.

Den økonomiske Udvikling har formet sig anderledes, end vi tidligere tænkte os. Verdenshandelen er svunden ind til ca. Halvdelen af sit tidligere Omfang, i Stedet for den internationale Arbejdsdeling er traadt den nationale Selvforsyning, og selv om denne nationale Selvforsyningspolitik kun skulde være en Overgangsperiode, er der for Tiden ingen, der ved, hvor længe denne Periode vil vare. Under disse Forhold vokser Statens henholdsvis Regeringens Indflydelse paa Udformningen af Landets økonomiske Forhold, der ingensinde har været saa stor som i Øjeblikket, og for dansk Arbejderbevægelse gælder det først og fremmest at bevare sin nuværende store Indflydelse paa Landets Styre, da denne vil kunne give den uvurderlige Fordele.

Generalforsamlingens Forløb viste, at de danske Fagorganisationers Repræsentanter har Forstaaelse heraf. Naar de over 600 forsamlede Delegerede saa godt som enstemmigt gav sin Tilslutning til Ledelsens Holdning og Taktik i den forløbne Beretningsperiode, maa dette tages som Bevis for, at man rundt om i Fagforeningerne er af den Opfattelse, at Forretningsudvalget har gjort alt, hvad gøres kunde, til Varetagelse af Arbejdernes Interesser, og at de føromtalte Love var nødvendige i den foreliggende Situation, saafremt Regeringens Bestræbelser for økonomisk Genrejsning ikke skulde gøres virkningsløse. Bemærkelsesværdig var den Ro, Interesse og Opmærksomhed, hvormed de Delegerede fulgte Forhandlingerne. Der blev ikke talt for tomme

Stole, Salen var tværtimod altid fuldt besat, trods det straalende Sommervejr udenfor og trods den Anstrengelse, Overværelsen af de tre Dages Forhandlinger i en saa stor Forsamling betyder for den enkelte.

— — — —

Generalforsamlingen aabnedes Tirsdag den 8. Maj Kl. 10 Formiddag af Formanden, Vilh. Nygaard, der bød de fremmødte Delegerede og Gæster Velkommen. Fra Udlandet var mødt Generalsekretær W. Schevenels, Den internationale faglige Central, Sekretær C. van der Lende, Holland, Vaclav Nemezek, Czekoslovakiet, Raould Lenoir, Frankrig, K. Fagerholm, Finland, Halvard Olsen og H. L. Børsum, Norge, samt Per Bergman og W. Åman, Sverige.

Efter at Axel Olsen og J. Kjærbøl var valgt til Dirigenter, og Gæsterne havde holdt korte Hilsningstaler, gik Generalforsamlingen over til Behandling af Dagsordenens forskellige Punkter.

Formanden Vilh. Nygaards Beretning om Virksomheden og Statsminister Staunings Tale om »Fagforeningsbevægelse og Politik«, der diskuteredes under et, dannede et samlet Hele og gav et godt Billede af Udviklingen i de senere Aar. Formanden redegjorde for den faglige Situation i den forløbne Beretningsperiode. Han skildrede D. s. F.s Bestræbelser for at forhindre Gennemførelsen af Arbejdsgivernes Krav om Lønreduktioner og paaviste herunder bl. a. D. s. F.s Indsats til Fordel for de udenfor staaende Fagorganisationer i Byggefagene. Det er lykkedes at bevare de danske Arbejderes Lønstandard trods Krise og langvarig Arbejdsløshed, et Resultat, der maa ses paa Baggrund af de Lønreduktioner, der er gennemført i andre Lande. Nygaard sluttede med en manende Henstilling til Medlemmerne om at staa Vagt om Fagforeningernes Enighed og faste Sammenhold.

Statsminister Stauning gav først en Oversigt over Udviklingen i Verden, der selvfølgelig ogsaa har paavirket Forholdene i Danmark, og paaviste, i hvilken Udstrækning Danmarks Eksport har lidt herunder. Meget udførligt redegjorde Statsministeren for de forskellige Love, der særlig har Interesse for Fagbevægelsen, og betonede til Slut Nødvendigheden af at bevare det nære Samarbejde med det socialdemokratiske Arbejderparti. Efter Statsministerens Tale, der hilstes med demonstrativt Bifald, udspandt der sig en Diskussion, hvorved en lang Række Talere havde Ordet. Kun enkelte Diskussionstalere kritiserede Forretningsudvalgets Holdning under Overenskomstforhandlingerne, mens adskillige Talere nærede visse Betænkeligheder med eller udtalte deres Misbilligelse af den nye Mæglingslov og Loven om tvungen Voldgift i Slagteriarbejderkonflikten. De fleste Talere fremhævede Nødvendigheden af en Løsning af Beskæftigelsesspørgsmaalet og berørte herunder ogsaa Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelse. Efter at Formanden havde repliceret til de forskellige Talere, gik man over til Afstemningen om Beretningen. En Resolution, der misbilliger Forretningsudvalgets Holdning, forkastedes med alle Stemmer mod 4. En af Litografforbundet og Bogbinderforbundet stillet Resolution, der udtalte Kritik af de gennemførte Love og misbilligede den socialdemokratiske Regerings Medvirken hertil, forkastedes med alle Stemmer mod 24. Derefter godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 6.

Hovedkasserer H. Jacobsen forelagde de trykte Regnskabsoversigter og supplerede disse med enkelte Oplysninger. Regnskaberne godkendtes derefter uden Diskussion.

Den anden Mødedags Eftermiddag holdt Handelsminister Hauge et Foredrag om »Danmarks Stilling under Verdenskrisen«. Taleren paaviste, i hvor høj Grad Danmarks økonomiske Stilling er afhængig af de økonomiske Forhold i Udlandet. Han skildrede Regeringens Kriseforanstaltninger og dens Bestræbelse for at tilvejebringe en Bedring af den økonomiske Tilstand. Det gælder navnlig om at gøre Folket købedygtigt, saaledes at det kan forbruge de Varer, der fremstilles. Ligesom de foregaaende Talere fremhævede han Sammenholdets Nødvendighed, for at Arbejderne kan bevare Regeringsmagten.

Det næste Punkt paa Dagsordenen var en Del Lovændringsforslag, der gav Anledning til nogen Diskussion, men iøvrigt ikke havde særlig vidtrækkende Betydning.

Det af Dansk Funktionærforbund stillede Forslag om at bemyndige Forretningsudvalget til at afslutte en paa forsikringsmæssigt Grundlag hvilende Pensionsordning for D. s. F.s valgte Tillidsmænd og Personale, der forelagdes af Hagengaard, samt Repræsentantskabets Forslag om at udvide Ordningen til alle fuldtlønnede Tillidsmænd i alle Forbund under D. s. F., affødte ligeledes nogen Diskussion. Næstformanden, Chr. Jensen, gav en Række supplerende Oplysninger om Pensionsordningens Karakter. En Række Talere havde Ordet for og imod Forslaget, der sluttelig vedtoges med 276 imod 269 Stemmer. Efter at Generalforsamlingen med alle Stemmer imod 15 havde forkastet et af Dansk Skotøjsarbejderforbund stillet Forslag om Bevilling af et Beløb til Dækning af Forbundets Udgifter under Konflikten i 1931, gik man over til Valg af Ledelse. Formanden, Vilh. Nygaard, Næstformanden, Chr. Jensen, Hovedkasserer H. Jacobsen samt Sekretærerne, Chr. Brun og Knud V. Jensen, genvalgtes alle med Akklamation. Forretningsudvalgets Medlemmer valgtes ved skriftlig Afstemning. Hertil valgtes: Axel Olsen, Johs. Kjærbøl, Alvilda Andersen, Martin Petersen, Josef Andersson, Ernst Carlsen, Charles Petersen, Chr. Nielsen, Jul. Hansen, Sigv. Hellberg.

Til Medlemmer af Grænseudvalget genvalgtes Martin Petersen, Arn. Nielsen, Ejner Jensen og N. J. Larsen.

Dermed var Generalforsamlingens Dagsorden udtømt.

— — — —

I deres Hilsningstaler fremhævede de udenlandske Gæster den danske Fagbevægelses Ry for ikke at fortabe sig i omfattende teoretiske Drøftelser, og for dens Evne til nøgtern og saglig at gaa i Gang med Løsningen af de Opgaver, der foreligger.

Generalforsamlingens Gæster vil sikkert ikke have haft Grund til at ændre deres Opfattelse af de danske Fagorganisationers Stilling og Virksomhed. Generalforsamlingen vedtog ganske vist ikke — saaledes som dette er Skik og Brug mange andre Steder — mange og lange Resolutioner, men indskrænkede sig til at optrække Retningslinierne for Arbejdet i den kommende Periode og skabte saaledes Klarhed over den faglige Hovedorganisations Stilling til Øjeblikkets mest betydningsfulde Spørgsmaal. Med Rette kunde Dirigenten, J. Kjærbøl, derfor i den udmærkede Tale, hvormed han afsluttede Generalforsamlingens Forhandlinger, henvise til, at Generalforsamlingens Beslutninger havde været præget af Klarhed og Fasthed, at den ikke blot har været Udtryk for D. s. F.s Enighed, men tillige Udtryk for, at denne Enighed skal bevares overalt i vort Arbejde. Generalforsamlingen havde vist Forstaaelse af, at det ikke gaar an at indskrænke den daglige Ledelses Manøvredygtighed, og dette viser bedst dens klare Opfattelse af Tiden. Efter en Tak til Gæsterne og til de Delegerede for den kammeratlige Tone, der havde præget Forhandlingerne, sluttede Kjærbøl Kongressen med et Leve for De samvirkende Fagforbund.

Kongres i den faglige Landsorganisation i Finland.

I Tiden fra 22. til 24. April afholdt Finlands Fagforeningers Centralforbund sin 2. ordinære Kongres i Helsingfors. Landsorganisationen, som ved sin Oprettelse for 3½ Aar siden omfattede 7 Forbund, havde ved Udgangen af 1933 15 tilsluttede Forbund med ialt 19,847 Medlemmer. Foruden Repræsentanter for samtlige Forbund var der paa Kongressen fremmødt Repræsentanter for Danmark, Estland, Norge og Sverige. Danmarks Repræsentant var Sekretær Knud V. Jensen, mens Hovedkasserer Hans Jacobsen repræsenterede Den internationale faglige Central.

Beretningen om Virksomheden godkendtes uden nævneværdig Diskussion. Hvad angaar Organisationsformen foretoges kun ubetydelige Ændringer, saaledes at Forbundets Grænser forbliver som hidtil. Forbundenes Afdelinger opfordredes til at tilslutte sig de stedlige Fællesorganisationer.

Meget indgaaende drøftedes Stillingen til de Arbejdere, der havde optraadt som Strejkebrydere under de store Konflikter for nogle Aar siden. Man besluttede, at disse Arbejdere atter skal kunne optages som Medlemmer af Fagforeningen, men overlod den nærmere Ordning af dette Spørgsmaal til de enkelte Forbund.

Arbejdstidsspørgsmaalet blev ligeledes grundigt drøftet. Et Flertal i Bestyrelsen foreslog, at Kongressen skulde gaa ind for 36 Timers Ugen, mens et Mindretal foreslog at opstille Kravet om den 40 Timers Arbejdsuge. Kongressens Flertal tilsluttede sig Kravet om 36 Timers Ugen. Det paalagdes Bestyrelsen at sætte sig i Forbindelse med den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe for at fremskynde Arbejdstidsspørgsmaalets Behandling i Rigsdagen.

Angaaende Oplysningsarbejdet tiltraadte Kongressen et af Bestyrelsen stillet Forslag, der tilsigter en Centralisering af den faglige Oplysningsvirksomhed.

Arbejdsløsheden gav Anledning til en Udtalelse, der af Stat og Kommuner kræver energiske Foranstaltninger til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Bestyrelsen opfordres til fortsat at følge Arbejdsløshedspolitikens Udvikling og om nødvendigt henvende sig til Regeringen.

Efter Behandling af en Del interne organisatoriske Anliggender gik Kongressen over til Valg af Ledelse. Den afgaaende Formand Edvard Huttunen genvalgtes enstemmigt. Ligeledes genvalgtes de fleste af de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer.

Den Sammensætning, Kongressen havde, og den Maade, hvorpaa de mange store og vigtige Spørgsmaal blev behandlet og hvorpaa Beslutningerne blev trufne, vidner — saaledes som Hans Jacobsen paa Gæsternes Vegne udtrykte det ved Kongressens Afslutning — om en Organisationskultur, der lover godt for Fremtiden for den haardt prøvede finske Fagbevægelse.

40 Timers Ugen og Genève.

(I. F. C.) Med hvert Aar, der gaar, bliver Tallet paa dem, der tror, at den i 1929 indtraadte Krise paa en eller anden Maade — ligesom alle tidligere Kriser — vil forsvinde af sig selv, færre. Især giver den Kendsgerning Anledning til almindelig og voksende Ængstelse, at det stadig synes at gaa Verden daarligere, til Trods for at det er bevisligt, at Krisen allerede har naaet Bunden, og at Konjunkturkurven — i hvert Fald teoretisk — atter skulde bevæge sig i opadgaaende Retning. Enhver forelægger sig det Spørgsmaal, om der mon ikke finder en Stabilisering Sted af Krisen med Svingninger omkring Lavpunktet, om mon ikke de Symptomer, der virker imod Krisen, ikke til en vis Grad ophæver sig selv gennem fremskridende Mekanisering, Ødelæggelse af den for en økonomisk Genrejsning nødvendige Tillid gennem politisk Gæring o. s. v., om man derfor ikke endelig bør møde denne ekstraordinære Situation med ekstraordinære Midler.

I denne Sammenhæng vinder navnlig Kravet om en almindelig Forkortelse af Arbejdstiden til Bekæmpelse af den nuværende Krise og de sikkert tilstedeværende struktuelle Kriseelementer for hver Dag nye Tilhængere. Og nu skal det vise sig, om den af Arbejderklassen siden Krisens Begyndelse i sine Beslutninger og siden 1931 gennem sin Intervention i Genève fordrede 40 Timers Uge vil blive virkeliggjort paa den i Juni d. A. i Genève stedfindende internationale Arbejdskonference, om den offentlige Verdensmening har tilstrækkelig Interesse i og er i Stand til at øve et tilstrækkeligt Pres for ikke blot at gennemføre denne Fordring paa Papiret i Genève, men tillige i den hen-

sygnende Verdensøkonomi til Gavn for hele Verden.

Det internationale Arbejdsbureau har pligtskyldig paa Grundlag af de fra Medlemsregeringerne indløbne Besvarelser af det opstillede Spørgeskema udarbejdet saalydende Forslag til en Konvention, der skal tjene som Grundlag for Forhandlingerne paa Arbejdskonferencen.

Arbejdsbureauet har sammenstillet en foreløbig Beretning over Regeringernes Svar. Den internationale faglige Central har paa sin Side paa Grundlag af de Udtalelser, den har indhentet hos de tilsluttede Landsorganisationer, udarbejdet en Oversigt, der skal tjene som Rettesnor for Arbejdergruppen ved Drøftelserne i Genève.

Naar man sammenligner disse to Dokumenter med hinanden — Arbejdsbureauets Forbindelsestjeneste med Arbejderorganisationerne har paa anerkendelsesværdig Maade udarbejdet en kort Beretning om de hidtil indløbne Svar — er det muligt at konstatere, hvorvidt der bestaar Enstemmighed i de to Lejre.

Hvad angaar Hovedpunktet, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Fordringen om Arbejdstidsforkortelse er modent til en Konvention, bestaar der — i det mindste i Teorien og i den uforbindtlige Atmosfære af en Beretning fra Arbejdsbureauet, som efterhaanden betjener sig af alle Regnbuens Farver — ikke den ringeste Meningsforskel.

»Regeringernes Svar viser«, saaledes hedder det i Forbindelsestjenestens Beretning, »en glædelig vidtgaaende Tilslutning til Kravet om en Forkortelse af Arbejdstiden som en vigtig og nødvendig Foranstaltning indenfor Rammen af en Genrejsning, som frem for alt ogsaa tager Hensyn til Nødvendigheden af en Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Det store Flertal af Svarene udtaler sig for Vedtagelse af internationale Bestemmelser i en eller anden Form, der skal regulere den almindelige Forkortelse af Arbejdstiden. Endvidere udtaler et betydeligt Antal Svar sig for, at denne internationale Ordning skal ske i Form af et eller flere Konventionsforslag.

Det er vistnok overflødigt at henvise til, at, som det hedder i Beretningen fra I. F. C., »alle Landsorganisationer, som indsendte Svar, er af den Anskuelse, at Konferencen bør vedtage et Konventionsforslag omhandlende en international Ordning af Arbejdstidsforkortelsen«. Angaaende Konventionens Formaal tilføjer I. F. C. utvetydigt, at Konventionen skal have det »Formaal at bekæmpe Arbejdsløsheden og lade Arbejderne faa Andel i de med det tekniske Fremskridt forbundne Fordele«.

Dermed er automatisk ogsaa Spørgsmaalet om Lønnen henholdsvis Levestandarden rullet op. Som næste Afsnit i Beretningen behandler I. F. C. med Rette »Garantien for Lønningernes Bevarelse«:

»Det maa bemærkes, at den engelske Landsorganisation ønsker at omskrive Spørgsmaalet om Konventionens Følger for Lønningerne samt for Levestandarden i en særlig Henstilling. De fleste andre Landsorganisationer er af den Mening, at selve Konventionen bør indeholde Bestemmelser om den virksomme Anvendelse af disse Klausuler. Dog staar enkelte Lande paa det Standpunkt, at Konventionen kun skal angive det almindelige Princip og ikke gaa i Enkeltheder. Endelig findes der Organisationer, der kræver utvetydige Bestemmelser samt et Mindstemaal af Sanktioner og Straffebestemmelser.«

Beretningen fra Arbejdsbureauets Forbindelsestjeneste lægger paa diskret og forsigtig Maade Eftertrykket paa det almindelige Kapitel om »Bevarelsen af Levestandarden«:

»Den »blaa« Beretning indeholder Forslag om en Henstilling, der anmoder Regeringerne om at træffe Forholdsregler for at forhindre, at Arbejdstidsforkortelsen medfører en Forringelse af Arbejdernes Levestandard. Denne Henstilling foreslaar, at Lønkompensationer skal søges tilvejebragt gennem direkte Forhandlinger mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer, som skal gennemføre den forkortede Arbejdstid.

Endvidere anbefales, at der, forsaavidt det ikke allerede er sket, skal tilvejebringes Instanser til Mægling af Stridigheder, der ikke kan bilægges gennem saadanne direkte Forhandlinger.«

I. F. C.s Beretning siger om dette først i anden Række i Betragtning kommende Kapitel: »Den engelske Landsorganisation erklærer sig indforstaaet med, at der i Konventionen ogsaa tages Hensyn til Spørgsmaalet om Levestandarden. Belgien ønsker derimod ikke, at dette sker i selve Konventionen. Ogsaa Svejts foreslaar ikke Optagelse af saalydende særlige Bestemmelser. Czekoslovakiet indtager et andet Standpunkt. Dette Land ønsker, at Konventionen klart udtaler og forpligter Regeringerne til at gøre deres Indflydelse gældende paa Prispolitiken, saaledes at Prisniveauet beskyttes.«

Med Henblik paa det vigtige Spørgsmaal om Konventionens *Gyldighedsomraade* bestaar der blandt Fagorganisationerne Enstemmighed om, »at Konventionen ikke maa indeholde Undtagelsesbestemmelser for Smaabedrifter«, d. v. s. at den skal gælde for alle Virksomheder uden Undtagelse. Med Hensyn til Udskillelse af bestemte Industrier er Meningerne delte. Saaledes indtager f. Eks. den belgiske Landsorganisation det Standpunkt, at der kun skal vedtages een Konvention gældende baade for industrielle Virksomheder (indbefattet Kulgruber) og for Handelsvirksomheder o. s. v., mens Landsorganisationerne i Storbritannien og Svejts udtaler sig til Gunst for Vedtagelse af 3 Konventioner.

Hermed kommer vi dog allerede ind paa Spørgsmaalet om Taktik og Formaalstjenlighed med Hensyn til Konventionernes Gennemførelse.

Hovedsagen er dog Arbejdstidsforkortelsen, d. v. s. 40 Timers Ugen som saadan, om hvis Formaalstjenlighed og Nødvendighed der tilsyneladende ikke mere hersker Tvivl, og som derfor ved en Gennemførelse i denne eller hin Form kan bringe Menneskeheden Redning endnu i dette Aar, saafremt Regeringerne forbliver standhaftige ikke blot i de foreløbige Beretninger, men ogsaa paa selve Konferencen og først og fremmest i det egne

Land og endelig beslutter sig til at træde op imod Arbejdsgiverne, der modsætter sig enhver Arbejdstidsforkortelse, et Standpunkt, som ikke mere deles af noget fornuftigt Menneske i hele Verden.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesmøde.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelse samledes i Genève i Dagene 26. til 28. April under Forsæde af Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs.

For at imødekomme Ønsker, der er blevet fremsat fra forskelligt Hold — navnlig fra de oversøiske Landes Side — foretog Styrelsen allerede ved dette Møde en foreløbig Udvælgelse af de Spørgsmaal, som synes egnede til Behandling paa Arbejdskonferencen i 1936. Dette gav sig i Overensstemmelse med Styrelsens sædvanlige Fremgangsmaade Udslag i, at Arbejdsbureauet fik Paalæg om at tilvejebringe Materiale vedrørende de forskellige Landes Lovgivning og Praksis paa følgende Omraader: Sikkerhedsforanstaltninger ved Byggearbejde, Beskæftigelse af Børn i Filmindustrien, Rekrutering af og Arbejdsanvisning for udenlandske Arbejdere og endelig kollektive Arbejdsoverenskomster. Dette sidste Spørgsmaal skal dog efter den foreløbige Bestemmelse blot gøres til Genstand for en almindelig Drøftelse. Ved Mødet i Oktober i indeværende Aar skal Styrelsen tage endelig Beslutning om disse Spørgsmaals Opførelse paa 1936-Konferencens Dagsorden.

Paa Forslag af den italienske Regeringsrepræsentant besluttedes det at tilstille Styrelsens Landbrugskommission en af Arbejdsbureauet udarbejdet Betænkning angaaende Landarbejdernes socialretlige Stilling set i Forhold til de af Arbejdskonferencen allerede vedtagne Konventioner og til de Spørgsmaal, der af fremtidige Arbejdskonferencer tages op til Behandling.

For lukkede Døre behandlede Styrelsen sin Finanskomités Beretning, der især omhandlede Arbejderorganisationens Budget for 1935. Ved dettes Udarbejdelse er der taget Hensyn til de af forskellige Lande fremsatte Krav om Besparinger. Budgettet vedtoges med 16 Stemmer mod 0, idet Arbejdsgivergruppen afholdt sig fra at stemme.

Efter at have taget Stilling til forskellige Spørgsmaal vedrørende Arbejdskonferencens Forretningsorden tog Styrelsen til Efterretning den af Arbejdsbureauets Direktør afgivne Rapport om Bureauets Virksomhed siden sidste Styrelsesmøde. I Forbindelse hermed besluttedes det, at en Konference, bestaaende af Repræsentanter for Regeringerne, Arbejdsgiverne og Arbejderne, og hvis Opgave gaar ud paa at lette Gennemførelsen af Konventionen om Arbejdstiden i Kulminer, skal træde sammen ved Afslutningen af Arbejdskonferencens forestaaende ordinære Samling, der begynder den 4. Juni.

Endelig forberedtes Spørgsmaalet om Styrelsens Nyvalg, som for Perioden 1934—37 skal finde Sted paa den tilstundende Arbejdskonference. Allerede i 1922 vedtog Arbejdskonferencen en Ændring i Fredstraktatens Bestemmelser om Sammensætningen af Styrelsen, gaaende ud paa, at denne i Stedet for, som oprindeligt, at bestaa af 24 Medlemmer (hvoraf de 12 repræsenterer Regeringerne, de 6 Arbejdsgiverne og de 6 Arbejderne) skulde udvides til at omfatte 32 Medlemmer, saaledes at de tre Grupper forøgedes forholdsmæssigt. Ændringen af Arbejdsorganisationens Konstitution skal imidlertid ratificeres ikke alene af de tre Fjerdedele af Medlemsstaterne, men tillige af samtlige de Stater, der har Sæde i Folkeforbundets Raad. Af de sidstnævnte Ratifikationer mangler endnu to, men disse vil, saavidt det med Rimelighed kan forudses, foreligge før Konferencens Sammentræden.

Næste Styrelsesmøde træder sammen den 1. Juni, tre Dage før Arbejdskonferencens Aabning.

Nyt fra Udlandet.

Den norske Landsorganisations Repræsentantskab har fornylig været samlet til Møde, der bl. a. drøftede Landsorganisationens økonomiske Stilling. Med Henblik paa den omfattende Overenskomstrevision i 1935 bemyndigedes Sekretariatet til at udskrive et Ekstrakontingent. Dettes Størrelse og Tidspunktet for dets Opkrævning skal fastsættes af Sekretariatet.

Sekretariatets Beslutning om at indstille en Arbejderrepræsentant til dette Aars internationale Arbejdskonference i Genéve godkendtes med 15 Stemmer.

Landsorganisationens Formand, Halvard Olsen, redegjorde i et længere Foredrag for det foreliggende Forslag til Ændring af »Arbejdstvistloven«, herunder Forslag om Lovregler for Afstemning om Mæglingsforslag. Fra Sekretariatet forelaa en Flertals- og Mindretalsindstilling. Repræsentantskabet tog Stilling imod Forslaget og opfordrede den socialdemokratiske Stortingsgruppe til at stemme mod de foreslaaede Afstemningsregler.

Med Hensyn til Arbejdstidsspørgsmaalet godkendte Repræsentantskabet Beslutningen paa Fagforeningskongressen i 1931, hvorefter Fagorganisationerne bør gaa ind for 7 Timers Dagen og 6 Timer ved Arbejde i skiftende Hold. I alle Virksomheder, hvor der skal gennemføres Bedriftsindskrænkninger eller hvor Arbejdsløsheden er særlig stor, skal Fagforeningerne sætte Spørgsmaalet om Forkortelse af Arbejdstiden til 6 Timer op som det vigtigste Krav.

Det besluttedes endvidere, at den næste norske Fagforeningskongres skal afholdes i Efteraaret 1934.

Aldrig mere Krig! Det paa den internationale faglige Centrals Forlag udkomne bekendte Skrift »Aldrig mere Krig«, der har været udsolgt i nogen Tid, er nu udkommen i 4. Oplag. Bogen indeholder en Række Fotografier, der viser Krigens Rædsler,

og er forsynet med forklarende Tekst paa 6 Sprog, deriblandt Dansk. Bogen kan bestilles i Bog- og Papirhandelen »Fremad«. Prisen er 80 Øre.

Arbejdsløsheden i Czekoslovakiet er i aftagende. Den 30. April var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer indtegnet 703,495 arbejdsløse, mod 785,184 ved Udgangen af Marts og 795,915 ved Udgangen af April 1933. Ifølge den af den czekoslovakiske Nationalbank udsendte Beretning kan der noteres en Bedring af den økonomiske Situation. Industrien udviser en gunstig Udvikling og adskillige store Industriforetagender har været i Stand til at antage nye Arbejder, henholdsvis genindføre den normale Arbejdstid. Beretningen fastslaar, at der i det store hele kan spores en vis Konjunkturopgang.

Ruslands samlede Udenrigshandel i 1933 var paa 843,9 Mill. Rbl. Da den i 1932 var paa 1279 Mill. Rbl., har der altsaa været en Nedgang paa 435,1 Mill. Rbl. eller ca. en Tredjedel. Udførelsen fra Sovjetunionen beløb sig i 1933 til 495,6 Mill. Rbl. imod 574,9 Mill. Rbl. i 1932, medens Indførselen beløb sig til 348,2 Mill. Rbl. imod 704 Mill. Rbl. i 1932. I Sammenligning med Aaret 1932 er den sovjetrussiske Eksport følgelig gaaet ned med 79,3 Mill. Rbl. eller 13,8 pCt., medens Importen som Følge af den stærke Nedskæring af Ordrer i Udlandet er faldet med ikke mindre end 355,8 Mill. Rbl. eller 50,1 pCt.

For Danmarks Vedkommende har Udførelsen fra S. S. S. R. i 1933 udgjort 9,4 Mill. Rbl. (ca. 37 Mill. Kr.) mod i 1932 6,6 Mill. Rbl., medens Indførselen fra Danmark er faldet fra 2,8 Mill. i 1932 til 1,7 Mill. (ca. 6,7 Mill. Kr.) i 1933.

Den danske Statistik udviser for 1933 en Indførsel fra S. S. S. R. paa 44,3 og en Udførsel paa ca. 7 Mill. Kroner. Differencen forsaavidt angaar Indførselen fra S. S. S. R. skyldes utvivlsomt, at adskillige Partier ikke er indført direkte til Danmark, men over udenlandsk Havn.

Lønbevægelser og Konflikter.

Kvinder hos A/S Aalborg Mælkekompagnis Fløde-Is Fabrik.

I Anledning af et Krav fra Kvindeligt Arbejderforbund om Oprettelse af Overenskomst for de af Forbundets Medlemmer, der er beskæftiget ved Fløde-Is Fabrikationen hos A/S Aalborg Mælkekompagni, afholdtes den 2. Maj et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man enedes om at optage Lokalforhandlinger om Fastsættelse af Akkordpriser og samtidig Afslutning af Overenskomst med almindelige Bestemmelser.

Forhandlingerne skal være tilendebragt i Løbet af 14 Dage. Opnaas der ikke Enighed ved disse Forhandlinger, vil Sagen paany være at behandle af Hovedorganisationerne.

Arbejdsmændenes Afdeling i Aalborg og Murermester Justesen, Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 4. Maj forhandledes om en af Centralforeningen af Murermestre i Danmark fremsat Klage over, at 12 Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, beskæftiget hos Murermester Justesen i Aalborg ved Gravning af en Kabelgrav, havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Paa Mødet oplystes det, at Aarsagen til Arbejdsstandsningen var, at en Fortsættelse af Arbejdet uden en forstærket Afstivning af Kabelgraven vilde udsætte Arbejderne for Livsfare.

Fællesmødet afsluttedes uden Enighed, men Murermestrenes Formand erklærede, at han den følgende Dag i Forbindelse med Arbejderne i Aalborg vilde tage Skøn over den af Arbejderne fremsatte Paastand om Livsfare ved Arbejdets Udførelse.

Ny Overenskomst i Frisørfaget.

Ved et Møde den 22. og 23. April 1934 er der mellem »De danske Provinsers Barber- og Frisørforening« og »Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund« opnaaet Enighed om at forny den bestaaende Overenskomst i 3 Aar med Udløb den 1. Marts 1937 efter sædvanlig Opsigelse, men Parterne kan dog for Bestemmelserne vedrørende Svendenes Løn- og Arbejdsvilkaar opsige Overenskomsten for disse Bestemmelsers Vedkommende til hvert Aars 1. Marts, saaledes at de øvrige Bestemmelser uanset eventuelle Opsigelser af forannævnte Bestemmelser forbliver i Kraft som fastsat til 1. Marts 1937.

Ved Overenskomstfornyelsen er der truffen Aftale om en Del Ændringer og Tilføjelser. Saaledes ændres Bestemmelsen om, at der for Søn- og Helligdagsarbejde ydes Svendene et Tillæg af 1 Kr. pr. Time, til, at Svendene for Udførelse af Helligdagsarbejde paa de Tider og Dage, Lukkeloven foreskriver, erholder 3 Dages Sommerferie med Løn i Maanederne Juni eller Juli.

Der indføres straks tvungen obligatorisk Svendeprøve samt Lærlingebegrænsning, alt i Henhold til den fra Fagets Side for et Par Aar siden indsendte Anmodning til Socialministeriet.

Arbejdsløsheden

blandt organiserede Arbejdere i forskellige Fag

i Marts og April 1934.

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af April Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag ialt 82,312 Arbejdsløse, d. v. s. 22,8 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (ialt 360,294 ved Udgangen af Marts 1934).

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten vist i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	April 1934[1])	Marts 1934	Febr. 1934	April 1933	Marts 1933	Febr. 1933
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	16,5	24,9	34,3	29,7	41,0	55,3
2. Anden Industri m. v. ...	19,4	21,9	23,4	25,8	28,9	31,4
3. Handel	11,3	12,1	11,9	14,5	15,5	14,9
4. Arbejdsmænd	23,2	26,9	28,6	26,4	29,5	34,2
Ialt...	19,6	22,8	25,1	25,6	29,4	33,5
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	14,9	28,2	40,0	29,6	47,2	71,0
2. Anden Industri m. v. ...	18,7	21,2	23,3	22,6	27,5	31,6
3. Handel	11,1	11,9	11,8	16,1	16,8	16,5
4. Arbejdsmænd	34,1	44,0	47,0	39,0	50,0	62,4
Ialt...	25,1	32,2	35,6	30,8	39,8	49,8
Hele Landet.....	22,8	28,4	31,3	28,6	35,4	42,9

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i følgende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Februar og Marts for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Marts 1934	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Marts 1934	Febr. 1934	Marts 1933	Febr. 1933
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 927	37,0	38,3	40,5	41,1
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 652	24,9	16,2	23,0	23,9
Bryggeriarbejdere m. fl....	5 964	10,0	13,2	20,3	21,6
Slagteriarbejdere	8 459	26,0	25,1	19,4	21,0
Tobaksarbejdere	8 364	26,8	22,9	31,5	26,4
Tekstilarbejdere	12 617	6,8	8,3	8,8	9,0
Skræddere	11 933	9,5	15,3	15,8	25,3
Hatte- og Buntmagere	1 421	21,7	27,5	35,8	41,0
Skotøjsarbejdere	4 304	20,4	19,3	26,5	32,1
Murere	8 817	29,0	32,6	44,1	81,9
Hustømrere.....	8 313	29,8	38,7	49,9	67,6
Snedkere.....	9 209	24,7	30,1	44 7	51,2
Malere.....	6 736	24,5	53.1	44,6	70,6
Sadelmagere og Tapetserere	2 073	17,9	45,6	32,4	46,2
Træindustriarbejdere.....	4 739	17,4	20,7	34,3	39,8
Karetmagere.....	1 142	18,2	22,5	31,1	35,5
Keramikere.....	1 422	6,8	8,5	12,3	18,8
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 228	24,9	26,8	35,1	39,7
Blikkenslagere	2 156	23,1	25,7	37,2	44,8
Smede- og Maskinarb.....	31 437	28,1	30,8	39,6	43,0
Formere	2 069	29,2	29,7	44,5	47,8
Elektrikere	2 971	26,1	27,8	42,6	43,0
Papirindustriarbejdere.....	1 565	2,2	2,6	2,9	3,5
Bogbindere.....	4 051	17,5	18,5	24,8	25,0
Typografer	6 353	17,7	17,1	18,5	20,9
Handels- og Kontormedhj..	20 960	12,4	12,3	17,1	16,6
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	107 171	40,4	42,0	41,4	50,8
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 831	43,0	46,5	54,2	73,7
Landarbejdere	29 000	35,8	41,4	56,5	69,1
Sømænd	4 201	34,2	35,3	37,2	40,3
Søfyrbødere	2 323	39,2	41,3	39,1	45,7
Kedel- og Maskinpassere .	2 324	9,8	10,5	13,0	15,9
Kvindeligt Arbejderforbund	12 903	25 0	27,5	29,4	35,0
Andre Fag	25 659	22,1	25,0	38,8	34,3
I alt...	360 294	28,4	31,3	35,4	42,9

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for April 1934 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl. Kr.	Apr. 1933 Kr.	Juli 1933 Kr.	Okt. 1933 Kr.	Jan. 1934 Kr.	Apr. 1934 Kr.
Fødevarer	974	955	978	1011	1000	1028
Klæder, Fodtøj, Vask	383	409	419	431	438	453
Bolig	421	433	433	433	434	434
Brændsel, Belysn.	159	160	160	162	164	166
Skatter, Kontingenter o. l. ...	436	444	461	461	461	462
Andre Udgifter ..	727	747	747	747	748	748
Ialt ...	3100	3148	3198	3245	3245	3291

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	Apr. 1933	Juli 1933	Okt. 1933	Jan. 1934	Apr. 1934
Fødevarer	100	98	100	104	103	106
Klæder, Fodtøj, Vask	100	107	109	113	114	118
Bolig	100	103	103	103	103	103
Brændsel, Belysn.	100	101	101	102	103	104
Skatter, Kontingenter o. l. ...	100	102	106	106	106	106
Andre Udgifter ..	100	103	103	103	103	103
Ialt ...	100	102	103	105	105	106

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Januar gældende Priser 105 og efter de nu for April foretagne Beregninger 106.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for April udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 165.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1899.

Arbejdsmænd hos A/S M. Seest, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 27. Februar 1934 i Sag Nr. 1899: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S M. Seest, Aarhus, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og

dennes Medlem A/S M. Seest, Aarhus, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens i følgende Anledning:

A/S M. Seest, Aarhus, har for Tiden i Entreprise et Vandværksanlæg i Bækkelund ved Horsens og skal hertil have udført et Jordarbejde, Gravning af en Grøft til Nedlæggelse af en Jernrørsledning. Efter at man forgæves havde forsøgt at opnaa Enighed angaaende Betalingen for dette Arbejde, for hvilket der fra Fagforeningens Side stilledes Krav om Akkordpriser i Overensstemmelse med Entreprenørforeningens Priskurant, hvad Firmaet ikke vilde gaa ind paa, anmodede Firmaet ved Skrivelse af 8. Januar 1934 Jernindustriens Sammenslutning om at indkalde til Mæglingsmøde angaaende dette Prisspørgsmaal, idet man samtidig oplyste, at Arbejderne ved et Møde den 6. Januar havde tilbudt at paabegynde Arbejdet mod at faa Kr. 1,05 pr. Time udbetalt og det saa overlodes til Organisationerne at faa Spørgsmaalet afgjort.

Arbejdet agtedes paabegyndt den 10. Januar, men en af de foregaaende Dage stillede Formanden for Arbejdsmændenes Fagforening i Horsens som Betingelse herfor, at Firmaet skulde forpligte sig til at betale efter Entreprenørforeningens Priskurant, og Arbejdet blev ikke paabegyndt. Sagen blev indbragt for Hovedorganisationerne, men en Ordning har ikke kunnet opnaas. Fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side har man fastholdt Kravet om Betaling efter Entreprenøroverenskomstens Priser, og fra Jernindustriens Side har man vægret sig ved at gaa til Mægling om Spørgsmaalet, førend Arbejdet var paabegyndt. Arbejdet ligger derfor stadig stille.

Klagerne gør nu gældende, at Arbejdet falder ind under den mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst, og at der i Henhold til denne er truffet Aftale med Arbejderne om en Timeløn af 105 Øre, idet man dog samtidig har tilbudt Mægling angaaende Prisspørgsmaalet. Der foreligger herefter en Arbejdsstandsning, der er ulovlig, d e l s som uvarslet og derfor stridende mod Septemberforligets Punkt 2, d e l s som stridende mod den nævnte Overenskomst, idet Forbundet vil tilsidesætte denne og i Stedet paaberaaber sig Entreprenøroverenskomsten, som Firmaet intet har med at gøre, d e l s som stridende mod Reglerne for Behandling af faglig Strid, og e n d e l i g som stridende mod Loven af 31. Januar 1933 § 2, forsaavidt angaar Tidsrummet indtil 1. Februar 1934. Klagerne paastaar derfor Arbejdsstandsningen kendt ulovlig og Dansk Arbejdsmandsforbund solidarisk med dets Afdeling i Horsens paalagt en alvorlig Bod.

De Indklagede paastaar sig frifundet, idet de bestrider, at der overhovedet foreligger nogen Arbejdsstandsning eller nogen ulovlig Arbejdsvægring, og gør gældende, at det omhandlede Arbejde ikke omfattes af Overenskomsten mellem Jernindustrien og Dansk Arbejdsmandsforbund. Denne angaar det indenfor Jern- og Metalindustrien forefaldende Arbejdsmandsarbejde, og det ligger helt udenfor dennes Forudsætninger, at den skulde kunne anvendes paa et Jordarbejde som det her omhandlede, der er rent Entreprenørarbejde. Det er vel rigtigt, at Entreprenøroverenskomsten ikke er bindende for Medlemmer af Jernindustriens Sammenslutning, men herefter er Forholdet det, at det paagældende Arbejde ikke falder ind under nogen Overenskomst, saa at Prisen maa fastsættes ved fri Forhandling, og det er efter de Indklagedes Mening et moderat Standpunkt, at man har holdt sig til Entreprenøroverenskomstens Priser og ikke, som man meget vel kunde, har forlangt et Tillæg til disse. Firmaet har aabenbart heller ikke selv haft den Opfattelse, at Jernindustriens Overenskomst var gældende her. Den Udbetaling af 105 Øre pr. Time, man har tilbudt, er uden Tilknytning til denne Overenskomst, men svarer netop til Entreprenøroverenskomstens Timeløn, og Firmaet har antagelig ikke været opmærksom paa, at Bækkelund ligger indenfor det tvungne Akkordomraade.

De Indklagede har endvidere fremhævet, at Firmaet oprindelig vilde have givet Arbejdet i Underentreprise til Entreprenør Knudsen, Fatting, men da Firmaet i sit Tilbud kun havde regnet med en Pris af 1 Kr. pr. 1.m, medens Akkordprisen vilde være 161 Øre + nogle mindre Tillæg, vilde Knudsen ikke paatage sig Arbejdet, hvorfor Firmaet selv overtog det og engagerede Knudsen som Leder af Arbejdet.

De Indklagede bestrider dernæst, at der har foreligget en virkelig Aftale med Arbejderne, der dels var organiserede, dels uorganiserede, om Arbejdets Paabegyndelse med den nævnte Udbetaling, og hævder, at man fra Arbejdernes Side har været berettiget til at vægre sig ved at paabegynde Arbejdet, førend man var enig om Betalingen.

Retten maa — i alt Fald paa det ved Sagens Procedure fremkomne Grundlag — finde det betænkeligt at fastslaa, at Overenskomsten mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund skulde have et saadant Omraade, at den dækker et Arbejde som det her omhandlede, og der maa derfor ved Sagens Paakendelse gaas ud fra, at Arbejdet ikke omfattes af noget Overenskomstforhold, hvad Firmaet iøvrigt ogsaa synes at være gaaet ud fra ved de før 8. Januar stedfundne Forhandlinger.

Med Hensyn til den fra Firmaets Side paastaaede Aftale med Arbejderne bemærkes, at der ikke for Retten er givet Møde af nogen, som var i Stand til at give nærmere Oplysning herom, og i Mangel af saadanne Oplysninger vil det ikke mod de Indklagedes Benægtelse kunne anses godtgjort, at der har foreligget en virkelig Aftale. Allerede som Følge heraf vil der ikke kunne statueres at foreligge nogen ulovlig Arbejdsstandsning, og de Indklagede vil derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 22 * KØBENHAVN DEN 1. JUNI 1934 * 30. AARGANG

Mod bedre Tider?

I de fleste Lande kan der spores en vis Bedring i den økonomiske Tilstand, og det er den almindelige Opfattelse, at Krisen har overskredet Lavpunktet, og at vi atter gaar bedre Tider imøde. Det maa dog herved ikke overses, at de Bestræbelser, Regeringerne i de fleste Lande har udfoldet for at bekæmpe Krisen og skabe forøgede Beskæftigelsesmuligheder, i ikke ringe Grad har bidraget til den økonomiske Fremgang, der gør sig bemærket i næsten alle Lande. Dette fremgaar ogsaa deraf, at Verdenshandelen ikke i samme Grad som de fleste Landes Økonomi har profiteret af den almindelige Konjunkturopgang, men ogsaa for dennes Vedkommende gælder dog, at den nedadgaaende Bevægelse er ganske ophørt i 1933.

Den gamle Forestilling om, at den nuværende økonomiske Krise, ligesom alle tidligere kapitalistiske Kriser, vil forsvinde af sig selv, og de økonomiske Forhold automatisk vil trække sig i Lave, har overalt maattet vige for Erkendelsen af Nødvendigheden af energiske og maalbevidste Indgreb i det økonomiske Liv. Men dette har igen medført, at man mere og mere fjerner sig fra det internationale Samarbejde paa det økonomiske Omraade. Alle Foranstaltninger til Krisens Bekæmpelse tager kun Sigte paa det eget Land. Overalt søger man at ophjælpe og styrke den nationale Egenproduktion og Hjemmemarkedet, og alle Konferencer og Forhandlinger om Muligheden af en Genrejsning af det internationale Handelssamkvem har hidtil været resultatløse. De svingende Valutakurser og de vedvarende Valutaeksperimenter er ligeledes en Usikkerhedsfaktor, der vanskeliggør Genoptagelsen af de internationale Handelsforbindelser.

Den Omstændighed, at Statens Indgreb og Foranstaltninger, Igangsættelsen af store, offentlige Arbejder o. s. v. i flere vigtige Lande har haft en saa afgørende Andel i den økonomiske Opgangsbevægelse, har selvsagt ført med sig, at Konjunkturudviklingen ikke har formet sig ens i alle Lande. Man kan i denne Forbindelse godt tale om nationale Særkonjunkturer. Det synes ogsaa, som om de Lande, der har forladt Guldet, kan notere en større Fremgang end de Lande, der holder fast ved Guldet; men hvorvidt den Stimulans, Valutasænkningen faktisk har givet vedkommende Landes Erhvervsliv, vil holde i det lange Løb, er det endnu for tidligt at udtale sig om.

Af de større og vigtigere Lande kan England notere den største Fremgang, navnlig for Industriens Vedkommende. Derimod synes Konjunkturopgangen i U. S. A., som skyldes Roosevelts vældige Eksperiment, nu at foregaa i et mere langsomt Tempo. De økonomiske Forhold i Frankrig kan betegnes som stabile, trods den politiske Uro og de stadige Ministerkriser. Det er fremdeles Landet med det forholdsvis laveste Arbejdsløshedstal, der i Marts 1934 var 383,000, hvad der ganske vist i Forhold til Marts 1933 betyder en ringe Stigning. Særlig Interesse knytter sig til Udviklingen i de store Diktaturlande Italien og Tyskland. Har det været Diktaturet muligt at indfri de gyldne Løfter om økonomisk Genrejsning og Forbedring af hele Folkets Levevilkaar? Kendsgerningerne viser, at dette ikke har været Tilfældet. Paa intet Omraade har det været Fascisterne muligt at gennemføre deres eget Program, det skulde da lige være med Undtagelse af de frie og selvstændige Arbejderorganisationers Undertrykkelse, der er gennemført fuldt ud. Fra Italien foreligger kun sparsomme Oplysninger. Det er dog bekendt, at det fascistiske Styre gør sig fortvivlede Anstrengelser for at skabe Balance paa Statsbudgettet, der opviser et haabløst Underskud, samt holde Liren oppe. Der føres en bevidst Deflationspolitik, og Mussolini har paany maattet ty til det gamle Middel at gennemføre generelle Lønnedsættelser. Efter at alle offentlige Tjenestemænds Gager fornyligt er blevet nedsat med fra 5 til 20 pCt., meldes nu om en 7 pCt.s Nedsættelse af samtlige Funktionærers og Arbejderes Lønninger. Det er altsaa ikke blot Velsignelser for det arbejdende Folk, der knytter sig til Fascismen. Det samme gælder for Tyskland, hvor Nazisterne ikke har vist sig i Stand til at opfylde de Løfter, de i saa rigt Maal gav forinden Magtovertagelsen. Tyskland er ganske vist et af de Lande, der kan opvise den største Nedgang i Ar-

bejdsløsheden. — Men bortset fra Rigtigheden af de officielle Tal, som der med Henblik paa de kendte nazistiske Metoder kan være al Anledning til at drage i Tvivl, synes det dog, som om den formindskede Arbejdsløshed ikke har bragt de tyske Arbejdere Fordele. Thi Statens Indtægt af Lønskatten er i Finansaaret 1933—34 sunken med 18,5 Millioner Mark, skønt Beskæftigelsestallet efter de officielle Oplysninger i samme Tidsrum skulde være steget med 2½ Millioner eller med 14 pCt. Det er vanskeligt at faa disse to Tal til at stemme overens. Hitler-Regeringen har paabudt, at de større Bedrifter skal antage en bestemt Procentsats nye Arbejdere. Hvorledes denne Bestemmelse virker i Praksis, skal vi illustrere med et Eksempel, som dog kunde suppleres med mange andre. Det store, verdenskendte Industriforetagende »Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft« har lige udsendt sin Beretning for Forretningsaaret Oktbr. 1932—Septbr. 1933. Ifølge Beretningen er Selskabets Omsætning, som i 1929 udgjorde 580 Millioner Mark, nu kun 180 Mill. mod 200 Mill. i det foregaaende Aar. Trods denne Tilbagegang er Arbejdertallet »i de senere Maaneder« steget fra 27,000 til 30,000. Den samlede Udgift til Lønninger og Socialbidrag er imidlertid i Beretningsaaret sunken fra 79,57 til 61,26 Millioner Mk. Formindskelsen af Arbejdsløshedstallet er altsaa foregaaet paa Arbejdernes Bekostning, og der er endda blevet en lille Ekstragevinst til Arbejdsgiverne.

Det er ikke for meget sagt, at Tyskland staar foran et økonomisk Sammenbrud. Værdien af dets Eksport er i 1933 sunken med 870 Mill. Mark, hvilket er ⅓ af de europ. Landes samlede Tilbagegang. Handelsbalancen for Aarets første Maaneder udviser stort Underskud, i April Maaned med 82 Mill. Mark. Dets Seddeldækning i Guld og fremmed Valuta er nu sunken til 4,6 pCt., og det er et Spørgsmaal, om den Valutasænkning, der faktisk allerede i Form af Spærremark, Scrips og lign. er gennemført i Forholdet til Udlandet, ikke snart vil blive afløst af en almindelig Inflation. Dette Resultat af kun 17 Maaneders Nazistyre viser bedre end alle Talemaader, at Diktaturet, saaledes som dets Tilhængere ogsaa herhjemme paastaar, aldeles ikke er det parlamentariske Folkestyre overlegent med Hensyn til at bringe Orden i det økonomiske Liv. Heller ingen af de smaa Diktaturlande kan opvise en blot tilnærmelsesvis saa stor økonomisk Fremgang som f. Eks. de nordiske Lande.

Hvad angaar vort eget Land, kan der konstateres en uomtvistelig økonomisk Opgang. Saaledes var Arbejdsløshedstallet i Midten af Maj lavere end det tilsvarende Tal i Maj 1932 og 1933 og under det laveste Tal i 1933, som var 84,205, mens det den 18. Maj i Aar var 78,137. Den 22. Maj var der oplagt 26 Skibe med en Brutto-Tonnage paa ialt 57,662 Tons, mens der paa den tilsvarende Dato sidste Aar var oplagt 71 Skibe med en samlet Brutto-Tonnage paa 176,157 Tons. — Danmarks Handelsbalance viser et gunstigt Resultat. I April var der saaledes et Udførselsoverskud paa 2,7 Millioner Kroner. Aktieselskabernes, Bankernes og Forsikringsselskabernes stigende Udbytte samt Landbrugets øgede Rentabilitet er ligeledes et Udtryk for Fremgangen paa det økonomiske Omraade. Og selv om Arbejdsløsheden endnu er uforholdsmæssig stor, og Landbrugernes Kaar fremdeles er vanskelige, kan det siges, at Udviklingen i hvert Fald gaar i den rigtige Retning. De forannævnte Tal er tillige et Bevis for, at Danmarks økonomiske Politik, som iøvrigt fornylig var Genstand for en meget smigrende Omtale i hele den engelske Presse, er rigtig og bør fortsættes.

Hvorvidt denne økonomiske Opgangsbevægelse vil vedvare og yderlig vil kunne forstærkes, er det som sagt vanskeligt at udtalte sig om. Vor urolige Tid med de stærkt skiftende Forhold er ikke gunstig for Profetier i saa Henseende. Det maa dog haabes, at Resultaterne af de nationale Kriseforanstaltninger vil vise sig varige, og at ogsaa Verdenshandelen herigennem efternaanden vil faa den Stimulans, den i saa høj Grad tiltrænger.

Et 25 Aars Jubilæum.

Den 23. Maj fejrede Snedkerforbundets Formand, Martin Petersen, sit 25 Aars Jubilæum som Forbundsformand. Martin Petersen er en kendt Skikkelse i dansk Fagbevægelse. I 38 Aar har han haft Sæde i Snedkerforbundets Hovedbestyrelse. I Aaret 1907 blev han valgt til Hovedkasserer, 2 Aar senere til Forbundsformand. Foruden denne Stilling beklæder han mange andre Tillidshverv inden for Fagbevægelsen. I mange Aar har han været Medlem af D. s. F.s Forretningsudvalg, har i aarevis røgtet det betydningsfulde Hverv som Dommer i Den faste Voldgiftsret, er Formand for D. s. F.s Grænseudvalg, en ikke altid lige behagelig Post. Han er endvidere Formand for Dansk Træarbejdersekretariat og for Skandinavisk Træarbejdersekretariat og tillige de skandinaviske Træarbejderes Repræsentant i Bestyrelsen for Træarbejdernes internationale Sammenslutning. Som saadan er han ogsaa godt kendt blandt Træarbejderne uden for Landets Grænser og har i Aarenes Løb deltaget i talrige nationale og internationale Kongresser. — Martin Petersen er en Fagforeningsfører, som aldrig har tabt Kontakten med de menige Medlemmer, hvis Tillidsmand han er i Ordets bedste Forstand.

Paa sin Jubilæumsdag blev Martin Petersen hyldet paa storslaaet og hjertelig Maade. Det strømmede ind med Gaver, Blomster og Hilsener fra Ind- og Udland, det bedste Bevis for, hvor afholdt han er af Fagfællerne og alle Folk, han kommer i Berøring med. Ogsaa vi ønsker paa denne Plads — omend lidt post festum — at føje vor Lykønskning til de mange, Martin Petersen allerede har modtaget i Dagens Anledning, og vi udtaler Haabet om, at det endnu i rum Tid vil være ham forundt at kunne følge sit eget Forbunds og hele Fagbevægelsens fortsatte Vækst og Fremmarsch.

Internationalt Kursus for yngre Fagforeningsmedlemmer.

Den af Den internationale faglige Central foranstaltede 5. internationale Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer finder Sted den 26. August—2. September 1934 i Dorchester i Nærheden af Weymouth i England.

Betingelserne for Deltagelse i dette Kursus er gode Kendskaber til det engelske Sprog. Deltagerne skal saavidt muligt ikke være ældre end 30 Aar. Kursusomkostningerne er ikke nøjagtig fastlagte, men vil dog (alt indbefattet) kunne anslaas til 200 fr. Francs. Hertil kommer Rejseudgifterne. Disse Udgifter paahviler Landscentralerne og de internationale Fagsekretariater. De almindelige Omkostninger ved Skolens Organisering bestrides af den internationale faglige Central og den britiske Landsorganisation.

Antallet af Deltagere er anslaaet til højst 40, hvoraf De samvirkende Fagforbund vil kunne sende 3. Kursusprogrammet omfatter følgende Emner:

Den internationale faglige Centrals Opbygning, dens Aktion, Propaganda og Indflydelse i de forskellige Verdensdele, af W. Schevenels, Generalsekretær i D. I. F. C.

Den faglige Organisations Udvikling i Storbritannien, dens Virksomhed og Institutioner, af W. M. Citrine, Generalsekretær i den britiske Landsorganisation.

Arbejdernes Historie i Dorchester 1934, af Herbert Tracey.

De forskellige faglige Landscentralers Virksomhed i Kampen mod Fascismen. (Kort Fremstilling af Deltagerne, hvortil knyttes almindelige Udtalelser).

Den internationale Arbejdsorganisation, af H. B. Butler, Direktør for det internationale Arbejdsbureau.

De under D. s. F. hørende Forbund er anmodet senest den 1. Juli at indsende Meddelelse om, hvorvidt et eller flere af deres Medlemmer ønsker at deltage i dette Kursus.

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1933 og Aaret 1933.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Oktober Kvartal 1933 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betalingen for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

Tabel 1. *Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Okt. Kvartal 1933 og de 4 foregaaende Kvartaler.*

	Antal Arbejdere pr. 31/12 1933	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)				
		Okt. Kv. 1933	Juli Kv. 1933	Apr. Kv. 1933	Jan. Kv. 1933	Okt. Kv. 1932
		Ø.	Ø.	Ø.	Ø.	Ø.
København						
Faglærte Arbejdere.....	20256	176	174	172	167	172
Ufaglærte —	18154	142	142	140	137	141
Ialt Mænd...	38410	160	158	156	152	157
Kvindl. Arbejdere.....	15794	88	89	89	88	89
Samtl. Arbejdere.	54204	139	139	137	134	137
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	17283	141	139	139	138	140
Ufaglærte —	25969	124	122	121	121	124
Ialt Mænd...	43252	131	129	129	128	130
Kvindl. Arbejdere.....	9801	83	83	83	83	82
Samtl. Arbejdere.	53053	122	120	120	119	121
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere.....	37539	160	158	156	155	158
Ufaglærte —	44123	131	131	130	129	132
Ialt Mænd...	81662	144	143	142	141	143
Kvindl. Arbejdere.....	25595	86	86	87	87	86
Samtl. Arbejdere.	107257	131	130	129	127	130

I Tabel I er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Oktober Kvartal 1933, og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabel I fremgaar det, at den gennemsnitlige *Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Oktober Kvartal 1933 var 131 Øre.* For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 160 Øre, for Arbejdsmænd 131 Øre og for Kvinder 86 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte. Som det vil ses af Tabellen, har den gennemsnitlige Timefortjeneste været uforandret fra Juli til Oktober Kvartal for ufaglærte Arbejdere og for Kvinder, medens der for faglærte mandlige Arbejdere har været en Stigning paa 2 Øre, hvilket bl. a. skyldes Byggefagene, hvor Fortjenesten sædvanlig ligger forholdsvis højt i Oktober Kvartal som Følge af de Overskud paa Akkorderne, der udbetales i dette Kvartal.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler af 1933 er der for Oktober Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,1 og 0,3 Øre. I Oktober Kvartal 1933 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,5 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

I Tabel 2 er angivet den gennemsnitlige Timefortjeneste for Hovedgrupper af Arbejdere i Aarene 1933 og 1932 med Adskillelse mellem Fortjenesten ved Arbejde paa Akkord og i Timeløn. For samtlige Arbejdere som Helhed har der fra 1932 til 1933 for Fortjeneste ved Arbejde i Timeløn været

Tabel 2. *Den gennemsnitlige Timefortjeneste ved Akkord og i Timeløn i Aarene 1933 og 1932.*

	1933			1932		
	Akkord	Timeløn	Tilsammen	Akkord	Timeløn	Tilsammen
København	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere...	190	158	173	188	159	171
Ufaglærte — ...	180	126	140	181	126	139
Ialt Mænd...	186	140	157	185	140	156
Kvindl. Arbejdere....	99	76	89	99	76	89
Samtl. Arbejdere...	154	126	138	152	126	137
Provinsen						
Faglærte Arbejdere...	152	130	139	151	130	139
Ufaglærte — ...	145	111	122	145	111	122
Ialt Mand...	148	117	129	148	118	129
Kvindl. Arbejdere....	95	66	83	93	67	81
Samtl. Arbejdere...	135	110	121	133	110	120
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere...	173	145	157	172	146	157
Ufaglærte — ...	158	118	130	160	118	130
Ialt Mænd...	166	129	143	167	129	142
Kvindl. Arbejdere....	98	72	86	97	73	86
Samtl. Arbejdere...	145	118	129	143	119	129

en lille Nedgang, som imidlertid opvejes ved en Stigning i Fortjenesten ved Arbejde paa Akkord, saaledes at den gennemsnitlige Timefortjeneste i begge Aarene har været 129 Øre ved Arbejde paa Akkord og i Timeløn under eet. Det maa ses i Sammenhæng med de uforandrede Overenskomstforhold i 1933 sammenlignet med 1932.

For de fleste større Fag var Fortjenesten i 1933 omtrent den samme som i 1932.

Som foran anført, er Betaling for Sommerferie ikke inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, og disse inkluderer heller ikke Tillæg for Overarbejde og Tillæg for Arbejde i skiftende Hold, hvor det er muligt at udskille saadanne Tillæg fra Fortjenesten. For Aaret 1933 er der foretaget en Opgørelse over Fortjenesten herved, og for Hovedgrupperne af Arbejdere meddeles i nedenstaaende Tabel 3 Resultaterne af denne Opgørelse.

Tabel 3. *Gennemsnitligt Tillæg pr. Time.*

	Overarbejde			Holdskifte			Sommerferie		
	København	Provinsen	Hele Landet	København	Provinsen	Hele Landet	København	Provinsen	Hele Landet
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere	1,1	1,1	1,1	0,2	0,2	0,2	1,8	1,4	1,6
Ufaglærte Arbejdere	1,7	1,4	1,5	0,3	0,3	0,3	1,5	0,7	1,0
Ialt Mænd	1,4	1,2	1,3	0,2	0,3	0,3	1,7	1,0	1,3
Kvindelige Arbejd..	0,4	0,5	0,4	0,2	0,6	0,4	1,4	0,9	1,2
Samtlige Arbejdere.	1,1	1,1	1,1	0,2	0,3	0,3	1,6	1,0	1,3

Det maa dog erindres, at det kun er en Del af de i Statistikken indbefattede Arbejdere, der har de her omhandlede Tillæg, idet f. Eks. Sommerferie ikke forekommer i adskillige Fag (f. Eks. Byggefagene), saaledes at de gennemsnitlige Tillæg pr. Time for de Arbejdere, der faar saadanne Tillæg, er større end ovenstaaende.

Med Hensyn til Overarbejdets Omfang skal anføres, at for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, udgjorde Antallet af Overarbejdstimer i Aaret 1933 2,4 pCt. af samtlige Arbejdstimer. For faglærte Mænd var Procenten 1,9; for ufaglærte Mænd 3,3 og for Kvinder 1,8; for baade København og Provinsen var den 2,4.

Arbejdsstandsninger 1933.

I Aaret 1933 blev der iværksat 24 Arbejdsstandsninger, af hvilke den ene endnu var løbende ved Aarets Udgang.

Foruden disse 24 Arbejdskonflikter var der ved Nytaar 1933 endvidere 2 Konflikter løbende fra 1932, af hvilke den ene afsluttedes i 1933.

I 1933 har der saaledes været ialt 26 Arbejdsstandsninger.

Disse 26 Konflikter har direkte berørt 26 Virksomheder og 492 Arbejdere og medført et Tab paa ca. 18,000 Arbejdsdage mod i 1932 ca. 87,000 tabte Arbejdsdage.

Af de ca. 18,000 tabte Arbejdsdage i 1933 er ca. 16,000 Arbejdsdage tabt ved Arbejdsstandsninger, der var iværksat før Loven af 31. Januar 1933 om Forlængelse af Overenkomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere og om Forbud mod Arbejdsstandsninger traadte i Kraft, medens ca. 2000 tabte Dage skyldes Konflikter, der opstod efter nævnte Lovs Ikrafttræden.

Den 18. Internationale Arbejdskonference.

Mandag den 4. Juni træder den 18. Internationale Arbejdskonference sammen i Genève. Den danske Delegation til Konferencen har følgende Sammensætning:

Regeringsrepræsentanter og Raadgivere for disse:
- Nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs, Delegationens Formand.
- Departementschef i Socialministeriet H. de Jonquières, Repræsentant.
- Dir. for Arbejds- og Fabrikstilsynet E. Drejer, Suppleant og Raadgiver.
- Fabriksinspektør Fru Julie Arenholt, Raadgiver.
- Fuldmægtig i Socialministeriet A. Guldager-Petersen, Raadgiver og Delegationens Sekretær.

Arbejdsgiverrepræsentant og Raadgiver for denne:
- Direktør H. C. Ørsted, Repræsentant.
- Sekretær i Dansk Arbejdsgiverforening Allan Rise, Raadgiver.

Arbejderrepræsentant og Raadgiver for denne:
- Formand for De samvirkende Fagforbund Vilh. Nygaard, Repræsentant.

Næstformand for De samvirkende Fagforbund, Chr. Jensen, Raadgiver.

Konferencens Dagsorden omfatter en lang Række Punkter, deriblandt 2. Behandling af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse (40 Timers Ugen), 2. Behandling af Spørgsmaalet om Arbejdsløshedsforsikring og forskellige Former for Hjælp til Arbejdsløse, samt 2. Behandling af Spørgsmaalet om Former for Hvile og Skift af Hold i automatiske Rudeglasfabrikker.

Desuden vil Konferencen faa forelagt Direktørens Beretning, som allerede nu foreligger paa Tryk. Denne Beretning indeholder overmaade interessante Oplysninger om de økonomiske og sociale Forhold i hele Verden. Det vilde her føre alt for vidt at komme ind paa en Omtale af Beretningens Indhold som Helhed, og vi skal derfor indskrænke os til at give et kort Resumé af det Afsnit i Beretningen, der omhandlede Løn- og Arbejdstidsspørgsmaalet, der jo i særlig Grad interesserer Fagorganisationerne.

Med Hensyn til Bestræbelserne for Gennemførelse af Lønreduktioner giver Direktør Butler Udtryk for den Mening, »at Tilliden til Lønsænkning som det bedste Middel til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden er blevet stærkt rokket paa Grund af de Erfaringer, der er indhøstet under den nuværende Krise. Skønt det ikke er muligt at udskille Lønfaktoren fra de mange andre Faktorer, der paavirker Forretningsgangen, er det dog aabenlyst, at Lønreduktioner aldeles ikke er egnet til at skabe forøgede Beskæftigelsesmuligheder, men tværtimod snarere virker i modsat Retning. I De forenede Stater, Storbritannien og Tyskland er Lønningerne faldet til en vis Grad, men Beskæftigelsesgraden sank endnu mere, og Lønsummen allermest. Men bortset herfra var Tingenes Forløb højst forskellig. I De forenede Stater blev Lønsatserne reduceret med 20 pCt. og Beskæftigelsesgraden sank med fulde 40 pCt. I Tyskland blev Lønningerne ligeledes nedsat med 20 pCt., og Beskæftigelsesgraden sank med over 30 pCt. — I Storbritannien derimod var det muligt at holde Lønningerne paa et langt højere Stade end i De forenede Stater og Tyskland — ikke mindst paa Grund af Fagforeningernes Styrke og den forholdsvis høje Arbejdsløshedsunderstøttelse. Dette har dog ikke medført forøget Arbejdsløshed, thi selv om Antallet beskæftigede Arbejdere siden 1929 under Krisen er aftaget med 10 pCt., er dette alligevel en langt mindre Procentsats end i Tyskland og De forenede Stater, hvor Lønsatserne er sunken langt mere. I de to sidstnævnte Lande er Detailhandelens Omsætning gaaet vældigt tilbage, mens den i Storbritannien har holdt sig nogenlunde konstant«.

Direktøren henviser endvidere til Lønindtægtens Betydning for Forbrugets Struktur. De Steder, hvor Forbruget er blevet paavirket af drakoniske Lønreduktioner, er en forøget Arbejdsløshed og en Indskrænkning af Produktionen den sædvanlige Følge. Heri ser Direktøren en videre Bekræftelse af den Opfattelse, som nu stadig finder større Udbredelse, at Krisens Aarsag ikke er at søge i Overproduktion, men i det for lille Forbrug.

Med Hensyn til Arbejdstiden anfører Beretningen en Række Eksempler fra forskellige Lande og Industrier, der er betegnende for den nuværende Tendens til Nedsættelse af Arbejdstiden. — »En Nedsættelse af Arbejdstiden tages i stadig større Udstrækning under Overvejelse, ikke blot som en midlertidig Udvej i Krisetider, men ligeledes som en stadig mere paatrængende Nødvendighed i det moderne industrielle System. Endskønt det tekniske Fremskridt ikke gør sig lige stærkt gældende i alle Industrier, vilde det dog være en Fejl at underkende den Udstrækning, i hvilken Industriens almindelige Struktur er blevet paavirket af den senere Udvikling henimod Mekanisering og Rationalisering. Dette Problem er i og for sig ikke nyt. Forskydninger i Arbejdsvirksomheden har altid været Følgen af en Forbedring af den mekaniske og forvaltningsmæssige Teknik. Men tidligere har altid en betydelig Del af den overtallige Arbejdskraft før eller senere kunnet finde Beskæftigelse i den ene eller den anden Industrigren. Graden af det tekniske Fremskridt er i den senere Tid blevet saa stærkt fremskyndet, at Arbejdets og Beskæftigelsens Tilpasning ikke har kunnet holde Skridt hermed. Den vedvarende Mangel paa en rytmisk Udjævnelse i Industrimetodernes nuværende Udvikling har ført til, at Forkortelsen af Arbejdstiden anerkendes som ønskværdig baade af økonomiske og sociale Grunde«.

Der vil senere blive givet en Fremstilling af Konferencens Forhandlinger og Beslutninger.

Arbejdsløshedsforsikring i Sverige.

Sverige var hidtil et af de faa Lande i Europa, som ikke havde indført Arbejdsløshedsforsikring. Den offentlige Arbejdsløshedsforsorg har hidtil været begrænset til de arbejdsløses Beskæftigelse ved statligt eller kommunalt Nødhjælpsarbejde, der udføres til en lavere end den overenskomstmæssige Løn, og til Ydelse af kontant Understøttelse i Tilfælde af, at Arbejdsløshedskommissionen skønnede, at der forelaa Trang, men de arbejdsløse havde ingen Krav paa Understøttelse, og dette havde til Følge, at mange overhovedet ikke erholdt Hjælp i nogen Form. Kampen om Indførelse af Arbejdsløshedsforsikring har staaet paa i 26 Aar, der har i den Tid været fremsat talrige Lovforslag, foranstaltet mange Undersøgelser og der er ført utallige Debatter i Parlamentet, men hidtil strandede alle Bestræbelser paa de borgerlige Partiers Modstand. I sidste Aar fik den socialdemokratiske Regering vedtaget et Lovforslag om Indførelse af Arbejdsløshedsforsikringen i det svenske II. Kammer, men i det I. Kammer blev Forslaget forkastet med 4 Stemmers Majoritet. Lovforslaget blev paany indbragt og vedtaget i II. Kammer, og Lørdag den 26. Maj blev det ligeledes vedtaget i det I. Kammer, omend kun med 10 Stemmers Flertal. Dermed er den svenske Fagbevægelses gamle Krav

om Indførelse af en lovfæstet Arbejdsløshedsforsikring endeligt virkeliggjort.

Forslaget om Arbejdsløshedsforsikring, som nu er blevet til Lov, bygger paa Frivillighedsprincipet. Forsikringen administreres af Arbejdsløshedskasser, der erholder Statstilskud. Arbejdsgiverne betaler ikke Bidrag til Forsikringen. Man regner med, at omkring 700,000 Personer efterhaanden vil blive draget ind i Forsikringen, som omfatter Industriarbejdere, Landarbejdere, Skovarbejdere, samt Handels- og Kontormedhjælpere. Ethvert Medlem, der i Løbet af 2 Aar har indbetalt 52 Ugebidrag, har Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse i højst 120 Dage (20 Uger). Understøttelsen andrager fra 6 til 2 Kr. pr. Dag. De samlede Udgifter, naar Forsikringen efterhaanden er helt udbygget, beregnes til ca. 36 Mill. Kr., hvoraf de forsikrede selv skal bidrage 21 Mill., mens Staten yder Restbeløbet som sit Tilskud.

Nyt fra Udlandet.

Sveriges Produktionsstatistik for 1932, som fornylig er offentliggjort, viser for Industrien som Helhed en fortsat Produktionsnedgang. Indekstallet for Industriens Produktion (1913 = 100) var i 1932 136 mod 144 for 1931, altsaa en Nedgang med 5,6 pCt. Udviklingstendensen var som Regel nedadgaaende for Eksportindustrierne; derimod har en Del Industrier, der arbejder for Hjemmemarkedet, kunnet hævde eller i nogen Grad forbedre deres Stilling.

Statistikken omfatter 14,296 Virksomheder med ialt 453,670 beskæftigede Personer, hvoraf 52,727 tilhørte Kontor- og Funktionærpersonalet, mens 400,943 var Arbejdere. Antallet af Virksomheder er formindsket med 2,9 pCt., Arbejdertallet med 6,8 pCt., mens det samlede Antal Arbejdstimer er gaaet ned med 8,8 pCt. Af de 400,943 Arbejdere var 80,544 eller 20,09 pCt. Kvinder. I 1931 var de tilsvarende Tal 430,070 og 82,157 (18,39 pCt.). I Tekstil- og Beklædningsindustrien var 73,3 pCt. af Arbejdsstyrken Kvinder og mindreaarige Personer af begge Køn, i Tobaksindustrien endog 83,2 pCt., i Sukkervare- og Chokoladeindustrien 80,8 pCt. og ved Konservesfabrikerne 71,9 pCt.

I Forhold til Indbyggerantallet er Tidaholm Sveriges mest industrialiserede By (289 Industriarbejdere pr. 1000 Indbygger), derefter følger Huskvarna (233), Borås (215) og Sundbyberg (211). Malmö har 127, Göteborg 102 og Stockholm 78 Industriarbejdere pr. 1000 Indbyggere.

Arbejdsløsheden i Sverige. Ved Udgangen af Marts 1934 var af ialt 431,316 i Statistikken medtagne Medlemmer af svenske Fagforbund 104,442 eller 24,2 pCt. arbejdsløse mod 24.6 pCt. ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 28,7 pCt. ved Udgangen af Marts 1933.

Ved den statlige Arbejdsløshedskommission var der ved Udgangen af Marts tilmeldt 160,345 understøttelsessøgende arbejdsløse mod 166,348 ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 186,561 ved Udgangen af Marts 1933.

De svenske Brugsforeningers Centralorganisation, Kooperativa Förbundet, har udsendt sin Beretning for 1933, der viser, at Bevægelsen er i god Fremgang og nu er stærkere og økonomisk bedre rustet end ved Depressionstidens Begyndelse. Medlemstallet i de tilsluttede Brugsforeninger var ved Aarets Slutning 533,825, hvad der sammenholdt med 1932 er en Stigning af 20,857. Regner man med, at hvert Medlem repræsenterer en Husholdning, betyder dette, at over en Tredjedel af det svenske Folk tilhører den kooperative Bevægelse. Brugsforeningernes Omsætning udgjorde over 352 Mill. Kr., den største, der nogensinde er opnaaet.

Kooperative Förbundets Egenproduktion er blevet stærkt udviklet. Værdien af Produktionen i de under Forbundet hørende Industriforetagender steg saaledes i 1933 fra 69,1 til 81,8 Mill. Kr., hvad der navnlig skyldes Igangsættelsen af 2 nye Fabriker.

Arbejder-Olympiade i Prag. Den 3. Arbejder-Olympiade, der arrangeres af de ca. 140,000 Medlemmer omfattende Arbejder-Gymnastikforeninger i Czekoslovakiet, finder Sted i Tiden fra 1. til 8. Juli i Prag. Hoveddagene er den 5.—8. Juli, og man regner med, at paa disse Dage over 35,000 Mænd, Kvinder og unge Mennesker vil deltage i Gymnastik- og Sportsøvelserne. Prags nye Stadion har Plads til 10,000 Gymnaster og 100,000 Tilskuere. Efter alt at dømme vil den 3. Arbejder-Olympiade forme sig som en storslaaet Manifestation af Arbejder-Legemskulturen.

Ungdomsarbejdsløsheden. Spørgsmaalet om Ungdomsarbejdsløsheden er sat paa Dagsordenen for den internationale Arbejdskonference i 1935. Med Henblik herpaa er Arbejdsbureauet i Genève allerede gaaet i Gang med det forberedende Arbejde til Behandling af dette vigtige Problem, som trænger sig stærkt paa i de forskellige Lande. Nedenstaaende Tabel viser Procentsatserne af unge arbejdsløse under 25 Aar i Forhold til det samlede Antal arbejdsløse:

	Aar	Procentsats
Danmark [1]	1933	28,0
Tyskland	1933	26,1
Finland [1]	1933	33,3
Storbritannien	1930	31,4
Italien [1]	1932	41,5
Norge	1933	27,0
Sverige [1]	1933	33,0
Svejts	1933	20,0
Czekoslovakiet	1932	24,6
Ungarn	1930	42,0
Forenede Stater	1930	28,5

[1]) For disse fire Lande gælder Tallene for unge arbejdsløse under 26 Aar.

Lønbevægelser og Konflikter.

Generalstrejken i Esbjerg.

En af Arbejdere i Esbjerg etableret Generalstrejke som Protest mod Politi-Overgreb under Sømandsstrejken har givet Arbejdsgiverne Anledning til at stille Krav om Bod og Erstatning.

Dansk Arbejdsgiverforening har saaledes rejst Krav overfor følgende Forbund indenfor De samvirkende Fagforbund: Dansk Arbejdsmandsforbund, Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund, Møllerierbejderforbundet, Dansk Rebslageriarbejderforbund, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk Typografforbund, Malerforbundet i Danmark, Dansk Skotøjsarbejderforbund, Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund, Bogbinderforbundet, Dansk Elektrikerforbund, Dansk Skibstømrerforbund, Snedkerforbundet i Danmark, Dansk Skrædderforbund og Dansk Stenindustriarbejderforbund.

Klagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Maj d. A., hvor Repræsentanter fra samtlige disse Forbund var til Stede sammen med Repræsentanter fra De samvirkende Fagforbund og fra Murer-, Tømrer- og Blikkenslagerforbundene, ligesom Arbejdsgiverne var repræsenteret ved deres lokale Repræsentanter.

Arbejdsgivernes Klage gaar ud paa, at ca. 1300 Arbejdere har standset Arbejdet i ca. 16,000 Timer. Ved Mødet meddelte man, at der vilde blive indbragt Sag for Den faste Voldgiftsret, der saaledes vil komme til at træffe den endelige Afgørelse.

Arbejdsmænd hos A/S Møens Stenminer.

Ved et Fællesmøde den 30. April behandledes et af Arbejdsgiverforeningen fremsat Krav om, at der for A/S Møens Stenminer skulde oprettes en Aftale om Vilkaar for Skifteholdsarbejde.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverforeningen, der mener at kunne paaberaabe sig et Tilsagn fra Forligsmanden om dennes Medvirken til en Ordning, har herefter indberettet Sagen til denne.

Ny Overenskomst i Hattemagerfaget.

Dansk Hatte- og Buntmagerforbund har den 5. Maj med A/S Odense Hattefabrik indgaaet en Overenskomst, hvorefter der skal betales en Ugeløn af 73,04 Kr. til mandlige og 38,00 Kr. til kvindelige Arbejdere. Overenskomsten, der ogsaa indeholder en Ordning om Ferie samt om Tillidsmænd, kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. Juli.

Elektrikere ved Haderslev Kommune.

Efter at Dansk Elektrikerforbund i September Maaned 1933 havde iværksat Konflikt overfor Haderslev Bys Elektricitetsværk, har der gentagne Gange været gjort Forsøg paa at faa tilvejebragt overenskomstmæssige Tilstande.

Efter gentagne Møder mellem Dansk Elektrikerforbund, De samvirkende Fagforbund og Borgmester Thulstrup, Haderslev, blev der den 15. April d. A. opnaaet Enighed om et Forslag til Ophævelse af Konflikten og fremtidige Overenskomstforhold, og dette Forslag er derefter tiltraadt henholdsvis af Kommunens og Elektrikerforbundets Repræsentanter, saaledes at Konflikten dermed er ude af Verden.

Arbm. hos A/S Frichs, Aarhus.

Ved et Fællesmøde den 15. Maj behandledes et af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor A/S Frichs, Aarhus, afgivet Strejkevarsel, imod hvis Lovlighed Dansk Arbejdsgiverforening havde protesteret.

Strejkevarslet var fremsendt, fordi der ikke ved Mægling eller Timandsmøde var opnaaet Enighed om et af Forbundet fremsat Krav om Forhøjelse af Lønninger for de hos Aktieselskabet beskæftigede Arbejdsmænd.

Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Arbejdsgiverne agter nu at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret. Forbundet har under Hensyn hertil udsat Strejkens Ikrafttræden til Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sagen er afsagt.

Dansk Glasarbejderforbund og A/S Axel Shou, København. Ny Overenskomst.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 22. Maj forhandledes om Oprettelse af en Overenskomst mellem Dansk Glasarbejderforbund og Firmaet A/S Schou for Fremstilling af Neonrør.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst, der indeholder Bestemmelser om Timelønnen og om Bonus- og Feriebetaling.

Overenskomsten er gældende indtil den med 3 Maaneders Varsel af en af Parterne opsiges til Ophør en 1. April.

Modelsnedkere paa Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 18. Maj behandledes en Klage over, at Modelsnedkere paa Helsingør Jernskibs- og Maskinfabrik i Strid med Aftalen om Overarbejde afspadserede Overarbejdstimerne.

Afdelingen erkendte, at den foretagne Afspadsering var i Strid med de aftalte Regler og lovede at bringe Forholdene i Orden.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1885.

Havnearbejdere ved Losning af S/ »Gunn« og S/ »Atlas«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. Maj 1934 i Sag Nr. 1885: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem A/S Harald Kjærs Trælast-Import mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiver-

forening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem, A/S Harald Kjærs Trælast-Import indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fællesforbund i Anledning af de nedenfor I og II beskrevne Forhold.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I.

Fredag den 3. November 1933 paabegyndtes Losning af c. 481 Stdr. Trælast fra Sejler »Gunn« til Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn A/S Harald Kjærs Trælast-Import. Til Losningen, hvortil der ifølge Certepartiet var stipuleret 9 Dage, antog Selskabet 20 Mand, der erfaringsmæssigt var det rette Antal, idet der normalt kan losses pr. Mand 2—3 Stdr. pr. Dag, og der skulde saaledes gennemsnitlig udlosses c. 53 Stdr. pr. Dag. Medens der ikke var noget i Vejen med Losningen de to første Dage, etablerede Arbejderne Mandag den 6. November Kl. 2½ Eftermiddag Arbejdsstandsning under Henvisning til, at Udstikningen fra Skibet ikke gik helt tilfredsstillende, en Paastand, der ikke havde nogen Begrundelse i de faktiske Forhold, idet Grunden var den, at Arbejderne ikke var ædru. Man regnede imidlertid med, at dette sidste Forhold vilde bedre sig til den paafølgende Morgen, hvorfor man ikke fra Selskabets Side foretog nogen særlig Foranstaltning, men heller ikke den paafølgende Dags Morgen (Tirsdag den 7. November) vilde Folkene gaa i Arbejde. Formanden for Havnearbejdernes Fællesforbund kom da tilstede ved 9-Tiden, ligesom ogsaa Selskabets Leder, Harald Kjær, indfandt sig, og denne sidste foreslog da, at Arbejdet skulde sættes i Gang, og at man samtidig skulde paase, hvorvidt der var noget at beklage sig over med Hensyn til Udstikningen, men Arbejderne stillede nu som Betingelse for Arbejdets Genoptagelse med Støtte af Forbundets Formand Krav om Ventepenge for 5 Timer, nemlig for den Tid, i hvilken de ikke havde villet arbejde, og Selskabet maatte da for at faa Arbejdet i Gang under Protest imødekomme det rejste Krav, hvilket medførte en Udgift paa 113 Kroner. Arbejdet fortsattes derefter roligt indtil Torsdag den 9. November, da der atter opstod Vanskeligheder med Arbejderne, der om Eftermiddagen kun fik losset c. 5 Stdr., hvilket havde sin Aarsag i, at en Del af Arbejderne efter et Ophold paa c. 3 Timer, medens Skibet forhalede fra Redhavnen til Jernhavnen, mødte berusede og forøvrigt om Eftermiddagen holdt Drikkehvil i 35 Minutter, hvorhos Holdet forlod Arbejdet Kl. 4. — Den paafølgende Dag, Fredagen den 10. November, mødte ved Losningens Begyndelse i Stedet for de mønstrede 20 Mand kun 15 Mand, og efter Frokosttid yderligere 1 Mand, men Arbejderne vilde, da de ikke var fuldtallige, ikke rigtig bestille noget, ligesom ogsaa en Del var berusede, hvorfor Arbejdet gik overmaade slet, saaledes at der i Løbet af hele Dagen kun lossedes 10—11 Stdr. Ogsaa senere under Losningen gik Arbejdet langsomt, og det mønstrede Mandskab var ikke heller fuldtalligt, hvorfor Selskabet forsøgte at supplere Mandskabet, hvilket dog viste sig at være umuligt, da de ved Skibet beskæftigede Havnearbejdere modsatte sig dette og altsaa dermed forhindrede Skibets forsvarlige Losning. Efter Klagernes videre Udvikling udløb Lossetiden, — naar Hensyn tages til, at der i Lossetiden anvendtes 2½ Arbejdstimer til Skibets Forhaling, og til, at Arbejdet havde ligget stille ca. ½ Dag paa Grund af Regnvejr, — Tirsdag den 14. November Kl. 1½ Eftermiddag, fra hvilket Tidspunkt Skibet ifølge Certepartiet havde Krav paa Liggedagspenge 300 Kr. pr. Dag. Udlosningen var imidlertid først tilendebragt den 18. November, altsaa med 4½ Dags Forsinkelse, i hvilken Anledning A/S Kjærs Trælast-Import har maattet betale 1350 Kr. i Liggedagspenge, til hvilken Udgift kommer det under Protest udbetalte Ventepengebeløb, 113 Kr., altsaa en samlet Udgift paa 1463 Kr.

II.

Mandag den 13. November 1933 Kl. 1 Eftermiddag paabegyndte Sejler »Atlas« Udlosning af c. 266 Stdr. Trælast, ligeledes til A/S Harald Kjærs Trælast-Import. Til Losningen, hvortil var stipuleret 6 Dage, var antaget 18 Mand, af hvilke imidlertid 4 udeblev Onsdag den 15. om Morgenen. Da der stadig ikke indfandt sig tilstrækkeligt Mandskab til Arbejdet, forsøgte Selskabet den følgende Dag at supplere Mandskabet, men dette vilde de øvrige ved Skibet beskæftigede Arbejdere i Begyndelsen ikke gaa med til, og først den 17. November lykkedes det at mønstre ekstra Mandskab. Skibets Lossetid udløb den 21. November Kl. 12 Middag. Paa Selskabets Henstilling indgik Rederiet dog paa at frafalde Overliggedagspenge paa Betingelse af, at Udlosningen blev tilendebragt denne Dag, hvilket imidlertid ikke lykkedes. Skibet var først udlosset den 22. November Kl. c. 10 Formiddag, i hvilken Anledning Selskabet har maattet betale Rederiet for 1 Dags Forsinkelse 250 Kr. Der er ikke paa noget Tidspunkt rejst Klage over daarlig Levering fra Skibets Side, og den stedfundne Forsinkelse maa derfor alene tilskrives Arbejderne og disses Organisation, som ikke trods Henvendelse har været behjælpelig med at faa Mandskabet suppleret.

Det hedder i den gældende Overenskomsts § 24:

»Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

Havnearbejdernes Fællesforbund, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn er ansvarlige for, at Bestemmelserne i nærværende Overenskomst overholdes i alle deres Ord og Punkter.«

Under Henvisning til, at Havnearbejdernes Fællesforbund ifølge den citerede Bestemmelse bærer Ansvaret for de i foranstaaende Udvikling nærmere beskrevne Uregelmæssigheder, har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* de etablerede Arbejdsstandsninger, herunder de Forsinkelser, der skyldes nedsat Arbejdstempo paa Grund af Arbejdernes Beruselse, og paa Grund af, at en Del af det møn-

strede Mandskab har forladt Arbejdet, kendes ulovlige som stridende mod den gældende Overenskomst, Septemberforliget og Loven af 31. Januar 1933, og *at* der paalægges Forbundet en efter Rettens Skøn fastsat Bod, der tillige kan tjene til Dækning for de A/S Harald Kjærs Trælast-Import paaførte Udgifter, ialt 1713 Kr.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor anbragt følgende:

ad I.

Medens Arbejdet ved Losningen af Sejler »Gunn«, gik upaaklageligt den 3. og 4. November, begyndte om Mandagen den 6. November de estniske Søfolk, der udførte Arbejdet om Bord, at kaste Træet ind baade paa Kryds og tværs, saaledes at det var forbundet med Risiko for Havnearbejderne at hente Træet ved Skibssiden. Arbejderne tilkaldte derfor Ladningsmodtagerens Forvalter og Formand og krævede af dem, at de skulde foranledige Træet leveret paa forsvarlig Maade, hvilket ogsaa skete, saalænge de var tilstede ved Skibet, men efter disses Bortgang begyndte Søfolkene igen paa den uforsvarlige Levering af Træet. Arbejdet blev derfor standset samme Dags Eftermiddag Kl. 14,30, idet man ikke vilde løbe nogen Risiko for at blive lemlæstet ved den anvendte Losningsmetode, og man forlangte, at der fra Selskabets Side blev stillet en Tilsynsførende ved Skibet for derved at sikre en forsvarlig Levering af Træet, hvilket Krav imidlertid blev afslaaet. Arbejdsstandsningen blev derfor opretholdt, indtil Arbejderne den paafølgende Morgen kunde faa tilkaldt Forbundets Formand, og under den derpaa følgende Forhandling med Skibet indgik Selskabets Leder, Harald Kjær, paa, at dettes Formand skulde føre Tilsyn, hvorefter Arbejdet igen blev paabegyndt. Det afgivne Løfte blev dog ikke overholdt, idet man senere lod Formanden læsse Træ i Jernhavnen paa et Tidspunkt, hvor han skulde være Tilsynsførende ved Skibet. Ved Forhandlingen med Harald Kjær udbetaltes under Protest 5 Timers Ventetid, og samtidig ændredes Skibets Lossedage fra 9 til 10 Dage, men selv med 10 Lossedage vilde Skibet ikke have kunnet udlosse, idet Skibet selv paa de Dage, da Varen leveredes ordentlig, ikke kunde levere Træ nok i Land, hvorfor man blandede det ene Parti med det andet og derved vanskeliggjorde Arbejdet for Arbejderne. De Indklagede bestrider derhos, at Arbejderne skulde have været berusede under deres Arbejde, og naar Arbejderne den 9. November forlod Arbejdet Kl. 4, var Grunden den, at det var Regnvejr. Den 10. November regnede det hele Formiddagen, hvilket naturligvis medførte, at ikke alle Mand mødte; Kl. 13 kom Arbejdet i Gang, men standsedes allerede igen Kl. 15 paa Grund af Regn; samme Dag borttoges to Mand fra Losningen, og kun den ene kom tilbage den 13. November. Den 14. November var der en Standsning om Morgenen, fordi Skibets Motor ikke var i Orden, og samme Dag kom som Følge af Skibets skødesløse Lossemetode en Arbejder til Skade, der ikke heller blev erstattet af nogen anden. Den 15. November var der atter Standsning, fordi Motoren var i Uorden, og dette gentog sig hver Morgen den 16., 17. og 18. Samtlige fornævnte Standsninger og Forsinkelser andrager ialt en Forsinkelse paa 530 Timer, der svarer til 3½ Dag, og da Forsinkelserne som angivet udelukkende skyldes Forhold, hvorpaa Arbejderne ikke har kunnet øve nogen Indflydelse, foreligger der ikke noget Grundlag for Klagerne til at kræve Erstatning for, at Sejler »Gunn« ikke har kunnet udlosse paa de 10 Lossedage.

ad II.

Sejler »Atlas« skulde paabegynde Losningen den 13. November, men da der ingen Trælastarbejdere fandtes, rekvirerede Ladningsmodtageren, A/S Harald Kjærs Trælast-Import, det fornødne Mandskab fra Arbejdsløshedskassen. I den mellem paa den ene Side Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn og paa den anden Side Havnearbejdernes Fællesforbund indgaaede Overenskomst om Trælastlosning i Københavns Havn hedder det blandt andet i § 1:

»Tømmerhandlerforeningens Medlemmer forpligter sig til, saa længe denne Overenskomst gælder, kun at benytte Medlemmer af Havnearbejdernes Fællesforbund, medens Havnearbejdernes Fællesforbund forpligter sig til fra Losningens Begyndelse at sætte det efter Ladningsmodtagerens Skøn nødvendige Mandskab til Losningen, saavidt dette er Forbundet muligt, idet eventuel Mangel paa det nødvendige Mandskab fritager Forbundet for denne Pligt. Havnearbejdernes Fællesforbund har Paataleret overfor eventuelle Misbrug«.

Efter denne Bestemmelse kan der — hævder de Indklagede — ikke lægges noget Ansvar paa Havnearbejdernes Fællesforbund, da dette ikke kan have noget Ansvar for Arbejdere, der er mønstret paa den ovennævnte Maade. De fornødne særlige Trælastarbejdere kunde ikke skaffes, hvorfor det var nødvendigt gennem Arbejdsløshedskassen at antage Arbejdere, der altsaa var mindre brugbare, hvorfor Losningen maatte blive forsinket, og da det viste sig at knibe med at blive færdig, tilskrev man under 17. November Forbundet, der imidlertid henviste Selskabet til at henvende sig dér, hvor Arbejderne var antaget.

Som det fremgaar af det ovenfor udviklede, udgør den paaklagede Forsinkelse af Losningen med Hensyn til Sejler »Gunn« (Forhold I) et Tidsrum af 4½ Dage, og det maa efter almindelige Regler paahvile Klagerne at godtgøre, at denne Forsinkelse skyldes overenskomststridigt Forhold fra Arbejdernes Side. Det er under Sagen oplyst, at Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn saavel gentagne Gange telefonisk som i Skrivelse af 9., 11. og 17. November overfor Havnearbejdernes Fællesforbund har paatalt Forholdene ved Losningen af Damperen. Forbundet besvarede først disse Henvendelser i en den 18. November modtaget Skrivelse, altsaa den Dag, da Udlosningen blev tilendebragt, og da Skrivelsen væsentligst henviser til Skibets uforsvarlige Leveringsmaade, medens den ikke nævner noget om Arbejdets Forsinkelse paa Grund af Regnvejr eller Mangler ved Moto-

ren, maa der ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at de i denne Henseende fra de Indklagedes Side fremsatte Anbringender har været uden nogen afgørende Betydning. Efter Indholdet af Arbejdsgiverforeningens Skrivelse saavel som efter, hvad der iøvrigt foreligger oplyst, maa det dernæst antages, at de angivne Klager over Beruselse ikke har vedrørt blot et enkelt Tilfælde, som kunde ses under Synspunktet Uorden paa Arbejdspladsen, men at det har drejet sig om et af en Flerhed af Arbejdere udvist gennem et Par Dage fortsat Forhold, som maatte forudses at ville medføre Arbejdets Forsinkelse, og som derfor Forbundet allerede paa Grund af dets kollektive Ansvar for Arbejdets overenskomstmæssige behørige Udførelse ikke kunde forholde sig passiv overfor. — Med Hensyn til Udlosningen fra Søfolkenes Side er der vel ikke under Sagen tilvejebragt tilstrækkelig sikre Oplysninger til Bedømmelse af, hvorvidt Forbundets Paastand om Losningens Uforsvarlighed er rigtig, men Forbundet har ikke paa nogetsomhelst Tidspunkt udtalt Ønske om en Besigtigelse til Konstatering af dette Forhold og har ikke heller villet medvirke til den af Selskabet den 7. November foreslaaede Besigtigelse, der maa formodes at kunne være etableret paa betryggende Maade. Paa den anden Side har Retten efter alt foreliggende et Indtryk af, at Selskabet i nogen Grad har ladet det skorte paa det fornødne effektive Tilsyn med Arbejdets Udførelse, og at den beregnede Lossetid har været meget knap tilmaalt. Efter det samlede Billede, der herefter paa Grundlag af samtlige Sagens Omstændigheder foreligger med Hensyn til den paaklagede Losning, maa Retten vel nære Betænkelighed ved at statuere, at Arbejdets Forsinkelse i sit hele Omfang maa tilskrives retsstridigt Forhold fra Arbejdernes Side, men det maa paa den anden Side anses tilstrækkeligt godtgjort, at dette i ethvert Fald for en ikke uvæsentlig Del har været Tilfældet, hvortil endelig kommer, at Arbejderne har været uberettigede til som den 7. November sket at betinge Arbejdets Genoptagelse af de omstridte Ventepenges Betaling. Herefter vil Forbundet, der som nævnt har kollektive Ansvar for Overenskomstens Overholdelse, være at dømme til Tilbagebetaling af de erlagte Ventepenge 113 Kr., hvorhos der vil være at paalægge Forbundet en Bod, der findes at kunne bestemmes til 600 Kr., og som tillige vil kunne tjene til delvis Dækning af de Selskabet paaførte Udgifter. Hvad sluttelig angaar det under II paaklagede Forhold med Hensyn til Losningen af Sejler »Atlas« skønnes der efter Rettens Opfattelse ikke at foreligge et tilstrækkelig sikkert Grundlag til for dette Forhold at paalægge Forbundet noget Ansvar.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

Havnearbejdernes Fællesforbund bør til Klagerne betale det ovennævnte i Ventepenge erlagte Beløb 113 Kr. samt betale en Klagerne tilfaldende Bod, stor 600 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1900.

Tekstilarbejdere hos Firmaet W. Wieder, Dragør.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. April 1934 i Sag Nr. 1900. De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Tekstilarbejderforbund og dettes københavnske Afdeling mod Dansk Arbejdsgiverforening for Tekstilfabrikantforeningen og dennes Medlem, Firmaet W. Wieder, Dragør.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Textilarbejderforbund og dettes københavnske Afdeling indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Textilfabrikantforeningen og dennes Medlem, Firmaet W. Wieder, Dragør, for Overenskomstbrud.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Mellem Firmaet W. Wieder, Dragør, der driver et mindre Specialvæveri for Silke- og Bomuldsvarer til Gardin- og Møbelstoffer, og Tekstilarbejdernes Fagforening af 1873 er der under 20. Oktober 1930 afsluttet en Overenskomst. Den 1. Jan. 1932 blev Firmaet optaget som Medlem af Textilfabrikantforeningen, der under 23. November 1931 har afsluttet en Hovedoverenskomst med Dansk Textilarbejderforbund, i hvilken Overenskomst det i § 1 hedder:

> »Nærværende Overenskomst sluttes mellem nuværende og fremtidigt tilkommende Medlemmer af »Textilfabrikantforeningen« og »Dansk Textilarbejderforbund«, for nuværende Medlemmer af Textilfabrikantforeningen paa Grundlag af de samtidig hermed vedtagne Løntariffer. For Virksomheder, der optages i Textilfabrikantforeningen i Løbet af Overenskomstperioden, vedbliver dog de Særoverenskomster, som disse maatte have afsluttet med Dansk Textilarbejderforbund forinden deres Optagelse, at løbe, indtil de ved rettidig Opsigelse er bragt til Ophør, og først derefter træder Hovedoverenskomsten i sin Helhed i Kraft for de paagældende«.

Efter Firmaets Optagelse i Fabrikantforeningen paalagde denne efter Klagerens videre Fremstilling Firmaet at opsige dettes hidtil gældende Særoverenskomst af 20. Oktober 1930, hvilket ogsaa skete, idet Overenskomsten blev opsagt til Udløb den 1. April 1932. I en Forbundet derefter tilstillet Skrivelse af 25. April 1932 meddelte Fabrikantforeningen, at Firmaet Wieder havde taget under Overvejelse at søge indført Akkord, hvorhos der samtidig fremsendtes Forslag til en Akkordtarif for Firmaet, om hvilket Forslag der dog aldrig har været ført nogen egentlig Forhandling, idet Forbundet af forskellige nærmere angivne Grunde ansaa Forslaget som ganske uegnet hertil. I en den 2. December 1933 dateret Skrivelse til Forbundet meddelte Fabrikantforeningen imidlertid, at den med Hensyn til Aflønningen efter 1. April 1932 havde givet Firmaet den Instruktion, at der ikke maatte finde nogen Nedsættelse Sted i de hidtidige *personlige* Timelønninger som Følge af Særoverenskomstens Bortfald, men at Hovedoverenskomsten iøvrigt skulde efterfølges ved alle Nyantagelser af timelønnede Arbejdere. Klagerne har —

hævder de — været ubekendte med en saadan Instruktion, der iøvrigt ikke heller er bleven fulgt, idet den for Virksomheden siden 1930 gældende Overenskomst ogsaa fortsat efter 1. April 1932 har været Grundlag for Arbejdsforholdet, indtil Fabrikantforeningen ved den fornævnte Skrivelse af 2. December meddeler, at Sæoverenskomsten vil blive sat ud af Kraft fra 1. Januar d. A. Men Forholdet er yderligere det, at den nævnte Instruktion ikke heller kunde følges, idet Hovedoverenskomsten vel i sin § 1 siger, at den træder i Kraft i sin Helhed, naar efter Indmeldelse en Særoverenskomst ved rettidig Opsigelse er bragt til Ophør, men samtidig forudsætter, at der for den enkelte Virksomhed træffes en Særoverenskomst, altsaa særlige Aftaler for de Kategorier af Arbejde, som ikke dækkes af Hovedoverenskomsten, og for hvilken der overalt indenfor Faget haves en Særoverenskomst. Det er altsaa en Forudsætning for Afløsningen af den hidtidige Særoverenskomst, at der oprettes en ny, og i Mangel heraf maa den ældre Særoverenskomst fremdeles være gældende med sit herhen hørende Indhold. Og da Firmaet i Efteraaret 1933 og Foraaret 1934 har antaget Folk, der ikke aflønnes med en til Særoverenskomsten svarende Løn, foreligger der et Overenskomstbrud, hvorfor Klagerne har nedlagt Paastand om, at de Indklagede idømmes en — under Hensyn til, at Fabrikantforeningen er Skyld i den skete Ulovlighed — alvorlig Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at Firmaet efter at være optaget i Fabrikantforeningen og efter at have opsagt Særoverenskomsten er kommet ind under Hovedoverenskomsten, der ikke indeholder nogen Forskrift om, at der skal foreligge sideløbende Særaftaler eller Værkstedsaftaler. Hovedoverenskomsten indeholder tilstrækkelige overenskomstmæssige Bestemmelser, og der findes da ogsaa Medlemmer af Fabrikantforeningen, der ikke har andet overenskomstmæssigt Grundlag end Hovedoverenskomsten og derfor lønnes alene efter denne. Fra 1. April 1932 skulde altsaa Hovedoverenskomsten øve sin Indflydelse paa Lønforholdene, og dermed opstod som et første Spørgsmaal den i Hovedoverenskomsten fastsatte Sommerferieordning, der ved en med Forbundets Formand truffen Aftale blev udskudt til Ikrafttræden paa denne Virksomhed fra 1. Maj 1932. Samtidig meldte sig Spørgsmaalet om fremtidig Lønning efter Akkord i Lighed med andre Virksomheder, hvorfor Wieder jun., der ønskede at være stillet som disse, udarbejdede et Forslag herom, der blev gennemset og godkendt af Fabrikantforeningen som et fornuftigt og rimeligt Grundlag og med Skrivelse af 25. April 1932 tilstillet Forbundet med Anmodning om Gennemgang og med Henstilling om senere Forhandlingsmøde mellem Organisationerne. I samme Skrivelse bekræftede Fabrikantforeningen den trufne Aftale om Sommerferieordningen, ligesom Fabrikantforeningen udtrykkelig fastslog, at Firmaets hidtidige Overenskomst med Fagforeningen ved Opsigelsen fra Firmaets Side var ophørt at gælde fra 1. April 1932, og at Hovedoverenskomsten derfor i Medfør af dennes § 1 var at betragte som gældende for Virksomheden fra samme Dato. Paa denne Skrivelse har Fabrikantforeningen ikke modtaget noget Svar, hvori efter de Indklagedes Formening ligger, at Forbundet har været fuldt indforstaaet med, at Hovedoverenskomsten var bleven den ene gældende i Forholdet til Firmaet. Det er rigtigt, at det i Efteraaret 1933 viste sig, at der fra Firmaets Side var begaaet den Fejltagelse, at man til Trods for Instruktionen fra Foreningen ogsaa efter den 1. April 1932 vedblivende havde aflønnet Arbejderne efter den hidtidige Særoverenskomst baade med Hensyn til Tillæg for Overarbejde og 2-Holds Drift, hvilket Tillæg afviger fra Satserne i Hovedoverenskomsten i nogen Henseende til Fordel og i andre til Skade for Arbejderne. Naar dette Forhold har kunnet passere uden at give Anledning til Paatale, skyldes det, efter de Indklagedes videre Fremstilling, den Omstændighed, at der er meget ringe Forskel paa det økonomiske Resultat, og Fejltagelsen er saa meget mere undskyldelig, som der jo ikke maatte ske nogen Nedsættelse i de hidtidige personlige Timelønninger. Det passerede kan imidlertid ikke gøre nogen Forandring i det Faktum, at Særoverenskomsten er endelig bortfaldet, hvorved iøvrigt ogsaa bemærkes, at Firmaet under Hensyn til den skete Fejltagelse ansaa det rimeligt ikke uden videre at annullere den hidtil bestaaende Praksis, hvorfor man under 2. December 1933 tilstillede Forbundet en Skrivelse, hvori man redegjorde for Forholdet og meddelte, at Firmaet først fra 1. Januar 1934 vilde gennemføre Hovedoverenskomsten i dens Helhed — en Skrivelse, overfor hvilken Forbundet iøvrigt først den 30. December, altsaa Dagen før Fristens Udløb, telefonisk fremsatte Indsigelse.

Som det fremgaar af den ovenfor citerede § 1 i den mellem de procederende Organisationer indgaaede Overenskomst, vedbliver for de i Fabrikantforeningen optagne Virksomheder de af disse forinden deres Optagelse afsluttede Særoverenskomster at løbe, »indtil de ved rettidig Opsigelse er bragt til Ophør, og først derefter træder Hovedoverenskomsten i sin Helhed i Kraft for de paagældende«. Efter Indholdet af denne Bestemmelse, og idet der ikke ses at foreligge fornøden Hjemmel for, at Særoverenskomstens hele eller delvise Bortfald skulde være betinget af samtidig opnaaet Enighed om sideløbende særlige Lønaftaler, ligesom der ikke heller kan tillægges den fra Firmaets Side fejlagtig fulgte Fremgangsmaade nogen afgørende Betydning, maa Retten med de Indklagede være enig i, at den af Firmaet afsluttede Særoverenskomst af 20. Oktober 1930, der er lovlig opsagt til 1. April 1932, er ophørt at gælde fra dette Tidspunkt, og at Hovedoverenskomsten fra samme Dato er bleven den for Virksomheden gældende Overenskomst. Herefter vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes af hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 1904.

Skrædere og Syersker hos Firmaet Ricken og Co., Aabenraa.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. April 1934 i Sag Nr. 1904: De samvirkende Fagforbund for Dansk Skrædderforbund mod Firmaet Ricken & Co., Aabenraa.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Skrædderforbund indklaget Firmaet Ricken & Co., Aabenraa, for Overenskomstbrud.

Klagernes Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Efterat Forbundet i 1930 var bleven opmærksom paa, at Firmaet Ricken & Co., der driver en ret betydelig Virksomhed, ikke betalte efter Priskuranten for Svende og Syersker i Herrekonfektionsindustrien, søgte Forbundet Forhandling med Firmaet, men blev afvist, og lignende mislykket Forsøg blev gjort i 1931. I Begyndelsen af 1933 afskedigedes et ret stort Tal af de organiserede Folk, og da Firmaet vægrede sig ved at forhandle med Forbundet om Sagen, erklærede Forbundet den 9. Marts 1933 Blokade overfor Firmaet, hvilket førte til, at der den 24. Marts 1933 blev afsluttet en saalydende Overenskomst mellem Firmaet og Dansk Skrædderforbund:

»1. Firmaet tiltræder den gældende Overenskomst for Syersker og Svende i Herrekonfektionsindustrien.
2. De ved Konfliktens Udbrud beskæftigede 10 Syersker genantages enten paa Fabriken eller som Hjemmesyersker, efterhaanden som der tiltrænges Arbejdskræfter.«

Ifølge Klagernes videre Fremstilling overholdt Firmaet imidlertid ikke sin Forpligtelse efter Pkt. 2, men modarbejdede Forbundets Interesser ved at antage Arbejdere, som stod udenfor Forbundet, hvorfor dette indklagede Firmaet for nærværende Ret, der i en den 31. Juli 1933 (Sag Nr. 1777) afsagt Kendelse statuerede, »at Firmaet ikke loyalt har opfyldt den Overenskomst, det har sluttet med Skrædderforbundet«, og idømte Firmaet en Bod paa 200 Kr. til Forbundet. Til Trods for denne Kendelse har Firmaet — som af Klagerne videre udviklet — fortsat vist en organisationsfjendtlig Handlemaade, idet Firmaet — der sammen med egne Arbejdere den 18. Marts 1933 har indmeldt sig i Kristeligt Dansk Fællesforbund — med dette Forbund et Par Maaneder senere har oprettet en Overenskomst, der er betitlet »Priskurant for Svende og Syersker i Herrekonfektionsindustrien«, og som delvis indeholder Priser og Bestemmelser, der er hentede fra den med Skrædderforbundet afsluttede Overnskomst, men paa flere nærmere angivne Punkter har — hævder Klagerne — Firmaet gjort sig skyldig i grovt Overenskomstbrud. Den med Skrædderforbundet indgaaede Overenskomst gælder for alle paa Virksomheden beskæftigede Personer, ganske uanset hvilken Organisation de tilhører, og Firmaet, der har indgaaet Overenskomsten uden nogensomhelst Reservation, har derfor været uberettiget til senere at indgaa den forannævnte Overenskomst med Kristelig Dansk Fællesforbund, ved hvis Lønsatser en Underbetaling finder Sted. Klagerne har derfor nedlagt Paastand om, at denne sidste Overenskomst kendes ulovlig, og at Firmaet idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

Det indklagede Firma procederer til Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at der ikke fra dets Side foreligger noget Overenskomstbrud. — Firmaet indmeldte sig den 18. Marts 1933 i Kristelig Dansk Fællesforbund, som dengang ikke havde nogen særlig Priskurant for Herrekonfektionsindustrien, men Firmaets Indmeldelse gav Anledning til, at en saadan Priskurant søgtes fastlagt. Man enedes i Hovedtrækkene, medens Priskurantens endelige Udformning og Indsendelse til Godkendelse først fandt Sted et Par Maaneder senere. Den 24. Marts 1933, da Overenskomsten med Skrædderforbundet blev indgaaet, gjorde Firmaets Indehaver imidlertid opmærksom paa, at han var indtraadt som Medlem af Kristeligt Dansk Fællesforbund, ligesom det formentlig ogsaa er omtalt, at der var foretaget Skridt til Oprettelse af særlig Overenskomst, og man maa i ethvert Fald fra Skrædderforbundets Side have været klar over, at Firmaet, forsaavidt det drejede sig om Medlemmer af Kristeligt Dansk Fællesforbund, vilde lade disses Aflønning og Retsstilling bestemme af Firmaets Forhold til dette Forbund, hvis Forretningsfører var tilstede. Det var altsaa ved Indgaaelse af Overenskomsten af 24. Marts 1933 fra Firmaets Side en særlig og for Skrædderforbundet kendelig Forudsætning, at denne Overenskomst kun skulde gælde for de Medlemmer af Skrædderforbundet, som var i Arbejde hos Firmaet, medens den Overenskomst, som var under Udarbejdelse med Kristeligt Dansk Fællesforbund, skulde gælde for dettes Medlemmer. De to Overenskomster er altsaa to sideløbende af hinanden uafhængige Overenskomster. Firmaet har endelig anført, at Arbejdets Udførelse indenfor dets Virksomhed er ordnet noget forskellig fra andre Steder, og at der derfor kan være nogen Forskel paa Tarifferne, men at der i det lønmæssige Slutresultat ikke er nogen nævneværdig Forskel.

Efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at der den 24. Marts 1933, da Overenskomsten med Dansk Skrædderforbund blev indgaaet, kun har foreligget rent indledende Skridt til den først et Par Maaneder senere endelig udarbejdede og godkendte Overenskomst med Kristeligt Dansk Fællesforbund, ligesom det maa antages, at der under de med Skrædderforbundet førte Forhandlinger ikke fra Firmaets Side er taget noget Forbehold eller paa anden Maade fremsat Udtalelser, der har kunnet give Skrædderforbundet Anledning til at tro, at den Rækkevidde, som en faglig Overenskomst ellers normalt har, i det her foreliggende Tilfælde fra Firmaets Side tilsigtedes begrænset som af dette her under Sagen angivet. Skrædderforbundet har derfor været beføjet til at gaa ud fra, at den med dette indgaaede Overens-

komst omfattede alle i Virksomheden arbejdende Personer, indtil Firmaet paa lovlig Maade havde frigjort sig for Overenskomsten, og Firmaet har derfor overfor Skrædderforbundet været uberettiget til ved en senere afsluttet Overenskomst at søge sig frigjort helt eller delvist fra den med Forbundet indgaaede Overenskomst, som Firmaet var underkastet. Den faste Voldgiftsret kan ikke tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt de to Priskuranter maatte føre til samme lønmæssige Resultat; men Skrædderforbundet maa være berettiget til at protestere mod, at den senere indgaaede Overenskomsts Lønberegninger lægges til Grund, allerede fordi det herved praktisk taget unddrager sig Forbundets Kontrol, hvorvidt Arbejderne virkelig ogsaa oppebærer den Lønning, hvis Tilsikring har været Formaalet med den under 24. Marts 1933 indgaaede Overenskomst. Idet det herefter maa antages, at Firmaet ved sin beskrevne Fremgangsmaade har gjort sig skyldig i et overfor Klagerne overenskomststridigt Forhold, vil Firmaet være at anse med en Bod, der efter Omstændighederne — derunder, at der ikke ganske kan bortses fra den Mulighed, at Firmaet har troet sig berettiget til at handle som sket — findes passende at kunne ansættes til 400 Kr.

Firmaet vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

I Bod til Dansk Skrædderforbund betaler Firmaet Ricken & Co. 400 Kr.

Sagens Omkostninger udreder Firmaet med 300 Kroner.

Sag Nr. 1907.

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Ellensborg«, Haderslev.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. April 1934 i Sag Nr. 1907: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdeling H i Haderslev.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for dets Afdeling H i Haderslev og nedlagt Paastand om, at den nedenfor nærmere ommeldte Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at der i den Anledning paalægges den indklagede Afdeling H en Bod, fastsat efter Rettens Skøn.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Torsdag den 9. November 1933 Kl. 8 Morgen paabegyndtes Losning af løs Kaligødning fra S/S »Ellensborg« til Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn, Det danske Gødnings-Kompagni, til hvilket Arbejde der var antaget Mandskab fra Afdeling H. Lossearbejdet blev paabegyndt med 6 Hold ud fra den Beregning, at man med denne Arbejdsstyrke kunde opfylde Certepartiets Krav om et dagligt Losningskvantum af 300 Tons, hvad man ogsaa havde Grund til at forvente, da der ved Damperens Ophold i Aabenraa med samme Antal Hold og samme Vare var losset 400 Tons. Da det i Certepartiet foreskrevne Kvantum imidlertid ikke blev naaet den første Dag, idet der kun lossedes 270 (eller mulig 280) Tons, besluttede Modtageren at sætte yderligere to Hold til Arbejdet fra den paafølgende Dag. Da disse to Hold blev mønstret Fredag Morgen den 10. November, blev det først antagne Mandskab noget irriteret over, at der skulde flere Folk til Arbejdet, og spurgte om Grunden hertil, hvortil Modtagerens Formand svarede, at det skete, fordi der den foregaaende Dag ikke var bestilt nok. Da Arbejdet derefter straks skulde i Gang, nægtede Mandskabet imidlertid at fortsætte Losningen, idet man var bleven fornærmet over Formandens Udtalelse, og der blev da fra Arbejdernes Side som Betingelse for at sætte Arbejdet i Gang krævet, at Formanden enten skulde give en Undskyldning for den samlede Arbejderforsamling, eller at han skulde fjernes fra Ledelsen af dette Arbejde, hvad man fra Arbejdsgiverside nægtede at gaa ind paa, da det var en Kendsgerning, at der den foregaaende Dag var udlosset et for ringe Kvantum, ligesom Formanden maatte være i sin gode Ret til at gøre Arbejderne opmærksom herpaa. En Henvendelse til Dansk Arbejdsmandsforbund fra Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, der telefonisk var bleven underrettet om den foreliggende Arbejdsvægring, forblev uden Resultat, og der kom derfor hen paa Formiddagen et Møde i Stand mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn og Fagforeningen, men heller ikke da lykkedes det at faa Arbejdet i Gang, uagtet man fra Arbejdsgiver-Side erklærede, at hvordan Formandens Udtalelse end var falden, havde han naturligvis ikke tilsigtet paa nogen Maade at fornærme eller ærekrænke Arbejderne. Først den paagældende Dags Eftermiddag Kl. 2 gik Arbejderne i Gang med Lossearbejdet. Forsinkelsen medførte bl. a., at det var nødvendigt at etablere Overarbejde, og der er i Anledning af Forsinkelsen paaført Modtageren nærmere specificerede Ekstraudgifter til et samlet Beløb af 152 Kr. 56 Øre, hvorhos de paa Lageret beskæftigede 20 Arbejdere af Ladningsmodtageren har krævet Ventepenge for 4 Timer à 1 Kr. 05 Øre, ialt 84 Kr., hvorfor Klagerne har paastaaet Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling H paalagt en Bod, som tillige indeholder Dækning for de Gødningskompagniet paaførte Udgifter, 236 Kr. 56 Øre.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De gør gældende, at der ikke kan drages nogen Sammenligning mellem Losningen i de to Byer, idet man i Aabenraa udlossede al den løst liggende Kaligødning, medens den Gødning, som skulde losses i Haderslev, var meget haard, hvorfor Arbejderne maatte bruge baade Hakke og Spade for at faa den løsgjort saa meget, at den lod sig skovle i Sække. Der var desuden kun sat 4 Mand til Løshakning til de 6 Hold, hvilket var alt for lidt, naar Gødningen var saa fast, som Tilfældet var i S/S »Ellensborg«. Det lykkedes at udlosse ialt 280 Tons, hvilket var Resultatet af et anstrengende

Arbejde, og det vakte derfor Forbitrelse mellem Arbejderne, da Formanden den paafølgende Dags Morgen motiverede Mønstringen af yderligere to Hold ved i en udfordrende Tone at udtale, at dette var nødvendigt, fordi »Mandskabet i Gaar ikke har bestilt noget«. Denne Udtalelse betragtede Arbejderne som et Angreb paa deres Ære, hvorfor de maatte kræve Udtalelsen tilbagekaldt, og da dette blev afslaaet, standsedes Arbejdet. Arbejdsstandsningen skyldes saaledes Formandens ærekrænkende Udtalelse, og da Aarsagen til den mindre Losningsmængde maa tilskrives, at der er sat for faa Løshakkere til Arbejdet, har Arbejdsgiveren selv været Skyld i den opstaaede Konflikt, hvorfor der ikke i den Anledning kan paalægges Arbejderne noget Ansvar.

Det er ikke nærmere godtgjort, hvorvidt den paagældende Ytring fra Formandens Side har haft den ene eller den anden paastaaede Ordlyd. Selv om imidlertid i denne Henseende de Indklagedes Fremstilling lægges til Grund, findes den faldne Udtalelse ikke at have kunnet berettige Arbejderne til at standse Arbejdet og at betinge dets Fortsættelse som sket, og Arbejderne maatte, hvis de ønskede Sagen forfulgt, være henvist til — eventuelt ad organisationsmæssig Vej — overfor Gødnings-Kompagniet at paatale dettes Formands Forhold. Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der paalægges den indklagede H-Afdeling en Bod, der findes at kunne bestemmes til 200 Kr., hvorhos Afdelingen overfor Klagerne maa indestaa for, at det angivne paa Ventepenge rejste Krav, stort 84 Kr., ordnes uden Udgift for Klagerne.

Sagens Omkostninger, der fastsættes til 150 Kr., idet Sagen har været samtidig procederet med anden Sag, vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Den foran omhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig.

I Bod til Klagerne betaler Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling H i Haderslev 200 Kr., hvorhos Afdelingen overfor Klagerne maa indestaa for, at det ovenangivne paa Ventepenge rejste Krav, stort 84 Kr., ordnes uden Udgift for Klagerne.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 150 Kr.

Sag Nr. 1909.

Smede- og Maskinarbejdere hos A/S Dansk Alfa-Laval.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. April 1934 i Sag Nr. 1909: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S Dansk Alfa-Laval mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dettes Københavns-Afdeling 14.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S Dansk Alfa-Laval, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dettes Københavns-Afdeling 14 i Anledning af følgende Forhold:

A/S Dansk Alfa-Laval søgte i Januar d. A. 4 Maskinarbejdere til Selskabets Automobilværksted her i Byen, hvor der i hvert Fald vilde være Arbejde til dem i de nærmeste 2—3 Maaneder. Aktieselskabet fik først gennem Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasses Anvisningskontor anvist 6 Mand, senere gennem Centralarbejdsanvisningen 4 Mand og tilbød de 8 af de saaledes anviste 10 Mand den samme Løn, som den lavest lønnede paa Værkstedet havde, nemlig en Timeløn af 135 Øre, de 2 en Timeløn af 140 Øre. Ingen af de anviste Folk kom imidlertid i Arbejde, idet de enten afviste Løntilbudet eller, efter at have akcepteret dette, undlod at møde til Arbejde. Gennemgaaende forlangte de anviste Folk en Timeløn paa 150 Øre, hvilket blev afvist af Selskabet. De to, hvem der var tilbudt 140 Øre, henstillede, at man foreløbig enedes om 145 Øre, men ogsaa dette blev afvist fra Selskabets Side.

Selskabet har foruden sin Hovedvirksomhed i København en Filial i Aarhus, der er under Afvikling, og i Midten af Marts Maaned søgte to ved Aarhusfilialen beskæftigede Mekanikere Ansættelse paa Værkstedet i København. Der blev tilbudt dem den samme Løn, som de havde haft i Aarhus, nemlig henholdsvis 135 Øre og 143 Øre i Timen, hvilket Tilbud de akcepterede; de undlod imidlertid at tiltræde Pladsen.

Som Følge af det anførte har Selskabet ikke kunnet skaffe sig den fornødne Arbejdskraft til Virksomhedens fulde Drift.

Ifølge den gældende faglige Overenskomst er Minimallønnen 76 Øre pr. Time og Mindstelønnen for Timelønsarbejde 96 Øre. For de dygtigere og mere betroede Arbejdere ordnes Lønnen i hvert enkelt Tilfælde mellem Arbejdsgiveren og dennes Repræsentant og Arbejderen »uden Indblanding fra Fagorganisationens eller dens Medlemmers Side.«

Under Anbringende af, at Firmaets Vanskeligheder ved at faa Arbejdskraft kun kan forklares som en Følge af, at de paagældende Arbejdere har været Genstand for en ulovlig Paavirkning fra Fagforeningens Side, og at der saaledes foreligger en overenskomststridig uvarslet Blokade af Firmaet, har Klagerne paastaaet denne Blokade kendt ulovlig og Smede- og Maskinarbejderforbundet samt dettes københavnske Afdeling 14 paalagt en Bod.

Til Støtte for deres Paastande har Klagerne navnlig henvist dels til det usandsynlige i, at Medlemmer af Forbundet under den herskende betydelige Arbejdsløshed — 300 af Afdelingens 1400 Medlemmer — godvilligt skulde have afvist de stillede Løntilbud, der ligger betydeligt over Fagets Minimallønninger, dels til det mistænkelige i, at Størstedelen af de anviste Folk, tilsyneladende kollektivt, stod fast ved et Krav om en Løn af 150 Øre i Timen.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de benægter, at der fra Fagforeningens eller dens Ledelses Side har fundet nogen Indblanding Sted i de personlige Lønaftaler, og hævder, at Grunden til Selskabets Vanskeligheder maa søges i den Omstændighed, at de tilbudte Lønninger ligger under de sædvanlige personlige Lønninger i Faget

og derfor ikke har kunnet tilfredsstille de anviste og arbejdssøgende Folk, der alle var ældre og øvede Arbejdere og vant til højere Lønninger. Med Hensyn til Arbejdsløsheden i Faget anfører de Indklagede, at det væsentligt er Arbejdere hos Cykle-reparatører, der gaar ledige, men ikke de mere kvalificerede Automobilmekanikere, hvorom nærværende Sag drejer sig.

Efter Parternes Opgivender har Gennemsnitslønnen for Automobilmekanikere i København i Aaret 1933 ligget omkring 150 à 151 Øre i Timen.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at der for Tiden er beskæftiget 10 Mand paa Selskabets Automobilværksted her i Byen. Af disse er de syv antagne i Tiden fra Juli 1931 til April 1932 med en Begyndelsesløn af 144 Øre. De 5 af disse lønnes nu med 148 à 150 Øre, 1 med 175 Øre og 1 med 180 Øre. Af de resterende tre blev den ene, der dengang var Udlærling, antaget i September 1932 for 123 Øre og er senere steget til 140 Øre; de to andre blev ansatte i December 1931 og Aug. 1932 for henholdsvis 120 Øre og 135 Øre og aflønnes nu begge med 135 Øre. Om begge disse gælder det, at de vel er antagne som Mekanikere, men indtil for nylig har været beskæftigede paa Selskabets Lager.

Af de anviste og arbejdssøgende Folk har 7 afgivet Forklaring for Retten om deres Forhandlinger med Firmaet. De har alle benægtet at have været udsatte for nogen Paavirkning fra Fagforeningens Ledelse. De af Vidnerne, der har haft Forbindelse med Fagforeningens Formand, har alle forklaret, at denne har oplyst dem om det rent faktiske, at den sædvanlige personlige Timeløn var omkring 150 Øre, men at han har stillet dem ganske frit med Hensyn til, om de vilde akceptere en Løn paa 135 Øre. — Hvad de to Mekanikere fra Selskabets Aarhus-Filial angaar, har disse forklaret, at de under et Besøg i København forhandlede med Selskabets Værkfører, at denne opgav for dem, at de tilbudte Lønninger paa 135 og 143 Øre stemmede med, hvad der var sædvanligt i Faget, men at de senere erfarede, at denne Oplysning var urigtig og derfor undlod at tiltræde Pladsen. Alle Vidnerne paa et enkelt nær har efter deres Forklaringer senere opnaaet Pladser hos andre Firmaer til Lønninger paa 150 Øre og derover. Samtlige Vidner er i en Alder af 25—45 Aar.

Efter alt saaledes foreliggende finder Retten det ikke godtgjort, at der fra Smede- og Maskinarbejderforbundets eller dets Københavns Afdeling 14's Side er handlet overenskomststridigt overfor Aktieselskabet, og de Indklagedes Paastand om Frifindelse vil derfor være at tage til Følge, hvorhos Klagerne bør betale Sagens Omkostninger samt nedennævnte Godtgørelse for Udlæg.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr., hvorhos Klagerne betaler til Retten i Godtgørelse for Udlæg et Beløb af 46 Kr. 57 Øre.

Sag Nr. 1917.

Rørlæggere hos A/S Højgaard & Schultz.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. April 1934 i Sag Nr. 1917: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Højgaard & Schultz mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

A/S Højgaard & Schultz har i Entreprise for Københavns Vandforsyning en Vandledning fra Tinghøj til Marbjerg ved Roskilde. Arbejdet bestaar i Lægning af Jernbetonrør, System Bonna, og til dets Udførelse havde Firmaet antaget Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Københavns Afdeling 9 og samme Forbunds Afdeling i Roskilde, foruden at der ved Arbejdet beskæftigedes et stort Antal Jord- og Betonarbejdere. Firmaet har for Tiden 2 Arbejdspladser, en ved Tinghøj, hvor Arbejdet paabegyndtes den 6. Januar d. A., og en ved Marbjerg, hvor der begyndtes den 1. Marts. For Aflønningen af de med Lægningen og Samlingen af Rørene beskæftigede Medlemmer af Smede- og Maskinarbejderforbundet kommer den mellem nævnte Forbund og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning gældende Rørprisliste til Anvendelse, og da Samlingen af Rørene ved et Arbejde som det heromhandlede ikke er særskilt tariferet i Rørprislisten, maa Aflønning ske efter Prislistens Afsnit E, Punkt 42, Litra G, hvorefter alle Arbejder, som ikke er nævnt i Prislisten, samt Udførelsen af Arbejder under særlige Forhold, eller hvor ekstraordinære Vanskeligheder er til Stede, akkorderes særskilt ved Arbejdets Paabegyndelse eller betales som Daglønsarbejde.

Den 3. Marts nedlagde de ved Tinghøj beskæftigede 7 Rørlæggere og den 8. Marts de ved Marbjerg beskæftigede 11 Rørlæggere uden Varsel Rørlægningsarbejdet, hvilket havde til Følge, at Arbejdet ved Vandledningen i det hele standsedes, og at et stort Antal Jord- og Betonarbejdere blev ledige. Arbejdsstandsningen opretholdtes indtil d. 16. Marts incl., jfr. nedenfor.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Højgaard & Schultz indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med Paastand om, at de etablerede Arbejdsstandsninger kendes ulovlige, og at der ikendes Smede- og Maskinarbejderforbundet saavelsom dets Københavns Afdeling 9 og dets Roskilde Afdeling en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at Firmaet har villet sabotere Overenskomstens Bestemmelser om Afslutning af Akkorder ved at tilbyde en urimelig lav Pris for Arbejdet, at Firmaet under Udførelsen af den første, omkring 1. Marts fuldførte, Rørstrækning ved Tinghøj har undladt at forelægge Arbejderne til Underskrift en vedtaget Akkordoverenskomst, hvori Akkordprisen skulde fastsættes til et fast Beløb af 18 Kr. pr. Samling, medens Firmaet under de forudgaaende Forhandlinger havde forlangt denne Pris specificeret i 15 Kr. som Grundbeløb og 3 Kr. som Tillæg for særlige Vanskeligheder, og endelig, at Firmaets Ingeniører gentagne Gange havde udtalt, at Arbejderne kunde gaa,

hvis de ikke var tilfredse, Udtalelser, som Arbejderne har taget paa Ordet.

Hvad angaar dette sidste Anbringende, kan Retten ikke tillægge det Betydning, allerede fordi Arbejdet har været fortsat adskillig Tid, efter at Udtalelser i denne Retning er faldne. Heller ikke det af de Indklagede anførte Forhold med Hensyn til Akkordoverenskomsten har kunnet afgive rimelig Grund til Arbejdsnedlæggelsen, idet denne Overenskomst vedrørte en Arbejdsstrækning, som var fuldført for den aftalte Akkordpris af 18 Kr., inden Arbejdsnedlæggelsen fandt Sted, og der er mellem Parterne Enighed om, at de efter Fuldførelsen af denne Strækning stod frit med Hensyn til Vedtagelse af ny Akkord for den næste Strækning af Arbejdet.

Den væsentlige Grund til Arbejdsnedlæggelserne maa for Arbejdspladsen ved Tinghøjs Vedkommende søges i Uoverensstemmelse med Hensyn til Ansættelse af Akkord og Akkordtillæg for den dér paabegyndte nye Strækning og for begge Arbejdspladsers Vedkommende i en Uenighed om, hvorvidt Arbejderne i Henhold til Rørprislistens Afsnit D, Punkt 39, havde Krav paa Vejpenge eller ikke. Hvorvidt den Pris, Firmaet har tilbudt Arbejderne har været urimelig lav, kan Retten ikke tage Stilling til, men i hvert Fald afgiver Sagens Oplysninger ikke Grundlag for at statuere, at Overenskomstens Akkordregler skulde være saboterede af Firmaet med den Følge, at Arbejderne skulde være berettigede til uden Varsel at nedlægge Arbejdet i Stedet for at søge Uoverensstemmelserne løste ad organisationsmæssig Vej.

I Henhold til det anførte maa Klagernes Paastand om, at Arbejdsstandsningerne kendes ulovlige, tages til Følge. Da derhos det indklagede Forbund og dets Afdelinger ikke, efter at Sagen var paaklaget af Arbejdsgiverne, har udvist fornøden Virksomhed for at skaffe Arbejdet genoptaget, vil de som ansvarlige for Arbejdsstandsningernes Opretholdelse have in solidum at erlægge en Bod, der findes at burde bestemmes til 1000 Kr., der tillægges A/S Højgaard & Schultz til Dækning for Tab og Ulempe.

Ved det i nærværende Sag den 16. Marts afholdte forberedende Retsmøde indgik de Indklagede paa, at Arbejdet straks skulde genoptages, hvorhos Parterne enedes om, at de foreliggende Uoverensstemmelser skulde gøres til Genstand for organisationsmæssig Behandling inden 3 Dage. I Henhold hertil aftaltes der et Møde den 20. Marts i Dansk Arbejdsgiverforening, men Smede- og Maskinarbejderforbundets Repræsentanter nægtede ved denne Lejlighed at drøfte de faglige Uoverensstemmelser, forinden Firmaet havde givet Tilsagn om at antage to Rørlæggere, der efter Forbundets Paastand havde haft Arbejde ved Marbjerg, da Arbejdsnedlæggelsen fandt Sted, og som derfor i Henhold til Aftalen om Arbejdets Genoptagelse skulde antages paany. Arbejdsgivernes Repræsentanter protesterede herimod, idet de gjorde gældende, at de paagældende to Arbejdere ikke var beskæftigede dengang Arbejdet blev nedlagt, og at der i Henhold til Vedtagelsen i Den faste Voldgiftsret til Behandling paa Mødet kun forelaa selve de faglige Uoverensstemmelser. Da Forbundet efter Klagernes Formening herved har handlet i Strid med den i det forberedende Retsmøde trufne Aftale, har Klagerne paastaaet Forbundet idømt en Tillægsbod for dette Forhold.

De Indklagede har paa deres Side paastaaet Firmaet idømt en Bod for Undladelse af at genantage de ovennævnte to Rørlæggere.

Angaaende dette sidste Forhold stiller Sagen sig saaledes, at de to Rørlæggere, inden Arbejdsnedlæggelsen fandt Sted, var antagne af Firmaet og i Henhold hertil gav Møde paa Arbejdspladsen samme Dag som Arbejdet blev nedlagt, men af denne Grund ikke kom i Arbejde. De maa herefter anses at have henhørt til den Arbejderstyrke, som i Henhold til de almindelige Regler, der følges, naar Arbejde genoptages efter en Arbejdsstandsning, og maa antages stiltiende forudsat ved en forligsmæssig Vedtagelse herom, paany bør antages til Arbejde, medmindre der har været særlige Grunde til at udelukke dem, navnlig at der ikke har været Brug for deres Arbejdskraft. Saadanne Grunde ses nu ikke at have foreligget for de to Arbejderes Vedkommende, idet Firmaet straks antog andre i deres Sted. Særlig i Betragtning af, at den ene af de to afskedigede Arbejdere var Formanden for den lokale Fagforening, findes Arbejderne ikke uden Grund at have kunnet betragte Afskedigelsen som et mod Arbejdernes Organisation rettet fjendtligt Skridt, og Firmaet findes for dette Forhold at burde ikendes en De samvirkende Fagforbund tilfaldende Bod paa 300 Kr. Til at paalægge Smede- og Maskinarbejderforbundet Ansvar, fordi Forbundet under de foreliggende Omstændigheder har vægret sig ved at indlade sig paa de aftalte organisationsmæssige Forhandlinger, findes der ikke tilstrækkelig Grund. Derimod vil efter den af Retten nu trufne Afgørelse de afbrudte Forhandlinger snarest være at genoptage.

Efter at Mødet mellem Organisationerne i Arbejdsgiverforeningen den 20. Marts var endt resultatløst, tilsendte Smede- og Maskinarbejderforbundet ved anbefalet Brev af s. D. Dansk Arbejdsgiverforening første Varsel om Arbejdsstandsning overfor Firmaet Højgaard & Schultz, forsaavidt angaar det heromhandlede Arbejde. Som Grund hertil angaves dels, at Firmaet havde nægtet at genantage de 2 afskedigede Smede, dels at det som Følge af Firmaets Stilling ikke var lykkedes at faa fastsat Priser for det omstridte Arbejde.

Under Domsforhandlingen i nærværende Sag har Klagerne paastaaet dette Strejkevarsel kendt ulovligt, men imod de Indklagedes Protest vil dette Forhold ikke kunne medtages til Paakendelse under denne Sag.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes med ⅓ af Klagerne og med ⅔ af de Indklagede.

Kendelse:

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund bør solidarisk med Forbundets Københavns Afdeling 9 og Forbundets Afdeling i Roskilde til A/S Højgaard & Schultz betale en Bod paa 1000 Kr.

I Bod til De samvirkende Fagforbund betaler nævnte Firma 300 Kr.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med en Tredjedel af Klagerne og med to Tredjedele af de Indklagede.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 23 * KØBENHAVN DEN 15. JUNI 1934 * 30. AARGANG

Fagbevægelsen i Rusland.

Af *Otto Jensen.*

Medens Kommunisterne udenfor Rusland finder Statsindgreb under Arbejdskampe afskyelige (uanset om det er en demokratisk eller en fascistisk Stat, som foretager dem), ser Sagen lidt anderledes ud indenfor Sovjetsamfundets Omraade. Vel findes her en Fagbevægelse, oven i Købet af vældige Dimensioner (ca. 16 Mill. Medl.); men ingen f r i Fagbevægelse. Organisationerne er ikke Organer til at varetage Arbejdernes Interesser lige overfor Staten (som jo er Arbejdsgiveren), men Organer hvorigennem Staten udøver Kontrol med Arbejderne og deres Indsats under den store Industrialiseringsproces.

Dette Forhold har udviklet sig gradvis; men er nu fuldbyrdet med de russiske Fagforeningers Centralraads Overtagelse af Arbejdskommissariatets Virksomhed. Denne Artikel tilsigter at give en kort Oversigt over denne Udvikling, en Oversigt, som for en væsentlig Del er baseret paa en Fremstilling i International Labour Review — Arbejdsbureauets Maanedsskrift.

Den kommunistiske Fagforeningsteori hviler paa følgende Principper: a) kun kommunistiske Fagforeninger tillades; b) Fagforeningerne skal undergives det kommunistiske Partis Ledelse og Statens Kontrol; c) Fagforeningernes Form er »vertikal«, d. v. s. een Organisation for hver Arbejdsplads. Disse Principper blev godkendte allerede i 1920 af det russiske Kommunistpartis 9. Kongres, der tilsluttede sig følgende Udtalelse af *Bukarin:* »Medens Fagforeningerne under det kapitalistiske System er et Middel til at bekæmpe Kapitalisterne, maa de uundgaaeligt under Proletariatets Diktatur blive et Instrument for den Klasse, som sidder inde med Magten«. *Lenin* udtalte paa Kongressen, at Fagforeningerne skulde være »Kommunismens Skoler«; og Kongressen udtalte i en af Resolutionerne, at Fagforeningerne er »blandt de betydningsfuldeste Hjul i den af det kommunistiske Parti kontrolerede. Sovjet-Stat«. Det kommunistiske Parti er »Arbejderklassens Avantgarde« og »Sovjetstatens fremaddrivende Kraft«, hedder det. »Proletariatets Diktatur og Indførelsen af Socialismen er kun mulig, naar Fagforeningerne — nominelt staaende udenfor Partiet — reelt *er* kommunistiske og fører Partiets Politik.«

I Revolutionens første Aar 1917—21, (den saakaldte »Krigskommunisme«s Periode, rasede Borgerkrigen i det store Land, og Produktionen desorganiseredes fuldstændig.*) Fagforeningernes Opgaver var i denne Periode at sørge for Arbejdernes Forsyning med de nødvendigste Levnedsmidler, Forsyning af den røde Armé og Gennemførelse af Arbejdets Militarisering.

Med Indførelsen af den nye økonomiske Politik (N. E. P.) ændredes Stillingen. Det kommunistiske Partis 11. Kongres (1921) fastlagde den Fagforeningspolitik, som nu skulde følges, og et Plenarmøde i Fagforeningernes Centralraad (Febr. 1922) havde blot at akceptere Partiets Beslutninger.

Disse Beslutninger gik ud paa, at Fagforeningerne ikke længere direkte skulde deltage i Virksomhedernes Ledelse, som for Fremtiden skulde undergives Ledere med fuld Myndighed og personligt Ansvar. Fagforeningerne kunde indgaa kollektive Overenskomster; ved Udarbejdelsen af industrielle Planer skulde deres Mening høres ligesom ved Udnævnelse af Virksomhedernes Ledelse etc.

De kollektive Overenskomster rejste Problemet: *Arbejdsstrid.* Efter lange Diskussioner besluttede Partiets 11. Kongres, at Strejkeretten ikke helt skulde afskaffes; men at Strejker kun maatte tilgribes som et sidste Middel, da de var »skadelige for Landets og Arbejderklassens samlede Interesser«. Hvis en Strejke af en eller anden Grund ikke kunde undgaas, kunde den kun betragtes som lovlig, naar den var godkendt af Fagforbundet, og den maatte sluttes saa hurtigt som mulig. I Almindelighed maatte det være Fagforeningers Pligt at forhindre Strejker ved at paase, at Arbejdslovgivningens Bestemmelser og kollektive Overens-

---

*) Læs Romanen »*Cement*« af F. Gladkov.

komster gennemførtes; og endelig maatte de gøre Arbejderne forstaaelige, at Strejker var skadelige for Sovjet-Staten i Almindelighed og Arbejderklassen i Særdeleshed.

Under N. E. P. udviste Fagforeningerne en betydelig Aktivitet. Naturligvis kom de hyppigt i Strid med Statsindustrierne; disse Konflikter blev ikke altid bilagt til Fordel for Arbejderne (der menes kun i 30 af 100 Tilfælde). Fagforeningerne klagede over, at Direktørerne ignorerede vigtige Bestemmelser i de kollektive Overenskomster — eller krænkede dem aabent. Trods Fagforeningernes Protest, blev der sjældent skredet ind fra Arbejdsretternes Side i saadanne Tilfælde. Direktørerne for Statsindustrierne bebrejdede til Gengæld Fagforeningerne, at de ødelagde Arbejdsdisciplinen og at de bestandig forlangte Lønforhøjelser uden at bekymre sig om, hvorvidt Arbejdsydelsen forøgedes i Forhold hertil.

Var Fagforeningsvirksomheden under N. E. P. næsten normal, skifter den afgørende Karakter efter 1928, da Industrialiseringen med *Femaarsplanen* sætter ind. Femaarsplanen, der som alt andet blev besluttet af det kommunistiske Parti, tilsigtede som bekendt en *hurtig* Udvikling af Landets Industri, navnlig »Sværindustrien« (Produktionsmidler, Maskiner). Denne Politik krævede vældige Ofre af de russiske Arbejdere og Bønder; Staten maatte derfor sætte al Kraft ind paa at overvinde Folkets Modvilje mod at paalægge sig disse Ofre. Fagforeningernes Stilling og Virksomhed blev derfor radikalt forandret.

Med de private Arbejdsgiveres Forsvinden kunde Klassekampen ikke bibeholdes paa Fagforeningernes Program. Men selv med Hensyn til Statsforetagenderne maatte dette Program væsentlig forandres. Planøkonomien gav ikke Plads for den Aktionsfrihed — om end begrænset — Fagforeningerne hidtil havde haft. *Planen* omfatter alle Elementer i Produktionen: Raamaterialer, Omkostningspriser, Arbejde etc. Med Hensyn til Arbejdet fastsætter Planen Lønsatser, Arbejdsydelse og Arbejderantal. Derfor kan Overenskomsterne kun tjene til at afpasse Arbejdsvilkaarene efter Planens Fordringer. Beskyttelsen af Arbejderne kommer i anden Række, Produktionens Udvikling forrest, i Fagforeningernes Virksomhed.

Fagforeningsledernes Tilslutning til Femaarsplanen var noget forbeholden, men blev dog givet paa den 8. Kongres (Moskva 1929). Generalraadet var skeptisk overfor Industrialiseringspolitikken: Tempoet var for stærkt, og den vilde sandsynligvis kræve *for* store materielle Ofre fra Arbejdernes Side. I Overensstemmelse hermed krævede den 8. Kongres i en Resolution, at Gennemførelsen af Femaarsplanen skulde følges af en væsentlig Stigning i Reallønningerne. — Derefter udtaltes: »Under Forsøget paa at fremskynde Ruslands økonomiske Udvikling maa Tempoet ikke sættes for højt, thi dette vil ødelægge Harmonien (Ligevægten) mellem Industrien og de øvrige Erhvervsgrene, især Landbruget.«

Denne Fagforeningsledernes Holdning blev stærkt misbilliget af det kommunistiske Partis Ledelse. Straks efter Fagforeningskongressens Afslutning iværksatte Partiet en voldsom Pressekampagne, hvorunder Fagforeningslederne anklagedes for »Trade-Unionisme«, for »Crypto (skjult) -Menshevisme« og for at have gjort Forsøg paa at trække Organisationerne bort fra Partiets Indflydelse. Men man gik videre endnu: Paa *Partiets* (!) 16. Konference (April 1929) *besluttedes det at afsætte Fagforeningernes Centraleksekutivkomité* for derved at føre Organisationerne tilbage under Partiets Autoritet. Tomsky, Formand fra Revolutionens Begyndelse, og de fleste af Eksekutivkomiteens Medlemmer blev derefter »befriet« for deres Poster og erstattet af Kommunister, som var mere rettroende.

Den nye Eksekutivkomité offentliggjorde i Trud (Fagf. officielle Organ) for 6. Sept. 1929 et Manifest, hvori alle Fagorganisationer opfordredes til *øjeblikkelig at afsætte alle Funktionærer og Tillidsmænd, som opponerede mod Regeringens og det kommunistiske Partis Industrialiseringspolitik.* Fagforeningerne blev ogsaa stærkt opfordret til at have al deres Opmærksomhed henvendt paa Produktionens Behov og at paase, at Arbejderne gjorde deres Pligt og holdt streng Disciplin; thi Hovedopgaven var at øge Arbejdseffektiviteten. — »I Sovjetunionen maa Proletariatet kæmpe for Konsolidering af Staten, for Udvikling af den socialiserede Industri og for Rationalisering for derved een Gang for alle at knuse de fjendtlige Klasser og deres allierede og forhindre Tilbagevenden til Kapitalismen«.

For sin Del udsendte det kommunistiske Partis Centralraad en *Ordre* (Pravda, 8. Sept. 1929), som overdrog til Virksomhedernes Ledere den *absolute* Myndighed, og som *forbød* Fagforeningerne at blande sig i Industriens Ledelse og at hemme de ansvarlige Ledere i deres Virksomhed.

Ikke desmindre mødte den nye Politik betydelig Modstand fra Fagforeningsside. De organiserede Arbejdere saa i Industrialiseringen kun den Hensigt fra Regeringens Side at forcere Arbejdet uden til Gengæld at gøre noget for Arbejderne.

Endnu engang vejede *det kommunistiske Parti* (!) Fagforeningslederne og fandt dem for lette: *Centraleksekutivkomiteen blev igen erstattet med andre Kommunister,* som var den nye »Linje« gunstigere stemt. (Hvad mon »Arbejderbladet« vilde skrive, om den socialdemokratiske Partiledelse herhjemme afsatte Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund!!).

Partiets 16. Kongres (Juli 1930) udtalte sig om de detroniserede Fagforeningsledere i følgende Vendinger: »Den sidste opportunistiske Centraleksekutivkomité var ude af Stand til at forstaa Fagforeningernes Pligter under den økonomiske Rekonstruktions-Periode; men endnu værre: den opponerede mod Partiets Bestræbelser for at reorganisere Forbundene*) med det Formaal at rette

*) En Reorganisation, der i 1931 førte til, at de bestaaende 23 Forbund tvangsmæssigt opdeltes i 45. Se herom Ernst Christiansens Artikel: »Den russiske Fagbevægelse og Femaarsplanen«, »Socialisten« 1932 (Aug. og Septbr.).

deres Misgreb. Da disse Misgreb kom for Dagen — det skete, da *Partiet* iværksatte sin socialistiske Offensiv — bestræbte Centraleksekutivkomiteen for Fagforeningerne sig endnu for at forhindre *Partiet*(!) i at kontrolere Forbundene. Dette var en yderst farlig anti-leninistisk Politik, fordi den satte Fagforeningerne op imod det kommunistiske Parti«. — Efter denne Kongres foretoges en »Udrensning« blandt Fagforeningernes Funktionærer. Først da denne var tilendebragt (1932) indkaldtes den alrussiske Fagforeningskongres*), som nu var saa føjelig, at den uden Diskussion akcepterede den nye Fagforeningspolitik, fastlagt af det kommunistiske Parti.

— — —

Denne nye Fagpolitik kan klarest udtrykkes ved Ordene: »*Alt for Produktionen!*« Hovedopgaven er at udvikle Industrien for at rekonstruere den nationale Økonomi paa en ny Basis; dette vil gøre det muligt, siges det, *senere* at forbedre Arbejdernes Levefod og erstatte dem de Ofre, der kræves af dem i Dag.

Med den nye Politik ophørte ogsaa Arbejdskampene fuldstændigt (eller *skulde* ophøre; de offentlige Meddelelser om dem forsvandt pludselig som efter et Trylleord). Som ovenfor forklaret har Arbejdskampe i en Sovjet-Stat altid af det kommunistiske Parti været betragtet som noget naturstridigt. Under Planen, hvor Landets økonomiske Liv reguleredes til de mindste Detailler, kunde der end ikke blive Diskussion om, endnu mindre Forandring af den fastlagte Politik; alt hvad der genstod var at virkeliggøre den.

Den kollektive Overenskomst skiftede fuldstændig Karakter. Den fastsatte nu ikke blot Arbejdsvilkaarene, men ogsaa Arbejds*normer,* baade med Hensyn til Kvalitet og Kvantitet, som Arbejderne maatte indrette sig efter. — Det er ogsaa værd at lægge Mærke til, at der nu før den aarlige Overenskomstfornyelse af de forskellige Industrikommissariater og Centraleksekutivkomiteen for Fagforeningerne i Forening udsendes Cirkulærer til Virksomhederne og Fagforeningerne indeholdende præcise og detaillerede Instrukser om, hvad Overenskomsterne skal indeholde. Cirkulæret for 1933 (»Trud« 5. Marts) siger bl. a.: »Hovedformaalet med den nationale Økonomiplan for 1933 er en Forøgelse af Arbejdsproduktiviteten (14%), en Nedsættelse i Produktionsomkostningerne (3,9%) og en reel Forbedring af de fremstillede Varers Kvalitet (ikke af Arbejdernes Kaar. *O. J.*). For at opnaa dette *beordrer* Kommissariaterne og Centralraadets Eksekutivkomité herved alle industrielle Virksomheder saa vel som Fagforeninger til at udvirke en Forøgelse af Arbejdsudbyttet og Forbedring af Varernes Kvalitet ved Bestemmelser i de kollektive Overenskomster. — — Den industrielle Ledelse og Fagforeningerne maa holde Forholdet mellem Løn og Arbejdsresultat i Overensstemmelse med de økonomiske Planer og føre streng Kontrol med Lønningsfonds. De maa øjeblikkelig nedbringe Antallet af Arbejdere saavel i Værksteder som Kontorer til, hvad der er fastsat i Planerne, og reducere de hyppige Arbejdsafbrydelser og Mængden af ødelagt Arbejde.

Ligeledes indskærpedes, at Lønnen skulde gradueres efter Arbejdernes Kvalifikationer, og at enhver irregulær Lønstigning, enhver Form for Bonus eller Ekstraløn, enhver Betaling for beskadiget Arbejde og enhver Betaling i Almindelighed, som ikke er i nøje Overensstemmelse med Loven, maa fuldstændig ophøre.

»Med Hensyn til Betaling for Arbejdet er det den kollektive Overenskomsts primære Formaal at modvirke de uheldige Følger af Ligeløn. — — — Akkordarbejde skal anvendes overalt, hvor det er muligt«.

Denne nye Lønpolitik var Fagforeningerne meget betænkelige ved. Den 8. Kongres anbefalede Fortsættelse af den Politik, der gav lige Løn til faglært og ikke-faglært, da den stemte overens med Arbejdernes Ønsker.

Men *Stalin* vilde noget andet. En Tale, han holdt for Statsvirksomhedernes Ledere, er aftrykt i Pravda for 5. Juli 1931. Heri trak han Linjerne op for sin Politik og gik voldsomt imod Fagforeningernes Opfattelse. Han erklærede, at Ligelønsteorien havde sit Udspring i det kommunistiske Princip: enhver skal yde efter Evne og nyde efter Behov. Dette Princip kunde kun finde Anvendelse i et kommunistisk Samfund; men under Statssocialismen maatte Lønningerne baseres ikke paa Arbejdernes Behov, men paa det udførte Arbejdes Kvalitet og Kvantitet. »Vi kan ikke længere indrømme, at en Former kun skal have samme Løn som en Gadefejer, eller at en Lokomotivfører ikke skal have mere end en Kopist.«

Fastsættelse af Akkorder og Arbejdsnormer, der hidtil i nogen Udstrækning skete ved Forhandling mellem Fagforeningen og Virksomhedernes Ledelse, bliver mere og mere en Sag, der ordnes *uden* Fagforeningernes Medvirken, hvilket fremgaar af de senere Ordrer vedrørende Lønninger i Kulminer og ved Jernbaner.

En af Fagforeningernes mange Opgaver er Organiseringen af den »socialistiske Kappestrid« og af »Stødbrigader«, der tjener til at drive Arbejdstempoet op. Til at begynde med fik disse »Stødarbejdere« baade materiel og moralsk Belønning; det gør de endnu, men der er dog lidt efter lidt indført den Forandring, at det ikke er Stødarbejderne, som faar særlige Tillæg udover det en Gang tilmaalte; men det er de øvrige Arbejdere, som stilles ugunstigere — altsaa *mister* noget. Af den Grund meldte Arbejderne sig i stort Tal til Stødbrigaderne og som Deltagere i den socialistiske Kappestrid; de var dog ikke lige aktive alle, og Fagforeningerne blev da instrueret om at foretage en Udrensning og at stille større Krav som Betingelse for Indrullering i Stødbrigaderernes Rækker og til den socialistiske Kappestrid.

For at fremme Arbejdsdisciplinen er der givet Ordre til at afskedige alle, som uden Grund bliver borte fra Arbejdet. Et Direktiv af 15. November 1932 bestemmer: I Tilfælde af blot een Dags Arbejdsforsømmelse uden antagelig Grund bliver

*) Se ogsaa om denne Kongres Ernst Christiansens Artikel.

vedkommende Arbejder eller Funktionær afskediget fra Fabriken eller Institutionen og mister Retten til de Levnedsmiddel- og Varekort, han har faaet som Arbejder i vedkommende Fabrik eller Institution, ligesom han mister Retten til at bo i den Lejlighed, han har faaet som Bolig af vedkommende Fabrik eller Institution, (se »Socialt Tidsskrift« Nr. 11—12, 1932); dette er altsaa en Fagforeningsopgave i Rusland! De maa dog ogsaa varetage Medlemmernes Interesser (tænk!) — men kun »saa langt det er foreneligt med Statens Interesser og det kommunistiske Partis Politik«. — Fagforeningernes Virksomhed bestemmes saaledes væsentligst af Produktionens Behov, for hvilket *alt andet* maa vige.

— — —

I Fjor gik man et Skridt videre paa »Fagforeningsreformens« Vej. Den 23/6 33 udstedte Centraleksekutivkomiteen for U. S. S. R. en Ordre om »Sammensmeltning af Arbejdskommissariatet (Arbejdsministeriet. *O. J.*) i U. S. S. R. og alle dets lokale Organer, heri indbefattet Socialforsikringens Administration, med Fagforeningernes Centralraad og dets lokale Organer, samt Overførelse af Arbejdskommissariatets Funktioner til Centralraadets Eksekutivkomité«.

Dette er en naturlig Følge af den nye Politik. »Under N. E. P.-Perioden var Arbejdslovgivningen af betydelig Interesse; nu er det Arbejdsvilkaarenes Tilpasning til Produktionens Krav, som kommer i første Række.

Arbejdsmarkedet har undergaaet en radikal Forandring som Følge af Arbejdsløshedsforsikringens Afskaffelse, Indskrænkningen i Arbejdernes Frihed til at vælge Arbejdssted og Reorganisationen af Ansættelsesmaaden, der ophævede Pligten til at benytte Anvisningskontorerne. Ved alt dette har Arbejdskommissariatet mistet sin Betydning«. (Udtalelse af Arbejdskommissæren, Cikhon, paa Centralraadets Plenarmøde Juli 33). — Paa dette Møde udtaltes i en Resolution, at blandt Fagforeningernes nye Opgaver var Ledelsen af Socialforsikringen langt den vigtigste. Denne skulde reorganiseres »med et Øje vendt mod Produktionens Krav«. Understøttelserne skulde gradueres efter Industriernes nationale Betydning og Arbejdernes Kvalitet, saa de bedste Arbejdere og Arbejderne med den længste Tjenestetid skulde have mest; medens Arbejdere, som for ofte skiftede Arbejde, arbejdede daarligt eller krævede for meget, slet intet skulde have(!).

Udover Socialforsikringen indbefatter Fagforeningernes nye Opgaver ogsaa Fabriksinspektion, Hygiejne og Sikkerhedsforanstaltninger samt Registrering og Haandhævdelse af kollektive Overenskomster.

Den russiske Fagbevægelse har saaledes Opgaver nok at tage Vare paa; kun væsentlig andre, end vi kender her. Planøkonomien stiller Fagforeningerne overfor andre Opgaver end Liberalismen, hvad enten denne Planøkonomi kaldes Statssocialisme eller Statskapitalisme. Men en Fagbevægelse, hvis Hovedopgave er Forøgelse af Produktionen og Nedsættelse af Produktionsomkostningerne, og som skal administrere Socialforsikringen med et »Øje vendt mod Produktionens Krav« — og endelig en Fagbevægelse, som *kun* modtager Direktiver fra oven, og hvor *Arbejderen* er nægtet enhver Indflydelse — en saadan Fagbevægelse har i hvert Fald intet med Socialisme at gøre; thi Socialisme er dog *ogsaa øget* Indflydelse og Medbestemmelsesret netop for det *arbejdende* Folk.

Lønbevægelser og Konflikter.

Børstenbindere hos Børstefabrikantforeningens Medlemmer.

Ved et Fællesmøde den 24. April 1934 behandledes en Klage fra Børsteindustriarbejdernes Forbund over, at Fabrikantforeningen ved en Beslutning havde forbudt sine Medlemmre at antage andre Børstenbindere end saadanne, der ved Afskedigelse var blevet arbejdsløse. Paa Mødet opnaaedes Enighed, idet Fabrikantforeningen erklærede, at den ikke vilde lægge den enkelte Arbejder Hindringer for at skifte Arbejdsplads, saafremt den paagældende ser sin Interesse heri.

Havnearbejdere i Køge ved Losning af S/S »Scottia« og M/S »Vera«.

Ved et Fællesmøde den 23. April behandledes nogle Uoverensstemmelser mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Havnesammenslutningen vedrørende Losningen af S/S »Scottia« og M/S »Vera« i Køge Havn. Paa Mødet enedes man om at henvise Sagen S/S »Scottia« til lokal Forhandling, og i Sagen M/S »Vera« indgik Arbejdsmændenes Fagforening i Køge paa at betale det Beløb, som kunde dokumenteres at være udbetalt til fremmede Vognmænd under den af Arbejdsmændene etablerede Arbejdsstandsning.

Bogbindere hos Firmaet K. Baumgaard.

I Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Bogbinderforbundet skulde have forbudt et af sine Medlemmer at udføre Trykkeriarbejde under Henvisning til, at dette Arbejde henhørte under Typografernes Tarifomraade, afholdtes et Fællesmøde den 24. Maj, hvori Enighed ikke opnaaedes, og Arbejdsgiverne har derfor forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Topsøe-Jensen 60 Aar.

Højesteretsdommer Vilh. Topsøe-Jensen, som d. 14. Juni fyldte 60 Aar, hører til de Personer, der i allerhøjeste Grad sætter Præg paa Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Fra sin Virksomhed i Kultusministeriet, Justitsministeriet og som Rigsadvokat rykket frem til det ansvarsfulde Hverv som Højesteretsdommer er Topsøe-Jensen tillige valgt til at beklæde Posten som Formand for Den faste Voldgiftsret og har dermed overtaget det vanskelige Hverv, der tidligere beklædtes af Dr. jur. C. Ussing og Højesteretsdommer Dr. jur. E. Tybjerg.

Den Sikkerhedsfølelse, der besjæler baade Klager og Indklage, naar Retten sættes under Topsøe-Jensens Ledelse, gør det naturligt, at ogsaa Arbej-

derne paa Retsformandens 60 Aars Fødselsdag nærer Ønsket om, at det i de sidste Par Aar noget svigtende Helbred snarest maa genvindes til Gavn for den betydende Virksomhed Topsøe-Jensen har paataget sig.

„Dansk Arbejde"s Generalforsamling.

Foreningen Dansk Arbejde afholdt den 30. Maj i Aalborg sin aarlige Generalforsamling, der var besøgt af ca. 200 Delegerede samt en Del Gæster. Særlig Interesse knyttede sig til Formanden, *Direktør Olesens* Beretning, der formede sig som en udtømmende Fremstilling af dansk Industris og dansk Erhvervslivs øjeblikkelige Forhold. Direktør Olesen betonede indledende, at Industrien som Helhed havde faaet bedre Vilkaar end andre Erhverv, hvad der dog ikke mindst skyldtes dens egen Indsats. Han vendte sig dernæst mod den Opfattelse, at den af Landene førte Selvforsyningspolitik kun skulde være en midlertidig Foreteelse. Den nuværende Konjunkturopgang, der er Resultatet af denne Selvforsyningspolitik, vil sikkert ikke tilskynde Landene til igen at gaa paa Eventyr under Frihandelens Vilkaar. — Naar man i visse Erhvervskredse taler om Selvforsyningens Fiasko og allerede tror at skimte dens Undergang, er det paa sin Plads at advare mod for megen Optimisme. Selvforsyningen konsolideres tværtimod for hver Dag, der gaar. Taleren paaviste dette med en Del Eksempler. Han gik derefter over til en Omtale af Landbrugets vanskelige Kaar og fremhævede, at det vilde være heldigere, hvis Landbruget havde staaet samlet om en positiv Politik og om et sagligt og reelt Erhvervsprogram.

Direktør Olesen omtalte endvidere Industriens Stilling i det forløbne Aar, som han betegnede som tilfredsstillende, selv om Arbejdsløshedstallene stadig giver Anledning til Bekymring, og nævnte i denne Forbindelse, at der efterhaanden er anlagt henved et halvt Hundrede Filialfabrikker her i Landet, finansieret af tidligere Leverandører i Udlandet. Vor egen Foretagsomhed havde dog ikke staaet tilbage herfor. Med Henblik paa de sidste Maaneders stærke Børsinteresser for Industrien fremsatte Taleren Ønsket om, at Produktionen maatte holde sig klar af usunde Spekulationstilbøjeligheder, thi Erfaringerne har vist, hvad der kan ske, naar Børsspillet vil dirigere Produktionen. Direktør Olesen sluttede sin Beretning med en Omtale af Foreningens fremtidige Opgaver.

I den efter Beretningen følgende Diskussion deltog en lang Række Talere, deriblandt Forbundsformand *Johs. Kjærbøl,* der udtalte, at de danske Arbejdere forstod Tidens Alvor og i Kraft af denne Forstaaelse havde været med til at støtte de nødstedte Landbrugere. Arbejderorganisationerne var nu i stort Antal med i »Dansk Arbejde«-Bevægelsen. »Dansk Arbejde« ønskede ikke at fremme Bestræbelserne for yderlig Afspærring mellem Landene. Den ønsker at give de udenlandske Konkurrenter en fair Chance, men Tiden kræver, at der søges skabt Beskæftigelse til Gavn for dansk Arbejde og danske Arbejdere.

Arbejdsdirektør *Vater* slog til Lyd for, at dansk Industri gav sine Arbejdere en videregaaende Oplæring i Specialopgaver, hvortil man ellers anvender udenlandsk Arbejdskraft. Selv om dette ikke kunde ske paa alle Felter, kunde man i mange Tilfælde godt imødekomme rimelige Krav fra danske Arbejdere.

I sin afsluttende Tale udtalte Direktør Olesen bl. a. sin Glæde over, at Arbejderorganisationerne nu i saa stort Antal sluttede sig til »Dansk Arbejde«. Derefter godkendtes Beretning og Regnskaber, og Generalforsamlingen sluttedes.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1881.

Arbejdsmænd ved Losning af M/S »Elaköön« i Københavns Havn.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Maj 1934 i Sag Nr. 1881: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem, A/S Harald Kjærs Trælast-Import, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem, A/S Harald Kjærs Trælast-Import, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Forbundet igen for Havnearbejdernes Fællesforbund for ulovlig Arbejdsvægring under de nedenfor anførte nærmere Omstændigheder.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar ud paa følgende:

M/S »Elaköön« var af A/S Harald Kjærs Trælast-Import fragtet for 200 Stdr. Trælast, omfattende ifølge Specifikationen 29 forskellige Partier, og af en anden Modtager fragtet for 200 Stdr. omfattende 20 Partier, hvorefter Partiernes samlede Antal altsaa androg 49. I Overenskomsten mellem Havnearbejdernes Fællesforbund og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn findes en Bestemmelse, hvorefter der, naar et Skib ifølge Specifikation har over 50 Partier, betales et Tillæg af 10%, og det havde derfor stor Interesse for Arbejderne at faa Partitallet over 50, hvad Arbejderne ogsaa mente at have opnaaet ved i Lasten at finde nogle ganske faa Brædder af Dimensioner, der ikke omfattedes af Specifikationen. Da Arbejderne derefter stillede Krav om 10% Tillæg, blev dette afvist af Selskabet under Henvisning til, at disse enkelte Brædder naturligvis ikke kunde bringe Partitallet op over 50.

Efter Tilendebringelsen af Losningen af M/S »Elaköön« den 9. August 1933, lidt før Middag, blev — efter Klagernes videre Fremstilling — en Del af Mandskabet mønstret til Losning af Trælast fra S/S »Wega« til samme Modtager. Losningen skulde begynde samme Dags Eftermiddag Kl. 1, men til Trods for Paamønstringen nægtede Mandskabet at paabegynde Arbejdet, saalænge

Kravet om »Partitillæg« ved Losning af M/S »Elaköön« ikke var imødekommet. Skønt Selskabet overfor Havnearbejdernes Fællesforbund erklærede sig villig til at deponere det omtvistede Beløb, der androg 108 Kr. 78 Øre, var det ikke muligt at faa Arbejdet i Gang, og skønt Forbundets Formand om Aftenen lovede at ville gøre et Forsøg paa at faa Arbejdet i Gang den paafølgende Dags Morgen, opretholdtes Arbejdsvægringen. Selskabet maatte da under Protest udbetale Arbejderne det krævede Beløb; men nu var Halvdelen af Mandskabet udeblevet, og de øvrige Arbejdere vilde ikke gaa i Gang. Man forsøgte da at mønstre nyt Mandskab; men til Trods for, at der var tilstrækkelig ledig Arbejdskraft, vilde ingen lade sig mønstre. Kun en enkelt af de fra Begyndelsen mønstrede Arbejdere, der ikke havde været med ved Losningen af M/S »Elaköön«, var villig til at arbejde, og paa hans Vegne krævede Forbundet da Ventepenge for den Tid, Arbejdet laa stille, hvilket Krav Selskabet maatte imødekomme under Protest. Først Fredag den 11. August om Morgenen blev Arbejdet paabegyndt, og Damperen blev derefter udlosset den 17. August Kl. 2 Eftermiddag.

Spørgsmaalet om Arbejdernes Berettigelse til at kræve »Partitillæg« er ifølge Klagernes videre Fremstilling ved Opmandskendelse af 15. September 1933 afgjort derhen, at Kravet er kendt uberettiget, hvorhos Forbundet blev dømt til at tilbagebetale det erlagte Beløb 108 Kr. 78 Øre. Ved Arbejdsvægringen opstod en Forsinkelse for Skibet, svarende til Overliggedagspenge for een Dag — 300 Kr. — i Henhold til Certepartiet. Vel er Ladningsmodtageren ved en af Sø- og Handelsretten afsagt Dom frifunden for at betale dette Beløb som Følge af en i Certepartiet indeholdt Strejkeklausul, men det Skibet saaledes paaførte Tab bør efter Klagernes Formening tages i Betragtning ved Fastsættelsen af den forskyldte Bod. Sagen for Sø- og Handelsretten har paaført Modtagerne Udgifter til et Beløb af 168 Kr. 10 Øre, og det ovennævnte udbetalte Ventepengebeløb andrager 9 Kr. 04 Øre.

Det hedder i den gældende Overenskomsts § 24: »Som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den mellem Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

Havnearbejdernes Fællesforbund, Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn er ansvarlige for, at Bestemmelserne i nærværende Overenskomst overholdes i alle dens Ord og Punkter.« —

Under Henvisning til, at Havnearbejdernes Fællesforbund, ifølge den citerede Bestemmelse, har Ansvaret for de i den foranstaaende Udvikling nærmere beskrevne Forhold, har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* den etablerede Arbejdsvægring kendes ulovlig som stridende mod den gældende Overenskomst, Septemberforliget og Loven af 31. Januar 1933, og *at* der i den Anledning paalægges Forbundet en Bod, der ogsaa kan tjene til Dækning af de af A/S Harald Kjærs Trælast-Import som Følge af Standsningen paaførte Udgifter og iøvrigt ogsaa er fastsat under Hensyn til det Skibet tilføjede Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at Arbejderne havde al mulig Grund til at mene sig berettiget til Partitillæg under Hensyn til saavel de i Skibet værende Partier Træ som tidligere Kendelser og Afgørelser i lignende Stridigheder, Arbejderne har derfor været i god Tro og er med Føje gaaet ud fra, at Vægringen ved at betale Tillægget fra Arbejdsgivernes Side var et Anslag imod deres overenskomstmæssige Rettigheder. De Indklagede protesterer derhos imod, at Klagerne søger at lægge Ansvaret for den skete Arbejdsvægring ved S/S »Wega« over paa Havnearbejdernes Fællesforbund. Efter at være bleven bekendt med Uoverensstemmelsen vedrørende Afregningen for M/S »Elaköön« kom der straks tilstede fra Fagforeningen en Repræsentant, der foreslog, at det omstridte Beløb udbetaltes under Protest, saaledes at Uoverensstemmelsen senere kunde faa sin Afgørelse eventuelt ved faglig Voldgift, hvilket Forslag man fra Arbejdsgiverforeningens Side overhovedet ikke vilde drøfte, hvorefter den paaklagede Arbejdsvægring tog sin Begyndelse. —

Først den paafølgende Dags Middag henvendte »Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn« sig til Forbundet og forlangte Arbejdet igangsat mod Udbetaling af det omstridte Beløb. Fagforeningens Repræsentant tog derefter ud til Skibet for at faa Arbejdet paabegyndt. De ¾ af de mønstrede Havnearbejdere var da imidlertid gaaet hjem, da de ikke formente, at der blev Arbejde den Dag, og Repræsentanten tog derefter sammen med Mønstringsmanden rundt paa Mønstringsstederne; men da der ingen Trælastarbejdere var ledige paa Grund af, at der var særlig mange Trælastskibe i Havnen, maatte man opgive den Dag at optage Arbejdet, der imidlertid paabegyndtes den paafølgende Dags Morgen. Fællesforbundet har saaledes gjort alt hvad man med Ret og Rimelighed kan forlange i den foreliggende Sag, og der kan derfor ikke heller paahvile Forbundet noget Ansvar i Henhold til den citerede Overenskomstbestemmelse. — De Indklagede har endelig protesteret mod, at der tages Hensyn til, at Skibet har et Tilgodehavende paa 300 Kr., samtidig med, at der foreligger en Sø- og Handelsretsdom, der fritager Arbejdsgiverforeningens Medlem for Ansvar, hvorhos de har henvist til, at der er gjort Skridt til at sagsøge de enkelte Havnearbejdere til Erstatning for Overliggedagspenge.

Det fremgaar af den nævnte den 2. November 1933 afsagte Sø- og Handelsretsdom, at »Wega«s Fører overfor A/S Harald Kjærs Trælast-Import stillede Krav om Betaling for to Overliggedage, 400 Kr., hvilket Beløb derefter deponeredes hos Skibets Mæglere. Ved Dommen blev under Hensyn til Certepartiets Strejkeklausul statueret, at Liggetiden først kunde regnes fra selve Losningens Begyndelse den 11. August om Morgenen, og at Skibet havde Krav paa Godtgørelse for ½ Dag, samt at det deponerede Beløb derfor vilde være at udbetale til Selskabet med 300 Kr. og til Skibet med 100 Kr.

Efter alt foreliggende har Arbejderne været uberettigede til som Betingelse for at paabegynde Losningen af S/S »Wega« at kræve udbetalt det Partitillæg vedrørende Losningen af M/S »Elaköön«, om hvis overenskomstmæssige Berettigelse der var opstaaet Meningsforskel, og hvis Deponering var tilbudt fra Selskabets Side. Den etablerede Arbejdsvægring har derfor været ulovlig, og da Fællesforbundet ifølge den citerede Overenskomstbestemmelse har det kollektive Ansvar for Overenskomstens Overholdelse, uden at der i det heromhandlede Tilfælde ses at foreligge Omstændigheder, der kan gøre det berettiget at fritage Forbundet for Ansvar, vil der for det paaklagede retsstridige Forhold være at paalægge Forbundet en Bod, der efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til 300 Kr., og som tillige vil kunne tjene til Dækning af de Selskabet paaførte Udgifter.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsvægring har været ulovlig. I Bod til Klagerne betaler Havnearbejdernes Fællesforbund 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1890.

Havnearbejdere i København ved Losning af Sejleren »Friedeborg«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 23. Maj 1923 i Sag Nr. 1890: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem Stevedor Holger Jørgensen mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for DanskArbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem Stevedor Holger Jørgensen indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fællesforbund for Overenskomstbrud under de nedenfor angivne nærmere Omstændigheder.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar ud paa følgende:

Tirsdag den 14. November 1933 Kl. 7 Morgen paabegyndtes Losning af 219,5 Stdr. Trælast fra Sejler »Friedeborg« til Firmaet Tage Peetz & Co., der havde overdraget Arbejdet i Land til Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, Stevedor Holger Jørgensen. Ifølge den gældende Overenskomst betales Arbejdet pr. Stander uanset det paamønstrede Mandskabs Antal, der afhænger af Ladningens Størrelse og den til Losningen disponible Tid. I det foreliggende Tilfælde mønstredes 10 Mand, hvilket Antal senere blev nedsat til 8, og Lossetiden bestemtes til 13 Dage, hvilket senere forandredes til 14 Dage. Efterhaanden som Arbejdet skred frem, viste det sig, at Udstikningen af Varen fra Skibet, hvilket Arbejde besørgedes af Søfolkene, ikke skete hurtigt nok, saaledes at Losningen kom til at foregaa i et langsommere Tempo end paaregnet, og da der fra Fællesforbundets Side fremkom Klage over, at Skibet ikke leverede tilfredsstillende med Hensyn til det i Land beskæftigede Antal Arbejdere, 8 Mand, afholdtes den 23. November en Besigtigelse. Under Hensyn til Losningens Forløb under den foretagne Besigtigelse krævede man fra Arbejdsgiverside afmønstret 2 Mand, idet man ansaa et Antal af 6 Mand for passende til Losningens Færdiggørelse, og samtidig forlængedes Lossetiden, der som nævnt havde været beregnet til 14 Dage, med een Dag. Forbundets Repræsentant modsatte sig imidlertid den begærede Afmønstring, skønt en den 30. Maj 1927 afsagt Voldgiftskendelse har fastslaaet Arbejdsgiverens Berettigelse til at afmønstre en Del af det oprindelig antagne Mandskab, naar der ikke længere er Brug for alle de fra først af antagne, eller naar der fra først af er antaget flere Folk end nødvendigt, ligesom ogsaa Forbundet under Overenskomstforhandlingerne i 1930 frafaldt et Forslag om, at Arbejderne ikke kunde afmønstres. Arbejdsgiveren blev altsaa tvunget til at beholde det paamønstrede Antal, og man maatte under disse Omstændigheder afvise ethvert Krav fra Arbejderne, der maatte blive en Følge af Skibets mangelfulde Levering. Ved den oprindelig bestemte Lossetids Udløb, Torsdag den 30. November 1933 Kl. 4½ Eftermiddag, krævede de ved Losningen beskæftigede Havnearbejdere med Støtte af Forbundet udover den dem overenskomstmæssigt tilkommende Akkord at blive afregnet med tilsvarende Arbejdsløn for den overskydende Tid, idet Udlosningen ellers ikke vilde blive færdiggjort, og stillet overfor denne Trusel om Arbejdsstandsning var man fra Arbejdsgiverside nødt til under Protest at imødekomme Kravet, hvilket paaførte Arbejdsgiveren en Merudgift til et Beløb af 117 Kr. 84 Øre, nemlig Betaling for 8 Arbejdstimer. Under Hensyn til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at Kravet og den til dets Opfyldelse anvendte Fremgangsmaade, derunder Trusel om Iværksættelse af Arbejdsstandsning, kendes ulovlig, og at der paalægges Forbundet en efter Rettens Skøn fastsat Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor nærmere anbragt følgende. Da Losningen skulde paabegyndes, konfererede Stevedor Holger Jørgensen som sædvanlig ved Mønstring af Trælastarbejdere med de paagældende Havnearbejdere om Mandskabsantallet til Lossearbejdet. Skønt der i Henhold til Aftale mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Havnearbejdernes Fællesforbund ved Mønstringen af Mandskab skal foreligge Specifikation over Skibets Ladning, var Forholdet her det, at der kun var Specifikation for 110 Stdr. af Skibets Ladning, der bestod af 217 Stdr. Det var derfor vanskeligt at fastlægge de nærmere Bestemmelser for Losningen, hvorved bemærkes, at Arbejderne er interesserede i, at der antages saa faa Folk som muligt, og at Losningen tilendebragtes saa hurtigt som muligt. Man enedes sluttelig om at afmønstre 10 Mand og om en Lossetid paa 14 Dage. Det viste sig imidlertid hurtigt under Losningen, at Skibet

ikke kunde levere det fornødne Kvantum selv paa Dækslasten, og da der hertil kom forskellige Standsninger fra Skibsmandskabets Side som Følge af indre Forhold paa Skibet (en enkelt Dag var Arbejdet endog standset i 3 Timer), paaklagede man fra Arbejdernes Side Forholdet, der ogsaa tildels blev rettet, ligesom man, da endelig Specifikationen var i Orden, og da der viste sig at være mange store Varer i Restpartiet, enedes om at afmønstre to Mand, saaledes at Losseholdet blev 8 Mand. Det viste sig imidlertid, at man fra Skibets Side fremdeles ikke var i Stand til at levere tilfredsstillende til 8 Mand, hvorfor man fra Arbejdernes Side krævede Besigtigelse. Det viste sig da ogsaa under denne, at Skibet ikke leverede tilstrækkelig hurtigt; men nu krævede man fra Arbejdsgiverside Forholdet ordnet saaledes, at Losseholdets Mandskabsantal nedsattes fra 8 til 6 Mand, ligesom man samtidig foranledigede Skibets Lossetid forlænget med een Dag fra 14 Dage til 15 Dage. Dette modsatte Arbejderne sig imidlertid og — som de Indklagede hævder — med fuld Føje, idet en saadan Fremgangsmaade ikke kan være ret og rimelig overfor Arbejderne. Det Spørgsmaal, som forelaa til Afgørelse ved den af Arbejderne begærede Besigtigelse, var, at Skibet ikke leverede tilstrækkelige Varer til, at Udlosning paa de aftalte 14 Dage kunde finde Sted, og en Afmønstring af to Mand i Land vilde selvfølgelig ikke medføre, at Udlosningstiden dermed blev overholdt. Det vilde stride mod al Billighed og kan derfor ikke være saadan, at Arbejdsgiveren vilkaarligt, naar Skibene ikke kan overholde deres Lossetid, kan ændre de indgaaede Aftaler om bestemte Lossetider og dermed paaføre Arbejderne Tabet ved mindre Akkordfortjeneste, og samtidig i modsatte Tilfælde, hvor Skylden for Forsinkelser paahviler Arbejderne, kan kræve Erstatning af Arbejderne for de Skibet paaførte Overliggedage. Den af Klagerne paaberaabte faglige Voldgiftskendelse vedrører derfor i Realiteten ikke det her foreliggende Tilfælde med dets ganske særlige Omstændigheder, ligesom det ogsaa senere ved Aftale er fastslaaet, at naar der om Antallet er opnaaet Enighed, har hver Part dermed paadraget sig et Ansvar. Det afgørende i den her behandlede Sag er, hvem der har brudt de indgaaede Forpligtelser. Dette har Havnearbejderne ikke. Der forelaa en gensidig Aftale; denne har ikke kunnet gennemføres paa Grund af Brud fra Modtagerens Side, medens Arbejderne paa deres Side lettelig kunde have gjort Arbejdet færdigt i de 14 Dage, og man kan derfor ikke med Føje kræve, at Arbejderne skal arbejde den tillagte 15. Lossedag uden noget Vederlag. De Indklagede har endelig paaberaabt sig, at det ofte hænder, at et Skib ikke kan levere paa de stipulerede Lossedage, og at man i alle saadanne Forhold har givet Arbejderne en Erstatning for den forlængede Lossetid. —

Der er mellem Parterne Enighed om, at Lossearbejdets Forsinkelse og den derved nødvendiggjorte Forlængelse af den stipulerede Lossetid alene maa tilskrives Skibsmandskabet — et Forhold, som ogsaa har fundet sit særlige Udtryk deri, at Skibet senere har godtgjort Ladningsmodtageren det af denne for den 15. Lossedag til Arbejderne udbetalte Beløb 117 Kr. 84 Øre. Det er dernæst vel rigtigt, at den nævnte faglige Voldgiftskendelse af 1927 i Almindelighed hjemler Arbejdsgiveren en Ret til efter paabegyndt, men endnu ikke fuldført Losning helt eller delvis at afmønstre det antagne Mandskab. Spørgsmaalet har dog senere været Genstand for Drøftelse, saaledes som det ses af en den 1. Juli 1930 dateret Skrivelse fra Fællesforbundet, hvori det — som Begrundelse for Forbundets Frafald af Ændringsforslag med Hensyn til Afmønstring — anføres, at der fra Arbejdsgiverorganisationernes Side er givet et Tilsagn om at ville sætte disses hele Myndighed og Autoritet ind paa at forhindre, at der til Arbejdet i Land ved Trælastlosning antages flere Folk end strengt nødvendigt til forsvarlig Udlosning. Efter den skete Reduktion af Losseholdets Mandskabsantal fra 10 til 8 Mand maatte det derfor naturligt paahvile Arbejdsgiveren i videste Omfang at gøre sin Indflydelse gældende overfor Skibet — hvorom intet sikkert foreligger oplyst — til Opnaaelse af den fra dettes Side nødvendige Indsats til Gennemførelse af det i Forstaaelse med Arbejderne planlagte Losningsarbejde, hvis overenskomstmæssig behørige Udførelse Arbejderne paa deres Side var indstillet paa og i Stand til, og hvis ændrede Udførelse med nedsat Mandskabsantal og navnlig forlænget Lossetid for Arbejderne betød en dem utilregnelig og ikke uvæsentlig Forrykkelse af den afsluttede Akkord, hvorfor da ogsaa det i nærværende Sag egentlige Spørgsmaal er, hvorvidt Arbejderne under de foreliggende Omstændigheder skal bære Risikoen ved den af Skibets Forhold nødvendiggjorte Forlængelse af Lossetiden. — Det maa nu vel antages, at Arbejderne overfor en opstaaet Meningsforskel dels om, hvorvidt den faglige Voldgiftskendelse ogsaa under de foreliggende Forhold dækkede et Krav om Afmønstring, og dels om, hvorvidt der tilkom dem et særligt Vederlag for den tillagte Losningsdag, burde have søgt disse Spørgsmaal afgjort ad sædvanlig organisationsmæssig Vej, hvorfor Arbejderne ogsaa har været uberettigede til som sket at gennemtvinge deres Opfattelse ved Trusel om Arbejdsstandsning, men der findes paa den anden Side efter de foreliggende særlige Omstændigheder ikke tilstrækkelig Anledning til herfor at paalægge Forbundet nogen Bod, og da Skibet som ovenfor angivet har godtgjort Modtageren det af denne betalte Beløb, hvorfor der ikke bliver Spørgsmaal om at erstatte dette, vil de Indklagede være at frikende.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kroner, betales med Halvdelen af hver af Parterne.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 24 * KØBENHAVN DEN 1. JULI 1934 * 30. AARGANG

International Forkortelse af Arbejdstiden.

Hovedpunktet paa den lige afsluttede internationale Arbejdskonference i Genève var Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen, som iøvrigt er Genstand for indgaaende Behandling i alle Lande. Mens Arbejderne tidligere stod temmeligt alene naar de krævede Arbejdstidens Forkortelse, ser vi nu, at vide Befolkningskredse tilslutter sig dette Krav og at ogsaa Regeringerne overvejer Muligheden af Indførelse af 40 Timers Ugen som et af Midlerne til Formindskelse af den store Arbejdsløshed, der rider Landene som en Mare. Baggrunden for disse Overvejelser er den Kendsgerning, at den tekniske Udvikling fortsætter ogsaa i Krisetider. Undersøgelser i forskellige Lande har vist, at Arbejdsløsheden ikke aftager proportionelt med Tilbagevenden til normal Produktion. Selv om altsaa Produktionen skulde naa samme Højde som under Højkonjunkturerne i 1928—29, vilde der ikke kunne beskæftiges samme Antal Arbejdere. Arbejdstidsforkortelsen maa derfor ikke blot betragtes som et Middel til Bekæmpelse af den nuværende Krise, men tillige som en nødvendig Foranstaltning for Fremtiden. Regeringerne er til en vis Grad interesseret i at der gennemføres effektive Foranstaltninger til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, thi den omfattende og samtidig meget langvarige Krise har ogsaa i de Lande, der tidligere ikke kendte til nogen Art Arbejdsløshedsforsorg, gjort det nødvendigt at understøtte de arbejdsløse, og selv om denne Understøttelse er nok saa karrig, er det med Henblik paa det store Antal arbejdsløse en tung Byrde, der paahviler baade Stat og Kommuner, samt i Lande med Arbejdsløshedsforsikring selvfølgelig ogsaa Arbejderne selv. Dertil kommer, at den Opfattelse stadig breder sig, at denne Krise ikke som tidligere kapitalistiske Kriser vil forsvinde af sig selv og at de enkelte Lande, saafremt de ikke modstandsløs vil glide hen i et økonomisk Sammenbrud, med al Energi maa gaa i Gang med en systematisk Bekæmpelse af Krisen.

Som et Led i de saaledes paakrævede Kriseforanstaltninger har man i alle Lande haft Opmærksomheden fæstnet ved Spørgsmaalet om en Forkortelse af Arbejdstiden, hvorved man nærmest tænker paa Indførelse af 40 Timers Ugen, et Krav, som oprindeligt blev rejst af den internationale Fagbevægelse. Dette Problem er dog ikke blot et Arbejdstidsspørgsmaal, men ligeledes et Lønspørgsmaal, thi det er givet, at man ikke kan gennemføre en saa vidtgaaende Arbejdstidsforkortelse udelukkende paa Arbejdernes Bekostning.

Selv om Fagbevægelsen i mange Lande har tilkendegivet sin Vilje til at bære en Del af det med Arbejdstidsforkortelsen følgende Løntab, er Forholdet i det store og hele dog dette, at der i en eller anden Form maa ydes Arbejderne, og navnlig de daarligstbetalte, en Lønkompensation. Dette Standpunkt anerkendes ogsaa af vide Kredse, og dette er en af Grundene til, at intet Land ønsker at gaa i Spidsen med Hensyn til almindelig Arbejdstidsforkortelse. Derfor har efterhaanden den Tanke slaaet Rod, at der bør søges gennemført en international Ordning, der løser Arbejdstidsproblemet ens for alle Lande og dermed stiller dem lige i Konkurrencekampen. Den Instans, der ganske naturligt kommer i Betragtning for Udarbejdelse og Vedtagelse af en saadan international Overenskomst, er Det internationale Arbejdsbureau i Genève.

Allerede i Efteraaret 1931 havde Arbejdergruppen i Arbejdsbureauets Styrelsesraad stillet Forslag om at sætte Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen paa Dagsordenen for den i 1932 stedfindende internationale Arbejdskonference. Dette Forslag blev dog forkastet, men senere taget op paany, og efter forskellige Drøftelser i Styrelsesraadet og efter at dette i Princippet havde tiltraadt Tanken om »Indførelse af 40 Timers Ugen med Sikring af en forsvarlig Løn«, indkaldtes i Januar 1933 en særlig teknisk Konference udelukkende til Behandling af Arbejdstidsspørgsmaalet. Denne Konference vedtog en Udtalelse, der giver Udtryk for, at Arbejdstidsforkortelse er et af de Midler, der kan bidrage til Formindskelse af Arbejdsløsheden. Den besluttede derfor at Spørgsmaalet skulde gøres til Gen-

stand for nærmere Behandling med det Formaal at tilvejebringe en Overenskomst, hvis Gennemførelse skal formes saaledes, at Arbejdernes Levestandard ikke forringes. I Henhold hertil drøftede saa den internationale Arbejdskonference i 1933 en af Bureauet udarbejdet Beretning, som skulde danne Grundlaget for en senere Konvention. Man opnaaede paa denne Konference ikke Enighed om et Konventionsforslag, men vedtog at indhente nærmere Oplysninger hos Medlemsstaternes Regeringer og foretage den anden og endelige Behandling paa Arbejdskonferencen 1934.

Arbejdskonferencen 1934, som aabnedes den 4. Juni, fik forelagt en af Bureauet udarbejdet Beretning om det siden sidste Konference udsendte Spørgeskema og Regeringernes Svar. Heraf fremgaar, at Regeringernes store Flertal udtalte sig for Vedtagelse af internationale Bestemmelser, der skal regulere den almindelige Forkortelse af Arbejdstiden. Derimod bestaar der Meningsforskel angaaende Formen for en saadan Ordning, ligesom adskillige Regeringer erklærede, at de kun under visse nærmere betegnede Forudsætninger kunde tilslutte sig en international Overenskomst. Desuden fremsatte de en Række Særønsker, de krævede opfyldt. Som man ser, drejede det sig ved Regeringernes Svar kun om mere eller mindre uforbindtlige Sympatierklæringer til Gunst for en Arbejdstidsforkortelse, og kun 5 Lande, nemlig Bulgarien, Chile, Danmark, Grækenland og Spanien udtalte deres ubetingede Tilslutning til Vedtagelse af en Konvention. Med Hensyn til det Spørgsmaal, om en saadan Konvention ogsaa skulde indeholde Bestemmelser om Lønkompensation eller Arbejdernes Levestandard som Helhed, var de fleste Regeringer Modstandere af en saadan Bestemmelse. Alle Lande uden Undtagelse udtalte sig mod en for alle Lande bindende Ordning af Lønspørgsmaalet, mens enkelte erklærede sig for en uforbindtlig Ordning, der i Form af en Henstilling indeholdt visse fælles Normer. Meningerne var ogsaa stærkt delte med Hensyn til det Spørgsmaal, om der skulde vedtages en Konvention gældende for hele Industrien eller flere Konventioner for de enkelte Industrigrupper. De fleste Regeringer syntes at foretrække 3 Konventioner henholdsvis for Industrien, Handelsvirksomheder og Kulindustrien, ligesom talrige Regeringer udtalte sig for, at Konventionen eller Konventionerne ikke skulde omfatte Smaavirksomhederne.

Regeringernes uforbindtlige Svar lod formode, at det paa Konferencen vilde være vanskeligt at naa en Forstaaelse om Arbejdstidsspørgsmaalet, navnlig i Betragtning af den Kendsgerning, at Regeringsrepræsentanternes Stilling er afgørende for Konferencens Beslutninger, at Fagorganisationerne i de forskellige Lande har fremsat ganske bestemte og mere vidtgaaende Krav, som Konferencens Arbejderrepræsentanter selvfølgelig gik ind for, og at det i Forvejen stod fast, at Arbejdsgiverrepræsentanterne vilde modsætte sig enhver Form for Arbejdstidsforkortelse.

Forretningsgangen paa den internationale Arbejdskonference er saaledes, at de forskellige Punkter paa Dagsordenen og de hertil foreliggende Beretninger og Forslag straks henvises til Behandling i de paagældende Kommissioner. Arbejdsgivergruppen foreslog herved, at de af Bureauet udarbejdede 2 Konventionsforslag, hvoraf det ene skulde gælde for de egentlige Industriarbejdere og det andet for Handels- og Kontormedhjælpere, samt den af Bureauet foreslaaede Henstilling, der betonede, at der burde træffes Foranstaltninger for at forhindre, at Arbejdernes almindelige Levestandard forringes gennem Arbejdstidens Forkortelse, slet ikke skulde henvises til Behandling i en Kommission, det vil med andre Ord sige, at Konferencen ikke skulde behandle Sagen. Dette Forslag forkastedes dog med 71 mod 22 Stemmer. Arbejdsgiverne erklærede derefter, at de ikke ønskede at deltage i Kommissionens Forhandlinger, saaledes at denne kun kom til at bestaa af Regerings- og Arbejderrepræsentanter. Arbejdsgivergruppens Ordfører, Danskeren Ørsted, motiverede Arbejdsgivernes Holdning med de sædvanlige Arbejdsgiverargumenter, hvorefter Forslagets Gennemførelse vilde betyde forøgede Produktionsomkostninger, stigende Varepriser, svækket Købeevne og dermed endnu større Arbejdsløshed. Arbejdergruppens Ordførere, Jonhaux og Hayday, havde let ved at gendrive disse Paastande og erindrede i denne Forbindelse om Arbejdsgivernes Stilling paa Arbejdskonferencen 1919 i Washington, hvor de ligeledes havde profeteret et økonomisk Sammenbrud i Tilfælde af 48 Timersugens Indførelse. De fremhævede, at Arbejdsgiverne resonerede som om den økonomiske Tilstand ikke lod noget tilbage at ønske og som det var ganske normalt, at Millioner af Mennesker for altid skulde være uden Beskæftigelse. At Arbejdstidsforkortelse ikke betyder en Katastrofe for Erhvervslivet, viste forøvrigt den amerikanske Observatørs Redegørelse for Kriseforanstaltningerne i sit Land, hvoraf det fremgik, at Arbejdstiden i U. S. A. gennemsnitlig ligger under 40 Timer ugentlig.

Kommissionen drøftede og aflagde saa Beretning til Konferencen om Bureauets Forslag til Konventioner og Henstilling. Da denne Beretning kom til Behandling paa Konferencen, skete imidlertid dette, at ved Afstemningen om Konventionens Artikel 1 det i Vedtægterne fastsatte Antal Delegerede ikke deltog i Afstemningen, saaledes at Konferencen ikke var beslutningsdygtig og Forslaget dermed bortfalden. Ikke blot Arbejdsgiverrepræsentanterne, men tillige de fleste Regeringsrepræsentanter undlod at stemme. Arbejdergruppen koncentrerede nu sine Bestræbelser for at forhindre, at Arbejdstidsspørgsmaalet blev helt begravet. Langvarige Forhandlinger mellem de enkelte Grupper resulterede omsider i Vedtagelse af en af en Række Regeringsrepræsentanter foreslaaet Resolution, der gaar ud paa, at Arbejdsbureauets Styrelsesraad skal arbejde videre med Sagen og sætte Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelse paa Dagsordenen for næste internationale Arbejdskonference i 1935. Denne Resolution vedtoges med 65 mod 35 Stemmer.

Det er altsaa Regeringsrepræsentanterne, der har svigtet denne Sag, og trods en paastaaet Sympati for Tanken om international Arbejdstidsfor-

kortelse ikke har turdet gøre Skridtet fuldt ud. Dermed er dog dette Problem ikke bragt ud af Verden. Den tekniske Udvikling og den økonomiske Krise fordrer en Løsning af dette som af andre vigtige Spørgsmaal. Hvert Land maa nu foreløbig gaa sine egne Veje, og det bør være Fagorganisationernes Opgave, hver i sit Land at medvirke til en Løsning, der er i Arbejderklassens Interesse.

Stigende Beskæftigelse i Industrien.

Til Belysning af Bevægelserne i den industrielle Produktions og Beskæftigelses Omfang fra Maaned til Maaned har det Statistiske Departement fra 1. Januar i Aar beregnet henholdsvis et Produktionsindeks og et Beskæftigelsestal. Beregningerne er foretaget paa Grundlag af Materiale indsamlet fra de større industrielle Virksomheder i Henhold til § 6 i Valutaloven. Hidtil har der kun foreligget tilsvarende Beregninger for Industriproduktionens Forandringer for hele Aaret under eet, saaledes at de maanedlige Tal ikke kan sammenlignes med Tallet for nogen tilsvarende Maaned i de foregaaende Aar.

Sættes Indekstallet for Produktionen i 1931 til 100, er Bevægelsen for den samlede Industri saaledes:

1931	.....	100
1932	.....	91
1933	(Tallene for 1933 foreligger ikke udarbejdede).	
1934:	Januar	95
—	Februar	103
—	Marts	107
—	April	110
—	Maj	114

Mere end Halvdelen af Indekstallets Stigning fra Februar til Maj skyldes en stærk Fremgang for Skibsværfter, Cementfabriker og Bryggerier. Af andre Industrier med stor Produktionsstigning kan nævnes Tekstilindustrien (Indekstal for Maj 154 mod 109 i 1932 og 100 i 1931), Beklædningsindustrien (128, 102 og 100) samt Læderindustrien (163, 123 og 100).

Til Belysning af Beskæftigelsesforholdene i Industrien har Departementet endvidere foretaget en Beregning af det samlede Antal Arbejdstimer. Beregningsgrundlaget var Indberetninger fra ca. 400 Fabrikker, som repræsenterer fra 35 til 100 pCt. af de i vedkommende Industri beskæftigede Arbejdere. Fabrikkerne repræsenterer tilsammen 61 pCt. af Arbejderne i de Industrier, fra hvilke der foreligger Indberetninger.

Det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer, der for 1931 er beregnet til 962,000, var for 1932 881,000, men for Januar 1934 907,000, Februar 969,000, Marts 989,000, April 1,027,000 og for Maj 1,117,000 Timer.

Disse Tal giver altsaa Udtryk for en stærk Stigning i Beskæftigelsen.

Fra Forbundene.

Arbejdsmandsforbundet. Det sidst udkomne Nummer af Arbejdsmændenes Fagblad indeholder Forslaget til Overenskomst om Sammenslutning mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet.

Herefter skal Landarbejderforbundet indenfor Arbejdsmandsforbundet danne en 4. Gruppe: Landarbejdergruppen, der erholder samme Rettigheder og Pligter som Forbundets andre 3 Grupper. Dens Arbejdsomraade, som vil blive nærmere fastlagt senere, skal omfatte Landbrugsarbejde og andre Omraader paa Landet, hvor Arbejdet er saaledes sammenfaldende med Landbrugsarbejde, at det er naturligt at henføre det til Landarbejdergruppen.

Ved Sammenslutningen kommer Ancienniteten i Landarbejderforbundet i hele sin Udstrækning Vedkommende tilgode i Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsløshedskassen.

Landarbejdergruppen tilsluttes de internationale og skandinaviske faglige Sammenslutninger for Land- og Skovbrugsarbejdere, deltager i disse Sammenslutningers Arbejde ved fornøden Repræsentation til disse Organisationers Konference og Kongresser, ligesom den efter Indbydelse repræsenteres paa Broderorganisationernes Kongresser i Lande, hvor Forholdene eller Situationen maatte tale herfor, alt dog i Overensstemmelse med Arbejdsmandsforbundets Hovedledelse.

Desuden indeholder Forslaget en lang Række Bestemmelser om den organisatoriske Tilrettelæggelse af Arbejdet, om Kontingentydelsen, om Reglerne for Landarbejderafdelingernes og Kredsenes Repræsentation ved Forbundskongresser og Arbejdsløshedskassens Delegeretmøder, om Agitationen, Fagbladet, Samarbejdet mellem Afdelingerne o. s. v. Sammenslutningen skal finde Sted senest pr. 1. Oktober 1934.

Den endelige Afgørelse i denne Sag vil blive truffen paa Landarbejderforbundets Kongres, der afholdes den 22. Juli 1934 og følgende Dage, men da baade Landarbejderforbundets og Arbejdsmandsforbundets Hovedbestyrelser enstemmigt har givet deres Tilslutning til Forslaget, kan det antages at Sammenslutningsforslaget ogsaa vedtages af Landarbejderforbundets Kongres. Dermed vilde den allerede i flere Aar varende Grænsestrid mellem de to Forbund være bragt til en lykkelig Afslutning, der maa siges at være i hele Arbejderbevægelsens Interesse.

Træindustriarbejderforbundet. Paa det fornyligt afholdte Hovedbestyrelsesmøde i Forbundet aflagde Formanden, J. Jensen, Beretning for Regnskabsaaret April 1933—Marts 1934, der viste, at Forbundets Medlemstal i Aarets Løb er steget fra 4331 til 4933 eller med ca. 14 pCt. Afdelingernes Antal er i samme Tidsrum steget fra 81 til 85. Aarsagen til denne stærke Stigning maa for en Del tillægges den kraftige Agitation, men der er desuden forskellige andre Aarsager, der har haft Indflydelse, herunder navnlig, at der i Aarets Løb er startet en Finérfabrik i Næstved, der beskæftiger

omkring 100 Arbejdere, ligesom en ny Fabrik i Køge, der fremstiller Gulvbrædder af Bøgetræ, har udvidet sit Arbejdertal med ca. 100. Desuden har Importregulering og Valutaordning haft en stor Indflydelse paa Beskæftigelsesforholdene.

En norsk Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder.

I Norge er der for ganske nylig vedtaget en Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder, der har mødt stærk Modstand i Fagforeningskredse. Stridsspørgsmaalet har navnlig været de i Loven fastsatte Afstemningsregler, der omtrent svarer til dem, der er gældende her i Landet. Det den 26. April afholdte Repræsentantskabsmøde i den norske Landsorganisation havde taget bestemt Stilling mod Forslaget og opfordret Arbejderpartiets Repræsentanter paa Rigsdagen at kræve Lovforslaget tilbagesendt til Kommissionen. Samtidig paalagdes det Landsorganisationens Forretningsudvalg at udarbejde Afstemningsregler og forelægge et saalydende Forslag paa den i Efteraaret stedfindende norske Fagforeningskongres. Den norske Rigsdag har imidlertid ikke taget Hensyn hertil og heller ikke til en af Arbejderne i Oslo iværksat 5 Timers Protest-strejke, men vedtaget Loven med ringe Flertal. Hverken Odelstinget eller Lagtinget er saaledes gaaet ind paa Tanken om at lade Fagforbundene Tid til selv at drøfte og vedtage Afstemningsregler gældende for alle Forbund.

De Afstemningsregler,der nu er bleven Lov, har i den af os foretagne Oversættelse følgende Ordlyd:

1) Forinden Afstemning om et Mæglingsforslag skal Parterne sørge for, at alle Stemmeberettigede har Mulighed for at gøre sig bekendt med Mæglingsforslaget i sin Helhed.
2) Afstemningen skal kun gælde Mæglingsforslaget saaledes som det foreligger fra Forligsmanden. Afstemningen skal være hemmelig og skriftlig med rene Ja- eller Nej-Stemmer.
3) Naar Afstemningens Resultat foreligger, skal Parterne uopholdelig give Forligsmanden skriftlig Meddelelse om Forslagets Vedtagelse eller Forkastelse.
4) Et Mæglingsforslag anses for vedtaget, saavidt ikke det nedenfor nævnte Antal stemmer imod:

Mindst 50 pCt. af Stemmerne naar 75 pCt. eller flere af de stemmerettigede har stemt.
— 52 — — — mindre end 75 pCt., men mindst 70 pCt. har stemt.

—	55	—	—	—	—	70	—	—	65	—
—	57	—	—	—	—	65	—	—	60	—
—	60	—	—	—	—	60	—	—	55	—
—	62	—	—	—	—	55	—	—	50	—
—	65	—	—	—	—	50	—	—	45	—
—	67	—	—	—	—	45	—	—	40	—
—	70	—	—	—	—	40	—	—	35	—
—	72	—	—	—	—	35	—	—	30	—
—	75	—	—	—	—	30	—	—	25	—

Ligeledes betragtes et Mæglingsforslag som vedtaget, naar mindre end 25 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer har deltaget i Afstemningen.

5) Finder Forligsmanden, at en Konfliktsituation bør løses samtidig for flere Fag, kan han bestemme, at Mæglingsforslag for disse Fag skal betragtes som en Helhed, saaledes at Afgørelsen om Forslagenes Vedtagelse eller Forkastelse skal træffes paa Grundlag af det samlede Antal Stemmer og stemmeberettigede Medlemmer i de Fag, som paa denne Maade er kædet sammen.
6) Om Stemmeresultaterne maa intet offentliggøres, forinden Forligsmanden har bekendtgjort Hovedresultatet.
7) For Afstemninger, som gælder for Søfolk i Udenrigsfart, kan ovenstaaende Regler tilpasses efter nærmere Bestemmelser fra Forligsmanden.

De forenede Stater og 40-Timers Ugen.

Paa Anmodning af det internationale Arbejdsbureau i Genève har De forenede Staters Regering indsendt en udførlig Redegørelse for de Erfaringer, man har gjort med Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse.

Planen gik ud paa 40 Timer ugentlig som Maksimum for Arbejdstiden samt højere Lønsatser.

Statistikken viser da, at den gennemsnitlige Arbejdstid pr. Uge i Fabriksindustrien var 39,5 Timer i Oktober 32, 35,6 Timer i Marts 1933, 42,5 Timer i Juli 1933, 34,4 Timer i November 1933, 33;7 Timer i Januar 1934 og 35,8 Timer i Februar 1934.

Hvad Lønnen angaar, laa den gennemsnitlige Fortjeneste i Cents pr. Time saaledes: 43,7 i Oktober 1932, 43,5 i Marts 1933, 42,1 i Juli 1933, 52,1 i November 1933, 53,3 i Januar 1934 og 53,1 i Februar 1934.

Beskæftigelses Indextallene (1929 = 100) var i Oktober 1932 61,4, i Marts 1933 65,5, i Juli 1933 69,0, i November 1933 73,2, i Januar 1934 71,1 og i Februar 1934 75,4.

I de tilsvarende Maaneder var Indextallene for udbetalte Lønninger:

(Fortsættes næste Side)

	38,2	32,0	44,5	48,2	47,3	53,3
Produktion	56,0	49,0	82,0	59,0	64,0	69,0
Gennemsnitlig Ugefortjeneste	62,2	56,6	64,5	65,8	66,5	70,7

De ovennævnte Tal og Beregninger gælder som sagt Forholdene i Fabriksindustrien. Regner man med Forholdene i Fabriksindustrien og de andre Erhverv under eet bliver Resultatet følgende: Gennemsnitlig ugentlig Arbejdstid i Feb. 1934 37,3 Timer mod 41,9 i Oktober 1932, gennemsnitlig Timefortjeneste 53,6 Cents mod 46,3, gennemsnitlig Ugefortjeneste $21,21 mod $19,40.

Med andre Ord: den gennemsnitlige Arbejdstid indenfor nævnte Tidsrum sank med ca. 10 pCt., Timefortjenesten steg med 15,8 pCt. og Ugefortjenesten med 4,2 pCt.

De Forenede Staters Arbejdsdepartement gør i sin Indberetning opmærksom paa, at en Øgelse af Produktionen har fundet Sted siden November 1933 — for første Gang efter Vedtagelse af »The National Industrial Recovery Act«. En af de vigtigste Aarsager hertil var, at man i Slutningen af 1933 iværksatte omfattende Nødarbejder under Ledelse af »Civil Works Administration«. Disse Nødarbejder, der en Tid beskæftigede over 4 Millioner Personer, kunde nu i Foraaret indskrænkes. Fra November 1933 til Februar 1934 steg Industriens Produktions-Indextal med 13 pCt.

De sociale Bevægelser i Japan.

Japans seneste politiske og økonomiske Fremstød hører med til Dagens Emner. Japans Industrieksport til Dumpingpriser er steget voldsomt og har allerede tvungen andre Magter til Modforanstaltninger. Interessen for den politiske og økonomiske Tilstand i Japan er derfor overalt voksende. Arbejderne i de forskellige Lande interesserer sig naturligvis først og fremmest for de sociale og økonomiske Kaar, hvorunder de japanske Arbejdere lever. Det er bekendt, at Arbejdslønnen er meget lav selv i Betragtning af, at de japanske Lønforhold ikke uden videre kan sammenlignes med Vestens Grund af Forskellen i Levevilkaar og Skikke. Efter »Far Eastern Social Information«, der udkommer i Tokio og redigeres af Bunji Suzuki, den japanske Landsorganisations forhenværende Formand, gengiver vi i noget forkortet Form en Artikel om Tilstanden i Japan, der ganske vist er noget ufuldstændigt og maaske ogsaa lidt national farvet, men alligevel i nogen Grad belyser den økonomiske og politiske Tilstand i dette nye Industriland.

Ved en Fremstilling af de sociale Forhold, der raader i Japan, maa Læseren tage Hensyn til, at der er foregaaet en stor Forandring i Japanernes Tænkemaade og Opfattelse, siden Begivenheden indtraf i Manchuriet. Det er saaledes, at de sociale Bevægelser i Japan før denne Hændelse koncentrerede sig om teoretiske Diskussioner om Marxismen, men siden den Tid har nationalistiske Tendenser gjort sig gældende indenfor de sociale Bevægelser. Det viste sig saaledes, at de fascistiske Organisationer, som hidtil havde vist Tendens til at blive fuldstændig nedtrampet af Kommunismen, besad meget større Ressourcer end de venstrestaaende Organisationer, der blottede deres Uformuenhed, naar de kom ud for uforudsete Hændelser.

En anden Faktor, som bør fremholdes, er, at de nationalistiske Organisationer, stimulerede af fascistiske Tendenser, erhvervede betydningsfulde Kræfter, efter at Begivenheden i Manchuriet indtraf.

De fascistiske Tendenser indenfor de sociale Bevægelser i Japan er et af Resultaterne af den militaristiske Aand, som skabtes ved foran nævnte Begivenheder.

De politiske Bevægelser.

I det nuværende Japan findes der kun et socialistisk politisk Parti, som kaldes »Shakai Taishu To« eller De sociale Massers Parti.

Dette Parti er Resultatet af en Sammenslutning af de to største Arbejderpartier »Shakai Minshu To« og »Zenkoku Rono Taishu To«. Sammenslutningen fandt Sted den 23. Juli 1933 og omfattede en Forening af samtlige Arbejderpartier i Japan.

»Shakai Taishu To« er, siden det dannedes, uden Tvivl paavirket af den nationalsocialistiske Ideologi, hvilket tydeligst fremgaar af Partiets Standpunkt overfor Manchoukuo, Fascismen og Kommunismen. Medens de socialistiske Partier i den øvrige Verden har ført en konsekvent Kampagne mod den nye Stat og ikke har villet erkende den, har »Shakai Taishu To« stillet sig mere velvillig overfor Dannelsen af Manshoukuo.

Partiet har gennem sit Centralorgan »Shakai Taishu Shimbuo« for den 1. April 1933 klargjort sit Standpunkt til Fascismen ved følgende:

> »De fascistiske Bevægelser i Japan har foraarsaget en stor Spaltning i Arbejderbevægelsen, idet Landbefolkningen, som udgør en stor Bestandel i Proletariatets Kamp i Japan, instinktmæssig er modtagelig for Fascismen, medens Arbejderne i Byerne derimod instinktmæssig er kritisk indstillede overfor denne. De fascistiske Bevægelser i Japan bliver, fordi de savner Teorier og Sammenhold, fuldstændig ignoreret af Folket i Almindelighed. En Bevægelse, der skabes af bevidste Fascister, er ikke den Fjende, der møder os; denne er kun en hele Nationen omfattende reaktionær politisk Strømning, som truer med at tage fast Form.
>
> De Foranstaltninger, der efter vor Opfattelse skulde iværksættes, er to Slags, den første er en indirekte Metode og den anden er en direkte Metode. Den første Metode skulde være Dannelsen af en Blok af Liberalister og Pacifister mod de reaktionære Tendenser, den anden Metode skulde være en energisk Kampagne for at vinde Middelklassen, især Landbefolkningen, der ellers er tilbøjelig til at blive reaktionære Støttepiller.

Denne Erklæring fra Partiets Side bidrager meget til at forklare de specielle Forhold i Japan.

Partiet, som finder, at en Bevægelse, der er bygget paa Klassekampen, savner Forudsætninger i Japan og forhindrer Arbejderbevægelsens Udvikling i Landet, har antaget Principper, som falder sammen med Nationalismen.

Det kan i hvert Tilfælde konstateres, at »Shakai Taishu To« med Støtte af »Nippon Rodo Kumiai Kaigi«, den faglige Landsorganisation i Japan, »Zenkoku Nomin Kumiai Sodomei«, de japanske Farmeres Generalføderation og andre Organisationer stadig vinder Fremgang. Isoo Abo er Partiets Ordfører, Hishashi Aso er Generalsekretær og Bunji Suzuki er Raadgiver. Partiet har 3 Medlemmer i Parlamentet, nemlig: Isoo Abo, Kanichiro Kamei og Motojiro Sugiyama.

Ved Siden af Shakai Taishu To foreligger der Planer om Dannelse af Nippon Kokka Shakai To eller det japanske statssocialistiske Parti. Det er Meningen, at dette Parti skal konstitueres ved et Møde, som Statssocialisterne skal holde i April 1934.

Det er ikke noget væsentlig principielt Skel mellem de to Partier. Shakai Taishu To hylder den internationale Socialisme, medens Nippon Kokka Shakai To forsøger at gennemføre en mere national begrænset Socialisme. Shakai Taishu To hævder Demokratismen, medens Nippon Kokka Shakai To er paavirket af Diktaturtanken. Det anses imidlertid for givet, at Kokka Shakai To faar en meget ringe Betydning i Sammenligning med Shakai Taishu To.

Nippon Koysan To eller Japans kommunistiske Parti har, siden det dannedes i 1923, ført en illegal Tilværelse som politisk Parti. I Begyndelsen opretholdtes den kommunistiske Bevægelse af Studenter, Arbejdere og Intellektuelle, som interesserede sig for den russiske Revolution og dens Følger. I de senere Aar er Kommunisterne gaaet meget tilbage paa Grund af Modstand fra Fagforeningernes Side, men endnu mere paa Grund af en fuldstændig Selvødelæggelsespolitik siden Begivenheden i Manchuriet skete.

I Juni 1933, da Lederne for Japans kommunistiske Parti, de Herrer Manabu Sano og Sadachika Nabeyama sad i Fængsel, erklærede de, at de trak sig tilbage fra al kommunistisk Virksomhed, og de udtalte, at de specielle Forhold, som raadede i Japan, ikke gav nogen Jordbund for Kommunismens Udvikling i dette Land. Omkring 600 Kommunister fulgte Førernes Eksempel.

De fleste fascistiske Organisationer i Japan er opstaaet paa Grund af visse militære Kredses Krav om en Reform af det kapitalistiske System efter Udbrudet af Begivenheden i Manchuriet. En Del af disse Organisationer har taget den italienske Fascisme til Mønster, andre den tyske Hitlerisme. Aarsagerne til deres Opstaaen er dog helt andre end Forholdene i Italien eller Tyskland. De Opfattelser, der blev forfægtet af de militaristiske Kredse angaaende den nationale Rekonstruering, blev delvis tilintetgjort ved de militære Begivenheder i Maj 1933. Disse Bevægelser begyndte at gaa tilbage og hensygne, i samme Grad som den militaristiske Aand forsvandt, og de nationalsocialistisk farvede Organisationer svandt lidt efter lidt ind til smaa Organisationer, som kun drev patriotisk Propaganda.

Aarsagen til, at de fascistiske Bevægelser mistede deres Betydning i Løbet af saa kort Tid, ligger i det Faktum, at den nationalistiske Aand er fremherskende i dette Land med Undtagelse af de kommunistiske Kredse, og at de nationalistiske Bevægelser ikke møder nogen virkelig Opposition. Paa Grund heraf er de Bevægelser, som værdsættes i militaristiske Kredse, begyndt at udvikle sig til Socialismen og andre til forskellige kulturelle Bevægelser, som er frie for fascistiske Tendenser. Strengt taget findes der ikke nogen nationale Organisationer af fascistisk Karakter i Japan med Undtagelse af en Del smaa Grupper.

Arbejds- og Lønforhold.

Til Trods for den høje Told i andre Lande, trænger de japanske Varer ind paa Verdensmarkedet. Dette Fænomen beror ikke udelukkende paa, at den japanske Valuta staar lavt, men ogsaa paa de lave Produktionsomkostninger, der er et naturligt Resultat af, at de japanske Arbejderes Lønninger er forholdsvis lave.

De japanske Arbejderes Beskæftigelsesforhold (d. v. s. Adgangen til Arbejde) har forbedret sig Trin for Trin, takket være dels Opsvinget gennem Krigsindustrierne siden Begivenhedens Udbrud i Manshuriet, dels den forøgede Udenrigshandel, som udvides paa Grund af gunstige Valutaforhold.

De japanske Arbejderes Levevilkaar er derimod ikke blevet forbedret. Lønningerne er stadig dalet siden 1926. Fra Oktober 1932 til Oktober 1933 er de nominelle Lønninger dalet med 2,8%. Derimod er de faktiske Indtægter blevet forøget noget, med ca. 0,4%, hvilket har sin Aarsag i, at Arbejdstiden er blevet længere ved Natarbejde, Overarbejde osv.

Det er hovedsagelig indenfor Ammunitions- og Eksportindustrierne, at Indtægterne er forøget. Men indenfor Eksportindustrien er Arbejdernes Indtægter alligevel dalede ved saadanne Industrier, som for en stor Del arbejder med kvindelig Arbejdskraft, f. Eks. Bomuldsspinderier og Manufakturindustrier. Statistikken viser, at Arbejdslønnen i Væverier og Bomuldsspinderier siden 1926 er dalet med 10 til 38 pCt., medens Produktionen samtidigt er betydelig forøget pr. Arbejder. For Eks. har Væverne forøget Produktionen med ikke mindre end 127,2 pCt. siden 1926.

Medens de japanske Arbejderes faktiske Lønindtægt i Gennemsnit er forøget med 0,4 pCt. i Tiden Oktober 1932—Oktober 1933, modvirkes dette derved, at Leveomkostningerne stiger, hvoraf følger, at Arbejdernes Reallønninger daler, eller at Arbejdernes Levestandard med andre Ord forværres.

De japanske Fagforeninger (Ifølge Indenrigsministeriets sociale Bureau, var Antallet af organiserede Arbejdere ved Udgangen af første Halvaar 1933: 368,907 eller 7,5% af Industriens samlede Arbejdertal) kræver, paa Grund af de herskende usle Arbejdsforhold, lovfæstede Minimallønninger.

Præsidenten for den japanske Landsorganisation, Komakichi Matsuoka, udtalte ved Aarsmødet

i Oktober f. A. i Tekstilarbejdernes Fagforbund, der er tilsluttet Landsorganisationen, følgende:

Takket være Tekstilindustriens Udvikling i dette Land, har Aktieselskaberne i det forløbne Aar høstet enorme Gevinster og forøget sine Dividender. Jeg kan imidlertid ikke forstaa, at Tekstilarbejdernes Lønninger daler, til Trods for at Kapitalisternes Profit forøges. Det synes lidt at interessere Almenheden, at England har indrettet sin Virksomhed paa at undertrykke de japanske Tekstilvarer, og i Stedet for tror man, at der altid findes Udveje til at konkurrere med England. Efter min Opfattelse maatte vi imidlertid hellere ofre mere Opmærksomhed paa vore nationale Arbejderproblemer end paa internationale. Arbejdet og Kapitalen maatte dele ondt og godt lige. Det er ikke alene et utilladeligt Forhold, men endog et Brud paa social Retsmaade og sand industriel Samvirken, at Kapitalisterne ikke vil dele Gevinsterne med Arbejderne i Velstandens Dage, medens de helt og holdent ofrer Arbejderne i Depressionstiderne. Vi vender os mod disse Kapitalister og kræver sociale Organisationer til Fordel for Tekstilarbejderne, der nu befinder sig i usle Forhold. Med Hensyn hertil er de Opgaver, der paahviler Tekstilarbejdernes Fagforbund, baade store og tunge.

De politiske Tendenser.

Den politiske Tendens, der for Tiden gør sig gældende i Japan, staar i Forbindelse med det Faktum, at den politiske Indflydelse, som forhen udøvedes af de militære Kredse, er svundet ind til samme underordnede Betydning som før det manchuriske Æventyr.

Denne Tendens har givet sig Udtryk i en Stræben efter at skabe en Bevægelse for politiske Partialliancer, en Stræben, som endnu ikke er realiseret, men lidt efter lidt antager fastere Form. Flere politiske Taler, som er holdt af førende politiske Ledere, har Pressen fortolket som tydelige Tendenser til Dannelse af Partialliancer, som paa sin Side indeholder en Stræben efter det parlamentariske Systems Bevarelse.

Medlem af Parlamentet, Takejiro Tokonami, Føreren for det konservative Parti Seitukai, ytrede fornylig: »Den parlamentariske Politik er en politisk Bygning med relativ faa Fejl. Den skabtes gennem Statsforordningen, der godkendtes af den hedengangne Kaiser Moiji, og det er vor Pligt at bevare den.

Føreren for det liberale Parti Minseito ytrede: Visse Bevægelser synes at gaa ud paa at lægge Statens Affærer i Hænderne paa et Mindretal. Dette fører til den konstitutionelle Politiks Tilintetgørelse og vil aldrig blive tolereret af os.

De politiske Partiers indbyrdes Styrke i Japan fremgaar af følgende Opgørelse af Antallet af Repræsentanter i Parlamentet:

Partiets Navn.	*Antal Repræsentanter*
Seikukai (Konservative)	291
Minseito (Liberale)	118
Kokumin Domei (Nationalister)	32
Shakai Taishu To (Socialister)	3
Nippon Kokka Shakai To (Fascister)	1
Uafhængige	3

Den Alliancebevægelse, som finder Sted, giver et stærkt Haab om, at det nuværende Saito-Kabinet inden nær Fremtid vil blive erstattet med et Koalitionskabinet.

Nyt fra Udlandet.

International Tekstilarbejder-Føderation afholdt i Maj 1934 sin 14. Kongres i Luzern. Af Sekretærens, T. Shaws, Beretning fremgik, at Medlemstallet i Beretningsperioden er sunket fra 917,000 til 540,787, hvad der væsentligst skyldes Tabet af de tidligere tilsluttede Forbund i Tyskland og Østrig. Alle Forsøg paa at tilvejebringe organisatoriske Forbindelser med Tekstilarbejdernes Organisationer i Japan, Kina og Indien har hidtil været uden Resultat.

Kongressen vedtog en Resolution, der kræver Indførelse af 40 Timers Ugen. Endvidere udtalte Kongressen sig mod Arbejde i skiftende Hold og krævede Afskaffelse af dette System. I Rationaliseringsspørgsmaalet vedtoges en Udtalelse, der vender sig imod, at Rationaliseringen gennemføres paa Arbejdernes Bekostning, og kræver en Forhøjelse af den brede Befolknings Købekraft saaledes, at den øgede Vareproduktion ogsaa kan aftages.

Kongressen tog ligeledes Stilling til den af I.F.C. udarbejdede Plan om en Sammenslutning af de internationale Fagsekretariater, som den betegnede som ganske uegnet, og udtalte sig for Opretholdelse af den nuværende Organisationsform og for Bevarelsen af Tekstilarbejder-Internationale som selvstændig Organisation.

Bestyrelsen for Den internationale faglige Central var den 16. og 17. Maj samlet til Møde i Paris. Mødet drøftede bl. a. I.F.C.s Hjælpeaktion i Østrig samt Understøttelsen af tyske Flygtninge. De under I. F. C. hørende Organisationer i de forskellige Lande har hidtil indsamlet 5 Millioner fr. Frcs. til Understøttelse af de østrigske Arbejdere. — Bestyrelsen fastsatte endvidere Dagsordenen for det den 27.—29. August i Weymouth, England, stedfindende Repræsentantskabsmøde. Den omfatter følgende Punkter: Formandens Aabningstale, Beretningen for 1933—34, Regnskabet og Revisorernes Beretning, Godkendelse af Budgetforslaget for 1934, Beretning om I. F. C.s Reorganisation samt Planen om de internationale Fagsekretariaters Reorganisation, Kampen mod Krigen, Beretning om Aktionen mod Fascismen, Spørgsmaalet om Organisering af den faglige Ungdom, Valg af Revisor, Fastsættelse af Tid og Sted for næste Repræsentantskabsmøde.

I Forbindelse med Repræsentantskabsmødet afholdes en Konference af de internationale Fagsekretariater, der ligeledes skal tage Stilling til I. F. C.s Reorganisation og Sammenslutningen af de internationale Fagsekretariater samt behandle en Del andre Spørgsmaal.

Arbejdsløsheden i Finland er i stadig Tilbagegang. Ved Udgangen af Maj Maaned 1934 fandtes der saaledes i hele Landet 23,712 Arbejdsløse; dette er 26,3 pCt. mindre end ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 44,1 pCt. mindre end i Maj 1933. Af disse 23,712 Arbejdsløse beskæftigedes 15,693 eller 66,3 pCt. ved Nødhjælpsarbejde. Dette er det laveste Arbejdsløshedstal siden Maj 1930.

Generel Forlængelse af Overenskomsterne i Czekoslovakiet. Den czekoslov. Regering udarbejder for Tiden en Forordning, hvis Formaal skal være at beskytte Lønningerne og sikre en vis Ro paa Arbejdsmarkedet. Ifølge Forordningen skal alle bestaaende Kollektivoverenskomster forlænges til 1. Juli 1935 (eventuelt ogsaa til Aarets Udgang, det nøjagtige Tidspunkt er endnu ikke fastsat). I Virksomheder, for hvilke der i Tiden fra 1. Januar indtil Forordningens Ikrafttræden har bestaaet eller bestaar en Overenskomst, der er udløben eller opsagt, maa der ikke gennemføres Lønnedsættelser, saafremt dette ikke er fastsat i nyoprettede Overenskomster.

Arbejdsløsheden i April og Maj 1934.

(Efter „Statistiske Efterretninger".)

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Maj Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 62,782 Arbejdsløse, d. v. s. 17,4 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (i alt 361,302 ved Udgangen af April 1934).

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten vist i følgende Oversigt:

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Maj 1934[1])	April 1934[1])	Marts 1934	Maj 1933	April 1933	Marts 1933
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	15,0	16,5	24,9	26,2	29,7	41,0
2. Anden Industri m. v.	9,3	19,4	21,9	22,9	25,8	28,9
3. Handel	11,3	11,3	12,1	12,4	14,5	15,5
4. Arbejdsmænd	20,3	23,2	26,9	24,2	26,4	29,5
Ialt	16,3	19,6	22,8	23,0	25,6	29,4
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	10,3	14,9	28,2	21,0	29,6	47,2
2. Anden Industri m. v.	16,1	18,7	21,2	19,8	22,6	27,5
3. Handel	9,8	11,1	11,9	14,3	16,1	16,8
4. Arbejdsmænd	22,5	34,1	44,0	31,8	39,0	50,0
Ialt	18,1	25,1	32,2	25,3	30,8	39,8
Hele Landet	17,4	22,8	28,4	24,3	28,6	35,4

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i følgende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Marts og April for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. April 1934	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		April 1934	Marts 1934	April 1933	Marts 1933
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 868	37,2	37,0	38,9	40,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 673	18,2	24,9	22,4	23,0
Bryggeriarbejdere m. fl.	5 963	9,4	10,0	14,0	20,3
Slagteriarbejdere	8 409	18,9	26,0	13,7	19,4
Tobaksarbejdere	8 358	21,7	26,8	30,3	31,5
Tekstilarbejdere	13 040	6,2	6,8	7,2	8,8
Skræddere	11 905	6,4	9,5	7,4	15,8
Hatte- og Buntmagere	1 428	18,8	21,7	28,8	35,8
Skotøjsarbejdere	4 419	19,7	20,4	19,8	26,5
Murere	9 037	13,0	29,0	27,6	44,1
Hustømrere	8 336	16,2	29,8	33,6	49,9
Snedkere	9 235	21,3	24,7	39,0	44,7
Malere	6 860	2,5	24,5	14,5	44,6
Sadelmagere og Tapetserere	2 079	7,6	17,9	23,1	32,4
Træindustriarbejdere	4 840	14,2	17,4	27,6	34,3
Karetmagere	1 143	16,4	18,2	27,5	31,1
Keramikere	1 444	5,1	6,8	9,2	12,3
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 236	22,2	24,9	37,0	35,1
Blikkenslagere	2 178	18,5	23,1	31,5	37,2
Smede- og Maskinarb.	31 656	23,0	28,1	36,3	39,6
Formere	2 057	24,7	29,2	42,2	44,5
Elektrikere	2 972	21,8	26,1	35,1	42,6
Papirindustriarbejdere	1 551	2,1	2,2	2,8	2,9
Bogbindere	4 060	16,0	17,5	21,6	24,8
Typografer	6 342	15,6	17,7	18,5	18,5
Handels- og Kontormedhj.	20 804	11,8	12,4	16,2	17,1
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	107 171[1])	31,0[1])	40,4	33,6	41,4
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 815	35,4	43,0	43,5	54,2
Landarbejdere	29 000	29,4	35,8	45,1	56,5
Sømænd	4 201	37,1	34,2	35,1	37,2
Søfyrbødere	2 323	43,9	39,2	38,7	39,1
Kedel- og Maskinpassere	2 322	7,5	9,8	10,8	13,0
Kvindeligt Arbejderforbund	12 841	23,2	25 0	25,0	29,4
Andre Fag	25 736	16,3	22,1	23,1	28,8
I alt	361 302[1])	22,8[1])	28,4	28,6	35,4

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 49.

Dansk Kommunalarbejderforbund mod Dansk Gartnerforbund.

Udvalget til Afgørelse af Grænsestridigheder har ved Skrivelse af 4. Marts modtaget følgende Sag:

Klageren er Kommunalarbejderforbundet for dets københavnske Afdeling for Arbejdslederes Vegne.

Et Medlem af Dansk Gartnerforbunds Afdeling i København, Knud Nordgaard, der var beskæftiget i Københavns Kommune, blev den 1. Juni 1933 forfremmet til Formand og ansat paa Sct. Hans Hospital ved Roskilde. Kommunalarbejderforbundets Arbejderlederafdeling i København har begæret Nordgaard overmeldt dertil, men dette har saavel Gartnerforbundet som dets Afdeling i København modsat sig. Kommunalarbejderforbundet anfører, at det ikke paa Sct. Hans Hospital i Roskilde har

nogen Afdeling for Arbejdsledere, men de dér som saadan ansatte Medlemmer staar tilsluttet Afdelingen i København. Nordgaard er ansat i 10. Lønningsklasse, som er pensionsgivende.

Som Støtte for Kravet om hans Overmeldelse anføres, at De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i Maj 1930 og derefter følgende Generalforsamling, har givet Kommunalarbejderforbundet Ret til at udvide sine Rammer til Provinsen for Optagelse af Tjenestemænd, der aflønnes i Henhold til de af de respektive Byraad vedtagne Regulativer, og Tilladelsen underbygges ved, at der i samme nævnes en Række Tjenestemandsstillinger, som netop tager Sigte paa dette Forhold og der nævnes udtrykkelig herunder »Formænd«, og Nordgaard falder absolut herind under.

Kommunalarbejderforbundet har ene og alene Forhandlingsretten for Nordgaard og ligestillede. Man har der den Opfattelse, at han personlig ikke er imod Overmeldelsen, men at det er Gartnerforbundet og dets Afdeling i København, der har forbudt ham det. Iøvrigt har en Nægtelse af analog Art ikke foreligget tidligere.

Gartnerforbundet og dets Afdeling i København anfører, at Nordgaard aldrig har henvendt sig til dette om Overflytning, men at han har givet tilkende, at han helst blev staaende i dette Forbund, og at det er den kommunale Arbejdslederafdeling og de af dets Medlemmer, der er beskæftiget paa Hospitalet, der har villet lægge Pres paa ham og udtalt, at de, saafremt han ikke overmeldte sig, vilde betragte ham som uorganiseret.

Endelig anfører man, at naar Nordgaard ikke af egen Vilje vil overmelde sig, maa han have Ret til at blive staaende som Medlem af Gartnerforbundet.

Udvalget maa afgøre Sagen derhen, at under Hensyn til forannævnte Vedtagelse af De samv. Fagforbunds kompetente Forsamlinger, og under Hensyn til Nordgaards nuværende tjenstlige Stilling, skal Dansk Gartnerforbund meddele ham Overflytning til Kommunalarbejderforbundet.

Lønbevægelser og Konflikter.

Smede- og Maskinarbejdere paa A/S Hede-Nielsens Fabrikker, Horsens.

Ved et Fællesmøde den 23. Maj behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund uden Varsel havde etableret Arbejdsstandsning den 14.—15. December f. A. og 18. og 19. Januar d. A. paa A/S Hede-Nielsens Fabrikker, Horsens. Paa Mødet enedes man om at slutte Sagen imod, at Forbundet til fuld Afgørelse af den rejste Klage betalte 300 Kr.

Smede hos A/S Burmeister & Wain.

Ved et Fællesmøde den 12. Juni behandledes dels en Klage fra Forbundet over, at A/S Burmeister & Wain havde inddraget et Tillæg pr. Skib for Stemning af Tværrang, og dels en Klage fra Aktieselskabet over, at Grovsmedene under Trusel om Arbejdsstandsning havde hindret Aktieselskabet i at antage en bestemt Mand.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed om den af Forbundet rejste Klage, og man forbeholdt sig derfor eventuelt at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Med Hensyn til den af Aktieselskabet rejste Klage toges denne tilbage, idet Organisationernes Repræsentanter erkendte, at Henvendelsen fra Tillidsmændene til Aktieselskabet eller dets Funktionærer ikke maatte være underbygget med Trusler om Arbejdsstandsning.

Medlemmer af Tobaksarbejderforbundet hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner.

Ved et Fællesmøde den 31. Maj behandledes dels en Klage fra Tobaksarbejderforbundet over, at 2 Strippere hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner var afskediget, fordi de ikke præsterede tilstrækkeligt paa 2 nyindførte Maskiner, hvilket maatte betragtes som en partiel Lockout, og dels en Klage fra Fabrikantforeningen over, at Strippere og Gulvpiger i et Antal af 113 havde iværksat Arbejdsstandsning, som havde løbet i en Uge og med den Følge, at ca. 700 Arbejdere maatte standse. Paa Mødet opnaaedes Enighed om Strippernes Arbejdsforhold ved Maskinerne og om Genantagelse af de 2 afskedigede Strippere, men Arbejdsgiverne krævede en Bod paa 2500 Kr. Ved et samme Dag afholdt Møde med de interesserede Arbejdere tiltraadte disse med 80 Stemmer mod 20 Forslaget, hvorefter Arbejdet igen optoges Lørdag Morgen. Arbejdsgiverne frafalder herefter Klage over Arbejdsstandsningen, og Forbundet frafalder Klage over Afskedigelsen.

Havnearbejderne i Københavns Frihavn.

Fra Havnearbejdernes Fællesforbund er klaget over, at Københavns Frihavns A/S egenmægtigt har foretaget Ændringer ved Losning af Æbler, saaledes at der i Stedet for som hidtil, hvor der gennem 15 Aar er lagt 15 Kasser i Længe, nu kun lægges 11 Kasser. Ved et den 4. Juni afholdt Fællesmøde vilde Arbejdsgiverne ikke indrømme det ulovlige i denne egenmægtigt forandrede Lossemetode, og Forbundet forbeholdt sig at rejse Klage ved Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i København.

Ved et Fællesmøde den 4. Juni behandledes en Uoverensstemmelse i Københavns Havn vedrørende Mandskabsantallet ved Losning af Brunkulsbriketter fra Sejler. Man enedes om at henvise Spørgsmaalet til Afgørelse ved faglig Voldgift.

En Uoverensstemmelse vedrørende Bordarbejdet ved Losning af S/S »Brouarfoss« krævede Arbejdsgiverne afgjort ved en Erstatning paa Kr. 148,24, som var betalt under Protest. Der opnaaedes ikke Enighed herom, og Sagen gaar til Den faste Voldgiftsret.

Træindustriarbejdere og Arbejdsmænd paa Junckers Savværk i Køge.

Ved et Fællesmøde den 6. Juni behandledes en Klage fra Træindustriens Fabrikantforening over, at Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet nægtede at udføre Losningsarbejde, samt at Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund krævede Losningsarbejde betalt i Henhold til den alminde-

lige Havneoverenskomst for Køge. Paa Mødet opnaaedes der ikke Enighed om Sagen, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at gaa til Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere i Aalborg.

Ved et Fællesmøde den 7. Juni behandledes en Klage over, at Havnearbejdere i Aalborg ved Losning af S/S »Svava« havde stillet Krav om og under Protest faaet imødekommet en Betaling af 2 Kr. i Timen paa Grund af ekstraordinære Forhold ved Losningen. Arbejdsgiverne krævede en Bod i Anledning af det forefaldne, og da der ikke opnaaedes Enighed, forbeholdt de sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Paa samme Møde behandledes en Række Klager fra Havnesammenslutningen over Arbejdsstandsning under Søfartskonflikten. Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig ogsaa i disse Tilfælde at klage til Retten.

Endvidere behandledes en Uoverensstemmelse med Firmaet S. C. Sørensen angaaende Aflæsning af Monier Jern, og man enedes om at optage lokale Forhandlinger.

Papirindustriarbejderne i Silkeborg.

Den 7. Juni nedlagde samtlige Arbejdere i et Antal af 300 Arbejdet ved Silkeborg Papirfabrik, fordi denne havde antaget en Mand, der under Søfartskonflikten havde taget Arbejde om Bord paa et Skib i Esbjerg Havn. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, der fandt Sted den 9. Juni, enedes man om at paalægge Arbejderne straks at genoptage Arbejdet. Dette skete imidlertid ikke, og Sagen blev derefter paadømt ved Den faste Voldgiftsret, som i en foreløbig Kendelse afgjorde, at Arbejdsstandsningen var ulovlig, og at Arbejdet straks skulde genoptages, hvilket derefter skete Onsdag den 13. Bodsspørgsmaalet vil senere blive afgjort.

Havnearbejdere i Horsens.

Ved Losning af Damperen »Knud« i Horsens Havn har Havnearbejderne krævet og mod Protest faaet Betaling for Losning af Rørjern i Ruller efter den almindelige Tarif for Losning af Jern. Arbejdsgiverne har stillet Krav om faglig Voldgift til Afgørelse af Betalingsspørgsmaalet, hvilket Havnearbejderne har modsat sig, og Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 8. Juni, hvor man dog ikke opnaaede Enighed. Arbejdsgiverne forbeholdt sig derfor at føre Sagen videre.

Arbejdsmænd hos Firmaet Petersen & Albeck.

I Anledning af en varslet Arbejdsstandsning, iværksat af Arbejdsmænd beskæftiget ved Ophugning hos Firmaet Petersen & Albeck, afholdtes der et Fællesmøde den 11. Juni til Behandling af Arbejdsgivernes Klage. Der forelaa fra Arbejdsgiverforeningens Side et Tilbud om en forligsmæssig Afslutning af Sagen, saaledes at de i Strejken deltagende Arbejdere til Firmaet betalte 10 Kr. pr. Mand. Det anbefaledes Arbejderne at modtage dette Tilbud, og der foreligger den 15. Juni Meddelelse om, at Forslaget er tiltraadt.

Nittere ved Lillebæltsbroen.

Den 8. og 9. Juni har 15 à 16 Nittere, beskæftiget ved Bygning af Lillebæltsbroen, iværksat uvarslet Arbejdsstandsning paa Kravet om Afskedigelse af en Naglepudser. Spørgsmaalet om den Paagældendes fortsatte Beskæftigelse ved Arbejdet er senere ordnet mellem den Paagældende og Nitternes Klub, og paa et Fællesmøde, der afholdtes den 14. Juni, behandledes Bodsspørgsmaalet for Arbejdsnedlæggelsen. Man blev enig om Sagen, idet Nitterne indgik paa at betale et Beløb paa 300 Kr. i Rater gennem 4 Uger.

Arbejdsmænd paa Nordisk Radiatorfabrik, Odense.

Ved et Fællesmøde den 13. Juni behandledes en Klage fra Jernindustriens Sammenslutning over, at Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling i Odense, der er beskæftiget hos Firmaet Nordisk Radiatorfabrik, har nægtet at lade sig overflytte til et Arbejde ved Prøvning af Radiatorer, der hidtil er udført af Smede, saafremt Firmaet ikke vilde betale den samme Løn, som var betalt Smedene.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klagen for Den faste Voldgiftsret.

Kuske hos De forenede Vognmandsforretninger.

Efter Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at De forenede Vognmandsforretninger har nedlagt Forbud mod, at 2 Staldmestre indmelder sig i Forbundet, afholdtes der den 14. Juni et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor dennes Repræsentant støttede Vognmændenes Stilling. Forbundet vilde indhente nærmere Oplysninger om Arbejdsforholdene og forbeholdt sig at føre Sagen frem til Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Skyums Trælasthandel, Hadsund.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Juni behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over Underbetaling af en Arbejder hos A/S Skyums Trælasthandel, Hadsund.

Man enedes om at henvise Sagen til lokal Behandling; hvis der ikke derved opnaas noget Resultat, er der Enighed om, at man fra Arbejdernes Side uden videre Forhandling kan indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1911.

Træindustriarbejdere og Arbejdsmænd hos A/S Junckers Savværk, Køge.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. Marts 1934 i Sag Nr. 1911: Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og dennes Medlemmer, A/S Køge Trævarefabrik og A/S Junckers Savværk, Køge, mod De samvirkende Fagforbund dels for Træindustriarbejderforbundet i Danmark, dels for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling i Køge.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og dennes Medlemmer, A/S Køge Træ-

varefabrik og A/S Junckers Savværk, Køge, indklaget De samvirkende Fagforbund dels for Træindustriarbejderforbundet i Danmark, dels for Dansk Arbejdsmands Forbund og dettes Afdeling i Køge i Anledning af følgende Forhold:

Paa de nævnte to Virksomheder nedlagde i Midten af Februar d. A. samtlige dér beskæftigede Arbejdsdrenge (alle under 18 Aar) i et Antal af henholdsvis 22 og 47 Arbejdet paa Krav om højere Løn.

De to Virksomheder beskæftigede paa dette Tidspunkt foruden Drengene henholdsvis 38 og 90 voksne Arbejdere, der alle — uden at dette dog betinges i den for Arbejdsstederne gældende Overenskomst mellem Træindustriens Fabrikantforeninger og Træindustriarbejderforbundet — var Medlemmer af nævnte Forbund. Af de voksne Arbejdere var Størsteparten særlig øvede og faguddannede Folk, der under normale Forhold beskæftigedes ved Pasning af Maskiner, medens de øvrige udførte Pladsarbejde, Medhjælperarbejde, Sorteringsarbejde m. v., der ikke krævede særlige faglige Forudsætninger. Om saadant Arbejde udførtes af voksne Arbejdere eller af Drenge, beroede væsentligt paa, hvor besværligt og anstrengende Arbejdet var.

Den ovennævnte faglige Overenskomst bygger i §§ 5 og 6 paa Minimallønssystemet med eventuelt højere personlige Lønninger, saaledes at Mindstelønnen for Savværksarbejdere og Maskinsnedkere, der uden Vejledning og paa egen Haand kan betjene Maskiner til Forarbejdning af Træ, eller som er øvede Haandarbejdere, er fastsat højere end Mindstelønnen for Pladsarbejdere og Medhjælpere, som er fyldt 18 Aar. Om Arbejdere, der ikke er fyldt 18 Aar, indeholder Overenskomsten ingen Bestemmelser. Overenskomsten indeholder i § 8 Bestemmelser om Afslutning af Akkorder. Ifølge § 8, sidste Stk., aflønnes akkordlønnede Maskinpassere og Haandarbejdere i Træskofabrikerne, naar de arbejder paa Timeløn, med en Timeløn for Fagarbejde af mindst 10 Øre, for Pladsarbejde af mindst 8 Øre over Fabrikens Arbejdsmandslønninger. Paa Køge Trævarefabrik anvendes Akkorder i betydeligt Omfang, medens samtlige Arbejdere paa Junckers Savværk arbejder paa Timeløn.

Arbejdsdrengenes Nedlæggelse af Arbejdet havde til Følge, at de to Firmaers Drift ikke kunde opretholdes i fuldt Omfang med det tilbageværende Mandskab. Firmaernes Ledelse paalagde de voksne Arbejdere at deltage i Udførelsen af det Arbejde, der hidtil havde været udført af Drengene. Medens de ikke faguddannede Arbejdere gik ind herpaa, nægtede de ved Maskinerne beskæftigede Folk at deltage i dette Arbejde. — For yderligere at opretholde Virksomhedernes Drift søgte Firmaerne Tilgang af ny (ikke faguddannet) Arbejdskraft, men Forsøgene herpaa kunde ikke gennemføres. Ved et den 18. Februar afholdt offentligt Arbejdermøde i Køge udtalte Formanden for Dansk Arbejdsmands Forbunds Køgeafdeling, at det af Drengene nedlagte Arbejde ikke maatte optages af Arbejdsmændene, samt at de Arbejdsmænd, der udførte Drengenes Arbejde, vilde blive ekskluderede af Arbejdsmændenes Fagforening. Der nedsattes et Udvalg med den Opgave at søge skabt en ansvarlig Organisation for de unge Mennesker, og Fagforeningens Formand blev Medlem af dette Udvalg, der skulde søge Konflikten bragt til Ophør.

Begge Firmaerne havde — inden Afholdelsen af det ovennævnte Møde — faaet rigeligt Tilbud fra Arbejdere og antog henholdsvis 12 og 10 nye Arbejdsmænd, men disse turde eller vilde ikke overtage Arbejdet, efter nogles Udsagn, fordi de ikke kunde opnaa Optagelse i Træindustriarbejderforbundet.

Klagerne gør under nærværende Sag gældende, at der af de indklagede Forbund ved det saaledes passerede overfor Firmaerne er etableret en Blokade, som er ulovlig, dels fordi den ikke er varslet, jfr. Septemberforligets Punkt 2 i Begyndelsen, dels fordi den understøtter en Konflikt, der er etableret af nogle ganske uansvarlige Drenge, som ikke er underkastet hverken Septemberforlig eller Overenskomst, hvorved Sympatiaktionen tillige skulde komme i Strid med Septemberforligets Punkt 2 i Slutningen. Endelig hævdes det, at Aktionen er i Strid med Septemberforligets Punkt 4, fordi den har tilsigtet at hindre Virksomhederne i at benytte den efter deres Mening passende Arbejdskraft.

For Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet hævdes det, at Aktionen derhos er i Strid med den ovennævnte faglige Overenskomst.

Dansk Arbejdsgiverforening indtager det Standpunkt, at der ikke skal afsluttes Overenskomster med Børn, og at Foreningen heller ikke i dette Tilfælde ønsker at have nogen Overenskomst med de unge Mennesker.

I Henhold til det anførte paastaar Klagerne de iværksatte Arbejdsstandsninger kendt ulovlige og de indklagede Forbund ikendt en Bod, med Hensyn til hvis Beregning Klagerne har opstillet en Opgørelse over det Virksomhederne paaførte betydelige Driftstab, omfattende for Køge Trævarefabriks Vedkommende Tiden fra 14. Februar til 3. Marts, da Konflikten blev bragt til Ophør ved, at dens Ledelse forhøjede Drengenes Lønninger, for Junckers Savværks Vedkommende Tiden fra 19. Februar til 8. Marts, da det ved Den faste Voldgiftsrets foreløbige Kendelse i Sagen blev bestemt, at den iværksatte Blokade skulde hæves.

De Indklagede paastaar Frifindelse.

For Dansk Arbejdsmands Forbunds Vedkommende henviser de Indklagede til, at dette Forbund ikke har Overenskomst med de to Firmaer, som derimod i deres Egenskab af Medlemmer af Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne har Overenskomst med Træindustriarbejderforbundet, hvilken Overenskomst ogsaa dækker de i Virksomhederne beskæftigede Arbejdsmænd. Hvad Fagforeningsformandens Optræden angaar, hævder de Indklagede, at han, der tillige er Medlem af Byraadet, maatte være berettiget til ved et offentligt Møde at udtale sin Mening om Sagen og deltage i Bestræbelserne for at bringe Konflikten til Ophør.

Iøvrigt er de Indklagedes Standpunkt dette, at

Ungarbejdernes Strejke er fuldt ud lovlig, da de ikke staar i noget Overenskomstforhold til Firmaerne. Naar disse i k k e vil slutte Overenskomster, maa de selv tage Følgerne, uden at Fagforeningerne kan gøres ansvarlige herfor. Indenfor adskillige Fag findes der allerede i de gældende Overenskomster Bestemmelser om Arbejdsvilkaar for Personer under 18 Aar, og det er fuldt ud lovligt, at der med Fagforeningernes Støtte søges gennemført nye Overenskomster herom udover de allerede eksisterende.

Hvad særlig angaar Træindustriarbejderforbundet, bestrider de Indklagede, at dette Forbund har m o d s a t s i g at optage som Medlemmer Personer, der har villet tage Arbejde hos Firmaerne; men de Indklagede har dog erklæret sig indforstaaede med, at Træindustriarbejderforbundet maa bære Ansvaret, saafremt det maatte blive statueret, at der er iværksat ulovlig Blokade overfor Firmaerne.

At Firmaerne nu f a k t i s k har været blokerede for al Tilgang af Arbejdskraft saavel fra den stedlige Afdeling af Dansk Arbejdsmandsforbund som fra Træindustriarbejderforbundet, finder Retten utvivlsomt, naar henses til, at Firmaerne efter Arbejdermødet den 18. Februar o v e r h o v e d e t i k k e har kunnet faa ny Arbejdskraft, og til, at Ledelsen af Arbejdsmændenes Fagforening ikke har taget Afstand fra Formandens Udtalelser paa Mødet om, at de Arbejdsmænd, der udførte Drengenes Arbejde, vilde blive ekskluderede af Fagforeningen . Spørgsmaalet bliver da, om denne Blokade har været lovlig.

Overfor Klagernes Paastand om, at Blokaden har været ulovlig, allerede fordi den ikke har været varslet, henviser de Indklagede meget stærkt til Rettens Kendelse i Sag Nr. 73, hvor det med Hensyn til Nødvendigheden af a t v a r s l e Strejke (eller Blokade) udtales: »Naar saaledes en Strejke lovligt er iværksat, maa det betragtes som en Følge deraf, der ikke behøver særlig at varsles, at Tilgang standses inden for det Omraade, for hvilket Strejke er etableret, fra alle andre organiserede Arbejdere, hvad Fag de end maatte tilhøre«.

Angaaende denne Henvisning skal Retten bemærke, at den citerede Udtalelse, som det klart fremgaar af den paagældende Sag, alene omhandler Strejker, der er »lovlige« som varslede og iværksatte efter Septemberforligets Regler, og alene tager Sigte paa Forholdet mellem o r g a n i s e r e d e Arbejdere og o r g a n i s e r e d e A r b e j d s g i v e r e. Den under nærværende Sag omhandlede af de uorganiserede Arbejdsdrenge etablerede Arbejdsnedlæggelse er imidlertid ikke nogen i den nævnte Forstand »lovlig iværksat« Strejke, og til i et Tilfælde som det foreliggende at fritage Organisationerne for den dem efter Septemberforliget paahvilende Varselspligt findes der hverken Hjemmel eller rimelig Grund.

Der maa herefter gives Klagerne Medhold i, at Blokaden for begge de indklagede Forbunds Vedkommende har været ulovlig, allerede fordi den ikke har været varslet. At den Omstændighed, at en Organisation ikke har Overenskomst med den blokerede Virksomhed, ikke fritager for Overholdelse af Varselsreglerne, er gentagne Gange statueret af Den faste Voldgiftsret, jfr. for Eksempel Kendelserne Nr. 130, 172, 641.

Derimod kan der ikke gives Klagerne Medhold i, at Arbejdernes Fagforening skulde have gjort Brud paa Septemberforligets § 2 i Slutningen ved at støtte Arbejdsdrengenes Aktion. — Denne Bestemmelse forbyder de ved Septemberforliget forpligtede Parter at understøtte udenforstaaende Organisationer under Strid med nogen ved Septemberforliget bunden Organisation, men kan hverken efter sine Ord eller efter sin Tanke finde Anvendelse med Hensyn til Understøttelse af den af de u o r g a n i s e r e d e D r e n g e iværksatte Aktion.

Hvad Træindustriarbejderforbundet angaar, maa der derhos gives Klagerne Medhold i, at Blokaden er i Strid med den faglige Overenskomst. Ifølge denne maa Forbundet være forpligtet til i Overenskomstperioden at stille fornøden Arbejdskraft til Firmaernes Raadighed, saavidt dette er muligt. Forpligtelsen hertil vilde kunne suspenderes under lovligt iværksatte Sympatiaktioner, men om en lovlig Sympatiaktion, der kunde have denne Retsvirkning, kan der — selv bortset fra Varselsreglerne — ikke være Tale i det foreliggende Tilfælde, hvor Hovedaktionen (Arbejdsnedlæggelsen) er iværksat af Personer, der mangler selvstændigt Ansvar og er uden organisationsmæssig Ledelse, der kunde optræde med Ansvar paa deres Vegne.

Efter det saaledes statuerede Resultat finder Retten det ufornødent at tage Silling til Spørgsmaalet om Fagarbejdernes Forpligtelse til at udføre Arbejdsmændenes og Drengenes Arbejde.

Klagerne har opgjort de Firmaerne ved Blokaden paaførte daglige Driftstab til ca. 375 Kr. for Køge Trævarefabrik og ca. 800 Kr. for Junckers Savværk. Retten har dog ikke ment uden videre at kunne lægge disse Beløb til Grund for Ansættelsen af den Bod, der vil være at ikende de indklagede Forbund, men har efter Omstændighederne ment at burde sætte Boden til ialt 2400 Kr., der fordeles med 800 Kr. til Køge Trævarefabrik og 1600 Kr. til Junckers Savværk og udredes med ⅔ af Træindustriarbejderforbundet og ⅓ af Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling i Køge.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

De ovennævnte Blokader kendes ulovlige.

I Bod til A/S Køge Trævarefabrik og til A/S Junckers Savværk, Køge, betaler Træindustriarbejderforbundet i Danmark og Dansk Arbejdsmands Forbunds Afdeling i Køge henholdsvis 800 Kr. og 1600 Kr., ialt 2400 Kr., der udredes med ⅔ af førstnævnte og ⅓ af sidstnævnte Forbund.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sager Nr. 1923 og 1928.

Søarbejdernes Strejkevarsler.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. April 1934 i Sagerne Nr. 1923 og 1928: Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Dampskibsrederiforening mod Sømændenes Forbund i Danmark og Søfyrbødernes Forbund i Danmark.

Under 27. Oktober 1933 opsagde Dansk Dampskibsrederiforening i enslydende anbefalede Skrivelser til henholdsvis Sømændenes Forbund i Danmark og Søfyrbødernes Forbund i Danmark de med disse Forbund afsluttede Overenskomster til Ophør 1. April 1934. Disse Overenskomstforhold blev af Statens Forligsmand i Arbejdsstridigheder paa Arbejdsgivernes Begæring medinddraget under de samlede Forligsforhandlinger i indeværende Foraar. Den 12. Marts 1934 fremsendte de to nævnte Forbund til Dansk Arbejdsgiverforening 1ste Varsel om Arbejdsstandsning. — Under 14. Marts 1934 stillede Statens Forligsmand et Kompleks af Forligsforslag, i hvilket bl. a. findes Forslag om Fornyelse paa uændrede Vilkaar paa 1 Aar af Overenskomstforholdet for henholdsvis Søfyrbødernes Forbund og Sømændenes Forbund. — Under 3. April 1934 har Dansk Arbejdsgiverforening fra Statens Forligsmand modtaget Meddelelse om, at samtlige de under 14. Marts af Forligsmanden som en Helhed stillede Mæglingsforslag var vedtaget, idet de fra Arbejderside som Helhed er vedtaget med godt 121,000 Ja-Stemmer imod ca. 40,000 Nej-Stemmer, og af Arbejdsgiverne er tiltraadt med ca. 4/5 Majoritet.

Dansk Arbejdsgiverforening har derefter modtaget den 4. April d. A. Kl. 10 Formiddag fra *Søfyrbødernes Forbund* som anbefalet Brev en Skrivelse, hvori det under Henvisning til tidligere Skrivelse af 12. Marts d. A. meddeles, »at denne Afstemning nu er tilendebragt, og at et stort Flertal af vore Medlemmer har besluttet, at Arbejdstandsningen skal iværksættes, og dette vil ske fra den 10. April Kl. 12 Nat«, og samme Dag Kl. 15,15 fra *Sømændenes Forbund* som anbefalet Brev en Skrivelse, hvori det i ligelydende Udtryk meddeles at være besluttet, »at Arbejdsstandsning skal iværksættes, og dette vil ske fra Onsdag den 11. April Kl. 12 Nat (24).«

Overfor disse Varsler nedlagde Dansk Arbejdsgiverforening Protest.

Ved Klage af 5. April 1934 har derefter Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Dampskibsrederiforening indbragt Sagen her for Retten (Nr. 1923) og har — under Henvisning til, at Overenskomstforholdene er fornyede gennem Vedtagelsen af Forligsmandens Mæglingsforslag af 14. Marts, hvorhos 2. Varslet for Søfyrbødernes Forbunds Vedkommende tillige som forkert er ulovligt i Forhold til Septemberforliget, der foreskriver mindst 7 Dages Varsel — nedlagt Paastand dels om, at de fornævnte under 4. April 1934 afgivne 2. Strejkevarsler kendes ulovlige, og dels om, at der i den Anledning paalægges de Indklagede en efter Rettens Skøn fastsat betydelig Bod, hvorved Klagerne har henvist til, *at* alene Varslerne paa et saa ømfindtligt Omraade som Skibsfarten skaber Usikkerhed og derfor er ensbetydende med en følelig Skade for de danske Rederier, jfr. herved den fornævnte Lovs § 4 B Nr. 3, og *at* de Indklagede maa have været ganske klare over Varslernes Ulovlighed.

De Indklagede har procederet til Frifindelse. De hævder, at de fra deres Side udstedte Strejkevarsler ikke indeholder Brud paa nogen Overenskomst. Dampskibsrederiforeningen har i Oktober 1933 opsagt de afsluttede Overenskomster til Ophør den 1. April 1934, og den Omstændighed, at der efter Opsigelsen gennem den nye Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder er kommet et andet Forhold til, hvad Forbundene ikke har været Herre over, maa være dem uvedkommende. De Indklagede har dernæst fremhævet og indgaaende nærmere udviklet, at der for deres Medlemmer — som Søens Folk og med en over hele Jorden spredt Arbejdsplads — gør sig en Række ganske specielle, fra andre Arbejdsforhold afvigende Omstændigheder gældende, der dels gør det udelukket at sidestille dem med Arbejdere i Land og dels i ganske særlig Grad understreger Berettigelsen af de fra deres Side fremsatte Krav. De Indklagede er derfor i højere Grad end andre Fag tvungen til at faa deres Arbejdsgivere i Tale, naar Overenskomsten er udløben og særlig blandt andet nu i sidste Periode, hvor der indenfor Skibsfarten med Tankskibene er opstaaet en helt ny Virksomhed, der kræver særlige Bestemmelser i Tarifferne. De Indklagede har yderligere blandt andet henvist til den lange Arbejdsuge, Dæksbesætningens Anvendelse paa anden Maade end forudset, det uløste Spørgsmaal om Anvisning af Hyre og navnlig til det Forhold, at Kronesænkningen for dem betyder en Prisstigning ikke blot i Hjemmet, men ogsaa i særlig Grad under deres Færd udenfor Landet, ligesom de hævder, at de ikke har haft Lejlighed til at føre de samme Forhandlinger som Organisationerne i Land, og at andre Arbejdere, da den nye Mæglingslov traadte i Kraft, kunde vide, hvad det drejede sig om, medens dette ikke har været Tilfældet for Søens Folk. Under disse Omstændigheder har det være ubilligt og derfor uforbindende for de Indklagede, naar deres Overenskomster nu angives at være uændret forlængede paa Grundlag af andre Arbejderes Stemmeafgivning, hvorfor ogsaa de afgivne Strejkevarsler maa være retmæssige.

Sagen var til Behandling Lørdag den 7. April d. A., og umiddelbart efter Retsmødet afsagde Retten en foreløbig Kendelse, hvorefter »de af de indklagede Organisationer varslede Strejker er uberettigede og de afgivne Strejkevarsler derfor ugyldige«.

Samtidig med Afsigelsen af denne Kendelse opfordrede Retten Parterne til at træde sammen i Forhandling, der paabegyndtes Tirsdag den 10. April om Formiddagen og fortsattes den paafølgende Dag, uden at Enighed blev opnaaet.

De paagældende to Forbund har derefter iværksat Arbejdsstandsning fra Onsdag den 11. April d. A. Kl. 24.

Ved Klage af 12. April d. A. har Dansk Arbejdsgiverforening for Dampskibsrederiforeningen indbragt ogsaa denne Sag for nærværende Ret (Nr. 1928) og har — under fornyet Henvisning til, at Overenskomstforholdene i Henhold til Meddelelse fra Statens Forligsmand er erklæret forlænget til 1. April 1935, saavelsom under Henvisning til den fornævnte foreløbige Kendelse af 7. April — nedlagt Paastand om, at de iværksatte Arbejdsstandsninger kendes ulovlige, og at der i den Anledning paalægges Forbundene en efter Rettens Skøn fast-

sat meget alvorlig Bod, hvorved Klagerne har henvist til Omfanget af det ved den skete Aktion paaførte Tab.

Forbundene procederer ogsaa overfor denne Klage til Frifindelse og har til Støtte herfor i alt væsentligt henvist til deres ovenfor angivne Fremstilling, der efter deres Opfattelse har berettiget dem til ogsaa at iværksætte de varslede Arbejdsstandsninger, hvorhos de har henvist til, at der ikke foreligger nogen Dokumentation med Hensyn til det paastaaede Tab.

Ifølge en af Retten truffen Beslutning ville de to Sager være at paakende i Forbindelse med hinanden.

Som det fremgaar af Sagen, var Statens Forligsmand i Arbejdsstridigheder stillede Mæglingsforslag at betragte som Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder af 18. Januar 1934 § 8 skal betragtes som en Helhed. I Skrivelse af 3. April d. A. forelaa dernæst Forligsmandens autoritative Udtalelse om Mæglingsforslagets Vedtagelse, og dermed var Overenskomstforholdene med de to indklagede Organisationer fornyet uændret 1 Aar fra deres Udløbstid. Da de under Sagen paaklagede Strejke-Varsler tilsigter at gribe ind i saaledes fornyede Overenskomstforhold, og da der ikke foreligger oplyst Omstændigheder, der gør en Arbejdsstandsning berettiget, maa det statueres, at saavel de afgivne Strejkevarsler som de derefter iværksatte Arbejdsstandsninger er ulovlige. Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der for de ulovlig iværksatte og indtil nærværende Kendelses Afsigelse fortsatte Arbejdsstandsninger vil være at ikende de paagældende to Forbund hver især en Bod, der efter Omstændighederne — derunder a t Strejkevarslerne allerede ved Rettens foreløbige Kendelse var erklæret ugyldige, og a t der ved Arbejdsstandsningen maa antages paaført Rederiforeningen en omfattende Forstyrrelse af dennes Virksomhed — findes passende at kunne bestemmes til 20,000 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede med 600 Kr. in solidum.

Kendelse:

De ovenfor omhandlede af de Indklagede Sømændenes Forbund i Danmark og Søfyrbødernes Forbund i Danmark under 4. April 1934 afgivne Strejkevarsler og de derefter fra 11. s. M. iværksatte Arbejdsstandsninger kendes ulovlige.

De nævnte tvende Forbund bør til Klagerne betale hver især en Bod paa 20.000 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Forbundene En for Begge og Begge for En med 600 Kr.

Sag Nr. 1929.

Arbejdsmænd hos Murermester Aage Christoffersen, Vejle.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. April 1934 i Sag Nr. 1929: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester Aage Christoffersen, Vejle mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Kolding Afdelings Vegne.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester Aage Christoffersen, Vejle, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbunds og dettes Kolding Afdelings Vegne i Anledning af følgende Forhold:

Murermester Christoffersen har Opmuringen af Taarnet paa Koldinghus Slotsruin i Entreprise. Arbejdet paabegyndtes i Sommeren 1933 og standsedes for Vinteren i December Maaned, da 1. Etage var fuldført. Som Følge af de store Højder, der var Tale om, anskaffede og opstillede Christoffersen straks ved Arbejdets Paabegyndelse en elektrisk Elevator til Ophejsning af Sten og Mørtel. De med dette Arbejde beskæftigede Arbejdere skulde aflønnes efter Akkordprissatserne i den mellem Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst, der i § 5 A 1 fastsætter en Grundpris af 510 Øre for Opbæring eller Tilbringning af 1000 Stkr. Mursten med tilhørende Mørtel i indtil 6 Meters Højde over Jordlinjen. Under Arbejdets Gang i afvigte Efteraar stillede Arbejderne Krav om, at der udover den nævnte Grundpris skulde ydes dem Tillæg i Henhold til følgende Bestemmelse i Overenskomstens § 5 A 2: »For hver 5 cm højere betales i Tillæg for alle Stenene pr. 1000 Stk. 2 Øre«. Da Christoffersen ikke mente sig forpligtet til at betale dette Tillæg, blev Spørgsmaalet herom indbragt for en faglig Voldgiftsret, og ved en den 26. Marts d. A. afsagt Opmandskendelse afgjort derhen, at Højdetillæg ikke skulde betales.

Efter denne Kendelses Afsigelse gav Murermester Christoffersen, der ifølge sin Kontrakt skulde genoptage Arbejdet senest den 1. April, Arbejdsmændene Besked om atter at gaa i Arbejde den 31. Marts, men disse nægtede nu efter Ordre af Arbejdsmændenes Fagforening i Kolding at gaa i Arbejde, medmindre der blev ydet dem et Vederlag for Betjening af det mekaniske Spil ved Elevatoren, et Krav, som Christoffersen ikke vilde imødekomme, idet han ansaa Sagen for afgjort ved den afsagte Opmandskendelse. Den herefter opstaaede Arbejdsstandsning blev straks indberettet til Dansk Arbejdsgiverforening, der foranledigede et Fællesmøde afholdt den 11. April. Her stillede Dansk Arbejdsmandsforbund sig solidarisk med Arbejderne og afviste Kravet om Arbejdets Genoptagelse, før der var truffet Aftale om en Tillægsbetaling for det med Betjeningen af det mekaniske Spil forbundne forøgede Arbejde. Arbejdsstandsningen vedvarer herefter fremdeles.

Klagerne paastaar nu Arbejdsvægringen kendt ulovlig og Dansk Arbejdsmandsforbund idømt en Bod for Brud paa Septemberforliget og Fagets Overenskomst samt for at have nægtet at efterleve en faglig Voldgiftskendelse. Klagerne henholder sig til, at det ved den afsagte Opmandskendelse er afgjort, at Arbejderne ikke har Ret til det nu krævede Tillæg.

De Indklagede paastaar Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at Opmandskendelsen alene har statueret, at Arbejderne ikke har Krav

paa »Højdetillæg« — forstaaet som Tillæg for det med *Opbæringen* af Materialer forbundne Arbejde — i Henhold til Overenskomstens § 5. A. 2., men at det ikke hermed er statueret, at der ikke kan tilkomme Arbejderne Tillæg for det særlige Arbejde med Betjeningen af Spillet. Det fremgaar nu vel af Sagens Oplysninger, at det under Forhandlingerne for den faglige Voldgiftsret paa Opmandens Forespørgsel fra begge Parterne ikke var andre Uoverensstemmelser end Spørgsmaalet om Højdetillæg, idet man ellers var enig om, hvorledes Akkordprisen skulde fastsættes. De Indklagede har imidlertid med Hensyn hertil anført, at Arbejderne, saafremt de havde faaet Medhold i deres Krav om Højdetillæg, vilde have anset sig dækkede ogsaa for Betjeningen af Spillet, men at Opmandskendelsen i hvert Fald alene har afgjort Spørgsmaalet om Tillægsbetaling for det *før* Kendelsens Afsigelse udførte Arbejde. Den afsagte Kendelse kan derfor efter de Indklagedes Formening ikke afskære Arbejderne fra, naar de — mod deres Forventning — ikke har faaet Medhold i deres Paastand om Højdetillæg, da at stille Krav om Betaling for Betjening af Spillet *under Fortsættelsen af Arbejdet* og saaledes søge en mulig under Proceduren for den faglige Voldgiftsret begaaet »taktisk Fejl« oprettet. Til Støtte for Arbejdernes Berettigelse til under de saaledes foreliggende Omstændigheder at standse Arbejdet anfører de Indklagede, at der her er Tale om et ikke tariferet nyt Arbejde, hvis Aflønning i Henhold til Overenskomstens § 3 skal søges afgjort ved Forhandling mellem Organisationerne eller eventuelt ordnes ved lokal Aftale, men baade Arbejdsgiveren og hans Organisation stillede sig efter Opmandskendelsens Afsigelse afvisende overfor Fagforeningens Krav om Forhandling.

Murermester Christoffersen har forklaret, at han ved tidligere Benyttelse af Elevator ikke har betalt hverken Højdetillæg eller Tillæg for Betjening af Spil. Af Sagens Oplysninger fremgaar det iøvrigt, at der paa adskillige Arbejdspladser i Provinsen er truffet lokale Aftaler med Hensyn til Højdetillæg ved Benyttelse af Elevator flere Steder saaledes, at der er aftalt et reduceret Højdetillæg, der da stedse er opfattet som ydende Arbejderne Dægning ogsaa for Betjeningen af Spillet, uden at dette Forhold er særlig fremdraget.

Retten maa give Klagerne Medhold i, at den af Opmanden trufne Afgørelse maa være bindende for hele Murermester Christoffersens Reparationsarbejde ved Koldinghus Ruiner, hvorved bemærkes, at Fortsættelsen af Arbejdet ikke kan antages paa noget i den heromhandlede Henseende afgørende Punkt at afvige fra det allerede udførte Arbejde. Hvad Kendelsens Rækkevidde iøvrigt angaar, har begge Parter paaberaabt sig dens Indhold til Fordel for deres Opfattelse. Retten finder ikke Anledning til at komme nærmere ind herpaa, idet man dels under Hensyn til den nøje Forbindelse, der er mellem Kravet om Højdetillæg, naar Elevatoren benyttes, og Kravet om Tillæg for Betjening af Spillet, dels og navnlig under Hensyn til det under Forhandlingerne for den faglige Voldgiftsret passerede maa anse Arbejderne for afskaarne fra nu at stille Krav om Krav paa Godtgørelse for Betjening af Spil, *forsaavidt angaar Arbejdet ved Koldinghus.* Det maa herefter statueres, at den etablerede Arbejdsvægring har været ulovlig, hvorhos Dansk Arbejdsmandsforbund findes at burde erlægge en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede. *Kendelse:*

Den ovennævnte Arbejdsvægring har været ulovlig.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Dansk Arbejdsmandsforbund 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1934.

Arbejdsmænd hos A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 31. Maj 1934 i Sag Nr. 1910: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg paa de nedennævnte Medlemmers Vegne.

Den 19. September forrige Aar paabegyndtes paa A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri Læsning og Transport af en Jernkonstruktion til en Fabriksbygning i Kaas, ialt ca. 20 Tons Jern. Der var af Værftet sluttet Akkord med Smedene om Forarbejdning og Læsning af Jernkonstruktionen. Imidlertid fandt de paa Værftet arbejdende Arbejdsmænd, at dette Arbejde var Arbejdsmandsarbejde, og deres Tillidsmand henvendte sig derfor til Værftets Ingeniør og anmodede denne om at gaa og se paa Arbejdet, hvad denne nægtede, idet han gjorde Tillidsmanden opmærksom paa, at Arbejdsmændene ikke havde noget Privilegium paa dette Arbejde, og at Værftet selv maatte bestemme, hvilke Arbejdere det vilde anvende til det paagældende Læsningsarbejde. — Ved 11-Tiden samlede Tilildsmanden samtlige de paa Værftet arbejdende 42 Arbejdsmænd, der derefter forlod Værftet for at holde Klubmøde om Sagen. Efter Middag Kl. 1 indfandt Arbejdsmændene sig paany paa Værftet, men Klokken 1½ samledes de paany til Klubmøde, hvorefter Tillidsmanden meddelte Værftets Ingeniør, at Arbejdsmændene paany forlod Værftet for at holde Møde. Ingeniøren advarede ved denne Lejlighed Tillidsmanden mod Arbejdsstandsning og meddelte, at Arbejdsmændenes Handlemaade var ulovlig, og at de, hvis de havde noget at klage over, maatte gaa den organisationsmæssige Vej, men Tillidsmanden svarede, at han var parat til at tage Konsekvenserne af sin Handling.

Den næste Dag indfandt de 42 Arbejdsmænd sig paany paa Værftet og paabegyndte Arbejdet. En halv Time senere blev der antaget 12 Ekstraarbejdere til Arbejde paa et Skib, S/S »Agnete Mærsk«, der skulde sættes i Dok og gøres i Stand hurtigst muligt; men kort efter forlod samtlige 54 Arbejdsmænd deres Arbejde paa Værftet. Kl. 12 kom der et Møde i Stand mellem Værftet og Formanden for

Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg og 5 Bestyrelsesmedlemmer for Pladsarbejdernes Klub, hvor Værftet under Protest indgik paa, at Læsning og Aflæsning af Vogne skulde foretages af Arbejdsmænd, indtil en endelig Ordning ad organisationsmæssig Vej var truffet, og hvor Arbejdsmændene paa deres Side forpligtede sig til hurtigst muligt at lade Dokarbejderne paabegynde Arbejdet paa »Agnete Mærsk«. Arbejdsmændene afholdt derefter et Møde Kl. 3, hvorefter Arbejdet paa Værftet blev genoptaget sent paa Eftermiddagen, ligesom Arbejdet paa »Agnete Mærsk« blev fuldført i Løbet af Aftenen.

Efter at der den 3. Oktober havde været afholdt Mæglingsmøde om Sagen, fandt der den 21. Oktober Timandsmøde Sted, hvor Værftet afgav følgende Udtalelse:

»Med Hensyn til Arbejde ved Læsning, Aflæsning og Losning udtaler Firmaet, at Værftet ikke tilsigter at fortrænge Arbejdsmændene fra disse Arbejder, men som hidtil vil lade dem udføre af Arbejdsmænd, hvor dette er foreneligt med Værftets Tarv.«

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og dennes Medlem A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dennes Aalborg-Afdeling paa de i Arbejdsstandsningen den 19. og 20. September forrige Aar deltagende 42 Arbejderes Vegne og de i Arbejdsstandsningen den 20. September forrige Aar deltagende 12 Ekstraarbejderes Vegne og paastaaet de paagældende Arbejdsstandsninger kendt ulovlige og de paagældende Arbejdere paalagt Bod derfor.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at det i det paagældende Tilfælde fandtes hensigtsmæssigt at slutte Akkord med Smedene om Forarbejdning og Læsning af den paagældende Jernkonstruktion, og at Værftet maatte være frit stillet, idet Arbejdsmændene hverken efter Overenskomst eller Kutyme havde nogen Ret til at udføre dette Arbejde. Den skete Arbejdsstandsning er derfor ulovlig. Klagerne anfører, at foruden det Tab, Værftet led ved, at Arbejdet standsede den 19. og 20. September, er der af Statsbanerne tilbageholdt et Beløb af 825 Kr. i den aftalte Reparationspris for Færgen »Odin«, som af Værftet skulde være afleveret i repareret Stand den 30. September, men som paa Grund af Arbejdsstandsningen først blev færdig den 3. Oktober. Dette Beløb maa tages i Betragtning ved Fastsættelse af Bodens Størrelse. Hvad særlig angaar de 12 Ekstraarbejdere, der den 20. September blev antaget til Dokarbejde paa »Agnete Mærsk«, har Klagerne anført, at hvis Skibet ikke straks kom i Arbejde, vilde vedkommende Skibsreder lade Arbejdet udføre andetsteds, hvilket ogsaa vilde kunne have Følger for Fremtiden. Ved at disse 12 Ekstraarbejdere ogsaa forlod deres Arbejde straks efter at være blevne antagne, lagde de et særligt Pres paa Værftet, der derved blev tvunget til under Protest at indgaa paa den ovennævnte foreløbige Ordning den 20. September.

De Indklagede har paa deres Side anført, at Værftet gennem længere Tid har ladet Arbejde, som Arbejdsmændene altid tidligere har haft, udføre af faglærte Arbejdere. — Da der nu den 19. Septbr. paabegyndtes et større Læsningsarbejde af ca. 20 Tons Jern, som blev unddraget Arbejdsmændene, følte disse sig naturligt irriterede over, at Tillidsmandens Henvendelse om, at Arbejdsmændene maatte udføre Arbejdet, blev afvist, og Arbejdsstandsningen skyldes derfor Værftets Ledelses afvisende Holdning. Hvad angaar det af Klagerne anførte Erstatningskrav fra Statsbanernes Side i Anledning af Færgen »Odin«s Forsinkelse skyldes dette efter de Indklagedes Formening ikke Arbejdsstandsningen, men at helt andre Arbejdere ikke rettidigt var færdige. De 12 Ekstraarbejdere, der den 20. September blev antaget til at udføre Dokarbejdet, standsede ikke Arbejdet; men Pladsformanden meddelte dem, at naar de 42 andre Arbejdsmænd forlod deres Arbejde, var der heller ikke Brug for Ekstraarbejderne, hvorfor de ogsaa forlod Værftet. Efter Mødet mellem Værftet og Afdelingsformanden den 20. September Kl. 12 kom Dokarbejdet hurtigt i Gang og blev fuldført samme Aften, uden Tab for Værftet.

Det er ikke af de Indklagede under Sagen godtgjort, at Arbejdsmændene skulde have en saadan Eneret til det paagældende Læsningsarbejde, at den skete Arbejdsstandsning derved skulde kunne undskyldes. De i Arbejdsstandsningen den 19. og 20. September deltagende 42 Arbejdsmænd vil derfor være bodskyldige overfor Værftet. Med Hensyn til Bodens Størrelse bemærkes, at det ikke kan anses tilstrækkeligt godtgjort, at det af Statsbanerne tilbageholdte Beløb for Forsinkelse med Færgens Aflevering skyldes den skete Arbejdsstandsning. Boden til hver enkelt af de 42 Arbejdsmænd findes herefter at burde fastsættes til 15 Kroner.

Hvad angaar de 12 Ekstraarbejdere, der den 20. September blev antaget til Dokarbejde, har Klagerne ikke anført tilstrækkeligt overfor de Indklagedes Anbringende om, at Pladsformanden skal have udtalt, at der ikke var Brug for dem, naar de 42 andre Arbejdsmænd forlod Arbejdet, og disse vil derfor være at frifinde for Klagernes Tiltale.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg Afdeling den 19. og 20 September forrige Aar etablerede Arbejdsstandsning overfor A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri kendes ulovlig.

I Bod til A/S Aalborg Maskin- og Skibsbyggeri erlægger hver enkelt af de paa en Sagen som Bilag 1 vedlagt Fortegnelse opførte 42 Arbejdsmænd en Bod stor 15 Kr.

De paa den Sagen som Bilag 2 vedlagte Fortegnelse opførte 12 Arbejdsmænd vil for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

De Indklagede betaler Sagens Omkostninger med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.